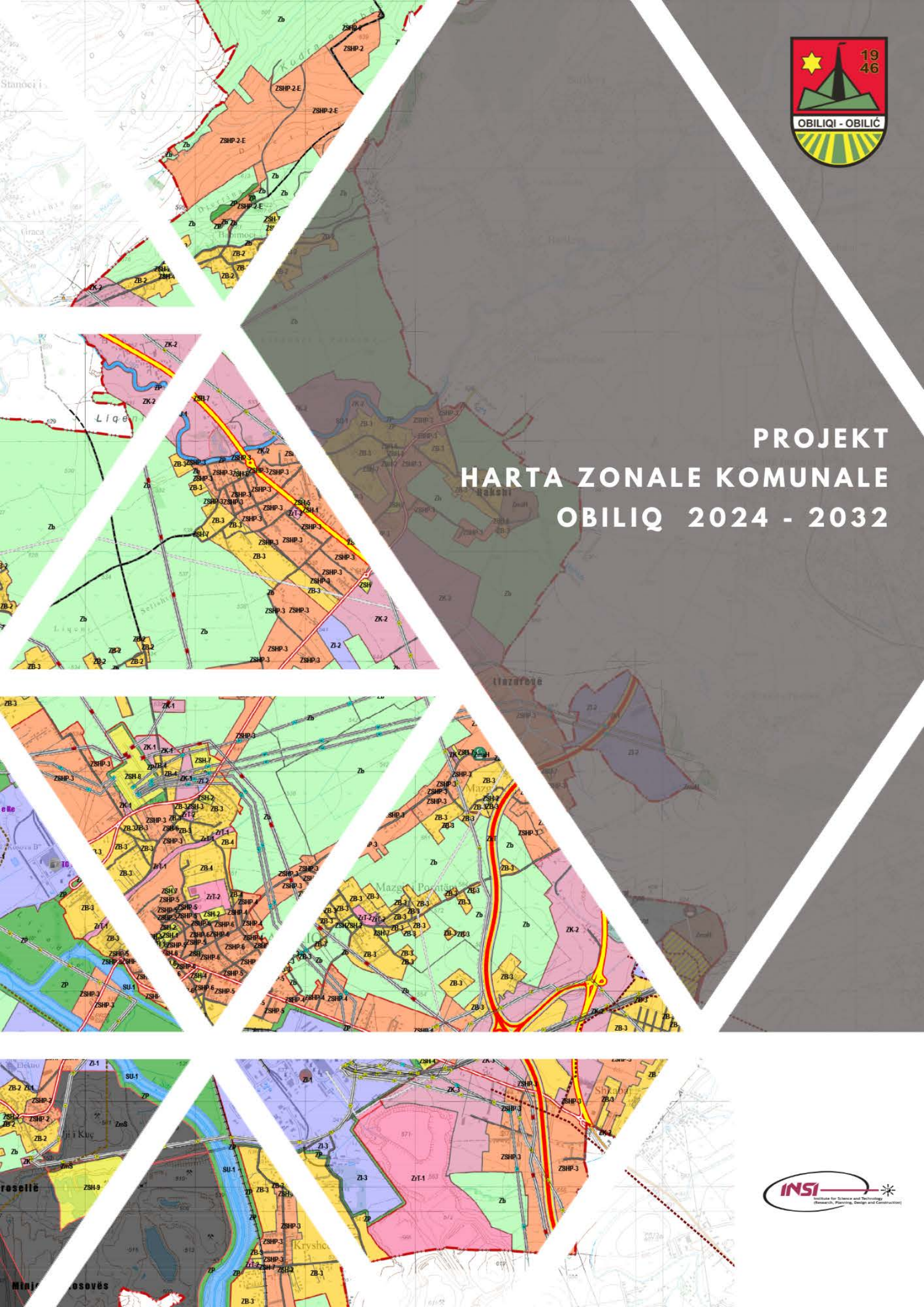

PROJEKT HARTA ZONALE KOMUNALE OBILIQ 2024 - 2032

Bartës i hartimit të dokumentit: Komuna e Obiliqit, përkatësisht Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë, në bashkëpunim me Drejtorinë dhe sektorët tjerë të Komunës.

Profesionalisht dokumenti është mbështetur nga kompania konsulente **“INSI” Sh.P.K**.

Obiliq, 2024.

FJALA E KRYETARIT

Duke e konsideruar si dokumentin më të rëndësishëm normativ zhvillimor, që përcakton elaboratin e hollësishëm të kufijve të zonave dhe kushteve zhvillimore për çdo zonë në mënyrë që të përmbushen qëllimet dhe objektivat e Planit Zhvillimor Komunal, Komuna ka marrë vendimin për hartimin e Hartën Zonale të Komunës.

Ky vendim mbështetet në nevojën për një zhvillim të qëndrueshëm, të baraspeshuar dhe afatgjatë të mbrojtjes dhe zhvillimit të planifikuar të Komunës së Obiliqit, si dhe në përmbushjen e obligimeve ligjore që burojnë nga Ligji Nr. 04/L-174 për Planifikimin Hapësinor. Kushtet zhvillimore që janë definuar në këtë dokument do të përmirësojnë dukshëm aspektin social, funksional, ekonomik, hapësinor dhe mjedisor të njerëzve që jetojnë dhe punojnë në Komunën e Obiliqit.

Duke marrë parasysh që ne si komunë kemi marrë pjesë për herë të parë në procesin e hartimit të Hartës Zonale të Komunës sipas kërkesave të reja ligjore, përgatitja e këtij dokumenti ka qenë një sfidë për ne, andaj i jemi shumë mirënjohës për përkrahjen profesionale të ofruar nga kompania Instituti i Shkencës dhe Teknologjisë – “INSI”, dhe punën e bërë nga ana e tyre në hartimin e këtij dokumenti në përputhje me obligimet dhe kushtet e kontratës, që sipas mendimit tonë është cilësor dhe i bazuar në kërkesat e reja ligjore.

Zbatimi i këtij dokumenti do të bëhet nga të gjitha drejtoritë komunale nën menaxhimin e Drejtorisë për Planifikim Urban Kadastër dhe Pronë. Të gjithë së bashku e kemi përgjegjësi të zbatojmë në përpikëri Hartën Zonale të Komunës, si udhërrëfyese të normave dhe obligimeve të dala nga ky dokument, e që ndikon në përmirësimin e vazhdueshëm të cilësisë së jetës dhe arritjes së standardeve.

Krahasuar me Komunitat tjera, zhvillimi ekonomik, social, si dhe numri i banorëve ka shënuar rritje në Komunën tonë, andaj nevojitet një qasje e integruar nga ekspertët tonë në Komunë, qytetarët dhe organizatat e ndryshme që përpos planifikimit do të jenë partner të përkushtuar gjatë zbatimit të këtij dokumenti.

Përmes një procesi gjithëpërfshirës dhe transparent gjatë hartimit të këtij dokumenti, ne kemi arritur një konsensus të gjerë nga banorët dhe ekspertët e fushave të ndryshme. Një qasje e tillë ka bërë që në këtë Hartë Zonale të përfshihen interesat dhe specifikat e të gjitha grupeve të shoqërisë në komunë që është një bazë e mirë që zbatimi të ketë një përkrahje të gjerë nga të gjitha palët e interesit.

Komuna ka mirëpritur angazhimin e të gjithë akterëve që kanë marrë pjesë në këtë proces, të cilët përmes të dhënave, vërejtjeve, sugjerimeve dhe propozimeve të tyre kanë ndihmuar në plotësimin, përmirësimin dhe formësimin e Hartës Zonale të Komunës.

Me këtë rast, dëshiroj të shpreh mirënjohjen dhe falënderimin tim dhe të Komunës për grupet punuese, përfaqësuesit e shoqërisë civile, sektorin privat, liderhipin e të gjitha partive politike, këshillat e fshatrave, bizneseve si dhe të gjithë ata që kanë marrë pjesë në procesin e planifikimit dhe përgatitjen e këtij dokumenti të rëndësishëm.

Komuna pret nga institucionet, donatorët, partnerët dhe miqtë e Komunës së Obiliqit që të ndihmojnë zbatimin e këtij dokumenti, në mënyrë që bashkërisht të hapim perspektiva të reja për një zhvillim të qëndrueshëm komunal.

Me punën tonë të përbashkët në implementim të këtij dokumenti do të kontribuojmë që qytetarët tanë të jetojnë me dinjitet. Besoj se bashkërisht mund të sigurojmë energjitë dhe burimet për zbatimin e mirëfilltë të kësaj Harte Zonale të Komunës.

Xhafer Gashi

Kryetari Komunes

PËRMBAJTJA

1. HYRJA	1
1.1. BAZA LIGJORE PËR HARTIMIN E HARTËS ZONALE TË KOMUNËS	1
1.2. PROCESET DHE EKIPET E PËRFSHIRA NË HARTIMIN E HARTËS ZONALE TË KOMUNËS	4
1.3. EKIPET E PËRFSHIRA NË PËRGATITJEN E HARTËS ZONALE TË KOMUNËS	5
1.4. QËLLIMI I HARTËS ZONALE TË KOMUNËS	6
1.5. PËRSHKRIMI I KËRKESAVE QE RRJEDHIN NGA PLANET ZHVILLIMORE SEKTORIALE TË PLANIT ZHVILLIMOR KOMUNAL	6
1.6. NDËRLIDHJET ME PLANET RREGULLUESE URBANE NË FUQI	10
1.7. NDRYSHIMET NË TEMATIKË OSE NË STRATEGJITË SEKTORIALE LOKALE QË NGA MIRATIMI I PZHK-së	10
1.8. SHQYRTIMI I PËRGJITHËSUAR I DOKUMENTIT TË PLANIFIKIMIT PARAPRAK TË PO TË NJËJTIT NIVEL	10
2. ARSYETIMI	11
2.1. ZONAT	14
2.2. ZONAT MBISHTRESORE	15
3. KUSHTET E PËRGJITHSHME PËR ZHVILLIM PËR TË GJITHA ZONAT	16
3.1. MASAT MBROJTËSE	17
3.1.1. Evakuimi	17
3.1.2. Akomodimi dhe kujdesi i njerëzve të rrezikuar	18
3.1.3. Mbrojtja radiologjike, kimike dhe biologjike	18
3.1.4. Strehimi	18
3.1.5. Mbrojtja e trashëgimisë kulturore	18
3.1.6. Masat për mbrojtje nga zjarri sipas kategorive të objekteve	18
3.1.7. Masat e përgjithshme për mbrojtjen dhe ruajtjen e natyrës	19
3.2. MASA TË TJERA MBROJTËSE	20
3.2.1. Masat mbrojtëse të tokës bujqësore nga fragmentimi	20
3.2.2. Masat mbrojtëse dhe rregullimi i tokës pyjore	20
3.2.3. Masat për ri kultivimin e tokës për bujqësi dhe industri	20
3.2.4. Transformimi i tokës bujqësore	21
3.2.5. Masat për mbrojtjen e ujit nga ndotja	21
3.2.6. Masat mbrojtëse prej shqetësimit dhe dëmtimit nga zhurmat	21
3.2.7. Cilat janë masat e mbrojtjes nga zhurma?	21
3.2.8. Ku duhet të kërkohet miratimi për zhvillimin e veprimtarive të ndryshme?	22
3.2.9. Modelet e projektimit	23
3.2.10. Udhëzimet	24
3.3. SHFRYTËZIMET E TOKËS	24
3.3.1. Shfrytëzimet e lejuara	25
3.3.2. Shfrytëzimet e lejuara dytësore	25
3.3.3. Shfrytëzime të lejuara të veçanta	26
3.3.4. Shfrytëzimet e lejuara të përkohshme	26

3.3.5. Shfrytëzimet e ndaluara	27
3.3.6. Zonë e Veçantë.....	27
3.3.7. Zonë Mbrojtëse.....	28
3.3.8. Zona Industriale	28
3.3.9. Zona Teknologjike	28
3.3.10. Zona për Shfrytëzim të përzier	29
3.3.11. Zona Komercale	29
3.3.12. Zona e Banimit	30
3.4. KUSHTET E PËRGJITHSHME ZHVILLIMORE PËR ZONA TË BANIMIT	30
3.4.1. Njësitë strukturore të zonave të banimit	30
3.4.2. Qasja në parcelën kadastrale.....	32
3.4.3. Qasja në infrastrukturën teknike	32
3.4.4. Rregulla për parkim dhe shkarkim.....	33
3.4.5. Rregullat për zhvillim të peizazhit dhe shiritave të gjelbër mbrojtës.....	34
3.4.6. Rregullimi i peizazhit	34
3.4.7. Brezi i gjelbër.....	36
3.4.8. Kërkesat dhe dizajni i ndriçimit natyror dhe artificial	37
3.4.9. Kërkesat për zvogëlim të zhurmës.....	37
3.4.10. Përdorimi i Suteranit dhe bodrumit	38
4. LISTA E ZONAVE DHE LISTA E ZONAVE MBISHTRESORE	39
4.1. LISTA E ZONAVE TË DESTINUARA SIPAS KUSHTEVE ZHVILLIMORE.....	39
4.2. LISTA E ZONAVE MBISHTRESORE.....	40
5. ZONAT E DESTINUARA (PËRCAKTUARA) DHE KUSHTET ZHVILLIMORE PËRFSHIRË KUSHTET NDËRTIMORE.....	41
5.1. ZONAT E BANIMIT (ZB).....	41
5.1.1. Zonat e banimit me një njësi (ZB1, ZB-1P, ZB2 DHE ZB3).....	41
5.1.2. Zonat e banimit me shumë njësi (ZB4)	53
5.2. ZONAT PËR SHFRYTËZIM TË PËRZIER (ZSHP1, ZSHP2, ZSHP2-E ZSHP3, ZSHP4, ZSHP5 DHE ZSHP6).....	61
5.3. ZONAT KOMERCIALE (ZK-1, ZK-2, ZK-3).....	76
5.4. ZONAT INDUSTRIALE (ZI-1, ZI-2 DHE ZI-3).....	81
5.5. ZONË REKREATIVE-TURISTIKE (ZRT)	89
5.6. ZONAT E KOMUNIKACIONIT - TRANSPORTIT (ZKT).....	90
5.7. ZONË BUJQËSORE (ZB).....	91
5.8. ZONË PYJORE (ZP)	103
5.9. ZONË MINIERË SIPËRFAQËSORE (ZMS)	107
5.10. SIPËRFAQET E MBROJTURA (SM)	108
5.11. SIPËRFAQE UJORE (SU1).....	111
5.12. ZONA E VEÇANTË E MBROJTUR (ZVM)	117
5.13. ZONË E MBROJTUR ARKEOLOGJIKE-HISTORIKE (ZMAH)	118

6. ZONAT MBISHTRESORE DHE KUSHTET ZHVILLIMORE	120
6.1. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE SEIZMIKE-ZMSH-A.....	120
6.2. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE TË VËRSHUARA - ZMSH-B.....	120
6.3. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONA MBISHTRESORE TË AKUIFEREVE - ZMSH-C	122
6.4. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE TË PASURITË MINERARE - ZMSH-D.....	123
6.5. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE RRËSHQITJE TË DHEUT – ZMSH - I.....	123
6.6. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE EROZION – ZMSH – J.....	123
6.7. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE TE RREZIKUT MJEDISOR – ZMSH – K	124
6.8. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE HAPËSIRË PËR INVESTIME KAPITALE– ZMSH – N.....	124
7. INFRASTRUKTURA RRUGORE	125
7.1. RRUGËT PUBLIKE TË MOTORIZUARA.....	125
7.2. KUSHTET E PËRGJITHSHME TEKNIKE PËR PROJEKTIM DHE NDËRTIM.....	127
7.3. TRAFIKU I PAMOTORIZUAR	134
7.4. TRAFIKU HEKURUDHOR	137
7.5. TRAFIKU AJROR.....	138
7.6. SISTEMI I TRANSPORTIT PUBLIK.....	139
7.7. VENDPARKIMET	139
8. INFRASTRUKTURA PUBLIKE DHE SOCIALE	143
8.1. PARQET PUBLIKE DHE HAPËSIRAT E HAPURA PUBLIKE.....	143
8.2. FUSHAT SPORTIVE DHE HAPËSIRAT REKREATIVE.....	145
8.3. HAPËSIRAT DHE NDËRTIMET PËR SHËRBIME SHËNDETËSORE	147
8.4. NDËRTE SAT PËR SHËRBIME SOCIALE.....	149
8.5. NDËRTE SAT E INSTITUCIONEVE ARSIMORE	150
8.6. QENDRAT ADMINISTRATIVE.....	156
8.7. NDËRTE SAT E INSTITUCIONEVE KULTURORE.....	157
8.8. VARREZAT.....	159
9. INFRASTRUKTURA TEKNIKE.....	160
9.1. UJËSJELLËSI.....	160
Objektet e kaptimit (Kapatazhat).....	162
9.2. KANALIZIMI I UJËRAVE TË ZEZA.....	165
9.3. RRJETI I DRENAZHIMIT I RRESHJEVE ATMOSFERIKE.....	168
9.4. RRJETI I ENERGJISË ELEKTRIKE– KAPACITET AKTUALE	170
9.5. TELEKOMUNIKIMI.....	180
9.6. NGROHJA.....	193
9.7. INFRASTRUKTURA E PRODHIMIT TË ENERGJISË SË RIPËRTËRITSHME.....	199
9.8. RRJETI I GRUMBULLIMIT DHE DEONIMIT TË MBETURINAVE MBI TOKËSORE DHE NËNTOKËSORE	202
10. ARSYETIMI PËR NEVOJËN E HARTIMIT TË PLANEVE RREGULLUESE TË HOLLËSISHME TË PLANIFIKUARA	208
11. TRAJTIMI I VENDBANIMEVE JOFORMALE	210

12. PLANI I VEPRIMIT	214
13. ADMINISTRIMI, ZBATIMI DHE MONITORIMI I ZBATIMIT	289
13.1. ADMINISTRIMI I ZBATIMIT DHE MONITORIMI I ZBATIMIT TË HARTËS ZONALE KOMUNALE TË OBILIQIT	289
13.2. ZBATIMI I HARTËS ZONALE KOMUNALE TË OBILIQIT	290
13.2.1. Formimi i ekipit	291
13.2.2. Informimi dhe Komunikimi në procesin e Zbatimit të HZK-së së Obiliqit luajnë një rol të jashtëzakonshëm.....	292
13.2.3. Bashkëpunimi dhe bashkëveprimi në funksion të zbatimit të planeve	293
13.2.4. Sektori privat, Shoqëria Civile dhe përfaqësuesit e Lagjeve dhe të Vendbanimeve	293
13.2.5. Bashkëpunimi me Gjykata.....	294
13.2.6. Bashkëpunimi me Byro Projektuese.....	294
13.2.7. Bashkëpunimi me institucionet e nivelit qendror.....	294
13.2.8. Mbështetja administrative	295
13.3. MONITORIMI I ZBATIMIT	295
13.3.1. Kush është përgjegjës për monitorimin e zbatimit.....	296
13.3.2. Raportet vjetore të monitorimit.....	297
13.3.3. Cilët janë treguesit	297
13.3.4. Si i përcaktojmë treguesit për zbatim?.....	297
13.3.5. Caktimi i standardeve të monitorimit.....	298
13.3.6. Ngritja e një sistemi/mekanizmi/fidbeku/ushqyerje me informacion	298
13.3.7. Matja dhe vlerësimi i performancës.....	298
13.3.8. Marrja e masave korrigjuese	298
13.3.9. Cila do jetë metodologjia e monitorimit dhe vlerësimit në procesin e Zbatimit të HZK-së së Obiliqit.....	298
13.4. VLERËSIMI I HARTËS ZONALE TË KOMUNËS	299
13.5. Metodatat E Vlerësimit.....	299
13.5.1. Informacione të dorës së parë:.....	300
13.5.2. Raportet formale / Informale periodike :	300
13.5.3. Kush do t'i përgatit raportet e monitorimit	300
14. NDRYSHIM PLOTËSIMET DHE PËRJASHTIMET	302
14.1. PROCESI PËR MIRATIM TË ÇFARËDO NDRYSHIM PLOTËSIMI	302
14.2. REVIDIMI I HARTËS ZONALE TË KOMUNËS SË OBILIQIT.....	303
15. PËRJASHTIMET	304
15.1. ÇKA DUHET TË PËRMBAJË PROPOZIMI PËR NDRYSHIM PLOTËSIMIN E HARTËS ZONALE TË KOMUNËS SË OBILIQIT	305
16. JO KONFORMITETET	307
17. BONUSET E ZONIMIT	308
18. INTERPRETIMI	309
18. ANKESAT	310
19. PJESA HARTOGRAFIKE	311

Figura 1 Imazhe nga vendimet e marra nga qeveria	12
Figura 2 Shembuj të sistemeve strukturore	24
Figura 3 Brezi i gjelbër	36
Figura 4 Shembulli i llogaritjes së lartësisë dhe vëllimit të ndërtesës bazuar në këndin 45°	37
Figura 5 Shembulli i llogaritjes së lartësisë bazuar në këndin 45°	45
Figura 6 Shembulli i llogaritjes së lartësisë së lejuar në raport me largësinë nga kufiri anësor dhe i pasmë i parcelës kadastrale	45
Figura 7 Shembulli i llogaritjes së lartësisë për bazuar në këndin 45°	57
Figura 8 Shembulli i llogaritjes së lartësisë bazuar në këndin 45°	65
Figura 9 Shembulli i llogaritjes së lartësisë së lejuar në raport me largësinë nga kufiri anësor dhe i pasmë i parcelës kadastrale	66
Figura 10 Shembulli i llogaritjes së lartësisë për bazuar në këndin 45°	Error! Bookmark not defined.
Figura 11 Shembulli i llogaritjes së lartësisë për bazuar në këndin 45°	Error! Bookmark not defined.
Figura 12 Përshtatshmëria e tokave bujqësore	94
Figura 13 Zonimi Agro-Ekologjik	97
Figura 14 Brezi mbrojtës rrugor	127
Figura 15 Minimumi i gjerësisë së profilit për infrastrukturën e rrugëve publike urbane	130
Figura 16 Klasifikimi funksional i rrjetit rrugor	134
Figura 17 Gjerësia minimale e shtegut për këmbësorë	134
Figura 18 Vendkalimet për këmbësorë me qëllim të rritjes së dukshmërisë	135
Figura 19 Shtegu dhe korsia për biçikleta	136
Figura 20 Brezi mbrojtës dhe rregullues hekurudhor.	138
Figura 21 Elementet teknike minimale horizontale të vendndaljes së autobusit	139
Figura 22 Vend-parkimet për qëllime të veçant	142
Figura 23 Detali i Ujëmatësit Zonal me standard	164
Figura 24: Detali i vendosjes së gypave të ujit dhe kanalizimi në një kanal në zona urbane dhe ruala, në riparimin e infrastrukturës së vjetër dhe investime të reja.	165
Figura 25 Pusët për ndarjen e ujerave të përziera (Overflow Chamber)	167
Figura 26. Shtrirja e rrjetit 400 CV (linjat dhe nënstacionet)	171
Figura 27. Shtrirja e rrjetit 220kV (linjat dhe nënstacionet)	172
Figura 28. Shtrirja e rrjetit 110 kV (linjat dhe nënstacionet)	173
Figura 29. Paraqitja e shtrirjes së rrjetit 35 kV (linjat dhe nënstacionet)	174
Figura 30. Paraqitja e shtrirjes së rrjetit 10 kV (linjat dhe nënstacionet)	175
Figura 31 Përgjatë trasesë së kanalizimit kabllorik duhet ndërtuar puseta me dimensione dhe forma të ndryshme sipas rastit dhe formave të përvetësuar nga KEDS.	178
Figura 32 Projekti - shtrirja e rrjetit të ngrohjes në qytetin e Obiliqit (HES-stacioni për nxjerrjen e nxehtësisë, HRS-Stacioni për praninë të nxehtësisë)	193
Figura 33 Iso-gypi (single)	196
Figura 34 Detaje të linjës kryesore	197
Figura 35 Vendbanimi joformal Lagja e Subotiqeve	211
Figura 36 Vendbanim joformal- Kryshec	211
Figura 37 Shembulli i ilustrimit të përjashtimeve nga kushtet zhvillimore ku parcelat siç shihen nuk kanë qasje nga rruga në parcelë	305
Figura 38 Shembulli ku zona është e paraparë për industri kurse në zonë kemi objekt të banimit	307
Figura 39 Shembulli ku objekt me vlera arkitektonike i cili ndodhet në zonë të banimit kolektiv	307

LISTA E TABELAVE

Tabela 1 Lista e kontribuesve nga komuna e Obiliqit	5
---	---

Tabela 2	Lista e kontribuuesve nga INSI	5
Tabela 3	Sipërfaqet e (ha) destinuar sipas PZhK-së	10
Tabela 4	Vlerat e lejuara të emisioneve të zhurmës për zona të caktuara, të nivelit ditor (Ld) dhe atij të natës (Ln) për trafikun rrugor	22
Tabela 5	Vlerat e lejuara të emisioneve të zhurmës për zona të caktuara, të nivelit ditor (Ld) dhe atij të natës (Ln) për trafikun hekurudhor	22
Tabela 6	Kërkesat minimale për vendparkingjet për automjete sipas llojit të ndërtesës	33
Tabela 7	Kërkesat minimale për vend parkingjet për biçikleta sipas llojit të ndërtesës	33
Tabela 8	Kriteret a planifikimit të rrugëve brenda vendbanimeve	34
Tabela 9	Kufizimet e nivelit të lejuar të zhurmës	38
Tabela 10	Lista e zonave të destinuar sipas kushteve zhvillimore	39
Tabela 11	Lista e zonave mbishtresore	40
Tabela 12	Zonat e banimit me një njësi	41
Tabela 13	Kushtet zhvillimore të zonave të banimit me një njësi	42
Tabela 14	Vija rregulluese sipas profileve të rrugëve të planifikuara	42
Tabela 15	Përcaktimi i fidanëve për zonat e banimit me një njësi	47
Tabela 16	Numri i kërkuar i fidanëve si dhe numri minimal i specieve për zonat e banimit me një njësi	48
Tabela 17	Kushtet ndërtimore për zonat e banimit me një njësi ZB-1P (Banim tjetër / i përkohshëm)	48
Tabela 18	Kushtet ndërtimore për zonat e banimit me një njësi ZB-1	49
Tabela 19	Kushtet ndërtimore për zonat e banimit me një njësi ZB-2	50
Tabela 20	Kushtet ndërtimore për zonat e banimit me një njësi ZB-3	51
Tabela 21	Zonat e banimit me shumë njësi	53
Tabela 22	Kushtet zhvillimore të zonave të banimit me shumë njësi	54
Tabela 23	Vija rregulluese sipas profileve të rrugëve të planifikuara.	55
Tabela 24	Disa lloje të përshtatshme të bimëve për mbjellje në zonat e banimit	58
Tabela 25	Përcaktimi i numrit të përafërt të fidanëve për zonat e banimit	59
Tabela 26	Përzjerja e llojeve të specieve në bazë të numrit të fidaneve	59
Tabela 27	Kushtet ndërtimore për zonat e banimit me shumë njësi ZB - 4	59
Tabela 28	Kushtet ndërtimore për zonat e banimit me shumë njësi ZB - 5	Error! Bookmark not defined.
Tabela 29	Zonat për shfrytëzim të përzjer	61
Tabela 30	(ZSHP) Kushtet zhvillimore për zonat me shfrytëzim të përzjer	62
Tabela 31	Vija rregulluese sipas profileve të rrugëve të planifikuara.	63
Tabela 32	Përcaktimi i numrit të përafërt të fidanëve për zonat për shfrytëzim të përzjer	68
Tabela 33	Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzjer ZSHP-1	68
Tabela 34	Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzjer ZSHP-2	69
Tabela 35	Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzjer ZSHP-2-E	70
Tabela 36	Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzjer ZSHP-3	71
Tabela 37	Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzjer ZSHP-4	72
Tabela 38	Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzjer ZSHP-5	73
Tabela 39	Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzjer ZSHP-6	74
Tabela 40	Zonat Komercale	Error! Bookmark not defined.
Tabela 41	Kushtet zhvillimore për zonat komerciale (ZK-1 ZK-2 dhe ZK-3)	Error! Bookmark not defined.
Tabela 42	Vija rregulluese sipas profileve të rrugëve të planifikuara	Error! Bookmark not defined.

Tabela 43 Kërkesat minimale për vend – parkingje ne zona komerciale ZK	Error! Bookmark not defined.
Tabela 44 Përcaktimi i numrit të përafërt të llojeve gjetherënëse për zonat komerciale	Error! Bookmark not defined.
Tabela 45 Përcaktimi i numrit të përafërt të llojeve të përhershme për zonat komerciale	Error! Bookmark not defined.
Tabela 46 Kushtet ndërtimore për Zonat Komerciale (ZK)	Error! Bookmark not defined.
Tabela 47 Zonat Industriale	Error! Bookmark not defined.
Tabela 48 Kushtet zhvillimore për Zone Industriale (ZI)	Error! Bookmark not defined.
Tabela 49 Vija rregulluese sipas profileve të rrugëve të planifikuara.	Error! Bookmark not defined.
Tabela 50 Kushtet ndërtimore për Zonat Industriale (ZI) ZI-1, ZI-2 dhe ZI-3	Error! Bookmark not defined.
Tabela 51 Zonat Rekreative Turistike	89
Tabela 52 Zonat e komunikacionit dhe transportit	90
Tabela 53 Zonat bujqësore sipas shfrytëzimit të planifikuar	95
Tabela 54 Vend-parkimet për qëllime të veçantë	95
Tabela 55 Lista e kulturave	98
Tabela 56 Hapësirë m ² për krerë/kafshë	100
Tabela 57 Kushtet për ndërtimin e objekteve për derra	101
Tabela 58 Zonat Pyjore	103
Tabela 59 Zona-Miniera Sipërfaqësore sipas vendbanimeve	107
Tabela 60 Trashëgimia kulturore nën mbrojtje, sipas kategorive kryesore, numrit dhe shtrirjes hapësinore, 2018	109
Tabela 61 Trashëgimia natyrore	109
Tabela 62 Asetet e trashëgimisë kulturore me vlera historike lokale	109
Tabela 63 Asetet e trashëgimisë kulturore të shpallura nën mbrojtje nga Agjencia për Menaxhimin e Komplekseve Memorialë të Kosovës.	110
Tabela 64 Sipërfaqet Ujore	111
Tabela 65 Zonat e Veçanta të Mbrojtura, sipas njësive kadastrale dhe emërtimeve dhe shtrirjes hapësinore	117
Tabela 66 Monumentet arkeologjike, sipas vendbanimeve dhe emërtimeve, statusit ligjor dhe shtrirjes hapësinore, 2018	118
Tabela 67 Rrjeti rrugor në komunën e Obiliqit	126
Tabela 68 Kërkesat për brezat mbrojtës, brezat e gjelbër, brezat mbrojtës rrugorë si dhe kërkesat për ngarkesat boshtore rrugore	127
Tabela 69 Vlerat minimale të rrezes së rrubullakësimit (harkut) në udhëkryqe	133
Tabela 70 Distanca dhe vendndodhja e vendkalimeve për këmbësorë varësisht nga kategoria e rrugëve	135
Tabela 71 Numri i vend-parkingjeve për biçikleta	136
Tabela 72 Kriteret për shfrytëzimin e infrastrukturës së përbashkët nga çiklistët dhe këmbësorët	137
Tabela 73 Gjerësia e sipërfaqeve për lëvizje të biçikletave	137
Tabela 74 Elementet teknike minimale horizontale në varësi të shpejtësisë së hyrjes	139
Tabela 75 Gjatësia e vendndaljes dhe zona e pritjes së autobusit në varësi të shpejtësisë së hyrjes, llojit të autobusit dhe numrit të autobusëve që ndalojnë në ndalesë në të njëjtën kohë.	139
Tabela 76 Numri i vendparkimeve varësisht nga përmbajtja	140
Tabela 77 Gypat për ujë të pijës: HDPE 100 RC(9010)PAS 1075 typ 2 me SDR 17 variabile (varsiht nga projektuesi dhe konfiguracioni i terrenit);	163
Tabela 78. Nënstationet, fuqitë dhe numri i transformatorëve nga furnizohet Obiliqi	174
Tabela 79 Korridoret që duhet të sigurohen për stabilimente energjetike –linja kabllore nëtokësore ekzistuese dhe ndërtime te reja	175
Tabela 80 Korridoret që duhet të sigurohen për stabilimente energjetike –linja kabllore nëtokësore ekzistuese dhe ndërtime te reja	175
Tabela 81. Korridoret e linjave energjetike kabllorike nëtokësore	176

Tabela 82. Korridoret e linjave energjetike ajrore	176
Tabela 83 Thellësia e kanalit në hyrje të pusetës	185
Tabela 84 Llojet e gypave kabllor dhe fushat e përdorimit të tyre	185
Tabela 85 Thellësia minimale e shtrirjes së gypit kabllor	186
Tabela 86 Distancat minimale e kabllave nëntokësore të komunikimit apo gypave kabllorë nga objektet tjera	187
Tabela 87 Distancat minimale ndërmjet linjave ajrore të komunikimit me objektet tjera	192
Tabela 88 Llogaritja e parametrave financiar, ekonomik, teknik dhe kostos operationale për skenarin	1194
Tabela 89 Çmimi investues për sistemin e ngrohjes në Obiliqi	195
Tabela 90 Karakteristikat e gypave të paraizoluar sipas studimit të fizibilitetit të ngrohjes në largësi	196
Tabela 91 Karakteristikat e gypave të paraizoluar sipas studimit të fizibilitetit të ngrohjes në largësi	199
Tabela 92 Karakteristikat e gypave të paraizoluar sipas studimit të fizibilitetit të ngrohjes në largësi	202
Tabela 93 Veçoritë e vendbanimeve joformale	211
Tabela 94. Vendbanimet joformale	212

AKRONIMET

LPH	Ligji Për Planifikim Hapësinor
PHK	Plani Hapësinor I Kosovës
PZHK	Plani Zhvillimor I Komunës
HZK	Harta Zonale e Komunës
PZHU	Plan Zhvillimor Urban
UA	Udhëzim Administrativ
NTPH	Normat Teknike Të Planifikimit Hapësinor
PRRU	Plan Rregullues Urban
PRRH	Plan Rregullues I Hollësishëm
KK	Kuvendi Komunal
MMPHI	Ministria E Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës
MPL	Ministria E Pushtetit Lokal
MKRS	Ministria E Kulturës, Rinisë Dhe Sportit
MPBZHR	Ministria E Pylltarisë, Bujqësisë Dhe Zhvillimit Rural
MPMS	Ministria E Punës Dhe Mirëqenies Sociale
MASHT	Ministria E Arsimit, Shkencës Dhe Teknologjisë
MZHE	Ministria E Zhvillimit Ekonomik
NVM	Ndërmarrje Të Vogla Dhe Të Mesme
OBSh	Organizata Botërore E Shëndetësisë
OJQ	Organizata Joqeveritare
VJF	Vendbanime Jo Formale
IKMN	Instituti I Kosovës Për Mbrojtje Të Natyrës
QRTK	Qendra Regjionale E Trashëgimisë Kulturore
ZONAT	Paraqesin një grup të parcelave kadastrale fqinje me përcaktim të njëjtë të shfrytëzimit të tokës, me qëllim të zhvillimit apo të mbrojtjes dhe ruajtjes së tokës.
ISN	Indeksi i Sipërfaqes së Ndërtuar

ISHPKZh Indeksi i Shfrytëzimit të Parcelës Kadastrale për Zhvillim

SGJP Sipërfaqja gjelbëruese e parcelës

SNP Sipërfaqja nëntokësore e parcelës

VRR Vija Rregulluese

Vija Ndërtimore Paraqet largësinë nga kufiri i parcelës kadastrale dhe vija rregulluese në të cilin lejohet ndërtimi i sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme

Lartësia e ndërtesës (H): Paraqet distancën nga kuota zero e ndërtesës deri në kuotën e kulmarit, në rastin e ndërtesave me kulm të pjerrët; përkatësisht deri në kuotën e kurorës, në rastin e ndërtesave me çati të rrafshët)

Kuota (absolute) zero e ndërtesës (0): Paraqet pikën e prerjes së vijës së terrenit dhe aksit vertikal të ndërtesës

(ZAE) Zonimi Agro – ekologjik i referohet ndarjes se një sipërfaqe te tokës ne njësi me te vogla , te cilat kanë karakteristika te ngjashme lidhur me përshtatshmërinë e tokës , potencialin prodhues te saj dhe ndikimet mjedisore

1. HYRJA

1.1. BAZA LIGJORE PËR HARTIMIN E HARTËS ZONALE TË KOMUNËS

Me miratimin e ligjit për planifikimin hapësinor Nr. 04/I-174, janë përcaktuar parimet bazë të planifikimit hapësinor, kushtet dhe mënyra e zhvillimit dhe rregullimit hapësinor, llojet, ecuritë dhe përmbajtja e planeve, përgjegjësitë e subjekteve administrative të nivelit qendror dhe lokal për hartimin dhe zbatimin e dokumenteve të planifikimit hapësinor, mbikëqyrjen administrative për zbatimin e këtij ligji, si dhe aktivitetet të cilat ndërmerren në planifikim hapësinor dhe rregullim territorial në Republikën e Kosovës.

Ligji i ri i planifikimit por edhe ndërrimi i disa ligjeve tjera të sistemit të planifikimit hapësinor ndryshuan bazën ligjore, me këtë rast edhe përgjegjësitë dhe kërkesat në kuvendin dhe autoritetin përgjegjës për planifikim dhe menaxhim hapësinor në nivel qendror dhe lokal. Në këtë drejtim, me Nenin 16 të këtij ligji u kërkohet komunave përgatitja e Hartës Zonale të Komunës.

Duhet theksuar se baza ligjore është kompletuar edhe me nxjerrjen e akteve nënligjore si: Udhëzimit Administrativ Nr. 24/2015 mbi elementet dhe kërkesat themelore për hartimin, zbatimin dhe monitorimin e Hartës Zonale të Komunës, Udhëzimi Administrativ Nr. 05/2014 për përgjegjësitë e autoriteteve të planifikimit hapësinor si dhe parimet dhe procedurat për pjesëmarrjen e publikut, e sidomos Udhëzimit Administrativ Nr. 08/2017 mbi Normat Teknike të Planifikimit Hapësinor. Në këtë vazhdimësi, kemi edhe shumë akte tjera nënligjore që janë miratuar dhe janë të rëndësishme në sistemin e planifikimit hapësinor.

Duke u bazuar në përgjegjësitë dhe kompetencat e nivelit komunal, me datën 30.10.2017 Komuna e Obiliqit mori vendimin për hartimin e Hartës Zonale të Komunës. Pas marrjes së vendimit për hartimin e Hartës Zonale të Komunës, Komuna ka shpallur konkurs projektimi për hartim të dokumentit përmes përkrahjes profesionale në procesin e hartimit të këtij dokumenti dhe ka përzgjedhur kompaninë Instituti i Shkencës dhe Teknologjisë "INSI" Prishtinë.

Sipas afateve ligjore, Komuna u është përgjigjur vërejtjeve, sugjerimeve, komenteve, peticioneve të pranuar gjatë shqyrtimit publik dhe ka hartuar raportin e shqyrtimit publik për draft Hartën Zonale të Komunës së Obiliqit ka proceduar dokumentin për të marrë p vendimin e pëlqimit përfundimtar të MMPHI-së është marrë me datën 07.11.2024.

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLICA OF KOSOVO MINISTRIE E MJEDISIT, PLANIFIKIMIT HAPËSINOR DHE INFRASTRUKTURËS MINISTRIE E ŽIVOTNE SREDINE, PROSTORNOG PLANIRANJA I INFRASTRUKTURE MINISTRY OF ENVIRONMENT, SPATIAL PLANNING AND INFRASTRUCTURE			
Mbrojtja Organizimi Organi	SP-02	Shifra Eri/Proc. Prot.No	6358-2/24
Nr. Fletore Et. Shprehje Mbledhje	03	Data Duke Dite	08.11.24
PRISHTINË / A			No. I

Republika e Kosovës
 Republika Kosova - Republic of Kosovo
 Qeveria – Vlada - Government

Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës
 Ministarstvo Životne Sredine Prostornog Planiranja i Infrastrukture
 Ministry of Environment Spatial Planning and Infrastructure

Zyra e Sekretarit të Përgjithshëm/Kancelarija Generalnog Sekretara/Office of the General Secretary

DATE/A:	07.11.2024
REFERENC-Ë:	
PËR/ZA/TO:	Arben Berisha, Drejtor i Drejtorisë për Planifikim Urban, Kadastrë dhe Pronë të Komunës së Obiliqit
CC:	Xhafer Gashi, Kryetar i Komunës së Obiliqit
PËRMES/PREKO/THROUGH:	
NGA/OD/FROM:	Altim Murati UD i Sekretarit të Përgjithshëm i Ministrisë së Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës
TEMA/SUBJEKAT/SUBJECT:	Vendim për dhënien e pëlqimit për miratim të "Hartës Zonale të Komunës së Obiliqit 2024-2032" sipas kërkesës së datës 04.10.2024 dhe Nr. protokollit 6358/24.

I nderuar z. Berisha,

Bazuar në kërkesën për miratim të "Hartës Zonale të Komunës së Obiliqit 2024-2032", e parashtruar nga Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastrë dhe Pronë të Komunës së Obiliqit, të datës 04.10.2024 dhe Nr. protokollit 6358/24, Departamenti për Planifikim Hapësinor, Ndërtim dhe Banim në kuadër të Ministrisë së Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës, duke marrë për bazë Vendimin Nr. 23/5380/ 24 datë: 19.01.2024, për Pëlqimin Mjedisor për Raportin e Vlerësimit Strategjik Mjedisor të Projekt-"Hartës Zonale të Komunës së Obiliqit" ka shprehur projekt "Hartën Zonale të Komunës së Obiliqit 2024-2032", sipas Ligji Nr. 04/T-174 për Planifikimin Hapësinor dhe vendos sipas vendimit të bashkangjitur në këtë shkresë.

Me respekt!

Asambleja komunale ka aprovuar Hartën Zonale të Komunës së Obiliqit me datën 15.11.2024.

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
KOMUNA E OBI LIQIT
OPŠTINA OBI LIĆ - MUNICIPALITY OF OBI LIĆ

KUVENDI KOMUNAL OBI LIQ
Skupština Opštine Obilic - Municipality Assembly of Obilic

Në bazë të nenëve 12.2, shkronj(d), 12.1, nenit 17 shkronja (b), neni 58 shkronja (b) të Ligjit për Vetëqeverisje Lokale të Kosovës nr. 03/L-40 (Gazeta Zyrtare nr.28 të dt. 04.06.2008), neni 5 paragrafi 1.2 pikat 2.2, neni 6 paragrafi 1.2 pika 1.2.1 , neni 10 paragrafi 2, pika 2.2 dhe nënpika 2.2.2, neni 11 dhe neni 16 të Ligjit Nr.04/L-174 për Planifikim Hapësinor "Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr.30/2013" dhe Udhëzimit Administrativ MMPH NR. 24/2015 mbi elementet dhe kërkesat themelore për hartimin, zbatimin dhe monitorimin e Hartave Zonale Komunale , si dhe Udhëzimit Administrativ MMPH-Nr.08/2017 për normat teknike të Planifikimit Hapësinor dhe Vendimit për dhënien e pëlqimit për miratimin e Hartës Zonale të Komunës së Obiliqit 2024-2032 Njësia Org.SP-02; Nr.prot.6358-2/24 Dt.08.11.2024 nga Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës , neni 72 pika 1.8 të Statutit të Komunës së Obiliqit Nr.1-34 dt.25.04.2016, neni 39 të Rregullores së Punës së Kuvendit nr.1-95, të dt. 29.06.2018, Kuvendi Komunal pas shqyrtimit të kërkesës nga Drejtoria për Planifikim Urban Kadashtë dhe Pronë (DPUKP) të datës 08.11.2-24 në Mbledhjen e Jashtëzakonshme të mbajtur me dt.15.11.2024 mori këtë:

VENDIM

Për miratimin e dokumentit të Planifikimit Hapësinor- Harta Zonale e Komunës së Obiliqit 2024-2032

Neni 1

MIRATOHET Vendimi për dokumentin e Planifikimit Hapësinor- Harta Zonale e Komunës së Obiliqit 2024-2032 për periudhën 8 (tetë) vjeçare, si një projekt –plan multi-sektorial i cili përfaton zhvillimin e qëndrueshëm dhe të baraspeshtuar të planifikimit hapësinor për tërë territorin e komunës, e cila do të krijojë bazat e qeverisjes së mirë, shfrytëzimit të përshatshëm të tokës, mbrojtjes së mjedisit dhe trashëgimisë kulturore dhe natyrore.

1.2. PROCESET DHE EKIPET E PËRFSHIRA NË HARTIMIN E HARTËS ZONALE TË KOMUNËS

Autoriteti komunal, përgjegjës për planifikim dhe menaxhim hapësinor në Obiliqi, gjatë hartimit të Hartës Zonale të Obiliqit është kujdesur që të sigurojë pjesëmarrjen publike, të ketë një proces transparent dhe pa diskriminim, të ofrojë qasje publike në të gjitha të dhënat, të ndërmarrë fushatë informimi për informimin dhe sigurimin e pjesëmarrjes publike gjatë hartimit të këtij dokumenti, të organizojë diskutime publike dhe forma tjera të pjesëmarrjes publike.

Procesi ka qenë i konceptuar dhe i organizuar në atë formë që iu ka përshtatur punës së komunës dhe mund të konsiderohet racional dhe i qëndrueshëm. Është formuar ekipi komunal i planifikimit në cilësinë e bartësit kryesor në procesin e hartimit të Hartës Zonale të Obiliqit. Roli i kompanisë profesionale në proces ishte hartimi i projektit në përputhje me rregullat dhe dispozitat ligjore në fuqi, dhënja e udhëzimeve për rrjedhën e këtij procesi dhe mënyrën e implementimit të tij, hapat që duhet të zhvillohen gjatë hartimit dhe pas aprovimit të tij, pjesëmarrjen e të gjithë akterëve, transparenca, si dhe për ngritjen e kapaciteteve të komunës.

Janë organizuar trajnimet për ta kuptuar njëjtte procesin e hartimit dhe përmbajtjen e të Hartës Zonale të Obiliqit. Trajnimet janë organizuar edhe për GIS dhe mund të themi se shumica e informatave janë digjitalizuar. Vlen të thuhet se në këto trajnime kanë marrë pjesë edhe përfaqësues të shoqërisë civile si dhe përfaqësues të kompanive publike. Në fillim të procesit jemi dakorduar që të sigurohet të paktën një diskutim publik në secilën fazë të procesit, të sigurohen diskutime publike që sjellin së bashku të gjitha palët e interesuara dhe relevante (qytetarët, bizneset, sektori publik dhe privat, OJQ-të, ekspertët etj, të bëhet njoftimi publik për diskutimet publike së paku 8 ditë para mbajtjes së diskutimit publik (përmes ftesave, letrave njoftuese publike, mediave qendrore apo lokale, të shqyrtohen të gjitha propozimet dhe vërejtjet e dhëna gjatë diskutimeve publike nga autoriteti i planifikimit hapësinor për përfshirjen e mundshme të tyre në projekt dokumentin e planifikimit hapësinor.

Bazuar në përgjegjësitë e autoritetit të planifikimit hapësinor si dhe procedurat për pjesëmarrje dhe përfshirje të spektrit të gjerë të publikut, që nga fillimi dhe përgjatë të gjitha fazave të procesit të planifikimit është bërë njoftim paraprak i palëve të interesuara dhe publikut, për kohën, vendin dhe qëllimin e mbajtjes së diskutimeve publike, është siguruar pjesëmarrja e personave fizikë dhe juridikë, pjesëmarrje e shoqatave apo organizatave në hartimin e Hartës Zonale Komunale të Obiliqit, për të cilat janë përgatitur fotografi, procesverbale dhe lista nga takimet e zhvilluara.

Në këtë formë ka pasur disa diskutime, konsultime, debat të lirë dhe të hapur me publikun dhe hisedarët tjerë, të organizuar nga komuna bazuar në parimet e qeverisjes së mirë. Procesi ka qenë cilësor që nga fillimi dhe në disa takime ka pasur përfaqësues edhe të MMPHI-së.

Në fazën e fundit të procesit, komuna ka marrë vendim për organizimin e shqyrtimit publik duke përcaktuar me hollësisht format e pjesëmarrjes publike gjatë fazës së shqyrtimit publik, duke e konsideruar shqyrtimin publik si një ngjarje të hapur për pjesëmarrje publike, e zhvilluar në vendin e përshtatshëm (sallën e Kuvendit komunal të Obiliqit) nga autoriteti i planifikimit hapësinor, i cili përmes njoftimit publik i ka ftuar qytetarët, ekspertët dhe palët e interesuara për të parashtruar komentet apo sugjerimet, para finalizimit të Hartës Zonale Komunale të Obiliqit.

Vendimet sipas Udhëzimit Administrativ për organizimin e shqyrtimit publik të Hartës Zonale Komunale të Obiliqit i ka nxjerrë Kuvendi Komunal.

Njoftimi publik është bërë tetë (8) ditë para hapjes së shqyrtimit publik dhe është përcaktua kohëzgjatja e shqyrtimit publik prej tridhjetë (30) ditësh. Njoftimi për organizimin e shqyrtimit publik është publikuar në tri gazeta të përditshme, në faqen e internetit të komunës dhe në mediat televizive qendrore dhe lokale.

Të gjitha propozimet dhe vërejtjet që janë paraqitur nga publiku brenda afatit kohor të përcaktuar janë përfshirë në Raportin mbi shqyrtimin publik. Raporti ka përfshirë edhe regjistrin e pjesëmarrësve që kanë dhënë propozime dhe vërejtje me shkrim në projekt dokumentin e Hartës Zonale Komunale të Obiliqit brenda afatit dhe mënyrës së përcaktuar në udhëzim administrativ.

Raporti gjithashtu përmban arsyetimin për miratimin apo refuzimin e propozimeve dhe vërejtjeve duke mos përfshirë propozimet dhe vërejtjet pas afatit të dhënë. Raportit i janë bashkëngjitur edhe procesverbale nga prezantimet dhe diskutimet gjatë shqyrtimit publik, pesë (5) ditë pas përfundimit të Raportit mbi shqyrtimin publik. Raporti i përfunduar është publikuar në faqen zyrtare të internetit të komunës.

Raporti është përgatitur nga Autoriteti Përgjegjës Komunal për Planifikim dhe Menaxhim Hapësinor, drejtorja e për Planifikim dhe Mbrojtje të Mjedisit në bashkërendim me drejtoritë tjera komunale bazuar në Raportin e shqyrtimit publik, propozimin e Hartës Zonale Komunale të Obiliqit është shqyrtuar dhe plotësuar përfundimisht nga operatori ekonomik i kontraktuar për hartimin e projektit në bashkëpunim me autoritetin përgjegjës komunal.

Projekt dokumentit të plotësuar të planifikimit hapësinor, i është bashkëngjitur edhe Raporti i shqyrtimit publik, Pëlqimi i Vlerësimit Strategjik Mjedisor dhe është proceduar për pëlqim dhe për aprovim në subjektet përgjegjëse të përcaktuara me Ligjin Nr. 04/L-174 për Planifikimin Hapësinor.

1.3. EKIPET E PËRFSHIRA NË PËRGATITJEN E HARTËS ZONALE TË KOMUNËS

Koordinatori i projektit është Arben Berisha dhe menaxheri e projektit Merita Simnica nga Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë të Komunës së Obiliqit.

Tabela 1 Lista e kontribuesve nga komuna e Obiliqit

	Emri mbiemri	Pozita	Komuna \ Drejtoria
1	Xhafer Gashi	Kryetar	Kryetari i Komunës së Obiliqit.
2	lbush Mjekiqi	Nënkryetar	Nënkryetar i Komunës
3	Arben Berisha	Drejtor	Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë
4	Blerona Shabani Mehmeti	Drejtor	Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale
5	Sahit Zeqiri	Drejtor	Arsim
6	Zafire Behluli	Drejtor	Ekonomi dhe Financa
7	Lendita Bekteshi	Drejtor	Administratë e Përgjithëshme
8	Abdyrrahman Krasniqi	Drejtor	Shërbime Publike dhe Emergjencë
9	Naim Miftari	Drejtor	Inspektion
10	Fitore Hashani	Drejtor	Mbrojtje e Mjedisit
11	Arba Mirena	Drejtor	Kulturë, Rini dhe Sport
12	Fatmir Berbatovci	Drejtor	Infrastrukturë Lokale
13	Bejtullah Mjekiqi	Drejtor	Bujqësi dhe Zhvillim Rural
14	Sadik Pllana	Zyrtar	Drejtoria për Infrastrukturë Lokale
15	Hasije Dushi	Zyrtar	Drejtoria për Infrastrukturë Lokale
16	Ramadan Hashani	Zyrtar	Drejtoria e Inspeksionit
17	Leonora Morina	Zyrtar	Drejtoria e shëndetësisë dhe mirëqenies sociale
18	Faton Grajqevci	Zyrtar	Drejtoria për Kulturë, Rini dhe Sport
19	Rifadije Paloji	Zyrtar	Drejtoria për Kulturë, Rini dhe Sport
20	Lulzim Mjekiqi	Zyrtar	Drejtoria për Mbrojtje të Mjedisit
21	Naim Grajqevci	Zyrtar	Drejtoria për Shërbime Publike dhe Emergjencë
22	Daut Mjekiqi	Zyrtar	Drejtoria për Ekonomi dhe Financa
23	Fatime Pllana	Zyrtar	Drejtoria e Arsimit
24	Shaip Mehmeti	Zyrtar	Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë
25	Suzana Hashani	Zyrtar	Drejtoria për Administratë të Përgjithëshme
26	Fatime Halimi	Zyrtar	QPS
27	Mexhid Krasniqi	Zyrtar	QPS
28	Sanja Joviq	Zyrtar	Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë
29	Edin Hashani	Zyrtar	Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë
30	Hamide Shabani	Zyrtar	Drejtoria për Ekonomi dhe Financa
31	Pajtim Bajrami	Zyrtar	Drejtoria për Ekonomi dhe Financa
32	Ganimete Aliu	Zyrtar	Drejtoria për Administratë të Përgjithëshme

Tabela 2 Lista e kontribuesve nga INSI

	Emri e mbiemri	Fusha ekspertizës
1	Ismajl BAFTIJARI	MSc. Ndërtimtari /Planer urban
2	Armend SOKOLI	MSc. Arkitekturë dhe Planifikimit Hapësinor
3	Flamur KUÇI	Dr. sc. Menaxhim Urban
4	Valon GËRMIZAJ	MSc. Arkitekturë dhe Planer urban
5	Rrustem BAFTIJARI	BSc. Arkitekturë
6	Venera GOXHA	Dr. Sc. Menaxhim Urban
7	Alban FRROKAJ	MSc. Bujqësi
8	Sylejman BERISHA	Dr. Sc. Shkenca Mjedisore

9	Mevlan BIXHAKU	Dr. Sc. Trafiku dhe Transporti
10	Arben HAJRIZI	MSc. I Ndërtimtari /Hidroteknik
11	Astrite NEZIRI	MSc. I Elektroteknikës
12	Reshat AZIZI	Ekspert i Ekonomisë
13	Visar Brahimi	BSc. I Gjeografi
14	Merita PELAJ	BSc. I Ekonomi
15	Flaka DEDA	MSc. Menagjim Mjedisor Urban

1.4. QËLLIMI I HARTËS ZONALE TË KOMUNËS

Një ndër qëllimet e para të Hartës Zonale të Komunës së Obiliqit, është përmbushja e kërkesës ligjore, e cila obligon komunën për hartimin e HZK-së dhe e cila është rezultat i zbatimit të projektit të reformës së integruar ligjore, që ka filluar për t' u zbatuar, me aprovimin e ligjit të ri të planifikimit Ligji Nr. 04/L-174. Qëllimi tjetër i rëndësishëm i Hartës Zonale të Obiliqit është të sigurojë zhvillimin e qëndrueshëm dhe të baraspeshuar të planifikimit hapësinor për tërë territorin e komunës, e cila do krijojë bazat e qeverisjes së mirë, shfrytëzimit të përshtatshëm të tokës, mbrojtjes së mjedisit dhe trashëgimisë kulturore dhe natyrore.

Përmes kushteve, rregullave, masave e standardeve, ky dokument ka për qëllim të sigurojë qeverisje të qëndrueshme, shfrytëzim efikas të fondeve publike, parakushte për zhvillim social dhe ekonomik të baraspeshuar, rregullim të qëndrueshëm të hapësirës, duke siguruar trajtim të barabartë, lëvizje të lirë dhe qasje adekuate në shërbimet publike për qytetarët dhe banorët e komunës së Obiliqit. Ky dokument është përgatitur përmes një procesi transparent, gjithëpërfshirës dhe më të disiplinuar në funksion të ruajtjes së shëndetit, pasurisë dhe mirëqenies publike duke kontrolluar vendndodhjen, volumin dhe shfrytëzimin e të gjitha parcelave, ndërtesave dhe strukturave, nëpërmjet zhvillimit të qëndrueshëm të tokës brenda territorit të komunës.

Harta Zonale e Komunës i mundëson komunës sonë që përmes kushteve, masave, bonuseve dhe përmbajtjeve tjera, të rregullojë shfrytëzimin dhe zhvillimin e tokës për tërë territorin e komunës. Kjo nënkupton definimin e kushteve dhe masave për rregullimin e resurseve dhe mjedisit, infrastrukturës dhe shërbimeve përcjellëse, me synim të sigurimit të zhvillimit hapësinor, fizik, ekonomik, social dhe mjedisor, shëndetit, si dhe mirëqenies së komuniteteve urbane dhe rurale.

Qëllimet dhe objektivat e PZHK-së së Obiliqit dhe Qëllimet e Zhvillimit të Qëndrueshme (QZHQ) do jenë qëllime bazë edhe për HZK-në, pasi që Harta Zonale Komonale paraqet një mjet për arritjen e qëllimeve dhe objektive të Planit Zhvillimor Komunal si dhe për shtrirjen hapësinore dhe gjeografike të qëllimeve dhe objektiveve, duke përcaktuar kushtet dhe masat për zhvillimet hapësinore përmes zonave.

Harta Zonale e Obiliqit bazohet në nevojën e hartimit të planeve rregulluese të hollësishme të planifikuara, përgatitja e Planit të Veprimit për Zbatim, mundësimi i administrimit, zbatimit dhe monitorimit të zbatimit të këtij dokumenti. Harta Zonale e Obiliqit lehtëson që në një proces transparent të mundësojë marrjen e kushteve dhe lejes ndërtimore pa proceduara të komplikua burokratike në komplet territorin e Komunës.

1.5. PËRSHKRIMI I KËRKESAVE QE RRJEDHIN NGA PLANET ZHVILLIMORE SEKTORIALE TË PLANIT ZHVILLIMOR KOMUNAL

Kërkesat që kanë dala nga PZHK e të cilat janë trajtuar në Hartën Zonale Komonale janë :

- Zona ekonomike dhe industrisë;
- Zona e bujqësisë;
- Zona e hapësirave publike;
- Vendbanimet;
- Zonë Pyjore;

Ndërsa si objektiva të cilat kanë dalur nga PZHK e të cilat janë trajtuar më tutje në Hartën Zonale Komonale janë :

1. Sigurimi i infrastrukturës së nevojshme për zhvillim industrial i qëndrueshëm në zonën industriale në Llazarevë.
2. Sigurimi i infrastrukturës përcjellëse për integrimin e korridorit ekonomik përgjatë N2.
3. Krijimi i zonës për zhvillim industrial/ komercial përgjatë rrugës Obiliq- Caravodicë (Palaj).
4. Krijimi i një zone ekonomike me qasje në rrugën Obiliq- Prishtinë.
5. Ofrimi i infrastrukturës dhe funksioneve përcjellëse për terminalin e ri në Obiliq.
6. Ri-zhvillimi i pjesëve të dekomisionuara të hapësirave të KEK- ut në hapësira ekonomike/industriale.
7. Ngritja e kapaciteteve turistike sipas analizave ekonomike, sociale-kulturore, mjedisore në Grabovc të Epërm, Shipitullë, Breznicë dhe Kozaricë.
8. Nxitja e zhvillimit të turizmit të gjuetisë dhe peshkatarisë në vendgjuetinë Qyqavica.

9. Shfrytëzimi i trashëgimisë kulturore me theks të veçantë në dy zonat e mbrojtura (Tyrbja dhe Gazimestani) në Obiliq për zhvillim të qëndrueshëm turistik, në vazhdimësi.
10. Zhvillimi i aseteve turistike, me theks të veçantë Obeliskut të Skënderbeut në Llazrevë dhe Përmendoren për Gruan, në funksion të zhvillimit të turizmit kulturor.
11. Vazhdimi i hulumtimeve arkeologjike në disa lokacione në komunë si dhe ndërtimi i Muzeut Etnologjiko-Arkeologjik për nxitje të zhvillimit historik.
12. Krijimi i një zone rekreativo- sportive në hapësirën e ish- deponisë së TC- A.
13. Mbrojtja në vazhdimësi e tokës bujqësore nga tjetërsimi.
14. Re-vitalizimi i sistemit ekzistues të ujitjes të Ibër Lepencit në Babimoc dhe zgjerimi i sistemit të ujitjes në Breznicë- Kozaricë dhe Grabovc të Epërm.
15. Pastrimi i sistemit të ujitjes në Sibovc dhe Hamidi.
16. Rritja e fondit dhe përmirësimi racor blegtoral për 10% për çdo vite dhe zgjerimi i kapaciteteve prodhuese dhe përpunuese të qumështit.
17. Rritja e sipërfaqeve të kultivuara me drithëra, perime dhe peme, së paku 5% në vit.
18. Rritja e kapaciteteve grumbulluese dhe përpunuese të pemëve dhe perimeve
19. Rritja e vazhdueshme e numrit të shoqërive të bletëve.
20. Ndërtimi i një ekonomie të qëndrueshme të pyjeve (ripyllëzimi, mbrojtja e pyllit, ruajtja).
21. Mbështetja e ndërtimit të TC Kosova e Re me infrastrukturë përcjellëse.
22. Sigurimi i fuqisë punëtore lokale nëpërmjet ngritjes së kapaciteteve profesionale në Obiliq.
23. Integrimi i zgjatjes së procesit të dekomisionimit të TC Kosova A në zhvillimin e komunës deri në funksionalizimin e të TC Kosova e Re.
24. Avancimi i teknologjisë prodhuese të TC Kosova B deri në vitin 2022.
25. Ofrimi i rrjetit sekondar dhe terciar sipas nevojës për një sistem stabil të energjisë elektrike, në vazhdimësi.
26. Studimi i potencialeve për gjenerim të energjisë elektrike nga BRE në Komunën e Obiliqit
27. Mbështetja e ndërtimit të TC Kosova e Re me infrastrukturë përcjellëse.
28. Sigurimi i fuqisë punëtore lokale nëpërmjet ngritjes së kapaciteteve profesionale në Obiliq.
29. Integrimi i zgjatjes së procesit të dekomisionimit të TC Kosova A në zhvillimin e komunës deri në funksionalizimin e të TC Kosova e Re.
30. Avancimi i teknologjisë prodhuese të TC Kosova B.
31. Ofrimi i rrjetit sekondar dhe terciar sipas nevojës për një sistem stabil të energjisë elektrike, në vazhdimësi.
32. Studimi i potencialeve për gjenerim të energjisë elektrike nga BRE në Komunën e Obiliqit.
33. Ofrimi i shërbimeve të qëndrueshme të furnizimit me ujë në të gjithë komunën.
34. Përfundimi i projekteve të ujësjellësit në fshatrat pa ujësjellës, për një shërbim më cilësor të qytetareve të asaj zone.
35. Zvogëlimi dhe monitorimi i humbjeve të ujit të pijshëm në rrjetin ekzistues për 5% çdo vit.
36. Mbulimi me furnizim dhe modernizimi i infrastrukturës së ujësjellësit në zonën rurale për 5% çdo vit sipas prioriteteve.
37. Zgjerimi i sistemit të ujitjes Ibër-Lepenc.
38. Parandalimi i ndotjes së ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore nga ujërat e zeza.
39. Përmirësimi i infrastrukturës ekzistuese të kanalizimit..
40. Zgjerimi i rrjetit të infrastrukturës ekzistuese të kanalizimit në zona urbane dhe rurale.
41. Ndërtimi dhe integrimi i kolektorëve nga pikat shkarkuese deri te kolektori kryesor për impiant.
42. Sigurimi i furnizimit me energji të pandërprerë për të gjitha kategoritë e konsumatorëve dhe sigurimin e cilësisë në furnizimin me energji elektrike.
43. Ndërtimi dhe rritja e kapaciteteve të reja transformuese dhe bartëse.
44. Përmirësimi i gjendjes në infrastrukturën e rrjetit të tensionit të ulët, mesëm dhe të lartë në vendbanimet me të rrezikuara, në vazhdimësi.
45. Kalimi nga rrjeti ajror në nëntokësor, në vazhdimësi.
46. Vlerësimi i potenciale për gjenerim të energjisë së ripërtitshme në Obiliq.
47. Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 1.
48. Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 2.
49. Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 3.
50. Mbulueshmëria e 100% të zonave me interes komunal me rrjet të telekomunikimit.
51. Shtrirja e kablove optike apo vendosja e rrjetit në gypa nëntokësor.
52. Vendosja dhe organizimi i antenave për transmetim të valëve sipas kriterëve të aplikueshme.

53. Funksionalizimi i deponisë dhe trajtimi i mbeturinave inerte dhe shtazore sipas standardeve të aplikueshme.
54. Ulja e sasisë së mbeturinave që shkojnë në deponi nëpërmjet trajtimit, ripërdorimit dhe përgatitjes për riciklim të mbeturinave, me përfitime mjedisore dhe financiare për komunitetin dhe biznesin.
55. Ndërtimi i një deponie për mbeturina inerte.
56. Përmirësimi i infrastrukturës së deponisë së mbeturinave në Mirash dhe regjenerimi i zonave për-rreth saj.
57. Sigurimi i rrugëve të sigurta për të bashkëlidhur fshatrat me qytetin.
58. Zhvillimi i qarkores në zonën urbane.
59. Sinjalizimi vertikal dhe horizontal në gjithë rrjetin e transportit rrugor, në vazhdimësi.
60. Ndërtimi i stacionit të autobusëve në zonën urbane.
61. Ndërtimi i terminusit në afërsi të stacionit hekurudhor.
62. Ndërtimi i stacionit të ri hekurudhor.
63. Modernizimi i linjës hekurudhore Prishtinë-Obiliqi-Mitrovicë, në vazhdimësi.
64. Ndërtimi i 2 shkollave fillore të mesme të ulëta, në Obiliqi dhe Babimoc
65. Ndërtimi i 5 institucioneve parashkollore në Mazgit, Milloshevë, Hade e Re, Lajthishtë dhe Krushefc.
66. Ndërtimi i 3 sallave të edukatës fizike në SHFMU "Naim Frashëri" në Breznicë, SHFMU" Migjeni" në Siboc, SHFMU "Abdurrahmon Gërguri" në Kryshevc.
67. Ndërtimi i Qendrës së re Kryesore të Mjekësore Familjare në qytetin e Obiliqit.
68. Sanimi i AMF- ve në vendbanimet.
69. Ndërtimi i ndërtesës për banim me shumë njësi me 50 njësi për rastet sociale.
70. Ndërtimi i 50 shtëpive për rastet sociale.
71. Ndërtimi i qendrës për strehim të përkohshëm për se paku 20 familje.
72. Ndërtimi i qendrës për strehim për persona të moshuar
73. Ndërtimi i Bibliotekës Komunale.
74. Revitalizimi i stadiumit të qytetit "Agron Rama".
75. Rregullimi i fushave sportive në shkolla në Raskovë, Kozaricë, Siboc, Plemetin dhe Palaj.
76. Krijimi i brezave të gjelbër përreth termocentraleve.
77. Krijimi i parqeve të reja.
78. Rregullimi dhe zgjerimi i varrezave në Milloshevë, Siboc, Mazgit dhe Babimoc.
79. Vendosja e sistemit (senzorëve) për monitorimin e ajrit në disa lokacione-pika monitoruese, duke u dhënë përparësi ndotësve të mëdhenj industrial dhe "pikave të nxeha".
80. Pyllëzimi i brezave gjelbërues: Rreth minierave ekzistuese dhe të reja të mihjes, deponive të hirit dhe me theks të veçantë përreth TC-ve ekzistuese.
81. Mbrojtja dhe shfrytëzimi i qëndrueshëm i resurseve ujore, në veçanti lumit Sitnica, në vazhdimësi.
82. Trajtimi i ujërave të ndotura nga amvisëria.
83. Parandalimi i ndotjes së tokës duke menaxhuar të gjitha llojet e mbeturinave, në vazhdimësi.
84. Hartimi i një plani për ripyllëzim me theks të veçantë në zonën e Mihjeve dhe te deponia e mbeturinave në Mirash, në përputhje me mbrojtjen e mjedisit.
85. Ruajtja nga dëmtimi i llojit bimor të rrallë dhe karakteristik Alium pendulinum- triquetrum dhe habitatit të ekosistemit pyjor në fshatin Graboc të Epërm.
86. Përmirësim i cilësisë së ajrit duke vendosur filtra të ajrit në TC B
87. Trajtimi i ujërave të ndotura nga Korporata Energjetike e Kosovës
88. Rregullimi i kanaleve drenazhuese të ujërave te deponia i hirit.
89. Zhdukja e menjëhershme e hirit pas eksploatimit, në vazhdimësi.
90. Rinatyrimin e zonave të mihjeve të ekzistuese të TC A dhe TC B.
91. Menaxhimi i integruar i sistemit të mbeturinave.
92. Trajtimi i qenve endacak.
93. Rregullimi i segmenteve lumore për mbrojtje nga vërshimet si muret mbrojtëse, gabionet, argjinaturat, ngritje të terrenit me mbushje për Lumin Sitnica, Drenica, Llapi
94. Zhvillimi i një studimi- analizë për ndikimin e zhurmës tek receptorët e mundshëm në Obiliqi.
95. Zhvillimi i kanaleve të drenazhimit, mbushje, injektime për mbrojtje nga thatësira dhe zjarri në pyje.
96. Përcaktimi dhe monitorimi i zonave të zhurmës në zonat e banimit dhe zonën përreth termocentraleve dhe mihjeve.
97. Mbrojtja e biodiversitetit dhe llojeve organike me rendësi.

98. Pyllëzimi i sipërfaqeve të tokës që është në dispozicion dhe e përshtatshme për mbjelljen e pyjeve, që zvogëlon erozionin për rreth lumenjve Drenica, Sitnica dhe Llapi gjë që zvogëlon shkallën e erozionit.
99. Sigurimi i qasjes në ujë për zjarrfikësit në fshatrat Kozaricë, Breznicë, Graboc dhe në fshatrat tjerë në rrezik nga zjarret.
100. Përcaktimi e kufijve të zonave dhe masave mbrojtëse për asetet e trashëgimisë natyrore.
101. Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore nga MKRS në bashkëpunim me komunën.
102. Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore nga MKRS në bashkëpunim me komunën.
103. Zhvillimi i planeve sociale për fshatra që duhet të rivendosen.
104. Përcaktimi i destinimit të përshtatshëm për zonat që nuk nevojiten më tutje për mihje.
105. Kompaktësimi i qëndrueshëm i zonës urbane të Obiliqit, në vazhdimësi.
106. Zhvillimi i ekuilibruar i vendbanimeve rurale.
107. Krijimi i hapësirave të mirëfillta për banim, me të gjitha elementet e nevojshme përcjellëse.
108. Krijimi i hapësirave të gjelbra dhe rekreative në funksion të të gjitha vendbanimeve dhe krijimi i qasjes në to.
109. Krijimi dhe rregullimi i një zone rekreative-sportive në periferi të qytetit.
110. Rritja e sipërfaqeve gjelbëruese në zonën urbane të qytezës, në vazhdimësi.
111. Ofrimi i qasjes së barabartë në shërbime për të gjithë banorët e komunës, në vazhdimësi.
112. Formalizimi i të dy vendbanimeve joformale.
113. Mbështetje procesit të legalizimit i të gjitha ndërtimeve pa leje dhe integrimi i tyre në zona të urbanizuara, në vazhdimësi.
114. Rritja e fondit banesor dhe dendësimi i ndërtimit në zonën urbane dhe zonën rurale.
115. Sigurimi i banimit të përbalueshëm dhe gjithëpërfshirës, në vazhdimësi.
116. Trajtimi i të gjitha hapësirave (sipërfaqësore dhe nëntokësore) dhe përmbajtjeve tjera për TC A dhe TC B në vazhdimësi.
117. Trajtimi i të gjitha hapësirave (sipërfaqësore dhe nëntokësore) dhe përmbajtjeve tjera për TC Re në vazhdimësi.
118. Sigurimi dhe trajtimi i planifikuar i të gjitha hapësirave për ndërtimin dhe zgjerimin e të gjitha rrugëve të reja nacionale.
119. Sigurimi i sipërfaqeve të planifikuar për shfrytëzimit të energjisë solare për prodhim të energjisë elektrike.
120. Sigurimi i sipërfaqeve të planifikuar për zgjerimin dhe ndërtimin e rrugëve regjionale, në vazhdimësi.
121. Sigurimi i sipërfaqeve të planifikuar për ndërtimin e impiantit të trajtimit të ujërave të zeza në komunën e Obiliqit.
122. Ruajtja e harmoninë mes shfrytëzimit të tokës për banim dhe shfrytëzimeve të përziera, industrisë, rekreimit dhe institucioneve, në vazhdimësi.
123. Zhvillimi i planifikuar i shfrytëzimit të tokës, në vazhdimësi.
124. Mbajtja nën kontroll e zhvillimeve në vendbanime, me theks në ato lineare si në Babimoc, Bakshi, në vazhdimësi.
125. Mbajtja nën kontroll e zhvillimeve të ndërtimit në vendbanimet e shpërndara me theks të veçantë në Breznicë, Çerkvena Vodicë, Dobrosellë, Graboci i Epërm, Hamidi, Kryshevc, Llazarevë, Mazgit, Milloshevë, Plemetin, Raskovë, Shipitullë, Siboc, në vazhdimësi.
126. Banim i qëndrueshëm dhe zhvillim kompakt i banimit.
127. Promovimi i ndërtesave të qëndrueshme për banim.
128. Trajtimi i zonave të banimit të ndërtuara në sipërfaqet bujqësore nën komasacion.
129. Të sigurohen hapësira të hapura dhe të gjelbërta, sidomos në zonat e caktuara për banim të dendur dhe komercial në zonën urbane.
130. Ruajtja dhe mirëmbajtja e hapësirave të gjelbërta ekzistuese në komunën e Obiliqit.
131. Mbrojtje e vazhdueshme e mjedisit dhe sipërfaqeve të ndotura, në vazhdimësi.
132. Konservimi dhe fuqizimi i sipërfaqeve të trashëgimisë kulturore, në vazhdimësi.
133. Ruajtja e zonave ekzistuese të mbrojtura, në vazhdimësi.
134. Definimi dhe përcaktimi i zonave për hulumtime të reja arkeologjike në komunën e Obiliqit.
135. Menaxhimi dhe ruajtja e sipërfaqeve të trashëgimisë natyrore, në vazhdimësi.
136. Formësimi dhe bashkimi i parcelave të fragmentuara me proces të komasacionit.
137. Integrimi i sistemeve të avancuara për bujqësi, në shërbim të menaxhimit të sipërfaqeve të mëdha të tokës bujqësore.
138. Ruajtja dhe zhvillimi i tokës bujqësore ekzistuese, në vazhdimësi.
139. Promovimi dhe zhvillimi i hapësirave për bujqësi dhe blegtori, në vazhdimësi.
140. Promovimi dhe zhvillimi i tokës bujqësore për bletari, në vazhdimësi.
141. Ruajtja dhe menaxhimi efikas i sipërfaqeve ekzistuese të tokës pyjore, në vazhdimësi.
142. Ripyllëzimi i sipërfaqeve të reja dhe atyre të dëmtuara të tokës pyjore, në vazhdimësi.
143. Zhvillimi i sipërfaqeve për korridore zhvillimore përgjatë rrugëve nacionale, në vazhdimësi.
144. Ruajtja dhe mirëmbajtja e zonave ekzistuese ekonomike e komerciale, në vazhdimësi.

145. Zhvillimi i sipërfaqeve për zona të reja industriale.
146. Ruajtja dhe mirëmbajtja e zonave ekzistuese industriale
147. Zhvillim i sipërfaqeve të tokës bujqësore për prodhimin e produkteve bujqësore nga kulturat e lavëtarisë.
148. Zhvillimi i bujqësisë në kuadër të shfrytëzimit të sipërfaqeve për prodhime të produkteve nga blegtoaria.
149. Zhvillimi i bujqësisë në kuadër të shfrytëzimit të sipërfaqeve për prodhime të produkteve nga bletaria.
150. Qasje e integruar dhe e qëndrueshme në funksion të zhvillimit të territoreve me potencial për zhvillim të turizmit malor.
151. Zhvillim i sipërfaqeve me potenciale për turizëm kulturor.
152. Krijimi i sipërfaqeve për rrugë të planifikuara në shërbim të një infrastrukture rrugore të qëndrueshme.
153. Alokimi i korridoreve për rrugë bujqësore dhe pyjore
154. Ruajtja dhe mirëmbajtja korridoreve të rrugëve ekzistuese bujqësore dhe pyjore, në vazhdimësi.

1.6. NDËRLIDHJET ME PLANET RREGULLUESE URBANE NË FUQI

Komuna e Obiliqit ka këto Plane Rregulluese të miratuara

- Plani Rregullues Hade e Re

Vlen të theksohet që Plani rregullues për Haden e Re është i inkorporuar në Projekt Hartën Zonale dhe kushtet ndërtimore të këtij plani janë harmonizuar me Ligjin për Planifikim Hapësinor L174/13 dhe aktet e tij nënligjore.

Komuna e Obiliqit nuk ka plane të tjera rregulluese në fuqi përveç Hades së Re por ka edhe një plan hapësinor për zona me interes të veçantë të fushës së mihjes së re.

Sa i përket këtij plani, Projekt Harta zonale ka një ndërlidhshmëri të plotë me këtë plan.

- Plani Hapësinor për Zonën me Interes të Veçantë Ekonomik Fusha e Mihjes së Re

1.7. NDRYSHIMET NË TEMATIKË OSE NË STRATEGJITË SEKTORIALE LOKALE QË NGA MIRATIMI I PZHk-SË

Harta Zonale e Obiliqit është në përputhje me Planin Zhvillimor Komunal 2023 - 2031 dhe nuk ka asnjë ndryshim në fushat e ndryshme tematike. Në PZHk janë paraparë këto destinime me sipërfaqet e paraqitura në tabelën me poshtë.

Tabela 3 Sipërfaqet e (ha) destinuar sipas PZHk-së

Emri	Sip/ ha	Emri	Sip/ ha
Sipërfaqe Ujore	153.56 ha	Zonë e mbrojtur arkeologjike -Historike	11.32 ha
Zonë Banimi	1237.92 ha	Zonë Pyjore	1396.82 ha
Zonë për Shfrytëzim të Përzier	1098.00 ha	Zonë rekreative-Turistike	135.78 ha
Zonë bujqësore	4172.64 ha	Zonë minierë Sipërfaqësore	976.45 ha
Zonë e Shërbimeve	97.27 ha	Zonë Industriale	475.54 ha
Zonë Komeriale	615.75 ha	Zonë e Veçantë e Mbrojtur	28.32 ha
Zonë komunikacioni, Transporti	85.32 ha		

Gjendja ekzistuese e fundit, ka shtrirje më të zgjeruar të objekteve të banimit, objekteve afariste dhe objekteve industriale në dëm të tokës bujqësore, duke e zvogëluar fondin e tokës së punueshme bujqësore dhe duke i rritur dhe zgjeruar vendbanimet në mënyrë të shpërndarës.

Devijimi i linjës së rjetit të energjisë në kuadër të projektit për zhvendosjen e shtyllave të linjave të tensionit të lartë në Hartë Zonale, e që nuk është paraparë me Planin Zhvillimor të Komunës së Obiliqit 2023-2031, është pjesë e planifikimit të projekteve të drejtorisë për zhvillim të rjetit dhe projekteve të KOSTT-it, si nevojë për rritjen e kapaciteteve të energjisë elektrike sipas Vendimit të KOSTT-it me nr.1928 dt.22.09.2022, gjë që kërkesat për këto projekte përveç Komunës i janë drejtuar edhe nivelit qendror (MMPHI-së) me nr. 362-2/23 dt.30.01.2023.

1.8. SHQYRTIMI I PËRGJITHËSUAR I DOKUMENTIT TË PLANIFIKIMIT PARAPRAK TË PO TË NJËTIT NIVEL

Gjatë përgatitjes së Hartës Zonale të Obiliqit, nuk ishte e mundur të bëhet shqyrtimi i përgjithësuar i dokumentit të planifikimit paraprak saktësisht i të njëjtit nivel, pasi që kjo është Harta Zonale Komonale e parë e Obiliqit. Pas miratimit të këtij dokumenti me siguri se do të kemi edhe hartime të dokumenteve të reja të të njëjtit nivel, ku mund të kemi shqyrtim të përgjithësuar të dokumentit të planifikimit paraprak të po të njëjtit nivel pra të kësaj HZK-je, edhe gjatë rishikimit dhe plotësimit nëse ndodhë pas 4 viteve mund të ketë shqyrtim të përgjithësuar të Hartës Zonale Komonale.

2. ARSYETIMI

Gjatë përgatitjes së HZK-së së Obiliqit, në harmoni edhe me detyrimet ligjore, kemi trajtuar dhe sqaruar arsyet ligjore, mjedisore, ekonomike, financiare dhe sociale për krijimin e Zonave, zonave mbishtresore si dhe zhvillimin dhe zbatimin e Planit të Veprimit që rrjedh nga Plani Zhvillimor Komunal 2021 - 2029.

Arsyeshmëria e përdorur në pjesën e arsyetimit përfshinë marrjen në konsideratë të kriterëve të përcaktuara në nenin 5 të Udhëzimit Administrativ 24/2015, të cilat duhet t'i marrim për bazë, që në fakt paraqesin parimet e tilla si :

Parimi i demokracisë, subsidiaritetit, pjesëmarrjes, integritimit, proporcionalitetit dhe parandalimit.

Parimi i zonimit të përdorura gjatë hartimit të Hartës Zonale Komunale të Obiliqit :

Trajtimi i këtij dokumenti si mjet për arritjen e qëllimeve dhe objektivave të Planit Zhvillimor Komunal dhe për shtrirjen hapësinore si dhe gjeografike të tyre.

Legjislacioni në fuqi dhe faktorët relevant të cilët janë marrë parasysh gjatë hartimit të Hartës Zonale janë:

- Ligji i Obiliqit NR. 05/L-044 për Zonën e Rrezikuar Mjedisore të Obiliqit dhe rreth tij;
- Zona me interes të veçantë ekonomik;
- Shtrirja e furnizimeve të Kostt-it;
- Sistemi i Ujitjes;
- Lokacionet e mbrojtura me Ligjin Nr.02/L-88 për Trashëgiminë Kulturore;
- Zhvendosja e banorëve nga Zona e Interesit të Veçantë Ekonomik (tani më KEK-u është në procesin e fundit të shpronësimit përafërsisht të 200 ha);
- Harmonizimi i interesave të Përbashkëta me Komunën e Prishtinës,
- Marrja e Zonës së planifikuar për banim për banorët që zhvendosen nga zona e Interesit të Veçantë Ekonomik nga Qeveria për projektin "Solar 4 Kosovo", që është memorandum bashkëpunimi në mes Bankës Botërore dhe Qeverisë së Republikës së Kosovës.

Gjatë hartimit të këtij dokumenti qëllim kryesor ka qenë që të gjejmë zgjidhje për qytetarët tanë, duke u munduar të bëjmë zgjedhjen kryesore çështjen e banimit, duke ditur se Komuna e jonë është mbi 72% zonë e interesit të veçantë, është problem sigurimi për çështjen e banimit dhe plotësimin e nevojave qoftë primare, sekondare edhe të atyre elementare. E vetmja Zonë e cila ka qenë e paraparë për vendosjen e banorëve nga Zonat e Mijëve Sipërfaqësore ka qenë Lokacioni në Shkabaj në lagjen "Hade e Re", mirëpo tani as këtë lokacion nuk e kemi në disponim sepse me Projektin e Bankës Botërore në bashkëpunim me Qeverinë e Republikës së Kosovës për "Solar 4 Kosovo", ky projekt është vendosur në këtë Lokacion, që d.m.th., të vetmen mundësi për banorët e zhvendosur më nuk e kemi në dispozicion.

Jemi munduar që ta shfrytëzojmë mundësinë për dendësinë më të madhe të koncentrimin të banorëve brenda qytetit, pasi kryesisht interesimi banorëve të zhvendosur është drejtë qendrës së qytetit, prandaj duhet të merret parasysh kjo çështje që të mos ketë barriera në zhvillimin e qytetit.

Mirëpo duhet cekur nga ne si Komunë e Obiliqit, e ju MMPHI si nivel më i lartë të keni parasysh disa fakte që e bëjnë Komunën tonë më specifike se Komunitat tjera të Kosovës:

1.Ligji për Obiliqit që specifikon gjendjen e komunës sonë.

2.Mbi 72 % e Komunës së Obiliqit është e shpallur Zonë e Interesit të Veçantë Ekonomik, ku me këtë rast i është mohuar e drejta elementare e qytetarëve, që është çështja e banimit me Vendimin e Qeverisë së Republikës së Kosovës i cili vendim daton nga viti 2004 dhe është i zbatueshëm edhe sot, ku banorëve iu është ndaluar ndërtimi brenda kësaj Zone.

KEK-ndër vite me Planin afatshkurtër, afatmesëm dhe afatgjatë ka bërë shpronësimin dhe zhvendosjen e banorëve nga kjo zonë.

Në vitin 2022 është bërë shpronësimi i 44 hektarëve.

Nga viti 2023- e deri me sot është bërë shpronësimi i mbi 100.3 hektarëve.

Sipas Planit të KEK-ut shpronësimi do të vazhdojë në qendër të fshatit Siboc, pjesa e mbetur e fshatit Hade, pjesa e mbetur e Shipitullës, pjesërisht fshati Leshkoshiq dhe orientimi i shpronësimit do të vazhdojë në drejtim të fshatrave Caravodicë dhe Hamidi.

3.Dy termocentralet dhe Sistemi i Shpërndarjes së rrymës KOSTT-i, ku përfshijnë një sipërfaqe të konsiderueshme të territorit të Komunës sonë, janë bllokuar ndërtimet me rjetin e shpërndarjes së rrymës, të tjerët përfitojnë (e tërë Kosova e më gjerë) e pasojat i bartin qytetarët e Komunës së Obiliqit.

4.Sistemi i ujitjes i shtrirë në një sipërfaqe të madhe.

5. Hapësira e objekteve të trashëgimisë kulturore të mbrojtura me Ligj, ku përfshijnë një sipërfaqe të konsiderueshme ku nuk lejohet ndërtimi.

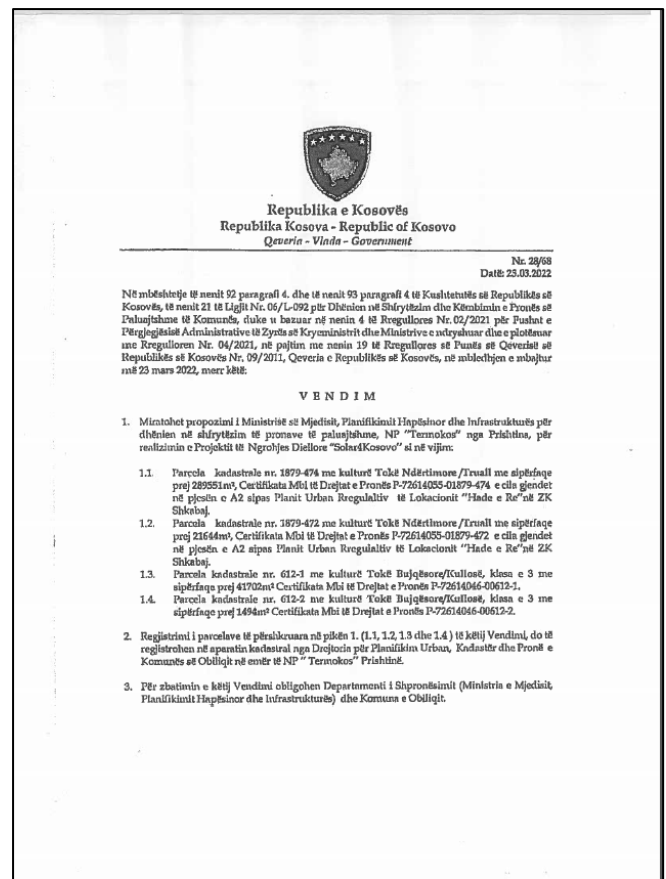
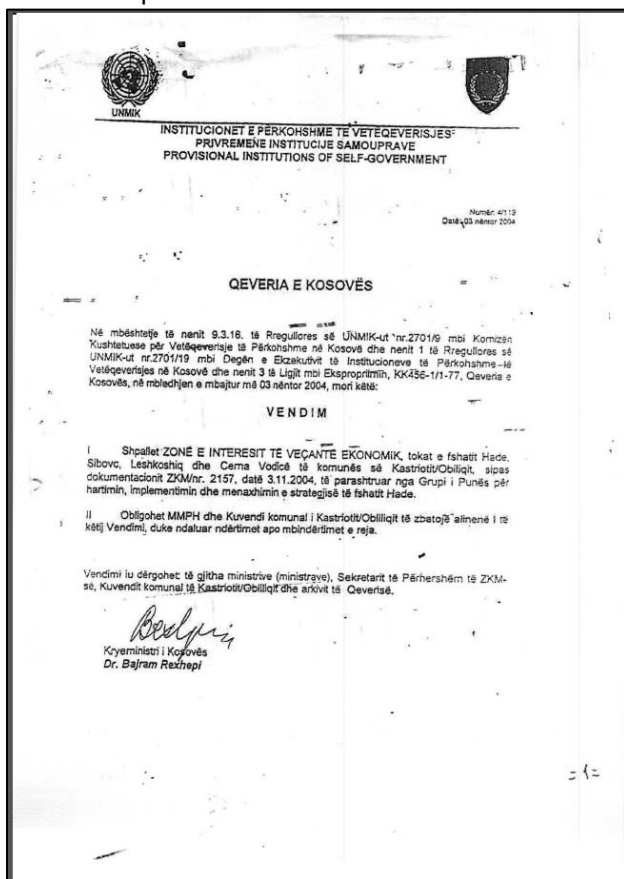
6. Marrja e lokacionit nga Qeveria për ndërtimit e Parkut solar në Shkabaj, që ka qenë projekt i përbashkët i Qeverisë dhe Bankës Botërore, ku Komuna e Obiliqit e ka pasur të vetmin lokacion që e ka paraparë për ndërtim për banorët të cilët do të zhvendosen nga Zona e Interesit të Veçantë Ekonomik.

7. Afësia me Komunën e Prishtinës dhe Projektet e përbashkëta me ta.

8. -Devijimi i linjës së rrjetit të energjisë në kuadër të projektit për zhvendosjen e shtyllave të linjave të tensionit të lartë në Hartë Zonale, e që nuk është paraparë me Planin Zhvillimor të Komunës së Obiliqit 2023-2031, është pjesë e planifikimit të projekteve të drejtorisë për zhvillim të rrjetit dhe projekteve të KOSTT-it, si nevojë për rritjen e kapaciteteve të energjisë elektrike sipas Vendimit të KOSTT-it me nr.1928 dt.22.09.2022, gjë që kërkesat për këto projekte përveç Komunës i janë drejtuar edhe nivelit qendror (MMPH-i-së) me nr. 362-2/23 dt.30.01.2023.

Arsye tjetër e zhvendosjes është edhe ndërtimi i autostradës, kërkesat e bizneseve, interesi i komunës, interesi i KOSTT-it, respektivisht interes nacional për përmirësimin e interesave të përbashkëta të të gjitha palëve të interesit.

Kërkesë tjetër e KOSTT ka qenë në muajin korrik ku drejtorja për zhvillim të rrjetit dhe projekteve të KOSTT-it, ka kërkuar prapë duke iu drejtuar nivelit qendror dhe lokal që të gjitha projektet e KOSTT, qofshin devijim i rrjetit apo rrjet i ri të parashihen në dokumentet e planifikimit hapësinor.

E shumë faktorë të tjerë të cilët janë shkaktar që banimi i qytetarëve të koncentrohet në Zonën Urbane të Komunës respektivisht në qendër të qytetit, që përfshin qytetin e Obiliqit me periferi, duke mos pasur hapësirë të shpërndahet në tjera kahje vetëm drejt qendrës, kështu që koeficienti i ndërtimit është bazuar në të gjitha këto fakte të cilat janë të patjetërsueshme për komunën tonë si njëra ndër Komunitatet më specifike të Republikës së Kosovës.

Figura 1 Imazhe nga vendimet e marra nga qeveria

Në bazë të Hartës së Shfrytëzimit të Planifikuar të Tokës nga Plani Zhvillimor Komunal 2021 - 2029, Harta Zonale e Komunës ofron elaboratin e hollësishëm të kufijve të zonave dhe kushteve zhvillimor për çdo zonë. Përveç parimeve të përgjithshme të përcaktuara në nenin 4 të Ligjit të planifikimit hapësinor Nr.04/L-013 dhe në nenin 4 të Udhëzimit Administrativ Nr 24/2015 Harta Zonale e Komunës hartohet në pajtim me parimet specifike në vijim:

1. Promovimin e objektivave të planeve zhvillimore sektoriale dhe hartat e shfrytëzimit të planifikuar të tokës të përcaktuara në Planin Zhvillimor Komunal 2022 - 2030;
 2. Promovimin e objektivave të komunitetit, ashtu si janë deklaruar në Planin Zhvillimor Komunal 2022 – 2030, si krijimi i mundësive të reja për punë, ofrimi i banimit të përbalueshëm, etj;
 3. Promovimin e shëndetit dhe sigurisë publike dhe të mirëqenies së përgjithshme;
 4. Sigurimin e llojllojshmërisë së shfrytëzimit dhe densiteteve të përshtatshme me karakterin e komunës që pasqyrojnë nevojat aktuale dhe ato të planifikuara;
 5. Balancimin e interesin publik me të drejtat e pronës private dhe shfrytëzimin të arsyeshëm të pronës në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe legjislacionin në fuqi ;
 6. Sigurimin e zhvillimit të planifikuar të bazuar në :
 - modelet e shfrytëzimit të tokës të bazuara të Planit Zhvillimor Komunal 2022 - 2030;
 - gjendjen ekzistuese, marrë parasysh mjedisin e ndërtuar faktik dhe të drejtat pronësore me qëllim që hartimi i dokumenteve të planifikimit hapësinor të jetë real dhe i zbatueshëm ;
 - karakteristikat natyrore të tokës, përfshirë përshtatshmërinë e shfrytëzueshmërisë të bazuar në karakteristikat e dheut, topografisë dhe ndjeshmërisë ndaj ndotjes së ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore ;
 - kapacitetet ekzistuese dhe të planifikuara të shërbimeve dhe ndërtesave publike dhe private ;
 - nevoja për të formësuar dhe balancuar zhvillimin urban dhe rural ;
 - harmonizimin e kërkesave të interesit publik me të drejtat në pronën private nëpërmjet shfrytëzimit të arsyeshëm të pronës ;
 - promovimin e teknikave inovative për zhvillim ;
 - sigurimin e kontrollit të ndotjes së ajrit, ujit, tokës, ndotjes akustike ujërave tokësor edhe nëntokësor;
 - sigurimin e masave mbrojtëse ndaj zjarrit, erozionit, rrëshqitjes së dheut, ortekëve, tërmeteve dhe vërshimeve;
 - sigurimin e mbrojtjes së karakterit natyror, historik, kulturor dhe peizazhor të territorit të Komunës;
 - ruajtjen dhe promovimin e traditës në prodhimtarinë bujqësore, pylltari, peshkim, rekreacionit dhe aktiviteteve në hapësirë të hapur;
 - promovimin e veprimtarive të organizuara në fushën e bujqësisë dhe blegtorisë, në zonat rurale në funksion të ruajtjes së tokës bujqësore kualitative dhe kulturave të ndryshme ;
 - sigurimin e mbrojtjes së investimeve të infrastrukturës publike, sociale, teknike dhe zhvillimit të integruar e të arritshëm në funksion të transportit urban, ndërurban, rural dhe menaxhim të mbeturinave;
 - promovimin e mundësive të barabarta për banim të përbalueshëm për familjet që nuk janë në gjendje ekonomike t'i përballojnë ofertat e tregut të banimit me qëllim të stabilitetit social, shëndetit dhe zhvillimit të mirëqenies njerëzore për të gjithë qytetarët nën administrimin territorial të komunës së Obiliqit ;
 - sigurimin e mundësisë së shfrytëzimit të tokës në koordinim me komunat fqinje, qeverinë qendrore dhe agjencitë tjera, veçanërisht në lidhje me resurset dhe shërbimet që shtrihen përtej kufijve të komunës së Obiliqit apo që kanë ndikim të drejtpërdrejtë në komunë;
 - sigurimin që shfrytëzimi i tokës të përfshijë udhëzime të planifikimit dhe obligimet të cilat rrjedhin nga dokumentet dhe planet hapësinore për rajon më të gjerë e të cilat afektojnë komunën e Obiliqit;
 - sigurimin e përfshirjes së elementeve hapësinore të transportit, zhvillimit ekonomik, shoqëror, mjedisor dhe politikat tjera strategjike për komunën në procesin e planifikimit hapësinor; dhe
 - sigurimin e rishikimit efikas të propozimeve për zhvillim dhe kërkesave për leje ndërtimore për sqarim dhe përshejtim të procedurës.
- Harta Zonale e Komunës së Obiliqit :
- Është bazuar në Planin Hapësinor të Kosovës dhe interesat kombëtare të paraqitura si objektiva, plane dhe politika zyrtare të Qeverisë.
 - Ka marrë parasysh mundësitë e integritit të Planeve Rregulluese Urbane që janë në fuqi. Harta Zonale e Komunës së Obiliqit është hartuar në përputhje me normat teknike të planifikimit hapësinor.
 - Është hartuar në formën e cila e bën më të lehtë përdorimin dhe lehtëson monitorimin dhe rishikimin dhe ka kaluar në procese të diskutimeve dhe shqyrtimit publik, ku janë marrë në konsideratë kërkesat e të gjithë qytetarëve si dhe kërkesat dhe nevojat specifike të personave me nevoja të veçanta, të të moshuarve, minoriteteve, fëmijëve, të rinjve dhe aspektet e ndjeshme gjinore.
- Hartimi i Hartës Zonale të Obiliqit është bazuar edhe në parimet e mëposhtme :

- Promovimin e interesave të përbashkëta të qytetarëve të komunës së Obiliqit, duke mbrojtur burimet natyrore, trashëgiminë kulturore dhe përkrahur zhvillimin e qëndrueshëm
- Promovimin e procesit demokratik të pjesëmarrjes publike dhe përfshirjen ndër-sektoriale në formulimin e strategjive zhvillimore dhe dokumenteve të planifikimit hapësinor;
- Promovimin e transparencës së plotë në procesin e planifikimit dhe vendimmarrjes, duke siguruar qasje publike për palët e interesuara në të dhëna, harta, grafikone, të drejta dhe në të gjitha dokumentet e planifikimit hapësinor;
- Promovimin e kornizës themelore, transparente dhe të planifikuar të shfrytëzimit dhe zhvillimit, mbrojtjes së mjedisit, trashëgimisë kulturore, si dhe të drejtave pronësore ;
- Promovimin e mundësive të barabarta të zhvillimit ekonomik, social dhe mjedisor për të gjithë qytetarët e Obiliqit;
- Promovimin e cilësisë së lartë të jetesës dhe sistemeve të qëndrueshme për zhvillimin e vendbanimeve;
- Promovimin e planifikimit hapësinor të integruar përmes ecurive efikase ;
- Promovimin e pjesëmarrjes publike në hartimin e dokumenteve të planifikimit hapësinor ;
- Promovimin e zhvillimit të balancuar dhe të qëndrueshëm bazuar në nevojat publike dhe ekonomike; dhe
- Promovimin e vazhdueshëm të harmonizimit me praktikata më të mira ndërkombëtare dhe me parimet Evropiane për zhvillim hapësinor;
- Zhvillim të qëndrueshëm dhe proporcional të komunitetit, duke shfrytëzuar në mënyrë efikase fondet publike; dhe
- Parimet ndërkombëtare të planifikimit hapësinor, zhvillim të qëndrueshëm, dhe qeverisje në harmoni me normat e BE-së.

Elementet dhe kërkesat themelore të përdorura gjatë hartimit të Hartës Zonale Komunale të Obiliqit janë:

1. Të bazohet në aktivitetet zhvillimore hapësinore të cilat rrjedhin nga Plani Zhvillimor Komunal 2021 - 2029, përkatësisht nga harta e shfrytëzimit të planifikuar të tokës, planet zhvillimore sektoriale dhe plani i veprimtimit.
2. Të përcaktojë ndarjen precize të territorit të komunës në zona funksionale dhe për secilën zonë përcakton shfrytëzimet e tokës, kushtet zhvillimore dhe masat mbrojtëse për periudhën e planifikuar të zhvillimit.
3. Të përmbajë zonat funksionale të cilat rrjedhin nga Plani Hapësinor Kosovës dhe Planet Hapësinore për Zona të Veçanta.

Gjatë hartimit të Hartës Zonale të Obiliqit në funksion të kompletimit të detyrimeve ligjore që rrjedhin nga ligji i ri i planifikimit, po edhe më shumë të krijimit të një bazë reale për trajtimin të zhvillimeve të ardhme hapësinore përmes HZK-së, si dhe sigurimit të zhvillimit të qëndrueshëm dhe të baraspeshuar të planifikimit hapësinor për tërë territorin e komunës për precizimin e Zonave, Zonave mbishtresore dhe zbatimin e Planit të Veprimtimit që rrjedh nga Plani Zhvillimor Komunal.

Është bërë një analizë e hollëshme, reale dhe e qëndrueshme ligjore, mjedisore, ekonomike, financiare dhe sociale siç edhe është kërkuar në këtë pjesë të dokumentit.

2.1. ZONAT

Arsyeja e precizimit si zona të cilat në elemente të caktuara dallojnë nga planet e më hershme të shfrytëzimit të tokës, rrjedh nga analizat e hollëshme, reale dhe të qëndrueshme ligjore, qoftë arsyeja se shumica e objekteve pa leje ndërtimore janë në proces të legalizimit bazuar në Ligjin Nr. 04/L-188 Për Trajtimin e Ndërtimeve Pa Leje, te arsyet mjedisore janë analizuar ndikimet e mundshme negative në mjedis për tu propozuar ose jo ndryshimi. Në aspektin ekonomik janë vlerësuar se sa kemi zhvillim të bizneseve në zonë, cilat janë potencialet ekonomike dhe cilat do ishin pasojat nga aspekti ekonomik nëse nuk do lejohej ndryshimi. Edhe në kuptimin financiar janë analizuar se cilat janë kostot e ndërtesave dhe zhvillimeve në zonë dhe cilat do ishin kostot e rrënimave eventuale dhe në aspektin financiar është vlerësuar se sa ja vlen ndryshimi ose ruajtja e destinimit të mëhershëm dhe krejt në fund nga aspekti social është vlerësuar se sa do të ishte numri i familjeve që do kishin pasojat nëse nuk merret për bazë gjendja ekzistuese.

Elemente tjera përmbajtëse gjatë precizimit të zonave bazë janë edhe parimet e hartimit të Hartës Zonale të Komunës dhe dihet se hartimi i këtij dokumenti bazohet në parimet e lartpërmendura dhe ndër më të rëndësishmet janë:

Parimi i demokracisë, subsidiariteti, pjesëmarrja, integriteti, proporcionaliteti dhe parandalimi.

- Në këtë kuadër edhe parimet specifike si promovimin e procesit demokratik të pjesëmarrjes publike dhe përfshirjen ndërsektoriale në formulimin e strategjive zhvillimore dhe dokumenteve të planifikimit hapësinor;
- Promovimin e transparencës së plotë në procesin e planifikimit dhe vendimmarrjes, duke siguruar qasje publike për palët e interesuara në të dhëna, harta, grafikone, të drejta dhe në të gjitha dokumentet e planifikimit hapësinor;
- Promovimin e kornizës themelore, transparente dhe të planifikuar të shfrytëzimit dhe zhvillimit, mbrojtjes së mjedisit, trashëgimisë kulturore, si dhe të drejtave pronësore;

- Promovimin e mundësive të barabarta të zhvillimit ekonomik, social dhe mjedisor për të gjithë qytetarët e Obiliqit.

Duke i zbatuar këto parime profesionalisht, seriozisht dhe si obligim për hartimin e HZK-së, dhe analizuar dokumente të ndryshme hapësinore dhe gjendjen ekzistuese, Harta Zonale ka përcaktuar Zonat e radhitura në kapitullin 4 të këtij dokumenti si kushtet zhvillimore për të përshkruara në kapitullin 5 të këtij dokumenti.

Duke me marrë parasysh kërkesën e KOSTT-it për devijimi të linjës së rrjetit të energjisë në kuadër të projektit për zhvendosjen e shtyllave të linjave të tensionit të lartë në Hartë Zonale, e që nuk është paraparë me Planin Zhvillimor të Komunës së Obiliqit 2023-2031, është pjesë e planifikimit të projekteve të KOSTT-it, si nevojë për rritjen e kapaciteteve të energjisë elektrike sipas Vendimit të KOSTT-it me nr.1928 dt.22.09.2022, gjë që kërkesat për këto projekte përveç Komunës i janë drejtuar edhe nivelit qendror (MMPHI-së) me nr. 362-2/23 dt.30.01.2023.

Arsye tjetër e zhvendosjes është edhe ndërtimi i autostradës, kërkesat e bizneseve, interesi i komunës, interesi i KOSTT-it, respektivisht interes nacional për përmbushjen e interesave të përbashkëta të të gjitha palëve të interesit.

2.2. ZONAT MBISHTRESORE

Bazuar në Udhëzimin Administrativ MMPH Nr. 24/2015 Mbi Elementet Dhe Kërkesat Themelore Për Hartimin, Zbatimin Dhe Monitorimin E Hartës Zonale të Komunës por edhe në shembuj të vendeve që përgatisin Harta Zonale, ekipet punese kanë trajtuar zonat mbishtresore si një teknikë të zonimit që përdoret për vendosjen e kushteve zhvillimore alternative, në kuadër të një sipërfaqeje specifike të komunës së Obiliqit, e cila kërkon vëmendje të veçantë dhe zonat për të cilat duhen kushte plotësuese përpos kushte zhvillimore dhe kushte ndërtimore në zonën bazë, vendosen mbi një apo disa zona bazë dhe krahas kushteve të zonës bazë, për zonat mbishtresore vendosen kushte apo masa plotësuese dhe në rastet kur janë përcaktuar kushte që janë në kundërshtim në mes të zonës bazë dhe zonës mbishtresore atëherë kushtet e zonës mbishtresore kanë përparësi ndaj atyre të zonës bazë.

Duke e ditur se zonat mbishtresore përdoren për vendosjen e kushteve zhvillimore më strikte dhe masave mbrojtëse shtesë në disa hapësira specifike gjeografike, për definimin e zonave mbishtresore është analizuar komplet territori i Komunës së Obiliqit se ku ka nevojë, me qëllim të përcaktohen masat mbrojtëse për:

- Resurset kulturore, historike, ekonomike, turistike, bujqësore të cilat nuk janë adresuar me zonën bazë;
- Sipërfaqet e Mbrojtura, Zonat e Veçanta, Zonat e Veçanta të Mbrojtura dhe Zonat Mbrojtëse;
- Resurset lokale natyrore, si: mbrojtja e natyrës, e sipërfaqeve ujore, klimës, pyjeve, etj. të cilat nuk janë të adresuara me zonën bazë;
- Ndikimet në mjedis, si: ndotja e ajrit, ujit, akustike, etj.;
- Sipërfaqet me rrezikshmëri nga zjarri, nga përmbytja, sipërfaqet sizmike, erozive, rrëshqitja e gurëve, ortekëve, tërmetet, e të tjera dhe standarde të caktuara që nuk janë të nevojshme për t'u zbatuar në gjithë territorin e Komunës së Obiliqit.

Gjatë analizave të hollësishme të dokumenteve të ndryshme dhe gjendjes ekzistuese, Harta Zonale ka përcaktuar Zonat Mbishtresore të radhitura në kapitullin 6 të këtij dokumenti si që përcaktojnë kushtet plotësuese zhvillimet e reja brenda këtyre zonave për to të përshkruara në kapitullin 7 të këtij dokumenti.

3. KUSHTET E PËRGJITHSHME PËR ZHVILLIM PËR TË GJITHA ZONAT

Emërues i përbashkët i kushteve zhvillimore të përgjithshme, është se këto kushte vlejné për tërë territorin e Komunës dhe duhet të zbatohet gjatë zhvillimeve dhe përdorimeve sipas asaj që është përcaktuar për zonat e përfshira në këtë dokument. Duke e trajtuar më tutje këtë materie, bazuar në Udhëzimin Administrativ të MMPH-së nr. 24/2015 mbi Elementet Dhe Kërkesat Themelore Për Hartimin, Zbatimin Dhe Monitorimin e Hartës Zonale të Komunës, ku edhe specifikohet se “Kushtet Zhvillimore të Përgjithshme” përcaktojnë rregullat dhe standardet e përgjithshme për zhvillimet e ardhme. Megjithatë, ka disa rregulla si pjesë e kushteve zhvillimore të përgjithshme sipas të cilave mund të sigurohet:

- Qëndrueshmëri - rregull i përgjithshëm është marr trajtimi nga aspekti social, ekonomik dhe mjedisor për të gjitha zonat për arritjen e qëllimeve të qëndrueshmërisë.
- Realizueshmëri - rregull i përgjithshëm është marr analiza financiare dhe e KAB-it (Korniza Afatmesme Buxhetore) dhe mundësi të tjera financiare për realizim.
- Drejtësi - rregull i përgjithshëm është marr trajtimi i zhvillimeve, pronës dhe kushteve me HZK në mënyrë të barabartë për të gjithë, pa marrë parasysh statusin etnik, gjinor, social etj.
- Demokraci dhe të drejta të njeriut - rregull i përgjithshëm informimi cilësor, kyçje në proces dhe pjesëmarrje në vendimmarrje si dhe përbushja e rregullave dhe standardeve tjera të demokracisë dhe të drejtave të njeriut.
- Legjitimitim - rregull i përgjithshëm është marr që Komuna është bartëse e procesit të përgatitjes së HZK-së dhe akterët tjerë janë të mirëseardhur që të jenë pjesë sa më shumë e vendimeve në kuadër të rregullave që do ishte shumë e dëshirueshme. Për disa zhvillime anëtarët e komunitetit do të duhej të bien dakord për një seri rregullash të brendshme.

E cekëm më lart se rregullat u trajtuan edhe nga aspekti teknik që sipas Ligjit për standardizim (Nr.2004/12) të miratuar nga Kuvendi i Kosovës, termi rregulla teknike përkufizohet si vijon:

“Rregullat Teknike - janë aktet nënligjore me karakter teknik të cilat i përcaktojnë karakteristikat, proceset, ku përfshihen edhe masat administrative që zbatohen në rast të shkeljes së tyre. Rregullat teknike mund të përmbajnë terminologjinë, simbolet, ambalazhin, shënjimet ose kërkesat për etiketimin që kanë të bëjnë me produktin, procesin apo metodën e prodhimit.”

Rregullat teknike janë të detyrueshme për zbatim nga subjektet fizike dhe juridike, të fushës përkatëse dhe duhet të zbatohen gjatë projektimit, ndërtimit, përdorimit, etj.

Ligjet dhe aktet nën-ligjore të Republikës së Kosovës kanë përcaktuar kriteret të cilat duhet të përmbushen gjatë zbatimit të Hartës Zonale të Komunës, mirëpo në mungesë të kriterëve specifike për zhvillime specifike, Komuna dhe zhvilluesit tjerë të Hartës Zonale të Komunës duhet të i plotësojnë standardet vijuese:

- ISO (Organizata Ndërkombëtare për Standardizim) është federatë botërore e organeve kombëtare për standarde (anëtarët e ISO). Puna në përgatitjen e standardeve ndërkombëtare bëhet në komitetet teknike të ISO. Çdo anëtarë e ISO, kur është e interesuar për objekt të punës së ndonjë nga komitetet teknike themelore, ka të drejtë që të delegojë përfaqësuesit e vetë në atë komitet. Në këtë punë marrin pjesë organizatat ndërkombëtare, organizata qeveritare dhe joqeveritare, të cilat janë të ndërlidhura me ISO-n. ISO bashkëpunon ngushtë me Komisionin Ndërkombëtar të Elektroteknikës (IEC) në lidhje me të gjitha çështjet e standardizimit në lëmin e elektroteknikës.
- Projektet e standardeve ndërkombëtare përpilohen sipas rregullave që janë dhënë në ISO/IEC Udhëzimet, Pjesa 3.

Agjencia për Standardizim e Kosovës (ASK), si institucion ekzekutiv, është themeluar në prill të vitit 2005, në kuadër të Ministrisë së Industrisë dhe Tregtisë. ASK-ja, është organ i vetëm standardizues kosovar, në harmoni me ligjin dhe me Kartën Evropiane të Ndërmarrjeve të Vogla. Me qëllim të arritjes së një pajtueshmërie sa më të madhe në mes të standardeve nacionale (kombëtare) është themeluar standardi internacional (ndërkombëtar)-ISO. Vlen të theksohet se ky standard ka karakter rekomandues dhe nga shumë shtete është marrë si bazë për standardet e tyre.

Duke e ditur se kushtet zhvillimore të përgjithshme përcaktojnë edhe standardet e përgjithshme për zhvillim që zbatohen për të gjitha zonat dhe duke kuptuar situatën nga ajo që u prezantua më lart, mund të konstatojmë se në aspektin praktik duke krahasuar me zhvillimet e mëhershme do të ketë një standard më cilësor në të gjitha fushat, ndërsa në aspektin teknik në fushat ku ka standarde do të aplikohen, ndërsa në fushat që nga Agjencia për Standardizim e Kosovës (ASK) nuk janë mbuluar, do të punohet me standarde pozitive ndërkombëtare.

Çdo projekt kryesor që përgatitet pas miratimit dhe gjatë zbatimit të HZK-s mbizotërojnë mbi lokacionet, vijat dhe kapacitetet dhe përmbajtjet tjera të projektit të parapara përmes këtij dokumenti.

Vendimet për projekte madhore infrastrukturore, strategjike deri te qendra logjistike e kërkuar nga Ambasada Britanike apo ndonjë Ambasadë tjetër në bashkëpunim me KEK-un, të ndërmarra nga niveli qendror mbizotërojnë ne raport me zonimin, kushte zhvillimore, kushtet plotësuese apo masat e parapara ne këtë dokument.

3.1. MASAT MBROJTËSE

Bazuar në udhëzimin administrativ Kushtet Zhvillimore të Përgjithshme mund të përfshijnë por nuk kufizohen vetëm në kërkesat dhe rregullat, masat mbrojtëse, modelet e projektimit dhe udhëzimet, derisa sa shkruhet se përfshijnë por nuk kufizohen vetëm në kërkesat dhe rregullat, fare lehtë konstatohet se ekipet punuese mund të shtojnë kërkesa dhe rregulla tjera plotësues dhe të njëjtat janë trajtuar shumë seriozisht, në vazhdimësi janë trajtuar masat mbrojtëse si pjesë e Kushteve zhvillimore të përgjithshme.

Masat mbrojtëse janë veprime apo mënyra të veprimit, urdhra apo udhëzime të nevojshme për të arritur qëllime të caktuara, në këtë rast mbrojtje të jetës, pasurisë ose vlerave tjera sociale, ekonomike apo mjedisore dhe mund t'i klasifikojmë si:

- Masa parandaluese, masa të rëndësishme (të shpejta, të ngutshme, të drejta, të rrepta);
- Masa konkrete (praktike, energjike, rrënjësore, përgatitore);
- Masa organizative;
- Masa lehtësuese;
- Masat e nevojshme;
- Masa mjekësore (higjienike, parandaluese, parambrojtëse);
- Masa sigurimi. etj.

Masat mbrojtëse qoftë ndaj rreziqeve, qoftë potencialeve që duhet mbrojtur, apo edhe potencialeve që duhet ruajtur që më vonë të zhvillohen, janë pjesë e detyrueshme që rrjedhin nga Kushtetuta, ligjet, aktet nënligjore, konventat ndërkombëtare dhe një gamë e gjerë e obligimeve dhe përgjegjësi që ushtrohen qoftë në nivelin qeveritarë qoftë në atë lokal dhe e një numri institucionesh, për t'u kujdesur për një cilësi të jetës, për florë dhe faunë të pasur dhe për qëndrueshmëri sociale, ekonomike dhe mjedisore, e të cilat për emëruet të përbashkët kanë gjitha zonat - në këtë rast territorin e komunës.

Masave mbrojtëse si pjesë e Kushteve Zhvillimore të Përgjithshme kanë për qëllim që të mënjanohet nevoja për:

- Reagim urgjent përmes zbutjes, amortizimit deri te neutralizimi i dëmeve; si dhe
- Shkatërrimit përmes mbrojtjes dhe shfrytëzimit të qëndrueshëm të pasurive natyrore dhe kulturore - historike.

Ky dokument ka trajtuar me kujdes masat mbrojtëse, si një formë e kushteve zhvillimore për të baraspeshuar nevojat për mbrojtje të pasurive natyrore dhe kërkesave për zhvillim. Për shembull, një pikë me potencial të zhvillimit të turizmit që shtrihet brenda tokës bujqësore, ose mbi pasuri nëntokësore, ose zonës arkeologjike, shpesh krijojnë interesa të ndryshme të zhvillimit dhe ruajtjes.

Masat mbrojtëse janë efektive kur hartohen në suaza të kapaciteteve të komunës për t'i zbatuar ato, dhe kur iu bëhet e qartë qytetarëve se masat mbrojtëse janë të obligueshme për të gjitha zhvillimet për të cilat vlejnjë, por nuk kufizohen vetëm në këtë nivel se komunat sfidohen edhe nga rreziqet që i tejkalojnë kompetencat komunale.

Masat mbrojtëse përcaktohen edhe për një zonë të vetme me specifika të caktuara, apo për një sipërfaqe më të madhe si p.sh. zonë rurale. Nëse kufijtë e sipërfaqes që duhet mbrojtur janë të ndryshme nga kufijtë e zonave të përcaktuara, dhe në çfarëdo rasti kur përveç zonës bazë kemi edhe një shtresë tjetër me specifikat si të lartcekura, trajtohen me kushte zhvillimore për zonat që janë të determinuar si Zona Mbishtresore.

Masat mbrojtëse ndër të tjera përfshijnë kushte hapësinore, urbanistike, ndërtimore dhe masat e tjera teknike, ku definohen kushte zhvillimore (caktohen kushtet hapësinore, urbane dhe ndërtimore) me qëllim të parandalimit apo zvogëlimit të efekteve të dëmshme si pasojë e fatkeqësive natyrore dhe fatkeqësive të tjera si dhe për të mundësuar mbrojtjen, shpëtimin dhe ndihmën.

Projektet për ndërtimin e objekteve, të destinuar për shfrytëzim kolektiv, furnizim të qytetarëve, transport publik, si dhe deponim, prodhim dhe përdorim të materieve të rrezikshme, të naftës dhe të derivateve të saj, si dhe të gazrave energjetike, duhet të përmbajnë elaborate për siguri nga fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësitë tjera.

3.1.1. Evakuimi

Duhet të mendohet edhe për evakuimin e banorëve të rrezikuar atëherë kur me masa të tjera nuk mund të garantohet siguria e tyre. Lëvizja e banorëve nga zona e paraparë për evakuim në vendin e caktuar, duhet të bëhet sipas mënyrës dhe afateve kohore të përcaktuara në planet e reagimit emergjent apo siç është përcaktuar në vendimin e organit kompetent.

3.1.2. Akomodimi dhe kujdesi i njerëzve të rrezikuar

Qeveria dhe komunat janë të obliguar të sigurojnë strehim dhe kujdes të domosdoshëm për qytetarët, të cilët në rast të fatkeqësisë natyrore apo fatkeqësisë tjetër kanë humbur shtëpitë dhe mjetet e tyre të jetës dhe nuk mund të kthehen në vendbanimet e tyre për shkak të rrezikut.

Në raste të jashtëzakonshme, kur nuk mund të sigurohet akomodim tjetër, Kryetari i Komunës kërkon nga pronarët ose shfrytëzuesit e ndërtesave të banimit t'i strehojnë përkohësisht banorët e evakuuar të cilët janë të rrezikuar.

3.1.3. Mbrojtja radiologjike, kimike dhe biologjike

Mbrojtja radiologjike, kimike dhe biologjike, përbën masat dhe mjetet për mbrojtje të drejtpërdrejtë nga efektet e armëve nukleare, kimike dhe biologjike, si dhe nga pasojat e incidenteve që përfshijnë materiet e rrezikshme.

Pronarët dhe shfrytëzuesit e objekteve dhe të pajisjeve të destinuara për furnizim publik, transport dhe deponim të gjërave ushqimore, medikamenteve, ushqimit për kafshë, shërbimet publike, shëndetësore, ruajtje dhe arsimim të fëmijëve, duhet t'i sigurojnë mjetet mbrojtëse dhe t'i ndërmarrin masat e parapara për mbrojtje kimike, biologjike dhe radiologjike.

Me akt nënligjor qeveria ka rregulluar organizimin e mbrojtjes radiologjike, kimike dhe biologjike, si dhe i ka përcaktuar mjetet dhe masat për mbrojtje. andej kur specifikohen masat mbrojtëse nëse ky rrezik merret në konsideratë duhet bazuar në aktin nënligjor.

3.1.4. Strehimi

Strehimoret dhe objektet tjera për mbrojtje ndërtohen me qëllim të mbrojtjes së njerëzve në raste të luftës apo rreziqeve të tjera. Strehimoret ndahen në strehimore të mbrojtjes elementare dhe plotësuese.

Strehimoret e mbrojtjes elementare ndërtohen në qytete dhe vendbanime të rrezikuara brenda ndërtesave të reja, të destinuara për shërbime të shëndetit publik, kujdesit dhe edukimit të fëmijëve, mbrojtje të trashëgimisë kulturore, informimit publik, televizioneve dhe radiove kombëtare, trafikut hekurudhor dhe ajror si dhe në ndërtesat e rëndësishme për furnizim me energji dhe ndërtesat industriale të destinuara për tu shfrytëzuar në kohë lufte për mbajtjen e aktiviteteve të rëndësishme të veçantë për mbrojtje dhe siguri.

Strehimoret në ndërtesat e reja në vendbanimet e caktuara, pllaka e parë duhet të përforcohet deri në masën që i reziston depërtimit të rrënojave. Strehimoret ndërtohen si objekte të përdorimit të dyfishtë deri në masën që nuk e çrregullon funksionin e tyre mbrojtës. Objektet tjera për mbrojtje duhet të ndërtohen në atë formë që sigurojnë strehim nga rrënojat.

Me qëllim të sigurimit të strehimit për njerëzit në vendet publike duhet të përdoren strehimoret publike apo objektet tjera të përshtatshme. Strehimoret publike janë në kompetencë të autoriteteve lokale të komunës të cilat janë diskutuar gjatë hartimit të HZK-së. Strehimoret për mbrojtje elementare duhet të sigurojnë mbrojtje nga mbi-presioni, rrënojat, radioaktiviteti, zjarri dhe efektet e armëve dhe materiet tjera kimike si dhe duhet të furnizohen në masën që mundëson banim për një kohë më të gjatë.

3.1.5. Mbrojtja e trashëgimisë kulturore

Mbrojtja e trashëgimisë kulturore përfshinë përgatitjet dhe ndërmarrjen e masave për zvogëlimin e rreziqeve, parandalimin dhe zvogëlimin e ndikimit negativ të fatkeqësive natyrore dhe të fatkeqësive të tjera në trashëgiminë kulturore.

Përgatitjet dhe masat zbatohen nga pronarët dhe shfrytëzuesit e trashëgimisë kulturore, shërbimi për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore, nivelet qendrore dhe lokale.

Gjatë realizimit të mbrojtjes së trashëgimisë kulturore nga fatkeqësitë natyrore dhe nga fatkeqësitë e tjera, sipas nevojës, marrin pjesë edhe njësitë dhe shërbimet gjegjëse të mbrojtjes dhe shpëtimit, njësitë e zjarfikës, si dhe strukturat tjera për mbrojtje, shpëtim dhe ndihmë.

Qeveria me akt nënligjor rregullon mbrojtjen e trashëgimisë kulturore në rastet e fatkeqësive natyrore dhe fatkeqësive tjera.

Në qoftë se gjatë zhvillimit në teren në fazën e gërmimeve haset në mbetje arkeologjike investitorët janë të obliguar ti ndërpresin punimet dhe menjëherë të njoftojnë organet kompetente komunale. Kjo vleni për të gjitha kategoritë e ndërtimeve.

3.1.6. Masat për mbrojtje nga zjarri sipas kategorive të objekteve

Pronarët apo shfrytëzuesit e objekteve, pjesëve të objekteve dhe mjedisit janë të obliguar të marrin masat për mbrojtje nga zjarri, të përcaktuara sipas ligjit LIGJI Nr. 04/L-012 PËR MBROJTJE NGA ZJARRI dhe akteve nënligjore të nxjerra në bazë të tij, si dhe në përputhje me planin e mbrojtjes nga zjarri.

Pronarët apo shfrytëzuesit e objekteve, pjesëve të objekteve dhe mjedisit janë të detyruar të ndërmarrin masat si në vijim:

- Për kategorinë e I (parë)të rrezikshmërisë, janë të obliguar të hartojnë planin e mbrojtjes nga zjarri në bazë të vlerësimeve të rrezikshmërisë, si dhe të formojnë njësitë e mbrojtjes nga zjarri me kuadro të nevojshëm dhe mjete e domosdoshme për punë për zbatimin e masave për mbrojtje nga zjarri;

- Për kategorinë e II (dytë) të rrezikshmërisë nga zjarri, janë të obliguar të hartojnë planin e mbrojtjes nga zjarri në bazë të vlerësimeve të rrezikshmërisë nga zjarri, të kenë numër të mjaftueshëm të punëtorëve të cilët janë të trajnuar në këtë fushë dhe mund të kryejnë kujdestarinë e përhershme për fikjen e zjarrit dhe zbatimin e masave mbrojtëse nga zjarri ;
- Për kategorinë e III (tretë) të rrezikshmërisë nga zjarri, janë të obliguar të kenë së paku një punëtor i cili është i trajnuar dhe drejtpërdrejt organizon dhe përkujdeset për zbatimin e masave për mbrojtje nga zjarri;
- Për kategorinë e IV (katërt) të rrezikshmërisë nga zjarri, janë të obliguar të kenë një punëtor të trajnuar dhe ngarkuar me punë të mbrojtjes nga zjarri.

Planin e mbrojtjes nga zjarri, janë të obliguar ta nxjerrin pronarët, përkatësisht shfrytëzuesit e objekteve, pjesëve të objekteve dhe mjedisit, të radhitura në kategorinë e parë dhe të dytë të rrezikshmërisë dhe ky plan duhet të jetë i harmonizuar me planin komunal për mbrojtje nga zjarri. Personat juridik përgjegjës për punët e mbrojtjes nga zjarri, duhet të punësojnë personat të cilët kanë të kryer trajnimet profesionale për zjarrfikës apo drejtimin teknik, dhe të cilët e kanë të dhënë provimin profesional për kryerjen e punëve për mbrojtje nga zjarri.

Janë vlerësuar disa masa mbrojtëse në gati të gjitha sfidat dhe të gjitha fushat, që trajtohen me HZK, si pjesë e kushteve zhvillimore të përgjithshme, për sigurimin e një mbrojtje, shfrytëzim dhe zhvillim të qëndrueshëm, e disa që nuk adresohen këtu janë adresuar në kushtet zhvillimore. Duke e kuptuar se masat mbrojtëse nuk kufizohen vetëm te rreziqet por edhe në këto sfida dhe probleme (nuk kufizohen vetëm në këto) të cilat shkaktohen nga ndotja, erozioni, humbja e potencialeve dhe resurseve sipërfaqësore dhe nëntokësore.

3.1.7. Masat e përgjithshme për mbrojtjen dhe ruajtjen e natyrës.

Mbrojtja e natyrës, përveç që sigurohet nga institucionet relevante, ajo është edhe subjekt i disa dokumenteve, përmes zbatimit të duhur të të cilave, sigurohet mbrojtja e resurseve të natyrës. Dokumente të tilla janë: strategjitë, planet dhe programet mjedisore; zbatimi i standardeve, dispozitave, rregulloreve për shfrytëzimin dhe mbrojtjen e resurseve natyrore; vlerësimi strategjik mjedisor; vlerësimi i ndikimit në mjedis; parandalimi dhe kontrolli i integruar i ndotjes; mbajtja e kadastrave për shfrytëzimin e resurseve natyrore; monitorimi i shfrytëzimit të resurseve natyrore; zvogëlimi i çrregullimeve mjedisore; rehabilitimi dhe kthimi i mjedisit në gjendjen e mëparshme në përputhje me projektin.

Në pjesët e mbrojtura të natyrës nuk mund të zhvillohen aktivitete të cilat e rrezikojnë ekuilibrin natyror, llojlojshmërinë biologjike dhe peizazhore, hidrografinë, gjeomorfologjinë, gjeologjinë, vlerat kulturore ose në çfarëdo mënyrë degradojnë cilësitë dhe veçoritë e vlerave të natyrës. Në HZK dhe planet tjera hapësinore, përcaktohen zonat e ndërtimit në lokacionet e caktuara, varësisht nga kapaciteti i pranueshëm i ndotjes së mjedisit dhe qëllimeve të ndërtimit brenda vendeve të caktuara në kuadër të këtyre lokacioneve.

Në zonat e mbrojtura lejohet kryerja e aktiviteteve në mënyrën e përcaktuar me dispozitat e veçanta, në përputhje me natyrën e ngarkesës së mjedisit.

Sipërfaqet publike të gjelbëruara në vendbanime dhe në pjesët e përfshira në planet hapësinore dhe urbane, ndërtohen dhe mirëmbahen në mënyrën e cila mundëson ruajtjen dhe avancimin e vlerave natyrore dhe të krijuara. Nëse për shkak të ndërtimit të objektit, dëmtohet sipërfaqja publike e gjelbëruar, ajo duhet të kompensohet sipas kushteve dhe mënyrës së përcaktuar nga komuna.

Masat mbrojtëse të precizuara me Ligjin nr. 03/L-233 për Mbrojtjen e Natyrës, i cili rregullon mbrojtjen e natyrës, shfrytëzimin e qëndrueshëm të saj dhe veçanërisht:

- Mbrojtjen, ruajtjen, përtëritjen dhe shfrytëzimin e qëndrueshëm të resurseve natyrore, në gjendje të baraspeshës natyrore;
- Përtëritja e natyrës në zonat e dëmtuara ose pjesëve të tyre dhe kompensimi për dëmet e shkaktuara;
- Vendosjen e rrjetit të zonave të mbrojtura, sistemit për planifikim, udhëheqje, inventarizim, monitorim, informim dhe financim me qëllim të mbrojtjes së natyrës;
- Pengimin e shfrytëzimit të tepërt, rrezikimit të llojeve të florës dhe faunës e sidomos i atyre me rëndësi të veçantë, të rralla dhe të rrezikuara, si dhe vendbanimeve të tyre;
- Sigurimin e të drejtës së publikut për informim për gjendjen e natyrës dhe pjesëmarrje në vendim marrje për mbrojtjen e natyrës;
- Sigurimin e ushtrimit e të drejtës së qytetarëve për jetesë të shëndoshë, pushim dhe rekreacion në natyrë;
- Parandalimin e veprimeve të dëmshme të personave juridikë dhe fizikë në natyrë si pasojë e aktiviteteve ekonomike;
- Mirëmbajtjen ose skanimin në statusin e favorshëm të ruajtjes së vendbanimeve natyrore dhe llojeve me interes për komunat, Kosovën sipas standardeve të BE-së;
- Ruajtjen e të gjitha llojeve të zogjve të cilët natyrshëm jetojnë në gjendje të egër (zogjtë, vezët e tyre, çerdhet dhe vendbanimet e tyre).

Rregullimi i tokës – masat për përmirësimin e projektimit të zonës rurale, si zhvillimin e shfrytëzimit më ekonomik dhe racional të tokës, grupimin e tokës bujqësore dhe rritjen e sipërfaqes së fermave, përmirësimin e infrastrukturës dhe mundësinë e qasjes në të, ruajtjen e

peizazhit dhe natyrës, zbatimin e masave agroteknike, agromelioruse dhe hidromelioruese, ripyllëzimin e tokës me kualitet të ulët ose tokës së ndotur dhe masat e reja të tokës edhe këtu kemi paraparë me ligjin nr. 04/I-040 për rregullimin e tokës dhe në kuadër të masave meliorative për rregullimin e tokës përfshihet edhe:

- Ndërtimi dhe mirëmbajtja e sistemit të ujitjes dhe kullimit;
- Meliorimi i livadheve dhe kullotave;
- Kthimi i tokës së pa punueshme në tokë të punueshme;
- Përmirësimi i cilësisë dhe vetive të tokës bujqësore përmes klasifikimit, humusimit, kullimit, shkripëzimit, Plehërimit meliorativ, rikultivimit të tokave të dëmtuara dhe të degraduara.

Ndër masat tjera të rregullimit të tokës janë: Masat mbrojtëse të tokës bujqësore nga erozioni.

Me qëllim të mbrojtjes së tokës bujqësore nga efektet e dëmshme të erozionit dhe kontrolli i përmbajtjeve në zonën e erozionit ndërmerren masat kundër erozive si në vijim:

1. Ndalimi i përkohshëm ose i përhershëm i lërimit të livadheve, kullotave dhe tokave të tjera bujqësore për shkak të konvertimit të tyre në tokë të punueshme me kulturat bujqësore vjetore;
2. Prezantimi i kulturave bujqësore në rotacion;
3. Kultivimin e plantacioneve shumëvjeçare;
4. Ngritjen e ndërtesave specifike përkatëse;
5. Përmirësimi i teknikave për trajtimin e tokës bujqësore;
6. Ngritjen dhe kultivimin e brezave mbrojtës bujqësorapombjelljen e bimëve drunoreshumëvjeçare;
7. Ndalimi i kullotjes së bagëtive në një kohë të caktuar ose kufizimi i numrit të kafshëve që mund të lirohen në hapësira të caktuara;
8. Ndalimi i prerjes së pyjeve dhe plantacioneve pyjore mbi tokë të rrezikuara;

3.2. MASA TË TJERA MBROJTËSE

3.2.1. Masat mbrojtëse të tokës bujqësore nga fragmentimi

Masat kundër fragmentues janë:

- Toka e punueshme bujqësore, sipërfaqja e secilës është ≤ 0.50 ha, nuk mund të fragmentohet në parcela;
- Toka e punueshme bujqësore e konsoliduar, sipërfaqja e së cilës është ≤ 1.00 ha, nuk mund të fragmentohet në parcela.

3.2.2. Masat mbrojtëse dhe rregullimi i tokës pyjore

Masat mbrojtëse dhe rregullimi i tokës pyjore bëhet nëpërmjet formave si në vijim:

1. Mbrojtja e tokës pyjore nga shpyllëzimi- prerja e të gjitha bimëve pyjore dhe më pas përdorimi i kësaj toke për shfrytëzime të tjera jo pyjore;
2. Mbrojtja dhe rregullimi i tokës pyjore nëpërmjet pyllëzimit- krijimi i një pylli apo të një grumbulli të bimëve pyjore (ekskluzivisht autoktone) në një tokë ku nuk kishte pyll ;
3. Mbrojtja dhe rregullimi i tokës pyjore nëpërmjet ripyllëzimit- rivendosja e mbulesës pyjore (ekskluzivisht autoktone), në formë të natyrsme (nëpërmjet mbjelljes natyrore, nëpërmjet kthimit të pyjeve cungishte në trungishte) ose në forme artificiale (nëpërmjet mbjelljes së drejtpërdrejtë të bimës dhe farës).

3.2.3. Masat për ri kultivimin e tokës për bujqësi dhe industri

Ndër masat e para është përgatitja e projektit për rikultivim e projekti për rikultivim duhet të përmbajë:

1. Mënyrën e heqjes dhe ruajtjes së shtresës pjellore dhe shtresës me potencial pjellor.
2. Procedurat teknike, agroteknike, dhe biologjike të rikultivimit të tokës bujqësore dhe afatet e kryerjes së rikultivimit biologjik të tokës bujqësore.
3. Dinamika e kthimit të tokës prodhimtarisë bujqësore.
4. Huluntimi i materieve të dëmshme dhe të rrezikshme në tokën e rikultivuar dhe Shumën financiare të projektit.
5. Shfrytëzuesi apo investitori i përkohshëm i tokës bujqësore është i detyruar që për sigurimin e rikultivimit të tokës bujqësore, të paguajë paraprakisht në llogarinë të cilën e cakton organi kompetent komunal për bujqësi shumën prej së paku 30% të mjeteve të nevojshme për rikultivim. Mjetet të cilat mund të shfrytëzohen vetëm për qëllime të rikultivimit dhe pas rikultivimit mjetet i kthehen shfrytëzuesit.

6. Nëse gjatë eksploatimit të lëndëve industriale dhe lëndëve tjera minerale nga toka bujqësore, çrregullohet regjimi uJOR, apo vjen deri te përmbytjet dhe grumbullimi i ujit, shfrytëzuesi është i detyruar që para kryerjes të rikutivimit biologjik t'i kryej edhe punët hidroteknike me të cilat do të vendos regjimin e mëparshëm uJOR në tokë.
7. Nëse shfrytëzuesi pas përfundimit të eksploatimit të lëndëve industriale dhe mineraleve të tjera nuk e kryen rikutivimin e tokës bujqësore, organi kompetent për bujqësi do të angazhoj organizatën tjetër e cila do të bëjë rikutivimin e tokës me shpenzimet e shfrytëzuesit të tokës bujqësore për qëllime jo bujqësore.

3.2.4. Transformimi i tokës bujqësore

Te sipërfaqet apo hapësirat në të cilën ekzistojnë vlera arkeologjike, historike dhe zona tjera të mbrojtura. Në sipërfaqet apo hapësirat në të cilën ekzistojnë vlera të tilla merren masat e ndalimit të ndërtimit të deponisë për mbeturina. Në lokacionin ku ndërtohet deponia e mbeturinave apo zona e deponisë planifikohet zona neutrale (së paku 50 m) përreth deponisë e cila duhet të jetë 600 m në distancë nga zona e monumenteve kulturore, historike dhe religjioze.

3.2.5. Masat për mbrojtjen e ujit nga ndotja

HZK përcakton tre zona të mbrojtura sanitare me qëllim të mbrojtjes së burimit uJOR nga ndotja, ku për secilën gjithashtu përcaktohen kushtet përkatëse përfshirë edhe rrethimin dhe shenjzimin e kufirit të secilës. Përveç kësaj, Komuna duhet të ndërmarrë të gjitha masat mbrojtëse sipas dispozitave dhe ligjit në fuqi për mbrojtjen e ujërave sipërfaqësorë dhe nëntokësorë.

Më qëllim të mbrojtjes dhe përmirësimit të cilësisë së ujërave, trupat e ujërave sipërfaqësorë trajtohen në aspektin ekologjik dhe kimik kurse trupat e ujërave nëntokësorë duhet të klasifikohen në klasa, në pajtim me gjendjen sasiore dhe kimike.

Ndalohet, përveç me leje uJore, shkarkimi i masës nga hedhurinat e lëngëta industriale, bujqësore dhe ujërave të ndotura urbane si dhe vajrave të përdorura në kanalizim, në sistemin për kullim, në trupat uJorë sipërfaqësorë dhe nëntokësorë, në brigjet buzë lumit dhe tokave të lagëta. Ministria me akt nënligjor (JA Nr. 02/2022) përcakton kushtet, mënyrat parametrat dhe vlerat kufizuese të shkarkimit të ujërave të ndotura në rrjetin e kanalizimit publik dhe në trupin uJOR.

Në zonat vërshuese ndalohet përdorimi i substancave organike dhe inorganike për plehërimin e tokës, spërkatjen e pemëve dhe mbrojtjen e bimëve pranë lumenjve, akumulimeve dhe brigjeve lumore, në largësi prej tridhjetë (30) metrash.

Ndalohet larja e mjeteve lundruese, mjeteve motorike dhe pajisjeve tjera në ujërat sipërfaqësorë dhe në brigje.

Ndalohet hedhja e substancave dhe mbeturinave të ngurta, të lëngëta dhe të gazta të cilat për shkak të vetive fizike, kimike dhe biologjike, rrezikojnë shëndetin e njerëzve, cilësinë e ujërave sipërfaqësorë dhe nëntokësorë, florën dhe faunën uJore, vështirësojnë rrjedhjen e ujërave, rrezikojnë objektet dhe pajisjet uJore.

Ndalohet çfarëdo lloj i transportimit të substancave, materieve dhe mbeturinave të rrezikshme pranë akumulimeve dhe zonave uJore të mbrojtura përveç me leje të veçantë.

Ndalohet çfarëdo lloj ndërtimi i objekteve dhe pajisjeve të dedikuara për prodhimin e substancave dhe materieve të rrezikshme në afërsi të trupave uJorë sipërfaqësorë dhe nëntokësorë, përfshirë edhe akumulimet.

3.2.6. Masat mbrojtëse prej shqetësimit dhe dëmtimit nga zhurmat

Çdo shtetas ka të drejtë të mbrohet dhe të përfitojë mbrojtje nga organet shtetërore nga efektet e dëmshme të zhurmës mjedisore. Mbrojtja zbatohet për zhurmën, ndaj së cilës njerëzit ekspozohen në mjedisin ku ndodhen, në zona të banuara, në mjediset e institucioneve publike, në parqe publike dhe hapësira të tjera, të qeta, çlodhëse, në zona të qeta në natyrë, në institucionet për fëmijë, institucione shëndetësore, arsimore, kulturore, fetare dhe në mjedise të tjera të ngjashme me to.

3.2.7. Cilat janë masat e mbrojtjes nga zhurma?

Me masa të mbrojtjes nga zhurma do të kuptojmë ndërhyrjet dhe veprimet që ndërmerren ndaj burimit të zhurmës, si dhe në vendin ku ai ka ndikim negativ, duke e sjellë atë në një nivel të lejueshëm. Burimi i zhurmës, i cili nuk ka mundësi të zhvendoset nga vendet e ndjeshme ndaj zhurmës, pronari i burimit të zhurmës, duhet të ndërmerr masat vijuese për të penguar paraqitjen e niveleve shqetësuese të zhurmës si: instalimin e gomave më pak të zhurmshme, instalimin e vagonëve më pak të zhurmshëm, ndërtimin e kufizuesve përgjatë rrugës apo masa të tjera teknike për zvogëlimin e nivelit të zhurmës nga burime të ndryshme të zhurmës.

Masa respektive me qëllim të zvogëlimin të zhurmës ekzistuese në nivelin optimal, përfshijnë:

- Përzgjedhjen dhe përdorimin e makinave, pajisjeve, mjeteve të punës dhe të transportit të cilat nuk shkaktojnë zhurmë mbi nivelin e lejuar;
- Vendosjen e objekteve me burim zhurme dhe zonat ose objektet të cilat duhet mbrojtur nga zhurma;
- Izolimin për mbrojtje nga zhurma të ndërtesave të cilat mund të jenë si burim i zhurmës, në hapësirat e punës ose banimit;

- Përdorimin e masave për mbrojtje nga zhurma, në bazë të llogaritjeve dhe matjeve të zhurmës në vendin e emisionit, rrugët e zgjerimit të zhurmës etj.;
- Matjet me qëllim të përcjelljeve dhe mbikëqyrjes së përhershme të zhurmës;
- Kufizimet e herë pas herë të emetimit të zhurmës.

Vlerat kufitare të përcaktuara me Ligjin Nr.02/L-102 për Mbrojtjen nga Zhurma, përcaktohen si vlerat e zhurmës për ditë-mbrëmje-natë (Ldmn) ose Lnatë, dhe kur është e duhur Lditë dhe Lmbrëmje. Tejkalmi i vlerave kufitare bën që autoritetet kompetente të ndërmarrin ose zbatojnë masa për zbutjen e niveleve shqetësuese të zhurmës. Vlerat kufitare ndryshojnë varësisht burimit, si zhurma nga rrugët, hekurudha, trafiku ajror, industrial, etj.), varësisht rretheve të ndryshme dhe ndjeshmërisë së popullatës ndaj zhurmës.

- Vlerat e lejuara të emisioneve të zhurmës nga trafiku rrugor:

Mjedisi	Vlerat kufitare të burimit të zhurmës (dBA)	
	Ditë, Ld	Natë, Ln
Zonat industriale	69	59
Fshatrat dhe zonat e përziera	64	54
Zonat e banuara dhe vendbanimet e vogla	59	49
Spitalet, shkollat, institucionet për rehabilitim dhe shtëpitë e pleqve	57	47

Tabela 4 Vlerat e lejuara të emisioneve të zhurmës për zona të caktuara, të nivelit ditor (Ld) dhe atij të natës (Ln) për trafikun rrugor

- Vlerat e lejuara të emisioneve të zhurmës nga trafiku hekurudhor:

Mjedisi	Vlerat kufitare të burimit të zhurmës (dBA)	
	Ditë, Ld	Natë, Ln
Zonat industriale	68	58
Fshatrat dhe zonat e përziera	65	53
Zonat e banuara dhe vendbanimet e vogla	57	48
Spitalet, shkollat, institucionet për rehabilitim dhe shtëpitë e pleqve	54	45

Tabela 5 Vlerat e lejuara të emisioneve të zhurmës për zona të caktuara, të nivelit ditor (Ld) dhe atij të natës (Ln) për trafikun hekurudhor

Mbrojtja nga zhurma aplikohet ditën, mbrëmjen dhe natën. Në bazë të ligjit, dita zgjat 12 orë dhe fillon nga ora 07:00 deri në 19:00, mbrëmja zgjat 3 orë dhe fillon nga ora 19:00 deri në ora 22:00, kurse nata zgjat 9 orë dhe fillon nga ora 22:00 deri në ora 07:00 në mëngjes.

3.2.7.1. Çfarë duhet të mbahet parasysh gjatë projektimit dhe realizimit të ndërtesave?

Çdo ndërtim dhe rikonstruksion ndërtesash, për banim apo për veprimtari të tjera ekonomike e shoqërore, projektohet dhe realizohet në mënyrë që zhurma në brendësi apo në afërsi të saj, të jetë brenda nivelit të lejueshëm.

3.2.8. Ku duhet të kërkohet miratimi për zhvillimin e veprimtarive të ndryshme?

Për zhvillimin e veprimtarive argëtuese, të veprimtarive me grumbullime, manifestime të përkohshme, në mjedise të jashtme apo të brendshme, të cilat mund të bëhen burim shqetësimi për banorët, duhet kërkohet miratimi nga organet kompetente dhe për kohë të caktuar, në territorin e komunës ku zhvillohet aktiviteti. Pasi që planifikimi është multisektorial edhe masat duhet jenë për të gjitha fushat por po i trajtojmë edhe disa të përgjithshme si të tërmetet:

- Përgatitja e një rregulloreje për të gjitha ndërtimet në pajtim me shkallën e rrezikut sizmik. Përgatitja e projektit dhe ndërtimi duhet të bëhen sipas standardeve.
- Në rastet e objekteve të veçanta si dhe në ndërtesat shumëkatëshe duhet bërë ndërtimi sipas konceptit dhe rregullave të arkitekturës kundër sizmike.
- Ndërtimi i stacioneve kundër breshrit.
- Masat në periudhën dimërore e veçanërisht në zonat kodrinore-malore.
- Përgatitja e objekteve për akumulim të ujërave lumore dhe të përrorskave që mund t'u nevojitet pendave ashtu qenë rast të ndonjë thatësie eventuale ky ujë të përdoret për ujitje.
- Përgatitja e projekteve përhapjen e kanaleve të reja, pastrimin, mirëmbajtja e kanaleve ekzistuese.
- Ndërmarrja e masave për eliminimin e kthesave të ashpra të lumenjve dhe menaxhimi i brigjeve të lumenjve.

- Ndërmarrja e masave për mbrojtjen e lumenjve nga hedhja e mbeturinave që në këtë rast do të thotë pengimi rrjedhës së lirë të ujit.
- Ndërmarrja e masave për ndalimin e ndërtimeve të objekteve banuese dhe objekteve të karakterit ekonomik afër brigjeve të lumenjve, në largësi prej më së paku 10 metrave nga shtrati lumor (pikës së ujit).
- Ndërmarrja e masave për moslejimin e ndërtimeve ose zbatimi i standardeve atje ku është e nevojshme për objektet apo pajisjet që shkaktojnë zjarr ose ndihmojnë zjarret në pyje dhe vendet tjera të rrezikuara nga zjarret.
- Ndërmarrja e masave mbështetëse për objektet apo pajisjet që pengojnë ose ndihmojnë shuarjen e zjarreve në pyje apo vendet tjera të rrezikuara nga zjarret.
- Hartimi i projekteve për vendosjen e sa më shumë hidrantëve dhe ujit të akumuluar në sa më shumë vende dhe vendbanime.
- Hartimi i projektit për sigurimin e qasjes për veturat që shfrytëzohen për fikjen e zjarrit deri tek secila njësi banesore në komunë.
- Masa kontrolluese kundër shkelësve të ligjit.

Masat ndëshkuese.

3.2.9. Modelet e projektimit

Përderisa Republika e Kosovës ende nuk ka Kodin Unik të Ndërtimit i cili duhet të zbatohet në tërësi pas miratimit të tij, ky dokument ka përcaktuar kushtet zhvillimore dhe modelet e projektimit të cilat duhet të zbatohen për zhvillimet e reja përderisa nuk shfuqizohen me akte ligjore të reja të cilat mund të hyjnë në fuqi pas miratimit të këtij dokumenti. Deri sa me MODEL definojmë diçka që zakonisht është punuar në mënyrë të veçantë dhe merret si shembull për të bërë edhe një tjetër ose disa të tjera si ajo ose edhe shprehur më ndryshe: diçka në të cilën një kopje mund të bazohet sepse është një shembull jashtëzakonisht i mirë i llojit të tij, dhe me PROJEKTIM definojmë paraqitjen në letër, planin e një objekti të infrastrukturës teknike ose sociale.

Modelet e projektimit si pjesë e kushteve zhvillimore të përgjithshme brenda HZK-së do jenë të tilla që të plotësojnë kriteret e funksionalitetit, qëndrueshmërisë, cilësisë së shërbimit, përshtatshmërisë me ambientin.

Modelet e projektimit si pjesë e kushteve zhvillimore të përgjithshme brenda HZK -së janë hulumtuar te llojet e ndryshme të projekteve për të cilat duhet dhënë kushte zhvillimore. siç janë: Ndërtesat e banimit, Ndërtesat e banimit me një njësi, Shtëpitë e veçanta, Shtëpitë dyshe, Shtëpitë në varg, Ndërtesat e banimit me shumë njësi, Ndërtesat e veçanta, Ndërtesat në varg, Ndërtesat tarracore.

Gjithashtu edhe te projektet e infrastrukturës rrugore dhe sipërfaqet transportuese të përcaktuara për zhvillim si: rrugët publike me nivelimin sipas kategorizimit, të motorizuar dhe jo të motorizuar; rrjeti hekurudhor i lehtë dhe i rëndë; ndërtesat dhe sipërfaqet për transport ajror dhe ndërtesat dhe sipërfaqet për transport publik urban, rural dhe ndër-urban.

Te projektet e infrastrukturës publike dhe sociale, ku përfshihen parqet publike dhe sipërfaqet e hapura, fushat sportive dhe hapësirat rekreative, hapësirat dhe ndërtimet e shërbimeve mjekësore, ndërtesat për shërbim social, ndërtesat e institucioneve parashkollore për përkujdesje ditore, shkollat dhe universitetet, qendrat administrative, hapësirat dhe ndërtesat e sigurisë publike dhe varrezat.

Modelet e projektimit si pjesë e kushteve zhvillimore të përgjithshme brenda HZK-së janë bazuar në llojet e ndryshme të projekteve të infrastrukturës teknike për të cilat duhet dhënë kushte zhvillimore, modele që do bazohen në shtrirjen e rrjeteve dhe kapacitetet e ndërtesave përcjellëse, shiritat mbrojtës dhe pajisjet, të përcaktuara për zhvillim, si: Rrjetin e ujësjellësit, Rrjetin e kanalizimit, Impiantet e trajtimit të ujërave të zeza, Sistemet e drenazimit, Rrjetin e ujitjes, Rrjetin e shpërndarjes lokale me energji termike, Rrjetin e shpërndarjes lokale me energji elektrike, Rrjetin e telekomunikacionit dhe instalimet e ngjashme, Rrjetin e grumbullimit dhe deponimit të mbeturinave mbitokësore dhe nëntokësore, si dhe Ndërtesa dhe hapësira për riciklim dhe dekompozim.

Modelet e Projektimit në përgjithësi mund të jenë të shumta dhe të ndryshme dhe t'u përgjigjen fushave multisektorale si pjesë e HZK-së. Këto modele mund të bazohen duke u bazuar në projektet e zhvilluara më herët, që kanë treguar rezultate të mira ose modele të reja që ende po evoluojnë dhe po paraqiten me përmbajtje më të mira. Sidomos zhvillimi i teknologjive të reja po ndihmojnë në definimin e modeleve të reja të projektimit dhe zhvillimit. Modeli i projektimit mund të definohet si model me të cilën komunat krijojnë dhe përdorin resurset e tyre për t'u ofruar konsumatorëve, partnerëve, furnizuesve dhe pjesëmarrësve të tjerë të projektimit vlera më të mira për të realizuar përfitim nga ky aktivitet. Modeli i projektimit duhet të paraqesë faktorin që i mundëson komunës të ketë një përparësi, për të përformuar më mirë në raport me sfidat dhe problemet në një periudhë afatgjatë.

Përmbajtjet kryesore të Modeleve të Projektimit, do të paraqesim llojet e ndryshme të projekteve, për të cilat duhet dhënë kushte zhvillimore dhe të gjitha këto lloje të zhvillimeve që duhet hartuar një projekt, do të synohet modeli i projektimit, bazuar në përvojat, parimet, rregullat, standardet dhe elementet e tjera që do ta definojnë edhe si model të Projektimit.

Modeli i projektimit për ndërtesat të cilat potencialisht shtrihen në zonat sizmike, do të zhvillohet ashtu, që stabiliteti i objektit të jetë në harmoni me normat dhe standardet e fushës, dhe një ndër kushtet e këtij modeli është të përmbajë një analizë të sistemeve strukturore që mund të përdorën në zonat sizmike, analizë e cila mund të bëhet në dy mënyra: Mënyra e parë dhe më e shpeshtë është në bazë të

konceptit mbajtës të sistemit strukturor, pra, në varësi të mënyrës së përcjelljes së forcës sizmike. Ndërkaq, mënyra e dytë e ndarjes është në varësi të materialeve konstruktive, pra, ndarja në strukturat nga betonarmeja, çeliku, druri apo edhe materiale të tjera dytësore.

Në përgjithësi literatura profesionale preferon ndarjen e parë dhe në këtë drejtim mundësia për zgjidhje të sistemeve strukturore përmbledhet në: Sistemet me mure, Sistemet me rama rigid, Sistemet e shtanguara (sisteme kapriatë, me rama të shtanguar, përimetër të shtanguar etj), Sistemet duale (me rama dhe mure).

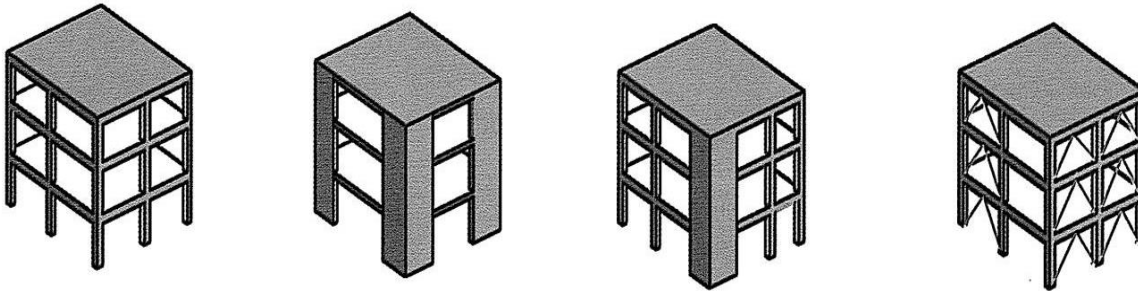

Figura 2 Shembuj të sistemeve strukturore

Në përgjithësi këto sisteme (dhe nënsistemet që derivohen) kundrejt forcës sizmike veprojnë si një konsolë vertikale e ngarkuar me forca horizontale. Shtangësia, rigiditeti dhe konfiguracioni i kësaj konsolle përcakton edhe reagimin sizmik të strukturës.

Në vazhdimësi për të përvetësuar një model ose do përdoret modeli i punuar më herët për zonën bazuar në këto analiza, ose do të merremi me detalisht me secilin prej këtyre sistemeve strukturore asizmike dhe do të përvetësojmë një si model projektimi edhe për rastet tjera bazuar në normat, standardet, parimet dhe kriteret e funksionalitetit, qëndrueshmërisë, cilësisë së shërbimit, përshtatshmërisë me ambientin. Dhe ky model për pos sigurimit të një sistemi i cili do t'i kundërvihet forcave sizmike. Modeli me shpesh projektohet ashtu që mos t'i konkurrojnë arkitekturës së objektit, përkatësisht, që ndikimi i strukturës në arkitekturë të jetë minimal.

Modelet e projektimit janë të rëndësishme në të gjitha zonat por sidomos këto modele fitojnë në peshë te zonat mbishtresore ku përpos kushteve të rëndomta kërkohen edhe kushte shtesë gjatë projektimit dhe duhet përvetësuar modelet e dëshmuara si të qëndrueshme funksionale, cilësore dhe të përshtatshme në ambientet dhe situatat e tilla, dhe jo në pak raste edhe materialet që përdoren janë jo të njëjta me kushtet e rëndomta. Gjatë shqyrtimit të kërkesës së lejes ndërtimore përpos vlerësimit të përputhshmërisë me kushtet zhvillimore, Komuna do të vlerësojë gjithashtu edhe përputhshmërinë e projekteve të propozuara me modelet e projektimit.

Në rast se ndërtesat, infrastruktura teknike dhe sociale përmbush kushtet zhvillimore, mirëpo projekti nuk është në harmoni edhe me modelet e projektimit të përcaktuara për disa lloje të ndërtimeve, atëherë Komuna është e detyruar për të kërkuar plotësimin edhe të përshtatshmërisë me modelet e projektimit të përvetësuar qoftë nga përvojat, qoftë nga analizat, qoftë edhe nga modelet e përvetësuar nga zhvillimet teknologjike ose kërkesat tjera në trend (si objektet e gjelbërta, SMART (objektet e mençura) etj, ose zhvillimet nëse nuk përshtaten me modelet duhet refuzuar kërkesën ndërtimore.

Një pjesë e konsiderueshme modeleve të projektimit bazohet në aktet nënligjore në fuqi apo në praktikën më të mira të projektimit. Në rast se në të ardhmen shfuqizohet nga një akt i ri nënligjor i cili do ta shfuqizojë atë në të ardhmen, atëherë të gjitha zhvillimet e reja duhet të përmbushin kërkesat minimale të projektimit të përcaktuara me aktin e ri nënligjor të miratuar në të ardhmen.

3.2.10. Udhëzimet

Edhe për udhëzimet u ngritën sfidat se çka janë udhëzimet dhe cilat janë udhëzimet e përgjithshme për zhvillim që zbatohen për të gjitha zonat. Në këtë drejtim edhe udhëzimet u trajtuan nga aspekti praktik të cilat nënkuptojnë: përcaktimi i rrugës dhe mënyrave për të bërë një punë a për të zhvilluar një veprimtari, që tregon si të veprosh, që përmban udhëzime: Material udhëzues, Shkresë udhëzuese, Rregulla udhëzuese, Tekst udhëzues, që përcakton drejtimin nga duhet të lëvizë një zhvillim, aktivitet.

Duke e marrë për bazë se Hartat Zonale të Komunës janë multisektorale por edhe bazohen në dokumente dhe strategji të niveleve të ndryshme, edhe numri i udhëzimeve administrative që përcaktojnë kriteret për zhvillimin e ujësjellësit, kanalizimit, trajtimit të ujërave të zeza, sistemet e drenazhimit, rrjetin e ujitjes, energjisë termike, energji elektrike, telekomunikimit, rrugëve, transportit, tokës bujqësore, pasurive nëntokësore, trashëgimisë, infrastrukturës sociale do shfrytëzohen për bazë dhe do vlejë për të gjitha zhvillimet hapësinore.

Me një fjalë udhëzimet e të gjitha fushave vlejën për të gjitha zonat dhe në fushat përkatëse duhet marrë për bazë gjatë hartimit të këtij dokumenti Udhëzimet administrative që mbulojnë fushat përkatëse.

3.3. SHFRYTËZIMET E TOKËS

Kushtet zhvillimore sipas shfrytëzimeve të tokës në vijim janë përcaktuar në përputhje me ligjin, udhëzimet dhe nomenklaturën e Sistemit Hierarkik të Klasifikimit të Shfrytëzimit të Tokës (HILUCS) të përcaktuar në Udhëzimin Administrativ MIMPH- Nr.08/2017 Mbi Normat

Teknike Të Planifikimit Hapësinor, i cili përcakton llojet e aktiviteteve të cilat lejohen për secilën kategori të shfrytëzimit të paraqitura në këtë kapitull. Për të kuptuar cilat aktivitete specifike përfshihen në shfrytëzimet e tokës të paraqitura në vijim, referojuni Udhëzimin Administrativ Mmph-Nr.08/2017 mbi Normat Teknike të Planifikimit Hapësinor.

3.3.1. Shfrytëzimet e lejuara

Shfrytëzimet e lejuara të tokës janë shfrytëzimet të cilat potencialisht mund të zbatohen dhe janë të lejuara

në komplet territorin e komunës, por të cilat realisht zbatohen në një zonë ose më shumë zona specifike e cila ose të cilat janë përcaktuar me Plan Zhvillimor Komunal të Obiliqit dhe ka për qëllim zhvillimin e atyre shfrytëzimeve. Shfrytëzimet e lejuara janë e drejtë e cila mund të zhvillohet nga pronarët e tokave derisa i plotësojnë dhe kushtet zhvillimore dhe ndërtimore për zonën ku gjendet prona.

Disa lloje të shfrytëzimeve mund të lejohen në shumicën e zonave si për shembull banimi , parqet, etj. Shfrytëzime tjera, si për shembull industri e rëndë, mund të mos lejohet në shumicën e zonave, bile dhe zonat përreth industrive të rënda mund të përdoren si tampon zona me qëllim të zvogëlimit të ndikimit negativ në zonat përreth. Megjithatë, mund të ketë më shumë se një shfrytëzim/ndërtim të lejuar në zonë/parcelë përveç shfrytëzimit dominues. Për shembull, shfrytëzime të lejuara të tokës janë:

3.3.1.1. Banim i përhershëm i kufizuar në shtëpi të veçanta të rrethuara me kopshte dhe / ose oborre, apo në kombinim të shtëpive të veçanta, shtëpive dyshe dhe shtëpive në varg.

3.3.1.2. Shërbim arsimor kufizuar në çerdhe dhe kopshte dhe shkolla fillore, mesme të ulëta dhe të mesme të larta.

3.3.1.3. Infrastruktura e transportit rrugor si hapësirat për transport rrugor, si rrugët, zonat e parkimit dhe stacionet e shërbimit.

3.3.1.4. Shërbim tjetër i komunitetit si ndërtesat e institucioneve për shërbime sociale dhe familjare dhe ndërtesa të institucioneve të komunitetit. Funkcionet si institucione të komunitetit mund të jenë në kuadër të ndërtesave tjera.

3.3.1.5. Shërbim i akomodimit dhe ushqimit si hapësira të shfrytëzuara për ofrimin e akomodimit në hotel, motel, restorant, kafene, bar dhe sallë mbledhjeje. Funkcionet si restorante, kafene dhe bare mund të jenë maksimum 500m² hapësirë e shfrytëzueshme.

Bazuar në LPH janë përcaktuar dhjetë kategori parësore të zonave: zonë banimi(ZB), zonë komerciale (ZK), zonë industriale (ZI), zonë teknologjike (ZT), zonë bujqësore (Zb), zonë për shfrytëzim të përzier (ZM), zonë e mbrojtur (Zm), sipërfaqe e mbrojtur (SM), zonë e veçantë e mbrojtur (ZVM), dhe zonë e veçantë (ZV). Në kuadër të NTPH janë krijuar edhe disa kategori tjera të zonave, siç janë: zonë ushtarake- sigurisë (ZuS), zonë rekreative-turistike (ZrT), zonë e komunikacionit-transportit (ZKT), zonë e shërbimeve (ZSh), Zonë pyjore (ZP) dhe zonë-minierë sipërfaqësore (ZmS). Këto zona të dhëna shtesë në kuadër të NTPH do të gjejnë më shumë përdorim në Hartën Zonale të Kosovës , gjegjësisht në dokumentet e planifikimit hapësinor të nivelit qendror.

3.3.2. Shfrytëzimet e lejuara dytësore

Shfrytëzimet e lejuara dytësore janë funksione dhe aktivitete që janë dytësore dhe/ apo vartëse nga shfrytëzimi parësor i lejuar në zonë dhe mund të gjenden në të njëjtën parcelë me shfrytëzimin. Një shfrytëzim dytësor mund të kufizohet të zhvillohet në kuadër të së njëjtës parcelë me shfrytëzimin kryesor. Zakonisht, shfrytëzimi dytësor ndalohej të zhvillohet pa prezencën apo zhvillimin e shfrytëzimit kryesor ndaj të cilit është vartës apo i shërben. Edhe shfrytëzimet e lejuara dytësore, ashtu si shfrytëzimet e lejuara kryesore, mund të jenë subjekt i kufizimeve në zonë lidhur me madhësinë, formën dhe vendndodhjen. Një shfrytëzim dytësor mund të rezultojë me një ndërtim dytësor, për të cilin do të ketë ose nuk do të ketë nevojë për një leje ndërtimore, në varësi të madhësisë dhe karakteristikave, në përputhje me Udhëzimin Administrativ Nr.08/2013 për ndërtimet për të cilat nuk kërkohet leje ndërtimore.

Shfrytëzimet dytësore në kuadër të zonave të banimit mund të jenë verandat, garazhet, pishinat për konsum vetjak, ndërtime të pa banueshme më të vogla se 25 m², ose të ngjashme. Kurse, shfrytëzim dytësor në kuadër të një zone komerciale mund të jetë një kopsht për fëmijë, ose kënd i lojërave për fëmijë. Gjeni më poshtë shembuj të shfrytëzimeve të lejuara dytësore:

- Një garazhe si funksion dytësor i shërben vetëm ndërtesës kryesore- shtëpisë dhe si funksion varet nga shfrytëzimi/ndërtesa kryesore si nga aspekti i formës/madhësisë, prandaj është shfrytëzim dytësor vartës; kurse
- Një çerdhe si pjesë e një parcele / ndërtesë zyresh si funksion dytësor i shërben jo vetëm ndërtesës / parcelës ku gjendet, dhe mund ti shërbejë dhe ndërtesave përreth dhe më gjerë, por nuk varet nga shfrytëzimi kryesor në këtë rast zyrtar, si nga aspekti i funksionit / formës / madhësisë, prandaj është shfrytëzim dytësor jo vartës.

Praktikë e zakonitë në kuadër të hartave zonale është të përcaktohen shfrytëzime dytësore që vlejnjë për të gjitha zonat apo për të gjitha zonat urbane apo rurale. Raste tjera përcaktojnë shfrytëzime dytësore për të gjitha zonat banimore, komerciale apo industriale. Shembuj që mund të përdoret për përshkrim dhe përcaktim të shfrytëzimeve të lejuara dytësore :

- Lejohen shërbimet rekreative që i shërbejnë dhe janë pjesë e integruar në kuadër të blloqeve banimore. Si shërbim rekreativ mund të jenë por nuk kufizohen në hapësirat e hapura, hapësirat dhe lodrat për fëmijë, terrenet sportive e të gjitha madhësi dhe parkingjet e hapura në shërbim të bllokut në kuadër të blloqeve banimore.

- Lejohen shfrytëzime dhe objekte ndërtimore si 1. pishina dhe të ngjashme; 2. fusha për tenis , basket, dhe fusha tjera sportive të ngjashme; 3. Ndërtesa ose struktura që shërbejnë zyrat e menaxhimit ose mirëmbajtjes, ose pajisje të mirëmbajtje ose pajisje të tjera dhe furnizime që lidhen me hapësirën e hapur ose shfrytëzimin rekreativ; 4. Lodra për fëmijë apo mbuloja për piknik; 5. Fontana dhe art publik.

3.3.3. Shfrytëzime të lejuara të veçanta

Shfrytëzime të lejuara të veçanta janë shfrytëzime të cilat janë në pajtueshmëri me shfrytëzimet e lejuara në zonë dhe lejohen me kusht që aplikuesi të përmbushë disa kushte plotësuese të përcaktuara në HZK. Shfrytëzimet e lejuara të veçanta janë të nevojshme, por mund të paraqesin shqetësime ose rreziqe të cilat duhet të parandalohen, prandaj edhe i nënshtrohen kushteve plotësuese. Është e rëndësishme të theksohet se shfrytëzimet e lejuara të veçanta duhet të lejohen nëse aplikuesi mund të dëshmojë se propozimi i zhvillimit i plotëson të gjitha kushtet e HZK dhe kushtet plotësuese të shfrytëzimit të veçantë dhe se është në pajtueshmëri të plotë (nuk kanë ndikim negativ në mjedis dhe nuk pengojnë zhvillimin normal të shfrytëzimeve bazë) dhe që do të lejohen me dhënien e lejes së veçantë për shfrytëzim.

Leja e veçantë për shfrytëzim jepet, pasi të plotësohen kushtet plotësuese të përcaktuara në mënyrë specifike në shërbim të shfrytëzimit të veçantë dhe mbrojtjes së mjedisit rrethues nga ndikimet negative të shfrytëzimit të veçantë. Nëse shfrytëzimi i lejuar i veçantë përfshin punë ndërtimore, atëherë kërkohet edhe leje ndërtimore. Kushtet plotësuese trajtojnë vendndodhjen, shiritat mbrojtës nga llojet specifike të shfrytëzimeve, sipërfaqe minimale ose maksimale të parcelave, rregullin e rrafshit 45°, sipërfaqe minimale gjelbëruese, numër i caktuar i parkingjeve shtesë, dhe të tjera. Rezultati i kushteve plotësuese është se ndërsa një shfrytëzim lejohet në zonë, kushtet plotësuese kontrollojnë që shfrytëzimi i veçantë mos funksionojë ose ndërtohet në çdo pronë brenda zonës. Kjo qasje është e orientuar drejt performancës sepse ndikon direkt në zhvillim dhe arritjes së standardeve.

Për shembull, le të imagjinojmë një zonë banimi ka një restorant të mirë. Banorët e zonës e pëlqejnë restorantin. Megjithatë, gjatë natës, restoranti shndërrohet në një diskotekë. Muzika është me zë të lartë deri natë vonë, duke i mbajtur njerëzit të zgjuar që jetojnë në apartamente mbi disko dhe duke krijuar një shumë trafik të zhurmshëm nga klientët e diskos. Komuna mund të reagojë: "Restoranti është në rregull. Ashtu që, ky është një shfrytëzim i lejuar në zonë. Megjithatë, diskotekat duhet t'i ndjekë këto kushte plotësuese: të ndalet muzika me zë të lartë pas një kohë të caktuar në mbrëmje, dritaret dhe dyert e mbyllura në mbrëmje, duhet siguruar izolim nga zhurma në dyshemetë lart dhe mureve që prekin hapësirat e banimit dhe duhet të sigurojnë parkim shtesë në mbrëmje."

Shumë prej masave mbrojtëse ndaj ndriçimit, zhurmës, dridhjeve, mbrojtja e mjedisit, shiritat mbrojtës dhe standarde të peizazhit aplikohen si kushte zhvillimore të përgjithshme. Në raste të tjera, masat mbrojtëse të diskutuara më lart përdoren për t'u kontrolluar shfrytëzime veçanërisht shqetësuese, që mund të shkaktojnë shqetësime për pronarët përreth.

Rrjedhimisht, lista e shfrytëzimeve të lejuara të veçanta duhet të përmbajë vetëm ato shfrytëzime që komuna është e sigurt që duhet të lejohen nëse përmbushen kushtet plotësuese dhe standardet e duhura. Në rastet ideale, lejohet një numër më i madh i shfrytëzimeve të lejuara, dhe shumë pak shfrytëzime të veçanta. Në këtë mënyrë, komunat mund të arrijnë të lejojnë fleksibilitet maksimal për zhvillim për t'ju përgjigjur kërkesave të tregut.

Në vijim janë radhitur disa shembuj që mund të përdoren nga komunat për të specifikuar si shfrytëzime të lejuara të veçanta:

- Gërmimi i dheut apo nxjerrja e mineraleve dhe materialeve natyrore, dhe përpunimi dhe prodhimi i tyre, jo në shërbim të zhvillimit të bujqësisë, do të jetë shfrytëzim i lejuar i veçantë në kuadër të zonave bujqësore.
- Kamp shtëpizat apo shtëpizat për gjueti profesionale do të jenë shfrytëzim i lejuar i veçantë në kuadër të zonave pyjore.
- Shërbimet dhe objektet ndërtimore fetare.
- Shërbimet e autolarjeve.
- Objektet ndërtimore për trajtimin e ujërave të zeza.
- Objektet ndërtimore për trajtimin dhe riciklimin e mbeturinave.
- Ndërtesat për shërbim shëndetësor të kafshëve (ndërtesat e ambulancave veterinare).

3.3.4. Shfrytëzimet e lejuara të përkohshme

Shfrytëzimet e lejuara të përkohshme janë funksione dhe aktivitete që janë të lejuara për shfrytëzimin e një ndërtese apo parcele për një periudhë të përkohshme kohore për diçka të ndryshme nga shfrytëzimet e lejuara. Pas periudhës specifike kohore shfrytëzimet e tilla duhet që plotësisht të tërhiqen nga ndërtesa apo parcela.

Shfrytëzime të përkohshme mund të përfshihen edhe instalim apo ngritje të ndërtimeve të përkohshme , si objekte të përkohshme ndërtimore në vend ndërtim, tenda, konstruksion festivalesh dhe koncertesh, pika shitjeje dhe kioske. Shfrytëzimet e lejuara të përkohshme mund të përdoret nga komunat si më poshtë :

- Shfrytëzime të lejuara me afat kohor të përcaktuar në certifikatën e përdorimit, por jo më shumë se dy vjet.
- Nuk do të rezultojnë në ngritje të objekteve ndërtimore të përhershme, edhe pse objektet ndërtimore dhe ndërtimet ekzistuese mund të përdoren për shfrytëzime të përkohshme.

Nëse objektet e përkohshme ndërtimore nuk largohen brenda periudhës kohore të përcaktuar në lejen ndërtimore dhe/apo në certifikatën e përdorimit, inspektori i ndërtimit ka për detyrë dhe autorizim që të “urdhërojë poseduesin e lejes ndërtimore të rrenojë objektet ndërtimore të përkohshme që nuk janë rrenuar brenda afatit të përcaktuar”, apo të “marrë masa për rrenim të këtyre objekteve ndërtimore të përkohshme, nga ana e komunës” pa kompensim dhe shpenzime të mbuluara nga vetë investitori.

3.3.5. Shfrytëzimet e ndaluara

Shfrytëzime që nuk janë të lejuara në një zonë nën asnjë rrethanë apo kusht, përcaktohen si shfrytëzime të ndaluara. Mirëpo, një listë specifike me shfrytëzime të ndaluara është e rrallë. Shumë harta zonale thjesht do të përcaktojnë që çdo shfrytëzim që nuk është i listuar si i lejuar, dytësor, përkohshëm apo i lejuar i veçantë, konsiderohet si i ndaluar. Shfrytëzimet e ndaluara janë ato shfrytëzime të cilat është e nevojshme të specifikohen si të palejuara, me qëllim të sigurimit që zhvillimet apo funksionet e tilla të mos kenë efekte negative mbi zhvillimet përreth në zonë. Efektet negative mund të jenë si ndotje mjedisore apo zhurmë, dhe që paraqesin rrezik për jetesën dhe mirëqenien e pronave përreth. Për shembull, shfrytëzim i ndaluar në një zonë me shfrytëzim dominues banim, mund të jetë industria e rëndë. Shfrytëzimet e ndaluara në zonë përcaktojnë funksione dhe aktivitete që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në zonë dhe janë të deklaruara në mënyrë specifike si të pa lejuara.

Kriteret për përcaktimin e zhvillimeve të ndaluara në një zonë, por pa u kufizuar vetëm në to, janë:

- Kategoritë e shfrytëzimit të tokës që bien në kundërshtim me qëllimet e zonimit sipas përcaktimeve të HZK- së zhvillimi dhe instrumenteve të planifikimit në fuqi;
- Kur një zhvillim kërkohet të realizohet në një zonë që i përket një kategorie bazë të ndryshme nga ajo e zhvillimit të kërkuar, për sa kohë që nuk parashikohet ndryshe dhe në mënyrë të argumentuar në instrumentin e planifikimit në fuqi;
- Çdo përdorim që pavarësisht nga kategoria bazë të cilës i përket, krijon ndotje në mjedis përtej parametrave dhe standardeve të parashikuara në legjislacionin e posaçëm mjedisor, dëmton shëndetin, dëmton strukturat dhe monumentet e trashëgimisë kulturore;
- Çdo zhvillim në tokë bujqësore që edhe pse mund të jetë brenda kategorisë bazë të shfrytëzimit të tokës dhe strukturave në të, nuk respekton rregullat, standardet dhe treguesit e planifikimit dhe të zhvillimit sipas përcaktimeve të HZK-së zhvillimi dhe të instrumenteve të planifikimit në fuqi;
- Përdorime të ndaluara janë ato që përcaktohen për çdo njësi strukturore/zonë më prioritet zhvillimi në HZK. Si rregull i përgjithshëm, përveç sa përcaktohet ndryshe në këtë HZK.
- Përdorimet e ndaluara përmbushin përcaktimet e HZK-së.
- Përdorime të ndaluara për zonat e banimit janë: industrinë e rënda, kimikë dhe të tjera ndotëse më ndikim të lartë në mjedis, ndërtimet ushtarake, varrezat, impiantet e trajtimit të ujërave të ndotura; zonat ku bëhet kompostimi i mbetjeve organike.
- Aktivitetet në zonën e banimit në zonat rurale, përpos rritjes së - bletëve, mbajtja e bagëtive dhe gjedhëve si ekonomi familjare në kapacitete të vogla janë të ndaluara stallat me mbi 25 gjedhe, 50 krerë dele, dhi apo derra, 1,000 shpezë, kurse në zonën urbane ndalohen gjitha këto aktivitete të sipërpërmendura. Në zonën urbane lejohen vetëm aktivitete të kultivimit dhe hortikulturës në oborret dhe kopshtet individualë të ndërtesave, në kuadër të bujqësisë urbane.
- Nuk lejohen aktivitete si djegia e mbeturinave të çfarëdo lloji në zonat e banimit, të sistemit natyror apo në brigjet e burimeve ujore.
- Përdorimet industriale janë të ndaluara të vendosën në brigjet ujore, në zonat të mbrojtura natyrore pavarësisht kategorive, në zonat që mbrohen nga legjislacioni për monumentet e kulturës, përfshirë zonat buferike apo brezat mbrojtës të këtyre zonave/objekteve.
- Përdorimet e ndaluara në territoret e zonave të mbrojtura natyrore dhe në zonat e tyre buferike, si dhe në zonat që mbrohen nga legjislacioni për trashëgiminë kulturore, përfshirë brezat mbrojtës/zonat buferike të këtyre zonave / objekteve, përcaktohen në legjislacionin në fuqi.
- Të gjitha funksionet janë të ndaluara në hapësirën e përcaktuar si brez mbrojtës, apo tampon/buferik për infrastrukturën rrugore dhe kanalet e kullimit dhe ujitjes të tokave bujqësore nga legjislacioni në fuqi.

3.3.6. Zonë e Veçantë

Zonë e Veçantë është një zonë të identifikuar në Planin Hapësinor të Kosovës dhe Hartën Zonale të Kosovës që ka veçori specifike që kërkojnë një regjim të posaçëm organizativ, të përdorimit dhe mbrojtjes të zhvilluar nga Ministria përmes Planit Hapësinor për zona të veçanta.

Kompetent për caktimin e kushteve zhvillimore dhe shfrytëzimeve të lejuara, të lejuara dytësore, të lejuara të veçanta, të lejuara të përkohshme dhe të ndaluara është Ministria përgjegjëse për planifikimin hapësinor, e cila i përcakton ato përmes dokumenteve të planifikimit hapësinor të nivelit qendror.

Komuna e Obiliqit ka një plan hapësinor për zona me interes të veçantë të fushës së mihjes së re dhe sa i përket këtij plani, Projekt Harta zonale ka një ndërlidhshmëri të plotë me këtë plan dhe rekomandon që të gjitha masat mbrojtëse të dala nga ky plan të respektohen duke mos e parë të arsyeshme të integrohen edhe në këtë dokument.

- Plani Hapësinor për Zonën me Interes të Veçantë Ekonomik Fusha e Mihjes së Re

3.3.7. Zonë Mbrojtëse

Zonë mbrojtëse është një zonë përreth perimetrit të burimeve natyrore dhe të trashëgimisë kulturore të ndërtuar, që është shpallur nën mbrojtje që përcaktohet nga institucioni kompetent, në të cilën ndalohet çdo zhvillim apo aktivitet që mund të dëmtojë pamjen e kuadrit ose dëmtim tjetër të burimeve natyrore dhe të trashëgimisë kulturore.

Varësisht nga vëndshtrirja e Zonave Mbrojtëse brenda tyre përcaktohen shfrytëzime të ndryshme të përfshira në këtë kapitull për shfrytëzimet sipas kritereve përkatëse të përcaktuara në këtë kapitull për shfrytëzime të lejuara, të lejuara dytësore, të lejuara të veçanta, të lejuara të përkohshme dhe të ndaluara.

3.3.8. Zona Industriale

Norma udhëzuese teknike për planifikimin e madhësisë së zonës industriale është si më poshtë:

- Për përdorim industrial, një minimum prej 25m² për punëtor;
- Për magazina, një minimum prej 700m² për punëtor;
- Për zyra të industrisë, një minimum prej 20m² për punëtor;
- Për park shkencor, një minimum prej 15m² për punëtor;
- Për industri rurale, një minimum prej 30m² për punëtor.

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e lejuara, brenda zonës industriale janë, si më poshtë:

- Përdorime të Prodhimit parësor, si: Miniera dhe Gurthyes.
- Përdorime të Prodhimit dytësor si: Industri i papërpunuar, Industri e rëndë, Industri e Lehtë, Prodhim Energjetik dhe Industritë tjera.
- Rrjete të Transporteve Logjistikës dhe Infrastrukturës si: Rrjete transportesh si: Rrugë të kategorive lokale dhe në vendbanime, transport hekurudhor, transport ajror, transport ujor, parkim, stacione shërbimi; Shërbime Komunale si: Rrjete të gjenerimit dhe transmetimit të energjisë elektrike, gazit, energjisë termike, impiante të grumbullimit dhe të trajtimit të ujërave të zeza dhe mbetjeve, shërbime komunale të rendit të shpërndarjes sekondare dhe terciare.

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e ndaluara, brenda zonës industriale janë, si më poshtë :

- **Përdorime të Prodhimit parësor** si :Bujqësi, Pylltari, Akuakulturë dhe Peshkim.
- **Shërbime Terciare** si : Shërbime Komunitare si : Burg, Varreza, Repart ushtarak ;
- Përdorim të banimit;

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e lejuara me kusht, brenda zonës industriale janë, si më poshtë:

- Shërbime Terciare si: Shërbime Tregtare, Shërbime Financiare dhe të Informacionit, Shërbime Komunitare, Shërbime Kulturore Çlodhëse dhe Argëtuese

Norma teknike udhëzuese për qasjen e zonës industriale është:

1. Zona industriale duhet të ketë qasje direkte në rrugën e jashtme kryesore të trafikut të shpejtë;
2. Zona industriale duhet të jetë e ndarë nga vendbanimi urban, zonat mjedisore dhe bujqësore përmes një zonë mbrojtëse prej të paktën 200m gjerësi;
3. Infrastruktura teknike e zonës industriale duhet të jetë e ndarë nga ajo e vendbanimit urban;
4. Zona industriale duhet të ketë një teknologji të pavarur dhe të shkëputur nga rrjeti i vendbanimeve për trajtimin e ujërave industrial, mbetjeve industriale dhe vajrave industrial.

3.3.9. Zona Teknologjike

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e lejuara, brenda zonës teknologjike janë, si më poshtë:

- Shërbime Terciare, si: Shërbime Komunitare, Shërbime Kulturore Çlodhëse dhe Argëtuese
- Përdorim të banimit, si : Banim i përzier me përdorime të tjera të pajtueshme.

- Rrjete të Transporteve, Logjistikës dhe Infrastrukturës si: Rrugë të kategorive lokale dhe në vendbanime, parkim, stacione shërbimi, shërbime komunale të rendit të shpërndarjes sekondare dhe terciare.

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e ndaluara, brenda zonës teknologjike janë, si më poshtë:

- Përdorime të Prodhimit parësor, si: Miniera dhe Gurthyes;
- Përdorime të Prodhimit dytësor.
- Shërbime Terciare, si: Shërbime Komunitare, si: Burg, Varreza, Repart Ushtarak;
- Rrjete të Transporteve, Logjistikës dhe Infrastrukturës, si: Rrjete transportesh si: Rrugë të kategorive magjistrale dhe regionale, transport hekurudhor, transport ajror, transport ujor; Shërbime Komunale si: Rrjete të gjenerimit dhe transmetimit të energjisë elektrike, gazit, energjisë termike, impiante te grumbullimit te grumbullimit dhe trajtimit të ujërave të zeza dhe mbetjeve.

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e lejuara me kusht, brenda zonës teknologjike janë, si më poshtë:

- Përdorime të Prodhimit parësor, si: Bujqësi, Pylltari, Akuakulturë dhe Peshkim
- Shërbime Terciare, si: Shërbime Tregtare, Shërbime Financiare dhe të Informacionit.
- Përdorim të Banimit, si: Banim i Përhershëm.

3.3.10. Zona për Shfrytëzim të përzier

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e lejuara, brenda zonës për shfrytëzim të përzier janë, si më poshtë:

- Shërbime Terciare: Shërbime Tregtare, Shërbime Financiare dhe të Informacionit, Shërbime Komunitare, Shërbime Kulturore, Çlodhëse dhe Argëtuese
- Rrjete të Transporteve, Logjistikës dhe Infrastrukturës si: Rrugë të kategorive lokale dhe në vendbanime, parkim, stacione shërbimi, shërbime komunale të rendit të shpërndarjes sekondare dhe terciare.
- Përdorim të Banimit

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e ndaluara, brenda zonës për shfrytëzim të përzier janë, si më poshtë:

- Përdorime të Prodhimit parësor, si: Miniera dhe Gurthyes;
- Përdorime të Prodhimit dytësor, si: Industri i papërpunuar, Industri e rëndë;
- Shërbime Terciare, si: Shërbime Komunitare, si: Burg, Varreza, Repart Ushtarak.

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e lejuara me kusht, brenda zonës për shfrytëzim të përzier janë, si më poshtë:

- Përdorime të Prodhimit parësor si: Bujqësi, Pylltari, Akuakulturë dhe Peshkim.
- Përdorime të Prodhimit dytësor si: Industri e Lehtë, Prodhim Energetik dhe Industri të tjera.
- Rrjete të Transporteve, Logjistikës dhe Infrastrukturës, si: Rrjete transportesh si: Rrugë të kategorive magjistrale dhe regionale, transport hekurudhor, transport ajror, transport ujor; Shërbime Komunale si: Rrjete të gjenerimit dhe transmetimit të energjisë elektrike, gazit, energjisë termike, impiante të grumbullimit të grumbullimit dhe trajtimit të ujërave të zeza dhe mbetjeve.

3.3.11. Zona Komeriale

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e lejuara, brenda zonës komerciale janë, si më poshtë:

- Shërbime terciare, si; Shërbime Tregtare, Shërbime Financiare dhe të Informacionit, Shërbime Kulturore Çlodhëse dhe Argëtuese.
- Rrjete të Transporteve, Logjistikës dhe Infrastrukturës si; Rrugë të kategorive lokale dhe në vendbanime, parkim, stacione shërbimi, shërbime komunale të rendit të shpërndarjes sekondare dhe terciare.

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e ndaluara, brenda zonës komerciale janë, si më poshtë:

- Përdorime të Prodhimit parësor
- Përdorime të Prodhimit dytësor
- Shërbime Terciare, si: Shërbime Komunitare , si: Burg, Varreza, Repart ushtarak;
- Rrjete të Transporteve Logjistikës dhe Infrastrukturës si: Rrjete transportesh si: Rrugë të kategorive magjistrale dhe regjionale, transport hekurudhor, transport ajror, transport ujor; Shërbime Komunale si: Rrjete të gjenerimit dhe transmetimit të energjisë elektrike, gazit, energjisë termike, impiante te grumbullimit te grumbullimit dhe trajtimit të ujërave të zeza dhe mbetjeve.

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e lejuara me kusht, brenda zonës komerciale janë, si më poshtë:

- Shërbime terciare si: Shërbime Komunitare.

3.3.12. Zona e Banimit

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e lejuara, brenda zonës së banimit janë, si më poshtë:

- Shërbime terciare si: Shërbime Financiare dhe të Informacionit; Shërbime Komunitare administrative, të drejtësisë, të sigurisë publike, të mbrojtjes nga zjarri, të sigurimit të shoqëror, të arsimit, të shërbimit shëndetësor, të shërbimeve të kultit; Shërbime Kulturore Çlodhëse Argëtuese, Shërbime të tjera.
- Rrjete të Transporteve, Logjistikës dhe Infrastrukturës si: Rrugë të kategorive lokale dhe në vendbanime, parkim, stacione shërbimi, shërbime komunale të rendit të shpërndarjes sekondare dhe terciare.
- Përdorim të banimit;

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e ndaluara, brenda zonës së banimit, janë si më poshtë:

- Përdorime të Prodhimit parësor,
- Përdorime të Prodhimit dytësor;
- Shërbime Terциare si: Shërbime Komunitare, si: Burg, Varreza, Repart ushtarak;
- Rrjete të Transporteve, Logjistikës dhe Infrastrukturës si: Rrjete transportesh si: Rrugë të kategorive magjistrale dhe regionale, transport hekurudhor, transport ajror, transport ujor; Shërbime Komunale si: Rrjete të gjenerimit dhe transmetimit të energjisë elektrike, gazit, energjisë termike, impiante të grumbullimit të grumbullimit dhe trajtimit të ujërave të zeza dhe mbetjeve.

Kushtet e përgjithshme zhvillimore për përdorimet e lejuara me kusht, brenda zonës së banimit, janë si më poshtë:

- Shërbime terciare, si: Shërbime Tregtare.

3.4. KUSHTET E PËRGJITHSHME ZHVILLIMORE PËR ZONA TË BANIMIT

Në vijim janë paraqitur kushtet e përgjithshme zhvillimore për zona të banimit, që duhet të përmbushen për të gjitha zhvillimet e ardhme për shfrytëzim banimi në vendbanimet me numër të planifikuar të banorëve mbi 10,000 banorë.

3.4.1. Njësitë strukturore të zonave të banimit

Vendbanimet janë të organizuara në njësi strukturore. Bashkimi i disa njësive përbën një njësi të një rendi më të lartë. Ato përbëhen nga komponentët e mëposhtme:

1. Parcelë për Banim;
2. Parcelë për Infrastrukturë Teknike;
3. Parcelë për Infrastrukturë Publike;
4. Parcelë për Infrastrukturë Sociale; dhe
5. Parcelë për Infrastrukturë Transporti dhe Transport Publik.

Të gjitha vendbanimet me numër të planifikuar të banorëve mbi 10,000 banorë, do të kenë njësitë strukturore që janë të organizuara në rendin e mëposhtëm hierarkik:

1. Grupi i Banimit;
2. Blloku i Banimit;
3. Kompleksi i Banimit; dhe
4. Lagja e Banimit.

3.4.1.1. Grupi i Banimit

Grupi banimit është njësi më e vogël strukturore me një madhësi maksimale prej [1.5] ha për ndërtesa banimi me shumë njësi ose [5] ha për ndërtesa banim me një njësi, që strehon një popullatë nga minimum [1.000] deri maksimumi [2.000] banorë. Grupi i banimit është i përbërë nga :

1. Parcela Banimi;
2. Hapësirë Publike; dhe
3. Shesh Lojëra për Fëmijë.

Të gjitha zhvillimet e reja në kuadër të grupit të banimit në zonat e banimi me shumë njësi duhet të përmbushin kërkesat minimale hapësinore vijuese:

1. Parcela neto strehim kërkon një minimum prej [14, 5] m² për banor;

2. Parcela shesh lojërash për fëmijë 0-6 vjeç kërkon një minimum prej [1, 3] m² për banor;

3.4.1.2. Blloku i Banimit

Blloku i banimit është njësi strukturore që përbëhet nga maksimum 4 grupe banimi me një madhësi prej minimum [6] ha dhe maksimale [8] ha për ndërtesa banimi me shumë njësi ose [20] ha për ndërtesa banim me një njësi, që strehon një popullatë prej [3,000] deri në [5,000] banorë.

Blloku i banimi përbëhet nga :

1. Parcela Banimi;
2. Hapësirë e lirë;
3. Shesh Lojëra për Fëmijë;
4. Parcelë për Aktivitete Sportiv; dhe
5. Rrugë dhe Sheshe.

Të gjitha zhvillimet e reja në kuadër të bllokut të banimit në zonat e banimi me shumë njësi duhet të përmbushin kërkesat minimale hapësinore vijuese :

1. Parcela neto strehim kërkon një minimum të sipërfaqes prej [14.5] m² për banor;
2. Parcela shesh lojërash për fëmijë 0-6 vjeç kërkon një minimum të sipërfaqes prej [1.5] m² për banor;
3. Parcela për aktivitete sportive kërkon një minimum të sipërfaqes prej [0.5] m² për banor;
4. Rrugët dhe sheshet kërkojnë një minimum të sipërfaqes prej [1.5] m² për banor.

3.4.1.2.1. Kompleksi i Banimit

Kompleksi Rezidencial është njësi strukturore që përbëhet nga maksimumi 4 blloqe banimi me një madhësi nga minimumi 15 ha në maksimumi 30 ha për ndërtesa banimi me shumë njësi ose 60 ha për ndërtesa banim me një njësi, që strehon një popullatë prej 12,000 deri në 20,000 banorë.

Përveç të gjitha elementet e bllokut të banimit, kompleksi i banimit është e pajisur edhe me komponentë të mëposhtme:

1. Kopsht publik;
2. Shërbime tregtare;
3. Kopsht / Çerdhe publike të fëmijëve;
4. Objekt për arsimin parafillor, fillor, të mesëm të ulët dhe të lartë publik;
5. Park/shesh publik;
6. Qendër kulturore publike;
7. Qendër të mbuluar sportive publike; dhe
8. Hapësira të hapura sportive/rekreative.

Të gjitha zhvillimet e reja në kuadër të kompleksit të banimit në zonat e banimi me shumë njësi duhet të përmbushin kërkesat minimale hapësinore vijuese:

- Parcela neto strehim kërkon një minimum të sipërfaqes prej 14.5 m² për banor;
- Parcela shesh lojërash për fëmijë 0-6 vjeç kërkon një minimum të sipërfaqes prej 1.5 m² për banor;
- Parcela për aktivitete sportive kërkon një minimum të sipërfaqes prej 1.5 m² për banor;
- Parcela për shërbime tregtare kërkojnë një minimum prej të sipërfaqes 1 m² për banor;
- Parcela për kopsht/çerdhe publike për fëmijë kërkon një minimum të sipërfaqes prej 1.3 m² për banor;
- Parcela për objekt për arsimin parashkollor fillor, të mesëm të ulët publik kërkojnë një minimum të sipërfaqes prej 2.8 m² për banor;
- Parcela për objekt për arsimin të mesëm të lartë publik kërkojnë një minimum të sipërfaqes prej 1.0 m² për banor;
- Parcela për park/shesh publik kërkojnë një minimum të sipërfaqes prej 1.0 m² për banor;
- Parcela për qendër kulturore publike kërkojnë një minimum të sipërfaqes prej 0.45 m² për banor; dhe
- Parcela për hapësira të hapura sportive/rekreative kërkojnë një minimum të sipërfaqes prej 2.50 m² për banor.

3.4.1.3. Lagjja e Banimit

Lagja e banimit është njësi strukturore që përbëhet prej maksimalisht 4 komplekseve të banimit me një madhësi prej minimumi 45 ha dhe maksimumi 100 ha për banim shumë familjar ose 200 ha për banim të veçuar, që strehon një popullatë prej 35.000 deri në 80.000 banorë.

3.4.2. Qasja në parcelën kadastrale

Është synim të sigurohet qasje në të gjitha parcelat kadastrale, dhe në këtë formë në të gjitha zonat, pra në tërë territorin e komunës së Obiliqit. Qasja do të sigurohet përmes :

- Rrugëve të niveleve dhe kategorive të ndryshme, e sidomos me anë të rrugëve lokale ku komuna është kompetente, por edhe me rrugë bujqësore dhe rrugë pyjore.
- Servitute publike dhe të gjitha servituteve të tjera sipas Kapitullit 1, neni 3 I UA 08/2017.

Një servitut është një e drejtë e garantuar për të shfrytëzuar pasurinë e paluajtshme të një pronari tjetri ose për të kufizuar shfrytëzimin e pasurisë së paluajtshme, pa e poseduar atë.

Një servitut publik jep një servitutit për shfrytëzim publik ose për interes të përgjithshëm.

Do të përkrahen zhvillimet e reja që nuk cenojnë të drejtën apo nuk pamundësojnë qasjen me mjete transporti apo në këmbë të pronarit apo shfrytëzuesit të parcelës kadastrale fqinje në rrugë publike. Në rast se për parcelat fqinje nuk ekziston ndonjë alternativë e qasjes në rrugë publike, atëherë pronarët e tokave dhe investitorët duhet të përcaktojnë një shteg përbrenda parcelës kadastrale që do të shërbejë si servitut i qasjes në parcelat fqinje për pronarët apo shfrytëzuesit e tyre.

Pronari i tokës apo investitori që dëshiron të ushtrojë një zhvillim të ri duhet të dëshmojë që zhvillimi i propozuar nuk cenon qasjen e papenguar të për pronarët apo shfrytëzuesit e parcelave kadastrale fqinje. Në rast se zhvillimi i ri propozohet për parcelë kadastrale e cila gjendet në mes të rrugës publike dhe parcelës fqinje nuk ka qasje tjetër në rrugë publike, atëherë pronari i tokës apo investitori duhet të krijojë një shteg me gjerësi prej së paku 3 metra dhe lartësi prej së paku 4 metra përgjatë kufirit të parcelës kadastrale nga rruga publike deri në kufirin e parcelës kadastrale fqinje që nuk ka qasje tjetër në rrugë publike.

Para se të jepet pëlqimi për zbatimin e zhvillimit të ri, pronari i tokës apo investitori duhet të dorëzojë marrëveshjen mes pronarit apo shfrytëzuesit të parcelës fqinje të cilit i cenohet e drejta e qasjes në parcelën e tyre kadastrale.

Në rast se pronari i tokës apo investitori që synon të shfrytëzojë parcelën kadastrale për zhvillime të reja nuk ka pas mundësi të gjej shfrytëzuesin apo pronarin e parcelës kadastrale fqinje, atëherë pronari i tokës apo investitori duhet të dorëzojë një deklaratë të nënshkruar që shtegu i qasjes me gjerësi prej së paku tre metra do të jetë në disponim të pronarit apo shfrytëzuesve të parcelës fqinje.

3.4.3. Qasja në infrastrukturën teknike

Qasja në infrastrukturën teknike si pjesë e kushteve zhvillimore të përgjithshme synon të ofrojë qasje për të gjithë akterët qasje sa më të lehtë dhe të lirë bazuar në rregullat dhe standardet e përgjithshme për zhvillim, dhe që nuk kufizohen vetëm në kërkesat dhe rregullat por edhe në masat mbrojtëse dhe modelet më të përshtatshme të projektimit dhe në harmoni me udhëzimet për Infrastrukturë teknike. Bazuar në planet zhvillimore sektoriale dhe marrë parasysh gjendjen ekzistuese duhet që me hartë zonale të trajtohet infrastruktura teknike si: kapaciteti dhe shtrirja e rrjeteve , ndërtesat përcjellëse, shiritat mbrojtës dhe pajisjet për të siguruar qasje për të gjitha zonat, në varësi të specifikave në:

1. Rrjetin e ujësjellësit;
2. Rrjetin e kanalizimit;
3. impiantet e trajtimit të ujërave të zeza;
4. sistemet e drenazhimit;
5. rrjetin e ujitjes;
6. rrjetin e shpërndarjes lokale me energji termike;
7. rrjetin e shpërndarjes lokale me energji elektrike;
8. rrjetin e telekomunikacionit dhe instalimet e ngjashme;
9. rrjetin e grumbullimit dhe deponimit të mbeturinave mbitorësore dhe nëntokësore; dhe ndërtesat dhe hapësirat për riciklim dhe dekompozim.
10. Qasja duhet sigurohet në harmoni me normat e planifikimit hapësinor dhe standardet për infrastrukturë teknike.

3.4.4. Rregulla për parkim dhe shkarkim

Qëllimi i këtij kapitulli është që përmes krijimit të rregullave që synojnë zvogëlimin e ngarkesave të automjeteve dhe rreziqeve që kanosen nga trafiku të zhvillohet një mjedis i sigurt dhe adekuat.

Përpos në raste se kushtet zhvillimore dhe kushtet ndërtimore kanë përcaktuar ndryshe, në kushtet vijuese paraqesin kërkesat minimale për vendparkingje të cilat duhet të vendosen përbrenda parcelave kadastrale për të cilën kërkohet leja ndërtimore :

Tabela 6 Kërkesat minimale për vendparkingjet për automjete sipas llojit të ndërtesës

Përmbajtja	Lloji i ndërtesës	Nr. minimal i vend parkimeve(VP)
Banimi	Banim me shumë njësi mbi 4kate	2VP/ 100m ²
	Banim me shumë njësi nën 4kate	1.5VP/ 100m ²
	Shtëpi	1VP/100m ²
Hoteleria	Hotele deri në 3*	0.2VP/një shtrat
	Hotele deri në 4*	0.5VP/një shtrat
	Hotele deri në 5*	0.75VP/një shtrat
	Restorante, kafene dhe të ngjashme	4VP/100m ²
Komeriale	Shitje me pakicë	4VP/100m ² të hapësirës
	Treg	3VP/100m ² të hapësirës shitëse
	Depo dhe shitje me shumicë	1VP/100m ²
	Artizanale	2VP/100m ²
Zyre	Afarizëm	4VP/ 100 m ²
	Administratë publike	2VP/ 100 m ²
Industriale	Industriale	1VP/100m ²
Institucione kulturore	Kinema, teatro, salla për mbledhje publike	1VP/100m ²
	Ndërtesa religjioze	1VP/100m ²
	Muze, galeri dhe biblioteka	1VP/100m ²
	Sallate kongreseve	1VP/100m ²
Institucione arsimore	Kopshte/çerdhe të fëmijëve	1VP/100m ²
	Shkollë fillore dhe të mesme të ulëta	0.5VP/ 100m ²
	Shkollë e mesme e ultë	1VP/100m ²
	Institucione të arsimit të lartë	1VP/100m ²
Shëndetësia dhe mirëqenia sociale	Spitale, klika dhe të përmbajtjeve të tje ra të ngjashme	1VP/100m ²
	Ambulantë, poliklinikë dhe shtëpi të shëndetit	6VP/100m ²
	Shtëpi për të moshuar	0.5VP/ 100m ²
Sporti dhe rekreacioni	Fushat sportive dhe fushat e lojës të hapura për fëmijë	1VP/100m ²
	Salla sportive të hapura dhe të mbyllura pa spektator	3VP/100m ²
	Ndërtesat e sporteve dhe fushave sportive me spektator	5VP/100m ²

Të gjitha hapësirat e dedikuara për vend parkingje duhet të jenë shënuara me vijat ndarëse në projektin e propozuar dhe në sipërfaqet e ndërtuara.

Duke u bazuar në konfiguracionit të rrafshët të terrenit që shtrihet në territorin e Komunës dhe vonesat që udhëtimi me automjet shkakton për shkak të ngarkesave të mëdha të trafikut, në të ardhmen pritet një rritje në numër të udhëtimeve në Komunë me biçikleta.

Në mënyrë që të mbrohet mjedisi dhe shëndeti i banorëve të Komunës, Harta Zonale Komunale ka përcaktuar edhe numrin minimal të vendparkimeve sipas llojit të ndërtesës të cilat duhet të përmbushen gjatë projektimit dhe ndërtimit të tyre si vijon:

Tabela 7 Kërkesat minimale për vend parkingjet për biçikleta sipas llojit të ndërtesës

Lloji i ndërtesës	Numri minimal i vend-parkimeve për biçikleta(VPB)
Banim me shumë njësi	1VPB/100m ² të bruto sipërfaqes se ndërtuar (BSN) për vizitor
Përmbajtjet tregtare dhe komunale	5VPB/100m ² të bruto sipërfaqes se ndërtuar(BSN)për vizitor
Përmbajtjet e bizneseve dhe publike	1VPB/100m ² të bruto sipërfaqes se ndërtuar (BSN) për të punësuar
Përmbajtjet arsimore	1VPB/5 nxënës, për vizitor + 1VPB/10 të punësuar
Përmbajtjet kulturore-teatro dhe muze	20VPB/100 ulëse, për vizitor

Pëmbajtjet shëndetësore-spitale	10VPB/100 shtretër, për vizitor
Pëmbajtjet sportive dhe rekreative	20VPB/100 ulëse, për vizitor

3.4.5. Rregullat për zhvillim të peizazhit dhe shiritave të gjelbër mbrojtës

Qëllimi i këtyre rregullave është përcaktimi i kushteve të cilat do të përmirësojnë mjedisin dhe shëndetin e banorëve të Komunës. Varësisht nga kategoria e rrugëve publike, Harta Zonale e Komunës ka përcaktuar gjerësitë minimale të brezave të gjelbër të cilat zhvillimet e reja duhet të respektojnë dhe përmbushin :

Tabela 8 Kriteret e planifikimit të rrugëve brenda vendbanimeve

Kategoria e rrugës publike	Vendbanime Urbane
Rrugë nacionale	35m
Rrugë regjionale	22m
Rruges urbanë	10m
Rrugë në vendbanime	8m

Të gjitha ndërtimet e ardhme duhet të respektojnë distancat minimale të parashtruara sipër dhe këto kritere janë të detyrueshme përgjatë të gjithë rrugëve publike, ku nuk është planifikuar zhvillimi i ndërtimeve me PZhK. Në sipërfaqet ku është paraparë zhvillimi i ndërtimeve, kushtet ndërtimore përcaktojnë brezin e gjelbër rrugor. Peizazhi nënkupton çdo kombinim të vegetacionit të gjallë, si bar, bimë, shkurre ose drunjtë, dhe mund të përfshijë edhe objekte ndërtimore në shërbim të peizazhit siç janë shëtitorët, gardhet, bankat, sheshet publike, artet publike, fontanat dhe të ngjashmet. Rrugët publike ose hapësirat për ngarkim, parkim ose ruajtje të automjeteve ose materialeve nuk janë sipërfaqet të trajtohen nga këto rregullat vijuese:

Çdo pjesë e një parcele me shfrytëzim të përzier, komerciale, industriale, teknologjike, shërbimeve publike ose banim që nuk përdoret për ndërtim, rrugë publike, ngarkim dhe parkim dhe hapësira të caktuara të magazinimit do të zhvillohet me peizazhe që do të mirëmbahen.

Për çdo dhjetë (10) hapësira të reja parkimi në kuadër të vend parkimeve jashtë rrugore, nevojitet të paktën mbjellja e një (1) druri gjetherënës. Nëse një vend parkim jashtë-rrugor do të përfshijë 20 ose më shumë hapësira të reja parkimi, hapësira me peizazh të rregulluar do të sigurohen brenda hapësirës së parkimit. Përndryshe, në rastet kur një parcelë do të përfshijë më pak se 20 hapësira të reja parkimi, drunjtë mund të mbillen përreth hapësirës së parkimit. Peizazhi i rregulluar do të mbrohet me anësore, ose pajisje të tjera për mbrojtje nga dëmtimi i automjeteve.

Si pjesë e ndërtimit të çfarëdo rruge të re ose ndërtese të re duhet të kërkohet që të mbillen drunjtë përgjatë rrugëve. Një mesatare prej një dru për çdo 20m² do të mbillen përgjatë gjatësisë së rrugës. Drunjtë e rrugëve mund të mos mbillen në intervale të caktuara, por mund të lëvizin për t'u përshtatur me infrastrukturën teknike, infrastrukturën publike, infrastrukturën sociale, rrugët publike dhe karakteristikat të tjera. Lokacionet për mbjelljen e drurëve mund të jenë ose të mos jenë ndërmjet vijës së rregulluese dhe skajit të rrugës, në varësi të rrethanave të vendit. Nëse drunjtë nuk janë të vendosur ndërmjet të vijës rregulluese dhe skajit të rrugës, ato vendosen brenda parcelës menjëherë pranë vijës rregulluese, apo përgjatë vijës aksiale qarkulluese të rrugëve publike. Drunjtë të ri rrugor nuk do të kërkohen aty ku ka drunjtë ekzistues përgjatë rrugëve publike janë të shëndetshëm. Drunjtë e tillë do të ruhen dhe do të shërbejnë për të njëjtin qëllim.

Të gjitha rregullimet e nevojshme të peizazhit mirëmbahen vazhdimisht nga pronari i pronës dhe mbahen të pastra nga mbeturinat. Çdo peizazh i kërkuar që vdes, hiqet ose dëmtohet rëndë, duhet të zëvendësohet nga pronari aktual i pronës sa më shpejt që është praktike duke pasur parasysh sezonet e rritjes, brenda një maksimumi prej 150 ditësh.

3.4.6. Rregullimi i peizazhit

Rregullimi i peizazhit për hapësira të përbashkëta dhe parcela individuale, bashkë me arkitekturën e ndërtesës, mundet që në një sasi të madhe t'i shtoj vlerat e zonës. Rregullimi i peizazhit plotëson qarkullimin e këmbësorëve dhe automjeteve dhe duhet të jetë i vendosur në atë mënyrë që të përforcojë karakteristikat funksionale dhe vizuale të rrugës. Karakteristikat fizike të lokacionit si destinimi i tokës, kushtet klimatike, karakteristikat topografike, vegetacioni ekzistues, menaxhimi i ujërave atmosferik, etj, janë të rëndësishme së veçantë në zhvillimin e planit të gjelbërimit.

Në Komunën e Obiliqit janë paraparë disa sheshe të reja, korridore gjelbërimi përgjatë rrugëve si breza mbrojtës rrugor. Brenda ngastrave individuale detyrimisht duhet të parashihen sipërfaqe të lira/të pa ndërtuara si hapësira gjelbërimi, për lojërë të fëmijëve, pllakosje, etj. Këto sipërfaqe të lira brenda ngastrave private kushtimisht do të balancojnë raportin me sipërfaqen e ndërtuar. Klasifikimi i sipërfaqeve të lira /të pa ndërtuara janë të ndara në :

1. Shesh
2. Park/hapësirë e gjelbër
3. Sport dhe rekreacion

4. Shirit gjelbërimi
5. Gjelbërimi në kuadër të ngastrës
6. Elementet mikro-urbane
7. Ndrëçimi

▪ Sheshet

Sheshet janë hapësira të lira publike të dedikuara kryesisht për lëvizjen dhe grumbullim e qytetarëve. Sheshet karakterizohen edhe nga kufizimi i tyre me funksione aktive. Sheshe tjera publike janë propozuar brenda oborreve të brendshme të ndërtesave ekzistuese shumë banesore dhe se lidhja e tyre me rrugët kryesore duhet të jetë e qartë me qëllim të shfrytëzimit sa më të mirë të këtyre hapësirave. Për të krijuar hapësirë sa më të madhe të lirë është propozuar që nën këto sheshe të ndodhen parkingje publike.

▪ Hapësirat e gjelbra

Hapësirat e gjelbra apo parqet e pushimit janë elemente shumë me rëndësi. Në këto zonat të komunës së Obiliqit sidomos në zonën urbane ekzistojnë këto hapësira, mirëpo ato mund të organizohen në brendi të blloqeve më të mëdha urbanistike ku mund të ketë përmbajtje të lojës për fëmijë, shtigje të këmbësorëve, hapësira për rekreacion duke u bazuar në kërkesat e qytetarëve. Nëse ekziston kërkesa dhe hapësira po ashtu në këto hapësira të hapura mund të parashihen përmbajtje të përkohshme hoteliere.

Shiritat e gjelbërimit janë hapësira të gjelbërimit të lartë të parapara si barrierë mbrojtëse ndaj zonave të caktuara dhe rrugëve. Shiritat e gjelbërimit përgjatë rrugëve përmbledhëse dhe lokale janë planifikuar në të dy anët e rrugëve dhe janë shirita ndarëse në mes të rrugës dhe shtigjeve për këmbësorë. Përveç mbrojtjes nga zhurma dhe ndotja ato në të njëjtën kohë përmirësojnë pamjen vizuale të rrugës dhe hapësirës përreth. Sipërfaqet e gjelbra në profilet e rrugës duhet të jetë rezistuese ndaj nivelit të lartë të ndotjes. Duhet kontrolluar lartësinë dhe kurorën e tyre në mënyrë që të mos pengohet trafiku.

Drunjtë e rrugëve duhet të:

- Sigurojnë definimin e profilit
- Jenë rezistues ndaj ndotjes dhe pluhurit (me gjethe të mëdha, kurorë të madhe).
- Mos jenë gjetherënëse, nuk lëshojnë fruta ose rënie të degëve të mos pengojnë shikueshmërinë.

Gjelbërimi : në kuadër të ngastrës është i detyruar dhe duhet të parashihet nga secili zhvillues i ngastrës. Nëse raporti i sipërfaqes së ndërtuar dhe të pa ndërtuar është i ndryshueshëm dhe ajo përcaktohet varësisht prej etazhitetit. Hapësira e gjelbërimit duhet të përfshijë min. 20% të sipërfaqes së përgjithshme, ose 40% të sipërfaqes së pa ndërtuar. Gjelbërimi i lartë në kuadër të ngastrës duhet të vendoset në mënyrë proporcionale përgjatë qarkullimit të trafikut, oborrit, në hapësirat e parkingjeve dhe në qasjet e parcelës. Pasi që këto hapësira nuk janë publike ato mund të organizohen në kuadër të ngastrave individuale varësisht prej kërkesës së investitorit por nuk duhet të kenë karakter komercial dhe të përfshijnë një hapësirë më të madhe se 20% të sipërfaqes së lirë. Raporti i hapësirave të pllakëzuara dhe atyre të gjelbra duhet minimum të jetë 80%: 20% në të mirë të sipërfaqeve të gjelbëruara në të cilën duhet të jenë rekuizitat për rekreacion. Kjo sipërfaqe duhet të jetë e mbrojtur me shirit për gjelbërim të lartë (për mbrojtje nga zhurma dhe ndotja). Në pjesën grafike të HZK-së së Obiliqit nuk janë paraqitur hapësirat e tilla. Kushtet e rregullimit të sipërfaqeve të lira janë :

- Trajtimi i gjelbërimit për gjatë rrugëve;
- Përqindja e sipërfaqeve të gjelbra në ngastër;
- Zonat e përcaktuara për sipërfaqe të lira(vija rregulluese, vija ndërtimore, tampon gjelbërimi, pjesa e pasme, etj.)
- Llojet specifike të bimëve;
- Madhësia minimale e bimëve dhe diametri i drunjëve ;
- Sistemi i ujitjes;
- Forma e hapësirës së parkimit;
- Standarde të nivelimit së paku një dru me kurorë të gjerë duhet të mbillet për 500 m² të sipërfaqes së pa ndërtuar të zonave të ndërtimit. Sugjerohet mbjellja e bimëve autoktone, që i përshtaten klimës dhe vendit.
Trupat ekzistues të drunjëve të ruhen.
- Nëse një numër i caktuar duhet të prehen për shkak të ndërtimit, atëherë ato duhet të zëvendësohen me drunj të rinj të mbjellë në pjesën e lirë të parcelës. Gjatë ndërtimit të sipërfaqeve të gjelbra duhet pas parasysh largësinë e nevojshme nga instalimet nëntokësore.
- Këto janë raporte që duhet respektuar. Në rast të mbjellës së drunjëve me rrënjë shumë të zhvilluara, largësia duhet të jetë më e madhe, ose më e vogël në rastin e kundërt.

Sipërfaqja gjelbëruese e absorbuese e parcelës (SGJAP): paraqet raportin mes sipërfaqes gjelbëruese dhe absorbuese dhe sipërfaqes së parcelës kadastrale për zhvillim shumëzuar me 100. Kjo përqindje mund të jepet si vlerë e vetme e përqindjes së SGJAP apo si shumë e kalkuluar nga shuma e përqindjes së sipërfaqes gjelbëruese të parcelës (SGJP) dhe përqindjes së sipërfaqes absorbuese të parcelës (SAP).

Sipërfaqja gjelbëruese e parcelës (SGJP): paraqet raportin mes sipërfaqes gjelbëruese dhe sipërfaqes së parcelës kadastrale për zhvillim shumëzuar me 100.

Sipërfaqja gjelbëruese e parcelës (SGJP) e lejuar me dokument të planifikimit hapësinor mund të arrihet përmes kombinimit të sipërfaqes private, të përbashkët, gjysmë-publike dhe/ose sipërfaqes së hapur publike të ofruar në parcelë apo bllok.

Sipërfaqja e përdorshme e gjelbër mund të mos jetë e vendosur në tokë, por mund të shtrihen edhe në mënyrë vertikale përbrenda parcelës kadastrale. Kopshtet dhe peizazhet mbi kulm, duke përfshirë kulmet mbi strukturat e parkimit, mund të përdoren për të përmbushur kërkesat për sipërfaqe të hapura. Kërkesa për sipërfaqe të hapura gjelbëruese nuk përmbushet përmes sipërfaqeve përdhes të parkimit, rrugëve për automjete ose sipërfaqeve shërbyese.

Mundësia e kombinimit, si në aspektin e shtrirjes vertikale të hapësirave të gjelbra, si dhe shtrirjen horizontale të hapësirave të gjelbra i specifikohet në dokumentet e planifikimit hapësinor.

▪ **Sport dhe rekreacion**

Sporti dhe rekreacioni hyn në sipërfaqet e dedikuara për sport dhe rekreacion në kuadër të hapësirave të lira. Hapësirat për sport dhe rekreacion si lojëra për fëmijë, fusha për sport të përshtatshme për lokacionin duhet të parashihen edhe brenda blloqeve të banimit varësisht prej kërkesës së banorëve.

3.4.7. Brezi i gjelbër

Brezi i gjelbër përgjatë rrugëve dhe shtigjeve ka për qëllim:

- Izolimin e këmbësorëve, çiklisteve dhe ndërtesave nga trafiku i veturave/zhurma;
- Krijimin e kushteve të përshtatshme higjienike dhe mikroklimatike;
- Përmirësimin e cilësisë estetik të peizazhit.

Brezi i gjelbër përgjatë rrugëve dhe shtigjeve ndahet në:

Brez të gjelbër, përgjatë sistemeve kombëtare të infrastrukturës rrugore, si pjesë e sistemeve lokale të infrastrukturës rrugore:

- Rrjeti i rrugëve nacionale: ≥ 35m;
- Rrjeti i rrugëve rajonale: ≥ 22 m.

Brezi i gjelbër, përgjatë sistemit lokal të infrastrukturës rrugore:

- Rrjeti primar: ≥ 10 m;
- Rrjeti sekondar: ≥ 8.00 m.
- Brez i gjelbër, përgjatë shtigjeve: ≥ 3.00m.
- Brez i gjelbër, përgjatë vend-parkimeve: ≥ 2.50-4.50m.

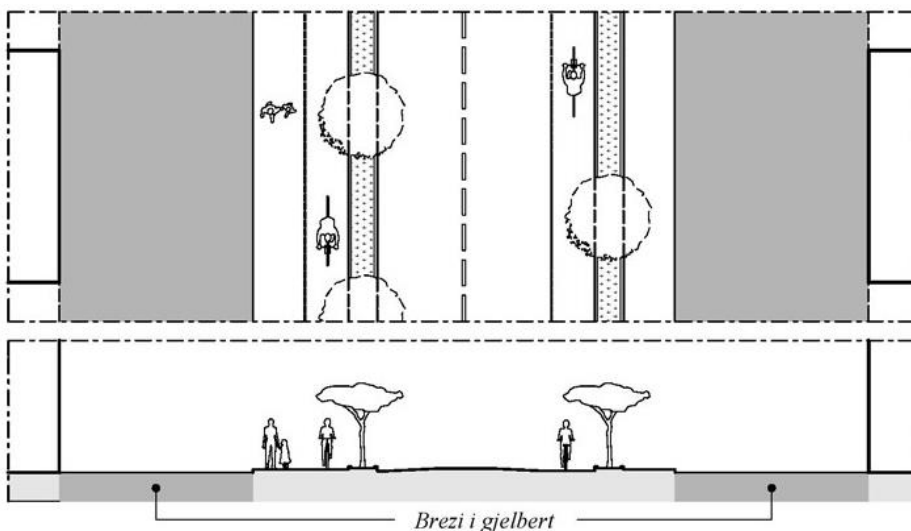

Figura 3 Brezi i gjelbër

3.4.8. Kërkesat dhe dizajni i ndriçimit natyror dhe artificial

Ndriçimi natyror për dritaret paraqet rregullin e rrafshit imagjinar në kënd prej 45° për të siguruar ndriçim natyror dhe diellosje për strukturat ekzistuese. Rrafshi imagjinar është i projektuar për të siguruar dritë dhe ajër në nivelin e dritares më të ulët të ndërtesave të propozuara dhe ekzistuese, të cilat:

1. Janë ndërtuar sipas kushteve ndërtimore të këtij dokumenti ;dhe Posedojnë leje ndërtimore apo certifikatë të shfrytëzimit;

Rregulli i këndit prej 45° kontrollon hijezimin të strukturave dhe pronave fqinje dhe përdoret kryesisht në zonat me dendësi të mesme dhe të lartë, ose ndërmjet dy zonave me intensitet të ndryshëm të zhvillimit. Rregulli kontrollon që asnjë pjesë e vëllimit të zhvillimit të ri të mos e kalojë vijën e tërhequr në këndin prej 45° shkallë vetëm nga qendra e dritares të katit përdhese së një hapësirë e banueshme, më të afërt në pronat fqinje. Rregulli i këndit prej 45° nuk është obligativ për dritare të kthinave sanitare, komunikuese, garazheve, depove dhe hapësirave të tjera të katit përdhese, për të cilat ndriçimi i natyror nuk është obligativ.

2. Zhvillimet e reja drejtpërdrejt përballë dritares së prekur si dhe ndërmjet dy parcelave kadastrale fqinje ose dy zhvillimeve ndërmjet rrugëve publike.

Zhvillimet i reja/zonat me intensitet shumë më të lartë është i kthyer direkt kah zhvillimi ekzistues/zona me intensitet më të ultë.

Sigurimi i ndriçimi natyror të mjaftueshëm për dy zhvillime fqinje në terren të pjerrët arrihet kur këndi 45° shkallë tërhiqet prej një lartësie specifike. Distanca ndërmjet ndërtesave varet nga lartësia e specifikuar dhe varësisht prej terrenit të pjerrtë. Kjo lartësi mund të përcaktohet si plus ose minus në numër dhe varet sipas pjerrësisë së terrenit. Ky rregull mund të përdoret ndërmjet dy parcelave kadastrale fqinje ose zhvillimi në të dy anët i kthyer kah rruga publike.

Në llogaritjen e lartësisë së ndërtesës konform këtij rregulli që përcakton pikën më të lartë të kulmit, nuk duhet të përfshihen edhe lartësia e strukturave vijuese të cilat tejkalojnë lartësinë e kulmit:

3. Oxhaqeve, boshteve e ventilimit, spiraleve, shtyllave ose direktëve (kur shtyllat dhe direktët janë më pak se 9m mbi nivelin e tokës), me kusht që dimensionin maksimal i tyre paralel me kufirin për secilën nga këto struktura nuk kalon 1 metër dhe me kusht që për ndërtesat mbi tre kate, këto karakteristika janë të përfshira brenda ose janë të mbështetura direkt në muret e jashtme strukturore;

Boshteve të ashensorëve, boshteve e shkallëve, dhe rezervuarëve të ujit në çati me kusht që ka maksimalisht një ndërhyrje të boshtit të ashensorëve ose boshtit të shkallëve ose rezervuarit të ujit në çati (ose strukture që inkorporon më shumë se njërin nga këto) që lejohet për çdo 20 metra gjatësie të kufirit të brendshëm, dhe që dimensionin maksimal i tyre paralel me kufirin për këtë strukturë nuk tejkalon 3m, dhe me kusht që distanca minimale ndërmjet secilës prej këtyre strukturave është 20m, dhe me kusht që për ndërtesat mbi tre kate, këto karakteristika janë të përfshira brenda ose janë të mbështetura direkt në muret e jashtme strukturore;

Kur një fund çatie i vetëm me një bazë (duke përjashtuar strehët) prej 7.5 metra ose më pak përballet me një kufi dhe rrafshi i tërhequr godet jo më poshtë se në gjysmë ndërmjet strehëve dhe vijës kurrizore, fund çatia mund të ndërhyjë në rrafshin e tërhequr.

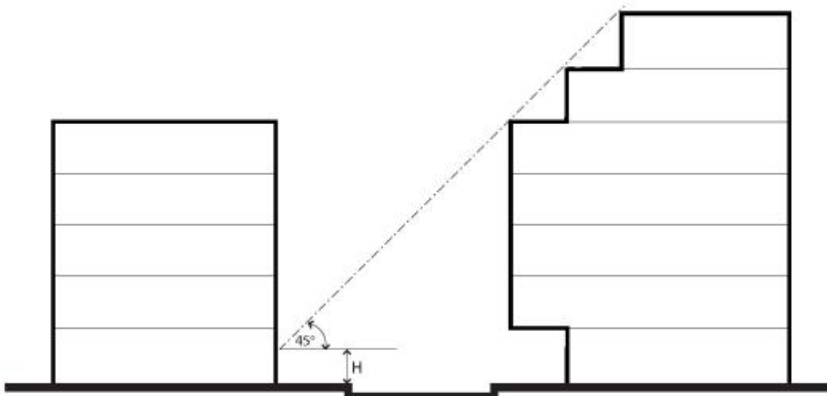

Figura 4 Shembulli i llogaritjes së lartësisë dhe vëllimit të ndërtesës bazuar në këndin 45°

3.4.9. Kërkesat për zvogëlim të zhurmës

Në mënyrë që të sigurohet një mjedis i përshtatshëm për zhvillimin e jetës dhe punës, Komuna ka përcaktuar disa kufizime në për të shmangur, parandaluar ose zvogëluar efekteve e dëmshme, bezdisjen që shkakton zhurma. Këto kufizime janë të detyrueshme për të gjitha veprimtaritë përbrenda Komunës, të përcaktuara për secilin shfrytëzim të planifikuar të tokës dhe llojit të vendbanimit.

Tabela 9 Kufizimet e nivelit të lejuar të zhurmës

Lloji i zoonimit	Zhurma maksimale e lejuar 08:00 – 22:00	Zhurma maksimale e lejuar 22:00 – 08:00
Zonë Industriale	90db(A)	90dB(A)
Zona Urbane 1	60db(A)	50dB(A)
Zonë Komeriale	55db(A)	45dB(A)
Zonë Mikse–Banimi dhe Komeriale	50db(A)	40dB(A)
Zonë Banimi	45db(A)	35dB(A)
Zonë Hekurdhore	100db(A)	100dB(A)

Efektet më të zakonshme të zhurmës janë shqetësimi dhe bezdisja. Por ato na bezdisin edhe kur punojmë , kur merremi me veprimtari të tjera apo kur pushojmë. Në mënyrë që të mbrohet shëndeti i banorëve, të gjitha veprimtaritë përbrenda Komunës duhet të respektojnë nivelet e përcaktuara për zonat e sipërme, duke përfshirë edhe veprimtaritë ekonomike dhe fetare.

Të gjitha veprimtaritë argëtuese, mihjes sipërfaqësore, gurëthyesive apo të tjera të ngjashme të cilat ndërmerren jashtë këtyre zonave me kufizime maksimale të lejuar të zhurmës duhet të ndërmarrin masat e nevojshme që mos të tejkalojnë kufizimet e parapara të emetimit të zhurmës përtej kufijve të zonave fqinje.

3.4.10. Përdorimi i Suteranit dhe bodrumit

LIGJI NR. 04/L-174 PËR PLANIFIKIMIN HAPËSINOR e as aktet nënligjore të këtij ligji të cilat duhen të merren parasysh gjatë përgatitjes së Hartës Zonale Komunale, nuk kanë përcaktuar trajtimin e suteranit dhe bodrumeve në këtë dokument apo numrin e etazheve të tyre.

Për trajtim më të detajuar të zonave kodrinore ku mund të aplikohen suteranit, një gjë e tillë mund të bëhet përmes hartimit të Planeve Rregulluese të Hollësishme, të cilat përcaktojnë numrin e niveleve të lejuara të suteranit dhe kriteret për llogaritjet e koeficienteve për to.

Sa i përket trajtimit të sipërfaqes nëntokësore për ndërtim SNP në koeficient, UDHËZIMI ADMINISTRATIV MMPH-NR.08/2017 MBI NORMAT TEKNIKE TË PLANIFIKIMIT HAPËSINOR ka përcaktuar kriteret vijuese :

“Kapituli 1.4.2. Kur tejkalohet pragu i (SNP) maksimale (80% nga sipërfaqja e përgjithshme në prerje ortogonale e parcelës kadastrale), duhet të kërkohet projekt i menaxhimit të reshjeve atmosferike. Në këtë rast, leja ndërtimore i nënshtrohet kërkesës për leje të veçantë për shfrytëzim. SNP nuk përfshihet në përlllogaritjet e sipërfaqes së ISN dhe ISHPKZh.”

Duke u bazuar në kriterin e lartpërmendur që përjashton llogaritjen e sipërfaqes së bodrumit në përlllogaritjet e sipërfaqes së ISN dhe ISHPKZh dhe kriterin në vijim, përlllogaritjet e sipërfaqes së ISN dhe ISHPKZh duhet të behët nga kati niveli i të cilës është 1.2 m ose më shumë më i lartë se niveli i tokës ose se niveli i rrugës ngjitur :

“Kapituli 5.3.6. Hapësira nën tokë (themelet, bodrumi) llogaritet si kat nëse cilado pjesë e nivelit të lartë të saj është 1.2 m ose më shumë më i lartë se niveli i tokës ose se niveli i rrugës ngjitur.”

Bazuar në RREGULLOREN MMPH NR.03/2016 PËR NORMAT MINIMALE TEKNIKE PËR NDËRTESAT E BANIMIT NË BASHKËPRONËSI, suterani nënkupton katin i cili gjendet nën përdhese ku së paku 50% e vëllimit të tij është nën nivelin e tokës, apo njëra ballore e tij është mbi nivelin e tokës dhe kjo aplikohet për të gjitha ndërtimet pavarësisht shfrytëzimeve.

Bazuar në LIGJI NR. 04/L-174 PËR PLANIFIKIMIN HAPËSINOR , aktet nënligjore të këtij ligji si dhe kriteret e lartpërmendura, Harta Zonale Komunale e komunës së Obiliqit nuk kufizon numrin e etazheve për bodrume dhe suterane, por lejon aplikimin e tyre duke mos shkelur kriteret e lartpërmendura. Sipërfaqja e bodrumeve nuk do të llogaritet në koeficientit e ndërtimit, gjersa suteranit do të llogariten 50% të koeficientit në rastet kur suterani përdoret për banim, në rast të funksioneve tjera (garazhim, depo) nuk llogariten në koeficient.

4. LISTA E ZONAVE DHE LISTA E ZONAVE MBISHTRESORE

Duke u bazuar në planet zhvillimore sektoriale, gjendjen ekzistuese dhe Udhëzimin Administrativ për Normat Teknike për Planifikim Hapësinor kemi listuar Listën e Zonave dhe Lista e Zonave Mbishtresore vijuese.

4.1. LISTA E ZONAVE TË DESTINUARA SIPAS KUSHTEVE ZHVILLIMORE

Sipërfaqe e mbrojtur, Zone e mbrojtur

Tabela 10 Lista e zonave të destinuar sipas kushteve zhvillimore

	Përmbajtja Zonave (Shfrytëzimi i Planifikuar i Zonave)	Kodi	Simboli
Zonë banimi	Banim me një njësi	ZB-1	ZB-1
	Banim me një njësi	ZB-P1	ZB-P1
	Banim me një njësi	ZB-2	ZB-2
	Banim me një njësi	ZB-3	ZB-3
	Banim me shumë njësi	ZB-4	ZB-4
Zonë për shfrytëzim të përzier	Banim me njësi dhe afarizëm	ZSHP-1	ZSHP-1
	Banim me njësi dhe afarizëm	ZSHP-2	ZSHP-2
	Banim me njësi dhe afarizëm/Park Solar	ZSHP-2-E	ZSHP-2-E
	Banim me njësi dhe afarizëm	ZSHP-3	ZSHP-3
	Banim me shumë dhe afarizëm	ZSHP-4	ZSHP-4
	Banim me shumë dhe afarizëm	ZSHP-5	ZSHP-5
	Banim me shumë dhe afarizëm	ZSHP-6	ZSHP-6
Zonë e shërbimeve	Shërbim i komunitetit	ZSH-1	ZSH-1
	Shërbim arsimor	ZSH-2	ZSH-2
	Shërbim arsimor - Çerdhe	ZSH-3	ZSH-3
	Shërbim shëndetësor dhe shoqëror	ZSH-4	ZSH-4
	Shërbim kulturor	ZSH-5	ZSH-5
	Shërbim fetar	ZSH-6	ZSH-6
	Shërbim i komunitetit- Varreza	ZSH-7	ZSH-7
	Infrastruktura e shpërndarjes së gazit dhe energjisë termike elektrike	ZSH-8	ZSH-8
	Infrastruktura e ujësjellësit dhe ujerave të zeza	ZSH-9	ZSH-9
Zonë industriale	Prodhimi i energjisë elektrike bazuar në fosile	ZI-1	ZI-1
	Industri e prodhimeve të lehta	ZI-2	ZI-2
	Industri lëndës së parë, prodhimeve të rënda, prodhimeve të lehta, energjisë së ripërtëritshme me panele solare		
Zonë komerciale	Zonë ekonomike	ZK-1	ZK-1
	Shërbime tregtare	ZK-2	ZK-2
Zonë rekreative-turistike	Hapësirë e hapur rekreative	ZrT-1	ZrT-1
	Infrastruktura sportive	ZrT-2	ZrT-2
Zonë e komunikacionit-transportit	Rrugë	ZKT-1	ZKT-1
Zonë bujqësore	Tokë bujqësore	Zb	Zb
Zonë pyjore	Zonë pyjore	ZP	ZP
Zonë e veçantë e mbrojtur	Shërbim kulturor	ZVM	ZVM
Zonë e Mbrojtur Arkeologjike dhe Historike	Zonë e Mbrojtur Arkeologjike dhe Historike	ZmaH	ZmaH
Sipërfaqe ujore	Lum	SU-1	SU-1
Zonë-minierë sipërfaqësore	Miniere e materialeve për prodhimin e energjisë	ZmS	ZmS

4.2. LISTA E ZONAVE MBISHTRESORE

Tabela 11 Lista e zonave mbishtresore

ZONAT MBISHTRESORE	Kodi
Zonë Sizmike	ZmSh - A
Zonë e Vërshimeve	ZmSh - B
Zonë e Akuifereve	ZmSh - C
Zonë e pasurive Minerare	ZmSh - D
Zonë e me rrëshqitje të dheut	ZmSh - I
Zonë me Erozion	ZmSh-J
Zonat mbishtresore te rrezikut mjedisor	ZMSH – K
Zonat mbishtresore hapësirë për investime kapitale	ZmSh-N

5. ZONAT E DESTINUARA (PËRCAKTUARA) DHE KUSHTET ZHVILLIMORE PËRFSHIRË KUSHTET NDËRTIMORE

5.1. ZONAT E BANIMIT (ZB)

Në komunën e Obiliqit përveç zonave të cilat janë të zona për banim të përhershëm me kodet nga ZB-1 deri në ZB-4, kemi edhe zonën specifike e cila me Planin Zhvillimor Komunal 2023 – 2031 është e planifikuar si hapësirë me shfrytëzim të përkohshëm dhe këto zona të banimit janë të emëruara me kodin ZB-1P dhe për dallim nga zonat e tjera të banimit këto zona janë të kategorizuara sipas HILUCS 5.5.3 Banim tjetër në të cilën nuk lejohet asnjë mundësi tjetër e ndërtimit përpos ndërtimit montazh apo të parafabrikuar i cili lehtësisht çmontohet dhe hiqet nga sipërfaqja në të cilën është ndërtuar.

Vlen të theksohet që kjo zonë shtrihet kryesisht në zonën e mihjes , në zonat kadastrale Siboc, Hamidi, Leshkoshiq, Carravodicë dhe Hade.

5.1.1. Zonat e banimit me një njësi (ZB1, ZB-1P, ZB2 DHE ZB3)

Gjatë procesit të zonimit është paraqitur nevoja e precizimit, zgjerimit dhe ndarjes së zonave në nën zona për shkak të kushteve specifike që janë zhvilluar nga një zonë në tjetrën. Por, në tërësi, zona e banimit me një njësi është ndarë sipas kushteve të veçanta zhvillimore në 4 zona vijuese.

Vlen të theksohet se kushtet zhvillimore më poshtë janë të ngjashme për të gjitha zonat, vetëm për zonat me kodin ZB-1P lejohen me shfrytëzim të përkohshëm dhe me materiale montazh të cilat pas periudhës së caktuar me Planin Hapësinor të zonës së veçantë të mihjes duhet të hiqen nga ajo sipërfaqe në të cilën janë të ndërtuara.

Në vazhdim janë të paraqitura të gjitha kushtet zhvillimore dhe ndërtimore për zonat në vazhdimësi :

Tabela 12 Zonat e banimit me një njësi

	Kodi	Shfrytëzimi i tokës	Lloji i strukturës së ndërtuar	Lloji i ndërtesës	Sipërfaqja / ha
1	ZB-1P	Zonë e banimit me një njësi me shfrytëzim të përkohshëm	Sipërfaqe Rurale e përgjithshme	Ndërtesa banimi me një njësi	203.44
2	ZB1	Zonë e banimit me një njësi	Sipërfaqe Rurale e përgjithshme	Ndërtesa banimi me një njësi	246.53
3	ZB2	Zonë e banimit me një njësi	Sipërfaqe Sub - Urbane	Ndërtesa banimi me një njësi	138.60
4	ZB3	Zonë e banimit me një njësi	Sipërfaqe Sub - Urbane	Ndërtesa banimi me një njësi	461.85

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në kuadër të zonave të banimit me një njësi, shfrytëzime të lejuara janë funksionet dhe aktivitetet si në vijim:

Ndërtesat e banimit me një njësi – objektet e banimit individual, siç janë shtëpitë e veçanta, shtëpitë dyshe dhe shtëpitë në varg, si dhe shërbimet fetare, bujtinat, infrastruktura e transportit rrugorë, infrastruktura e shpërndarjes së energjisë elektrike, termike, gazit, furnizimit me ujë, kanalizimit fekal dhe atmosferik, infrastruktura e post-telekomit dhe internetit, si dhe infrastruktura tjetër në shërbim të ZB-së.

▪ Shfrytëzimet e lejuara dytësore

Në kuadër të zonave të banimit me një njësi, shfrytëzime të lejuara dytësore janë funksionet dhe aktivitetet, të cilat janë në varësi të shfrytëzimeve të lejuara dhe mund të jenë pjesë përbërëse e së njëjtës parcelë me shfrytëzimet e lejuara. Shfrytëzimet e lejuara dytësore janë si në vijim:

Hapësirat e lejuara rekreative, shërbimet kulturore, administratës publike, mbrojtjes dhe sigurisë sociale, dhe shoqërore, tregtisë me pakicë, mallrave personale dhe shtëpiake, shërbimet financiare dhe të sigurimeve, shërbimet teknike profesionale dhe shkencore, shërbime të informimit dhe komunikimit, shërbime administrative dhe mbështetëse dhe shërbime arsimore.

▪ Shfrytëzimet e lejuara të veçanta

Funksionet dhe aktivitetet të cilat janë në pajtueshmëri me shfrytëzimet e lejuara në kuadër të zonave të banimit me një njësi, por të cilat i nënshtrohen kushteve plotësuese dhe kërkesës për leje të veçantë për shfrytëzim janë :

Shërbimet argëtuese, hapësirat e hapura rekreative, kampingjet, hotelet, shërbimet shëndetësore, sallonet e ondulimit, shërbimet e auto -servisimeve, infrastruktura e telekomunikacionit.

▪ Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht

Funksionet dhe aktivitetet e lejuara përkohësisht në kuadër të zonave të banimit me një njësi, pas së cilës largohen plotësisht janë :

Ndërtesa banimi në zonat ZB-1P, Prodhimet bujqësore për prodhim vetjak, mbledhja e produkteve natyrore, peshkimi.

▪ Shfrytëzimet e ndaluara

Funksionet dhe aktivitetet të cilat në mënyrë specifike janë të ndaluara në kuadër të zonave të banimit me një njësi, për shkak që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në kuadër të kësaj zone janë të ndaluara të gjitha shfrytëzimet të cilat nuk janë të përfshira në: Shfrytëzimet e lejuara, Shfrytëzimet e lejuara dytësore, Shfrytëzimet e lejuara të veçanta dhe Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht.

Tabela 13 Kushtet zhvillimore të zonave të banimit me një njësi

Prodhim primarë	ZB1	ZB-1P	ZB2	ZB3
Bujqësi	LV	LV	LV	LV
Pylltari	N	N	N	N
Minierë dhe gurorë	N	N	N	N
Akuakulturë dhe peshkim	LV	LV	LV	LV
Prodhimtari parësore tjetër	N	N	N	N
Prodhim dytësor				
Industri e lëndës së parë	N	N	N	N
Industri e prodhimeve të rënda	N	N	N	N
Industri e prodhimeve të lehta	N	N	N	N
Prodhim i energjisë	N	N	N	N
Prodhim tjetër dytësorë	N	N	N	N
Prodhim tretësor				
Shërbim tregtar	LD	LD	LD	LD
Shërbim profesional financiar dhe i informacionit	LD	LD	LD	LD
Shërbim i komunitetit	LD	LD	LD	LD
Shërbim kulturor, argëtues dhe rekreativ	LD	LD	LD	LD
Rrjetet e transportit, logjistikës dhe infrastrukturës publike				
Rrjetet e transportit	L	L	L	L
Shërbim i logjistikës dhe magazinimit	N	N	N	N
Shërbim publik	LV	LV	LV	LV
Banim				
Banim i përhershëm	L	LP	L	L
Banim me funksione të tjera në pajtueshmëri	LD	LD	LD	LD
Banim tjetër	LV	LP	LV	LV
L-Lejuar; LD-Lejuar Dytësore; LV-Lejuar e Veçantë; LP-Lejuar e Përkohshme dhe N-Ndaluar				

Kushtet ndërtimore në zonat e banimit me një njësi janë në pajtueshmëri me nenin 21 të Ligjit për Planifikimin Hapësinor (nr. 04/L-174) dhe duhet të jenë sipas trajtës dhe elementeve në vijim :

▪ **Etazhiteti**

1. Në ZB-1 dhe ZB-1P, numri i etazheve të lejuara është dy, përkatësisht B+P+1.
2. Në ZB-2 dhe ZB-3 numri i etazheve të lejuara është tre, përkatësisht P+2.

Për përdorimin e bodrumeve dhe suteranit, referojuni kapitullit : 3.13 Përdorimi i suteranit dhe bodrumit.

▪ **Vija rregullative**

Vija rregullative është e definuar nga profili i rrugës së planifikuar publike.

Në raste të planifikimit të rrugëve të reja tek të cilat duhet të caktohen gjerësitë e rrugëve si dhe vija rregulluese, duhet të jenë në përputhje me Udhëzimin Administrativ për Normat Teknike të Planifikimit Hapësinor si:

Tabela 14 Vija rregulluese sipas profileve të rrugëve të planifikuara

GJËRËSIA E RREGËS	VIA RREGULLUESE
Rrugë të rrjetit nacionale apo regionale- 23,00 m	11.50 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët transite Urbane – 21,00m	10.50 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët Transite nëpërmjet vendbanimeve – fshatrave – 9,50 m.	4.75 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët përmbledhëse / shpërndarëse – 10,5 m	5.25 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.

Rrugët Servisore – 9,00m	4.50 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët banesore- 8,50 m	4.25 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët industriale – 10,00 m	5.00 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët qaseshe / dykahëshe – 5,50 m	2.75 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët qaseshe / njëkahëshe – 3,50m	1.75 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.

Aty ku Komuna ka nevojë për detajime më të mëdha, atëherë me anë të Planeve Rregulluese të Hollësishme do të përcaktohen më saktësisht vijat ndërtimore.

▪ Vija ndërtimore

Vija ndërtimore përgjatë rrugës publike është 6m distancë nga Vija Rregulluese.

Aty ku Komuna ka nevojë për detajime më të mëdha, atëherë me anë të Planeve Rregulluese të Hollësishme do të përcaktohen më saktësisht vijat ndërtimore.

▪ Lartësia e lejuar

Lartësia e lejuar në raport me largësinë nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike

Lartësia e lejuar në raport me largësinë nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike është 1L/1GJ , ku GJ është distanca nga vija rregulluese dhe L është lartësia e ndërtesës.

Lartësia e lejuar në raport me largësinë nga kufiri anësor dhe i pasmë i parcelës kadastrale

Lartësia e lejuar në raport me largësinë nga kufiri anësor dhe i pasmë i parcelës kadastrale matet si raporti ndërmjet gjatësisë nga kufiri anësor dhe i prapmë i parcelës kadastrale dhe lartësisë së ndërtesës. Ky raport nuk mund të jetë më i vogël se 0.5 L / 1 GJ dhe më i madh se 2 L / 1 GJ, ku GJ- është distanca mes ndërtesës dhe kufiri të parcelës kadastrale dhe L është lartësia e ndërtesës. Mirëpo, në rast se parashtruesi/ja i/e kërkesës për leje ndërtimore ka siguruar marrëveshje paraprake me pronarët e tokave fqinje atëherë raporti L/G maksimal i lejuar për :

1. **Ndërtesë të veçantë** është 4L/1GJ, dhe në fasadat të cilat përdorin këtë raport nuk lejohen të kenë hapësira e jashtme si logja, ballkonet, tarracat, kopshtet dhe atriumi, apo hapje në hapësira për banim si: dhoma e ditës apo dhoma për shumë qëllime, dhoma, tryezaria dhe kuzhina.
2. **Ndërtesë dyshe** ; Në këto ndërtesa kemi dy mundësi për distancë nga kufiri i parcelave fqinje, kufiri nga parcela kadastrale me të cilën nuk lejohet bashkimi por duhet të përdoret raporti 2L/1GJ referoju nënkaptullit 2.1 , si dhe kufiri me parcelën fqinje deri në bashkim të ndërtesave referoju nënkaptullit 2.2
 - 2.1 Në njërën anë distanca nga kufiri i parcelës llogaritet duke përdorur raportin 2L/1GJ me parcelën kadastrale fqinje me pronarin e të cilës nuk lejohet marrëveshja për bashkim të ndërtesave;
 - 2.2 Në njërën anë ku lejohet ndërtimi i mureve të jashtme në largësi 10cm nga kufiri i parcelës kadastrale, (pjesa ku është siguruar marrëveshja me pronarin e parcelës fqinje për bashkim të ndërtesave) nuk mund të kenë hapje apo konzollë dhe duhet izoluar për mbrojtje nga zjarri, gjersa në fasadat ballore ngjitur me këtë mur hapjet, logjat, ballkonet, tarracat, kopshtet, atrium dhe konzollat duhet të largohen së paku 1.5m nga kufiri i parcelës për të cilën është arritur marrëveshja me fqinjët;

Te ky tip i ndërtesave është e domosdoshme që me njërën parcelë kadastrale anësore fqinje të respektohet rregulli 2.1 si dhe në anën tjetër 2.2.

3. **Ndërtesë në varg** : Në këtë tipologji të ndërtesave lejohet bashkimi i ndërtesave në të dy anët me parcelat fqinje, gjithmonë me marrëveshje në mes fqinjëve, rregulli i bashkimit të ndërtesave në mes vete vlen si në nënkaptullin 3.1.
 - 3.1 Lejohet ndërtimi i mureve të jashtme në largësi 10cm nga kufiri i parcelës kadastrale anësore, nuk mund të kenë hapje apo konzollë dhe duhet izoluar për mbrojtje nga zjarri, gjersa në fasadat ballore ngjitur me këtë mur hapjet, logjat, ballkonet, tarracat, kopshtet, atriumet dhe konzollat duhet të largohen së paku 1.5m nga kufiri i parcelës për të cilën është arritur marrëveshja me fqinjët. Numri i maksimal i lejuar i ndërtesave në varg është 8 ndërtesa.

Distanca minimale ndërmjet ndërtesës dhe kufirit anësor dhe të pasmë të parcelave kadastrale, me kthina primare në fasada, në rast të pamundësisë të zbatimit të kushteve të përmendura më lart, në zona veç më të ndërtuara (të mbushura me ndërtim më shumë se 60%), është së paku një e katërta (1/4) e lartësisë të ndërtesës më të lartë.

▪ Lartësia maksimale :

1. Në ZB-1dhe ZB-1P, lartësia maksimale është 9m.

2. Në ZB-2 dhe ZB-3 lartësia maksimale është 12m.

▪ **Ndërhyrjet e lejuara në lartësi**

Elementet dhe struktura e mëposhtme lejohen të ndërhyjnë në kufizimet e zonës për lartësi maksimale:

1. Kambanarët, majat, sahat kullat ose kullat e kambanave, kupolat, ose shtizat e flamujve;
2. Oxhaqet ose pirqjet;
3. Antenat e radios, televizionit ose telekomunikimit;
4. Pajisjet ndihmëse për navigim;
5. Kullat ose shtyllat e tensionit të lartë;
6. Konstruksionet e rezervuarve të ujit;
7. Hangarët, siloset, furrat, mullinj të me erë, hambarët e drithërave;
8. Kullat e ashensorëve ose nën-kulmet mekanike që zënë jo më shumë se 10 përqind të sipërfaqes së kulmit të një ndërtese në të cilën ndodhet.

▪ **Distancat në mes ndërtesave të banimit në raport me zona të tjera:**

1. Distanca minimale ndërmjet ndërtesave të banimit nga çerdhet, kopshtet, shkollat dhe ndërtesat shëndetësore është jo më e vogël se 1.5 herë lartësia e ndërtesës më të lartë të banimit, në anën jugore ose juglindore. Në drejtimet e tjera të horizontit zbatohen pikat si më lartë në kapitullin **Lartësia e lejuar**.
2. Pavarësisht nga dispozitat e këtushme, distancat duhet të jenë mjaft të mëdha për të siguruar qasje të drejtpërdrejtë të automjeteve të mbrojtjes nga zjarri dhe mjeteve të tjera të emergjencave në të paktën dy anë të ndërtesës, dhe në mes të ndërtesave. Në rast të pamundësisë, përcaktohet nënkalim për automjetet e mbrojtjes nga zjarri që duhet të jetë të paktën 4 metra l gjerë dhe 5 metra i lartë.
3. Në sipërfaqet e mbrojtura, zonat mbrojtëse, zonat e veçanta, zonat e veçanta të mbrojtura duhet të respektohen me ligjet si dhe rregulloret sektoriale. Në çdo rast distancat ndërmjet ndërtesave nuk duhet të jenë më të vogla sesa ekzistuese.
4. Distancat duhet të jenë mjaft të mëdha për të siguruar qasje të drejtpërdrejtë të automjeteve të mbrojtjes nga zjarri dhe mjeteve të tjera të emergjencave në të paktën dy anë të ndërtesës, dhe në mes të ndërtesave. Në rast të pamundësisë, përcaktohet nënkalim për automjetet e mbrojtjes nga zjarri që duhet të jetë të paktën 4 metra l gjerë dhe 5 metra i lartë.
5. Distancat minimale ndërmjet ndërtesave të banimit në raport me lumenjtë të respektohet sipas ligjit të ujërave në fuqi.

▪ **Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh)**

Te zonat ZB-1P dhe ZB-1 ISHPKZH është dhënë në formë variable prej 10 – 20%, që nënkupton se vlera e parë prej 10% vlen atëherë kur shfrytëzohet i gjithë etazhiteti i lejuar P+1, ndërsa vlera e dytë prej 20% vlen atëherë kur shfrytëzohet vetëm përdhësia për ndërtim.

Në ZB-1P, ZB1 përqindja e sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme për shputën e ndërtesës është : Ndërtesë e veçantë 10-20%, Ndërtesë dyshe 12-24%, Ndërtesë në varg 12-25%, ndërsa përqindja sipërfaqes së përgjithshme e gjelbërimit në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale për zhvillim është : Ndërtesë e veçantë 80% deri 60%, Ndërtesë dyshe 78% deri 66%, Ndërtesë në varg 78% deri 65%.

Në ZB2 përqindja e sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme për shputën e ndërtesës është: Ndërtesë e veçantë 10, Ndërtesë dyshe 15%, Ndërtesë në varg 25%, ndërsa përqindja sipërfaqes së përgjithshme e gjelbërimit në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale është: Ndërtesë e veçantë 80%, Ndërtesë dyshe 75% deri 65%, Ndërtesë në varg 65%.

ZB-3, përqindja e sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme për shputën e ndërtesës është : Ndërtesë e veçantë 25%, Ndërtesë dyshe 30%, Ndërtesë në varg 35%, ndërsa përqindja sipërfaqes së përgjithshme e gjelbërimit në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale është Ndërtesë e veçantë 65%, Ndërtesë dyshe 60%, Ndërtesë në varg 55%.

Përqindja e sipërfaqes nëntokësore të parcelës (SNP) maksimale është 80% nga sipërfaqja e përgjithshme në prerje ortogonale e parcelës kadastrale.

▪ **Indeksi i sipërfaqes së ndërtuar (ISN)**

Në ZB-1P, ZB-1, indeksi e sipërfaqes së përgjithshme e ndërtimit brenda parcelës kadastrale të lejuar në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale (ISN) është: Ndërtesë e veçantë 0.20, Ndërtesë dyshe 0.24, Ndërtesë në varg 0.25.

Në ZB-2, indeksi e sipërfaqes së përgjithshme e ndërtimit brenda parcelës kadastrale të lejuar në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale (ISN) është: Ndërtesë e veçantë 0.30, Ndërtesë dyshe 0.45, Ndërtesë në varg 0.75.

Në ZB-3, indeksi e sipërfaqes së përgjithshme e ndërtimit brenda parcelës kadastrale të lejuar në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale (ISN) është Ndërtesë e veçantë 0.75, Ndërtesë dyshe 0.90, Ndërtesë në varg 1.00.

Në kuadër të ISN – ve lejohet shfrytëzimi i 20% të ISN për shfrytëzime të lejuara dytësore, të lejuara të veçanta dhe të lejuara të përkohshme, të cilat janë të përcaktuara më sipër.

▪ **Kërkesat minimale për vend-parkingje**

Kërkesat minimale për vend – parkingje në zonat e banimit me një njësi janë : 2 VP/100 m² të sipërfaqes bruto të ndërtuar. Por jo më pak se numri i njësjëve të banimit për pjesën e ndërtesës së banimit.

Shih Kapitullin 3.7. Rregulla për parkim dhe shkarkim.

▪ **E drejta e ndriçimit natyror për dritaret ekzistuese**

Ndriçimi natyror për dritaret paraqet rregullin e rrafshit imagjinar në kënd prej 45° për të siguruar ndriçim natyror dhe diellosje për strukturat ekzistuese. Rrafshi imagjinar është i projektuar për të siguruar dritë dhe ajër në nivelin e dritares më të ulët të ndërtesave të propozuara dhe ekzistuese. Ky kusht ndërtimor është i paraqitur në mënyrë figurative në figurën.

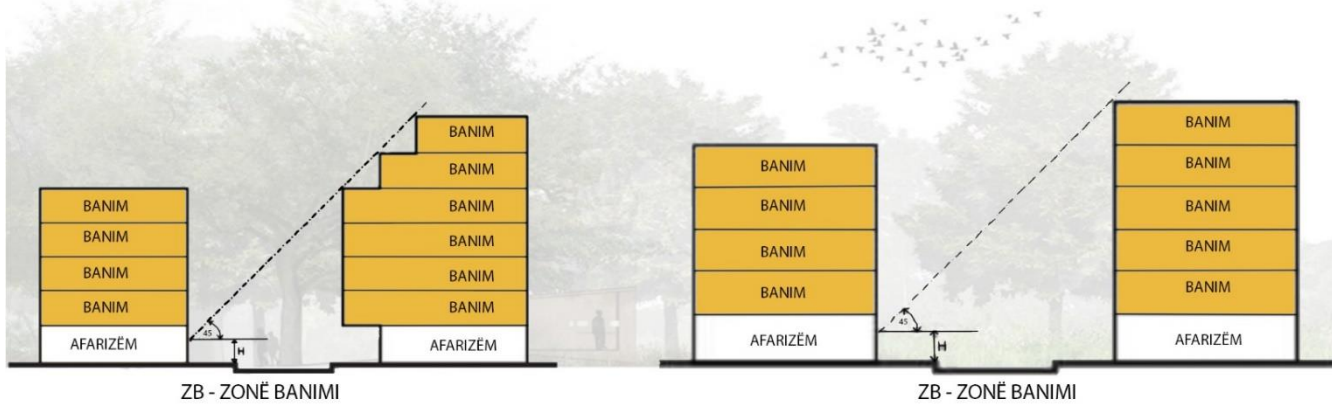

Figura 5 Shembulli i llogaritjes së lartësisë bazuar në këndin 45°

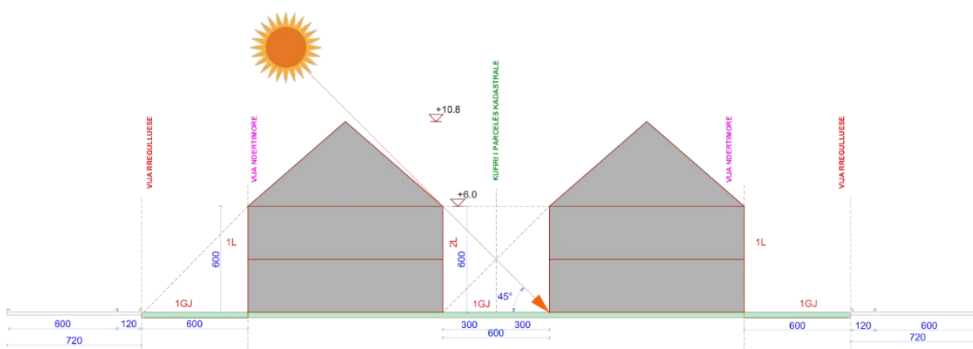
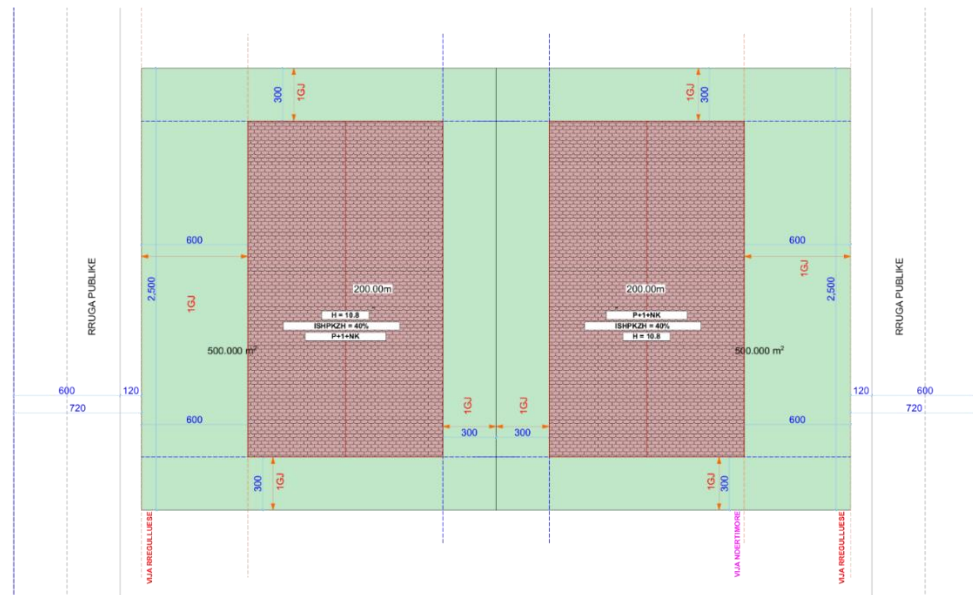

Figura 6 Shembulli i llogaritjes së lartësisë së lejuar në raport me largësinë nga kufiri anësor dhe i pasmë i parcelës kadastrale

▪ Qasja adekuatë në rrugë publike dhe infrastrukturë teknike

Secila shtëpi duhet të gëzojë qasje në infrastrukture teknike dhe atë publike, duke mos penguar fqinjët, apo infrastrukturën teknike ekzistuese.

Si pjesë e dokumentacionit për aplikim për Kushte dhe Leje ndërtimore duhet të sjellët situacioni që përmban infrastrukturën teknike ekzistuese.

Të gjitha objektet e banimit duhet të dizajnohen dhe ndërtohen sipas standardeve që i përgjigjen nevoja të personave me aftësi të kufizuara.

▪ Kufizimet ndaj zhurmës

Kufizimet e depërtimit të zhurmës në mjedis të hapur dhe mjedise të mbyllura fqinje janë sipas intervaleve kohore :

- 08:00-22:00 = 45db (A), dhe
- 22:00-08:00 = 35db (A)

▪ Masat për mbrojtjen e vlerave natyrore, historike dhe kulturore

Nëse brenda zonës ka zona të tilla atëherë masat për mbrojtjen e tyre janë precizuar në kuadër të ligjeve dhe udhëzimeve administrative.

Kërkesa tjera për rregullim të hapësirës gjatë përcaktimit të kushteve ndërtimore

ZB1 dhe ZB-1P janë zona banimi me **sipërfaqe rurale e përgjithshme** të destinuar për banim me një njësi, me dendësi maksimale banesore e shprehur si numri maksimal i njësive banesore për hektar në ndërtesa të veçanta 7 njësi banimi, ndërtesa dyshe 10 njësi banimi, ndërtesa në varg 13 njësi banimi për çdo hektar, dendësi maksimale banimi: ndërtesa të veçanta 20 -80 banorë për çdo hektar, ndërtesa dyshe 30 – 100 banorë për çdo hektar, ndërtesa në varg 40 – 120 banorë për çdo hektar, ndërkaq sa i përket madhësisë minimale të parcelës kadastrale ndërtesa të veçanta 1000 m², ndërtesa dyshe 900m² dhe ndërtesa në varg 800m².

ZB2 janë zona banimi me **Sipërfaqe sub urbane** të destinuar për banim me një njësi, me dendësi maksimale banesore e shprehur si numri maksimal i njësive banesore për hektar në ndërtesa të veçanta 10 njësi banimi, ndërtesa dyshe 13 njësi banimi, ndërtesa në varg 17 njësi banimi për çdo hektar, dendësi maksimale banimi: ndërtesa të veçanta 30 – 90 banorë për çdo hektar, ndërtesa dyshe 40 – 120 banorë për çdo hektar, ndërtesa në varg 50 – 150 banorë për çdo hektar, ndërkaq sa i përket madhësisë minimale të parcelës kadastrale ndërtesa të veçanta 1000 m², ndërtesa dyshe 800m² dhe ndërtesa në varg 600m².

ZB-3 janë zona banimi me **Sipërfaqe sub urbane** të destinuar për banim me një njësi, me dendësi maksimale banesore e shprehur si numri maksimal i njësive banesore për hektar në ndërtesa të veçanta 21 njësi banimi, ndërtesa dyshe 26 njësi banimi, ndërtesa në varg 28 njësi banimi për çdo hektar, dendësi maksimale banimi: ndërtesa të veçanta 75 – 120 banorë për çdo hektar, ndërtesa dyshe 90 – 140 banorë për çdo hektar, ndërtesa në varg 100 - 160 banorë për çdo hektar, ndërkaq sa i përket madhësisë minimale të parcelës kadastrale ndërtesa të veçanta 300 m², ndërtesa dyshe 240 m² dhe ndërtesa në varg 200m².

▪ Formësimi arkitektonik dhe estetik

Në ZB-1P i gjithë ndërtimi mundë të ndërtohet me sistem montazh, materialet te cilat lejohen te përdoren për ndërtimet në këto zona janë kryesisht materiale të cilat lehtësisht mundë të montohen edhe ne te njëjtën mënyrë te çmontohen apo hiqen nga sipërfaqja në të cilën janë ndërtuar pra në këto zona lejohet vetëm ndërtim i përkohshëm.

Vlen të theksohet që edhe bazamenti i ndërtesës duhet të realizohet me sisteme te parafabrikuara dhe te montuara ne vendndërtim me mundësinë për tu çmontuar dhe larguar nga aty.

Në ZB1 dhe ZB2 Fasada duhet te jete ngjyre e bardhë me sipërfaqe prej 60% duke mos llogaritur sipërfaqen e dritareve.

Lejohet përdorimi i gurit apo tullave të fasadës me sipërfaqe prej 40% dhe me ngjyrë të kuqe apo kafe, Kornizat e dritareve nga druri ose PVC me teksturë druri ose ngjyrë të zezë, ngjyra e tjegullave të kulmeve e kuqe.

Në ZB3, Fasada duhet te jete ngjyre e bardhë me sipërfaqe prej 80% duke mos llogaritur sipërfaqen e dritareve.

Lejohet përdorimi i tullave të fasadës me sipërfaqe prej 20% dhe me ngjyrë të kuqe, kafe dhe të hirtë, Kornizat e dritareve nga druri ose PVC me teksturë druri ose ngjyrë të zezë, ngjyra e tjegullave të kulmeve e kuqe, gjatë fazës së projektimit të ndërtesës duhet të analizohet përshtatshmëria e këtyre materialeve me karakterin e ndërtimeve në këto zona.

Forma e objektit preferohet të jetë formë gjeometrike Katrore.

Forma e kulmit duhet të jetë dy ose me shumë ujor, Strehët e kulmit duhet të jenë me gjatësi deri në një metër, kjo për arsye të mbrojtjes së dritareve nga rrezet e diellit gjatë periudhës së verës dhe mbrojtjes së mureve anësore nga lagështia gjatë reshjeve atmosferike.

Në kulme lejohet nxjerrja e baxhave me qëllim të përfitimit të ndriçimit tek nën kulmet, jo më shumë se 20% e sipërfaqes së kulmit.

Ballkonet, lozhat dhe tarracat me qëllim të mënjanim të rrezeve të diellit në hapësirat e brendshme gjatë verës, duhet të ndërtohen mbi dritaret e vendosura në pjesën jugore, jug-lindore dhe jug-perëndimore të katit përfund duke krijuar strehë.

▪ Rregullat për zhvillimin e peizazhit

Në të gjitha zonat e banimit, me përjashtim të atij rural, peizazhi minimal i pranueshëm për çdo 15 m lineare të frontit të rrugës (ose pjesë e tyre, duke zbritur gjerësinë e rrugës) është :

(a) Një pemë minimalisht 1.6 m të lartë.

(b) Lloje të shkurreve sipas specifikimeve në seksionin për shkurret.

(c) Zona e mbetur të trajtohet me mbulesë tokësore (p.sh., bar, gur natyror, apo/dhe shkurre me gjelbërim të përhershëm).

Drunjtë <9 metra sugjerohen për mbjellje në zonat e banimit qendrore të qytetit ku hapësira e tokës është e kufizuar. Drunjtë e vegjël apo të mesëm ofrojnë zgjedhje të mira për mbjellje pranë një oborri, ose në zona të ekspozuara ndaj erërave të mundshme. Asnjë parakusht për tolerancën mjedisore nuk është vendosur për këtë kategori. Megjithatë, cilësia e rrënjëzimit dhe disponueshmëria e dritës do të jenë ende shumë të rëndësishme për përzgjedhjen e specieve të përshtatshme.

- të mesme (10-15m) mbillen në distancë prej 8 m;
- të vogla (<10m) mbillen në distancë prej 4-6 m.

Drunjtë të madhësisë së vogël	Drunjtë të madhësisë së mesme
Kumbulla e kopshtit (<i>Prunus cerasifera</i>)	Shelgu i përkulur (<i>Salix babylonica</i>)
Dëllinja (<i>Juniperus Hibernica</i>)	Qarrziu (<i>Quercus trojana</i>)
Panja (<i>Acer pseudosieboldianum</i>)	Mështekna (<i>Betula pendula</i>)
Lajthia (<i>Corylus avellana</i>)	Tilia parvifolia

- Në një hapësirë / trotuar më të ngushtë se 1m nuk mbillen drunjtë që në pjekuri arrijnë një diametër trunju >30 cm ;
- Për llojet halore vlen distanca prej 1.8-2m mes pemëve në vetvete.

Nuk ka rregullore për mbjelljen e pemëve shumë pranë linjës së pronës së banimit apo distance të caktuar. Është përgjegjësi e pronarit të pronës të mirëmbajë pemët në mënyrë që ato të mos prekin banorët ngjitur. Çdo mosmarrëveshje me pronat e banimit kalon në çështje civile. Kërkesa për hapësirën mesatare për njësi familjare të vetme bazohet në pamjen totale lineare të rrugës për të gjithë projektin dhe **jo në bazë të gjerësive të pjesëve individuale.**

Në zonat e banimit, me strukturë kryesisht **shtëpi në varg**, pemët mbillen përgjatë çdo linje të brendshme të pronës që ngjitet me kufirin e zonës për të siguruar një “ekran” efektiv, përveç rasteve të specifikuara më poshtë:

- Mesatarisht një (1) pemë do të mbillet për çdo 6 m të kësaj linje të brendshme pronësore
- Pemë të tilla duhet të pajisen me sipërfaqe të mjaftueshme për llojin e pemës dhe zonën përreth.

Aty ku kërkohet gjelbërimi i vazhdueshëm, lloj “ekrani”, zbatohen kushtet e mëposhtme:

- Një rresht shkurre me gjelbërim të përhershëm që do të rriten për të formuar një mbrojtje të vazhdueshme, të paktën 1.2 m të lartë brenda dy viteve nga mbjellja; ose
- Një “mur” dhe i kombinuar me lloje me gjelbërim të përhershëm ose një gardh që formon një mbulesë atraktive dhe që gjithashtu shërben si mbrojtës zhurme, të paktën 1.8 m të lartë brenda dy viteve të vendosjes.

Përcaktimi i numrit të drunjve brenda parcelës, bëhet varësisht modelit të mbjelljes së adoptuar; qoftë drejtkëndëshe apo katrore. Teorikisht, përdorimi më i mirë i dritës, ujit, lëndëve ushqyese dhe hapësirës nga bima individuale ndodh kur bimët janë në distancë të barabartë nga njëra tjetra në të gjitha drejtimet. Në zona banimi sipas specifikimeve, kryesisht mbillen fidane <10 m. Në llogaritje janë marrë parasysh bimë me kurorë piramidale që mbillen më dendur **1.8-2 m** dhe hasen më shpesh në oborret e shtëpive, me një distancë prej **2.4m** mes rreshtave. Lidhur me këtë rregull, numri i përafërt i fidanëve për parcelë kadastrale, sipas kategorizimit sipërfaqe suburbane dhe urbane e përgjithshme.

Tabela 15 Përcaktimi i fidanëve për zonat e banimit me një njësi

Kategoria	Madhësia minimale e parcelës kadastrale (m ²)	Përqindja e gjelbërimit (%)	Nr. i fidaneve
Ndërtesa të veçanta	300	65%	45
Ndërtesa dyshe	240	60%	33
Ndërtesa në varg	200	55%	25

Sipërfaqja mesatare që merr secila pemë 4.32 m²-në këtë rast rreth 4 m² sipërfaqe rreth trungut të drurit duhet të jetë e lirë dhe e pashtuar në mënyrë që shiu ose uji për ujitje dhe ajri të depërtojnë në tokë për të ruajtur shëndetin e rrënjës.

Kur sipas llogaritjeve dhe standardeve kërkohet të mbillen më shumë se 15 pemë për të përmbushur standardet, sugjerohet një përzierje specimesh. Numri i specieve që do të mbillen ndryshon në varësi të numrit të përgjithshëm të pemëve që kërkohen të mbillen.

Tabela 16 Numri i kërkuar i fidanëve si dhe numri minimal i species për zonat e banimit me një njësi

Nr. i kërkuar i fidaneve	Nr. minimal i species
16-30	2
31-45	3
46-60	4
61-75	5
76-90	6
91+	7

- Bimët shumëvjeçare të gjata 0.7-1 m mbillen në dendësi 3-6 bimë/m²
- Bimët me gjatësi mesatarisht 0.5-0.7 m mbillen në dendësi 9-12 bimë/m² dhe
- Bimë të ulëta deri në 50 cm, mbillen në dendësi 20-25 bimë/m².

▪ Parkingjet

Parkingu përgjatë rrugës publike dhe parkingjet e përbashkëta të cilat i kemi shprehur si :

Aty ku është e nevojshme përgjatë rrugës të ketë parkingje dhe ku paraqitet nevoja të ketë parkingje të përbashkëta këto duhet të punohen sipas normave të planifikimit hapësinorë të specifikuar për parkingje përgjatë rrugës dhe parkingje të përbashkëta.

Tabela 17 Kushtet ndërtimore për zonat e banimit me një njësi ZB-1P (Banim tjetër / i përkohshëm)

Kushtet ndërtimore	ZB-1P (Banim tjetër)		
Lloji i strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe rurale e përgjithshme		
Lloji i ndërtesës	Ndërtesa të veçanta	Ndërtesa dyshe	Ndërtesë në varg
Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Vija Ndërtimore nga Vija Rregulluese	6m	6m	6m
Etazhiteti	B+P+1	B+P+1	B+P+1
Lartësia maksimale e ndërtesave (m')	9	9	9
Lartësia maksimale e parapetit të nënkulmit (m')	1.40	1.40	1.40
L/GJ nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	1L/1GJ	1L/1GJ	1L/1GJ
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale pa marrëveshje me paraprake me fqinjët	2L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	2L/1GJ	2L/1GJ	2L/1GJ
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen	4L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet

hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.			
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale për ndërtesat dyshe dhe në varg	Nuk lejohet	2L/1GJ (përgjatë njërës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)	2L/1GJ (Vlen për ndërtesën e parë apo te fundit të vargut përgjatë njërës anë)
ISHPKZh	10-20%	12-24%	12-25%
% e gjelbërimit	80% deri 60%	78% deri 66%	78% deri 65%
SNP	80%	80%	80%
ISN	0.20	0.24	0.25
Kërkesat minimale për vendparkingje	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²
Koeficienti minimal i përçueshmërisë termike (U-value [W/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db (A)	08:00-22:00=45db(A)
	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db (A)	22:00-08:00=35db(A)
Dendësia maksimale banorë/ha	20 - 80	30 - 100	40 -120
Dendësia maksimale njësi banimi/ha	7	10	13
Madhësia minimale e parcelës kadastrale (m ²)	1,000	900	800
Thellësia minimale e parcelës kadastrale (m')	40	40	40
Gjatësia minimale e pjesës së përparme të parcelës (m')	25	22.50	20

Tabela 18 Kushtet ndërtimore për zonat e banimit me një njësi ZB-1

Kushtet ndërtimore	ZB-1		
Lloji i strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe rurale e përgjithshme		
Lloji i ndërtesës	Ndërtesa të veçanta	Ndërtesa dyshe	Ndërtesë në varg
Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Vija Ndërtimore nga Vija Rregulluese	6m	6m	6m
Etazhiteti	B+P+1	B+P+1	B+P+1
Lartësia maksimale e ndërtesave (m')	9	9	9
Lartësia maksimale e parapetit të nënkulmit (m')	1.40	1.40	1.40
L/GJ nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	1.L/1GJ	1L/1GJ	1L/1GJ
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale pa marrëveshje me paraprake me fqinjët	2L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet

L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	2L/1GJ	2L/1GJ	2L/1GJ
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale për ndërtesat dyshe dhe në varg	Nuk lejohet	2L/1GJ (përgjatë njërës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)	2L/1GJ (Vlen për ndërtesën e parë apo te fundit të vargut përgjatë njërës anë)
ISHPKZh	10-20%	12-24%	13-25%
% e gjelbërimit	80% deri 60%	78% deri 66%	78% deri 65%
SNP	80%	80%	80%
ISN	0.20	0.24	0.25
Kërkesat minimale për vendparkingje	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²
Koeficienti minimal i përçueshmërisë termike (U-value [W/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db (A)	08:00-22:00=45db(A)
	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db (A)	22:00-08:00=35db(A)
Dendësia maksimale banorë/ha	20 - 80	30 - 100	40 -120
Dendësia maksimale njësi banimi/ha	7	10	13
Madhësia minimale e parcelës kadastrale (m ²)	1,000	900	800
Thellësia minimale e parcelës kadastrale (m')	40	40	40
Gjatësia minimale e pjesës së përparme të parcelës (m')	25	22.50	20

Tabela 19 Kushtet ndërtimore për zonat e banimit me një njësi ZB-2

Kushtet ndërtimore	ZB-2		
Lloji I strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe sub urbane		
Lloji I ndërtesës	Ndërtesa të veçanta	Ndërtesa dyshe	Ndërtesë në varg
Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Vija Ndërtimore nga Vija Rregulluese	6m	6m	6m
Etazhiteti	B+P+2	B+P+2	B+P+2
Lartësia maksimale e ndërtesave (m')	12	12	12
L/GJ nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	1.5L/1GJ	1.5L/1GJ	1.5L/1GJ
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale pa marrëveshje me paraprake me fqinjët	2L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet

L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale për ndërtesat dyshe dhe në varg	Nuk lejohet	2L/1GJ (përgjatë njëres anë në të cilën nuk ka marrëveshje)	2L/1GJ (Vlenë për ndërtesën e parë apo te fundit të vargut përgjatë njëres anë në të cilën nuk ka marrëveshje)
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	2L/1GJ	2L/1GJ	2L/1GJ
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
ISHPKZh	10%	15%	25%
% e gjelbërimit	80%	75%	65%
SNP	80%	80%	80%
ISN	0.30	0.45	0.75
Kërkesat minimale për vendparkingje të sipërfaqes bruto të ndërtuar. Por jo më pak se numri i njësive të banimit për pjesën e ndërtesës së banimit.	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²
Koeficienti minimal i përçueshmërisë termike (U-value [W/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore nga zhurma	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db (A)	08:00-22:00=45db(A)
	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db (A)	22:00-08:00=35db(A)
Dendësia maksimale banorë/ha	30–90	40–120	50 - 150
Dendësia maksimale njësi banimi/ha	10	13	17
Madhësia minimale e parcelës kadastrale (m ²)	1,000	800	600
Thellësia minimale e parcelës kadastrale (m')	40	40	40
Gjatësia minimale e pjesës së përparme të parcelës (m')	25	20	15

Tabela 20 Kushtet ndërtimore për zonat e banimit me një njësi ZB-3

Kushtet ndërtimore	ZB-3
Lloji I strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe Sub-Urbane

Lloji I ndërtesës	Ndërtesa të veçanta	Ndërtesa dyshe	Ndërtesë në varg
Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Vija Ndërtimore	6m	6m	6m
Etazhiteti	B+P+2	B+P+2	B+P+2
Lartësia maksimale e ndërtesave (m')	12	12	12
H/L nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	1.5L/1GJ	1.5L/1GJ	1.5L/1GJ
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale pa marrëveshje me paraprake me fqinjët	2L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale për ndërtesat dyshe dhe në varg	Nuk lejohet	2L/1GJ (përgjatë njëres anë në të cilën nuk ka marrëveshje)	2L/1GJ (Vlenë për ndërtesën e parë apo te fundit të vargut përgjatë njëres anë në të cilën nuk ka marrëveshje)
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	2L/1GJ	1.5L/1GJ	1.5L/1GJ
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
ISHPKZh	25%	30%	35%
% e gjelbërimit	65%	60%	55%
SNP	80%	80%	80%
ISN	0.75	0.90	1.00
Kërkesat minimale për vendparkingje	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²
Koeficienti minimal i përçueshmërisë termike (U-value [Ë/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db (A)	08:00-22:00=45db(A)
	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db (A)	22:00-08:00=35db(A)
Dendësia maksimale banorë/ha	75 – 120	90 - 140	100 - 160

Dendësia maksimale njësi banimi/ha	21	26	28
Madhësia minimale e parcelës kadastrale (m ²)	300	240	200
Thellësia minimale e parcelës kadastrale (m')	20	20	20
Gjatësia minimale e pjesës së përparme të parcelës (m')	15	12	10

▪ Bonuset e zonimit

Komuna e Obiliqit do miratojnë rregullore për të përcaktuar dhe zbatuar bonuse të zonimit sipas UA mbi Normat teknike të planifikimit hapësinor.

Bonuset e zonimit janë stimulime që do të jepen nga komuna në këmbim të ofrimit të një përfitimi publik. Bonuset e zonimit janë brenda udhëzimit administrativ për norma teknike të planifikimit hapësinor dhe përfshijnë si më poshtë;

Bonuset e zonimit të cilat jepen për zonat e banimit me një njësi duhet të jenë konformn normave teknike të planifikimit dhe udhëzimit administrativ për zonën përkatëse në kapitullin IV të normave teknike të planifikimit hapësinor.

- zvogëlim të kërkesave për tërheqje të vijave të ndërtimit;
- zvogëlim apo lirim nga taksat për leje ose tarifatat për infrastrukturë;
- zvogëlim të kushtit për sipërfaqen minimale të parcelës, gjerësi dhe thellësi;
- rritje e përqindjes së sipërfaqes së shfrytëzueshmërisë së shputës në raport me parcelën kadastrale;
- rritje të lartësisë dhe kateve maksimale të ndërtesës;
- rritje të dendësisë; dhe
- stimulim i propozuar nga zhvilluesi ose komuna për të integruar dhe përmirësuar vendbanimet joformale;

Komuna do të përdore bonuset e zonimit vetëm për projekte të interesit publik, këto projekte konsiderohen si bazë për të ofruar bonuset e zonimit vetëm në raste kur Komuna nuk e ka zbatuar projektin bazuar në planin e veprimtimit për zbatim në mungesë të buxhetit.

Për kushte zhvillimore dhe ndërtimore për përfitimin e energjisë së ripërtitshme referojuni kapitullit :

9.7. INFRASTRUKTURA E PRODHIMIT TË ENERGJISË SË RIPËRTËRITSHME.

5.1.2. Zonat e banimit me shumë njësi (ZB4)

Gjatë procesit të zonimit është paraqitur nevoja e precizimit, zgjerimit dhe ndarjes së zonave në nënzona për shkak të kushteve specifike që janë zhvilluar nga një zonë në tjetrën. Por, në tërësi, zona e banimit me shumë njësi është përcaktuar sipas kushteve të veçanta zhvillimore në një zonë vijuese:

Tabela 21 Zonat e banimit me shumë njësi

	Kodi	Shfrytëzimi i tokës	Lloji i strukturës së ndërtuar	Lloji i ndërtesës	Sipërfaqja/ha
1.	ZB4	Zonë e banimit me shumë njësi	Sipërfaqe Urbane e përgjithshme	Ndërtesa banimi me shumë njësi	89.32

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në kuadër të zonave të banimit me shumë njësi shfrytëzimet e lejuara janë funksionet dhe aktivitetet si në vijim:

Ndërtesa banimit me shumë njësi - ku në këtë lloj të objekteve bëjnë pjesë, Ndërtesat e banimit me shumë njësi, të Veçanta, Ndërtesat në Varg dhe Ndërtesat Terracore.

Shërbim fetar, Bujtinë, Infrastrukturë e transportit rrugor, Infrastrukturë e shpërndarjes së gazit dhe energjisë termike dhe elektrike, Infrastrukturë e ujësjellësit dhe ujërave të zeza.

▪ Shfrytëzimet e lejuara dytësore

Në kuadër të zonave të banimit me shumë njësi shfrytëzimet e lejuara dytësore janë funksionet dhe aktivitetet, të cilat janë në varësi të shfrytëzimeve të lejuara dhe mund të jenë pjesë përbërëse e së njëjtës parcelë me shfrytëzimet e lejuara. Shfrytëzimet e lejuara dytësore janë si në vijim:

Hapësirë e mbuluar rekreative, Shërbim kulturor, Shërbim i administratës publike, mbrojtjes dhe sigurisë sociale, , Shërbim shëndetësor dhe shoqëror, Tregti me pakicë, Riparimi i automjeteve, mallrave personale dhe shtëpiake, Shërbim financiar dhe i sigurimit, Shërbim teknik profesional dhe shkencor, Shërbime të informimit dhe komunikime, Shërbim administrativ dhe mbështetës.

▪ Shfrytëzimet e lejuara të veçanta

Funksionet dhe aktivitetet të cilat janë në pajtueshmëri me shfrytëzimet e lejuara në kuadër të zonave të banimit me shumë njësi, por të cilat i nënshtrohen kushteve plotësuese dhe kërkesës për leje të veçantë për shfrytëzim janë:

Shërbim argëtues, Hapësirë e hapur rekreative, Kamping, Hotel, Infrastrukturë e telekomunikacionit.

▪ Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht

Funksionet dhe aktivitetet e lejuara përkohësisht në kuadër të zonave të banimit me shumë njësi, pas së cilës largohen plotësisht janë:

Prodhimet bujqësore për prodhim vetjak, mbledhja e produkteve natyrore, ekstraktimet minerare sipërfaqësore, peshkimi, gjuetia. Energjia e ripërtrishme (deri në 10 MW lejen dhe pëlqimin e jep Komuna)

▪ Shfrytëzimet e ndaluara

Funksionet dhe aktivitetet të cilat në mënyrë specifike janë të ndaluara në kuadër të zonave të banimit me shumë njësi për shkak që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme, të cilat nuk janë të përfshira në : Shfrytëzimet e lejuara, Shfrytëzimet e lejuara dytësore, Shfrytëzimet e lejuara të veçanta dhe Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht.

Tabela 22 Kushtet zhvillimore të zonave të banimit me shumë njësi

Hilucs2	ZB4
Prodhim primarë	
Bujqësi	N
Pylltari	N
Lloji i funksioneve dhe aktiviteteve	
Minierë dhe gurore	N
Akuakulturë dhe peshkim	N
Prodhimtari parësore tjetër	N
Prodhim dytësor	
Industri e lëndës së parë	N
Industri e prodhimeve të rënda	N
Industri e prodhimeve të lehta	N
Prodhim i energjisë	N
Prodhim tjetër dytësorë	N
Prodhim tretësor	
Shërbim tregtar	LD
Shërbim profesional financiar dhe i informacionit	LD
Shërbim i komunitetit	LD
Shërbim kulturor, argëtues dhe rekreativ	LD
Rrjetet e transportit, logjistikës dhe infrastrukturës publike	
Rrjetet e transportit	L
Shërbim i logjistikës dhe magazinimit	N
Shërbim publik	LV
Banim	
Banim i përhershëm	L
Banim me funksione të tjera në pajtueshmëri	LD

Banim tjetër

N

L-lejuar; LD-Lejuar Dytësore; LV-Lejuar e Veçantë; LP-Lejuar e Përkohshme dhe N-Ndalar

Kushtet ndërtimore në zona janë në pajtueshmëri me nenin 21 të Ligjit për Planifikimin Hapësinor (nr. 04/L-174) i cili kërkon përcaktimin e kushteve sipas trajtës dhe elementeve në vijim :

▪ Etazhiteti

Në ZB4 numri i etazheve të lejuara është pesë, përkatësisht B+P+4, me qëllim të ruajtjes së sipërfaqeve të gjelbëruara në kuadër të parcelës kadastrale për zhvillim.

▪ Vija rregullative

Vija rregullative është e definuar nga profili i rrugës së planifikuar publike.

Në raste të planifikimit të rrugëve të reja tek të cilat duhet të caktohen gjerësitë e rrugëve si dhe vija rregulluese, duhet të jenë në përputhje me Udhëzimin Administrativ për Normat Teknike të Planifikimit Hapësinor si:

Tabela 23 Vija rregulluese sipas profileve të rrugëve të planifikuara.

GJËRËSIA E RREGËS	VIJA RREGULLUESE
Rrugë të rrjetit nacionale apo regionale- 23,00 m	11.50 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët transite Urbane – 21,00m	10.50 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët Transite nëpërmjet vendbanimeve – fshatrave – 9,50 m.	4.75 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët përmbledhëse / shpërndarëse – 10,5 m	5.25 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët Servisore – 9,00m	4.50 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët banesore- 8,50 m	4.25 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët industriale – 10,00 m	5.00 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët qaseshe / dykahëshe – 5,50 m	2.75 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët qaseshe / njëkahëshe – 3,50m	1.75 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.

▪ Vija ndërtimore

Vija ndërtimore përgjatë rrugës publike në ZB4 është 7m nga Vija Rregulluese.

Autoriteti përgjegjës komunal mund edhe të aplikoj bonuset e zonimit gjatë përpjekjeve për të zbatuar vijën ndërtimore të planifikuar.

▪ Lartësia e lejuar

Lartësia e lejuar në raport me largësinë nga kufiri anësor dhe i pasmë i parcelës kadastrale matet si raporti ndërmjet gjatësisë nga kufiri anësor dhe i prapmë i parcelës kadastrale dhe lartësisë së ndërtesës. Ky raport nuk mund të jetë më i vogël se 0.5 L / 1 GJ dhe më i madh se 3 L / 1 GJ, ku GJ- është distanca mes ndërtesës dhe kufiri të parcelës kadastrale dhe L është lartësia e ndërtesës. Mirëpo, në rast se parashtruesi/ja i/e kërkesës për leje ndërtimore ka siguruar marrëveshje paraprake me pronarët e tokave fqinje për të arritur distancën 4m në mes të ndërtesave atëherë raporti maksimal i lejuar për :

1. **Ndërtesë të veçantë** është 2m nga kufiri i parcelës me marrëveshje me fqinjë që edhe ai të ketë minimum të njëjtën distancë nga kufiri i parcelës për të formuar distancën minimale në mes të ndërtesave 4m dhe në fasadat të cilat përdorin këtë raport nuk lejohen të kenë hapësira të jashtme si logja, ballkonet, tarracat, kopshtet dhe atriume, apo hapje në hapësira për banim si: dhoma e ditës, dhoma gjumi, apo dhoma për shumë qëllime, dhoma, tryezari dhe kuzhina.

2. **Ndërtesë dyshe** ; Në këto ndërtesa kemi dy mundësi për distance nga kufiri I parcelave fqinje, kufiri nga parcela kadastrale me të cilën nuk lejohet bashkimi por duhet të përdoret raporti 2L/1GJ referoju nënkaptullit 2.1 , si dhe kufiri me parcelën fqinje deri në bashkim të ndërtesave referoju nënkaptullit 2.2

- 1.1 Në njërën anë distanca nga kufiri i parcelës llogaritet duke përdorur raportin 2L/1GJ me parcelën kadastrale fqinje me pronarin e të cilës nuk lejohet marrëveshja për bashkim të ndërtesave;

2.2 Në njërën anë ku lejohet ndërtimi i mureve të jashtme në largësi 10cm nga kufiri i parcelës kadastrale, (pjesa ku është siguruar marrëveshja me pronarin e parcelës fqinje për bashkim të ndërtesave) nuk mund të kenë hapje apo konzollë dhe duhet izoluar për mbrojtje nga zjarri, gjersa në fasadat ballore ngjitur me këtë mur hapjet, logjet, ballkonet, tarracat, kopshtet, atrium dhe konzollat duhet të largohen së paku 1.5m nga kufiri i parcelës për të cilën është arritur marrëveshja me fqinjët;

Te ky tip i ndërtesave është e domosdoshme që me njërën parcelë kadastrale anësore fqinje të respektohet rregulli 2.1 si dhe në anën tjetrën 2.2.

3. **Ndërtesë në varg** : Në këtë tipologji të ndërtesave lejohet bashkimi i ndërtesave në të dy anët me parcelat fqinje, gjithmonë me marrëveshje në mes fqinjëve, rregulli I bashkimit të ndërtesave në mes vete vlen si në nënkaptullin 3.1.

- 3.1 Lejohet ndërtimi i mureve të jashtme në largësi 10cm nga kufiri i parcelës kadastrale anësore, nuk mund të kenë hapje apo konzollë dhe duhet izoluar për mbrojtje nga zjarri, gjersa në fasadat ballore ngjitur me këtë mur hapjet, logjet, ballkonet, tarracat, kopshtet, atriumet dhe konzollat duhet të largohen së paku 1.5m nga kufiri i parcelës për të cilën është arritur marrëveshja me fqinjët. Numri i maksimal i lejuar i ndërtesave në varg është 8 ndërtesa.

Distanca minimale ndërmjet ndërtesës dhe kufirit anësor dhe të pasmë të parcelave kadastrale, me kthina primare në fasada, në rast të pamundësisë të zbatimit të kushteve të përmendura më lart, në zona veç më të ndërtuara (të mbushura me ndërtim më shumë se 60%), është së paku një e katërta (1/4) e lartësisë të ndërtesës më të lartë.

Lartësia maksimale :

- Në ZB4, lartësia maksimale është 19m.

- **Ndërhyrjet e lejuara në lartësi**

Elementet dhe struktura e mëposhtme lejohen të ndërhyjnë në kufizimet e zonës për lartësi maksimale ;

1. Kambanarët, majat, sahat kullat ose kullat e kambanave, kupolat, ose shtizat e flamujve;
2. Oxhaqet ose pirgjet;
3. Antenat e radios, televizionit ose telekomunikimit;
4. Pajisjet ndihmëse për navigim;
5. Kullat ose shtyllat e tensionit të lartë;
6. Konstruksionet e rezervuarve të ujit;
7. Hangarët, siloset, furrat, mullinjët me erë, hambarët e drithërave;
8. Kullat e ashensorëve ose nën-kulmet mekanike që zënë jo më shumë se 10 për qind të sipërfaqes së kulmit të një ndërtese në të cilën ndodhet.

- **Distanca në mes ndërtesave të banimit në raport me zona të tjera :**

1. Distanca minimale ndërmjet ndërtesave të banimit nga çerdhet, kopshtet, shkollat dhe ndërtesat shëndetësore është jo me e vogël se 1.5 herë lartësia e ndërtesës më të lartë të banimit, në anën jugore ose juglindore. Në drejtimet e tjera të horizontit zbatohen pikat si më lartë.
2. Pavarësisht nga dispozitat e këtushme, distancat duhet të jenë mjaft të mëdha për të siguruar qasje të drejtpërdrejtë të automjeteve të mbrojtjes nga zjarri dhe mjeteve të tjera të emergjencave në të paktën dy anë të ndërtesës, dhe në mes të ndërtesave. Në rast të pamundësisë, përcaktohet nënkaptullim për automjetet e mbrojtjes nga zjarri që duhet të jetë të paktën 4 metra l gjerë dhe 5 metra i lartë.
3. Në sipërfaqet e mbrojtura, zonat mbrojtëse, zonat e veçanta, zonat e veçanta të mbrojtura duhet të respektohen me ligjet si dhe rregulloret sektoriale. Në çdo rast distancat ndërmjet ndërtesave nuk duhet të jenë më të vogla sesa ekzistuese.
4. Distancat duhet të jenë mjaft të mëdha për të siguruar qasje të drejtpërdrejtë të automjeteve të mbrojtjes nga zjarri dhe mjeteve të tjera të emergjencave në të paktën dy anë të ndërtesës, dhe në mes të ndërtesave. Në rast të pamundësisë, përcaktohet nënkaptullim për automjetet e mbrojtjes nga zjarri që duhet të jetë të paktën 4 metra i gjerë dhe 5 metra i lartë.
5. Distancat minimale ndërmjet ndërtesave të banimit në raport me lumenjtë të respektohet sipas ligjit të ujërave në fuqi.

- **Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh)**

Në ZB-4, përqindja e sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme për shpëtën e ndërtesës është : Ndërtesë e Veçantë 30% , Ndërtesë Dyshe 40%, Ndërtesë në Varg 50%, ndërsa përqindja sipërfaqes së përgjithshme e gjellbërimit në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale është :Ndërtesë e Veçantë 50% , Ndërtesë Dyshe 40%, Ndërtesë në Varg 30%.

Përqindja e sipërfaqes nëntokësore të parcelës (SNP) maksimale nuk është më shumë se 80% nga sipërfaqja e përgjithshme në prerje ortogonale e parcelës kadastrale në të gjitha zonat e banimit.

Në kuadër të ISN – ve lejohe shfrytëzimi i 20% të ISN për shfrytëzime të lejuara dytësore, të lejuara të veçanta dhe të lejuara të përkohshme, të cilat janë të përcaktuara më sipër.

▪ **Indeksi i sipërfaqes së ndërtuar (ISN)**

Në ZB4, indeksi e sipërfaqes së përgjithshme e ndërtimit brenda parcelës kadastrale të lejuar në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale, (ISN) është Ndërtesa të Veçanta 1.50, Ndërtesa Dyshe 2.00 dhe Ndërtesa në varg 2.50.

▪ **Kërkesat minimale për vend-parkingje**

Shih Kapitullin 3.7. Rregulla për parkim dhe shkarkim.

▪ **E drejta e ndriçimit natyror për dritaret ekzistuese**

Ndriçimi natyror për dritaret paraqet rregullin e rrafshit imagjinar në kënd prej 45° për të siguruar ndriçim natyror dhe diellosje për strukturat ekzistuese. Rrafshi imagjinar është i projektuar për të siguruar dritë dhe ajër në nivelin e dritares më të lartë të ndërtesave të propozuara dhe ekzistuese. Ky kusht ndërtimor është i paraqitur në mënyrë figurative në figurën më poshtë dhe vlen për të gjitha zonat e banimit me shumë njësi.

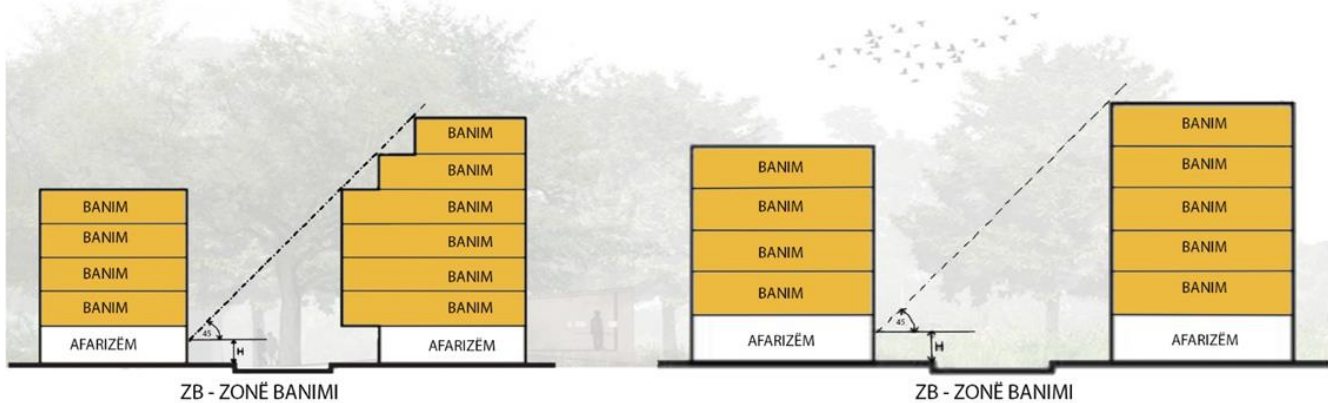

Figura 7 Shembulli i llogaritjes së lartësisë për bazuar në këndin 45°

▪ **Qasja adekuate në rrugë publike dhe infrastrukturë teknike**

Çdo ndërtesë duhet të gëzojë qasje në infrastrukture teknike dhe atë publike, duke mos penguar fqinjët, apo infrastrukturën teknike ekzistuese.

Si pjesë e dokumentacionit për aplikim për Kushte dhe Leje ndërtimore duhet të sjellët situacioni që përmban infrastrukturën teknike ekzistuese.

Të gjitha objektet e banimit duhet të dizajnohen dhe ndërtohen sipas standardeve që i përgjigjen nevoja të personave me aftësi të kufizuara.

▪ **Kufizimet ndaj zhurmës**

Kufizimet e depërtimit të zhurmës në mjedis të hapur dhe mjedise të mbyllura janë sipas intervaleve kohore:

08:00-22:00 = 45db (A), dhe

22:00-08:00 = 35db (A)

▪ **Masat për mbrojtjen e vlerave natyrore, historike dhe kulturore**

Nëse brenda zonës ka zona të tilla atëherë masat për mbrojtjen e tyre janë precizuar në kuadër të ligjeve dhe udhëzimeve administrative.

▪ **Kërkesa tjera për rregullim të hapësirës gjatë përcaktimit të kushteve ndërtimore**

ZB4 janë zona banimi të planifikuara për banim me shumë njësi.

ZB4 janë zona banimi me Sipërfaqe Urbane e Përgjithshme të destinuar për banim me shumë njësi, me dendësi maksimale banesore e shprehur si numri maksimal i njërive banesore për hektar në ndërtesa të veçanta 105 njësi banimi, ndërtesa dyshe 123 njësi banimi, ndërtesa në varg 126 njësi banimi për çdo hektar, dendësi maksimale banimi : ndërtesa të veçanta 150 – 190 banorë për çdo hektar, ndërtesa dyshe 190 – 220 banorë për çdo hektar, ndërtesa në varg 220 - 250 banorë për çdo hektar, ndërkaq sa i përket madhësisë minimale të parcelës kadastrale ndërtesa të veçanta 1200m², ndërtesa dyshe 1000m² dhe ndërtesa në varg 800m².

▪ Formësimi arkitektonik dhe estetik

Fasadat si elemente kryesore me rëndësi estetike dhe formësuese tek ndërtesat, duhet të jenë në harmoni të plotë me ndërtesat tjera ekzistuese të zonës, kjo për arsye të kontekstit urban.

Në ZB4 , fasadat të jenë me ngjyra apo materiale të cilat dominojnë në më shumë se 80 % e lagjes, lejohet përdorimi i fasadave ventiluese dhe të gjitha llojet e fasadave bashkohore mirëpo gjithmonë duke ruajtur kontekstin hapësinorë me ndërtesat fqinje.

Në lagjet të cilat janë në zhvillim e sipër apo krejtësisht të reja, rekomandohet që sa më shumë të kemi fasada të gjelbëruara. Aplikimi i fasadave të gjelbëruara rekomandohet edhe në zona ekzistuese tek të cilat kërkohet rinovimi i tyre.

Forma e kulmit duhet të jetë dy ose me shumë ujor, Strehët e kulmit duhet të jenë me gjatësi deri në një metër, kjo për arsye të mbrojtjes së dritareve nga rrezet e diellit gjatë periudhës së verës dhe mbrojtjes së mureve anësore nga lagështia gjatë reshjeve atmosferike.

Në kulme lejohet nxjerrja e baxhave me qëllim të përfitimit të ndriçimit tek nënkulmet, jo më shumë se 20% e sipërfaqes së kulmit.

Në këto zona lejohen të gjitha llojet e kulmeve të rrafshëta dhe të gjelbëruara, gjithmonë duke u përshtatur me ndërtesat ekzistuese fqinje në lagje.

Ballkonet, lozhat dhe terasat me qëllim të mënjanim të rrezeve të diellit në hapësirat e brendshme gjatë verës, duhet të ndërtohen mbi dritaret e vendosura në pjesën jugore, jug-lindore dhe jug-perëndimore të katit përfund duke krijuar strehë.

Secila nga lozhat, ballkonet dhe terasat duhet të jenë të rrethuar nga gardhi mbrojtës me lartësi minimale 110 cm nga pllaka, elementet e gardhit mbrojtës duhet të jenë të vendosura në pozitë vertikale, ku hapësirat mes tyre mos të jenë më të mëdha se 10cm.

▪ Rregullat për zhvillimin e peizazhit

Në të gjitha zonat e banimit, me përjashtim të atij rural, peizazhi minimal i pranueshëm për çdo 15 m lineare të frontit të rrugës (ose pjesë e tyre, duke zbritur gjerësinë e rrugës) është :

(a) Një pemë minimalisht 1.6 m të lartë.

(b) Lloje të shkurreve sipas specifikimeve në seksionin për shkurret.

(c) Zona e mbetur të trajtohet me mbulesë tokësore (p.sh., bar, gur natyror, apo/dhe shkurre

me gjelbërim të përhershëm).

Drunjtë <9 metra sugjerohen për mbjellje në zonat e banimit qendrore të qytetit ku hapësira e tokës është e kufizuar. Drunjtë e vegjël apo të mesëm ofrojnë zgjedhje të mira për mbjellje pranë një oborri, ose në zona të ekspozuara ndaj erërave të mundshme. Asnjë parakusht për tolerancën mjedisore nuk është vendosur për këtë kategori. Megjithatë, cilësia e rrënjëzimit dhe disponueshmëria e dritës do të jenë ende shumë të rëndësishme për përzgjedhjen e specieve të përshtatshme.

- të mesme (10-15m) mbillen në distancë prej 8 m;

- të vogla (<10m) mbillen në distancë prej 4-6 m.

Tabela 24 Disa lloje të përshtatshme të bimëve për mbjellje në zonat e banimit

Drunjë të madhësisë së vogël	Drunjë të madhësisë së mesme
Kumbulla e kopshtit (Prunus cerasifera)	Shelgu i përkulur (Salix babylonica)
Dëllinja (Juniperus Hibernica)	Qarrziu (Quercus trojana)
Panja (Acer pseudosieboldianum)	Mështekna (Betula pendula)
Lajthia (Corylus avellana)	Tilia parvifolia

• Në një hapësirë / trotuar më të ngushtë se 1m nuk mbillen drunjtë që në pjekuri arrijnë një diametër trungu >30 cm ;

• Për llojet halore vlen distanca prej 1.8-2m mes pemëve në vetvete.

Në zonat e banimit, me strukturë kryesisht **ndërtesë në varg**, pemët mbillen përgjatë çdo linje të brendshme të pronës që ngjitet me kufirin e zonës për të siguruar një “ekran” efektiv, përveç rasteve të specifikuar më poshtë:

- Mesatarisht një (1) pemë do të mbillet për çdo 6 m të kësaj linje të brendshme pronësore

- Pemë të tilla duhet të pajisen me sipërfaqe të mjaftueshme për llojin e pemës dhe zonën përreth.

Aty ku kërkohet gjelbërimi i vazhdueshëm, lloj “ekrani”, zbatohen kushtet e mëposhtme:

- Një rresht shkurresh me gjelbërim të përhershëm që do të rriten për të formuar një mbrojtje të vazhdueshme, të paktën 1.2 m të lartë brenda dy viteve nga mbjellja; ose
- Një “mur” dhe i kombinuar me lloje me gjelbërim të përhershëm ose një gardh që formon një mbulesë atraktive dhe që gjithashtu shërben si mbrojtës zhurme, të paktën 1.8 m të lartë brenda dy viteve të vendosjes.

Përcaktimi i numrit të drunjve brenda parcelës, bëhet varësisht modelit të mbjelljes së adoptuar; qoftë drejtkëndëshe apo katrore. Teorikisht, përdorimi më i mirë i dritës, ujit, lëndëve ushqyese dhe hapësirës nga bima individuale ndodh kur bimët janë në distancë të barabartë nga njëra tjetra në të gjitha drejtimet.

Tabela 25 Përcaktimi i numrit të përafërt të fidanëve për zonat e banimit

Kategoria	Madhësia minimale e parcelës kadastrale (m ²)	ërqindja e gjelbërimit (%)	Nr. i fidaneve
ZB-4			
Ndërtesa të veçanta	1200	50%	104
Ndërtesa dyshe	1000	40%	69
Ndërtesa në varg	800	30%	41

Të gjithë shiritat e gjelbër përgjatë rrugëve duke i përfshirë edhe ata që kanë karakter mbrojtës duhet të jenë me bimë – drunjë të cilët kanë aftësi dhe kapacitete për peizazhe atraktive dhe rregullatorë të mjedisit.

Pemët e përshtatshme për kopshtet do të kenë të paktën një karakteristikë të dukshme dekorative dhe zakonisht do të jenë të vogla ose të mesme me madhësi maksimale 15m (kujdes i shtuar për zgjedhjen e drunjve dhe shkurreve për mbrojtjen nga erërat). Përshtatimisht, një pemë me rritje të ngadaltë me përmasa të mëdha (potenciale) mund të përfshihet në këtë kategori.

Sipërfaqja mesatare që merr secila pemë 4.32 m² - në këtë rast rreth 4 m² sipërfaqe rreth trungut të drurit duhet të jetë e lirë dhe e pashtuar në mënyrë që shiu ose uji për ujitje dhe ajri të depërtojnë në tokë për të ruajtur shëndetin e rrënjës.

Kur sipas llogaritjeve dhe standardeve kërkohet të mbillen më shumë se 15 pemë për të përmbushur standardet, sugjerohet një përzierje specimesh. Numri i specieve që do të mbillen ndryshon në varësi të numrit të përgjithshëm të pemëve që kërkohen të mbillen.

Tabela 26 Përzierja e llojeve të specieve në bazë të numrit të fidaneve

Nr. i kërkuar i fidaneve	Nr. minimal i species
16-30	2
31-45	3
46-60	4
61-75	5
76-90	6
91+	7

- Bimët shumëvjeçare të gjata 0.7-1 m mbillen në dendësi 3-6 bimë/m²
- Bimët me gjatësi mesatarisht 0.5-0.7 m mbillen në dendësi 9-12 bimë/m² dhe
- Bimë të ulëta deri në 50 cm, mbillen në dendësi 20-25 bimë/m².

▪ Parkingjet

Aty ku është e nevojshme përgjatë rrugës të ketë parkingje dhe ku paraqitet nevoja të ketë parkingje të përbashkëta këto duhet të punohen sipas normave të planifikimit hapësinorë të specifikuar për parkingje përgjatë rrugës dhe parkingje të përbashkëta.

Tabela 27 Kushtet ndërtimore për zonat e banimit me shumë njësi ZB - 4¹

Kushtet ndërtimore	ZB-4		
Lloji I strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe Urbane e Përgjithshme		
Lloji I ndërtesës	Ndërtesa të veçanta	Ndërtesa dyshe	Ndërtesë në varg

Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Vija Ndërtimore nga Vija Rregulluese	7m	7m	7m
Etazhiteti	B+P+4	B+P+4	B+P+4
Lartësia maksimale e ndërtesave (m')	19	19	19
L/GJ nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	2.5L/1GJ	2.5L/1GJ	2.5L/1GJ
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale pa marrëveshje me paraprake me fqinjët	3L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale për ndërtesat dyshe dhe në varg	Nuk lejohet	2L/1GJ (përgjatë njërrës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)	2L/1GJ (Vlen për ndërtesën e parë apo te fundit të vargut përgjatë njërrës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	2L/1GJ	2L/1GJ	2L/1GJ
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
ISHPKZh	30%	40%	50%
% e gjelbërimit	50%	40%	30%
SNP	80%	80%	80%
ISN	1.50	2.00	2.50
Kërkesat minimale për vendparkingje të sipërfaqes bruto të ndërtuar. Por jo më pak se numri i njërive të banimit për pjesën e ndërtesës së banimit.	2VP/100 m ²	2VP/100 m ²	2VP/100 m ²
Koeficienti minimal i përçueshmërisë termike (U-value [W/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore nga zhurma	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db (A)	08:00-22:00=45db(A)
	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db (A)	22:00-08:00=35db(A)
Dendësia maksimale banorë/ha	150 - 190	190 - 220	220 - 250
Dendësia maksimale njësi banimi/ha	74	98	123
Madhësia minimale e parcelës kadastrale (m ²)	1,200	1,000	800
Thellësia minimale e parcelës kadastrale (m')	32	32	32

Gjatësia minimale e pjesës së përparme të parcelës (m')	38	32	26
---	----	----	----

▪ Bonuset e zonimit

Komuna e Obiliqit do miratojnë rregullore për të përcaktuar dhe zbatuar bonuse të zonimit sipas UA mbi Normat teknike të planifikimit hapësinor.

Bonuset e zonimit janë stimulime që do të jepen nga komuna në këmbim të ofrimit të një përfitimi publik. Bonuset e zonimit janë brenda udhëzimit administrativ për norma teknike të planifikimit hapësinor dhe përfshijnë si më poshtë;

Bonuset e zonimit të cilat jepen për zonat e banimit me një njësi duhet të jenë konformn normave teknike të planifikimit dhe udhëzimit administrativ për zonën përkatëse në kapitullin IV të normave teknike të planifikimit hapësinor.

- zvogëlim të kërkesave për tërheqje të vijave të ndërtimit;
- zvogëlim apo lirim nga taksat për leje ose tarifatat për infrastrukturë;
- zvogëlim të kushtit për sipërfaqen minimale të parcelës, gjerësi dhe thellësi;
- rritje e përqindjes së sipërfaqes së shfrytëzueshmërisë së shputës në raport me parcelën kadastrale;
- rritje të lartësisë dhe kateve maksimale të ndërtesës;
- rritje të dendësisë; dhe
- stimulim i propozuar nga zhvilluesi ose komuna për të integruar dhe përmirësuar vendbanimet joformale;

Komuna do të përdore bonuset e zonimit vetëm për projekte të interesit publik, këto projekte konsiderohen si bazë për të ofruar bonuset e zonimit vetëm në raste kur Komuna nuk e ka zbatuar projektin bazuar në planin e veprimtimit për zbatim në mungesë të buxhetit.

Për kushte zhvillimore dhe ndërtimore për përfitimin e energjisë së ripërtitshme referojuni kapitullit :

9.7. INFRASTRUKTURA E PRODHIMIT TË ENERGJISË SË RIPËRTITSHME.

5.2. ZONAT PËR SHFRYTËZIM TË PËRZIER (ZSHP1, ZSHP2, ZSHP2-E ZSHP3, ZSHP4, ZSHP5 DHE ZSHP6)

Gjatë procesit të zonimit është paraqitur nevoja e precizimit, zgjerimit dhe ndarjes së zonave në nënzona për shkak të kushteve specifike që janë zhvilluar nga një zonë në tjetrën. Por, në tërësi, për Shfrytëzim të Përzier është ndarë sipas kushteve të veçanta zhvillimore në 6 zona vijuese:

Tabela 28 Zonat për shfrytëzim të përzier

Kodi	Shfrytëzimi i tokës	Lloji i strukturës së ndërtuar	Lloji i ndërtesës	Sipërfaqja / ha
ZSHP-1	Zonë për shfrytëzim të përzier	Sipërfaqe rurale të përgjithshme	Ndërtesa banimi me një njësi dhe afarizëm	49.43
ZSHP-2	Zonë për shfrytëzim të përzier	Sipërfaqe rurale të përgjithshme	Ndërtesa banimi me një njësi dhe afarizëm	164.31
ZSHP-2-E	Zonë për shfrytëzim të përzier	Sipërfaqe rurale të përgjithshme	Ndërtesa banimi me një njësi dhe afarizëm/ Park solar	26.31
ZSHP-3	Zonë për shfrytëzim të përzier	Sipërfaqe sub - urbane	Ndërtesa banimi me një njësi dhe afarizëm	565.84
ZSHP-4	Zonë për shfrytëzim të përzier	Sipërfaqe urbane e përgjithshme	Ndërtesa banimi me shumë njësi dhe afarizëm	73.55
ZSHP-5	Zonë për shfrytëzim të përzier	Sipërfaqe urbane e përgjithshme	Ndërtesa banimi me shumë njësi dhe afarizëm	99.32
ZSHP-6	Zonë për shfrytëzim të përzier	Sipërfaqe urbane e përgjithshme	Ndërtesa banimi me shumë njësi dhe afarizëm	11.30

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në kuadër të ZSHP, shfrytëzime të lejuara janë funksionet dhe aktivitetet si në vijim:

- Ndërtesa banimit me një njësi, ndërtesa banimi me shumë njësi, shërbimet e komunitetit, shërbimet tregtare si (hotelet), shërbimet tregtare si: (tregtia me pakicë, riparimi i automjeteve, mallrave personale dhe shtëpiake, shërbim i ushqimit, hotel), funksioni i

shërbimit profesional financiar dhe informacionit me aktivitetet e tyre, infrastruktura rrugore si dhe infrastruktura ujësjellësit dhe ujërave të zeza, infrastrukturë e shpërndarjes së gazit dhe energjisë termike dhe elektrike.

▪ Shfrytëzimet e lejuara dytësore

Në kuadër të **ZSHP**, shfrytëzime të lejuara dytësore janë funksionet dhe aktivitetet, të cilat janë në varësi të shfrytëzimeve të lejuara dhe mund të jenë pjesë përbërëse e së njëjtës parcelë me shfrytëzimet e lejuara. Shfrytëzimet e lejuara dytësore janë si në vijim:

- Ndërtesa banimit me një njësi, ndërtesa banimi me shumë njësi, shërbimet argëtuese, shërbimet e komunitetit duke përfshirë vetëm shërbimin fetar, shërbimet profesionale financiare dhe informacionit, Infrastrukturë bujqësore.

▪ Shfrytëzimet e lejuara të veçanta

Funksionet dhe aktivitetet të cilat janë në pajtueshmëri me shfrytëzimet e lejuara në kuadër të **ZSHP**, por të cilat i nënshtrohen kushteve plotësuese dhe kërkesës për leje të veçantë për shfrytëzim janë:

- Shërbim kulturor, hapësirë e mbuluar rekreative, hapësirë e hapur rekreative, infrastrukturë e telekomunikacionit.

▪ Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht

Funksionet dhe aktivitetet e lejuara përkohësisht në kuadër të **ZSHP**, pas së cilës largohen plotësisht janë:

- Prodhim bujqësor për konsum vetjak, Mbledhje e produkteve natyrore.

Energjia e ripërtrishme (deri në 10 MW lejen dhe pëlqimin e jep Komuna)

Për zonën **ZSHP – 2 - E** lejohet shfrytëzimi për prodhim të energjisë së ripërtrishme si Park Solar sipas dispozitave ligjore të Republikës së Kosovës, si dhe kushteve zhvillimore dhe ndërtimore sipas kapitullit 9.7 Infrastrukturë e prodhimit të energjisë së ripërtrishme.

▪ Shfrytëzimet e ndaluara

Në Zonën e shfrytëzimeve të Përziera ZSHP kemi edhe shfrytëzimet e ndaluara, të cilat i kemi përcaktuar si funksionet dhe aktivitetet që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme, si të ndaluara janë të gjitha zonat të cilat nuk janë të përfshira në : Shfrytëzimet e lejuara, Shfrytëzimet e lejuara dytësore, Shfrytëzimet e lejuara të veçanta dhe Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht.

Tabela 29 (ZSHP) Kushtet zhvillimore për zonat me shfrytëzim të përzier

Lloji i funksioneve dhe aktiviteteve	Kushtet e shfrytëzimit								
	ZSHP - 1	ZSHP -2	ZSHP-2-E	ZSHP-3	ZSHP-4	ZSHP-5	ZSHP-6	ZSHP-7	
Prodhim primar									
Bujqësi	N	N	N	N	N	N	N	N	
Pylltari	N	N	N	N	N	N	N	N	
Minierë dhe gurore	N	N	N	N	N	N	N	N	
Akuakulturë dhe peshkim	LV	LV	LV	LV	LV	LV	LV	LV	
Prodhimtari parësore tjetër	N	N	N	N	N	N	N	N	
Prodhim dytësor									
Industri e lëndës së parë	N	N	N	N	N	N	N	N	
Industri e prodhimeve të rënda	N	N	N	N	N	N	N	N	
Industri e prodhimeve të lehta	N	N	N	N	N	N	N	N	
Prodhim i energjisë	N	N	N	N	N	N	N	N	
Prodhim i energjisë së ripërtrishme	LP	LP	LP	LP	LP	LP	LP	LP	
Prodhim tjetër dytësorë	N	N	N	N	N	N	N	N	
Prodhim tretësor									
Shërbim tregtar	L	L	L	L	L	L	L	L	
Shërbim profesional financiar dhe i informacionit	L	L	L	L	L	L	L	L	
Lloji i funksioneve dhe aktiviteteve									
Shërbim i komunitetit	LD	LD	LD	LD	LD	LD	LD	LD	

Shërbim kulturor, argëtues dhe rekreativ	L	L	L	L	L	L	L	L		
Rrjetet e transportit, logjistikës dhe infrastrukturës publike										
Rrjetet e transportit	LV	LV	LV	LV	LV	LV	LV	LV		
Shërbim i logjistikës dhe magazinimit	N	N	N	N	N	N	N	N		
Shërbim publik	LV	LV	LV	LV	LV	LV	LV	LV		
Banim										
Banim i përhershëm	L	L	L	L	L	L	L	L		
Banim me funksione të tjera në pajtueshmëri	L	L	L	L	L	L	L	L		
Banim tjetër	LV	LV	LV	LV	LV	LV	LV	LV		
L-lejuar; LD-Lejuar Dytësore; LV-Lejuar e Veçantë; LP-Lejuar e Përkohëshme dhe N-Ndaluar										

Kushtet ndërtimore në zonat e banimit me një njësi janë në pajtueshmëri me nenin 21 të Ligjit për Planifikimin Hapësinor (nr. 04/L-174) i cili kërkon përcaktimin e kushteve sipas trajtës dhe elementeve në vijim :

▪ Etazhiteti

1. Në ZSHP1, numri i etazheve të lejuara është dy, përkatësisht B+P+1+ NK.
2. Në ZSHP2, ZSHP2-E dhe ZSHP3 numri i etazheve të lejuara është tre, përkatësisht B+P+2.
3. Në ZSHP4, numri i etazheve të lejuara është pesë, përkatësisht B+P+4.
4. Në ZSHP5, numri i etazheve të lejuara është shtatë, përkatësisht B+P+6.
5. Në ZSHP6, numri i etazheve të lejuara është tetë, përkatësisht B+P+7.

▪ Vija rregulluese

Vija rregullative është e definuar nga profili i rrugës së planifikuar publike.

Në raste të planifikimit të rrugëve të reja tek të cilat duhet të caktohen gjerësitë e rrugëve si dhe vija rregulluese, duhet të jenë në përputhje me Udhëzimin Administrativ për Normat Teknike të Planifikimit Hapësinor si:

Tabela 30 Vija rregulluese sipas profileve të rrugëve të planifikuara.

GJËRËSIA E RRUGËS	VIJA RREGULLUESE
Rrugë të rrjetit nacionale apo regjionale- 23,00 m	11.50 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët transite Urbane – 21,00m	10.50 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët Transite nëpërmjet vendbanimeve – fshatrave – 9,50 m.	4.75 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët përmbledhëse / shpërndarëse – 10,5 m	5.25 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët Servisore – 9,00m	4.50 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët banesore- 8,50 m	4.25 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët industriale – 10,00 m	5.00 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët qaseshe / dykahëshe – 5,50 m	2.75 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët qaseshe / njëkahëshe – 3,50m	1.75 m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.

▪ Vija ndërtimore

Vija ndërtimore nga Vija Rregulluese përgjatë rrugës publike në ZSHP1 , ZSHP2 dhe ZSHP2-E është 6m, ZSHP3 është 4m , ZSHP4 është 6m, ZSHP5 është 8m dhe ZSHP6 është 10m.

Autoriteti përgjegjës komunal mund edhe të aplikoj bonuset e zoonimit gjatë përpjekjeve për të zbatuar vijën ndërtimore të planifikuar.

▪ Lartësia e lejuar

Lartësia e lejuar në raport me largësinë nga kufiri anësor dhe i pasmë i parcelës kadastrale matet si raporti ndërmjet gjatësisë nga kufiri anësor dhe i prapmë i parcelës kadastrale dhe lartësisë së ndërtesës. Ky raport nuk mund të jetë më i vogël se 0.5 L / 1 GJ dhe më i madh se 3 L / 1 GJ, ku GJ- është distanca mes ndërtesës dhe kufiri të parcelës kadastrale dhe L është lartësia e ndërtesës. Mirëpo, në rast se parashtruesi/ja i/e kërkesës për leje ndërtimore ka siguruar marrëveshje paraprake me pronarët e tokave fqinje atëherë raporti L/G maksimal i lejuar për:

1. **Ndërtesë të veçantë** është 4L/1GJ, dhe në fasadat të cilat përdorin këtë raport nuk lejohen të kenë hapësira e jashtme si loxha, ballkonet, tarracat, kopshtet dhe atriumi, apo hapje në hapësira për banim si: dhoma e ditës apo dhoma për shumë qëllime, dhoma, tryezaria dhe kuzhina.
2. **Ndërtesë dyshe** është 4L/1GJ është njërën anë dhe në anën tjetër 10cm nga kufiri i parcelës kadastrale. Në fasadat (muret e jashtme) të cilat:
 - Në njërën anë përdorin raportin 4L/1GJ nuk lejohen të kenë hapësira e jashtme si: loxha, ballkone, tarraca, kopshte, atriumet apo konzolla, apo hapje në hapësira për banim si: dhomë e ditës apo dhomë për shumë qëllime, dhomë, tryezaria dhe kuzhina;
 - Në njërën anë ku lejohet ndërtimi i mureve të jashtme në largësi 10cm nga kufiri i parcelës kadastrale, nuk mund të kenë hapje apo konzollë dhe duhet izoluar për mbrojtje nga zjarri, gjersa në fasadat ballore ngjitur me këtë mur hapjet, loxhat, ballkonet, tarracat, kopshtet, atrium dhe konzollat duhet të la rgohen së paku 1.5m nga kufiri i parcelës për të cilën është arritur marrëveshja me fqinjët;
3. **Ndërtesë në varg** ku lejohet ndërtimi i mureve të jashtme në largësi 10cm nga kufiri i parcelës kadastrale, nuk mund të kenë hapje apo konzollë dhe duhet izoluar për mbrojtje nga zjarri, gjersa në fasadat ballore ngjitur me këtë mur hapjet, loxhat, ballkonet, tarracat, kopshtet, atrium dhe konzollat duhet të largohen së paku 1.5m nga kufiri i parcelës për të cilën është arritur marrëveshja me fqinjët. Ndërtesat në varg duhet të kenë nënkallim për automjetet e mbrojtjes nga zjarri që duhet të jetë të paktën 4 metra i gjerë dhe 5 metra i lartë.
 1. Në ZSHP1, lartësia maksimale është 9m.
 2. Në ZSHP2, ZSHP2-E dhe Në ZSHP3 lartësia maksimale është 12m.
 3. Në ZSHP4, lartësia maksimale është 18m.
 4. Në ZSHP5, lartësia maksimale është 25m.
 5. Në ZSHP6, lartësia maksimale është 27m.

▪ Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh)

Në ZSHP1, përqindja e sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme për shputën e ndërtesave të veçanta është 10%, ndërtesave të dyshe është 15%, ndërtesave në varg është 20%, ndërsa përqindja sipërfaqes së përgjithshme e gjelbërimit në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale të ndërtesave të veçanta është 80%, ndërtesave të dyshe është 75%, ndërtesave në varg është 70%.

Në ZSHP2 dhe ZSHP2-E (me përjashtim të Parkut Solar), përqindja e sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme për shputën e ndërtesave të veçanta është 10%, ndërtesave të dyshe është 12%, ndërtesave në varg është 13%, ndërsa përqindja sipërfaqes së përgjithshme e gjelbërimit në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale të ndërtesave të veçanta është 80%, ndërtesave të dyshe është 75%, ndërtesave në varg është 65%.

Në ZSHP3, përqindja e sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme për shputën e ndërtesave të veçanta është 25%, ndërtesave të dyshe është 30%, ndërtesave në varg është 35%, ndërsa përqindja sipërfaqes së përgjithshme e gjelbërimit në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale të ndërtesave të veçanta është 65%, ndërtesave të dyshe është 60%, ndërtesave në varg është 55%.

Në ZSHP4, përqindja e sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme për shputën e ndërtesave të veçanta është 30%, ndërtesave të dyshe është 40%, ndërtesave në varg është 50%, ndërsa përqindja sipërfaqes së përgjithshme e gjelbërimit në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale të ndërtesave të veçanta është 60%, ndërtesave të dyshe është 50%, ndërtesave në varg është 40%.

Në ZSHP5, përqindja e sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme për shputën e ndërtesave të veçanta është 30%, ndërtesave të dyshe është 35%, ndërtesave në varg është 35%, ndërsa përqindja sipërfaqes së përgjithshme e gjelbërimit në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale të ndërtesave të veçanta është 50%, ndërtesave të dyshe është 55%, ndërtesave në varg është 55%.

Në ZSH6, përqindja e sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme për shputën e ndërtesave të veçanta është 30%, ndërtesave të dyshe është 35%, ndërtesave në varg është 40%, ndërsa përqindja sipërfaqes së përgjithshme e gjelbërimit në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale të ndërtesave të veçanta është 50%, ndërtesave dyshe është 40%, ndërtesave në varg është 30%.

▪ **Indeksi i sipërfaqes së ndërtuar (ISN)**

Në ZSH1, indeksi e sipërfaqes së përgjithshme e ndërtimit brenda parcelës kadastrale të lejuar në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale (ISN) në ndërtesa të veçanta 0.15, ku 0.08 është ISN e lejuar për banim, ndërtesa dyshe 0.20, ku 0.10 është ISN e lejuar për banim. ndërtesa në varg 0.25, ku 0.12 është ISN e lejuar për banim.

Në ZSH2 dhe ZSH2-E (me përjashtim të Parkut Solar), indeksi e sipërfaqes së përgjithshme e ndërtimit brenda parcelës kadastrale të lejuar në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale (ISN) në ndërtesa të veçanta 0.20, ku 0.10 është ISN e lejuar për banim, ndërtesa dyshe 0.24, ku 0.12 është ISN e lejuar për banim. ndërtesa në varg 0.25, ku 0.12 është ISN e lejuar për banim.

Në ZSH3, indeksi e sipërfaqes së përgjithshme e ndërtimit brenda parcelës kadastrale të lejuar në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale (ISN) në ndërtesa të veçanta 0.75, ku 0.50 është ISN e lejuar për banim, ndërtesa dyshe 0.90, ku 0.60 është ISN e lejuar për banim. ndërtesa në varg 1.0, ku 0.65 është ISN e lejuar për banim.

Në ZSH4, indeksi e sipërfaqes së përgjithshme e ndërtimit brenda parcelës kadastrale të lejuar në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale (ISN) në ndërtesa të veçanta 1.50, ku 1.05 është ISN e lejuar për banim, ndërtesa dyshe 2.0, ku 1.40 është ISN e lejuar për banim. ndërtesa në varg 2.50, ku 1.75 është ISN e lejuar për banim.

Në ZSH5, indeksi e sipërfaqes së përgjithshme e ndërtimit brenda parcelës kadastrale të lejuar në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale (ISN) në ndërtesa të veçanta 2.20, ku 1.90 është ISN e lejuar për banim, ndërtesa dyshe 2.45, ku 2.15 është ISN e lejuar për banim. ndërtesa në varg 2.50, ku 2.20 është ISN e lejuar për banim.

Në ZSH6, indeksi e sipërfaqes së përgjithshme e ndërtimit brenda parcelës kadastrale të lejuar në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale (ISN) në ndërtesa të veçanta 2.30, ku 2.00 është ISN e lejuar për banim, ndërtesa dyshe 2.40, ku 2.05 është ISN e lejuar për banim. ndërtesa në varg 2.50, ku 2.10 është ISN e lejuar për banim.

Shfrytëzimi I ISN-ve të përgjithshme (Total) të përcaktuara më lart si dhe në tabelat më poshtë, lejohet vetëm për ndërtesat afariste, pa sipërfaqe banimi duke respektuar kushtet zhvillimore.

▪ **Kërkesat minimale për vend-parkingje**

Shih Kapitullin 3.7. Rregulla për parkim dhe shkarkim.

▪ **E drejta e ndriçimit natyror për dritaret ekzistuese**

Ndriçimi natyror për dritaret paraqet rregullin e rrafshit imagjinar në kënd prej 45° për të siguruar ndriçim natyror dhe diellosje për strukturat ekzistuese. Rrafshi imagjinar është i projektuar për të siguruar dritë dhe ajër në nivelin e dritares më të ulët të ndërtesave të propozuara dhe ekzistuese të banimit. Ky kusht ndërtimor është i paraqitur në mënyrë figurative në ilustrimin vijues : mënyrë figurative në figurën 7.

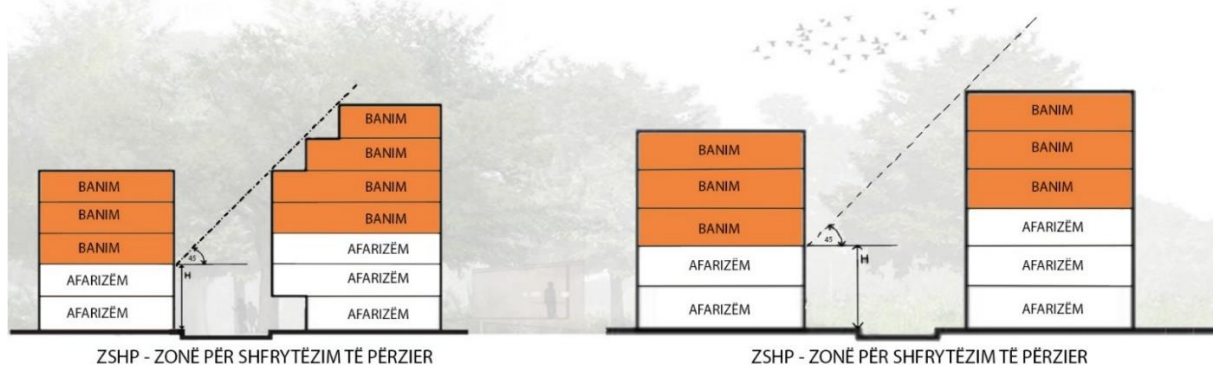

Figura 8 Shembulli i llogaritjes së lartësisë bazuar në këndin 45°

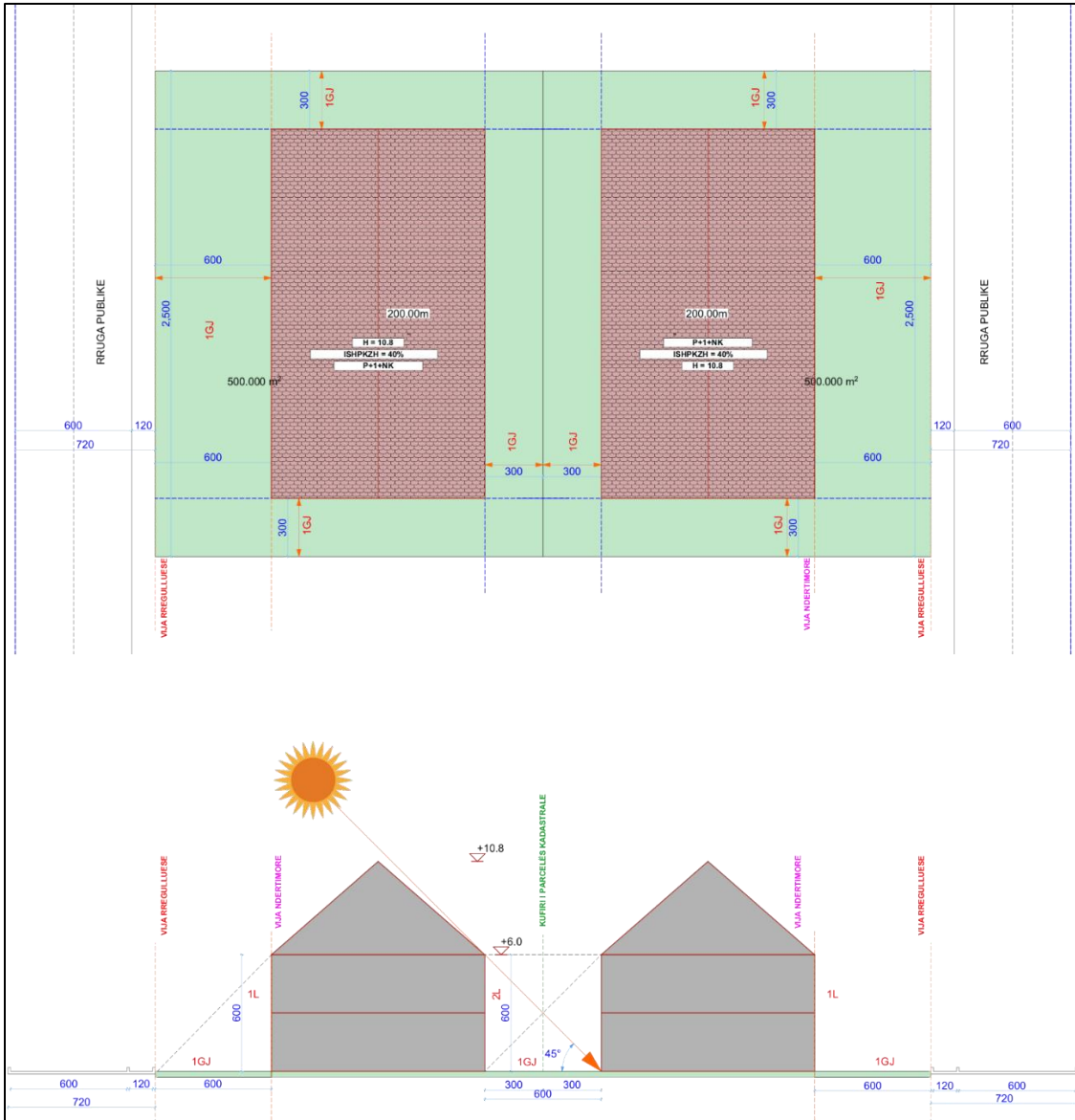

Figura 9 Shembulli i llogaritjes së lartësisë së lejuar në raport me largësinë nga kufiri anësor dhe i pasmë i parcelës kadastrale

▪ **Qasja adekuate në rrugë publike dhe infrastrukturë teknike**

Secila shtëpi duhet të gëzojë qasje në infrastrukture teknike dhe atë publike, duke mos penguar fqinjët, apo infrastrukturën teknike ekzistuese.

Si pjesë e dokumentacionit për aplikim për Kushte dhe Leje ndërtimore duhet të sjellët situacioni që përmban infrastrukturën teknike ekzistuese.

Të gjitha objektet e banimit duhet të dizajnohen dhe ndërtohen sipas standardeve që i përgjigjen nevoja të personave me aftësi të kufizuara.

▪ **Kufizimet ndaj zhurmës**

Kufizimet e depërtimit të zhurmës në mjedis të hapur dhe mjedise të mbyllura fqinje janë sipas intervaleve kohore:

- 08:00-22:00 = 45db (A), dhe
- 22:00-08:00 = 35db (A)

▪ **Masat për mbrojtjen e vlerave natyrore, historike dhe kulturore**

Nëse brenda zonës ka zona të tilla atëherë masat për mbrojtjen e tyre janë precizuar në kuadër të ligjeve dhe udhëzimeve administrative.

▪ **Kërkesa tjera për rregullim të hapësirës gjatë përcaktimit të kushteve ndërtimore**

ZSHP 1 janë zona banimi me Sipërfaqe rurale të përgjithshme të destinuar për banim me një njësi dhe afarizëm, me dendësi maksimale banesore e shprehur si numri maksimal i njërive banesore për hektar në ndërtesa të veçanta 7 njësi banimi, ndërtesa dyshe 10 njësi

banimi, ndërtesa në varg 13 njësi banimi për çdo hektar, dendësi maksimale banimi : ndërtesa të veçanta 20 – 80 banorë për çdo hektar, ndërtesa dyshe 30 – 100 banorë për çdo hektar, ndërtesa në varg 40 – 120 banorë për çdo hektar, ndërkaq sa i përket madhësisë minimale të parcelës kadastrale ndërtesa të veçanta 1500 m², ndërtesa dyshe 1000m² dhe ndërtesa në varg 800m².

ZSHP 2 janë zona banimi me Sipërfaqe rurale të përgjithshme të destinuar për banim me një njësi dhe afarizëm, me dendësi maksimale banesore e shprehur si numri maksimal i njërive banesore për hektar në ndërtesa të veçanta 10 njësi banimi, ndërtesa dyshe 12 njësi banimi, ndërtesa në varg 15 njësi banimi për çdo hektar, dendësi maksimale banimi : ndërtesa të veçanta 30 – 90 banorë për çdo hektar, ndërtesa dyshe 40 – 120 banorë për çdo hektar, ndërtesa në varg 50 – 150 banorë për çdo hektar, ndërkaq sa i përket madhësisë minimale të parcelës kadastrale ndërtesa të veçanta 1000 m², ndërtesa dyshe 900 m² dhe ndërtesa në varg 800 m².

ZSHP2-E janë zona banimi me Sipërfaqe rurale të përgjithshme të destinuar për banim me një njësi dhe afarizëm si dhe Park Solar, me dendësi maksimale banesore (me përjashtim të Parkut Solar), e shprehur si numri maksimal i njërive banesore për hektar në ndërtesa të veçanta 10 njësi banimi, ndërtesa dyshe 12 njësi banimi, ndërtesa në varg 15 njësi banimi për çdo hektar, dendësi maksimale banimi : ndërtesa të veçanta 30 – 90 banorë për çdo hektar, ndërtesa dyshe 40 – 120 banorë për çdo hektar, ndërtesa në varg 50 – 150 banorë për çdo hektar, ndërkaq sa i përket madhësisë minimale të parcelës kadastrale ndërtesa të veçanta 1000 m², ndërtesa dyshe 900 m² dhe ndërtesa në varg 800 m².

ZSHP 3 janë zona banimi me Sipërfaqe sub-urbane të destinuar për banim me një njësi dhe afarizëm, me dendësi maksimale banesore e shprehur si numri maksimal i njërive banesore për hektar në ndërtesa të veçanta 21 njësi banimi, ndërtesa dyshe 26 njësi banimi, ndërtesa në varg 28 njësi banimi për çdo hektar, dendësi maksimale banimi : ndërtesa të veçanta 75 – 120 banorë për çdo hektar, ndërtesa dyshe 90 - 140 banorë për çdo hektar, ndërtesa në varg 100 - 160 banorë për çdo hektar, ndërkaq sa i përket madhësisë minimale të parcelës kadastrale ndërtesa të veçanta 300m², ndërtesa dyshe 240 m² dhe ndërtesa në varg 200m².

ZSHP 4 janë zona banimi me Sipërfaqe Urbane e përgjithshme të destinuar për banim me shumë njësi dhe afarizëm, me dendësi maksimale banesore e shprehur si numri maksimal i njërive banesore për hektar në ndërtesa të veçanta 45 njësi banimi, ndërtesa dyshe 60 njësi banimi, ndërtesa në varg 75 njësi banimi për çdo hektar, dendësi maksimale banimi : ndërtesa të veçanta 180 – 200 banorë për çdo hektar, ndërtesa dyshe 200 - 220 banorë për çdo hektar, ndërtesa në varg 220 – 240 banorë për çdo hektar, ndërkaq sa i përket madhësisë minimale të parcelës kadastrale ndërtesa të veçanta 750 m², ndërtesa dyshe 600 m² dhe ndërtesa në varg 450 m².

ZSHP 5 janë zona banimi me Sipërfaqe Urbane e përgjithshme të destinuar për banim me shumë njësi dhe afarizëm, me dendësi maksimale banesore e shprehur si numri maksimal i njërive banesore për hektar në ndërtesa të veçanta 105 njësi banimi, ndërtesa dyshe 126 njësi banimi, ndërtesa në varg 123 njësi banimi për çdo hektar, dendësi maksimale banimi : ndërtesa të veçanta 200 - 220 banorë për çdo hektar, ndërtesa dyshe 220 – 240 banorë për çdo hektar, ndërtesa në varg 240 - 260 banorë për çdo hektar, ndërkaq sa i përket madhësisë minimale të parcelës kadastrale ndërtesa të veçanta 1520m², ndërtesa dyshe 1500m² dhe ndërtesa në varg 760 m².

ZSHP 6 janë zona banimi me Sipërfaqe Urbane e përgjithshme të destinuar për banim me shumë njësi dhe afarizëm, me dendësi maksimale banesore e shprehur si numri maksimal i njërive banesore për hektar në ndërtesa të veçanta 126 njësi banimi, ndërtesa dyshe 147 njësi banimi, ndërtesa në varg 168 njësi banimi për çdo hektar, dendësi maksimale banimi : ndërtesa të veçanta 220 - 240 banorë për çdo hektar, ndërtesa dyshe 240 - 260 banorë për çdo hektar, ndërtesa në varg 260 - 280 banorë për çdo hektar, ndërkaq sa i përket madhësisë minimale të parcelës kadastrale ndërtesa të veçanta 2250m², ndërtesa dyshe 1900m² dhe ndërtesa në varg 1250 m².

▪ Formësimi arkitektonik dhe estetik

Fasadat si elemente kryesore me rëndësi estetike dhe formuese tek ndërtesat, duhet të jenë në harmoni të plotë me ndërtesat tjera ekzistuese të zonës, kjo për arsye të kontekstualizmit në arkitekturë.

Karakteristike tek zonat mikse apo zonat për shfrytëzime të përziera janë modalitete të ndryshme për formësim arkitektonik shkaku edhe i shfrytëzimeve që janë të përziera apo mikse, andaj kufizimet janë më gjeneralë, por gjithmonë duke ju përshtatur karakterit dhe funksionit të ndërtesës.

Në ZSHP, fasadat të jenë me ngjyra apo materiale të cilat dominojnë në më shumë se 80 % e lagjes, lejohet përdorimi i fasadave ventiluese dhe të gjitha llojet e fasadave bashkëkohore mirëpo gjithmonë duke ruajtur kontekstin hapësinorë me ndërtesat fqinje.

Forma e objektit preferohet të jetë formë gjeometrike Katrore.

Forma e kulmit duhet të jetë dy ose me shumë ujor, Strehët e kulmit duhet të jenë me gjatësi deri në një metër, kjo për arsye të mbrojtjes së dritareve nga rrezet e diellit gjatë periudhës së verës dhe mbrojtjes së mureve anësore nga lagështia gjatë reshjeve atmosferike.

Në kulme lejohet nxjerrja e baxhave me qëllim të përfitimit të ndriçimit tek nënkulmet, jo më shumë se 20% e sipërfaqes së kulmit.

Në këto zona lejohen të gjitha llojet e kulmeve të rrafshëta dhe të gjelbëruara, gjithmonë duke u përshtatur me ndërtesat ekzistuese fqinje në lagje.

Ballkonet, lozhat dhe terasat me qëllim të mënjanim të rrezeve të diellit në hapësirat e brendshme gjatë verës, duhet të ndërtohen mbi dritaret e vendosura në pjesën jugore, jug-lindore dhe jug-perëndimore të katit përfund duke krijuar strehë.

Secila nga lozhat, ballkonet dhe terasat duhet të jenë të rrethuar nga gardhi mbrojtës me lartësi minimale 110 cm nga pllaka, elementet e gardhit mbrojtës duhet të jenë të vendosura në pozitë vertikale, ku hapësirat mes tyre mos të jenë më të mëdha se 10cm.

▪ Rregullat për zhvillimin e peizazhit

Aty ku është e përshtatshme, shfrytëzimet e përziera duhet të promovohen për zhvillim, veçanërisht në qendrat e qyteteve. Përdorimet e vetme duhet të shmangen në objektet kryesore, përveç rasteve kur mund të demonstron se ato nuk do të dëmtojnë vitalitetin dhe gjallërinë e zonës, ose se përdorimet alternative nuk janë të zbatueshme.

Gjatë projektimit të peizazhit, merren parasysh përdorimet që ndihmojnë në zbutjen e ndikimeve negative të zonave të parkimit, aktiviteteve, magazinimit ose strukturave që përbëjnë këto zona. Sygjerohet rregullimi i peizazhit me përdorimin e pemëve gjetherënëse (që zakonisht janë lloje gjethegjëra), për shkak të aftësisë së tyre të ofrojnë hije, dhe aty ku është e mundur mbjellja e shtretërve të sheshtë me bimë grupore (minimalisht 1.5 m të gjera). Propozohen specie që rriten më pak se 12 m, për të mos penguar pamjen, me distancë minimale 1.2 - 1.8 m ndaj çdo pengese të kundërt, dhe me kaliper rreth 6 cm në kohën e mbjelljes.

Preferohen lloje rezistente ndaj thatësirës dhe specie autoktone.

Të bëhet çdo përpjekje për të siguruar peizazh që të jetë në përputhje me përdorimet në nivel lagjeje.

- Asnjë pemë nuk duhet të mbillet nën një strehë, ballkon ose mbingarkesë tjetër.
- Një pemë do të sigurohet për çdo 90m² të sipërfaqes së kantierit që nuk është një pengesë e kërkuar, e zënë nga ndërtesa, ose e përdorur për parkim ose vendkalime për këmbësorë. Madhësia minimale e pemës në mbjellje duhet të jetë kuti 60 cm.

Tabela 31 Përcaktimi i numrit të përafërt të fidanëve për zonat për shfrytëzim të përzier

Kategoria	Madhësia minimale e parcelës kadastrale (m ²)	Përqindja e gjelbërimit (%)	Nr. i fidaneve
ZSHP-4			
Ndërtesa të veçanta	750	60%	104
Ndërtesa dyshe	600	50%	69
Ndërtesa në varg	450	40%	41
ZSHP-5			
Ndërtesa të veçanta	1520	50%	175
Ndërtesa dyshe	1500	55%	190
Ndërtesa në varg	760	55%	96
ZSHP-6			
Ndërtesa të veçanta	2250	60%	312
Ndërtesa dyshe	1900	55%	241
Ndërtesa në varg	1250	50%	144

▪ Parkingjet

Parkingu përgjatë rrugës publike dhe parkingjet e përbashkëta të cilat i kemi shprehur si :

Aty ku është e nevojshme përgjatë rrugës të ketë parkingje dhe ku paraqitet nevoja të ketë parkingje të përbashkëta këto duhet të punohen sipas normave të planifikimit hapësinorë të specifikuar për parkingje përgjatë rrugës dhe parkingje të përbashkëta.

Tabela 32 Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzier ZSHP-1

Kushtet ndërtimore	ZShP-1		
Lloji I strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe rurale të përgjithshme		
Lloji I ndërtesës	Ndërtesa të veçanta	Ndërtesa dyshe	Ndërtesë në varg
Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar

Vija Ndërtimore nga Vija Rregulluese	6m	6m	6m
Etazhiteti maksimal	B+P+2	B+P+2	B+P+2
Lartësia maksimale e ndërtesave (m')	9	9	9
H/L nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	1L/1GJ	1L/1GJ	1L/1GJ
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale pa marrëveshje me paraprake me fqinjët	2L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ (përgjatë njëres anë)	Nuk ka kufizim
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale për ndërtesat dyshe dhe në varg	Nuk lejohet	2L/1GJ (përgjatë njëres anë në të cilën nuk ka marrëveshje)	2L/1GJ (Vlenë për ndërtesën e parë apo te fundit të vargut përgjatë njëres anë në të cilën nuk ka marrëveshje)
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	2L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ (përgjatë njëres anë)	Nuk ka kufizim
ISHPKZh	10%	15%	20%
% e gjelbërimit	80%	75%	70%
SNP	80%	80%	80%
ISN e përgjithëshme	0.15	0.20	0.25
ISN maksimale e lejuar për banim	0.08	0.10	0.12
Kërkesat minimale për vendparkingje	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²
Koeficienti minimal i përçueshmërisë termike (U-value [W/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore nga zhurma	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db (A)	08:00-22:00=45db(A)
	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db (A)	22:00-08:00=35db(A)
Dendësia maksimale banorë/ha	20 - 80	30 - 100	40 -120
Dendësia maksimale njësi banimi/ha	7	10	13
Madhësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m ²)	1,500	1,000	800
Thellësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m')	50	40	40
Gjatësia minimale e pjesës së përparme të parcelës për zhvillim (m')	30	25	20

Tabela 33 Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzier ZSHP-2 dhe ZSHP2-E

Kushtet ndërtimore	ZShP-2 dhe ZSHP2-E		
Lloji I strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe rurale të përgjithshme		
Lloji I ndërtesës	Ndërtesa të veçanta	Ndërtesa dyshe	Ndërtesë në varg

Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Vija Ndërtimore nga Vija Rregulluese	6m	6m	6m
Etazhiteti maksimal	B+P+2	B+P+2	B+P+2
Lartësia maksimale e ndërtesave (m')	12	12	12
H/L nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	1.5L/1GJ	1.5L/1GJ	1.5L/1GJ
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale pa marrëveshje me paraprake me fqinjët	2L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ (përgjatë njërës anë)	Nuk ka kufizim
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale për ndërtesat dyshe dhe në varg	Nuk lejohet	2L/1GJ (përgjatë njërës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)	2L/1GJ (Vlenë për ndërtesën e parë apo te fundit të vargut përgjatë njërës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	2L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ (përgjatë njërës anë)	Nuk ka kufizim
ISHPKZh	10%	12%	13%
% e gjelbërimit	80%	75%	65%
SNP	80%	80%	80%
ISN	0.20	0.24	0.25
ISN maksimale e lejuar për banim	0.10	0.12	0.12
Kërkesat minimale për vendparkingje	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²
Koeficienti minimal i përçueshmërisë termike (U-value [W/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore nga zhurma	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db (A)	08:00-22:00=45db(A)
	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db (A)	22:00-08:00=35db(A)
Dendësia maksimale banorë/ha	30 - 90	40 - 120	50 -150
Dendësia maksimale njësi banimi/ha	10	12	15
Madhësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m ²)	1,000	900	800
Thellësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m')	40	40	40
Gjatësia minimale e pjesës së përparme të parcelës për zhvillim (m')	25	22.5	20

Tabela 34 Kushtet ndërtimore shtesë për zonat për shfrytëzim të përzier ZShP-2-E të parapara për Park Solar

Kushtet ndërtimore	ZShP-2-E
Lloji i strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe rurale të përgjithshme

Park Solar dhe ndërtesa bujqesore	Për zonën ZSHP-2-E kushtet ndërtimore për shfrytëzim të përkohshëm për prodhimin e energjisë të ripërtrishme referojuni kapitullit 9.7 Infrastruktura e prodhimit të energjisë së ripërtrishme, si dhe për kushte ndërtimore për ndërtimin e ndërtesave bujqesore referojuni kapitullit 5.9 Zonat bujqesore.
-----------------------------------	--

Tabela 35 Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzier ZSHP-3

Kushtet ndërtimore	ZShP-3		
Lloji I strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe Sub-Urbane		
Lloji I ndërtesës	Ndërtesa të veçanta	Ndërtesa dyshe	Ndërtesë në varg
Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Vija Ndërtimore nga Vija Rregulluese	4m	4m	4m
Etazhiteti maksimal	B+P+2	B+P+2	B+P+2
Lartësia maksimale e ndërtesave (m')	12	12	12
H/L nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	1.5L/1GJ	1.5L/1GJ	1.5L/1GJ
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale pa marrëveshje me paraprake me fqinjët	2L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ (përgjatë njërës anë)	Nuk ka kufizim
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale për ndërtesat dyshe dhe në varg	Nuk lejohet	2L/1GJ (përgjatë njërës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)	2L/1GJ (Vlenë për ndërtesën e parë apo te fundit të vargut përgjatë njërës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	2L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ (përgjatë njërës anë)	Nuk ka kufizim
ISHPKZh	25%	30%	35%
% e gjelbërimit	65%	60%	55%
SNP	80%	80%	80%
ISN	0.75	0.90	1.00
ISN maksimale e lejuar për banim	0.50	0.60	0.65
Kërkesat minimale për vendparkingje	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²
Koeficienti minimal i përçueshmërisë termike (U-value [W/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore nga zhurma	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db (A)	08:00-22:00=45db(A)
	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db (A)	22:00-08:00=35db(A)

Dendësia maksimale banorë/ha	75 – 120	90 - 140	100 - 160
Dendësia maksimale njësi banimi/ha	21	26	28
Madhësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m ²)	300	240	200
Thellësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m')	20	20	20
Gjatësia minimale e pjesës së përparme të parcelës për zhvillim (m')	15	12	10

Tabela 36 Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzier ZShP-4

Kushtet ndërtimore	ZShP-4		
Lloji I strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe Urbane e Përgjithshme		
Lloji I ndërtesës	Ndërtesa të veçanta	Ndërtesa dyshe	Ndërtesë në varg
Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Vija Ndërtimore nga Vija Rregulluese	6m	6m	6m
Etazhiteti maksimal	B+P+4	B+P+4	B+P+4
Lartësia maksimale e ndërtesave (m')	18	18	18
H/L nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	1.5L/1GJ	1.5L/1GJ	1.5L/1GJ
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale pa marrëveshje me paraprake me fqinjët	3L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ (përgjatë njëres anë)	Nuk ka kufizim
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale për ndërtesat dyshe dhe në varg	Nuk lejohet	3L/1GJ (përgjatë njëres anë në të cilën nuk ka marrëveshje)	3L/1GJ (Vlenë për ndërtesën e parë apo te fundit të vargut përgjatë njëres anë në të cilën nuk ka marrëveshje)
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	2L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ (përgjatë njëres anë)	Nuk ka kufizim
ISHPKZh	30%	40%	50%
% e gjelbërimit	60%	50%	40%
SNP	80%	80%	80%
ISN	1.50	2.00	2.50
ISN maksimale e lejuar për banim	1.05	1.40	1.75
Kërkesat minimale për vendparkingje	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²
Koeficienti minimal i përçueshmërisë termike (U-value [W/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore nga zhurma	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db (A)	08:00-22:00=45db(A)

	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db (A)	22:00-08:00=35db(A)
Dendësia maksimale banorë/ha	180 – 200	200 – 220	220 - 240
Dendësia maksimale njësi banimi/ha	45	60	75
Madhësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m ²)	750	600	450
Thellësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m')	30	30	30
Gjatësia minimale e pjesës së përparme të parcelës për zhvillim (m')	25	20	15

Tabela 37 Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzier ZSHP-5

Kushtet ndërtimore	ZSHP-5		
Lloji I strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe urbane e përgjithëshme		
Lloji I ndërtesës	Ndërtesa të veçanta	Ndërtesa dyshe	Ndërtesë në varg
Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Vija Ndërtimore nga Vija Rregulluese	8m	8m	8m
Etazhiteti	B+P+6	B+P+6	B+P+6
Lartësia maksimale e ndërtesave (m')	25	25	25
L/GJ nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	3L/1GJ	3L/1GJ	3L/1GJ
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale pa marrëveshje me paraprake me fqinjët	3L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ (përgjatë njërrës anë)	Nuk ka kufizim
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale për ndërtesat dyshe dhe në varg	Nuk lejohet	3L/1GJ (përgjatë njërrës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)	3L/1GJ (Vlenë për ndërtesën e parë apo te fundit të vargut përgjatë njërrës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	2.5L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ (përgjatë njërrës anë)	Nuk ka kufizim
ISHPKZh	30%	35%	35%
% e gjelbërimit	50%	55%	55%
SNP	80%	80%	80%
ISN	2.20	2.45	2.50
ISN maksimale e lejuar për banim	1.80	2.10	2.15
Kërkesat minimale për vendparkingje	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²	2 VP/100 m ²
Koeficienti minimal i përçueshmërisë termike (U-value [W/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3

	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore nga zhurma	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db (A)	08:00-22:00=45db(A)
	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db (A)	22:00-08:00=35db(A)
Dendësia maksimale banorë/ha	200 – 220	220 – 240	240 - 260
Dendësia maksimale njësi banimi/ha	45	60	75
Madhësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m ²)	1,520	1,110	760
Thellësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m')	38	38	38
Gjatësia minimale e pjesës së përparme të parcelës për zhvillim (m')	40	30	20

Tabela 38 Kushtet ndërtimore për zonat për shfrytëzim të përzier ZShP-6

Kushtet ndërtimore	ZShP-6		
Lloji I strukturës së ndërtuar	Sipërfaqe urbane e përgjithëshme		
Lloji I ndërtesës	Ndërtesa të veçanta	Ndërtesa dyshe	Ndërtesë në varg
Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Vija Ndërtimore	10m	10m	10m
Etazhiteti	B+P+7	B+P+7	B+P+7
Lartësia maksimale e ndërtesave (m')	27	27	27
H/L nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	2.5L/1GJ	2.5L/1GJ	2.5L/1GJ
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale pa marrëveshje me paraprake me fqinjët	3L/1GJ	Nuk lejohet	Nuk lejohet
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ (përgjatë njërës anë)	Nuk ka kufizim
L/GJ nga kufiri anësor i parcelës kadastrale për ndërtesat dyshe dhe në varg	Nuk lejohet	3L/1GJ (përgjatë njërës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)	3L/1GJ (Vlenë për ndërtesën e parë apo te fundit të vargut përgjatë njërës anë në të cilën nuk ka marrëveshje)
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	2.5L/1GJ	2.5L/1GJ	2.5L/1GJ
ISHPKZh	30%	35%	40%
% e gjelbërimit	60%	55%	50%
SNP	80%	80%	80%
ISN	2.30	2.40	2.50

ISN maksimale e lejuar për banim	2.00	2.05	2.10
Kërkesat minimale për vendparkingje	2 VP/100 m ² por jo me pak se numri i njëjësive të banimit për pjesën e ndërtesës se banimit	2 VP/100 m ² por jo me pak se numri i njëjësive të banimit për pjesën e ndërtesës se banimit	2 VP/100 m ² por jo me pak se numri i njëjësive të banimit për pjesën e ndërtesës se banimit
Koeficienti minimal i përçueshmërisë termike (U-value [Ē/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db(A)	08:00-22:00=45db(A)
	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db(A)	22:00-08:00=35db(A)
Dendësia maksimale banorë/ha	220 - 240	240 - 260	260 - 280
Dendësia maksimale njësi banimi/ha	126	147	168
Madhësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m ²)	2,250	1,900	1,250
Thellësia minimale e parcelës kadastrale për zhvillim (m')	50	50	50
Gjatësia minimale e pjesës së përparme të parcelës kadastrale për zhvillim (m')	45	38	25

▪ Bonuset e zonimit

Bonuset e zonimit janë stimulime që do të jepen nga komuna në këmbim të ofrimit të një përfitimi publik. Bonuset e zonimit janë brenda udhëzimit administrativ për norma teknike të planifikimit hapësinor dhe përfshijnë si më poshtë;

Bonuset e zonimit të cilat jepen për zonat e banimit me një njësi duhet të jenë konform normave teknike të planifikimit dhe udhëzimit administrativ për zonën përkatëse në kapitullin IV të normave teknike të planifikimit hapësinor.

- zvogëlim të kërkesave për tërheqje të vijave të ndërtimit;
- zvogëlim apo lirim nga taksat për leje ose tarifat për infrastrukturë;
- zvogëlim të kushtit për sipërfaqen minimale të parcelës, gjerësi dhe thellësi;
- rritje e përqindjes së sipërfaqes së shfrytëzueshmërisë së shputës në raport me parcelën kadastrale;
- rritje të lartësisë dhe kateve maksimale të ndërtesës;
- rritje të dendësisë; dhe
- stimulim i propozuar nga zhvilluesi ose komuna për të integruar dhe përmirësuar vendbanimet joformale;

Komuna do të përdore bonuset e zonimit vetëm për projekte të interesit publik, këto projekte konsiderohen si bazë për të ofruar bonuset e zonimit vetëm në raste kur Komuna nuk e ka zbatuar projektin bazuar në planin e veprimit për zbatim në mungesë të buxhetit.

Duke marrë për bazë që Komuna e Obiliqit është në trysni sistematike të ndotjes dhe mungesës së hapësirave të gjelbërta, konsiderohet e rëndësishme veçantë përdorimi i bonuseve të zonimit për të siguruar hapësira të gjelbërta për përfitime publike, në përputhje me Ligjin për Obiliqin. Sugjerohet që si stimulim koeficienti 3.0 për ZSHP6 në këmbim të gjelbërimit për 10% të parcelës kadastrale, e cila për të u siguruar se do të trajtohet si përfitim publik duhet të kalojë në pronësi të komunës me procedura sipas legjislacionit në fuqi, të vetëdijshëm se në këtë zonë komuna mund të realizojë edhe infrastrukturën rrugore dhe përmbajtje të tjera të infrastrukturës publike dhe sociale me përdorim të bonuseve të zonimit të cilat konsiderohen të mundshme vetëm duke vepruar në harmoni me NTPH. Të cilat edhe janë trajtuar në UA.24/2015 Për hartimin Zbatimin dhe monitorimin e Hartave Zonale Komunale nëni 39 paragrafi 3 nën paragrafi 3.1. të parapara në HZK.

Për kushte zhvillimore dhe ndërtimore për përfitimin e energjisë së ripërtitshme referojuni kapitullit :

9.7. INFRASTRUKTURA E PRODHIMIT TË ENERGJISË SË RIPËRTITSHME.

5.3. ZONAT KOMERCIALE (ZK-1, ZK-2, ZK-3)

Zonat komerciale shënohen me kodin **ZK** dhe janë të ndara sipas përmbajtjes në pesë kategori kryesore si : **ZK-1 ZK-2 dhe ZK-3**.

Tabela 39 Zonat Komerciale

Kodi	Shfrytëzimi i tokës	Destinimi	Sipërfaqet për zhvillim (ha)
ZK-1	Zonë Komerciale	Tregti me Afarizëm	16.32
ZK-2	Zonë Komerciale	Tregti me Afarizëm	426.30
ZK-3	Zonë Komerciale	Tregti me Afarizëm	66.59

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në kuadër të **ZK-1, ZK-2 dhe ZK-3**, shfrytëzime e lejuara janë funksionet dhe aktivitetet si në vijim:

- Tregti me shumicë, Tregti me pakicë, Riparimi i automjeteve, mallrave personale dhe shtëpiake, Shërbimi i akomodimit dhe ushqimit, Shërbimi i patundshmërisë, Kamping, Bujtinë, Hotel, Motel, Shërbime të tjera tregtare, infrastruktura rrugore si dhe infrastruktura ujësjellësit dhe ujërave të zeza, Infrastruktura e telekomunikacionit.

▪ Shfrytëzimet e lejuara dytësore

Në kuadër të **ZK-1, ZK-2 dhe ZK-3**, shfrytëzime të lejuara dytësore janë funksionet dhe aktivitetet, të cilat janë në varësi të shfrytëzimeve të lejuara dhe mund të jenë pjesë përbërëse e së njëjtës parcelë me shfrytëzimet e lejuara. Shfrytëzimet e lejuara dytësore janë si në vijim:

- Shërbimet tregtare si: (tregtia me pakicë, Riparimi i automjeteve, mallrave personale dhe shtëpiake), Shërbime të informimit dhe komunikime, shërbimet profesionale financiare dhe informacionit.
- Shërbime teknike profesionale dhe shkencore, shërbime administrative dhe mbështetëse, shërbime të sigurisë publike dhe emergjencave.

▪ Shfrytëzimet e lejuara të veçanta

Funksionet dhe aktivitetet të cilat janë në pajtueshmëri me shfrytëzimet e lejuara në kuadër të **ZK-1, ZK-2 dhe ZK-3**, por të cilat i nënshtrohen kushteve plotësuese dhe kërkesës për leje të veçantë për shfrytëzim janë:

- Shërbim kulturor, hapësirë e mbuluar rekreative, hapësirë e hapur rekreative, infrastrukturë e transportit ajror, infrastrukturë e transportit ujor, Shërbim i administratës publike, mbrojtjes dhe sigurisë sociale, shërbime arsimore, shërbime shëndetësore dhe shoqërore, shërbime fetare, minierat sipërfaqësore.

▪ Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht

Funksionet dhe aktivitetet e lejuara përkohësisht në kuadër të **ZK-1, ZK-2 dhe ZK-3**, pas së cilës largohen plotësisht janë:

- Prodhim bujqësor për konsum vetjak, Mbledhje e produkteve natyrore, kopshtet familjare, minierat.

▪ Shfrytëzimet e ndaluara

Funksionet dhe aktivitetet të cilat në mënyrë specifike janë të ndaluara në kuadër të **ZK-1, ZK-2 dhe ZK-3**, për shkak që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në kuadër të kësaj zone janë të gjitha zonat të cilat nuk janë të përfshira në:

- Shfrytëzimet e lejuara, Shfrytëzimet e lejuara dytësore, Shfrytëzimet e lejuara të veçanta dhe Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht.

Tabela 40 Kushtet zhvillimore për zonat komerciale (ZK-1 ZK-2 dhe ZK-3)

Loji i funksioneve dhe aktiviteteve	Kushtet e shfrytëzimit			Hilucs3	
	ZK-1	ZK-2	ZK-3	LV	N
Hilucs2					
Prodhimi primarë					
Bujqësi	LP	LP	LP		
Pylltari	LP	LP	LP		
Minierë dhe gurore	LP	LP	LP		
Akuakulturë dhe peshkim	LP	LP	LP		
Prodhimtari parësore tjetër	LP	LP	LP		
Prodhim dytësor					
Industri e lëndës së parë	L	L	L		
Industri e prodhimeve të rënda	N	N	N		
Industri e prodhimeve të lehta	L	L	L		
Prodhim i energjisë	N	N	N		
Prodhim tjetër dytësorë	L	L	L		
Prodhim tretësor					
Shërbim tregtar	L	L	L		
Shërbim profesional financiar dhe i informacionit	L	L	L		
Shërbim i komunitetit	LD	LD	LD		
Shërbim kulturor, argëtues dhe rekreativ	LD	LD	LD		
Shërbim tjetër	L	L	L		
Rrjetet e transportit, logjistikës dhe infrastrukturës publike					
Rrjetet e transportit	L	L	L		
Shërbim i logjistikës dhe magazinimit	L	L	L		
Shërbim publik	L	L	L		
Banim					
Banim i përhershëm	N	N	N		
Banim me funksione të tjera në pajtueshmëri	LV	LV	LV		
Banim tjetër	LV	LV	LV		
L-lejuar; LD-Lejuar Dytësore; LV-Lejuar e Veçantë; LP-Lejuar e Përkohshme dhe N-Ndaluar					

▪ Vija rregullative

Vija rregullative është e definuar nga profili i rrugës së planifikuar publike.

Në raste të planifikimit të rrugëve të reja tek të cilat duhet të caktohen gjerësitë e rrugëve si dhe vija rregulluese, duhet të jenë në përputhje me Udhëzimin Administrativ për Normat Teknike të Planifikimit Hapësinor si:

Tabela 41 Vija rregulluese sipas profileve të rrugëve të planifikuara

GJËRËSIA E RRUGËS	VIJA RREGULLUESE
Rrugë të rrjetit nacionale apo regjionale- 23,00m.	11.50m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës.
Rrugët transite Urbane – 21,00m.	10.50m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës
Rrugët Transite nëpërmjet vendbanimeve – fshatrave – 9,50m.	4.75m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës.
Rrugët përmbledhëse / shpërndarëse – 10,50m.	5.25m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës.
Rrugët Servisore – 9,00m.	4.50m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës.
Rrugët banesore- 8,50m.	4.25m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës.
Rrugët industriale – 10,00m.	5.00m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës.
Rrugët qaseshe / dykahëshe – 5,50m.	2.75m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës.

Rrugët qaseshe / njëkahëshe – 3,50m.

1.75m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës.

Etazhiteti

- Në ZK-1, numri i etazheve të lejuara është pesë, përkatësisht B+P+3;
- Në ZK-2, numri i etazheve të lejuara është katër, përkatësisht B+P+2;
- Në ZK-3, numri i etazheve të lejuara është tre, përkatësisht B+P+1.

Vija ndërtimore

- Vija ndërtimore përgjatë rrugës publike në ZK-1 është 10m.
- Vija ndërtimore përgjatë rrugës publike në ZK-2 është 8m.
- Vija ndërtimore përgjatë rrugës publike në ZK-3 është 6m.

Autoriteti përgjegjës komunal mund edhe të aplikoj bonuset e zoonimit gjatë përpjekjeve për të zbatuar vijën ndërtimore të planifikuar.

Lartësia e lejuar

Lartësia e lejuar në raport me largësinë nga kufiri anësor dhe i pasmë i parcelës kadastrale matet si raporti ndërmjet gjatësisë nga kufiri anësor dhe i prapmë i parcelës kadastrale dhe lartësisë së ndërtesës. Ky raport nuk mund të jetë më i vogël se 0.5L/1GJ dhe më i madh se 2L/1GJ, ku GJ- është distanca mes ndërtesës dhe kufiri të parcelës kadastrale dhe L është lartësia e ndërtesës. Mirëpo, në rast se parashtruesi/ja i/e kërkesës për leje ndërtimore ka siguruar marrëveshje paraprake me pronarët e tokave fqinje atëherë raporti L/GJ maksimal i lejuar është 4L/1GJ, dhe në fasadat të cilat përdorin këtë raport nuk lejohen të kenë hapësira të jashtme si loxha, ballkonet, tarracat, kopshtet dhe atriume.

Ndërhyrjet e lejuara në lartësi

Elementet dhe struktura e mëposhtme lejohen të ndërhyjnë në kufizimet e zonës për lartësi maksimale ;

1. Kambanarët, majat, sahat kullat ose kullat e kambanave, kupolat, ose shtizat e flamujve;
2. Oxhaqet ose pirqjet;
3. Antenat e radios, televizionit ose telekomunikimit;
4. Pajisjet ndihmëse për navigim;
5. Kullat ose shtyllat e tensionit të lartë;
6. Konstruksionet e rezervuarve të ujit;
7. Hangarët, siloset, furrat, mullinj të me erë, hambarët e drithërave;
8. Kullat e ashensorëve ose nën-kulmet mekanike që zënë jo më shumë se 10 për qind të sipërfaqes së kulmit të një ndërtese në të cilën ndodhet.

Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh)

1. Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale (ISHPKZh) për ZK-1 është 50%;
2. Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale (ISHPKZh) për ZK-2 është 50%;
3. Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale (ISHPKZh) për ZK-3 është 50%.

Indeksi i sipërfaqes së ndërtuar (ISN)

1. Indeksi i sipërfaqes së ndërtuar ISN për ZK-1 është 2.0;
2. Indeksi i sipërfaqes së ndërtuar ISN për ZK-2 është 1.5;
3. Indeksi i sipërfaqes së ndërtuar ISN për ZK-3 është 1.0;

Kërkesat minimale për vend-parkingje

Parkingu përgjatë rrugës publike dhe parkingjet e përbashkëta të cilat i kemi shprehur si:

Aty ku është e nevojshme përgjatë rrugës të ketë parkingje dhe ku paraqitet nevoja të ketë parkingje të përbashkëta këto duhet të punohen sipas normave të planifikimit hapësinorë të specifikuar për parkingje përgjatë rrugës dhe parkingje të përbashkëta.

Për numrin e lejuar të vendparkingjeve sipas llojit të ndërtesës, referojuni kapitullit 3.7. Rregulla për parkim dhe shkarkim.

- Tabela 42 Kërkesat minimale për vend – parkingje ne zona komerciale ZK

Komercale	Shitje me pakicë	4VP/100m ² të hapësi rës shitëse
	Treg	3VP/100m ² të hapësi rës shitëse
	Depo dhe shitje me shumicë	1VP/100m ² të hapësi rës shitëse

Artizanale	2VP/100m ² të hapësirës shitëse
------------	--

▪ **E drejta e ndriçimit natyror për dritaret ekzistuese ndaj ndërtesave të banimit**

Ndriçimi natyror për dritaret paraqet rregullin e rrafshit imagjinar në kënd prej 45° për të siguruar ndriçim natyror dhe diellosje për strukturat ekzistuese. Rrafshi imagjinar është i projektuar për të siguruar dritë dhe ajër në nivelin e dritares më të ulët të ndërtesave të propozuara dhe ekzistuese të banimit. Ky kusht ndërtimor është i paraqitur në mënyrë figurative në figurën e mëposhtme dhe vlenë për ndërtesat të cilat janë fqinje me ndërtesat e banimit.

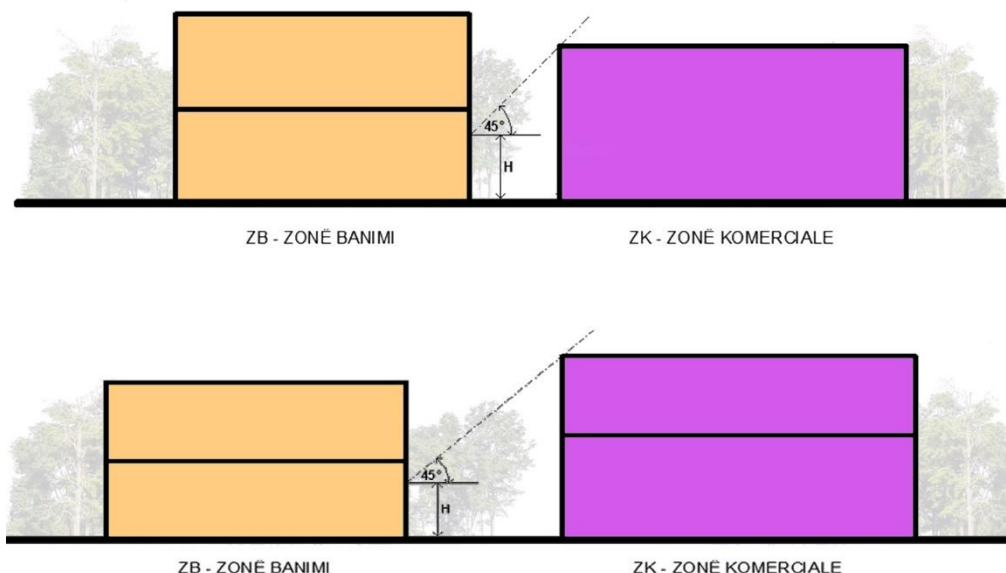

Figura 10 Shembulli i llogaritjes së lartësisë për bazuar në këndin 45°

▪ **Qasja adekuatë në rrugë publike dhe infrastrukturë teknike**

Secila ndërtesë duhet të gëzojë qasje në infrastrukture teknike dhe atë publike, duke mos penguar fqinjët, apo infrastrukturën teknike ekzistuese.

Si pjesë e dokumentacionit për aplikim për Kushte dhe Leje ndërtimore duhet të sjellët Situacioni që përmban infrastrukturën teknike ekzistuese.

Të gjitha ndërtesat duhet të dizajnohen dhe ndërtohen sipas standardeve që i përgjigjen nevojë të personave me aftësi të kufizuara.

▪ **Kufizimet ndaj zhurmës**

Kufizimet e depërtimit të zhurmës në mjedis të hapur dhe mjedise të mbyllura fqinje janë sipas intervaleve kohore:

- 08:00-22:00 = 45db (A); dhe
- 22:00-08:00 = 35db (A)

▪ **Masat për mbrojtjen e vlerave natyrore, historike dhe kulturore**

Nëse brenda zonës ka zona të tilla atëherë masat për mbrojtjen e tyre janë precizuar në kuadër të ligjeve dhe udhëzimeve administrative.

▪ **Kërkesa tjera për rregullim të hapësirës gjatë përcaktimit të kushteve ndërtimore**

Parcela zhvillimore minimale për zhvillim është 1,000m².

▪ **Formësimi arkitektonik dhe estetik**

Fasadat si elemente kryesore me rëndësi estetike dhe formësuere tek ndërtesat, duhet të jenë në harmoni të plotë me ndërtesat tjera ekzistuese të zonës, kjo për arsye të kontekstualizimit në arkitekturë.

1. Në raste të zonave të reja ku nuk kemi ndërtesa tjera apo zona nuk ka formuar kontekstin arkitektonik dhe urban, ndërtesat duhet ti zbatojnë këto kushte për formësim arkitektonik.

Në Zona Komeriale, fasada duhet të jete ngjyre e bardhë me sipërfaqe prej 60%, lejohet përdorimi i tullave të fasadës me sipërfaqe prej 40%, kornizat e dritareve duhet të jetë nga druri ose PVC me teksturë druri apo ngjyrë të zezë, ngjyra e tjegullave të kulmeve duhet të jetë e kuqe, apo hiri e mbyllur.

- Dizajn i Diversifikuar:

Fasadat duhet të kenë një dizajn të larmishëm për të krijuar një ndjesi dinamike dhe tërheqëse vizuale. Përdorimi i ngjyrave, materialeve dhe formave të ndryshme mund të kontribuojë në një identitet të fortë vizual për çdo ndërtesë.

- Vitrinat dhe Ndrçimi Natyror:

Fasadat me dritare të mëdha dhe vitrina lejojnë ndriçimin natyror të depërtojë brenda ndërtesave, duke përmirësuar përvojën e blerësve dhe duke reduktuar nevojën për ndriçim artificial. Kjo jo vetëm që kursen energji, por gjithashtu krijon një ambient më të shëndetshëm.

- Elementet e Fasadeve të Gjelbra:

Integrimi i kopshteve vertikale dhe bimëve të varura për të krijuar një lidhje me natyrën dhe për të përmirësuar mikroklimën urbane. Fasadat e gjelbra gjithashtu ndihmojnë në reduktimin e ndotjes akustike dhe rregullimin e temperaturës.

Forma e kulmit duhet të jetë dy ose me shumë ujor, Strehët e kulmit duhet të jenë me gjatësi deri në një metër, kjo për arsye të mbrojtjes së dritareve nga rrezet e diellit gjatë periudhës së verës dhe mbrojtjes së mureve anësore nga lagështia gjatë reshjeve atmosferike.

Në zona ku 80% e ndërtesave është aplikuar kulmi i rrafshët (me Atikë) mund të përdoret edhe në ndërtesat e reja.

2. Kulmet e Gjelbra dhe të Përdorshme:

Kulmet e gjelbra dhe ato të përdorshme (rooftop gardens) mund të shfrytëzohen për të krijuar hapësira sociale, si kafene, restorante apo zona rekreative. Këto kulme ndihmojnë në menaxhimin e ujërave të shiut dhe përmirësojnë izolimin termik.

Kulmet Fotovoltaike:

Integrimi i paneleve diellore në kulme për të prodhuar energji të pastër. Kjo mund të ndihmojë në reduktimin e kostove të energjisë dhe të kontribuojë në qëndrueshmërinë mjedisore.

Kulmet e Dizajnuara Estetiksht:

Përdorimi i dizajneve inovative për kulmet, si forma të pjerrëta, kulme të valëzuara apo struktura të mbuluara me material reflektues, mund të shtojë interes vizual dhe të kontribuojë në identitetin e zonës.

Materialet e Përdorura

3. Materiale të Qëndrueshme:

Përdorimi i materialeve të ricikluar dhe të qëndrueshme si druri i certifikuar, betoni i ricikluar dhe çeliku i qëndrueshëm. Këto materiale kanë një ndikim të ulët mjedisor dhe ndihmojnë në krijimin e ndërtesave ekologjike.

Tekstura dhe Ngjyrat:

Zgjedhja e materialeve me tekstura dhe ngjyra të ndryshme për të krijuar fasada tërheqëse dhe që reflektojnë identitetin e brendshëm të hapësirave komerciale. Ngjyrat e gjalla dhe të qeta mund të përdoren për të krijuar atmosferë të ndryshme sipas llojit të biznesit.

Teknologjitë Inovative:

Implementimi i materialeve vetë-pastruese, si dhe panele fotovoltaike të integruara në ndërtesa (BIPV) për të maksimizuar efikasitetin energjetik dhe për të reduktuar kostot e mirëmbajtjes.

Formësimi arkitektonik dhe estetik i zonave komerciale duhet të balancojë funksionalitetin dhe tërheqjen vizuale për të krijuar mjedise të qëndrueshme dhe të këndshme. Duke integruar fasada tërheqëse, kulme inovative dhe materiale të qëndrueshme, si dhe duke krijuar hapësira publike të menduara mirë, zonat komerciale mund të shndërrohen në qendra të gjalla të jetës urbane që ofrojnë një përvojë të pasur për të gjithë përdoruesit.

▪ Rregullat për zhvillimin e peizazhit

Të gjithë shiritat e gjelbër përgjatë rrugëve duke i përfshirë edhe ata që kanë karakter mbrojtës duhet të jenë me bimë – drunjtë të cilët kanë aftësi dhe kapacitete për peizazhe atraktive dhe rregullatorë të mjedisit.

Tabela 43 Përcaktimi i numrit të përafërt të llojeve gjetherënëse për zonat komerciale

	ZK-1	ZK-2	ZK-3
Madhësia minimale e parcelës kadastrale (m ²)	1500	1200	1000
Përqindja e gjelbërimit (%)	40%	40%	50%
Nr. i fidanëve	15	12	10

Tabela 44 Përcaktimi i numrit të përafërt të llojeve të përherëshme për zonat komerciale

	ZK-1	ZK-2	ZK-3

Madhësia minimale e parcelës kadastrale (m2)	1500	1200	1000
Përqindja e gjelbërimit (%)	40%	40%	50%
Nr. i fidanëve	22	19	16

Tabela 45 Kushtet ndërtimore për Zonat Komercale (ZK)

Kushtet ndërtimore	ZK-1	ZK-2	ZK-3
Vija Ndërtimore	10m	8m	6m
Vija rregullative nga Vija Rregulluese	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Etazhiteti	B+P+3	B+P+2	B+P+1
H e lejuar/largësia nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	0.5L/1GJ	0.5L/1GJ	0.5L/1GJ
H e lejuar/ largësia nga kufiri anësor i parcelës kadastrale	0.25L/1GJ	0.25L/1GJ	0.25L/1GJ
H e lejuar/ largësia nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	0.25L/1GJ	0.25L/1GJ	0.25L/1GJ
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ	4L/1GJ
ISHPKZh	50%	50%	50%
% e gjelbërimit	50%	50%	50%
SNP	80%	80%	80%
ISN	2.0	1.5	1.0
Koeficienti minimal I përçueshmërisë termike (U-value [W/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore nga zhurma	08:00-22:00= 45db (A)	08:00-22:00= 45db (A)	08:00-22:00= 45db (A)
	22:00-08:00= 35db (A)	22:00-08:00= 35db (A)	22:00-08:00= 35db (A)
Madhësia e parcelës kadastrale për zhvillim	Min : 15 ari	Min : 12 ari	Min : 10 ari
Gjatësia e pjesës së përparme të parcelës kadastrale për zhvillim	Min. 20 m	Min. 20 m	Min. 20 m
Lartësia maksimale e ndërtesave	20m	16m	12m

Për kushte zhvillimore dhe ndërtimore për përfitim të energjisë së ripërtitshme referojuni kapitullit :

9.7. Infrastruktura E Prodhimit Të Energjisë Së Ripërtitshme.

5.4. ZONAT INDUSTRIALE (ZI-1, ZI-2 DHE ZI-3)

Zonat Industriale shënohen me kodin **ZI-1**, **ZI-2** dhe **ZI-3**, të cilat janë zona të destinuar kryesisht për prodhimtari industriale dhe aktivitete tjera afariste-shërbyese.

Tabela 46 Zonat Industriale

Kodi	Shfrytëzimi i tokës	Destinimi	Sipërfaqet për zhvillim (ha)
ZI-1	Zonë Industriale	Prodhim i energjisë elektrike	394.30ha
ZI-2	Zonë Industriale	Industri e prodhimeve të lehta	77,48ha
ZI-3	Zonë Industriale	Industri lëndës së parë, prodhimeve të rënda, prodhimeve të lehta, energjisë së ripërtitshme me panele solare	

ZI-1 – Industri për Prodhim të Energjisë Elektrike

Është zonën industrial e destinuar për prodhimin e energjisë elektrike e cila përfshinë hapësira të centralit termik që shfrytëzojnë lëndë djegëse fosile (qymyrit, naftës, gazit natyror, torfës dhe lëndëve tjera djegëse fosile) për prodhimin e energjisë.

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në kuadër të **ZI-1** shfrytëzimet e lejuara janë funksionet dhe aktivitetet në vijim:

- Ndërtimi dhe operimi i centralit termik për prodhimin e energjisë elektrike duke përdorur lëndë djegëse fosile.
- Instalimi dhe operimi i turbina/gjeneratorëve për prodhimin e energjisë në lidhje me centralin termik.
- Përdorimi i hapësirave për depozitim dhe trajtim të lëndëve djegëse.

▪ Shfrytëzimet e lejuara dytësore

- Në kuadër të **ZI-1** shfrytëzime të lejuara dytësore janë funksionet dhe aktivitetet, të cilat janë në varësi të shfrytëzimeve të lejuara dhe mund të jenë pjesë përbërëse e së njëjtës parcelë me shfrytëzimet e lejuara. Shfrytëzimet e lejuara dytësore janë si në vijim:
 - Shërbime të informimit dhe komunikime, shërbim administrativ dhe mbështetës.
 - Përdorimi i hapësirave për magazinim të lëndëve djegëse dhe materialeve të nevojshme për operimin e centralit termik.
 - Instalimi i sistemeve të kontrollit të ndotjes dhe mbrojtjes së mjedisit në lidhje me operimin e centralit termik.

▪ Shfrytëzimet e lejuara të veçanta

Funksionet dhe aktivitetet të cilat janë në pajtueshmëri me shfrytëzimet e lejuara në kuadër të **ZI-1** por të cilat i nënshtrohen kushteve plotësuese dhe kërkesës për leje të veçantë për shfrytëzim janë:

- Shërbim i administratës publike, mbrojtjes dhe sigurisë sociale,.
- Ndërtimi dhe operimi i sistemeve për trajtimin dhe përpunimin e gazeve të tymit dhe substancave të tjera të lira në atmosferë.
- Përdorimi i hapësirave për instalimin e teknologjive të energjisë dhe infrastrukturës së lidhur me centralin termik.

▪ Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht

Funksionet dhe aktivitetet e lejuara përkohësisht në kuadër të **ZI-1** të cilat më pas largohen plotësisht janë:

- Prodhimi bujqësor për konsum vetanak dhe mbledhje e produkteve natyrore.
- Punime të përkohshme për ndryshime të infrastrukturës së centralit termik ose për menaxhimin e emergjencave.

▪ Shfrytëzimet e ndaluara

Funksionet dhe aktivitetet të cilat në mënyrë specifike janë të ndaluara në kuadër të zonave industriale për shkak që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në kuadër të kësaj zone janë të gjitha zonat të cilat nuk janë të përfshira në :

- Ndërtimi dhe operimi i aktivitetëve të tjera industriale që nuk lidhen me prodhimin e energjisë elektrike përmes lëndëve djegëse fosile (p.sh., industritë e prodhimit të produkteve të tjera jo lidhur me energjinë).

ZI-2 - Industri e Prodhimeve të Lehta

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në kuadër të **ZI-2** shfrytëzimet e lejuara janë funksionet dhe aktivitetet në vijim :

- Shërbim argëtues, tregti me shumicë, tregti me pakicë, shërbim i ushqimit, riparimi i automjeteve, mallrave personale dhe shtëpiake, prodhimi i produkteve të tekstilit, prodhimi i drurit dhe produkteve me bazë të drurit, prodhimi i produkteve të letërës, prodhimi i rrobave dhe lëkurës, botim dhe shtyp, prodhim i pasjeve elektrike dhe optike, prodhimi i pijeve, ushqimeve dhe produkteve të duhanit, Prodhim i produkteve tjera të lehta, shërbime të informimit dhe komunikime, shërbim administrativ dhe mbështetës, infrastrukturë e transportit rrugor, infrastrukturë e transportit hekurudhor, infrastrukturë e shpërndarjes së gazit dhe energjisë termike dhe elektrike, Prodhim i energjisë së ripërtrishme, infrastrukturë e ujësjellësit dhe ujërave të zeza, depot, Prodhim i produkteve prej gomës dhe plastikës, prodhimet e metaleve, prodhimet e gurit, shërbim arsimor edhe industri përpunuese apo prodhuese të prodhimeve që përdoren për nevoja ushtarake.

▪ Shfrytëzimet e lejuara dytësore

- Në kuadër të **ZI-2** shfrytëzime të lejuara dytësore janë funksionet dhe aktivitetet, të cilat janë në varësi të shfrytëzimeve të lejuara dhe mund të jenë pjesë përbërëse e së njëjtës parcelë me shfrytëzimet e lejuara. Shfrytëzimet e lejuara dytësore janë si në vijim:
 - Shërbime të informimit dhe komunikime, shërbim administrativ dhe mbështetës.

- Përdorimi i hapësirave për magazinim të materialeve dhe produkteve të përfunduara.
- Instalimi i sistemeve të përpunimit dhe paketimit të produkteve.

▪ **Shfrytëzimet e lejuara të veçanta**

Funksionet dhe aktivitetet të cilat janë në pajtueshmëri me shfrytëzimet e lejuara në kuadër të **ZI-2** por të cilat i nënshtrohen kushteve plotësuese dhe kërkesës për leje të veçantë për shfrytëzim janë:

- Shërbim i administratës publike, mbrojtjes dhe sigurisë sociale, motele, infrastrukturë e transportit ajror, infrastrukturë e telekomunikacionit.
- Ndërtimi dhe operimi i laboratorëve për kërkime dhe zhvillime në lidhje me produkte të lehta.
- Instalimi i sistemeve të energjisë dhe teknologjive të efikasizuara për prodhimin.

▪ **Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht**

Funksionet dhe aktivitet e lejuara përkohësisht në kuadër të **ZI-2** të cilat më pas largohen plotësisht janë:

- Prodhimi bujqësor për konsum vetanak dhe mbledhje e produkteve natyrore.

▪ **Shfrytëzimet e ndaluara**

Funksionet dhe aktivitet të cilat në mënyrë specifike janë të ndaluara në kuadër të zonave industriale për shkak që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në kuadër të kësaj zone janë të gjitha zonat të cilat nuk janë të përfshira në :

- Ndërtimi dhe operimi i aktiviteteve të tjera industriale që nuk lidhen me prodhimin e produkteve të lehta (p.sh., industritë e rënda, kimike, etj.).

ZI-3 - Industri lëndës së parë, prodhimeve të rënda, prodhimeve të lehta, energjisë së ripërtëritshme me panele solare.

Kjo klasë përfshinë hapësira të centralit termik që shfrytëzon burimet ujore, diellore, ere, termike, baticën, valët, etj. si dhe energji të tjera të ripërtëritshme (me përjashtim të energjisë së biomasës) për prodhimin e energjisë

▪ **Shfrytëzimet e lejuara**

Në kuadër të **ZI-3** shfrytëzimet e lejuara janë funksionet dhe aktivitetet në vijim :

- Ndërtimi dhe operimi i sistemeve fotovoltaikë për prodhimin e energjisë elektrike me panele solare.
- Instalimi dhe lidhja e paneleve solare me sistemin elektrik për transmetimin dhe shpërndarjen e energjisë.
- Përdorimi i hapësirave për depozitim të materialeve dhe pajisjeve të nevojshme për instalimin dhe mirëmbajtjen e paneleve solare.
- Industri e lëndës së parë.
- Industri e prodhimeve të rënda.
- Industri e prodhimeve të lehta.
- Industri përpunuese apo prodhuese të prodhimeve që përdoren për nevoja ushtarake.

▪ **Shfrytëzimet e lejuara dytësore**

▪ Në kuadër të **ZI-3**, shfrytëzime të lejuara dytësore janë funksionet dhe aktivitetet, të cilat janë në varësi të shfrytëzimeve të lejuara dhe mund të jenë pjesë përbërëse e së njëjtës parcelë me shfrytëzimet e lejuara. Shfrytëzimet e lejuara dytësore janë si në vijim:

- Shërbime të informimit dhe komunikime, shërbim administrativ dhe mbështetës.
- Përdorimi i hapësirave për montimin e sistemeve të mbështetjes dhe sigurisë për panelet solare.
- Instalimi i sistemeve të monitorimit dhe kontrollit për performancën dhe mirëmbajtjen e paneleve solare.

▪ **Shfrytëzimet e lejuara të veçanta**

Funksionet dhe aktivitetet të cilat janë në pajtueshmëri me shfrytëzimet e lejuara në kuadër të **ZI-3**, por të cilat i nënshtrohen kushteve plotësuese dhe kërkesës për leje të veçantë për shfrytëzim janë:

- Shërbim i administratës publike, mbrojtjes dhe sigurisë sociale.
- Ndërtimi dhe operimi i stacioneve të kontrollit dhe monitorimit të prodhimit të energjisë nga paneli solar.
- Përdorimi i hapësirave për stacione të bashkëpunimit dhe mbështetjes së teknologjive të energjisë së ripërtëritshme.

▪ **Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht**

Funksionet dhe aktivitetet e lejuara përkohësisht në kuadër të **ZI-3**, të cilat më pas largohen plotësisht janë:

- Prodhimi bujqësor për konsum vetanak dhe mbledhje e produkteve natyrore.
- Punime të përkohshme për rregullimin e infrastrukturës së dëmtuar ose për ndërhyrje të nevojshme për sigurinë dhe efikasitetin e sistemeve fotovoltaike.

▪ **Shfrytëzimet e ndaluara**

Funksionet dhe aktivitetet të cilat në mënyrë specifike janë të ndaluara në kuadër të zonave industriale për shkak që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në kuadër të kësaj zone janë të gjitha zonat të cilat nuk janë të përfshira në :

- Shfrytëzimet e lejuara, Shfrytëzimet e lejuara dytësore, Shfrytëzimet e lejuara të veçanta dhe Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht.

Tabela 47 Kushtet zhvillimore për Zone Industriale (ZI)

Lloji i funksioneve dhe aktiviteteve	Kushtet e shfrytëzimit			Hilucs3	
	ZI-1	ZI-2	ZI-3	LV	N
Hilucs2					
Prodhim primarë					
Bujqësi	LP	LP	LP		
Pylltari	LP	LP	LP		
Minierë dhe gurorë	LP	LP	LP		
Akuakulturë dhe peshkim	LP	LP	LP		
Prodhimtari parësore tjetër	LP	LP	LP		
Prodhim dytësor					
Industri e lëndës së parë	L	L	L		
Industri e prodhimeve të rënda	L	L	L		
Industri e prodhimeve të lehta	L	L	L		
Prodhim i energjisë	L	L	L		
Prodhim tjetër dytësorë	L	L	L		
Prodhim tretësor					
Shërbim tregtar	LD	LD	LD		
Shërbim profesional financiar dhe i informacionit	LD	LD	LD		
Shërbim i komunitetit	LV	LV	LV		
Shërbim kulturor, argëtues dhe rekreativ	LD	LD	LD		
Shërbim tjetër	LD	LD	LD		
Rrjetet e transportit, logjistikës dhe infrastrukturës publike					
Rrjetet e transportit	L	L	L		
Shërbim i logjistikës dhe magazinimit	L	L	L		
Shërbim publik	L	L	L		
Banim					
Banim i përhershëm	N	N	N		
Banim me funksione të tjera në pajtueshmëri	LV	LV	LV		
Banim tjetër	N	N	N		
Shfrytëzim tjetër					
Tokë kalimtare	LP	LP	LP		
Tokë e braktisur	LP	LP	LP		
Tokë natyrore e cila nuk është nën ndonjë shfrytëzim tjetër ekonomik	LP	LP	LP		
Hapësirë në të cilën të gjitha shfrytëzimet janë të lejuara	LP	LP	LP		
Hapësirë pa ndonjë shfrytëzim të specifikuar apo të planifikuar	LP	LP	LP		
Hapësirë me shfrytëzim të panjohur	LP	LP	LP		

Loji i funksioneve dhe aktiviteteve	Kushtet e shfrytëzimit	Hilucs3
L-lejuar; LD-Lejuar Dytësore; LV-Lejuar e Veçantë; LP-Lejuar e Përkohshme dhe N-Ndaluar		

▪ **Etazhiteti**

1. Në ZI-1, numri i etazheve të lejuara është dy, përkatësisht B+P+1.
2. Në ZI-2, numri i etazheve të lejuara është dy, përkatësisht B+P+1.
3. Në ZI-3, numri i etazheve të lejuara është dy, përkatësisht B+P+1.

Për përdorimin e bodrumeve dhe suterrenit, referojuni kapitullit : 3.13 Përdorimi i suterrenit dhe bodrumit.

▪ **Vija rregullative**

Vija rregullative është e definuar nga profili i rrugës së planifikuar publike.

Në raste të planifikimit të rrugëve të reja tek të cilat duhet të caktohen gjerësitë e rrugëve si dhe vija rregulluese, duhet të jenë në përputhje me Udhëzimin Administrativ për Normat Teknike të Planifikimit Hapësinor si :

Tabela 48 Vija rregulluese sipas profileve të rrugëve të planifikuara.

GJËRËSIA E RRUGËS NË MES DY VIJAVE RREGULLUESE	VIJA RREGULLUESE
Rrugë të rrjetit nacionale apo regjionale- 23,00m	11.50m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët transite Urbane – 21,00m	10.50m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët Transite nëpërmjet vendbanimeve – fshatrave – 9,50m.	4.75m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët përmbledhëse / shpërndarëse – 10,50m	5.25m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët Servisore – 9,00m	4.50m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët banesore- 8,50m	4.25m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët industriale – 10,00m	5.00m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët qaseshe/dykahëshe – 5,50m	2.75m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.
Rrugët qaseshe/njëkahëshe – 3,50m	1.75m nga Vija Aksiale Qarkulluese e Rrugës, në të dyja anët e rrugës.

▪ **Vija ndërtimore**

Vija ndërtimore përgjatë rrugës publike është 8m.

Autoriteti përgjegjës komunal mund edhe të aplikoj bonuset e zoonimit gjatë përpjekjeve për të zbatuar vijën ndërtimore të planifikuar.

▪ **Distanca në mes të një ndërtese Industrial dhe një ndërtese jo Industriale**

Distanca në mes objekteve industriale përcaktohen në përputhje me rregullat e sigurisë së ndërtesës dhe aktiviteteve që zhvillohen në to, siç është përcaktuar në legjislacionin në fuqi.

Distanca në mes të një objekti industrial dhe një ndërtese jo industriale nuk duhet të jetë më pak se lartësia maksimale mbi tokë e ndërtesës më të lartë fqinje.

▪ **Lartësia e lejuar**

Lartësia e lejuar në raport me largësinë nga kufiri anësor dhe i pasmë i parcelës kadastrale matet si raporti ndërmjet gjatësisë nga kufiri anësor dhe i prapmë i parcelës kadastrale dhe lartësisë së ndërtesës. Ky raport nuk mund të jetë më i vogël se 0.5L/1GJ dhe më i madh se 2L/1GJ, ku GJ- është distanca mes ndërtesës dhe kufiri të parcelës kadastrale dhe L është lartësia e ndërtesës. Mirëpo, në rast se parashtruesi/ja i/e kërkesës për leje ndërtimore ka siguruar marrëveshje paraprake me pronarët e tokave fqinje atëherë raporti L/G maksimal i lejuar është 4L/1GJ, dhe në fasadat të cilat përdorin këtë raport nuk lejohen të kenë hapësira të jashtme si logje, ballkonet, tarracat, kopshtet dhe atriume.

▪ Ndërrhyrjet e lejuara në lartësi

Elementet dhe struktura e mëposhtme lejohe të ndërhyjnë në kufizimet e zonës për lartësi maksimale ;

1. Kambanarët, majat, sahat kullat ose kullat e kambanave, kupolat, ose shtizat e flamujve;
2. Oxhaqet ose pirgjet;
3. Antenat e radios, televizionit ose telekomunikimit;
4. Pajisjet ndihmëse për navigim;
5. Kullat ose shtyllat e tensionit të lartë;
6. Konstruksionet e rezervuarve të ujit;
7. Hangarët, siloset, furrat, mullinjët me erë, hambarët e drithërave;
8. Kullat e ashensorëve ose nën-kulmet mekanike që zënë jo më shumë se 10 për qind të sipërfaqes së kulmit të një ndërtese në të cilën ndodhet.

▪ Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh)

1. Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale (ISHPKZh) për ZI-1 është 50%;
2. Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale (ISHPKZh) për ZI-2 është 50%.
3. Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale (ISHPKZh) për ZI-3 është 50%.

▪ Indeksi i sipërfaqes së ndërtuar (ISN)

1. Indeksi i sipërfaqes së ndërtuar ISN për ZI-1 është 1.0;
2. Indeksi i sipërfaqes së ndërtuar ISN për ZI-2 është 1.0.
3. Indeksi i sipërfaqes së ndërtuar ISN për ZI-3 është 1.0.

▪ Kërkesat minimale për vend-parkingje

▪ Kërkesat minimale për vend-parkingje në zona industriale ZI janë:

Industriale	Ndërtesat e industrive	1VP/100m ² të hapësirës shitëse
	Ndërtesat e zanateve	2VP/100m ² të hapësirës shitëse

▪ E drejta e ndriçimit natyror për dritaret ekzistuese ndaj ndërtesave të banimit

Ndriçimi natyror për dritaret paraqet rregullin e rrafshit imagjinar në kënd prej 45° për të siguruar ndriçim natyror dhe diellosje për strukturat ekzistuese me shfrytëzim banimi. Rrafshi imagjinar është i projektuar për të siguruar dritë dhe ajër në nivelin e dritares më të ulët të ndërtesave të propozuara dhe ekzistuese. Ky kusht ndërtimor është i paraqitur në mënyrë figurative në figurën e mëposhtme:

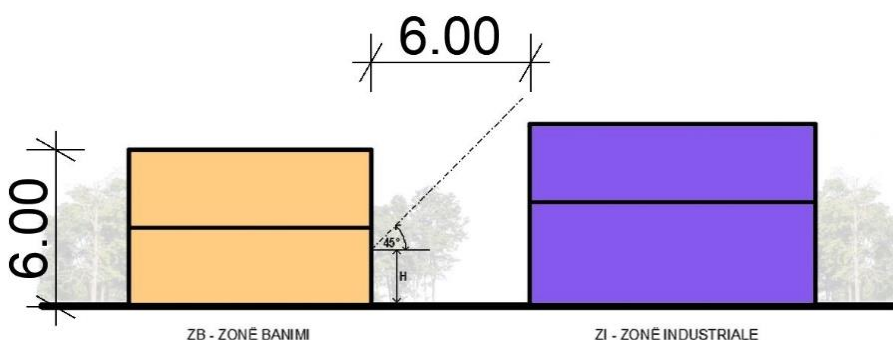
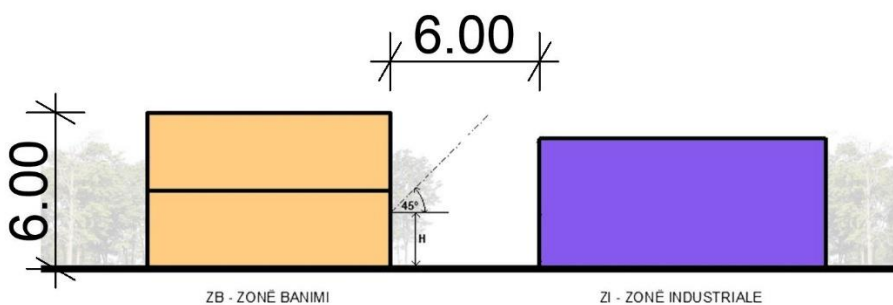

Figura 11 Shembulli i llogaritjes së lartësisë për bazuar në këndin 45°

▪ **Qasja adekuatë në rrugë publike dhe infrastrukturë teknike**

Secila ndërtesë duhet të gëzojë qasje në infrastrukture teknike dhe atë publike, duke mos penguar fqinjët, apo infrastrukturën teknike ekzistuese.

Si pjesë e dokumentacionit për aplikim për Kushte dhe Leje ndërtimore duhet të sjellët situacioni që përmban infrastrukturën teknike ekzistuese.

Të gjitha objektet e banimit duhet të dizajnohen dhe ndërtohen sipas standardeve që i përgjigjen nevojave të personave me aftësi të kufizuara.

▪ **Kufizimet ndaj zhurmës**

Kufizimet e depërtimit të zhurmës në mjedis të hapur dhe mjedisë të mbyllura fqinje janë sipas intervaleve kohore:

- 08:00-22:00 = 45db (A), dhe
- 22:00-08:00 = 35db (A)

▪ **Masat për mbrojtjen e vlerave natyrore, historike dhe kulturore**

Nëse brenda zonës ka zona të tilla atëherë masat për mbrojtjen e tyre janë precizuar në kuadër të ligjeve dhe udhëzimeve administrative.

▪ **Kërkesa tjera për rregullim të hapësirës gjatë përcaktimit të kushteve ndërtimore**

Parcela zhvillimore minimale për zhvillim është 1,000m².

▪ **Formësimi arkitektonik dhe estetik**

Fasadat si elemente kryesore me rëndësi estetike dhe formësuese tek ndërtesat, duhet të jenë në harmoni të plotë me ndërtesat tjera ekzistuese të zonës, kjo për arsye të kontekstualizimit në arkitekturë.

1. Në raste të zonave të reja ku nuk kemi ndërtesa tjera apo zona nuk ka formuar kontekstin arkitektonik dhe urban, ndërtesat duhet ti zbatojnë këto kushte për formësim arkitektonik.

- Fasadat e Gjelbra:

Integrimi i kopshteve vertikale dhe muraleve të gjelbra jo vetëm që përmirëson estetikën, por edhe përmirëson cilësinë e ajrit dhe redukton efektin e ngrohjes urbane. Bimësia e zgjedhur duhet të jetë autoktone dhe e qëndrueshme ndaj kushteve lokale klimatike.

- Fasadat e Transparente dhe Përdorimi i Xhamit:

Përdorimi i xhamit të dyfishtë ose të trefishtë për të rritur izolimin termik dhe akustik. Fasadat transparente mund të lejojnë ndriçimin natyror dhe të krijojnë një ndjesi hapësire dhe transparence.

- Materiale të Avancuara:

Përdorimi i materialeve moderne si panele metalike të përpunuara, alumini dhe çeliku të qëndrueshëm. Këto materiale ofrojnë një pamje industriale moderne dhe janë rezistente ndaj kushteve të vështira atmosferike.

2. Në Zona Industriale, preferohet kulmi dyujor ose i rrafshët.

- Kulmet e Gjelbra:

Instalimi i kulmeve të gjelbra (green roofs) për të rritur izolimin termik dhe për të krijuar hapësira të gjelbra të përdorshme. Këto kulme ndihmojnë gjithashtu në menaxhimin e ujërave të shiut dhe përmirësimin e biodiversitetit urban.

- Panelet Diellore:

Integrimi i paneleve diellore për të prodhuar energji të pastër dhe për të reduktuar varësinë nga burimet tradicionale të energjisë. Kulmet e pjerrëta ose të sheshta mund të shfrytëzohen për të maksimizuar ekspozimin ndaj diellit.

- Izolimi Efikas:

Përdorimi i materialeve të izoluar si poliuretani ose materiali i ricikluar për të siguruar izolim termik dhe për të reduktuar humbjet e energjisë. Kjo ndihmon në mbajtjen e një klime të brendshme të qëndrueshme dhe në reduktimin e kostove të ngrohjes dhe ftohjes.

3. Përdorimi i Materialeve:

- Materiale të Qëndrueshme dhe të Riciklueshme:

Përdorimi i materialeve që kanë një cikël jete të gjatë dhe që mund të riciklohen në fund të përdorimit të tyre, si druri i certifikuar, betoni i ricikluar dhe çeliku i përpunuar. Këto materiale reduktojnë ndikimin mjedisor dhe promovojnë qëndrueshmërinë.

- Tekstura dhe Ngjyrat:

Zgjedhja e teksturave dhe ngjyrave që harmonizohen me peizazhin lokal dhe që krijojnë një identitet vizual të veçantë për zonën industriale. Ngjyrat e qëndrueshme dhe materialet rezistente ndaj ndryshkut dhe korrozionit janë të rëndësishme për mbajtjen e pamjes së ndërtesave.

- Inovacionet në Materiale:

Implementimi i teknologjive të reja si panele fotovoltaike të integruara në ndërtesa (BIPV) dhe materiale vetë-pastruese që reduktojnë nevojat për mirëmbajtje dhe rrisin efikasitetin energjetik.

Integrimi i fasadave të gjelbra, kulmeve inovative dhe materialeve të qëndrueshme në dizajnin e zonave industriale krijon një mjedis që është funksional, efikas dhe estetikisht i këndshëm. Kjo qasje promovon një model të ri për zhvillimin industrial që është në harmoni me natyrën dhe nevojat moderne të shoqërisë, duke përmirësuar cilësinë e jetës për punonjësit dhe komunitetin përreth.

▪ Rregullat për zhvillimin e peizazhit

Të gjithë shiritat e gjelbër përgjatë rrugëve duke i përfshirë edhe ata që kane karakter mbrojtës duhet të jenë me bimë – drunjtë të cilët kanë aftësi dhe kapacitete për peizazhe atraktive dhe rregullatorë të mjedisit.

Tabela 49 Kushtet ndërtimore për Zonat Industriale (ZI) ZI-1, ZI-2 dhe ZI-3

Kushtet ndërtimore	ZI-1	ZI-2	ZI-3
Vija Ndërtimore	9m	9m	9m
Vija rregullative	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar	Profili i rrugës së planifikuar
Etazhiteti	P+1	P+1	P+1
Lartësia e lejuar/largësinë nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike	0.75L/1GJ	0.75L/1GJ	0.75L/1GJ
Lartësia e lejuar/largësinë nga kufiri anësor i parcelës kadastrale	0.25L/1GJ	0.25L/1GJ	0.25L/1GJ
Lartësia e lejuar/largësinë nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale	0.25L/1GJ	0.25L/1GJ	0.25L/1GJ
L/GJ nga kufiri i pasmë i parcelës kadastrale me marrëveshje paraprake me fqinjët, në të cilën fasadë nuk lejohen hapje për hapësira banimi apo hapësira të jashtme.	4L/1GJ	4L/1GJ	4L/1GJ
ISHPKZh	50%	50%	50%
% e gjelbërimit	50%	50%	50%
SNP	80%	80%	80%
ISN	1.00	1.00	1.00
Koeficienti minimal i përqeshmërisë termike (U-value [W/m ² K])	Muri 0.5	Muri 0.5	Muri 0.5
	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3	Kulmi 0.3
	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5	Dyshemeja 0.5
Kufizimet e ndotjes mjedisore nga zhurma	08:00-22:00 = 45db (A)	08:00-22:00 = 45db (A)	08:00-22:00 = 45db (A)
	22:00-08:00 = 35db (A)	22:00-08:00 = 35db (A)	22:00-08:00 = 35db (A)
Madhësia e parcelës kadastrale për zhvillim	Min : 20 ari	Min : 15 ari	Min : 15 ari
Gjatësia e pjesës së përparme të parcelës kadastrale për zhvillim	Min : 50m	Min : 40 m	Min : 40 m
Lartësia maksimale e ndërtesave	12m	12m	12m

Për kushte zhvillimore dhe ndërtimore për përfitimin e energjisë së ripërtitshme referojuni kapitullit :

9.7. INFRASTRUKTURA E PRODHIMIT TË ENERGJISË SË RIPËRTËRITSHME.

5.5. ZONË REKREATIVE-TURISTIKE (ZRT)

Zonat Rekreative-Turistike shënohen me kodin **ZrT** dhe janë sipërfaqe me vlera të mëdha natyrore, peisazhike, kulturore, sportive, pushimi, gjelbrimi, parku dhe rekreimi të cilat janë përcaktuara parasegjithash për zhvillim të turizmit.

Tabela 50 Zonat Rekreative Turistike

Zona bazë	Kodi bazë	Destinimi	Kodi identifikues i zonës	Sipërfaqe për zhvillim (ha)
Zonë rekreative-turistike	ZrT	Hapësire e hapur rekreative/gjelbrim	ZrT-1	22.23
Zonë rekreative-turistike	ZrT	Infrastruktura sportive	ZrT-2	16.42

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në ZrT1 dhe ZrT2, funksionet dhe aktivitetet e lejuara janë :

- Hapësirat e mbuluara rekreative, Hapësirat e hapura rekreative, shërbime të tjera rekreative, Shërbim i ushqimit, infrastruktura rrugore si dhe infrastruktura ujësjellësit dhe ujërave të zeza, infrastrukturë e shpërndarjes së gazit dhe energjisë termike dhe elektrike, infrastrukturë të telekomunikacionit.

▪ Shfrytëzimet e lejuara dytësore

Në ZrT1 dhe ZrT2 funksionet dhe aktivitetet dytësore dhe vartëse nga shfrytëzimi parësor i lejuar në zonë që mund të gjenden edhe në të njëjtën parcelë me shfrytëzimin e lejuar janë:

- Shërbimet argëtuese, shërbimet e komunitetit duke përfshirë vetëm shërbimin fetar, shërbimet tregtare (tregtia me pakicë), shërbimet profesionale financiare dhe informacionit.
- Mbjellja e fidanëve për qëllime edukative dhe dekorative, ecje e lirë në natyrë, etj.

▪ Shfrytëzimet e lejuara të veçanta

Në ZrT1 dhe ZrT2, funksionet dhe aktivitetet të cilat janë të lejuara me kushte plotësuese dhe me kërkesë të veçantë janë:

- Shërbim kulturor, hapësirë e mbuluar rekreative, hapësirë e hapur rekreative,parqe, infrastrukturë e transportit ajror, infrastrukturë e transportit ujor dhe infrastrukturë e telekomunikacionit.

Në ZrT1 dhe ZrT2, funksionet dhe aktivitetet të cilat janë të lejuara me kushte plotësuese dhe me kërkesë të veçantë janë:

- Gjuetia, peshkimi dhe mbledhja e frutave natyrore, bujqësia, pylltari.

▪ Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht

Funksionet dhe aktivitet e lejuara përkohësisht në kuadër të ZrT1 dhe ZrT2, pas së cilës largohen plotësisht janë:

- Prodhim bujqësor për konsum vetjak , Mbledhje e produkteve natyrore, Veprimtaritë mobile turistike.

▪ Shfrytëzimet e ndaluara

Në ZrT1 dhe ZrT2, kemi edhe shfrytëzimet e ndaluara, të cilat i kemi përcaktuar si funksione dhe aktivitete që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në zonë dhe i kemi deklaruar në mënyrë specifike si të pa lejuara, e këto janë të gjitha zonat të cilat nuk janë të përfshira në : Shfrytëzimet e lejuara, Shfrytëzimet e lejuara dytësore, Shfrytëzimet e lejuara të veçanta dhe Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht.

▪ Kushtet Ndërtimore

Në kuadër të ZrT1 dhe ZrT2 së, hyjnë funksionet dhe aktivitetet me përmbajtje të larmishme, për të cilat kushtet ndërtimore janë specifike dhe rregullohen sipas rregulloreve specifike për normat e projektimit.

▪ Për zonat ZrT1 dhe ZrT2 - Hapësirë e hapur rekreative (ZrT1) dhe infrastrukturë sportive(ZrT2)

Në kuadër të zonës ZrT1, hyjnë funksione dhe aktivitete me përmbajtje të larmishme, Park/rekreim/gjelbrim, për të cilat kushtet ndërtimore janë specifike dhe rregullohen sipas rregulloreve specifike për normat e projektimit. Sa i përket parqeve, normat e planifikimit japin këto kushte:

- Parqet publike në kuadër të lagjes: 1.00 m²/banor;
- Parqet publike në kuadër të vendbanimit: 2.00 m²/banor;
- Brezat e gjelbër përgjatë rrugëve: 1.00 m²/banor;
- Brezat e gjelbër përgjatë rrjedhave ujore: 2.00 m²/banor.

Të gjitha aktivitetet dhe funksionet, përkatësisht çdo ndërtim në kuadër të kësaj zone duhet të dizajnohet dhe ndërtohet sipas kërkesave dhe standardeve që respektojnë të drejtat e personave me aftësi të kufizuara.

Në kuadër të zonës ZrT2, hyjnë funksione dhe aktivitete me përmbajtje të larmishme si, Infrastruktura e institucioneve sportive dhe hapësirave rekreative, komplekse sportive, të cilat kanë kushte specifike dhe rregullohen sipas rregulloreve dhe normave specifike të projektimit. Sa i përket institucioneve sportive dhe hapësirave rekreative, normat e planifikimit japin këto kushte :

1. Numri i banorëve në vendbanim:

- ≤ 5000 banor: 2.50 m²/banor;
- ≥ 5001- 20000 banor: 4.50 m²/banor;
- > 20001 banor: 5.00 m²/banor.

2. Indeksi i shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh):

- Ndërtesat sportive: 60%.

3. Distanca optimale shërbyese, respektivisht rrezja optimale shërbyese në vijë ajrore:

- Fushat sportive dhe rekreative: 800 m.

4. Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit

Infrastruktura e institucioneve të sportit dhe rekreacionit, duhet të planifikohet në lokacione, si në vijim:

- në lokacion të diellosur dhe të mbrojtur nga erërat e forta;
- në lokacion të rrafshët pranë burimeve dhe pasqyrave ujore.

Kushtet ndërtimore më specifike janë të papërcaktuara në kapitullin 8.0 INFRASTRUKTURA PUBLIKE DHE SOCIALE më saktësisht në nënkaptullin 8.1 dhe 8.2

Për kushte zhvillimore dhe ndërtimore për përfitimim e energjisë së ripërtitshme referojuni kapitullit :

9.7. INFRASTRUKTURA E PRODHIMIT TË ENERGISË SË RIPËRTËRITSHME.

5.6. ZONAT E KOMUNIKACIONIT - TRANSPORTIT (ZKT)

Tabela 51 Zonat e komunikacionit dhe transportit

Zona bazë	Kodi bazë	Destinimi	Kodi identifikues i zonës	Sipërfaqe për zhvillim (ha)
Zonë komunikacioni dhe transporti	ZkT	Infrastrukturë rrugore	ZkT-1	65.61

Zona e komunikacionit dhe transportit shënohet me kodin **ZkT dhe** janë zona që shërbejnë për qëllime të transporti, mallrave, shërbimeve, informatave dhe udhëtarëve. Rregullat e shfrytëzimit dhe ndërtimit në kuadër të kësaj zone, rregullohen sipas legjislacionit dhe rregulloreve specifike të kësaj fushe dhe dominojnë ndaj rregullave të HZKom-it.

Zonat e komunikacionit, transportit shtrihen në një sipërfaqe të përgjithshme prej 85.32 ha.

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në kuadër të **ZkT**, shfrytëzimet e lejuara janë funksionet dhe aktivitetet si në vijim:

- Infrastrukturë e transportit rrugor, Infrastrukturë e transportit hekurudhor, Infrastrukturë e transportit ajror dhe të gjitha formave të tjera të transportit.

▪ Shfrytëzimet e lejuara dytësore

Në kuadër të **ZkT**, shfrytëzimet e lejuara dytësore janë funksionet dhe aktivitetet, të cilat janë në varësi të shfrytëzimeve të lejuara dhe mund të jenë pjesë përbërëse e së njëjtës parcelë me shfrytëzimet e lejuara. Shfrytëzimet e lejuara dytësore janë si në vijim:

- Infrastrukturë e shpërndarjes së gazit dhe energjisë termike elektrike, Infrastrukturë e ujësjellësit dhe ujërave të zeza-atmosferike.

▪ Shfrytëzimet e lejuara të veçanta

Funksionet dhe aktivitetet të cilat janë në pajtueshmëri me shfrytëzimet e lejuara në kuadër të **ZkT**, por të cilat i nënshtrohen kushteve plotësuese dhe kërkesës për leje të veçantë për shfrytëzim janë:

- Infrastrukturë për trajtimin i mbeturinave, shërbim tregtar me shumice dhe pakicë dhe riparimi i automjeteve dhe mallrave personale dhe shtëpiake.

▪ Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht

Funksionet dhe aktivitetet e lejuara përkohësisht në kuadër të **ZKT**, pas së cilës largohen plotësisht janë:

- Prodhim bujqësor për konsum vetjak , Mbledhje e produkteve natyrore.
- Shfrytëzimet aktuale-ekzistuese.

▪ Shfrytëzimet e ndaluara

Funksionet dhe aktivitetet të cilat në mënyrë specifike janë të ndaluara në kuadër të **ZKT**, për shkak që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në kuadër të kësaj zone, janë të gjitha zonat të cilat nuk janë të përfshira në : Shfrytëzimet e lejuara, Shfrytëzimet e lejuara dytësore, Shfrytëzimet e lejuara të veçanta dhe Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht.

▪ Kushtet Ndërtimore

Të gjitha karakteristikat lidhur me kërkesat për kushtet ndërtimore në kuadër të **ZKT**, janë subjekt i legjislacionit, rregulloreve dhe eurokodeve specifike të fushës së ndërtimit dhe transportit dhe komunikacionit.

Zonat e shërbimeve, elaborohen tek kërkesat për kushtet e projektimit.

Për kushte zhvillimore dhe ndërtimore për përfitimin e energjisë së ripërtitshme referojuni kapitullit :

9.7. INFRASTRUKTURA E PRODHIMIT TË ENERGISË SË RIPËRTËRITSHME.

5.7. ZONË BUJQËSORE (ZB)

Zona Bujqësore shënohen me kodin **Zb** dhe është kryesisht sipërfaqe e mbuluar me tokë bujqësore të kualitetit të lartë. Ky grup paraqet tokën e kualitetit më të mirë e cila ka kufizime të menaxhueshme mjedisore. Ka përdorime intensive bujqësore apo për hortikulturë që duhet mbrojtur në mënyrë të rreptë për shfrytëzim bujqësor. Përderisa zbatohet një standard i lartë, gjasa që ky lloj i shfrytëzimit të tokës të shkaktojë dëme minimale mjedisore.

Këto sipërfaqe janë të përshtatshme për prodhim të drithërave, perimeve pemëve dhe lloje të tjera intensive të industrive bujqësore, varësisht nga kushtet lokale, qasja dhe parametrat e tokës.

Në tokat bujqësore janë përcaktuar shfrytëzimet në të cilat shfrytëzime janë përcaktuara edhe aktivitetet e lejuara të cilat janë radhitur si më poshtë:

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në **Zb** funksione dhe aktivitetet e lejuara janë:

Kultivimi i drithërave, i bimëve bishtajore dhe i farërave vajore, Kultivimi i perimeve, Pjepja dhe Shalqin, Bimë rrënjore, Tuberoze, Kultivimi i kallamsheqerit, Kultivimi i duhanit, Kultivimi i hardhive, Kultivimi në serë, Kultivimi i frutave me bërthamë dhe frutave me farë, Kultivimi i frutave të tjera pemore, Arra dhe Lajthi, Shumimi i bimëve, Kultivimi i bimëve të tjera njëvjeçare, Kultivimi i bimëve të tjera shumëvjeçare.

▪ Shfrytëzimet e lejuara dytësore

Në **Zb** funksione dhe aktivitetet dytësore dhe vartëse nga shfrytëzimi parësor i lejuar në zonë që mund të gjenden edhe në të njëjtën parcelë me shfrytëzimin e lejuar janë:

Shërbimet tregtare në të mirën e bujqësisë, Kultivimi i erëzave, Bimëve aromatike, Farmaceutike dhe Mjekësore, Veprimtaritë ndihmëse për prodhimet bimore, Veprimtaritë e pas korryes së bimëve, pas vjeljes së pemëve, shfrytëzimi i mineraleve sipërfaqësore dhe nëntokësore dhe shfrytëzimit të drurit.

▪ Shfrytëzimet e lejuara të veçanta

Në **Zb** funksionet dhe aktivitetet të cilat janë të lejuara me kushte plotësuese dhe me kërkesë të veçantë janë:

Infrastruktura bujqësore (fermat), ndërtesat mbështetëse të fermave dhe objektet për grumbullimin dhe trajtimin e produkteve bujqësore, ndërtesat për përpunim, ruajtje dhe konservim të mishit, aktivitetet për nxjerrjen e pasurive nëntokësore dhe sipërfaqësore, kampingu, Bletaria.

▪ Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht

Funksionet dhe aktivitetet e lejuara përkohësisht në kuadër të **Zb**-së, pas së cilës largohen plotësisht janë:

Energjia e ripërtitshme (deri në 10 MW lejen dhe pëlqimin e jep Komuna ndërsa mbi 10 MW lejen dhe pëlqimin e jep institucionet qendrore, paraprakisht kërkohet të bëhet një plan fizibiliteti për potencialet energjetike për energji të ripërtitshme), (Shfrytëzimet e lejuara të përkohshme për energji të ripërtitshme që mund të aplikohen për tokat bujqësore, vlejnjë për tokat me kulturë të klasës 5 e më lartë sipas përcaktimit aktual me legjislacion në fuqi për tokat bujqësore). Mbledhje e produkteve natyrore, promovimi dhe shitja e produkteve bujqësore sipas periudhave të caktuara, shfrytëzimi i kullosave për kullotje të bagëtisë.

▪ Shfrytëzimet e ndaluara

Në **Zb** të gjitha aktivitetet të cilat nuk janë të lejuara, të lejuara dytësore, lejuara të veçanta, lejuara përkohshme konsiderohen të ndaluara.

▪ Kushtet Zhvillimore për zonat bujqësore Zb

Në vijim janë përcaktuar kushtet zhvillimore për zonat bujqësore që niveli qendror i ka përcaktuar për tu përdorur ekskluzivisht vetëm për veprimtari bujqësore, me qëllim të ruajtjes së tokave bujqësore.

Përderisa Plani Zhvillimor Komunal ka përcaktuar kufijtë ndërtimor të fshatrave përtej të cilave nuk lejohet ndërtimi i ndërtesave, si dhe përcaktimin e tokave bujqësore. Për të mbrojtur tokat bujqësore përreth këtyre vendbanimeve, harta zonale përcakton kushtet e shfrytëzimit dhe kufizon zhvillimet të cilat do të ndikojnë në dëmtimin dhe tjetërsimin e këtyre zonave të përshtatshme për zhvillimin ekonomik të vendit.

Në përputhje me kërkesat e Udhëzimit Administrativ për HZK, kushtet zhvillimore vijuese për zonat bujqësore janë përcaktuar në bazë të kritereve dhe zonimeve vijuese:

1. Kushtet zhvillimore sipas përshtatshmërisë së tokës bujqësore për klasat 1 – 8-të,
2. Kushtet zhvillimore sipas zonimit agro-ekologjik,
3. Kushtet zhvillimore sipas mënyrës së shfrytëzimit të tokës bujqësore,
4. Kushtet zhvillimore për ndërtesat mbështetëse.

▪ Kushtet zhvillimore sipas përshtatshmërisë së tokës bujqësore për klasat 1 – 8-të,

Kjo pjesë përcakton kushtet zhvillimore për shfrytëzimin e tokës sipas përshtatshmërisë së tokës bujqësore të cilat janë kushte plotësuese që duhen të përmbushen krahas kushteve të përcaktuara sipas ligjit për tokat bujqësore 02/L-26 dhe zonimit agro-ekologjik. Bazuar në klasifikimin e përshtatshmërisë së tokës bujqësore nga niveli qendror, në komunën tonë janë identifikuar sipërfaqet vijuese për klasat 1-8:

- Zb-K1, zonë bujqësore të përshtatshme e tokës bujqësore klasës 1 janë gjithsejtë 2372 ha
- Zb-K2, zonë bujqësore të përshtatshme e tokës bujqësore klasës 2 janë gjithsejtë 2705 ha
- Zb-K3, zonë bujqësore të përshtatshme e tokës bujqësore klasës 3 janë gjithsejtë 3863 ha
- Zb-K4, zonë bujqësore të përshtatshme e tokës bujqësore klasës 4 janë gjithsejtë 999 ha
- Zb-K5, zonë bujqësore të përshtatshme e tokës bujqësore klasës 5 janë gjithsejtë 348 ha
- Zb-K6, zonë bujqësore të përshtatshme e tokës bujqësore klasës 6 janë gjithsejtë 47 ha
- Zb-K7, zonë bujqësore të përshtatshme e tokës bujqësore klasës 7 janë gjithsejtë 3.30 ha
- Zb-K8, zonë bujqësore të përshtatshme e tokës bujqësore klasës 8 janë gjithsejtë 148 ha

Në vijim janë paraqitur kushtet zhvillimore për secilën klasë të përshtatshmërisë së tokave bujqësore që shtrihen në komunën tonë.

▪ Kushtet zhvillimore për tokat klasa 1-4

Mbase lloji më i rëndësishëm në kuadër të komizës së shfrytëzimit të tokës. Kjo është tokë intensive bujqësore apo për hortikulturë që duhet mbrojtur në mënyrë të rreptë për shfrytëzim bujqësor. Ky grup paraqet tokën e kualitetit më të mirë në e cila ka kufizime të menaxhueshme mjedisore. Përderisa zbatohet një standard i lartë, ka gjasa që ky lloj i shfrytëzimit të tokës të shkaktojë dëme minimale mjedisore. Këto sipërfaqe janë të përshtatshme për prodhim të perimeve, drithërave dhe lloje të tjera intensive të industrive bujqësore, varësisht nga kushtet lokale, qasja dhe parametrat e tokës.

Në tokat e klasës 1-4 kemi caktuar edhe shfrytëzimet të cilat janë të lejuara dhe në kundërshtim me zhvillimet e këtyre tokave dhe i kemi deklaruar në mënyrë specifike si të lejuara apo të ndaluara, e këto janë:

- tokat e kategorisë 1-4 lejohen të shfrytëzohen për zhvillim bujqësorë të përcaktuara në shfrytëzimet e lejuara për zona bujqësore;
- lejohet infrastruktura bujqësore konform kushteve të veçanta zhvillimore për përcaktimin e hapësirave për vendosjen e fermave dhe objekteve përcjellëse të përcaktuara me kushte zhvillimore të veçanta për zona bujqësore;
- lejohet shfrytëzimi i përkohshëm i tokës bujqësore për nxjerrjen e lendeve industriale, mineraleve sipërfaqësore dhe nëntokësore konform dispozitave ligjore;
- lejohet rregullimi i tokave bujqësore konform dispozitave ligjore UA Nr. 09/2007;
- lejohet servituti sezonal për qasje në parcelat bujqësore sipas dispozitave ligjore;
- lejohen shfrytëzimet e përkohshme të përcaktuara me shfrytëzimet e lejuara të përkohshme për zona bujqësore;
- lejohet dhënia e tokave bujqësore klasa 1-4 me qira vetëm për qëllime bujqësore;
- ndalohet shfrytëzimi i tokave bujqësore 1-4 për qëllime të tjera jo bujqësore të përcaktuara me kushte zhvillimore të ndaluara për zona bujqësore;
- ndalohet largimi i shtresave humusore apo shtesave të punueshme nga tokat bujqësore;

- ndalohet përdorimi i lëndëve të dëmshme dhe të rrezikshme të cilat dëmtojnë strukturat e tokave bujqësore.

▪ Kushtet zhvillimore për tokat klasa 5-6

Përfshijnë një varg të gjerë të kualitetit të tokës, ka pengesa relativisht të qëndrueshme për kultivim lavëtarë si kufizimet nga erozioni, uji nëntokësorë apo biodiversiteti, nuk mund të lehtësohen me teknika të thjeshta të menaxhimit të tokës. Në shumicën e rasteve, kualiteti i tokës është mesatar, dhe shpesh ka ndjeshmëri mjedisore. Kjo tokë është e përshtatshme për një përzjerje komplekse të kulturave vjetore dhe të përhershme, vegjetacion natyror dhe zona të lokalizuara të kultivimit intensiv lavëtarë.

Në tokat e klasës 5-6 kemi caktuar edhe shfrytëzimet të cilat janë të lejueshme dhe në kundërshtim me zhvillimet e këtyre tokave dhe i kemi deklaruar në mënyrë specifike si të lejuara apo të ndaluara, e këto janë:

- tokat e kategorisë 5-6 lejohen të shfrytëzohen për zhvillim bujqësorë apo zhvillime tjera konform dispozitave ligjore;
- lejohet infrastruktura bujqësore konform kushteve të veçanta zhvillimore për përcaktimin e hapësirave për vendosjen e fermave dhe objekteve përcjellëse të përcaktuara me kushte zhvillimore të veçanta për zona bujqësore;
- lejohen shfrytëzimet e përkohshme të përcaktuara me shfrytëzimet e lejuara të përkohshme për zona bujqësore;
- lejohet shfrytëzimi i përkohshëm i tokës bujqësore për nxjerrjen e lendeve industriale, mineraleve sipërfaqësore dhe nëntokësore konform dispozitave ligjore;
- lejohet rregullimi i tokave bujqësore konform dispozitave ligjore UA Nr. 09/2007;
- lejohet servituti sezonal për qasje në parcelat bujqësore sipas dispozitave ligjore;
- lejohet dhënja e tokave bujqësore klasa 5-6 me qira vetëm për qëllime bujqësore;
- lejohet shfrytëzimi i kullotave duke respektuar dispozitat ligjore të përcaktuara me UA NR. 09/2007 për shfrytëzim të kullotave;
- lejohet energjia e ripërtrishme (deri në 10 MW lejen dhe pëlqimin e jep Komuna ndërsa mbi 10 MW lejen dhe pëlqimin e jep institucionet qendrore), sipas dispozitave ligjore LIGJI Nr. 04/L – 110 PËR NDËRTIM.
- ndalohet shfrytëzimi i tokave bujqësore 5-6 për qëllime të tjera jo bujqësore të përcaktuara me kushte zhvillimore të ndaluara;
- ndalohet largimi i shtresave humusore apo shtesave të punueshme nga tokat bujqësore;
- ndalohet përdorimi i lëndëve të dëmshme dhe të rrezikshme të cilat dëmtojnë tokat bujqësore.

▪ Kushtet zhvillimore për tokat klasa 7-8

Këto sipërfaqe bujqësore shpesh përmbajnë zona të vegjetacionit natyror. Përbehen nga kulturat vjetore dhe të përhershme me rendiment të ulët, së bashku me kullosat të përshtatshme për bagëti dhe vegjetacion natyror. Disa nga këto sipërfaqe janë shumë të pjerrëta, gjë që rrit shpenzimet e përfshira në zhvillim, por sidoqoftë janë sipërfaqe bujqësore që duhet zhvilluar nëse toka e një kualiteti më të mirë duhet të ruhet.

Në tokat e klasës 7-8 kemi caktuar edhe shfrytëzimet të cilat janë të lejueshme dhe në kundërshtim me zhvillimet e këtyre tokave dhe i kemi deklaruar në mënyrë specifike si të lejuara apo të ndaluara, e këto janë:

- tokat e kategorisë 7-8 lejohen të shfrytëzohen për zhvillim bujqësorë apo zhvillime tjera jo bujqësore konform dispozitave ligjore;
- lejohet infrastruktura bujqësore konform kushteve të veçanta zhvillimore për përcaktimin e hapësirave për vendosjen e fermave dhe objekteve përcjellëse të përcaktuara me kushte zhvillimore të veçanta për zona bujqësore;
- lejohet shfrytëzimi i përkohshëm i tokës bujqësore për nxjerrjen e lendeve industriale, mineraleve sipërfaqësore dhe nëntokësore konform dispozitave ligjore;
- lejohet shfrytëzimi i përkohshëm i tokës bujqësore për nxjerrjen e lendeve industriale, mineraleve sipërfaqësore dhe nëntokësore konform dispozitave ligjore;
- lejohet rregullimi i tokave bujqësore konform dispozitave ligjore;
- lejohet servituti sezonal për qasje në parcelat bujqësore sipas dispozitave ligjore;
- lejohet dhënja e tokave bujqësore klasa 7-8 me qira vetëm për qëllime bujqësore apo qëllime tjera të përcaktuar nga komiteti planifikues i komunës;
- lejohet shfrytëzimi i kullotave duke respektuar dispozitat ligjore të përcaktuara me UA NR. 09/2007 për shfrytëzim të kullotave;
- lejohet energjia e ripërtrishme (deri në 10 MW lejen dhe pëlqimin e jep Komuna ndërsa mbi 10 MW lejen dhe pëlqimin e jep institucionet qendrore), sipas dispozitave ligjore LIGJI Nr. 04/L – 110 PËR NDËRTIM.
- ndalohet përdorimi i lëndëve të dëmshme dhe të rrezikshme të cilat dëmtojnë tokat bujqësore;

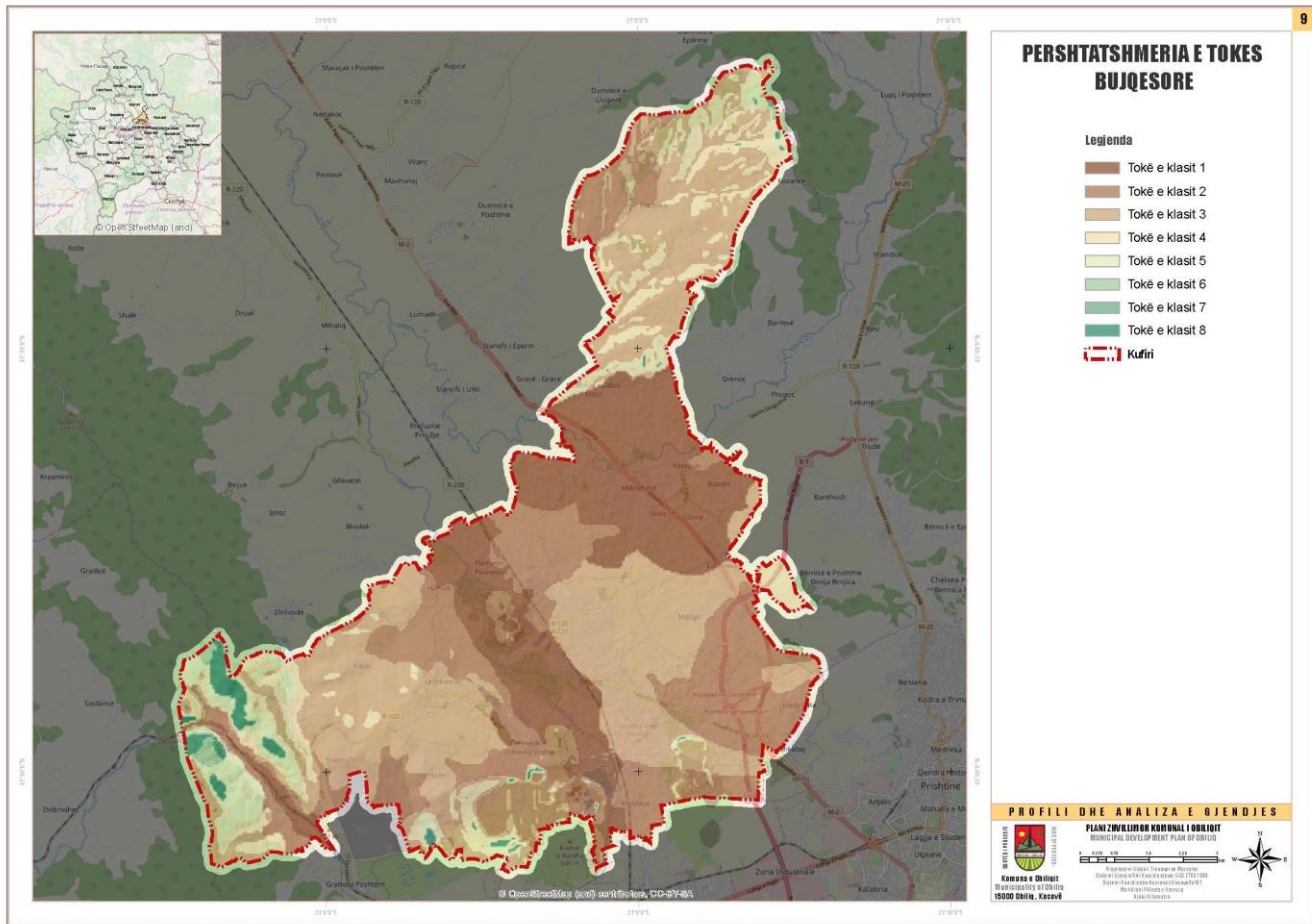

Figura 12 Përshtatshmëria e tokave bujqësore

▪ **Kushtet zhvillimore për tokat bujqësore sipas klasifikimit të zonimit agro-ekologjik**

Zonimi Agro-ekologjike (ZAE) i referohet ndarjes së një sipërfaqe të tokës në zona të vogla, të cilat kanë karakteristika të ngjashme të lidhura me përshtatshmërinë e tokës bujqësore, prodhimin potenciale dhe ndikimin në mjedis. ZAE i referohet klasifikimit të përshtatshmërinë e tokës si input bazë, si dhe përdor një grup të gjerë të të dhënave në analizën e saj.

▪ **Zonimi agro-ekologjik:**

- Nuk nënkupton që duhet të kultivohen kulturat bujqësore sipas parimeve të prodhimit të organike (bio).
- Është një planifikim sipas kushteve zhvillimore të cilat përcaktojnë rendimente më të larta për kulturat bujqësore duke u mbështetur në analizat e përparësive vijuese klimatike, fiziko-kimike, mjedisore dhe natyrore të tokave të përshtatshme për zhvillimin e bujqësisë.
- Nuk është obligativ, nuk detyron dhe nuk ndëshkon shfrytëzuesin e tokës që ka vendosur të zhvillojë kultura tjera bujqësore mbi zona e përcaktuara agro-ekologjike në këtë Hartë Zonale.

Në Komunën tonë, Harta Zonale ka përcaktuar sipërfaqet vijuese sipas kulturave bujqësore të cilat janë më të leverdishme për të u kultivuar në to, bazuar në formën dhe përmbajtjen unike të tokës bujqësore, karakteristikat klimatike, vetit fizike dhe kimike të tokës.

Faktorët kryesorë dhe kushtet agro-ekologjike të cilat luajnë rolë të rëndësishëm në kultivimin, zhvillimin dhe prodhimin e kulturave bujqësore mund të radhiten:

- Lloji i përshtatshmërisë së tokës bujqësore;
- Pedologjia (lloji i tokës);
- Intensiteti i ujërave nëntokësorë dhe mbitokësorë;
- Ekspozicioni ndaj djellit;
- Lartësia mbidetare dhe pjerrtësia e terrenit;
- Kushtet klimatike (temperatura, lagështia, reshjet);
- Periudha e rritjes, (periudha e diellosjes LGP);
- Sasia e ujit sipërfaqësor dhe nëntokësor në dispozicion për ujitje; dhe

- Kërkesat për lëndë ushqyese.

Tabela 52 Zonat bujqësore sipas shfrytëzimit të planifikuar

Kodi	Shfrytëzimi i tokës	Sipërfaqet për zhvillim (ha)
Zb1	Drithëra	3210.26
Zb2	Fruta	225.78
Zb3	Perime	814.83

Zonimi agroekologjik në komunën e Obiliqit ndahet në 3-i zona Zb1- Drithëra, Zb2- Fruta dhe Zb3- Perime për të cilat janë dhënë kushte zhvillimore në vazhdim.

▪ Kushtet zhvillimore për kultivimin e drithërave në zonat agro- ekologjike të përcaktuara.

Kushtet dhe kërkesat zhvillimore për kultivimin e drithërave:

- Kërkesa për tokë: tokat më të përshtatshme për kultivimin e drithërave janë tokat e pëlleshme dhe të thella me reaksion të lehtë acidik si dhe me lagështi relative;
- Kërkesat ndaj faktorëve të mjedisit: Temperatura 18 - 22 °C; Ujë/ujitje 500 - 700 mm;
- Kërkesat për lëndë ushqyese kg/ha: Azot: 150 -180; Fosfor 90 - 100; Kalium 160 - 200;
- Loji, sasia dhe mënyra e mbjelljes së farës e përshtatshëm për atë tokë.

▪ Kushtet zhvillimore për kultivimi e frutave

Kushtet dhe kërkesat zhvillimore për kultivimin dhe rritjen e pemëve frutore janë:

- Kërkesa për tokë: Sasia e ujit në tokë, Përmbajtja e elementeve ushqyese (mikro dhe makro elementeve), pH tokës 6.5 – 7.5, Thellësia dhe drenazhimi i tokës;
- Kërkesat ndaj faktorëve të mjedisit: Temperatura e ajrit (17 – 25 °C), Lagështira ajrore dhe tokësore 50 – 70%, Djellosja 235 ditë vegjetacion, Ajrimi, Erërat (në raste të erërave të forta të krijohen breza mbrojtës);
- Lartësia mbidetare: > 700 m (produktivitet më i lartë), < 700 m (produktiviteti më i ulët).

▪ Kushtet zhvillimore për kultivimi e perimeve

Më prodhimin e përgjithshëm të perimeve nënkuptohet kultivimi i perimeve qoftë në fushë të hapur apo në mjedise të mbrojtura (serra), Për kultivimin dhe zhvillimi e prodhimit perimtare (lavërtar) janë dhënë disa kushte mbi zgjedhjen e tokave apo zonave për kultivim:

Tabela 53 Vend-parkimet për qëllime të veçantë

Ekologjike (tokësorë)	Klimatikë:	Ekonomike:
Tipi i tokës (lloji i përshtatshëm i tokës për zhvillim)	Temperatura	Fuqia Punëtore
Pjerrtësia e terrenit (0.16 – 6.0 shkallë)	Drita (intensiteti i ndriçimit dhe gjatësia e dritës)	Materiali reprodukes
Ekspozicioni ndaj dritës	Lagështia (sasia e ujit)	Pajisjet (makineria)
Niveli i ujit nëntokësor	Cilësia e ajrit	Plasmani (tregu)
Infektimi me baroja	Erërat	
Reaksioni i tokës		

▪ Kushtet zhvillimore për ndërtimin e serrave në zonat e përcaktuara për zhvillim

5. Kushtet e përgjithshme të cilat duet të marrim për bazë gjatë ngritjes dhe shfrytëzimit të serrave janë paraqitur në vazhdim:

- Zgjedhja e vendit ku do të ndërtohet serra:
 - Preferohen sipërfaqet të cilat i ekspozohen së paku 8 ore gjatë sezonit vegjetativ dhe 4 orë diellosje gjate stinës së dimrit;
 - Të zgjidhen zonat me vlera më të larta të temperaturës minimale ;
 - Shmangia e zonave me temperaturë maksimale shumë të lartë si dhe atyre shumë të ftohta;
 - Të ndërtohen pranë burimeve energjetike (mundësi e qasjes në energji elektrike);
 - Jo shumë larg rrugëve kryesore qe të mund të kemi transport të shpejt të mallit;
 - Të vendosura së paku 2 – 4 km, larg nga ndotësit industrialë.
 - Të kemi ajrim efektiv, dritaret duhet të përfaqësohen në masën 18 – 25% të sipërfaqes së serrës;
 - Të zvogëlohet humbja e energjisë;

- Të këtë volume (shfrytëzim) sa më të madhe që të jetë e mundur;
 - Të lejojnë instalimin e pajisjeve për ngrohjen e serrës gjatë natës;
 - Rritja e standardeve të kontrollit të mikroklimës në serrë;
 - Zgjedhja dhe shfrytëzimi i materialeve plastike më të përshtatshëm për kërkesat për dritë dhe temperaturë;
 - Instalimi i sistemit të ujitjes me efektivitet të lartë (Sistemi pikë-pikë apo edhe sisteme tjera të përshtatshme).
6. Zhvillimi apo ndërtimi i serrave mund të bëhet në ato zona ku sipas ZAE është përcaktuar për kultivimin e perimeve Zb3, por duhet pasur parasysh kushtet e përmendura me lart për ndërtimin e serrave para se të përcaktohet lokacioni.

▪ Kushtet e përgjithshme për kultivimin e rrushit

Kushtet dhe kërkesat zhvillimore për kultivimin e rrushit:

- Kërkesa për tokë: Toka të thella shkruftë, me lagështi të mjaftueshme dhe të afta për tu ajrosur, Përmbajtja e elementeve ushqyese (mikro dhe makro elementeve), pH tokës 6.5 – 7.5, Thellësia dhe drenazhimi i tokës;
- Kërkesat ndaj faktorëve të mjedisit: Periudha vegetative 120 - 250 ditë, Temperatura e ajrit (22 – 25 °C), Lagështira ajrore dhe tokësore 60 – 70 %, Ajrimi, Erërat (në raste të erërave të forta të krijohen breza mbrojtës).
- Kërkesat për lëndë ushqyese: Azot 90 - 130, Fosfor: 40 - 50, Kalium: 60 - 140, Hekur: 1 - 2, Magnez: 30 - 40;
- Lartësia mbidetare: > 700 m (produktivitet më i lartë), < 700 m (produktiviteti më i ulët).

▪ Kushtet zhvillimore për kultivimin e bimëve foragjere (jonxha, tërfili, bari anglez, misri për silazh)

Kushtet dhe kërkesat zhvillimore për kultivimin e bimëve foragjere janë:

- Kërkesa për tokë: Toka të thella shkruftë, me lagështi të mjaftueshme dhe të afta për tu ajrosur, përmbajtja e elementeve ushqyese (mikro dhe makro elementeve), pH tokës 6.5 – 7.5, Thellësia dhe drenazhimi i tokës;
- Kërkesat ndaj faktorëve të mjedisit: Periudha vegetative 35 - 50 ditë për kositje, Temperatura e ajrit (22 – 25 °C), Lagështira ajrore dhe tokësore si dhe kërkesat për ujë 60 – 70 %, 300 - 400 mm reshje, Erërat (në raste të erërave të forta të krijohen breza mbrojtës);
- Kërkesat për lëndë ushqyese kg/ha: Azot 100- 120, Fosfor: 80 - 100, Kalium: 110 - 130.

▪ Kushtet zhvillimore për kultivimin e kullotave

Kushtet dhe kërkesat zhvillimore për shfrytëzimin e kullosave:

- Të bëjë shfrytëzimin racional të kullotave,
- T'u mundësoj shfrytëzuesve tjerë kalimin, afrimin dhe dërgimin e bagëtisë në kullota dhe në fusha, si dhe caktimin e vendit për dhënie ujë bagëtisë;
- Të bëjë vazhdimisht meliorimin dhe mirëmbajtjen me qëllim të përmirësimit të cilësisë dhe shtimit të kapaciteteve të kullotave dhe
- Të zbatojë masat e mbrojtjes së kullotave nga shfrytëzimi i tepërt dhe jodestines.
- Të respektoj kërkesat të cilat dalin nga UA NR. 09/2007 për shfrytëzimin e kullosave.

▪ Kushtet e nevojshme për mundësin e aplikimit të peshkimit dhe akuakultures

Kushtet dhe kërkesat zhvillimore për kultivimin e peshkut, këto kushte janë të specifikuar edhe me Ligjin nr.02/L-83 për peshkim dhe akuakulturë.

▪ Kriteret për peshkim rekreativ

Të merret leja për peshkim sportiv rekreativ

- Një ditore dhe
- Një vjeçare.

Mjetet dhe pajisjet për peshkim rekreativ sportiv

- Rrjeta për kapjen – nxjerrjen e peshqve;
- Rrjeti për ruajtjen e peshqve;
- Grepit për tërheqjen e gjahut.

▪ Kushtet e nevojshme për mundësin e aplikimit dhe zhvillimit akuakulturës

1. Aktivitetin e akuakulturës mund ta zhvillojnë personat fizik apo juridik të regjistruar dhe të licencuar për akuakulturë si dhe shfrytëzuesit e resurseve ujore nëse një gjë të tillë kanë planifikuar me program në regjionin apo zonën për të cilën e ka fituar të drejtën e shfrytëzimit.

2. Personat fizik apo juridik mund të zhvillojnë aktivitetin e akuakulturës pasi të kenë marrë licencë nga ministria duke i plotësuar këto kushte:

- nëse personi fizik apo juridik ka përgatitje profesionale apo ka të punësuar profesional,
- kur zbatimi i projektit nuk shkakton efekte negative ndaj mjedisit,
- kur zhvillimi i aktivitetit nuk bie ndesh me interesat e sektorëve tjerë që merren me menaxhimin ujërave,
- kur ndryshimi i destinimit të tokave është në përputhje me ligjin e tokave,
- kur shfrytëzimi i tokave në pronësi shtetërore rregullohet sipas procedurave të autoriteteve që menaxhojnë me tokat, kompetente,
- kur e drejta e shfrytëzimit të ujërave është rregulluar sipas ligjit për koncesione.

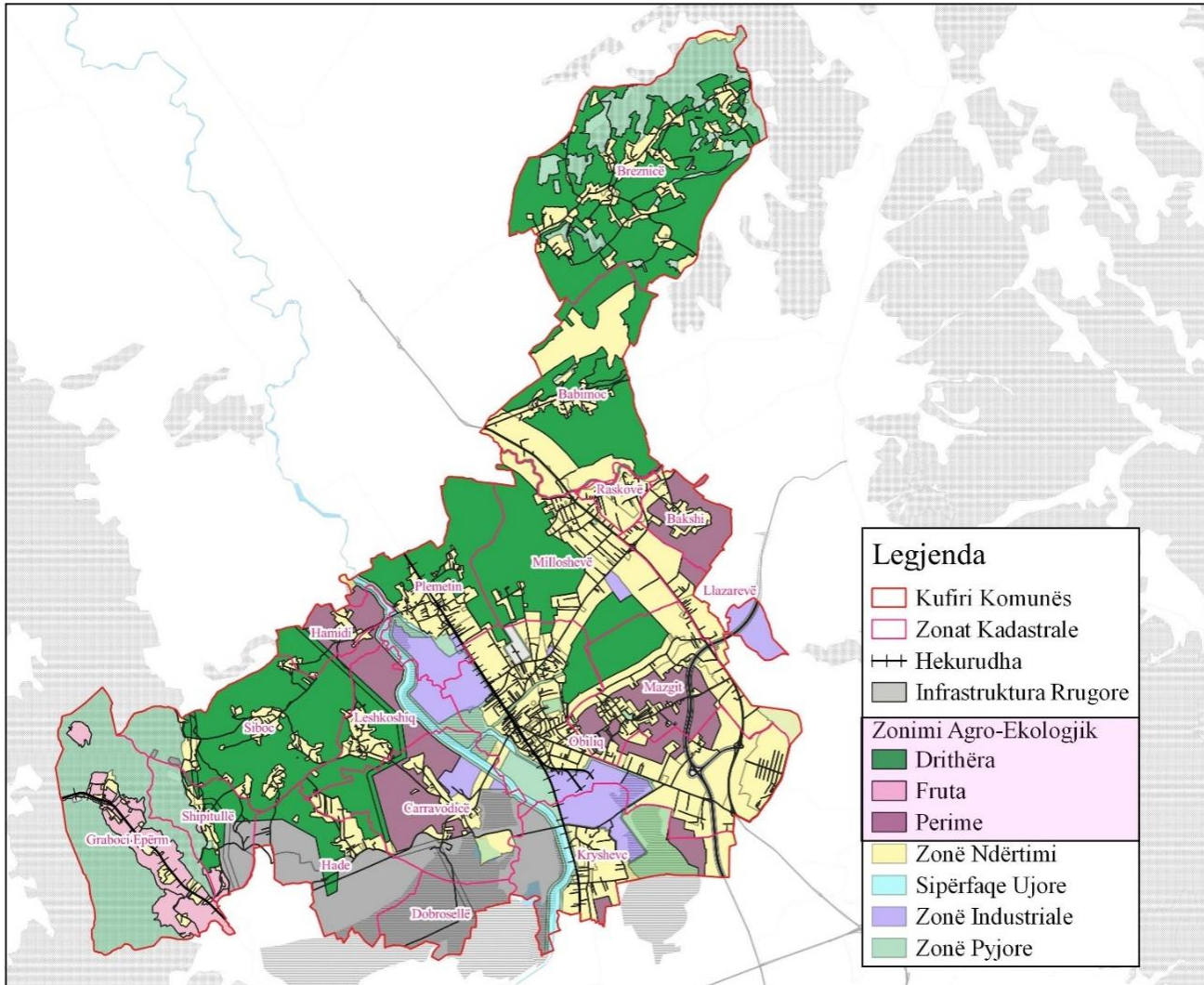

Figura 13 Zonimi Agro-Ekologjik

▪ **Mënyra e shfrytëzimit të tokës bujqësore**

Mënyra e shfrytëzimit të tokës përcakton dhe orienton zhvillimin e zonave të cilat janë të përshtatshme për zhvillimin e kulturave të ndryshme bujqësore për një sipërfaqe të përcaktuara bujqësore të cilat sjellin rendimente të larta, mirëpo sa i përket leverdisë ekonomike të zhvillimit të këtyre kulturave pa dyshim që varet nga faktorët ekonomik të tregjeve vendore, regjionale apo ndërkombëtare.

Mënyra e shfrytëzimit të tokës është përcaktuar si udhë rrëfyes për shfrytëzuesit e tokës dhe drejtorin komunale të bujqësisë për të përgatitur programin e kulturave bujqësore që do të subvencionohen për secilin vite radhas nga 2021 – 2029.

Drejtoria komunale do të përcaktoj në programin e tyre cilat kultura bujqësore do të subvencionohen duke u bazuar në vlerën monetare të tyre në treg duke përzgjedhur rendimentet më të leverdishme për secilin vit radhazi duke u bazuar në sipërfaqet e përcaktuara për kultivimin e tyre.

Kushtet e shfrytëzimit të këtyre zonave është përshkruar në kapitujt e sipërm, gjersa mënyra e shfrytëzimit të tokës përcakton kulturat më të përshtatshme për kultivim në të ardhmen.

▪ **Mënyra e përdorimit - Lista e kulturave**

Lloji i përdorimit:

Tabela 54 Lista e kulturave

Drithëra Zb1:	Fruta Zb2:	Perime Zb3:	Serra Zb3:	Vreshta:	Livadhe:
Misër	Mollë	Domate	Tranguj	Rrush tryeze	Jonxhë
Grurë	Dardhë	Tranguj	Domate	Rrush vere	Tërfilli
Tërshërë	Kumbull	Spec	Sallat		Tërfilli Kuq
Thekër	Pjeshkë	Qepë	Spinaq		Bari Anglez
Elb	Mjedër	Hudhër	Dredhëz		
Tritikale	Manaferrë	Shalqin	Spec		
	Dredhëz	Pjepër			
	Lajthi	Lakër			
	Arrë	Patate			
	Vishnje	Majdanoz			
	Qershi	Karrot			

▪ **Klasifikimi i sistemeve të ujitjes dhe kushtet zhvillimore**

U.A nr. 08/2017 NTP ka përcaktuar klasifikimin e tokave bujqësore sipas sisteme të ujitjes në vazhdim:

- Tokë bujqësore me sistem të ujitjes në sipërfaqe- brazda;
- Tokë bujqësore me sistem të ujitjes me spërkatje;
- Tokë bujqësore me sistem të ujitjes me pika;
- Tokë bujqësore me sistem të ujitjes nëntokësor;
- Tokë bujqësore me sistem të ujitjes të kombinuar ujitjes.

Sistemi i ujitjes në sipërfaqe- brazda - Kjo metodë e ujitjes është e përshtatshme kur toka ka një pjerrësi të vogël. Kur rregulloni brazdat, duhet të kihet parasysh se distanca midis tyre, gjerësia e tyre, gjatësia dhe thellësia e prerjes varen nga pjerrësia, shkalla e ujitjes dhe lloji i tokës. Në tokë të rëndë kjo distancë bëhet e barabartë me rreth 1 metër. Në tokat e lehta, brazdat prehen në një distancë më të shkurtër - rreth 0,5 metra. Kjo duhet të bëhet me kujdes në mënyrë që të mos dëmtojë rrënjët e bimëve.

Varësi të pjerrësisë së terrenit, thellësia e brazdës mund të ndryshojë nga 1,20 në 2,50 metra. Për më tepër, sa më e vogël të jetë pjerrësia, aq më të thella janë brazdat. Një pengesë e rëndësishme e kësaj metode është përdorimi joracional i tokës. Përveç kësaj, shumë ujë konsumohet për ujitje të sipërfaqeve të kultivuara.

Sistemi i ujitjes me spërkatje - Kjo metodë e ujitjes mund të përdoret me pothuajse çdo sipërfaqe apo kulturë bujqësore, mundëson kontrollimin e sakt të kërkesave për ujë, dhe lagështia uniforme të tokës. Përveç kësaj, me një ujitje të tillë rritet lagështia e ajrit.

Varësisht prej terrenit, sipërfaqeve dhe kulturave të cilat do të ujitjen, analizohen dhe sugjerohen lloji i sistemit që do të përdoret.

Llojet e sistemit të ujitjes me spërkatje: 1. Spërkatësit tërheqës; 2. Spërkatësit për ujitje në distanca të largëta; 3. Spërkatësit rrethor; 4. Spërkatësit rain bird; 5. Spërkatësit pro-spray.

Sistemi i ujitjes me pika - Sistemi i ujitjes pikë-pikë aplikohet kryesisht në sipërfaqe të mbrojtura (serra, pemishte) por edhe me gjer. Ky sistem aplikohet në dy forma: sistem mbi tokësor dhe nën tokësor.

Kushtet kryesore në përdorimin e sistemit pikë-pikë janë: 1. Gjendja e tokës (pjerrtësia e tokës, madhësia e sipërfaqes); 2. Lloji i kulturës që do të mbillet; 3. Hapësira dhe distanca e mbjelljes; 4. Gjendja, lartësia e burimit të ujit; 5. Cilësia e ujit; 6. Cilësia teknike e materialit që do të përdoret; 7. Kushtet ekonomike.

Duke pasur parasysh kushtet e përdorimit të radhitura më lart dhe pasi që të jenë analizuar këto kushte vendosin mbi llojin dhe mënyrën e shfrytëzimit të këtij sistemi.

Sistemi i ujitjes nëntokësor - Sistemi i ujitjes nën tokësore është mënyrë më e përshtatshme për ujitjen e tokave bujqësore. Ky sistem kupton vendosjen e gypave të ujit nën tokë, gypa varësisht prej sipërfaqes së ujitur përcaktohen dimensionet dhe vendosja e tyre në dhe. Gypat primar të ujitjes së paku duhet të vendosen 0.40 - 0.60 metra nën tokë ndërsa ata sekondar 0.20 - 0.30 metra.

Përveç vendosjes së gypave duhet të kemi parasysh edhe pajisjet mbështetëse të sistemit si: Pompat për pompim të ujit, Rezervarët për deponim të ujit, Rregullatorët presues të ujit, Filtrat dhe Llojet e spërkatësve.

Të gjithë gypat primar dhe sekondar si dhe pajisjet mbështetëse të sistemit varësisht prej sipërfaqes së ujitur dhe kulturës që do të ujitet përcaktohen llojet e gypave dhe pajisjeve mbështetëse.

Sistemi i ujitjes të kombinuar - Sistemi i kombinuar i ujitjes duhet të jetë i lidhur me një sistem qendror të furnizimit me ujë ose me një burim të përhershëm të ujit. Në rastin e parë, nuk ka nevojë për të integruar një sistem filtrimi në njësinë e kontrollit të ujitjes. Në rast të shfrytëzimit të burimeve (puseve) për ujitje atëherë ky sistem duhet të jetë i automatizuar në mënyrë që të funksionoj ky lloje sistemi i ujitjes.

▪ **Kushtet e veçanta të nevojshme për përcaktimin e hapësirës për vendosjen e fermave dhe objekteve përcjellëse**

Në tokën bujqësore lejohet ndërtimi i ndërtesave për mbarështimin komercial të kafshëve dhe shpezëve, si dhe objekteve ndihmëse, përderisa plotësojnë kushtet vijuese:

- Madhësia e sipërfaqes (hapësirës) ku do të vendoset ferma apo objektet përcjellëse (parcela jo më pak se 0.50 ha).
- Vetitë gjeologjike – pedologjike të hapësirës ku do të vendoset objekti,
- Kushtet klimatike dhe meteorologjike (sidomos erërave),
- Sigurimi i ujit të mjaftueshëm (mundësia e qasjes së fermës në burimet e ujit),
- Mbrojtjen e ambientit (mbrojtja e natyrës nga fekalet dhe mbetjet e tjera),
- Ndikimi i ndërtimit përreth lokacionit.
- Sigurimi i ushqimit për të gjithë vitin.

Ndërtimi i fermave të cilat kanë karakter komercial që tejkalojnë mbi 15 krerë gjedhe apo 50 krerë dele, dhi apo 40 krerë derra apo 1,000 copë shpend lejohet në tokën bujqësore, përderisa ato plotësojnë kushtet vijuese:

- Distanca nga kufiri ndërtimor i vendbanimeve:
- 150-200 metra minimalia;
- 200-250 metra optimale;
- 250-300 metra standarte.

(varësisht nga pozita hapësinore, kushtet zhvillimore dhe teknike duhet të përdoren distancat e përcaktuara, preferohet gjithmonë të respektohen distanca standardet për arsye të mbrojtjes së mjedisit dhe parandalimit të ndotjes).

- Të jenë 100 metra larg nga autostradat dhe rrugët nacionale;
- Distanca anësore të mureve të jashtme të fermës duhet të jenë së paku 10 metra nga kufijtë e parcelës;
- Parcela duhet të ketë mundësi hyrje/dalje të drejtpërdrejt ndaj një rruge publike ose private apo përmes të servitutit kalimtar në një parcelë fqinje.
- ISHPKZh-ja është 25%;
- ISN është 0.24;
- Etazhiteti është P+NK;
- Lartësi maksimale e lejuar është 2 m lartësi maksimale 7m, duke përfshirë siloset e grurit, dhe objekte tjera me karakter të njëjtë të zhvillimit.
- Materiali ndërtimor: dru, gur, tulla, metal dhe fasada.
- Lidhja infrastrukturore - Para që të fillojë zhvillimi i parcelës duhet të sigurohet lidhja me rrjetet e infrastrukturës të inxhinierive.
- Ndërtimi i gropave septike sipas kriterëve të përcaktuara me poshtë sipas llojit të fermës.

▪ **Kushtet për ndërtimin e objekteve për mbarështimin e gjedheve**

Për ngritjen e objekteve për lopë qumështore duhet të kemi parasysh këta faktorë, rregullat për ndërtimin e objekteve për lopë qumështore

- Shtrati/boksi (vendpushimi): gjerësia; 100 - 120 cm, gjatësia: 140 – 200 cm;
- Shufrat e ndarjes së shtretërve: pjesa e parë 35 – 45 cm ndërsa pjesa e dytë 60 – 80 cm;
- Korridori në mes: 220 – 300 cm (në gjerësinë e korridorit nuk llogariten grazhdet);

- Korridori pas shtretërve: 120– 150 cm;
- Hapësira për ushqim (Grazhdi): gjerësia: 0.40–0.60 cm, lartësia - 0.20–0.40 cm;
- Kanali për largimin e plehut : 20– 30 cm;
- Deponim plehut krerë: 5m³ pleh i lëngët dhe 1,5 m² për atë të ngurtë.

Nëse lopët mbahen në sistem të lirë: për çdo lopë duhet siguruar nga një shtrat me madhësi si më lartë dhe stalla duhet të ketë madhësi që siguron së paku 10 m²/lopë.

Nëse stalla ka padok (hapësirë për shëtitje të kafshëve), madhësia duhet të jetë e tillë që siguron së paku 4,5 m²/lopë.

▪ Kushtet për ndërtimin e objekteve për dhen dhe dhi

Hapësira minimale të objekteve për mbajtje të kafshëve sipas kategorisë:

- Lartësia e fermës: 2.50–3.00 m;
- Korridori në mes: 2.20–2.50 m;
- Lugjet: lartësia 0.25–0.35 cm, gjatësia 1.85–2.5 m;
- Dyert duhet të jenë dykrahëshe me lartësi 2.80–3.00 m dhe gjerësi 2.00–2.50 m.

Tabela 55 Hapësirë m² për krerë/kafshë

Loji i kafshëve	Dele	Dash	Qengjë	Cjap	Dhi	Ftuja dhe ftujak
m ² /krerë	1.50	3.00	0.50–0.70	2.50–3.00	1.80–2.20	0.60–0.80

▪ Kushtet për ndërtimin e objekteve për pula vojse

Standardet për pula vojse në kafaz:

Kushtet minimale teknike të kafazeve të përmirësuar (sipas standardeve të BE-së) për pula vojse:

- Sipërfaqja minimale e kafazit së paku 2000 cm²;
- 750cm²/pulë vojse nga e cila 600 cm me lartësi 45 cm, me fole/strofull, me pjesën e shtruar për shpurdhje dhe çukitje dhe 15 cm shkop (purtekë) /pulë për qëndrim, e vendosur mbi pjesën e shtruar;
- Qasja në ushqim së paku 12 cm për pulë;
- Korridori në mes të baterive minimum 90 cm;
- Në mes të dyshemesë dhe fundit të kafazeve duhet të mbetet një hapësirë prej 35 cm;
- Deponim plehut 5 m³ për 1000 pula.

Për pula vojse dhe për broilerë të mbajtur në dysheme:

- Dendësia maksimale për broiler: 33 kg peshë e gjallë/m²;
- Dendësia maksimale për pula vojse: nëntë (9) pula/m².

Si dhe të plotësohen kushtet vijuese:

- Pajisjet lineare për ushqim të sigurojnë të paktën 10 cm për pulë/zog, kurse ato rrethore të paktën 4 cm për pulë/zog;
- Govatat lineare të ujit të pijshëm duhet të sigurojnë së paku 2,5 cm për pulë ose govatat rrethore 1 cm për pulë. Kur furnizimi me ujë është me pikatore, për çdo 10 pula/zogj = 1 pikatore.

Vetëm për pula vojse:

- Të paktën një fole për çdo shtatë pula;
- Nëse përdoren fole grupore, për 120 pula duhet siguruar së paku 1,2 m²;
- 15 cm shkopinj (purteka)/pulë, pa tehe të mprehta, të ngritur mbi shtrojë dhe distanca horizontale mes tyre duhet të jetë së paku 30 cm, ndërsa distanca në mes të shkopinjve dhe murit duhet të jetë së paku 20 cm;
- 7. Të paktën 250 cm² shtrojë për pulë, shtroja zë të paktën një të tretën e sipërfaqes së dyshemesë.

▪ Ndriçimi

1. Për broilerë dhe pula vojse të mbajtura në dysheme, madhësia e dritareve të stallës duhet të jetë së paku sa 3% e sipërfaqes së dyshemesë.

▪ Kushtet për ndërtimin e objekteve për derra

Të gjitha fermat e derrave duhet t'i përmbushin kërkesat minimale si më poshtë:

Sipërfaqja e lirë e dyshemesë në dispozicion për çdo derrkuc apo derra për mbarështim të cilët mbahen në grup, përveç derrave femra të reja pas shërbimit dhe dosave, duhet të jetë të paktën sipërfaqen minimale të dyshemesë varësisht prej masës së kafshës:

Tabela 56 Kushtet për ndërtimin e objekteve për derra

Masa e kafshës (kg)	Deri në 10	> 10 - 20	> 20 - 30	>30 - 50	>50 - 85	>85 - 110	>110
Sipërfaqja (m ²)	0.15	0.20	0.30	0.40	0.55	0.65	1.00

Sipërfaqja e përgjithshme e lirë e dyshemesë në dispozicion për çdo derr femër e re pas shërbimit dhe për çdo dose kur femrat e reja dhe/ose dosat mbahen në grupe duhet të jetë së paku 1,64 m² dhe 2,25 m² për dosë. Kur këto kafshë mbahen në grup me pak se gjashtë kafshë, zona e lirë e dyshemesë duhet të rritur për 10%. Kur këto kafshë mbahen në grupe prej 40 ose më shumë, sipërfaqja e lirë e dyshemesë mund të zvogëlohet për 10%.

▪ **Kushtet për ndërtimin e objekteve për përpunim dhe konservim të mishit (thertoret)**

Ndërtimet e objekteve përpunimi dhe konservimi i mishit dhe mishit të shpezëve (thertore) duhet të plotësojnë kushtet e mëposhtme:

Ndërtimet e objekteve për thertore duhet të plotësojnë kushtet e mëposhtme:

- Vetitë gjeologjike - pedologjike të vendit.
- Vëllimi maksimal i objektit të mos tejkalojë intensitetin e ndërtimit prej 1 m³/m²;
- 10 metër nga kufijtë e parcelës;
- 300 metër nga qendrat e banuara;
- 25 metër nga rrugët nacionale dhe autostradave;
- Të parashikohet ndërtimi i hapësirës për trajtimin e mbetjeve nga thertorja.

▪ **Kushtet e nevojshme për ndërtimin e objekteve ndihmëse në bujqësi**

Ndërtimet e objekteve për grumbullimin, ruajtjen dhe përpunimin e produkteve bujqësore dhe blegtorale, përfshire dhe ato për tharjen e trajtimin paraprak te produkteve bujqësore, duhet te plotësojnë kushtet e mëposhtme:

Objektet për grumbullimin e produkteve bujqësore:

- Vëllimi maksimal i objektit të mos tejkalojë intensitetin e ndërtimit prej 1 m³/m²;
- Te respektojnë distancat minimale 7 metër nga kufijtë e parcelës;
- Të respektojë distancën 10 m nga objektet të tjera;
- Të ndërtojë hapësira për trajtimin e mbeturinave që vijnë nga përpunimi i produkteve bujqësore.

▪ **Kushtet e nevojshme për ndërtimin e objekteve të agro-turizmit**

Zonat e agro-turizmit përfshijnë ato zona të cilat lejohet aktivitetet e zhvillimit bujqësor, banimit dhe shërbimeve në të mirën e zhvillimit të turizmit rural.

Zonat e agroturizmit nënkupton të gjitha ato hapësira që plotësojnë kushte për zhvillimin e kësaj veprimtarie të orientuara me Planin Zhvillimor Komunal por të cilat plotësojnë këto kushte:

- Kanë aktivitete bujqësore të zhvilluara apo potenciale për zhvillim;
- Kanë aktivitete bujqësore të ndërlidhura me peizazhin natyrore dhe rural;
- Mundëson zhvillimin e infrastrukturës turistike por e cila ruan dhe promovon karakterin rural të zonës (akomodim, aktivitete rekreative dhe edukuese);
- Gëzon një ndërlidhje me infrastrukturën por nuk përjashton mundësi të tjera agroturizmi në zonë.

Kushtet ndërtimore të objekteve për zhvillim të agroturizmit janë si vijon:

- Madhësia minimale e parcelës 0.50 ha
- Dendësia maksimale e ndërtesave për ha/3 vikendshtëpiza;
- Distanca anësore të ndërtesës 10 metra nga kufijtë e parcelës;
- Aksesit në parcelë - Parcela duhet të ketë mundësi hyrje/dalje ndaj një rruge publike ose private në mënyrë të drejtpërdrejt ose me anë të servitutit kalimtar në një parcelë fqinje.
- ISHPKZh-ja është 10%;
- ISN është 0.40%;

- Etazhiteti është P+1;
- Lartësi maksimale e lejuar - 8 metra;
- % e sipërfaqes së ndërtimit sipas përdorimit: 50% banim 50% shërbim;
- Vija ndërtimore: 5-6 metra;
- Materiali ndërtimor: dru, gur, tulla, metal;
- Vendparkingjet: 2 VP/100 m²
- Lidhja infrastrukturore - Para që të fillojë zhvillimi i parcelës duhet të sigurohet lidhja me rrjetet e infrastrukturës inxhinierive.

▪ Kushtet e nevojshme për bletari

Bletaria është sektor i rëndësishëm i bujqësisë së vendit, burim i prodhimit natyral me vlerë të lartë ushqimore, dietik e mjekësore. Bletët ndikojnë në mbajtjen e florës së pyjeve dhe kullosave duke ripërtërirë natyrën si hallkë të zinxhirit ekologjik.

Kushtet për vendosjen dhe transportimin e bletores duhet të bazohen në LIGJIN PËR BLETARI NR. 02/L-111.

▪ Mbrojtja e tokave bujqësore

Në bazë të udhëzimit administrativ për norma dhe standarde të planifikimit hapësinor është kërkuar që tokat bujqësore të mbrohet nga faktorët mjedisor dhe social.

- Erozioni;
- Fragmentimi;
- Vërshimet; dhe
- Ndërtimi.

▪ Erozioni

Me qëllim të mbrojtjes së tokës bujqësore nga efektet e dëmshme të erozionit dhe kontrolli i përmytjeve në zonën e erozionit ndërmerren masat kundër-erozive si në mbrohen dhe zhvillohen duke i pasur parasysh këta faktorë:

- Ndalimi i përkohshëm ose i përhershëm i lërimit të livadheve dhe kullotave dhe tokave të tjera

bujqësore për shkak të konvertimit të tyre në tokë të punueshme me kulturat bujqësore vjetore;

- Prezantimi i kulturave bujqësore në rotacion;
- Kultivimin e plantacioneve shumëvjeçare;
- Ngritjen e ndërtesave specifike përkatëse;
- Përmirësimi i teknikave për trajtimin e tokës bujqësore;
- Ngritjen dhe kultivimin e brezave mbrojtës bujqësor apo mbjelljen e bimëve drunore shumëvjeçare;
- Ndalimi i kullotjes së bagëtive në një kohë të caktuar ose kufizimi i numrit të kafshëve që mund të lirohen në hapësira të caktuara;
- Ndalimi i prerjes së pyjeve dhe plantacioneve pyjore mbi tokë të rrezikuar;
- Masa të tjera mbrojtëse.

▪ Mbrojtja nga fragmentimi

Masat kundër-fragmentuese janë:

- Toka e punueshme bujqësore e konsoliduar, sipërfaqja e së cilës është ≤ 1.00 ha, nuk mund të fragmentohet në parcela. Kjo masë mbrojtjeje duhet të respektohet në dokumentet e planifikimit hapësinor;
- Toka e punueshme bujqësore, sipërfaqja e së cilës është ≤ 0.50 ha, të mos mund të fragmentohet tutje, kjo masë mbrojtjeje mund të përcaktohet në dokumentet e planifikimit hapësinor.

▪ Mbrojtja e tokës bujqësore nga Vërshimet

Masat dhe rekomandimet që duhet të ndërmerren për parandalimin e vërshimeve në toka bujqësore:

- Ndërtimi i rezervuarëve ose trupave uJOR artificial në ujë mbledhësit për të qetësuar rrjedhat e përmytjeve;
- Ndërtimi i skelave dhe brigjeve kundër përmytjes rreth pronave të rëndësishme për të parandaluar përmytjen;

- Zgjerimi i kanaleve ekzistuese ose lumenjve për të zvogëluar nivelin e përmbytjes ose për të përmirësuar regjimin e rrjedhës;
- Ndërtimi i kanaleve anësore për shmangie artificiale të përmbytjeve;
- Nxitja e zonimit të fushave lymore me masat përcjellës të planifikimit;
- Zbatimi i masave inxhinierive për kullim, gjegjësisht ruajtja e ujërave dhe objektet e pompimit
- Praktika e ruajtjes së tokës dhe masat përforcuese për brigje të lumenjve;
- Organizimi i planifikimit të emergjencës, masave dhe mobilizimit të mjeteve dhe materialeve;
- Përmirësimi i parashikimit të përmbytjes me sistemin e paralajmërimit.

▪ Mbrojtja e tokave bujqësore nga ndërtimi

Në zonave bujqësore është e ndaluar çdo aktivitet më karakter jo bujqësor si ndërtesa banimi, ndërtesa industriale, komerciale dhe aktivitete tjera me karakter jo bujqësor.

▪ Rregullimi i tokës bujqësore

Aspekti i rregullimit të tokës bujqësore është i përcaktuar me ligj ku janë disa kategori të rregullimit të tokave bujqësore. Rregullimi i tokës bujqësore bëhet nëpërmjet:

- Konsolidimit;
- Përmirësimi i pjellorisë së tokës bujqësore përmes meliorimit.

▪ Rregullimi nëpërmjet konsolidimit

Rregullimi i tokës bujqësore nëpërmjet konsolidimit bëhet në rastet e mëposhtme:

- kur për shkak të fragmentimit të lartë dhe të formave të parregullta të parcelave kadastrale, toka bujqësore nuk mund të shfrytëzohet në mënyrë të arsyeshme;
- kur të bëhet ndërtimi i sistemeve të kullimit ose të ujitjes;
- kur të bëhet ndërtimi i rrjetit të rrugëve fushore;
- kur të bëhet ndërtimi i infrastrukturës dhe ndërtesave të mëdha- rrugëve publike, hekurudhave, rezervuarëve, etj.;
- kur të bëhet rregullimi i rrjedhave ujore dhe zgjerimi i tokave ndërtimore;
- kur të bëhen punë dhe masa kundër-erozive.

▪ Rregullimi nëpërmjet meliorimit

Rregullimi i tokës bëhet për këto qëllime:

- Grupimi i tokës për shfrytëzim më racional dhe ekonomik;
- Krijimi i parcelave me formë të rregullt gjeometrike;
- Përmirësimin e tokës përmes zbatimit të masave agro-teknike, agro-melioruese dhe hidromelioruese;
- Përmirësimi i infrastrukturës duke përfshirë qasjen në infrastrukturën teknike si dhe shërbimeve publike;
- Ripyllëzimi i tokës të cilësisë më të dobët ose tokës së ndotur;

Për kushte zhvillimore dhe ndërtimore për përfitim të energjisë së ripërtitshme referojuni kapitullit :

9.7. INFRASTRUKTURA E PRODHIMIT TË ENERGJISË SË RIPËRTËRITSHME.

5.8. ZONË PYJORE (ZP)

Zona Pyjore shënohet me kodin **ZP** dhe është kryesisht sipërfaqe e mbuluar me pyje të larta dhe shkurre.

Tabela 57 Zonat Pyjore

Kodi	Shfrytëzimi i tokës	Sipërfaqet për zhvillim (ha)
ZP	Zona Pyjore	1383.99

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në **ZP** funksione dhe aktivitete e lejuara janë :

Pylltari e bazuar në rotacion të shkurtër, pylltari e bazuar në rotacion të mesëm apo të gjatë, pylltari e bazuar në mbulesë të vazhdueshme, kultivimi pyjeve (drunjteve), bletaria, mbledhja e frutave natyrore, prerja sanitare e pyjeve.

▪ Shfrytëzimet e lejuara dytësore

Në **ZP** funksione dhe aktivitete dytësore dhe vartëse nga shfrytëzimi parësor i lejuar në zonë që mund të gjenden edhe në të njëjtën parcelë me shfrytëzimin e lejuar janë:

Shërbimet tregtare si: (tregtia me pakicë, Riparimi i automjeteve, mallrave personale dhe shtëpiake), shërbimet profesionale financiare dhe informacionit.

▪ Shfrytëzimet e lejuara të veçanta

Në **ZP** funksionet dhe aktivitetet të cilat janë të lejuara me kushte plotësuese dhe me kërkesë të veçantë janë:

Infrastruktura bujqësore, ndërtesat mbështetëse të fermave dhe objektet për grumbullimin dhe trajtimin e produkteve bujqësore, ndërtesat për ruajtje dhe konservim të mishit, kullosat, aktivitetet për nxjerrjen e pasurive nëntokësore dhe sipërfaqësore, kampingu, bujtinat, gjuetia dhe prerja e pyjeve, kultivimi dhe mbjellja e fidanëve dhe rryllëzimi.

▪ Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht

Funksionet dhe aktivitetet e lejuara përkohësisht në kuadër të **ZP**, pas së cilës largohen plotësisht janë:

Prodhim bujqësor për konsum vetjak, Mbledhje e produkteve natyrore, ndërtimi i objekteve për qëllime të pylltarisë, blegtorisë dhe gjuetisë.

Energjia e ripërtrishme (deri në 10 MW lejen dhe pëlqimin e jep Komuna ndërsa mbi 10 MW lejen dhe pëlqimin e jep institucionet qendrore) Mbledhje e produkteve natyrore, ndërtimi i objekteve për qëllime të pylltarisë, blegtorisë (stane për kafshë) dhe gjuetisë.

▪ Shfrytëzimet e ndaluara

Në **ZP** kemi edhe shfrytëzimet e ndaluara, të cilat i kemi përcaktuar si funksione dhe aktivitete që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në zonë dhe i kemi deklaruar në mënyrë specifike si të pa lejuara, e këto janë të gjitha zonat të cilat nuk janë të përfshira në : Shfrytëzimet e lejuara, Shfrytëzimet e lejuara dytësore, Shfrytëzimet e lejuara të veçanta dhe Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht.

▪ Kushtet zhvillimore për lëndinat natyrore, semi-natyrore, kaçubat dhe vendet e hapura

Rekomandimet e mëposhtëm japin specifika për menaxhimin e vendeve të hapura, lëndinat dhe zonat që nuk janë pyllëzuar, por i takojnë kategorisë së vegjetacionit semi-natyor, në ruajtjen e peizazhit, zvogëlimin e erozionit të pyjeve dhe funksioneve shoqërore rekreative.

- Të identifikohen zonat e habitateve ekzistuese që mund të jenë me rëndësi të lidhmërisë së lartë, pavarësisht nga rëndësia e drejtpërdrejtë e biodiversitetit të tyre. Për shembull, parqet, hekurudhat e pashfrytëzueshme, kanalet dhe lumenjtë në zonat urbane mund të mbajnë pak specie ose habitatet të rëndësishme, por mund të sigurojnë migrim të rëndësishëm, përhapje ose përmes ushqimit të kafshëve;
- Të identifikohen zonat prioritare në rrethin ekologjik që mund të jetë cak për menaxhim të habitateve, zgjerim ose restaurim përmes skemave bujqësor-mjedisore;
- Të përmirësohet lidhshmëria funksionale e rrethit (ekologjik) të habitateve në mjedis më të gjerë;
- Të ruhen copat e habitatit semi-natyor në peizazh (p.sh. lëndinë semi-natyrore dhe shkurret në habitatet bujqësore, drunjtë e tharë dhe pjesët moçalore në pyje);
- Nga elementet e lidhshmërisë, të nxitet, menaxhimi i favorshëm për botën shtazore (p.sh. rrethoja e gardhit, kanalet) si mjet për përmirësim të vitalitetit të përgjithshëm të peizazhit;
- Të identifikohen zonat e prioritetit të habitatit të matricës për restaurim për të shtuar përshkueshmërinë e peizazhit në lëvizje të specieve;
- Të identifikohen opsionet për përshtatje të skemave agro-mjedisore në të ardhmen dhe mekanizmat e përdorur për të synuar përmirësimin e vazhdimësisë ndërmjet habitateve bujqësore dhe jobujqësore;
- Të nxitet kositja e lëndinave semi-natyrore për të ruajtur cilësinë e tij, por të respektohen datat e nevojshme për rritje të bimëve dhe rritje të shpezëve (1 prill – 1 gusht, data duhet të konfirmohet nga autoriteti përkatës në vend);
- Të nxitet menaxhimi i matur dhe i kujdesshëm i bagëtisë/kullotave dhe të shmanget tejkuqësia dhe erozioni rezultues;
- Të nxitet ri-mbjellja e barit në tokë të brishtë kodrinore ose malore, duke e lënë atë të mbjellët në verë të hershme dhe duke e lënë bagëtinë ta shkelin dhe pastaj e lëni për shira; rishkelja nga bagëtia në shpatet që shikojnë nga veriu, pjesët ku bie dielli dhe ato të zhveshura sa më shumë në verë të thatë;
- Kullota me presion të ulët/bagëti afatshkurtër që ka në cak vetëm zonat me kullotë cilësore nga e cila pastaj largohet bagëtia për t'i ikur tejkuqësjes së lëndinës dhe kullotja dhe shkelja e vegjetacionit natyor;
- Ndalohet ose kufizohet kullotja gjatë periudhave të rritjes së bimëve natyrore dhe që pason menjëherë;
- Pastrimi minimal i vegjetacionit dhe trazimi i tokës;

- Të krijohet toka me druaj dhe toka me kaçuba, ku drunjtë janë të dobishëm për hije dhe strehim të bagëtisë, si dhe u ofron banim veshtullave (parazit bimësh), zogjve dhe insekteve;
- Vegetacioni bregor përgjatë përroskave, i cili është i vlefshëm për furnizim dhe cilësi të ujit, si dhe për peshq, insekte dhe bimë akustike vendore;
- Zonat moçalore (kullojset, moçalet, hurdhat e fermave), të cilat janë të vlefshme për kullota dhe ujë të bagëtive, duke u ofruar habitat zogjve, insekteve dhe peshqve vendas;
- Aty ku ka nevojë për punime tokësore, të merret parasysh ruajtja e ndërgjegjshme e shtigjeve dhe shfrytëzimi i makinave të përshtatshme (gërmuesi, buldozeri i vogël) për të ulur trazimin dhe erozionin e tokës;
- Të krijohet mozaiku i moshave të ndryshme të vegetacionit nëpër ngastrat e ofruara semi-natyrore.

▪ Kushtet zhvillimore për menaxhimin e pyjeve për ekonomi ose bio-energj

Zonat pyjore ose me vegetacion natyror zakonisht vazhdojnë të jenë në zonat më malore, në tokë shkëmbore jopjellore dhe në zonat shpesh të përmytura. Pavarësisht pjellorisë së dobët të përgjithshme, shumë pyje janë të përshtatshme për krijimin e plantacioneve për tregti. Një nga arsyt kryesore për prerjen e paligjshme të pyjeve është varësia tradicionale për dru si lëndë djegëse për ngrohje dhe për këto arsye më poshtë kemi cekur disa rekomandime për mbrojtjen dhe zhvillimin e këtyre zonave.

- Plan për Administrimin e Pyjeve duhet të jetë pjesë integrale për prodhimin e biomasës;
- Pyjet e degraduara, me vlerë të ulët mund të përdoren për bio-energj si pjesë e përmirësimit të qëndrimit për rigjenerim dhe shndërrim në lloje më të dëshirueshme;
- Plantacionet që kultivojnë drunjtë apo fidane, rreth 25-45% të biomasës së pyllit lihet në vend, kur drunjtë me vlerë të lartë priten për drunjtë e prerë me sharrë ose drunjtë të butë. Ky prodhim i 'mbeturinave' mund të përdoret për prodhim të bio-energjisë. Kjo përmirëson rendimentin e punëve pyjore dhe zvogëlon rreziqet nga zjarri;
- Duhet të nxiten FMP-të e përbashkëta, që të mund të përmirësojë fitimin ekonomik dhe të zvogëlojnë dëmtimin e mjedisit, duke harmonizuar menaxhimin e infrastrukturës së pyjeve dhe masave;
- Duhet të nxitet konsolidimi i pronësisë së pyjeve;
- Zonat pyjore me shkurre/kaçuba të dendura (të ulta) të kthehen në zona pyjore ekonomisht dhe ekologjikisht të qëndrueshme;
- Kurdo që është e mundur për prodhimin e energjisë duhet të kultivohen drunjtë që rriten shpejtë, të cilët janë të përshtatshëm për klimën dhe tokën lokale (disa nga llojet kryesore janë: plepi, plepi i egër, Liquidambar styraciflua dhe shelgu).

▪ Kushtet zhvillimore për mbrojtjen e tokave pyjore nga erozioni

Pasi rreziku nga erozioni i tokës po rritet, ngjashëm shtohet edhe rëndësia e zvogëlimit të këtyre rreziqeve. Në zonat pyjore kudo që konsiderohet se ka rrezik mjaft të lartë të erozionit duhet të sigurohen masat për zvogëlimin e erozionit dhe si rezultat i saj kemi dhen disa rekomandime se si të mbrohemi nga erozioni në tokë pyjore.

- Të ruhet mbulesa ekzistuese e tokës, nëse mbulesa është larguar për çfarëdo arsye, atëherë shkorret, hasra ose mbrojtja tjetër e përkohshme për sipërfaqen e tokës;
- Mos të ngjiten veturat apo makineria elektrik lart e poshtë shpateve për shkak se mund të kanalizohet nëpër shtigje rrjedhja e shtuar;
- Duhet pasur kujdes të veçantë gjatë punëve të rrallesës së pyjeve në tokë të ndjeshme, zonat e ndjeshme në erozion dhe zonat punët mund të çojmë në erozion të tepërt të tokës sidomos në afërsi të ujë-rrjedhave.
- Duhet shmangur teknikat e papërshtatshme të tilla si lëvrimi i thellë i tokës, para mbjelljes, dhe përdorimi i makinerisë së papërshtatshme;
- Aty ku toka tashmë është rëndë e gërryer, duhet të krijohen masa të veçanta teknike anti-erozive sa më shpejt të jetë e mundur, sepse erozioni i thellë mund të shkaktojë ndikim serioz ekonomik në infrastrukturën e afërt. Këto masa përfshijnë tarracimin, duke përfunduar shpatet me gurë, rrjeta metalike ose çimento, duke e shtuar lartë shtresën e punueshme dhe duke krijuar një mbulesë të trashë bari;

▪ Mbrojtja e tokave pyjore

Pyjet janë resurse kombëtare, duhet të zhvillohen dhe mbrohen në atë mënyrë që të ofrojnë rendimente me vlerë dhe në të njëjtën kohë të ruhet biodiversiteti për të mirën e gjeneratave të tashme dhe të ardhshme. Udhëheqja e pyjeve do të marrë parasysh gjithashtu edhe interesat të tjera publike.

Mbrojtja dhe zhvillimi i tokave pyjore është i rregulluar me ligjin për pyjet nr. 2003/3 dhe U.A nr. 05/2010 që rrjedhin nga ky ligj, në kuadër të ligjeve janë përcaktuar mënyrat e mbrojtjes së tokave pyjore si:

- Mbrojtja nga prerja e pa kontrolluar e pyjeve dhe dëmtimeve tjera;
- Mbrojtja nga ndërrimi i destinimit;

- Mbrojtja dhe shfrytëzimi i produkteve pyjore jo-drusore;
- Mbrojtja nga zjarri.

Mbrojtja nga prerja e pa kontrolluar e pyjeve dhe dëmtimeve tjera - Me qëllim të mbrojtjes së pyjeve dhe tokave pyjore, përveç nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe, aktivitetet në vijim ndalohen:

- Shkretërimi i pyjeve;
- Prerja e pastër e pyjeve;
- Prerja e pyjeve e cila nuk është në harmoni me planin e menaxhimit afatgjatë të pyjeve;
- Prerja e drunjve të llojeve të rralla dhe të mbrojtura, përveç nëse nevojiten për arsye sanitare;
- Prerja e drunjve pa damkë pyjore dhe pa shënjim paraprak të trungjeve për prerje;
- Prerja e llojeve të rralla dhe të rrezikuar, pemëve të egra si dhe prerja e drunjëve në grumbujt farorë, përveç nëse është paraparë me planet e menaxhimit të këtyre grumbujve;
- Shfrytëzimi i dheut, humusit, gurëve, zhavorrit dhe lëndëve tjera minerale pa pëlqimin e Agjencisë ose të pronarit të pyjeve private;
- Dëmtimi i fidanishteve dhe fidanëve;
- Dëmtimi dhe zhdukja e shenjave pyjore, tabelave, udhërrëfyeseve dhe vijave kufitare;
- Kullotja, ose mbledhjet komerciale të frutave pyjorë, kërpudhave, myshqeve, likeneve, rrëshirës, bimëve mjekuese, vendosja e koshereve dhe tendave pa lejen Agjencisë apo pronarit të pyjeve private;
- Ndërtimi i objekteve dhe infrastrukturës tjetër në pyje, pa lejen e Agjencisë ose pronarit të pyjeve private;
- Deponimi dhe hedhja e mbeturinave dhe materialeve toksike në pyje dhe toka pyjore përveç për deponime të përkohshme të materialeve që përdoren për trajtim fitosanitar të pyllit të njëjtë;
- Ndezja e zjarrit të hapur në pyje dhe toka pyjore;
- Uzurpimi i pyjeve dhe tokave pyjore;

Mbrojtja nga ndërimi i destinimit – Ndërimi i destinimit të tokave pyjore mund të bëhet duke respektuar dispozitat ligjore si në vazhdim:

- Pyjet dhe tokat pyjore duhet të përdoren vetëm për qëllime pyjore sipas ligjit dhe përjashtimisht mund të përdoret edhe për qëllime tjera vetëm në rastet e përcaktuara me këtë ligj;
- Toka pyjore e klasit 1 deri 4, përcaktohet si tokë pyjore dhe ndalohet ndërimi i destinimit përveç rasteve të veçanta të përcaktuara me ligj;
- Toka pyjore e klasit 5-6, përcaktohet si tokë pyjore dhe përjashtimisht mund të përdoret për qëllime tjera sipas kushteve të përcaktuara me ligj;
- Toka pyjore e klasit 7-8, mund të përdoret edhe për qëllime tjera sipas kushteve dhe mënyrës së përcaktuar me ligj;
- Kërkesa për ndërimin e destinimit të pyllit privat bëhet nga pronari dhe dorëzohet tek organi kompetent komunal, pas plotësimit të kushteve të përcaktuara me ligj;
- Ndërimi i destinimit të pyjeve dhe tokave pyjore shtetërore mund të bëhet nëse është paraparë me planin e menaxhimit;
- Ndërimi i destinimit të pyjeve dhe tokave pyjore private bëhet nga organi komunal, pas marrjes së pëlqimit nga Ministria;
- Kur një aprovim i tillë jetë bërë, menaxhuesi i pyllit ka heq dorë nga kërkesat që drunj të shënjohe para prerjes dhe pronarit të pyllit i jepet leja, të transportoj drunj të prerë;
- Ministria me akt nënligjor përcakton kushtet dhe mënyrën e ndërrimit të destinimit.

Mbrojtja dhe shfrytëzimi i produkteve pyjore jo-drusore:

- Asnjë person s'mund të shfrytëzojë produktet pyjore jodrunore për qëllime komerciale prej tokës nën administrim të Agjencisë Pyjore, pa licencë;
- Ministria me rregullore vendosë kufirin e sasisë të produkteve jodrunore pyjore, dhe çfarëdo shfrytëzimi mbi këto sasi në një vit kalendarik do të konsiderohet të jetë për qëllime komerciale;
- Agjencia pyjore lëshon licenca për shfrytëzimin e produkteve pyjore jodrunore në rast të konkludimit se shfrytëzimi është në pajtim me shfrytëzimin e qëndrueshëm të pyllit;
- Agjencia Pyjore autorizon njësitë e veta në Komuna për të lëshuar licenca sipas këtij neni personave fizik dhe juridik;
- Qeveria, me propozim të Ministrisë, me rregulla mund të vendosë taksat për licenca për shfrytëzimin e produkteve jodrunore të tokave pyjore, bazuar mbi produktet specifike dhe sasi të shfrytëzuara, plus një pagesë për të mbuluar shpenzimet e lëshuarjes së licencës;
- Lejohet vjelja, grumbullimi dhe shfrytëzimi i produkteve pyjore jodrunore si: frutave pyjore, bimëve mjekuese, kërpudhave, farërave dhe prodhimeve tjera për qëllime jo komerciale deri në 2 kilogram, nëse nuk rrezikohet ripërtëritja dhe nuk u shkaktohen dëme pyjeve;

- Grumbullimi i gurëve, zhavorrit, rërës, humusit dhe dheut, kullotja, mund të bëhet vetëm në vendet ku nuk ndotet mjedisi, nuk bëhet rrëshqitja, erozioni, apo ku nuk i shkaktohet dëm pyllit dhe tokës pyjore;
- Shfrytëzimi komercial i produkteve jo-drusore mund të bëhet komfor ligjit, me leje të Agjencisë për rastet e pyjeve dhe tokave pyjore shtetërore, dhe me lejen e pronarit të pyjeve dhe tokave pyjore private apo asociacionit të tyre;
- Leja për shfrytëzim lëshohet në harmoni me projektin e shfrytëzimit të produkteve pyjore jodrunore;
- Mënyra, kushtet, përmbajtja dhe çmimi i lejes për grumbullimin e produkteve pyjore jodrunore, si dhe llojet e shfrytëzimeve përcaktohen me akt nënligjor nga Ministria.

▪ Mbrojtja e pyjeve nga zjarri

Rekomandimet në bazë të ligjit:

- Asnjë person pa leje paraprake s'mund të ndezë zjarr të hapur në pyjet ose tokat pyjore.
- Duhet të merret leje nga Agjencia Pyjore për ndezjen e hapur të zjarreve, kur një veprim i tillë është në përputhshmëri me shfrytëzimin e qëndrueshëm të pyllit;

Rekomandime shtesë për mbrojtje të pyjeve nga zjarret:

- Ndalohet ndezja e zjarrit të hapur në pyje, toka pyjore, toka bujqësore dhe vende të tjera të hapura që gjenden më afër se 500 m nga pylli;
- Brenda pyllit dhe tokës pyjore, ndezja e zjarrit lejohet vetëm për qëllime të menaxhimit në periudhat ku nuk ka paralajmërime për rrezik të lartë të zjarrit dhe në vende të posaçme të pyllit që janë të destinuara për piknik në natyrë;
- Agjencia harton planin për mbrojtjen e pyjeve nga zjarri në nivel të njësisë menaxhuese apo të Komunës, për periudhën 10-vjeçare.

▪ Mbrojtja e pyjeve nga ndotja

- Ndalohet ndotja e pyllit, tokës pyjore me hedhurina, mbeturina të ndryshme, mjete kimike, vajra, materiale tjera toksike, djegie gome dhe mbetjeve të tjera;
- Përdorimi i produkteve kimike për mbrojtjen e pyjeve nga sëmundjet dhe dëmtuesit, mund të bëhet nga lista e produkteve për mbrojtjen e bimëve, të miratuara nga Ministria;
- Ministria siguron monitorim periodik të gjendjes së shëndetit pyjor në nivel kombëtar, në përputhshmëri me metodologjinë standarde të Programit për Bashkëpunim Ndërkombëtar (ICP);

▪ Mbrojtja e pyjeve nga sëmundjet dhe dëmtuesit

- Agjencia dhe pronarët e pyjeve private janë të obliguar që të monitorojnë gjendjen e shëndetit të pyjeve dhe të ndërmarrin masat e nevojshme për parandalimin dhe luftimin e sëmundjeve dhe dëmtuesve që rrezikojnë pyjet;
- Planet për mbrojtjen e pyjeve nga sëmundjet dhe dëmtuesit miratohen nga Agjencia;
- Agjencia, në bashkëpunim me institucionet tjera siguron realizimin e aktiviteteve për mbrojtjen e shëndetit të pyjeve;
- Nëse masat e pronarëve të pyjeve private nuk janë të mjaftueshme në rastet kur shëndeti pyjor është rrezikuar shumë, Agjencia duhet të ndërmarrë masat e duhura shtesë për mbrojtjen e këtyre pyjeve.

Për kushte zhvillimore dhe ndërtimore për përfitim të energjisë së ripërtitshme referojuni kapitullit :

9.7. INFRASTRUKTURA E PRODHIMIT TË ENERGISË SË RIPËRTËRITSHME.

5.9. ZONË MINIERË SIPËRFAQËSORE (ZMS)

Zona-Miniera Sipërfaqësore shënohen me kodin ZmS dhe është kryesisht sipërfaqe e mbuluar me pyje të larta gurishte dhe shkurre.

Komuna e Obiliqit identifikon 5 (pesë) Zona Minierë sipërfaqësore (ZMS), të cilat e përfshijnë një sipërfaqe të përgjithshme prej 760,7 Ha.

Tabela 58 Zona-Miniera Sipërfaqësore sipas vendbanimeve

	Vendbanimi	Lloji i Shfrytëzimit	Kodi	Sipërfaqja ha
1	Kryshevc	Minierë sipërfaqësore	ZmS	149
2	Carravodicë	Minierë sipërfaqësore	ZmS	203
3	Hade	Minierë sipërfaqësore	ZmS	335
4	Shipitullë	Minierë sipërfaqësore	ZmS	70
5	Siboc	Gurëthyes	ZmS	3.7
	Totali	760,7		

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në **ZmS** funksione dhe aktivitete e lejuara janë:

- Nxjerrja e gurëve, Minierë e materialeve për prodhimin e energjisë, tregti me shumicë, tregti me pakicë, infrastrukturë e transportit rrugor, Infrastrukturë e transportit hekurudhor, infrastrukturë e transportit ajror, infrastrukturë e shpërndarjes së gazit dhe energjisë termike dhe elektrike, infrastrukturë e ujësjellësit dhe ujërave të zeza.

▪ **Shfrytëzimet e lejuara dytësore**

Në **ZmS** funksione dhe aktivitete dytësore dhe vartëse nga shfrytëzimi parësor i lejuar në zonë që mund të gjenden edhe në të njëjtën parcelë me shfrytëzimin e lejuar janë:

- Shërbim administrativ dhe mbështetës.

▪ **Shfrytëzimet e lejuara të veçanta**

Në **ZmS** funksionet dhe aktivitetet të cilat janë të lejuara me kushte plotësuese dhe me kërkesë të veçantë janë:

- Infrastrukturë e telekomunikacionit.

▪ **Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht**

Funksionet dhe aktivitetet e lejuara përkohësisht në kuadër të **ZmS**-së, pas së cilës largohen plotësisht janë:

- Bujqësia, gjuetia dhe çdo shfrytëzim i trashëguar.

▪ **Shfrytëzimet e ndaluara**

Në **ZmS** kemi edhe shfrytëzimet e ndaluara ,të cilat i kemi përcaktuar si funksionet dhe aktivitetet që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në zonë dhe i kemi deklaruar në mënyrë specifike si të pa lejuara e këto janë të gjitha zonat të cilat nuk janë të përfshira në : Shfrytëzimet e lejuara, Shfrytëzimet e lejuara dytësore, Shfrytëzimet e lejuara të veçanta dhe Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht. Të deklaruar në mënyrë specifike si të palejuara janë:

Në ZmS prodhimi bujqësor komerciale dhe për konsum vetiak, prodhimi i konsumeve të tekstilit, prodhimi i produkteve të letrës, prodhimi i produkteve kimike dhe fibrave, prodhimi i lëndëve tjera të para, prodhim i makinerive, prodhim i automjeteve dhe pajisjeve të transportit, prodhim i pijeve, ushqimeve dhe produkteve të duhanit, prodhim i rrobave të lëkurës, botim dhe shtyp, prodhim i pajisjeve elektrike dhe optike, prodhim i produkteve të tjera të lehta, prodhim i energjisë bërthamore, prodhim i energjisë së bazuar në biomasë, shërbim tregtar me shumicë dhe pakicë, shërbim i patunshmërisë, shërbim i akomodimit dhe ushqimit, shërbime tjera tregtare, shërbim profesional financiar dhe i informacionit, shërbim i administratës publike, mbrojtjes dhe sigurisë sociale, shërbim arsimor, shëndetësor, shoqëror, fetar dhe shërbim tjetër i komunitetit, banim i përhershëm, banim me funksione të tjera në pajtueshmëri, banim tjetër.

▪ **Kushtet ndërtimore**

Kërkesat minimale për kushtet ndërtimore në kuadër të ZMS janë:

Madhësia maksimale e parcelës për ndërtim është 300m²;

ISHPKZh-ja është 30%

ISN është 2.0 ;

Etazhiteti është P+2 ;

Lartësia minimale 10m, ndërsa maksimalja është 13m;

Materiali ndërtimor: dru, gur, tulla, beton dhe fasada

Për kushte zhvillimore dhe ndërtimore për përfitimin e energjisë së ripërtitshme referojuni kapitullit :

9.7. INFRASTRUKTURA E PRODHIMIT TË ENERGJISË SË RIPËRTËRITSHME.

5.10. SIPËRFAQET E MBROJTURA (SM)

Sipërfaqet e Mbrojtura shënohen me kodin **SM** dhe është kryesisht sipërfaqe e cila ka veçori natyrore të dedikuara për mbrojtje dhe konservim.

Sipërfaqja e mbrojtur përcakton mbrojtjen dhe ruajtjen afatgjate të një hapësire gjeografike me karakteristika të veçanta të burimeve natyrore, të florës dhe faunës, dhe të trashëgimisë kulturore arkitekturale, arkeologjike dhe peizazheve kulturore, me potencial për zhvillim social dhe ekonomik për vendin.

Sipërfaqja e mbrojtur përbëhet nga perimetri i vend-shtrirjes, të shpallur nën mbrojtje shtetërore dhe të zonës së mbrojtur të mjedisit rrethues me radius pesëdhjetë (50) apo njëqind (100) metra nga perimetri, apo siç është përcaktuar nga institucioni përgjegjës. Synimi i sipërfaqes së mbrojtur është kufizimi i ndërtimeve apo aktiviteteve, të cilat mund të dëmtojnë veçoritë natyrore dhe të trashëgimisë kulturore.

Komuna e Obiliqit, ka disa lloje të trashëgimisë të cilat janë nën mbrojtje, rrjedhimisht edhe sipërfaqe të mbrojtura. Në territorin e Komunës, shtrihen 6 (gjashtë) monumente arkitekturore të cilat janë nën mbrojtje nga MKRS-ja, 32 asete të trashëgimisë kulturore me vlera historike lokale, 1 (një) Zonë e veçantë e Mbrojtur (e Gazimestanit), një lokalitet arkeologjik (Lokalitet arkeologjik parahistorik shumështrësor - Dardhishtë (Krushec), 8 (tetë) monumente të trashëgimisë kulturore nën mbrojtje, 9 (nëntë) asete të trashëgimisë natyrore. Konform asaj që e cekëm më lartë, themi se Komuna e Obiliqit konsiderohet Komunë mjaftë e pasur me trashëgimi. Për detaje më të hollësishme për të cekurat si më lartë, mund të gjinden në seksionin 2.8 ‘Asetet e Trashëgimisë Kulturore, Natyrore dhe Turistike’, të këtij dokumenti.

Komuna e Obiliqit karakterizohet me disa lloj të trashëgimisë, sipërfaqet e të cilave janë nën mbrojtje.

Tabela 59 Trashëgimia kulturore nën mbrojtje, sipas kategorive kryesore, numrit dhe shtrirjes hapësinore, 2018

Kategoritë	Numri
Trashëgimi arkitekturore	5
Trashëgimi arkeologjike	1
Zonat e veçanta të mbrojtura	2
Gjithsej	8

Përpos vlerave të larta të kulturës së trashëguar materiale e shpirtërore dhe trashëgimisë arkitektonike, komuna e Obiliqit karakterizohet me një trashëgimi natyrore shumë të pasur. Veçoritë gjeografike të Komunës së Obiliqit janë të pasura, këtë sipërfaqe e përbën një reliev i ndryshëm, me terren malor, sipërfaqe fushore dhe të rrafshët me tokë pjellore dhe me peizazhe të bukura natyrore. Në komunë janë identifikuar gjithsejtë 9 (nëntë) asete vijuese të trashëgimisë natyrore, një nën mbrojtje të nivelit qendror dhe nën mbrojtje të nivelit lokal:

Tabela 60 Trashëgimia natyrore

Vendbanimi, Emri	Statusi ligjor		Sipërfaqja (ha)
	I mbrojtur	I propozuar	
Trungjet e dushkut, i blirit dhe guri në Sibovc	X		~1478.90 m
Maja e Zezë – Graboc i Epërm		X	~6 (ha)
Bota e kuqe dhe gurët e gjelbër në Graboc të Epërm		X	~2.50 (ha)
Kroi i Mjekiçëve		X	~870.76 m ²
Burimi i ujit mineral në Graboc të Epërm		X	~3.15 ha
Çeshmja e katundit në Palaj		X	~182.13 m ²
Bunari/Çeshmja e Mulla Jahës në lagjen e Hashanëve		X	~185.m2
Bunari i Pashës		X	~228 m ²
Bunari i Dashnisë			~162.43m

Përpos aseteve të trashëgimisë kulturore të shpallura nën mbrojtje nga niveli qendror, Komuna po ashtu ka shpallur nën mbrojtje asetet me sipërfaqet vijuese të trashëgimisë kulturore:

Tabela 61 Asetet e trashëgimisë kulturore me vlera historike lokale

Vendbanimet	Monumentet e trashëgimisë kulturore-historike	Sipërfaqja (m ²)
Obiliq	Monumenti i martirëve të lirisë	~234.34 m ²
	Kisha në Obiliq	~3508.24 m ²
	Objekti i stacionit hekurudhor	~216.27m ²
	Shtatorja e atdhetarit Aziz Zhilivoda	~1400.84m ²
	Busti i komandantit Adem Jashari	~00.2m ²
	Busti i dëshmorit të kombit Fahri Fazliu	~10 m ²
	Shtatorja e Heroit “Xhavit Hazirit”	200.15m ²
Mazgiti Ultë	Monumenti i Ferid Currit	~324.45 m ²
Hade e Re	Plaka përkujtimore e dëshmorëve	92.35m ²
Hamidi	Xhamia (nga shek.-XVIII)	~1470.24m ²
	Shtëpia Muze në Hamidi	~247.75 m ²
	Lapidari i lirisë	~411.40 m ²
Siboc	Varrezat e dëshmorëve	~350.00m ²
Graboc	Plakë përkujtimore e dëshmorit Faik Mjeku	~1121.79 m ²
	Plakë përkujtimore e dëshmorit Fejzullah Graiçevci	~77.91 m ²

	Mulliri i ujit (i Hysenajve)	~1992.93 m ²
	Mulliri i ujit (i Behramajve)	~1000.38 m ²
Shipitullë	Monument i luftës (UÇK)	~335.55 m ²
Milloshevë	Xhamia (nga shek.-XVIII)	~374.65 m ²
	Shtëpia e Kulturës	~3556.89 m ²
Baimoc	Kisha ortodokse	~1829.05 m ²
	Shtëpia e Kulturës	~411.72 m ²
Breznice	Objekti i AMF-së	~344.80 m ²
	Pllaka përkujtimore për “Hoxhë Breznicën”	~392 m ²
Plemetin	Qendra rinore/ Shtëpi e Kulturës	~365.35 m ²
	Pllaka përkujtimore e martirëve të lirisë	57.90 m
Dardhishtë	Shtatorja e atdhetarit “Jusuf Shalaku”	~184.51 m ²
	Shtatorja e atdhetarit “Abdurrahman Gërguri”	~96.78 m ²
	Pllaka përkujtimore e martirëve të lirisë	~57.71 m ²
Kozaricë	Shtëpia Muze (Shtabi i Zonës Operative të UÇK-së)	~262.64 m ²
Palaj	Mulliri i Palojve	217.64 m ²
	Objekti i AMF-së	227.19 m ²

Sipas Ligjit Nr. 04/L-146, për menaxhimin e komplekseve memorialë të Kosovës, në territorin e komunës të Obiliqit AMKMK, ka përcaktuar statusin e tetë (8) monumenteve nga lufta e fundit nën menaxhimin dhe administrimin e kësaj agjencie.

Tabela 62 Asetet e trashëgimisë kulturore të shpallura nën mbrojtje nga Agjencia për Menaxhimin e Komplekseve Memorialë të Kosovës.

Vendbanimi, Emri	Statusi ligjor		Sipërfaqja (ha)
	I mbrojtur	I propozuar	
Memoriali i Martirëve të lirisë – Obiliq	X		~234.34 m ²
Busti i komandantit të UÇK-së “Adem Jashari” – Obiliq	X		~00.2 m ²
Shtatorja e atdhetarit Aziz Zhilivoda	X		~1400.84 m ²
Busti i dëshmorit Fahri Fazliu – Obiliq			~10 m ²
Obelisku i dëshmorit Ferid Currit – Mazgit i Ulët	X		~324.45 m ²
Lapidari i lirisë – Hamidi	X		~411.40 m ²
Varrezat e dëshmorëve të UÇK-së – Sibovc	X		~350.00 m ²
Monumenti i luftës së UÇK-së Shipitullë	X		~335.55 m ²
Pllaka përkujtimore e dëshmorëve Rama-Dardhishtë	X		~380.52 m ²
Gjithsej:	10		

▪ **Në SM funksione dhe aktivitete e lejuara janë :**

Hapësirë e hapur rekreative, infrastrukturë e transportit rrugor, infrastrukturë e transportit hekurudhor, Infrastrukturë e shpërndarjes së gazit dhe energjisë termike dhe elektrike, infrastrukturë e ujësjellësit dhe ujërave të zeza, infrastrukturë e telekomunikacionit, Shërbim arsimor, Shërbim argëtues.

▪ **Shfrytëzimet e lejuara të veçanta**

Në SM funksionet dhe aktivitetet të cilat janë të lejuara me kushte plotësuese dhe me kërkesë të veçantë janë: shërbim kulturor, shërbim argëtues, tregti me pakicë, ecje në natyrë, kamping, prodhim i energjisë së ripërtëritshme.

▪ **Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht**

Funksionet dhe aktivitetet e lejuara përkohësisht në kuadër të SM pas së cilës largohen plotësisht janë:

Prodhim bujqësor për konsum vetjak, Mbledhje e produkteve natyrore, peshkim profesional.

▪ **Shfrytëzimet e ndaluara**

Në SM i kemi edhe shfrytëzimet e ndaluara, të cilat i kemi përcaktuar si funksione dhe aktivitete që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në këtë sipërfaqe dhe i kemi deklaruar në mënyrë specifike si të pa lejuara, e këto janë: të gjitha zonat të cilat nuk janë të përfshira në minierë e materialeve për prodhimin e energjisë, miniera dhe gurore tjetër, prodhim i makinerive, prodhim i produkteve kimike dhe fibrave, prodhim i produkteve prej gomës dhe plastikës, prodhim i automjeteve dhe pajisjeve të transportit.

Në sipërfaqe të mbrojtur nuk lejohet: ndërtimi i rrugëve magjistrale dhe regionale, ndërtimi i godinave më të larta dhe atyre që nuk janë në harmoni me ndërtesat ekzistuese fqinje, zhvillimi i veprimtarisë së industrisë së rëndë, instalimi mbitokësor i furnizimit të rrymës elektrike, telekomunikacionit, përçuesve digjital, etj; veprimtaritë dhe ndërtimet që ndikojnë në shpyllëzim, tjetërsim apo ndotje të mjedisit dhe planifikimi hapësinor urban dhe rural nga niveli lokal.

- Kushtet Ndërtimore

Kushtet ndërtimore në kuadër të kësaj zone janë subjekt i ligjit të natyrës, planeve për menaxhimin e zonave të mbrojtura apo planeve të tjera.

5.1.1. SIPËRFAQE UJORE (SU1)

Sipërfaqet Ujore sipas U.A. MMPH-NR. 08/2017 përfshijnë të gjithë ujërat sipërfaqësore dhe ujërat nëntokësore si: lumenjtë, liqenet, moçalet, kënetat, rezervuarët artificial, pishinat e mëdha, hurdat e peshqve, puset e hapura, tokat e lagështa dhe të ngjashme. Hapësirat në të cilat ndodhen burimet ujore duhet të mbrohen nga ndotja e qëllimshme apo aksidentale dhe ndikimet e tjera të cilat mund të ndikojnë negativisht në qëndrueshmërinë e burimit dhe përbërjen natyrore të ujit në burim.

Sipërfaqet Ujore shënohen me kodin **SU** dhe për nga dinamika ndahen në dy kategori kryesore:

Tabela 63 Sipërfaqet Ujore

Kodi	Shfrytëzimi i tokës	Sipërfaqet për zhvillim (ha)
SU-1	Lum	159.94

Sipërfaqet ujore për nga dinamika në Komunën e Obiliqit ndahet në një kategori si:

- **SU1** Që janë lumenj që kalojnë në territorin e komunës së Obiliqit si; Lumi Drenica, Lumi Sitnica, Lumi Llap

- **Shfrytëzimet e lejuara**

Në **SU1** funksione dhe aktivitete e lejuara janë :

Akuakulturë, Peshkim profesional, Infrastrukturë e transportit ujor, Tokë ujore e cila nuk është në funksion tjetër ekonomik,

- **Shfrytëzimet e lejuara dytësore**

Në **SU1** funksione dhe aktivitete dytësore dhe vartëse nga shfrytëzimi parësor i lejuar në zonë që mund të gjenden edhe në të njëjtën parcelë me shfrytëzimin e lejuar janë: Rekreacion, Përdorimi i ujit për ujitje.

- **Shfrytëzimet e lejuara të veçanta**

Në **SU1** funksionet dhe aktivitetet të cilat janë të lejuara me kushte plotësuese dhe me kërkesë të veçantë janë:

Infrastrukturë sportive, Shërbim tjera rekreativ, Shërbim argëtues

- **Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht**

Funksionet dhe aktivitet e lejuara përkohësisht në kuadër të **SU1** pas së cilës largohen plotësisht janë:

Promovimi i Produkteve Bujqësore, Organizimi i Panairëve, Mbledhje e produkteve natyrore, Kampingu.

- **Shfrytëzimet e ndaluara**

Në **SU1** kemi edhe shfrytëzimet e ndaluara, të cilat i kemi përcaktuar si funksione dhe aktivitete që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në zonë dhe i kemi deklaruar në mënyrë specifike si të pa lejuara, e këto janë:

- Prodhimi bujqësor komerciale dhe për konsum vetjak, prodhim i produkteve të tekstilit, prodhim i produkteve të letrës, prodhim i produkteve të koksit, vajurit dhe karburantit bërthamor, prodhim i produkteve kimike dhe fibrave, prodhim i produkteve të metaleve bazike dhe metaleve të fabrikua, prodhim i produkteve jo metalike minerale, prodhim i produkteve prej gomës dhe plastikës, prodhim i lëndëve tjera të para, prodhim i makinerive, prodhim i automjeteve dhe pajisjeve të transportit, prodhim i produkteve tjera të rënda, prodhim i pijeve, ushqimeve dhe produkteve të duhanit, prodhim i rrobave dhe lëkurës, botim dhe shtyp, prodhim i pajisjeve elektrike dhe optike, prodhim i produkteve tjera të lehta, prodhim i energjisë bërthamore, prodhim i energjisë së bazuar në fosile, prodhim i energjisë së bazuar në biomasë, prodhim i energjisë së ripërtëritshme, shërbim tregtar me shumice dhe pakicë dhe riparimi i automjeteve dhe mallrave personale dhe shtëpiake, shërbim i patundshmërisë, shërbim i akomodimit dhe ushqimit, shërbim tjera tregtar, shërbim financiar dhe i sigurimit, Shërbim teknik profesional dhe shkencor, shërbime të informimit dhe komunikime, shërbim administrative dhe mbështetës, shërbim tjetër profesional financiar dhe i informacionit, shërbim i administratës publike, mbrojtjes dhe sigurisë sociale, shërbim arsimor, shërbim shëndetësor dhe shoqëror, shërbim fetar, shërbim tjetër i komunitetit, banim I përhershëm, banim me funksione të tjera në pajtueshmëri, banim tjetër.

▪ Kushtet Ndërtimore

Në **SU1** përkatësisht në të gjitha rrjedhat ujore lejohet ndërtimi i infrastrukturës përcjellëse ujore, lejohet ndërtimi i infrastrukturës rrugore, hekurudhore dhe shtigjeve të ecjes, përkatësisht lejohet ndërtimi i urave që janë pjesë përbërëse e transportit tokësorë.

Nuk lejohen aktivitete si djegia e mbeturinave të çfarëdo lloji në zonat e banimit, të sistemeve natyror apo në brigjet e burimeve ujore.

Përdorimet industriale janë të ndaluara të vendosen në brigjet ujore, në zona të mbrojtura natyrore pavarësisht kategorive, në zonat që mbrohen nga legjislacioni për monumentet e kulturës, përfshirë zonat buferike apo brezat mbrojtës të këtyre zonave/objekteve.

▪ Mbrojtja e burimeve sipërfaqësore dhe nëntokësore

Për të arritur objektivat për ujë të pijshëm dhe të sigurt për të gjitha burimet e ujërave, Komuna do të ndërmerr të gjitha masat mbrojtëse sipas dispozitave dhe ligjeve në fuqi për mbrojtjen e ujërave sanitare, përmes tre zonave të mbrojtura sanitare vijuese:

1. Zona e I-rë – Zona e Kufizimit përcaktohet me qëllim të mbrojtjes së burimit dhe objekteve ujë marrëse si dhe zonës së drejtpërdrejt të tyre nga çfarëdo dëmtimi, ndotje ose ndikime tjera të dëmshme të rastësishme ose të që qëllimshme.
2. Zona e II-të – Zona e Kontrollimit përcaktohet me qëllim të parandalimit të kontaminimit dhe rrezikut të ndotjes nga mikroorganizmat ose materiet tjera të dëmshme për cilësinë e ujit.
3. Zona e III-të – Zona e Mbikëqyrjes përcaktohet me qëllim mbrojtjes së burimit nga ndotja me materie të rrezikshme ndotëse që vështirë zërthehen dhe për pasojë dëmtojnë në afat të gjatë shfrytëzimin e ujit të burimit.

Për secilën nga zonat përcaktohen kushtet përkatëse, përfshirë edhe rrethimin dhe shenjëzimin e kufirit të secilës, ku vlen gjithmonë:

- Rrethimi me rrethojë të fortë dhe stabile me lartësi minimale prej 2 (dy) metrash, për Zonën e I-rë sanitare, me qëllim që të pengohet hyrja e shtazëve dhe personave të pa autorizuar.

▪ Zonat mbrojtëse për burimet nëntokësore në akuifer intergranular

▪ Zona e I-rë e Mbrojtur Sanitare për burimet nëntokësore në akuifer intergranular

Kufiri i Zonës së I-rë të mbrojtura sanitare të një burimi nëntokësor në akuifer intergranular paraqet vijën e cila duhet të jetë e larguar së paku 10 (dhjetë) metra nga të gjitha anët e veprës ujë marrëse dhe objekteve përcjellëse që shërbejnë për shfrytëzimin e burimit, në të cilën ndalohen të gjitha aktivitetet të cilat nuk janë të lidhura drejtpërdrejt me operimin dhe mirëmbajtjen e sistemit të furnizimit me ujë, në cilën lejohet vetëm:

- Kultivimi i barit pa përdorimin e plehrave dhe materieve tjera që mund ta rrezikojnë cilësinë e ujit;
- Punimi i rrjetit të kanalizimit, ujësjellësit, energjisë për nevojat e procesit të marrjes dhe trajtimit të ujit nga burimi, me ç' rast me zgjidhjet e elaboratit dhe zbatimit të punimeve duhet të sigurohet që mos të rrezikohet siguria dhe cilësia e ujit në burim.
- Zona e II-të e Mbrojtur Sanitare për burimet nëntokësore në akuifer intergranular

Territori i zonës së II-të përfshin hapësirën jashtë kufirit të zonës së I-rë deri te vija prej së cilës ujit nëntokësorë i nevojiten së paku 50 (pesëdhjetë) ditë për të arritur te vepra ujë marrëse. Kufiri i zonës së II-të të mbrojtur për burime dhe puse duhet të jetë së paku 100 (njëqind) metra nga zona e I-rë e mbrojtur, në të cilën ndalohet zhvillimi i aktiviteteve dhe kryerja e punimeve që mund të ndotin ujin, si vijon :

1. Shkarkimi i ujërave të ndotura të pa trajtuara të kanalizimit;²
2. Ndërtimi dhe operimi i reparteve industriale dhe zejtare me teknologji të papastër të cilat lëshojnë materie radioaktive dhe materie tjera të dëmshme për ujin (reaktorë nuklear, industri petrokimike dhe kimike, reparte të përpunimit të metaleve, industri e lëkurave etj.);
3. Deponimi i përkohshëm ose i përhershëm i mbeturinave;
4. Përpunimi deponimi apo manipulimi me materie kimike, karburante, vajra dhe materie tjera të rrezikshme për cilësinë e ujit;
5. Ndërtimi dhe operimi i impianteve për përdorimin, përpunimin ose deponimin e mbeturinave të rrezikshme;
6. Ndërtimi i autoudhëve, aeroporteve, parkingjeve, ose hapësirave tjera transportuese pa largim të kontrolluar dhe trajtim të ujërave atmosferik para shkarkimit të tyre në recipient;
7. Kryerja e shpimeve hulmuese për naftë, gaz tokësor dhe materie tjera të dëmshme për ujin, nëse nuk janë ndërmarrë masa për pengimin e infiltrimit dhe derdhjes së këtyre materieve në ujërat nëntokësore;

² UA per Zonat e Mbrojtura Sanitare

8. Deponimi i hapur dhe aplikimi i substancave kimike të dëmshme dhe të rrezikshme për ujin që shfrytëzohen për mbrojtjen e bimëve;
9. Ndërtimi i varrezave të reja apo zgjerimi i varrezave ekzistuese;
10. Aktivitetet tjera të cilat konstatohet se mund të kenë pasoja negative në burimin e ujit qoftë në kuptim sasior apo cilësor.
11. Përdorimi i plehrave kimike dhe atyre të kafshëve;
12. Përdorimi i pesticideve, herbicideve, dhe insekticideve;
13. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i puseve dhe objekteve tjera për marrjen e ujit të cilat nuk shfrytëzohen për furnizim publik;
14. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i fermave të shpezëve dhe kafshëve;
15. Ndërtimi dhe puna e reparteve industriale;
16. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i tubacioneve që transportojnë materie kimike, karburante, vajra dhe materie tjera të rrezikshme;
17. Transporti rrugor i materieve radioaktive, kimike, karburanteve të lëngëta, vajrave dhe materieve tjera të rrezikshme;
18. Eksploatimi i zhavorrit dhe rërës;
19. Aktivitetet tjera të cilat konstatohet se mund të kenë pasoja negative në burimin e ujit.

▪ **Zona e III-të e Mbrojtur Sanitare për burimet nëntokësore në akuifer intergranular**

Territori i zonës së III-të të mbrojtur për burimet në akuifer intergranular përfshinë hapësirën jashtë kufirit të zonës së II-të të mbrojtur deri te ujëndarësi hidrogeologjik. Në rastet kur kufiri hidrogeologjik nuk është i njohur, zona e III-të përfshin hapësirën deri te kufiri prej të cilit ujit nëntokësor i nevojiten së paku 200 (dyqind) ditë për të arritur te vepra ujë marrëse. Kufiri i zonës së III-të duhet të jetë së paku 500 (pesëqind) metra nga vepra ujë marrëse në të cilën ndalohen kryerja e punimeve, ndërtimi i objekteve dhe zhvillimi i aktiviteteve me të cilat mund të ndoten ujërat e burimit, dhe në mënyrë specifike :

1. Shkarkimi i ujërave të ndotura të pa trajtuara të kanalizimit;
2. Ndërtimi dhe operimi i reparteve industriale dhe zejtare me teknologji të papastër të cilat lëshojnë materie radioaktive dhe materie tjera të dëmshme për ujin (reaktorë nuklear, industri petrokimike dhe kimike, reparte të përpunimit të metaleve, industri e lëkurave etj.);
3. Deponimi i përkohshëm ose i përhershëm i mbeturinave;
4. Përpunimi deponimi apo manipulimi me materie kimike, karburante, vajra dhe materie tjera të rrezikshme për cilësinë e ujit;
5. Ndërtimi dhe operimi i impianteve për përdorimin, përpunimin ose deponimin e mbeturinave të rrezikshme;
6. Ndërtimi i autoudhëve, aeroporteve, parkingjeve, ose hapësirave tjera transportuese pa largim të kontrolluar dhe trajtim të ujërave atmosferik para shkarkimit të tyre në recipient;
7. Kryerja e shpimeve hulumtuese për naftë, gaz tokësor dhe materie tjera të dëmshme për ujin, nëse nuk janë ndërmarrë masa për pengimin e infiltrimit dhe derdhjes së këtyre materieve në ujërat nëntokësore;
8. Deponimi i hapur dhe aplikimi i substancave kimike të dëmshme dhe të rrezikshme për ujin që shfrytëzohen për mbrojtjen e bimëve;
9. Ndërtimi i varrezave të reja apo zgjerimi i varrezave ekzistuese;
10. Aktivitetet tjera të cilat konstatohet se mund të kenë pasoja negative në burimin e ujit qoftë në kuptim sasior apo cilësor.

▪ **Zonat e mbrojtura sanitare për burimet nëntokësore në akuifer karstik**

▪ **Zona e I-rë e Mbrojtur Sanitare për burimet nëntokësore në akuifer karstik**

Kufiri i Zonës së I-rë të mbrojtur të një burimi nëntokësor në akuifer karstik paraqet vijën e cila duhet të jetë e larguar 20 (njëzet) metra nga vepra ujë marrëse. Kjo zonë duhet të përfshijë edhe të gjitha objektet përcjellëse që shërbejnë për shfrytëzimin e burimit të ujit, në të cilën ndalohen të gjitha aktivitetet të cilat nuk janë të lidhura drejtpërdrejt me operimin dhe mirëmbajtjen e sistemit të furnizimit me ujë dhe lejohet vetëm:

1. Kultivimi i barit pa përdorimin e plehrave dhe materieve tjera që mund ta rrezikojnë cilësinë e ujit;
2. Punimi i rrjetit të kanalizimit, ujësjellësit, energjisë për nevojat e procesit të marrjes dhe trajtimit të ujit nga burimi, me ç' rast me zgjidhjet e elaboratit dhe zbatimit të punimeve duhet të sigurohet që mos të rrezikohet siguria dhe cilësia e ujit në burim.

▪ **Zona e II-të e Mbrojtur Sanitare për burimet nëntokësore në akuifer karstik**

Territori i zonës së II-të sanitare për burimet e ujit në akuifer karstik përfshin hapësirën jashtë kufirit të zonës së I-rë të mbrojtura deri te vija prej së cilës ujit nëntokësorë i nevojiten së paku 24 (njëzet e katër) orë për të arritur deri në veprën ujë marrëse, me ç' rast ky kufi nuk

mund të jetë më afër së 500 (pesëqind) metra prej veprës ujë marrëse. Ndalohet zhvillimi i të njëjtave aktivitete dhe kryerja e punimeve që mund të ndotin ujin, si në zonën e II-të të mbrojtur sanitare për burimet nëntokësore në akuifer intergranular.

1. Shkarkimi i ujërave të ndotura të pa trajtuara të kanalizimit;
2. Ndërtimi dhe operimi i reparteve industriale dhe zeytare me teknologji të papastër të cilat lëshojnë materie radioaktive dhe materie tjera të dëmshme për ujin (reaktorë nuklear, industri petrokimike dhe kimike, reparte të përpunimit të metaleve, industri e lëkurave etj.);
3. Deponimi i përkohshëm ose i përhershëm i mbeturinave;
4. Përpunimi deponimi apo manipulimi me materie kimike, karburante, vajra dhe materie tjera të rrezikshme për cilësinë e ujit;
5. Ndërtimi dhe operimi i impianteve për përdorimin, përpunimin ose deponimin e mbeturinave të rrezikshme;
6. Ndërtimi i autoudhëve, aeroporteve, parkingjeve, ose hapësirave tjera transportuese pa largim të kontrolluar dhe trajtim të ujërave atmosferik para shkarkimit të tyre në recipient;
7. Kryerja e shpimeve hulumtuese për naftë, gaz tokësor dhe materie tjera të dëmshme për ujin, nëse nuk janë ndërmarrë masa për pengimin e infiltrimit dhe derdhjes së këtyre materieve në ujërat nëntokësore;
8. Deponimi i hapur dhe aplikimi i substancave kimike të dëmshme dhe të rrezikshme për ujin që shfrytëzohen për mbrojtjen e bimëve;
9. Ndërtimi i varrezave të reja apo zgjerimi i varrezave ekzistuese;
10. Aktivitetet tjera të cilat konstatohet se mund të kenë pasoja negative në burimin e ujit qoftë në kuptim sasior apo cilësor.
11. Përdorimi i plehrave kimike dhe atyre të kafshëve;
12. Përdorimi i pesticideve, herbicideve, dhe insekticideve;
13. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i puseve dhe objekteve tjera për marrjen e ujit të cilat nuk shfrytëzohen për furnizim publik;
14. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i fermave të shpezëve dhe kafshëve;
15. Ndërtimi dhe puna e reparteve industriale;
16. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i tubacioneve që transportojnë materie kimike, karburante, vajra dhe materie tjera të rrezikshme;
17. Transporti rrugor i materieve radioaktive, kimike, karburanteve të lëngëta, vajrave dhe materieve tjera të rrezikshme;
18. Eksploatimi i zhavorrit dhe rërës;
19. Aktivitetet tjera të cilat konstatohet se mund të kenë pasoja negative në burimin e ujit.

▪ **Zona e III-të e Mbrojtur Sanitare për burimet nëntokësore në akuifer intergranular**

Territori i zonës së III-të sanitare për burimet në akuifer karstik përfshin hapësirën jashtë kufirit të zonës së II-të deri te vija prej të cilës ujit nëntokësor i nevojiten së paku 20 (njëzet) ditë për të arritur te vepra ujëmarrëse. Kufiri i zonës së III-të sanitare duhet të jetë së paku 1000 (njëmijë) metra larg veprës ujëmarrëse në drejtim të rrjedhjes së ujit, në të cilën ndalohen kryerja e punimeve, ndërtimi i objekteve dhe zhvillimi i aktiviteteve me të cilat mund të ndoten ujërat e burimit, dhe në mënyrë specifike :

1. Shkarkimi i ujërave të ndotura të pa trajtuara të kanalizimit;
2. Ndërtimi dhe operimi i reparteve industriale dhe zeytare me teknologji të papastër të cilat lëshojnë materie radioaktive dhe materie tjera të dëmshme për ujin (reaktorë nuklear, industri petrokimike dhe kimike, reparte të përpunimit të metaleve, industri e lëkurave etj.);
3. Deponimi i përkohshëm ose i përhershëm i mbeturinave;
4. Përpunimi deponimi apo manipulimi me materie kimike, karburante, vajra dhe materie tjera të rrezikshme për cilësinë e ujit;
5. Ndërtimi dhe operimi i impianteve për përdorimin, përpunimin ose deponimin e mbeturinave të rrezikshme;
6. Ndërtimi i autoudhëve, aeroporteve, parkingjeve, ose hapësirave tjera transportuese pa largim të kontrolluar dhe trajtim të ujërave atmosferik para shkarkimit të tyre në recipient;
7. Kryerja e shpimeve hulumtuese për naftë, gaz tokësor dhe materie tjera të dëmshme për ujin, nëse nuk janë ndërmarrë masa për pengimin e infiltrimit dhe derdhjes së këtyre materieve në ujërat nëntokësore;
8. Deponimi i hapur dhe aplikimi i substancave kimike të dëmshme dhe të rrezikshme për ujin që shfrytëzohen për mbrojtjen e bimëve;
9. Ndërtimi i varrezave të reja apo zgjerimi i varrezave ekzistuese;
10. Aktivitetet tjera të cilat konstatohet se mund të kenë pasoja negative në burimin e ujit qoftë në kuptim sasior apo cilësor.

- **Zonat mbrojtëse për burimet sipërfaqësore: akumulacione e liqene**
- **Zona e I-rë e Mbrojtur Sanitare për burimet sipërfaqësore: akumulacione e liqene**

Zona e I-rë e përfshin:

- Liqenin respektivisht akumulacionin dhe brezin mbrojtës përgjatë akumulacionit me gjerësi 10 (dhjetë) metra nga kufiri i nivelit më të lartë të ujit;
- Veprën ujëmarrëse dhe objektet tjera përcjellëse që shërbejnë për marrjen, trajtimin dhe deponimin e ujit si: stacioni i pompave, impianti për trajtimin e ujit, objektet për ruajtjen e burimit.

Në zonën e I-rë të mbrojtura sanitare të liqeneve dhe akumulacioneve ndalohet:

1. Kryerja e punimeve, ndërtimi dhe zhvillimi i aktiviteteve ekonomike, përpos atyre për marrjen, trajtimin, dhe transportimin e ujit në sistemin e ujësjellësit;
2. Përdorimi i plehrave dhe preparateve për mbrojtjen e bimëve;
3. Shkarkimi i ujërave të ndotura nga objektet prodhuese dhe të ujërave që përdoren për pastrimin e pajisjeve për trajtimin e ujit;
4. Shfrytëzimin e të gjitha llojeve të mjeteve të lundrimit me mjete motorike;
5. Sportet e ujit, peshkimi sportiv dhe kultivimi i peshkut;
6. Mbajtja dhe furnizimi me ujë i kafshëve;
7. Qarkullimi publik i automjeteve dhe këmbësorëve
8. Kultivimi i produkteve bujqësore përpos në rastet e prodhimit të ekologjike pa përdorimin e plehrave;
9. Prodhimtaria e bagëtisë përpos për nevojat e bujqësisë respektivisht fermat deri 20 (njëzet) krerë me masat mbrojtëse në pajtim me praktikën e mira të bujqësisë;
10. Ndërtimi i të gjitha objekteve për prodhimin, deponimin dhe transportimin e materieve të rrezikshme;
11. Transporti rrugor i materieve kimike, karburanteve të lëngëta, dhe materieve tjera të rrezikshme;
12. Ndërtimi i auto-udhëve, rrugëve magjistrale dhe hekurudhave;
13. Ndërtimi i varrezave dhe zgjerimi i tyre;
14. Stacionet e riciklimit dhe të ngarkimit të mbeturinave;
15. Ndërtimi i objekteve tjera të cilat mund ta rrezikojnë cilësinë e ujit në akumulacion.

- **Zona e II-të e Mbrojtur Sanitare për burimet sipërfaqësore: akumulacione e liqene**

Territori i zonës së II-të të mbrojtura për akumulacione përfshin:

1. Brezin e gjerësisë prej 200 (dyqind) metra prej kufirit të zonës së I-rë të mbrojtura përgjatë gjithë liqenit ose akumulacionit;
2. brezin e gjerë prej 50 (pesëdhjetë) metra në të dy anët e ujë rrjedhave që derdhen në liqe dhe akumulacion në tërë gjatësinë e pellgut të akumulacionit.

Në zonën e II-të të mbrojtur për akumulacione ndalohet zhvillimi i aktiviteteve dhe kryerja e punimeve që mund të ndotin ujin, në mënyrë specifike:

1. Deponimi i mbeturinave;
2. Shkarkimi i ujërave të ndotura të papërpunuara;
3. Ndërtimi i objekteve për deponim, transport, manipulim dhe përpunim të materieve radioaktive dhe materieve tjera të rrezikshme dhe të dëmshme për ujin përfshirë objektet për deponimin e naftës dhe derivateve të naftës;
4. Ndërtimi i rrugëve pa objektet për grumbullimin e vajrave dhe yndyrave dhe të atyre për trajtimin e ujërave atmosferike;
5. Eksploatimi i rërës, zhavorrit, dhe argjilës.
6. Kultivimi i produkteve bujqësore përpos në rastet e prodhimit të ekologjike pa përdorimin e plehrave;
7. Prodhimtaria e bagëtisë përpos për nevojat e bujqësisë respektivisht fermat deri 20 (njëzet) krerë me masat mbrojtëse në pajtim me praktikën e mira të bujqësisë;
8. Ndërtimi i të gjitha objekteve për prodhimin, deponimin dhe transportimin e materieve të rrezikshme;
9. Transporti rrugor i materieve kimike, karburanteve të lëngëta, dhe materieve tjera të rrezikshme;
10. Ndërtimi i auto-udhëve, rrugëve magjistrale dhe hekurudhave;

11. Ndërtimi i varrezave dhe zgjerimi i tyre;
12. Stacionet e riciklimit dhe të ngarkimit të mbeturinave;
13. Ndërtimi i objekteve tjera të cilat mund ta rrezikojnë cilësinë e ujit në akumulacion
14. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i puseve dhe objekteve tjera për marrjen e ujit të cilat nuk shfrytëzohen për furnizim publik;
15. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i fermave të shpezëve dhe kafshëve;
16. Ndërtimi dhe puna e reparteve industriale;
17. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i tubacioneve që transportojnë materie kimike, karburante, vajra dhe materie tjera të rrezikshme;
18. Transporti rrugor i materieve radioaktive, kimike, karburanteve të lëngëta, vajrave dhe materieve tjera të rrezikshme;
19. Eksploatimi i zhavorrit dhe rërës;
20. Aktivitetet tjera të cilat konstatohet se mund të kenë pasoja negative në burimin e ujit.

▪ **Zona e III-të e Mbrojtur Sanitare për burimet sipërfaqësore: akumulacione e liqene**

Territori i zonës së III-të të mbrojtur për liqene dhe akumulacione shtrihet jashtë kufijve të zonës së II-të të mbrojtur dhe përfshin tërë gjerësinë e pellgut natyror që derdhet në akumulacion ose liqë, në të cilën ndalohen kryerja e punimeve, ndërtimi i objekteve dhe zhvillimi i aktiviteteve me të cilat mund të ndoten ujërat e burimit, dhe në mënyrë specifike:

1. Deponimi i mbeturinave;
2. Shkarkimi i ujërave të ndotura të papërpunuara;
3. Ndërtimi i objekteve për deponim, transport, manipulim dhe përpunim të materieve radioaktive dhe materieve tjera të rrezikshme dhe të dëmshme për ujin përfshirë objektet për deponimin e naftës dhe derivateve të naftës;
4. Ndërtimi i rrugëve pa objektet për grumbullimin e vajrave dhe yndyrave dhe të atyre për trajtimin e ujërave atmosferike;
5. Eksploatimi i rërës, zhavorrit, dhe argjilës.

▪ **Zonat mbrojtëse për burimet sipërfaqësore : ujë rrjedhat e hapura**

▪ **Zona e I-rë e Mbrojtur Sanitare për burimet sipërfaqësore: ujë-rrjedhat e hapura**

Zona e I-rë sanitare në rastet e burimeve të ujit nga ujë rrjedhat përfshinë territorin përreth veprës ujë marrëse në largësi së paku 10 (dhjetë) metra nga të gjitha anët e veprës ujë marrëse dhe të gjitha objekteve përcjellëse që shërbejnë për marrjen, trajtimin dhe deponimin e ujit si: stacioni i pompave, impianti për trajtimin e ujit, objektet për ruajtjen e burimit, në cilën ndalohet :

1. Kryerja e të gjitha llojeve të punimeve dhe aktiviteteve, përpos atyre për marrjen, trajtimin, dhe transportimin e ujit në sistemin e ujësjellësit ;
2. Përdorimi i plehrave dhe preparateve për mbrojtjen e bimëve.

▪ **Zona e II-të e Mbrojtur Sanitare për burimet sipërfaqësore: ujë-rrjedhat e hapura**

Zona e II-të e mbrojtur sanitare në rastet e burimeve të ujit nga ujë-rrjedhat e hapura përcaktohet në bazë të elaboratit për mbrojtjen e burimit të ujit me ç 'rast kufiri i kësaj zone nuk duhet të jetë më i vogël se 1000 (njëmijë) metra nga vepra ujë marrëse në rrjedhën e sipërme të ujë-rrjedhës duke përfshirë ujë-rrjedhën dhe brezin prej 30 metrash në të dyja anët e ujë rrjedhës. Në zonën e II-të sanitare të ujë-rrjedhave ndalohen të gjitha aktivitetet e përfshira në zonën e II-të sanitare në akumulacione dhe liqene:

1. Deponimi i mbeturinave;
2. Shkarkimi i ujërave të ndotura të papërpunuara;
3. Ndërtimi i objekteve për deponim, transport, manipulim dhe përpunim të materieve radioaktive dhe materieve tjera të rrezikshme dhe të dëmshme për ujin përfshirë objektet për deponimin e naftës dhe derivateve të naftës;
4. Ndërtimi i rrugëve pa objektet për grumbullimin e vajrave dhe yndyrave dhe të atyre për trajtimin e ujërave atmosferike;
5. Eksploatimi i rërës, zhavorrit, dhe argjilës.
6. Kultivimi i produkteve bujqësore përpos në rastet e prodhimitarisë ekologjike pa përdorimin e plehrave;
7. Prodhimtaria e bagëtisë përpos për nevojat e bujqësisë respektivisht fermat deri 20 (njëzet) krerë me masat mbrojtëse në pajtim me praktikën e mira të bujqësisë;
8. Ndërtimi i të gjitha objekteve për prodhimin, deponimin dhe transportimin e materieve të rrezikshme;
9. Transporti rrugor i materieve kimike, karburanteve të lëngëta, dhe materieve tjera të rrezikshme;
10. Ndërtimi i auto-udhëve, rrugëve magjistrale dhe hekurudhave;

11. Ndërtimi i varrezave dhe zgjerimi i tyre;
12. Stacionet e riciklimit dhe të ngarkimit të mbeturinave;
13. Ndërtimi i objekteve tjera të cilat mund ta rrezikojnë cilësinë e ujit në akumulacion.³
14. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i puseve dhe objekteve tjera për marrjen e ujit të cilat nuk shfrytëzohen për furnizim publik;
15. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i fermave të shpezëve dhe kafshëve;
16. Ndërtimi dhe puna e reparteve industriale;
17. Ndërtimi dhe shfrytëzimi i tubacioneve që transportojnë materie kimike, karburante, vajra dhe materie tjera të rrezikshme;
18. Transporti rrugor i materieve radioaktive, kimike, karburanteve të lëngëta, vajrave dhe materieve tjera të rrezikshme;
19. Eksploatimi i zhavorrit dhe rërës;
20. Aktivitetet tjera të cilat konstatohet se mund të kenë pasoja negative në burimin e ujit.

5.12. ZONA E VEÇANTË E MBROJTUR (ZVM)

“Zonë e Veçantë e Mbrojtur” është zonë e përcaktuar me hartë, ose me një zonë të përcaktuar që rrethon një monument, ndërtesë, grup ndërtesash, tërësi, fshat, ose qendër historike të qytetit që mbrohet nga çdo zhvillim apo aktivitet i cili mund të dëmtojë kontekstin e tij historik, kulturor, arkitekturor apo arkeologjik, mjedisin natyror apo kuadrin vizual estetik.

Objektivat e Zonave të Veçanta të Mbrojtura janë:

- a) të sigurojnë ekzistencën dhe funksionimin paqësor të vendeve që do të mbrohen dhe të ruajnë mënyrën monastike të jetesës së klerikëve;
- b) të ruajnë karakterin dhe pamjen e vendeve që do të mbrohen, në veçanti, kontekstin historik, kulturor, arkitekturor dhe arkeologjik, mjedisin natyror dhe kuadrin vizual estetik; dhe
- c) të parandalojnë zhvillimet e pafavorshme rreth vendeve që duhet të mbrohen, ndërkohë që sigurojnë kushtet më të mira të mundshme për zhvillimin e harmonizuar dhe të qëndrueshëm të komuniteteve që banojnë në zonat rreth këtyre vendeve duke rregulluar zhvillimin dhe aktivitetet e tjera.

Në Komunën e Obiliqit, sipas LIGJI NR. 03/L-039 PËR ZONAT E VEÇANTA TË MBROJTURA, janë të evidentuara 2 Zona të Veçanta të Mbrojtura, të prezantuara në tabelën si më poshtë:

Tabela 64 Zonat e Veçanta të Mbrojtura, sipas njërive kadastrale dhe emërtimeve dhe shtrirjes hapësinore

Vendbanimi, Emri	Status ligjor	Sipërfaqja (ha)
Monumenti Memorial i Gazimestanit	I Mbrojtur	23.00 ⁴
Tyrbja e Bajraktarëve	I Mbrojtur	

- Aktivitetet e Ndaluar brenda Zonave të Veçanta të Mbrojtura
- Çdo aktivitet i ri në fushat e mëposhtme do të ndalohej:
 - a) ndërtimet apo zhvillimet industriale, të tilla si eksplorimi dhe shfrytëzimi i burimeve minerale dhe ndërtimi i digave, centraleve elektrike apo linjave të tensionit, furrave dhe fabrikave dhe rrugëve tranzite në zonat rurale; dhe
 - b) ndërtimet apo zhvillimet që çojnë në shpyllëzimin apo ndotjen e mjedisit.

Aktivitetet e Kufizuara brenda Zonave të Veçanta të Mbrojtura

Çdo aktivitet i ri nga lista e mëposhtme e aktivitetëve mund të kufizohet nëse e kërkojnë rrethanat. Para se të kryhen aktivitetet të tilla në fushat e mëposhtme, komuna përkatëse do të kërkojë marrëveshjen e Kishës Ortodokse Serbe. Nëse nuk arrihet asnjë marrëveshje, palët do t’ia referojnë çështjen KZM-së për shqyrtim, në pajtueshmëri me pikën c të nenin 4 të këtij ligji:

- a) ndërtimet apo zhvillimet komerciale të tilla si: strukturat ose godinat më të larta se manastiri/ kisha/monumenti kulturor që duhet të mbrohet; ndërtimi i rrugëve; ndërtimi i magazinave, punëtorive, shitoreve, restoranteve, bareve, kafeterive, hotele-ve/moteleve, tezgave dhe kioskave ushqimore, stacioneve të furnizimit me karburant dhe riparimit të automjeteve, supermarketeve, klubeve të natës, apo ndonjë ndërtimi tjetër në shkallë më të gjerë në zonat rurale;
- b) tubimet, argëtimi dhe zbavitja publike; dhe c) urbanizimi i tokës bujqësore.

³ UA për zonat e mbrojtura sanitare

⁴Vërejtje: 1. Monumenti Memorial i Gazimestanit dhe 2. Tyrbja e Bajraktarit sipërfaqe prej me 23.00(ha) janë të përfshira, në një zonë të veçantë të mbrojtur.

Aktivitetet e Ndaluar dhe të Kufizuara në kuadër të Zonave të Veçanta të Mbrojtura, janë subjekt i LIGJI NR. 03/L-039 PËR ZONAT E VEÇANTA TË MBROJTURA (neni 5 dhe neni 6 i Ligjit për ZVM).

Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor do të sigurojë që planet hapësinore për sipërfaqet brenda Zonave të Veçanta të Mbrojtura të jenë në pajtueshmëri me dispozitat e neneve 5 dhe 6 të LIGJI NR. 03/L-039 PËR ZONAT E VEÇANTA TË MBROJTURA dhe në pajtueshmëri me nenet 12, 13, 14 të Ligjit mbi Planifikimin Hapësinor, gjithashtu, gëzojnë plotësisht mbrojtjen e përcaktuar nga Ligji mbi Trashëgiminë kulturore dhe ndryshimet e tij të mëtutjeshme.

Kushtet ndërtimore

Në kuadër të Zonës së Veçantë të Mbrojtur, kushtet ndërtimore janë subjekt i ligjit të natyrës, planeve për menaxhimin e zonave të mbrojtura apo planeve të tjera.

5.13. ZONË E MBROJTUR ARKEOLOGJIKE-HISTORIKE (ZMAH)

Zona e Mbrojtur Arkeologjike-Historike shënohet me kodin **ZmaH**, të cilat kërkojnë trajtim specifik dhe përcaktohen rreth vendeve të ditura të trashëgimisë arkeologjike.

Objektet arkeologjike nënkuptojnë ndërtimet, strukturat dhe grupet e ndërtesave, vendbanimeve të zhvilluara, objektet e luajtshme, monumentet e llojeve të ndryshme dhe përbërjeve të tyre, të gjetura në tokë ose nën ujë. Trashëgimi arkeologjike mund të jetë e mbrojtur përmes një rezervati arkeologjik, ku të mbeturat qoftë të dukshme ose të fshehta (të padukshme) në terren duhet të mbeten të paprekura. Sa i përket trashëgimisë arkeologjike, në Komunën e Obiliqi, shtrihen disa lokalitete arkeologjike në disa vendbanime.

Sa i përket Zonave të Veçanta të mbrojtura, në Komunë shtrihet zona e veçantë e mbrojtur e Gazimestanit, që mbulon një sipërfaqe prej 23.00 ha.

Në vijim është radhitur i vetmi aset i trashëgimisë arkeologjike – Monument/Ansambël, i cili është nën mbrojtje të përkohshme.

Tabela 65 Monumentet arkeologjike, sipas vendbanimeve dhe emërtimeve, statusit ligjor dhe shtrirjes hapësinore, 2018

Vendbanimi, Emri	Statusi ligjor		Sipërfaqja (ha)
	I mbrojtur	I propozuar	
Lokalitet arkeologjik parahistorik shumëstresor -Dardhishtë (Krushec)	X		1.3 ha

▪ Shfrytëzimet e lejuara

Në **ZmaH** funksione dhe aktivitete e lejuara janë :

Shërbim kulturor, Shërbime të informimit dhe komunikime Infrastrukturë e transportit rrugor, Infrastrukturë e shpërndarjes së gazit dhe energjisë termike elektrike, Infrastrukturë e ujësjellësit dhe ujërave të zeza, Hapësire e hapur rekreative.

Lejohet ndërhyrja në tokë brenda zonës së mbrojtur në kuptimin e veprimtarive bujqësore me leje të shkruar nga Institucioni kompetent.

▪ Shfrytëzimet e lejuara dytësore

Në **ZmaH** funksione dhe aktivitete dytësore dhe vartëse nga shfrytëzimi parësor i lejuar në zonë që mund të gjenden edhe në të njëjtën parcelë me shfrytëzimin e lejuar janë:

Infrastrukturë bujqësore, Prodhim bujqësor për konsum vetjak, Pylltari e bazuar në rotacion të shkurtër, Mbledhje e produkteve natyrore,

▪ Shfrytëzimet e lejuara të veçanta

Në **ZmaH** funksionet dhe aktivitetet të cilat janë të lejuara me kushte plotësuese dhe me kërkesë të veçantë janë:

Prodhim i produkteve të tekstilit, Prodhim i robave dhe lëkurës, Botim dhe shtyp, Prodhim i produkteve tjera të lehta.

▪ Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht

Funksionet dhe aktivitet e lejuara përkohësisht në kuadër të **ZmaH**, pas së cilës largohen plotësisht janë:

Shërbim tregtar me shumice dhe pakicë dhe riparimi i automjeteve dhe mallrave personale dhe shtëpiake, Shërbim i patundshmërisë, Shërbim teknik profesional dhe shkencor, Shërbim shëndetësor dhe shoqëror.

▪ Shfrytëzimet e ndaluara

Në **ZmaH** kemi edhe shfrytëzimet e ndaluara, të cilat i kemi përcaktuar si funksione dhe aktivitete që nuk janë në pajtueshmëri me kushtet e zbatueshme në zonë, të cilat janë të deklaruara në mënyrë specifike si të pa lejuara, e këto janë të gjitha zonat të cilat nuk janë të përfshira në : Shfrytëzimet e lejuara, Shfrytëzimet e lejuara dytësore, Shfrytëzimet e lejuara të veçanta dhe Shfrytëzimet e lejuara përkohësisht. Repektivisht, si shfrytëzime të ndaluara i deklarojmë:

Prodhimi i produkteve të letrës, prodhimi i produkteve të koksit, vajgurit, dhe karburantit bërthamor, prodhimi i produkteve kimike dhe fibrave, prodhimi i produkteve të metaleve bazike dhe metaleve të fabrikuara, prodhimi i produkteve jometalike minerale, prodhimi i produkteve prej gomës dhe plastikës, prodhimi i lëndëve tjera të para, prodhimi i meakinerve, prodhimi i automjeteve dhe paisjeve të transportit, prodhimi i produkteve të tjera të rënda, prodhimi i pijeve, ushqimeve dhe produkteve të duhanit, prodhimi i robave dhe lëkurës, prodhimi i paisjeve elektrike dhe optike, prodhimi i energjisë bërthamore, prodhimi i energjisë së bazuar në fosile, prodhimi i energjisë së bazuar në biomasë, prodhimi i energjisë së ripërtrishme, shërbimi i akomodimit dhe ushqimit, shërbime tjera tregtare, shërbim financiar dhe i sigurimit, shërbime të informimit dhe komunikime, shërbime administrative dhe mbështetës, shërbim tjetër profesional financiar dhe informacionit, shërbim i administratës publike, mbrojtjes dhe sigurisë sociale, shërbim arsimor, shërbim fetar, shërbim tjetër i komunitetit, banim i përhershëm, banim me funksione të tjera në pajtueshmëri, banim tjetër.

Nuk lejohet asnjë veprimtari që shkakton dëmtim të ndonjë rezervati arkeologjik pa lejen e shkruar nga Institucioni kompetent.

▪ Kushtet Ndërtimore

Kushtet ndërtimore në kuadër të kësaj zone, janë subjekt i rregulloreve specifike të kësaj fushe ose planeve, për menaxhimin e këtyre zonave.

Në rast se është subjekt i Zonës Mbishtresore (ZmSh), vlejnjë kushtet e ZmSh-së dhe kushtet e zonës bazë.

6. ZONAT MBISHTRESORE DHE KUSHTET ZHVILLIMORE

Në territorin e Komunës janë identifikuar disa zona të cilat cenojnë jetën dhe pronën, shëndetin dhe sigurinë, destabilizimin e tregtisë dhe të shërbimeve komunale, si dhe mund të krijojnë shpenzime të jashtëzakonshme publike për mbrojtjen nga përmbytjet, dhe ndikojnë negativisht në shëndetin, sigurinë apo mirëqenien e përgjithshme publike.

Me qëllim të mbrojtjes së jetës së qytetarëve dhe pasurisë publike, private, natyrore apo kulturore, pas analizave dhe hulumtimeve të ndërmarra, Harta Zonale e Komunës ka identifikuar disa Zonat Mbishtresore për të cilat përcaktojnë kushte zhvillimore plotësuese për sipërfaqet e cenuara nga zhvillimet ekzistuese apo të planifikuara, kushtet natyrore apo me vlera për Komunën, Kosovë ose rajonin.

Zonat Mbishtresore përcaktojnë sipërfaqe të komunës ku cenohet mirëqenia e qytetarit, andaj nevojitet trajtim i veçantë këtyre zonave duke përcaktuar kushte shtesë të cilat synojnë të sigurojnë mirëqenien e qytetarëve dhe investimet brenda Komunës tonë.

Përpos kushteve të përgjithshme zhvillimore, kushteve zhvillimore për secilën zonë dhe kushteve ndërtimore të përcaktuara sipër, çdo zhvillim brenda zonave mbishtresore do të i plotësojë kushtet plotësuese të përcaktuara në përmbajtjen e këtij kapitulli, të cilat kanë për qëllim :

1. Të kufizojnë ose parandalojnë dukuritë që janë të rrezikshme për shëndetin, sigurinë ose pronën private publike ;

Të sigurojnë shfrytëzim të qëndrueshëm dhe të papengueshëm nga rreziqet natyrore; dhe

Të ndalojnë ose kufizojnë zhvillime që do rrisin dëmet nga fatkeqësitë natyrore.

Zonat mbishtresore vendosen mbi një apo disa zona bazë për të cilat janë përcaktuar kushte zhvillimore, krahas këtyre kushteve bazë, në zona mbishtresore janë vendosur kushte apo masa plotësuese, të cilat duhet të përmbushen gjatë shfrytëzimit të tokës.

Në rastet kur janë përcaktuar kushte që janë në kundërshtim në mes të zonës bazë dhe zonës mbishtresore atëherë kushtet e zonës mbishtresore kanë përparësi ndaj atyre të zonës bazë.

Zonat mbishtresore përdoren për vendosjen e kushteve zhvillimore më strikte, dhe masa mbrojtëse shtesë në disa hapësira specifike gjeografike, kur:

2. Përcaktohen masa mbrojtëse për resurset kulturore, historike, ekonomike, turistike, bujqësore të cilat nuk janë adresuar me zonën bazë;

Përcaktohen masa mbrojtëse dhe parandaluese për Sipërfaqet e Mbrojtura, Zonat e Veçanta, Zonat e Veçanta të Mbrojtura dhe Zonat Mbrojtëse;

Përcaktohen masa mbrojtëse për resurset lokale natyrore, si: mbrojtja e natyrës, e sipërfaqeve ujore, klimës, pyjeve, dhe tjera të cilat nuk janë të adresuara me zonën bazë;

Përcaktohen masa mbrojtëse për ndikimet në mjedis, si: ndotja e ajrit, zhurma, etj.;

Përcaktohen masa mbrojtëse dhe parandaluese për sipërfaqet me rrezikshmëri nga zjarri, nga përmbytja, sipërfaqet sizmike, erozive, rrëshqitja e gurëve, orteqeve, tërmetet, e të tjera; dhe

Standarde të caktuara që nuk janë të nevojshme për të u zbatuar në gjithë territorin e Komunës.

6.1. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE SEIZMIKE-ZMSH-A

- 1. Të gjitha ndërtimet (mbitokësore dhe nëntokësore) në fazën e projektimit dhe ndërtimit (materialet ndërtimore) duhet t'i nënshtrohen rregullave të EuroKodit 8;
- 2. Shputa/ themelet e ndërtesave më kapacitet të lartë, përkatësisht disa nga objektet e kategorisë së dytë (II) dhe të gjitha ndërtesat e kategorisë së tretë (III) duhet t'i nënshtrohen studimeve gjeomekanike.
- 3. Varësisht nga harta sizmike e Komunës së Obiliqit, duhet të merren në konsideratë gjatë kalkulimeve statike sipas shkallës së Rihterit të përcaktuar për zonën për të cilën jepen kushtet plotësuese, të cilat duhet të sigurojnë stabilitetin e objektit dhe sigurinë e shfrytëzuesve;
- 4. Territori i komunës së Obiliqit ndodhet në zonën seizmike të shkallës VII dhe VIII të Rihterit:
 - A2 = VIII,
 - A3 = VII,
- 5. Atëherë kur Shërbimi Gjeologjik i Kosovës të hartoj Hartë Sizmike për territorin e Kosovës, e njëjta hartë me rregullat e sajë të zbatimit aplikohet edhe për Hartën Zonale të Komunës së Obiliqit.

6.2. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE TË VËRSHUARA - ZMSH-B

A. Zona të caktuara në komunën e Obiliqit i nënshtrohen vërshimeve periodike, të cilat mund të rezultojnë në humbjen e jetës dhe pronës, shëndetit dhe sigurisë, destabilizimin e tregtisë dhe të shërbimeve komunale, si dhe mund të krijojnë shpenzime të jashtëzakonshme publike për mbrojtjen nga përmbytjet, të cilat ndikojnë negativisht në shëndetin, sigurinë dhe mirëqenien e përgjithshme publike. Qëllimi i rregullave të përcaktuara në këtë kapitull janë:

1. Të kufizojë ose ndalojë shfrytëzimet që janë të rrezikshme për shëndetin, sigurinë ose pronën në kohën e përmbytjeve, ose që mund të shkaktojnë rritje dhe shpejtim më të madhe të përmbytjeve;
2. Të kërkojë që shfrytëzimet e ekspozuara ndaj vërshimeve, duke përfshirë objektet të cilat i shërbejnë shfrytëzimeve të tilla, të jenë të mbrojtura kundër dëmit të përmbytjeve në kohën e ndërtimit fillestar;
3. Të kontrollojë ndryshimin e përmbytjeve në hapësira natyrore, kanaleve të lumenjve dhe barrierave të tjera natyrore mbrojtëse, të cilat përfshihen në akomodimin e ujërave të përmbytjeve;
4. Të kontrollojë mbushjen, përmirësimin, pastrimin dhe zhvillimet e tjera që mund të rrisin efektin dëmtues nga përmbytjet;
5. Të rregullojë ndërtimin e pengesave për përmbytjet, të cilat do të devijojnë ujërat e vërshimeve që mund të ulin rrezikun e përmbytjes në tokat tjera.

▪ Zbatueshmëria:

Këto rregulla zbatohen nga Drejtoria për Shërbime Publike dhe Emergjencë, Drejtoria për Planifikim Urban Kadastër dhe Pronë dhe të gjitha institucionet tjera relevante në Republikën e Kosovës.

Shkalla e mbrojtjes nga vërshimet, e kërkuar nga kjo pjesë e kushteve konsiderohet e arsyeshme për qëllime rregullative dhe bazohet në konsiderata shkencore dhe inxhinierike. Në raste të rralla vërshimet mund të ndodhin dhe lartësitë e përmbytjeve mund të rriten si pasojë e shkaqeve të krijuara nga njeriu ose natyrore. Sipërfaqet e ZmSh-B nuk nënkuptojnë që toka jashtë tyre ose shfrytëzimet e lejuara në këto zona do të jenë të pa cenuara nga vërshimet ose dëmtimet nga vërshimet.

Harta e zonave të vërshimeve azhurnohet nga Komuna e Obiliqit në bashkëpunim me MMPHI-në dhe AME-ja, të cilat kanë për qëllim të përpilojnë dhe përditësojnë hartën e zonave të rrezikuara nga vërshimet. Zonat e defunuara në pjesën hartografike janë subjekt ndryshime në varësi të hartës së përpiluar nga autoritetet e lartshënuara. Gjithashtu, edhe rregullat e dhëna në këtë pjesë vlejnë vetëm atë sa janë në përputhshmëri me rregulloret që do të obligohen për zbatim nga autoriteti përgjegjës i cili është i mandatuar të rregulloj këtë fushë.

▪ Lokacioni:

ZmSh-B paraqitet në Hartën Zonale të Komunës së Obiliqit dhe është i përafërt (për nga saktësia e rrezikshmërisë së vërshimeve çoftë në dimension të lokacionit apo edhe të periudhës dhe intensitetit të vërshimeve). Kushdo që pretendon se prona e tij apo e sajë është brenda ZmSh-B-ve, mund të paraqesë ankesë pran autoritetit përgjegjës komunal për sipërfaqen e tokës së tij/saj e cila mund të pretendohet se ndodhet jashtë influencës apo rrezikut nga vërshimet. Informacioni vërtetues do të jetë i ndërlidhur me lartësitë e profilit të vërshimeve aty ku ato ekzistojnë. Në rast se autoritetet përgjegjëse komunale vërtetojnë se sipërfaqja e tokës e pretenduar nga subjekti i ankesës ndodhet jashtë ZmSh-B-së, atëherë autoriteti përgjegjës komunal duhet të bëjë korrigjimin e hartës së Zonave Mbishtresore, në rastin e parë të plotësim ndryshimit të HZKom-it të Obiliqit.

▪ Kushtet:

- Duhet të bëhen studime hidrologjike dhe duhet të krijohet harta e rrezikshmërisë nga vërshimet për periudhën e hershme ≤ 30 vjeçare, të mesme $>30-100$ vjeçare dhe periudhën e vonë $>100-500$ vjeçare;
- Të gjitha ndërtimet duhet të ndërtohen në atë mënyrë që themelet e tyre, përkatësisht pllaka bazë të jetë në kuotë të njëjtë me urën më të afërt të lumit më të afërt;
- Ndalohet ndërtimi i kapaciteteve prodhuese të ujit, përkatësisht ndërtimi i puseve dhe rezervuarëve për ujë të pijes;
- Ndalohet ndërtimi i stallave të kapaciteteve >50 krerë gjedhe, impiantet për rritjen intensive të shpezëve, rritja artificiale e peshkut në hurdha;
- Ndalohet ndërtimi i pishinave dhe kapaciteteve hoteliere;
- Ndalohen veprimtaritë si: varrezat e veturave, autoserviset, industritë që kanë për bazë ose që përdorin materie të lëngshme kimike, deponimi i naftës dhe derivateve të sajë, ndërtimi i rrugëve pa sistemin e largimit dhe pastrimin e ujërave atmosferike, eksploatimi i resurseve minerare, industritë ushqimore, gropat septike, deponit e mbeturinave dhe të gjitha instalimet për trajtimin e ujërave të zeza dhe mbeturinave;
- Ndalohet ndërtimi i varrezave të reja dhe zgjerimi i varrezave ekzistuese;

- Ndalohet ndërtimi i bodrumeve, përveç rasteve specifike kur garantohet me përdorimin e masave inxhinierike shtesë, të përshkruara në mënyrë të detajuar në dokumentacionin teknik të lejes ndërtimore dhe të testuar ndërkombëtarisht;
- Kufizohet përdorimi i plehrave dhe pesticideve sipas rregullores së drejtoratit për bujqësi dhe zhvillim rural.
 - Të projektohet (ose modifikohen) dhe të ankorohen në mënyrë adekuate për të parandaluar flotacionin, kolapsin ose lëvizjen anësore të strukturës që rezultohet nga ngarkesa hidrodinamike dhe hidrostatike, duke përfshirë efektet e forcës lëvizëse.
 - Të ndërtohet me metoda dhe praktika që minimizojnë dëmtimin e përmbytjeve.
 - Të jetë i ndërtuar me materiale rezistente ndaj dëmtimeve nga vërshimet.
 - Të ndërtohen me pajisje elektrike, ngrohjes, ajrosjes, pajisje hidraulike dhe klimatizimesh dhe objekte të tjera shërbyese që parandalojnë hyrjen ose grumbullimin e ujit brenda komponentëve gjatë kushteve të përmbytjeve.
 - Të gjitha shtëpitë e montuara duhet të instalohen duke përdorur metoda dhe praktika që minimizojnë dëmtimin nga vërshimet. Për qëllimet e kësaj kërkese, shtëpitë montazh duhet të ngrihen dhe të ankorohen për të përballuar zhvendosjen, shembjen ose lëvizjen anësore.
 - Të gjitha sistemet e reja dhe zëvendësueset të furnizimit me ujë duhet të projektohen për të minimizuar ose eliminuar infiltrimin e ujërave të vërshimeve në sistem.
 - Ndërtimi i ri dhe përmirësimi thelbësor i çdo strukture rezidenciale duhet të ketë katin më të ulët (duke përfshirë edhe bodrumin), të ngritur në lartësinë rregullatore të mbrojtjes nga vërshimet ose të aplikoj masa që parandalojnë përmbytjen e strukturës ndërtimore gjegjësisht bodrumit dhe përdhesis. Në kësi raste, investitor obligohet që pran komunës të paraqes planin dhe dizajnin e objektit të vërtetuar nga një hidro-inxhinierë i licencuar se shfrytëzimet brenda strukturës delikate i plotësojnë kushtet për mbrojtje maksimale ndaj përmbytjes.
 - Me përjashtim të objekteve kritike, ndërtimet e reja dhe përmirësimet thelbësore të çdo strukture tregtare, industriale ose të tjera jo-banimore, ose duhet të kenë katin më të ulët (përfshirë bodrumin) të ngritur në lartësinë e “vijës rregullative të vërshimeve” ndaj përmbytjeve ose, së bashku me shërbimet shoqëruese dhe sanitare, duhet të projektohen në atë mënyrë që në lartësinë e mbrojtjes së zbatueshme të vërshimit struktura është e papërshkueshme nga uji me mure dhe hapje që janë substancialisht të padepërtueshme për kalimin e ujit dhe me komponentët strukturorë që kanë aftësinë të rezistojnë ngarkesave hidrostatike dhe hidrodinamike dhe efektet e lëvizjes . Një inxhinier profesionist, hidro-inxhinier i licencuar do të zhvillojë dhe / ose shqyrtojë projektimin e strukturës, specifikimet dhe planet për ndërtimin dhe duhet të vërtetojë se dizajni dhe metodat e ndërtimit janë në përputhje me standardet e pranuar të praktikës. Certifikimi i tillë do të dorëzohet tek drejtoritë përkatëse komunale (Urbanizimi dhe Emergjencia).

6.3. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUJESË PËR ZONA MBISHTRESORE TË AKUIFEREVE - ZMSH-C

- Tipet e akuifereve:
 - C1 = Akuifer intergranular;
 - C2 = Akuifer Karstik
- Duhet të bëhen studime hidrogeologjike dhe duhet të krijohet harta e rezervave të ujërave nëntokësor dhe precizimi i sakt i kufijve të tipeve të akuifereve;
- Të gjitha bodrumet të i nënshtrohen kushteve specifike të izolimit ashtu siç është e përshkruar në dokumentin obligues;
- Stallat dhe impiantet e rritjes intensive të shpezëve duhet të pajisen me gropa septike të izoluar që pengojnë rrjedhjen e lëndëve fekale likuide direkt në ujërat nëntokësor;
- Të gjitha veprimtaritë si: varrezat e veturave, autoserviset, industritë që kanë për bazë ose që përdorin materie të lëngshme kimike, deponimi i naftës dhe derivateve të sajë, ndërtimi i rrugëve pa sistemin e largimit dhe pastrimin e ujërave atmosferike, eksploatimi i resurseve minerare, industritë ushqimore, deponitë e mbeturinave dhe të gjitha instalimet për trajtimin e ujërave të zeza dhe mbeturinave duhet të pajisen ose instalojnë sistem të garantuar që asnjë sasi e materieve të rrezikshme likuide nuk do të penetroj në rezervat e ujërave nëntokësor;
- Kufizohet përdorimi i plehrave dhe pesticideve sipas rregullores së drejtoratit për bujqësi dhe zhvillim rural;
- Lejohet hapja e minierave të zhavorrit me kusht që pas mbarimit të resurseve, hapësira e caktuar të shndërrohet në sipërfaqe ujore/zonë rekreative me përmbajtje edhe të funksioneve të banimit;
- Ndalohet hedhja e pakontrolluar e ujit të klorifikuar nga pishinat freskuese;

- Ndalohet, përveç me leje ujore, shkarkimi i masës nga hedhurinat e lëngëta industriale, bujqësore dhe ujërave të ndotura urbane si dhe vajrave të përdorura në kanalizim, në sistemin për kullim, në trupat ujorë sipërfaqësorë dhe nëntokësorë, në brigjet buzë lumit dhe tokave të lagëta.
- ZmSh-C1 & C2
- Në ZmSh-C1 ndalohen kryerja e punimeve, ndërtimi i objekteve dhe zhvillimi i aktiviteteve me të cilat mund të ndoten ujërat e burimit, dhe në mënyrë specifike ndalohen aktivitetet si në vazhdim:
 - Shkarkimi i ujërave të ndotura të pa trajtuara të kanalizimit;
 - Ndërtimi dhe operimi i reparteve industriale dhe zejtare me teknologji të pastër të cilat lëshojnë materie radioaktive dhe materie tjera të dëmshme për ujin (reaktor nuklear, industri petrokimike dhe kimike, reparte të përpunimit të metaleve, industri e lëkurave etj.);
 - Deponimi i përkohshëm ose i përhershëm i mbeturinave;
 - Përpunimi, deponimi apo manipulimi me materie kimike, karburante, vajra dhe materie tjera të rrezikshme për cilësinë e ujit;
 - Ndërtimi dhe përpunimi i impianteve për përdorimin, përpunimin ose deponimin e mbeturinave të rrezikshme;
 - Ndërtimi i autoudhëve, aeroporteve, parkingjeve, ose hapësirave tjera transportuese pa largim të kontrolluar dhe trajtim të ujërave atmosferik para shkarkimit të tyre në recipient;
 - Kryerja e shpimeve hulumtuese për naftë, gaz tokësor dhe materie tjera të dëmshme për ujin, nëse nuk janë ndërmarrë masa për pengimin e infiltrimit dhe derdhjes së këtyre materieve në ujërat nëntokësor;
 - Deponimi i hapur dhe aplikimi i substancave kimike të dëmshme dhe të rrezikshme për ujin që shfrytëzohen për mbrojtjen e bimëve;
 - Ndërtimi i varrezave të reja apo zgjerimi i varrezave ekzistuese (përveç rasteve kur nuk ka alternativë tjetër dhe komuniteti lokal është i pajtueshëm me zgjidhjen e propozuar);
 - Aktivitetet tjera të cilat konstatohet se mund të kenë pasoja negative në burimin e ujit, çoftë në kuptim sasior ose cilësor.
- ZmSh-C2

Në rast të kërkesave për aktivitete minerare, përkatësisht për miniera sipërfaqësore siç janë eskavimet e shkëmbinjve gëlqerorë apo aktivitetit për gurthyes në ZmSh-C2, pala aplikuese obligohet të kryej studime të thella hidrogeologjike për të vërtetuar që aktiviteti minerar nuk dëmton apo ndotë akuiferet dhe rezervat ujore nëntokësore, dhe në asnjë rast burimet ujore në rrethinë.

6.4. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE TË PASURITË MINERARE - ZMSH-D

- Lejohet ndërtimi pa kufizime vetëm mbi resurset minerare metalike që ndodhen në thellësi të mëdha, atëherë kur shfrytëzimi i tyre nuk përbën asnjë kërcënim për strukturat ndërtimore në sipërfaqe;
- Ndalohet ndërtimi i të gjitha strukturave të përhershme ndërtimore dhe instalimeve permanente teknike në zonat e rezervave të linjitet të parapara në të gjitha strategjitë nacionale për shfrytëzimin e tyre afatshkurta dhe afatgjatë për nevoja të furnizimit të TC-A, TC-B dhe TC-Kosova e Re;
- Të gjitha ndërtimet dhe prona që shtrihen mbi rezervat minerare nacionale, kurdoherë mundë të jenë subjekt i shpronësimit dhe zhvendosjes nga komuna ose qeveria e Kosovës;

6.5. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE RRËSHQITJE TË DHEUT – ZMSH - I

Duke qenë se informacionet për rrëshqitjet e dheut janë kryesisht në nivel të informatave për zonat me potencial të kësaj natyre, të cilat tregojnë zonat në nivel vendi, gjë që janë përdorur edhe për të identifikuar zonat në nivel komunë, është tërësisht e domosdoshme që fillimisht të bëhen studime gjeofizike të cilat do të përcaktojnë zonat e sakta të rrezikuara nga rrëshqitjet dhe intensitetin e tyre, duke dhënë edhe masat e domosdoshme që duhet merren për përmirësimin e kushteve të stabilitetit të tokës e më pas edhe kushteve zhvillimore të nevojshme për nivelin e dokumentit të HZKom-it.

6.6. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE EROZION – ZMSH – J

Komuna e Obiliqit së bashku me MBPZHR, MMPH-në dhe institucionet tjera të linjës që merren me këtë problematikë, duhet që përmes një studimi të përcaktojnë zonat e sakta ku është i shfaqur erozioni, shkallës e tij dhe të marrin masa adekuate për zvogëlimin e ndikimit të këtij faktori natyror në mjedis.

Ndër masat e përgjithshme që duhet të merren janë :

- Pyllëzimi;
- Ripyllëzimi;
- Rregullimi i rrjedhave të ujërave, si dhe

- Masat e ndryshme agroteknike.

Përmirësimi i situatës aktuale do të kërkonte marrjen e masave mbrojtëse të mëposhtme:

- Mbjellja me fidanë pyjore, të cilat janë të zhveshura dhe nën veprimin direkt të procesit të erozionit sipërfaqësor;
- Kultivimi i kullotave me bimësi shumëvjeçare për ta bërë erozionin më pak aktiv dhe për t'i shfrytëzuar me efektivitet ato;
- Disiplinimi i prerjeve të pyjeve sipas ligjit përkatës;
- Sistemime malore, ndërtim gardhesh teke etj., në shpatet kodrinore;
- Përmirësimi i tokave në fushë, rehabilitimi i veprave të kullim-ujtjes;
- Ndërtimi i pritave në anët e përrrenjve çdo vit gjatë periudhës së reshjeve marrin sipërfaqe të mëdha toke;
- Ndërtimi i rrjetit të kanalizimeve të ujërave të zeza;
- Ofrimi i shërbimeve për grumbullimin dhe transportimin e mbetjeve urbane që do të kufizonte vend depozitimet ilegale të tyre;
- Mbjellja e mjedisit nga zhvillimet pa kriter të bizneseve dhe aktiviteteve prodhuese. Ky problem përkeqësohet nga mos marrja e masave nga pushteti lokal për t'i disiplinuar ato;
- Fushatë sensibilizuese për ndërgjegjësimin e banorëve të komunitetit për një mjedis të pastër e të mirëmbajtur.

Duhet theksuar se bashkëpunimi midis studiuesve, vendimmarrësve dhe komunitetit do të lehtësojë shumë përmirësimin e situatës pavarësisht kufizimeve financiare, prandaj e rëndësishme është sigurimi i këtyre mjeteve. Duhet krijuar raporte më miqësore e respekt reciprok midis natyrës e banorëve, sepse duhet menduar mirë edhe për brezat e ardhshëm, të cilët do të kenë më shumë kërkesa ndaj mjedisit ku punojnë e jetojnë.

6.7. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE TE RREZIKUT MJEDISOR – ZMSH – K

Kjo zone është në funksion të zbatimit të ligjit nr. 05/l-044 për zonën e rrezikuar mjedisore të Obiliqit dhe rreth tij.

Neni 4: Shpallja e zonës së rrezikuar si zonë me status të veçantë mjedisor-

1. Komuna e Obiliqit shpallet si zonë me status të veçantë mjedisor në Republikën e Kosovës.
2. Komuna e Obiliqit përfshin tërësinë territoriale ashtu siç përcaktohet me zonën kadastrale të Komunës.
3. Në zonën me status të veçantë mjedisor përfshihen edhe vendbanimet e komunave fqinje të cilat përfshihen brenda rrezes së zonës me rrezikshmëri mjedisore.

Neni 5: Zona e rrezikuar mjedisore –

1. Zona e rrezikuar mjedisore përfshinë rrezën në distancë ajrore deri pesëmijë (5.000) metra nga pika në mes dy termocentraleve në Obiliq.
2. Komuna në bashkëpunim me Ministrinë, përcakton prioritetet për investime brenda zonave të përcaktuara, në bazë të shkallës së ndotjes.

Neni 10: Subjektet përgjegjëse për zbatimin e këtij ligji-

1. Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor është autoriteti përgjegjës për sigurimin e zbatimit të këtij ligji në fushën e mjedisit dhe planifikimit hapësinor.
4. Komuna e Obiliqit është autoriteti kryesor lokal, përgjegjës për zbatimin e dispozitave të këtij ligji.

6.8. KUSHTET ZHVILLIMORE PLOTËSUESE PËR ZONAT MBISHTRESORE HAPËSIRË PËR INVESTIME KAPITALE – ZMSH – N

Kjo zone është e definuar për mundësinë e investimeve kapitale në të cilën kushtet do të përcaktohen nga investitori, komuna dhe Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës.

7. INFRASTRUKTURA RRUGORE

Me qëllim të përmbushjes së normave dhe standardeve teknike të projektimit, hartimi i hartës zonale për infrastrukturë rrugore është bazuar në:

- Ligjin Nr. 05/L-088 për rregullat e trafikut rrugor
- Ligjin mbi rrugët
- Normat teknike të planifikimit hapsionor
- Udhëzimin administrativ (MI) Nr. XX/2017 për sinjalizim dhe rregullat e trafikut rrugor
- Ligjet dhe rregulloret mbi mbrojtjen e mjedisit dhe mbrojtjes në punë, dhe
- Ligjin për mbrojtjen e mjedisit.

Në pozicionet për të cilat në Republikën e Kosovë nuk ka standarde të aprovuara, projektuesi mund të rekomandojë edhe përdorimin e standardeve të reja, për përaftrimin me normat e BE-se (EURO COD), si dhe të praktikave më të mira ndërkombëtare në projektim dhe zbatim.

7.1. RRUGËT PUBLIKE TË MOTORIZUARA

▪ Lloji (kategorizimi) i rrugëve në Komunën e Obiliqit

Sipas Ligjit mbi rrugët, varësisht nga rëndësia e tyre shoqërore, ekonomike dhe e qarkullimit, rrugët publike kategorizohen në:

- Autoudhë
- Rrugë nacionale
- Rrugë rajonale, dhe
- Rrugë lokale

Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapsionor dhe Infrastrukturës është përgjegjëse për menaxhim, mirëmbajtje dhe ndërtim të autorrugëve, rrugëve nacionale dhe regjionale, ndërsa Komuna e Obiliqit është përgjegjëse për rrugët lokale dhe ato në vendbanime.

▪ Rrugët në kompetencë të nivelit qëndror (Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapsionor dhe Infrastrukturës)

Rrugët të cilat janë në kompetencë të Ministrisë së Mjedisit, Planifikimit Hapsionor dhe Infrastrukturës (MMPHI) dhe të cilat kalojnë nëpër territorin e Komunës së Obiliqit, janë: autoudhët “Ibrahm Rugova” (R7), rruga nacionale N2, si dhe rrugët rajonale R120 dhe R220.

▪ Autoudhët

Nëpër territorin e komunës së Obiliqit kalon autoudha R7 (“Ibrahim Rugova”). Kjo autoudhë e tangjeron komunën e Obiliqit në pjesën veri-lindore. Në këtë pjesë ndodhet edhe nyja e autoudhës që mundëson kycjen me rrugën nacionale N2 e pastaj edhe me rrugën rajonale R220. Ndërtimi i autoudhës ka rëndësi të madhe si për komunikacionin brenda Kosovës, ashtu edhe për lidhjet ndërkombëtare. Autoudha përshkon vendbanimet Kryshevc, Obiliq, Mazgit dhe Llazarevë në një gjatësi prej 4.4 km.

▪ Rrugët nacionale dhe rajonale

Rrjeti rrugor i Obiliqit përveç se përfshinë një kryesore lidhëse ndërmjet autoudhës R7 dhe rrugës nacionale N2, shërben edhe si qendër e lidhjes së Obiliqit me kryeqendrën Prishtinën dhe rrugët tjera nacionale të Republikës së Kosovës. Rruga nacionale N2 e cila lidhë Prishtinën me Mitrovicën e Jugut kalon në territorin e komunës së Obiliqit, konkretisht në vendbanimet Obiliq, Mazgit, Milloshevë dhe Babimoc.

Përmes rrugëve rajonale dhe rrugëve tjera lidhëse, disa prej të cilave kane qasje në rrugët nacionale, komunave fqinje si Obiliq, Graçanicë, Lipjan dhe Fushë Kosovë u mundësohet qasje e lehtë në drejtim të Prishtinës.

Rruga rajonale R220 e cila kyçet në rrugën nacionale N2 dhe autoudhën “Ibrahim Rugova” mundëson lidhjen e Obiliqit me Prishtinën dhe Mitrovicën e Jugut si dhe rrjetin tjetër rrugor në nivel nacional dhe ndërkombëtar. Rruga rajonale R120 e lidhë Obiliqin me Fushë Kosovën dhe përmes kycjes në pjesën veri-lindore në rrugën nacionale N-25 mundëson lidhjen me Podujeven.

Parametrat teknik të rrugëve nacionale dhe rajonale në përgjithësi i plotësojnë kriteret e projektimit dhe në aspektin infrastrukturor ofrojnë kushte të mira për qarkullim të mjeteve motorike.

Në hyrje të qytetit, në këto rrugë, janë realizuar punime të rehabilitimit dhe rikonstruimit me qëllim të përmirësimit të kushteve të qarkullimit dhe ofrimit të qasjes më të lehtë për pjesëmarrësit në trafik.

▪ **Rrugët lokale në kompetencë të Komunës së Obiliqit**

Sipas Ligjit për rrugët⁵, rrugët lokale janë rrugët që lidhin vendbanimet e një komune, ku kompetenca mbi kategorizimin dhe ndryshimin e tyre i takon qeverisë lokale. Nisur nga kjo si dhe koncepti i organizimit të rrjetit të rrugëve në nivel të komunës, rrugët lokale janë kategorizuar në:

- Rrugë kryesore lokale;
- Rrugë lokale;
- Rrugë malore dhe
- Rrugë tjera.

Rrjeti rrugor lokal në Komunën e Obiliqit ka një zhvillim shumë të volitshëm që i mundëson lidhje të shpejta me rrugë nacionale dhe rajonale.

Rrugët lokale ku përfshihen edhe rrugët urbane, kryesisht janë dy shiritore (me nga një shirit qarkullues për kahe), ku rrugët primare të cilat lidhin qendrën e qytetit dhe institucionet kryesore janë të pajisuara edhe me trotuare për lëvizjen e këmbësorëve.

Rrugët brenda qytetit, në aspektin e funksionalitetit përgjithësisht ofrojnë qasje të mirë për pjesëmarrësit në trafik, përveç lëvizjeve të pa motorizuara.

Rrugët tjera lokale të cilat mundësojnë lidhjen me zonat periferike dhe fshatrat e komunës së Obiliqit në disa raste nuk kanë gjerësinë e mjaftueshme dhe elementet gjeometrike të tyre nuk ofrojnë kushte të mira për qarkullim, sidomos mungesa e sinjalistikës, trotuareve dhe shtigjeve për çiklist shkakton vështirësi për automjete, këmbësorë dhe çiklist.

Rrugët lokale, urbane shërbejnë si rrugë ushqyese dytësore të cilat drejtpërsëdrejti ose çojnë në rrugët e rangut me ta larte (rajonale apo nacionale) si mundësojnë lidhjen me zonat e periferike.

▪ **Sipërfaqja e rrjetit rrugor në Komunën e Obiliqit**

Sipërfaqja e rrjetit aktual rrugor në komunën e Obiliqit është dhënë në Tabelën mëposht.

Tabela 66 Rrjeti rrugor në komunën e Obiliqit

Kategoritë e rrugëve	Relacioni	Gjatësia në km.
Autoudhë	Autoudha “Ibrahim Rugova”	4.4
Nacionale	Shkabaj – Mazgit – Milloshevë -Baimofc	9
Rajonale	Obiliq – Milloshevë -Raskovë	8
	Obiliq-Kryshfc	6
	Obiliq – Cërkvena Vodice– Lajthishtë – Shipitullë- Grabofc	14
	Total	28
Lokale	Obiliq (qyteza)	25
	Obiliq- Mazgit	4
	Obiliq- Plemetin	4
	Breznice- Kozaricë	10
	Milloshevë – Raskovë - Bakshi	5
	Llazarevë- Subotiq	2.5
	Mazgit- Mazgit	3
	Lajthishtë - Hamidi	3
	Lajthishtë- Sibovc	5
	Total	61.5
Rrugët lokale të rendit të 4, të paasfaltuara	Brenda vendbanimeve	40

▪ **Kapaciteti i rrugëve**

Kapaciteti është definuar si madhësia maksimale e qarkullimit të automjeteve të cilat mund të kalojnë nëpër pjesën e vëzhguar të shiritit qarkullues të rrugës në periudhën e caktuar kohore nën ndikimin e kushteve të komunikacionit në rrugë.

⁵ LIGJI NR. 2003/11 LIGJI PËR RRUGËT

Kapaciteti i autoudhëve “Ibrahim Rugova” –R7 dhe “ Gjatësia e autoudhës që kalon nëpër territorin e komunës së Obiliqit është 4.4 km. Në aspektin e projektimit, kjo autoudhë është projektuar sipas standardeve dhe me elemente gjeometrike sipas kriterëve teknike për autoudhë. Bazuar në shpejtësinë e lëvizjes së automjeteve në autoudhë (100-130 km/h), gjerësinë e korsive të trafikut dhe numrin e tyre (2+1), kapaciteti potencial sillet 3500 – 4000 aut/h/kahe.

▪ **Kapaciteti i rrugës nacionale - N2**

Bazuar në parametrat teknik të rrugëve nacionale, gjerësinë dhe numrin e korsive të trafikut (nga dy korsi për secilen kahe), në përgjithësi kjo rrugë i plotëson kriteret e projektimit dhe në aspektin infrastrukturor ofron kushte të mira për qarkullim të mjeteve motorike dhe kapaciteti potencial për kahe sillet rreth 2500 - 3000 aut/h.

Kapaciteti i rrugëve rajonale R 120 dhe R 220 - Rrugët rajonale të cilat kalojnë nëpër territorin e Komunës së Obiliqit janë rrugë dy kahore me nga një korsi të trafikut për secilen kahe. Gjerësia e korsisë sillet nga 3.0 – 3.5 m. Bazuar në gjerësinë dhe numrin e korsive (nga një korsi për secilen kahe), kapaciteti potencial për rrugët rajonale për kahe sillet rreth 1100 - 1300 aut/h.

Kapaciteti i rrugëve lokale - Pjesa më e madhe e rrjetit rrugor në Komunën e Obiliqit është e përbërë nga rrugë lokale. Rrugët urbane brenda qytetit, në aspektin e funksionalitetit përgjithësisht ofrojnë qasje të mirë për pjesëmarrësit në trafik, përveç lëvizjeve të pa motorizuara. Gjendja dhe elementet gjeometrike të këtyre rrugëve janë të ndryshme, duke filluar nga 4.0 – 6.5 m. Bazuar në gjerësitë dhe gjendjen e rrugëve (përfshirë faktorët reduktues nga ndikimet e lëvizshmërisë urbane), kapaciteti i rrugëve lokale sillet nga 500 – 800 aut/h/kahe.

7.2. KUSHTET E PËRGJITHSHME TEKNIKE PËR PROJEKTIM DHE NDËRTIM

Projektet për rrugët e reja duhet të hartohen në përputhje me të gjitha normat dhe standartet për projektim që parashikon legjislacioni në fuqi. Projektimi duhet të sigurojë respektimin e standarteve, madje edhe atyre gjate zbatimit. Është përgjegjësi e projektuesit saktësia dhe respektimi i të gjitha standarteve dhe normave përkatëse.

Në pozicionet për të cilat në Republikën e Kosovë nuk ka standarde të aprovuara, projektuesi mund të rekomandojë edhe përdorimin e standardeve të reja, për përaftrimin me normat e BE-se (EURO COD), si dhe të praktikave më të mira ndërkombëtare në projektim dhe zbatim.

Gjatë hartimit të projekteve duhet të mbahen parasysh të gjitha normat dhe standartet e miratuara për personat me aftësi të kufizuara, të verberit, etj. Në projekte të parashikohet infrastruktura e nevojshme për këtë kategori.

▪ **Brezi mbrojtës rrugor**

Sipas normave teknike të planifikimit hapësinor, brezi mbrojtës rrugor është një hapësirë e vazhdueshme tokësore, në të dy anët e rrugës, distanca e të cilit kalkulohet nga cepi përfundimtar i brezit mbrojtës rrugor, dhe shërben përveç për mbrojtjen e rrugës dhe trafikut që realizohet nëpër të, gjithashtu edhe për kufizimin e llojit dhe shtrirjes së zhvillimit në të (Fig.13).

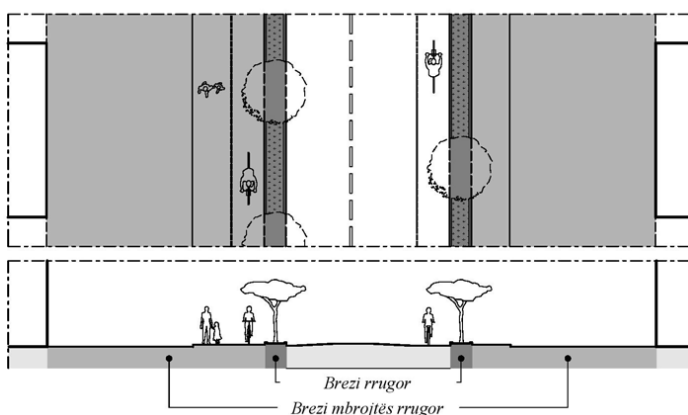

Figura 14 Brezi mbrojtës rrugor⁶

Kërkesat për brezat mbrojtës, brezat e gjelbër, brezat mbrojtës rrugorë si dhe kërkesat për ngarkesat boshtore rrugore, janë sipas tabelës mëposht.

Tabela 67 Kërkesat për brezat mbrojtës, brezat e gjelbër, brezat mbrojtës rrugorë si dhe kërkesat për ngarkesat boshtore rrugore⁷

⁶ UDHËZIM ADMINISTRATIV MMPH-NR.08/2017 MBI NORMAT TEKNIKE TË PLANIFIKIMIT HAPËSINOR

⁷ UDHËZUES PËR HARTIM DHE MIRATIM TË HARTËS ZONALE TË KOMUNËS, 2017.

Kategoria e rrugës	Brezi i gjelbër ¹	Brezi mbrojtës	Brezi mbrojtës rrugor ⁵		Ngareksa boshtore	
			Distanca 1 ²	Distanca 2 ³		
Autoudhë	35 m	2 m	100 m	40 m	11.5 t	
Rrugë nacionale	35 m	2 m	60 m	20 m		
Rrugë regjionale	22 m	2 m	40 m	10 m		
Rrugë të rjetit primar	Rrugë tranzite urbane	10 m	1 m	30 m	10 m	6 t
	Rrugë tranzite rurale					
	Rrugë përmbledhëse					
Rrugë sekundare	Rrugë servitore	8 m				
	Rrugë industriale					
	Rrugë banesore	/	1 m	/	/	
	Rrugë qasëshe	/	1 m	/	/	
Shtigjeve për ciklist	3 m					
Vendparkimet	2.5 m					
Shtigje për këmbësorë			0.75 m ⁴			

- 1- Përjashtimisht, për shkak të mungesës së hapësirës për planifikim të një brezi të gjelbër, ky kusht nuk është obligues.
- 2- Distanca 1: ndalon hapjen e minierave, ndërtimin e liqeneve artificiale, fabrikave dhe ndërtesave të tjera të ngjashme.
- 3- Distanca 2: ndalon ndërtimin e ndërtesave të banimit, administrative, hapjen e puseve të ujit dhe hapjen e gropave septike, ngritjen e instalimeve të transmetuesve elektrikë dhe të ngjashme.
- 4- Përgjatë shtigjeve për këmbësorë, korsive të rrugëve, dhe vend parkimeve jashtë rrugore.
- 5- Brezi mbrojtës rrugor nuk vlen për rrugët urbane brenda vendbanimeve.

▪ Kushtet e përgjithshme teknike për zgjerim dhe ndërtim të autoudhëve, rrugëve nacionale dhe rajonale

▪ Autoudha

- Brezi mbrojtës rrugor ndalon hapjen e minierave, ndërtimin e liqeneve artificiale, fabrikave dhe ndërtesave të tjera të ngjashme, në distancë më të vogël se **100 m nga autoudhat**.
- Brezi mbrojtës rrugor ndalon ndërtimin e ndërtesave të banimit, administrative, hapjen e puseve të ujit dhe hapjen e gropave septike, ngritjen e instalimeve të transmetuesve elektrik dhe të ngjashme, në distancë më të vogël se **40 m nga autoudha**.

▪ Rrugët nacionale dhe rajonale

Në aspektin e projektimit dhe normave teknike të planifikimit, me qëllim të ruajtjes së brezit mbrojtës rrugor, për rrugët nacionale dhe ato rajonale duhet të respektohen kriteret:

- Brezi mbrojtës rrugor ndalon hapjen e minierave, ndërtimin e liqeneve artificiale, fabrikave dhe ndërtesave të tjera të ngjashme, në distancë më të vogël se **60 m nga rrugët nacionale dhe 40 m nga rrugët rajonale**.
- Brezi mbrojtës rrugor ndalon ndërtimin e ndërtesave të banimit, administrative, hapjen e puseve të ujit dhe hapjen e gropave septike, ngritjen e instalimeve të transmetuesve elektrik dhe të ngjashme, në distancë më të vogël se **20 m nga rrugët nacionale dhe 10 m nga rrugët rajonale**.

Me qëllim të rritjes së kapacitetit dhe shkallës së sigurisë për pjesët e rrugëve nacionale, duhet të përmirësohen dhe plotësohen kriteret:

- Shpejtësia e lejuar duhet të jetë sipas Ligjit për sigurinë e komu nikacionit rrugor⁸ për rrugët nacionale në pjesët e rrugëve brenda dhe jashtë vendbanime. Ndërsa, për pjesë të caktuara të rrugëve nacionale dhe në afërsi të udhëkryqeve dhe rrethrotullimeve shpejtësia duhet të jetë në varësi të kushteve të sigurisë së trafikut;

⁸ LIGJI NR. 02/L-70 - Ligji për sigurinë e komunikacionit rrugor.

- Vendkalimet për këmbësorë të jenë në funksion të sigurisë dhe mobilitetit,
- Të gjitha objektet afariste të cilat janë të vendosura në të dy anët përgjatë rrugëve, duhet të plotësojnë kriteret teknike dhe të sigurisë me rastin e kycjes në rrugë, në përputhje me Udhëzimin administrativ për kycje teknike në rrugët nacionale dhe rajonale (MI- Drejtoria e rrugëve)⁹;
- Me qëllim të rritjes së sigurisë gjatë kycjes nga rrugët dytësore në rrugët kryesore, të eliminohen kycjet e pakontrolluara, ndërsa kycjet e lejuara të pajisen me sinjalizimin adekuat dhe korsitë për ngadalësim dhe përshpejtim, duke respektuar kriteret e sigurisë dhe standardet për kycje në rrugë kryesore;
- Gjatë projektimit të rrethrotullimeve, të eliminohen hyrjet tangjenciale në rrethrotullim;
- Në përputhje me numrin e korsive në degët hyrëse, të respektohen standardet e projektimit për të gjitha elementet projektuese të rrethrotullimit;
- Të vendoset sinjalizimi adekuat në afërsi dhe hyrje të rrethrotullimeve dhe udhëkryqeve, në përputhje me Udhëzimin administrativ (MI) Nr. XX/2017 për sinjalizim dhe rregullat e trafikut rrugor¹⁰.

Me qëllim të ruajtjes së brezit brojtës rrugor, duhet të respektohen normat teknike të planifikimit hapësinor¹¹ si në vijim:

- Brezi mbrojtës rrugor ndalon hapjen e minierave, ndërtimin e liqeneve artificiale, fabrikave dhe ndërtesave të tjera të ngjashme, në distancë më të vogël se **60 m nga rruga nacionale**.
- Brezi mbrojtës rrugor ndalon ndërtimin e ndërtesave të banimit, administrative, hapjen e puseve të ujit dhe hapjen e gropave septike, ngritjen e instalimeve të transmetuesve elektrik dhe të ngjashme, në distancë më të vogël se **20 m nga rruga nacionale**.

▪ Kushtet e përgjithshme teknike për projektim dhe ndërtim të rrugëve të reja në kompetencë të Komunës

Sipas normave teknike të Planifikimit Hapësinor, rrugët lokale janë rrugët që lidhin vendbanimet rurale apo fshatrat, me përjashtim të atyre që zyrtarisht janë kategorizuar si rrugë nacionale apo rajonale.

Rrjeti rrugor në Komunën e Obiliqit përbëhet nga rrugë me gjerësi të ndryshme. Në kuadër të PZHK-së, përpos ndërtimit të rrugëve të reja është paraparë edhe përmirësimi i rrugëve ekzistuese.

Në përputhje me Normat teknike të Planifikimit Hapësinor, me rastin e planifikimit të rrugëve të reja dhe përmirësimit të rrugëve ekzistuese, rrjeti i infrastruktures rrugore duhet të plotësojë normat e planifikimit si në vijim:

- ≤ 40 km/h, gjerësia e korsisë është: 2.75 m;
- ≤ 60 km/h, gjerësia e korsisë është: 3.00 m;

Numri i korsive përcaktohet në baze të intensitetit të rrjetit.

Minimumi i gjerësisë së profilit për infrastrukturën e rrugëve publike urbane që do të shërbejnë gjatë përcaktimit të vijave rregulluese që përcaktojnë profilin e infrastrukturës rrugore publike janë:

- Rrugë transite nëpërmjet vendbanimeve-fshatrave- 9, 50 m;
- Rrugë përmbledhëse/shpërndarëse-10,50m;
- Rrugë servitore-9,00 m;
- Rrugë banesore-8, 50m;
- Rrugë industriale-10,00 m;
- Rrugë qasëshe/dykahëshe-5, 50 m dhe
- Rrugë qasëshe/njëkahëshe - 3.5 m.

⁹ Udhëzimi Administrativ (MI) Nr.08/2017 për ndryshimin dhe plotësimin e Udhëzimit Administrativ (MI) Nr. 09/2015 për kycje, instalime nëpër tokën rrugore dhe për shfrytëzim të tokës së rrugëve nacionale dhe rajonale.

¹⁰ Udhëzimi Administrativ (MMPHI) Nr. XX/2017 për sinjalizim dhe rregullat e trafikut rrugor.

¹¹ UDHËZIM ADMINISTRATIV MMPH-NR.08/2017 MBI NORMAT TEKNIKE TË PLANIFIKIMIT HAPËSINOR

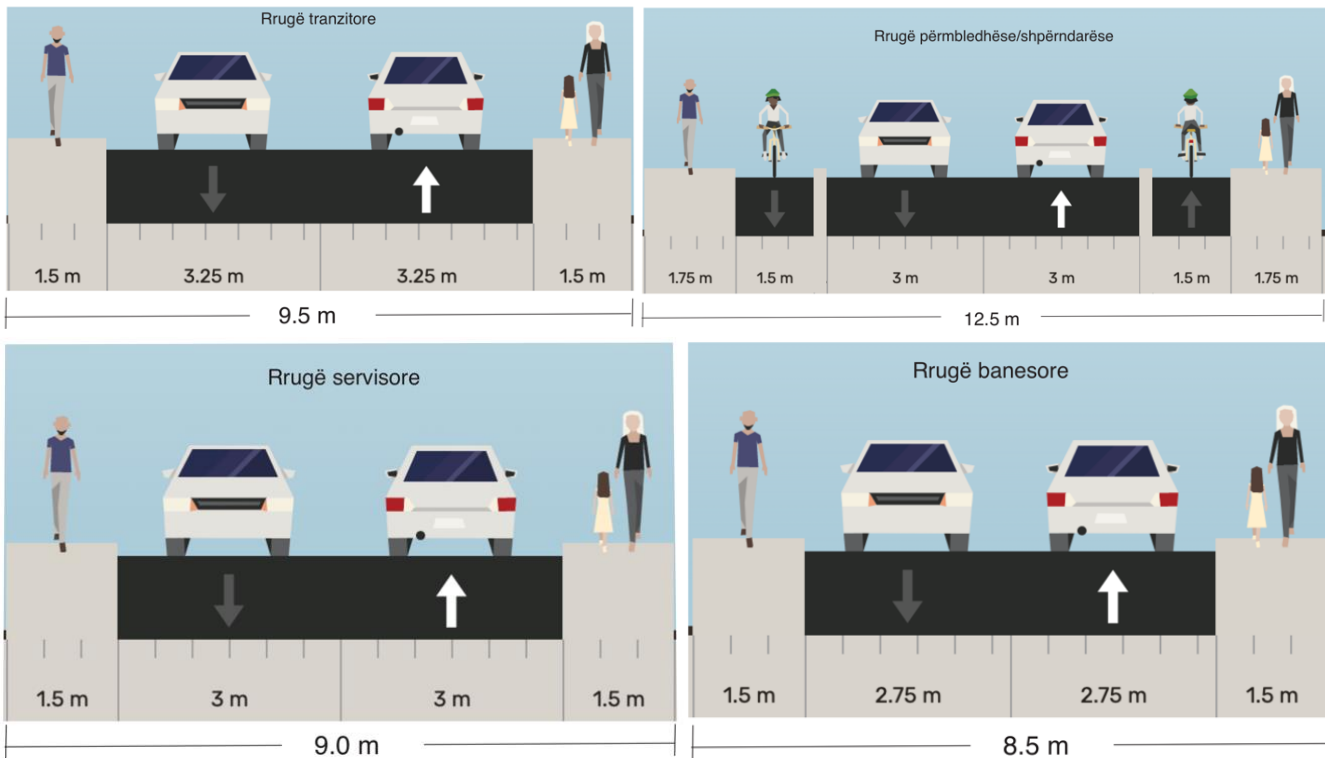

Figura 15 Minimumi i gjerësisë së profilit për infrastrukturën e rrugëve publike urbane

▪ Rruga qarkore në pjesën urbane

Sipas PZHK, është paraparë zhvillimi i qarkores në zonën urbane

Projekti për rrugët e reja në nivel lokal duhet të hartohet në përputhje me të gjitha normat dhe standartet për projektim që parashikon legjislati në fuqi. Projektimi duhet të sigurojë respektimin e standardeve, madje edhe atyre gjate zbatimit. Është përgjegjësi e projektuesit saktësia dhe respektimi i të gjitha standardeve dhe normave përkatëse.

Në përputhje me normat e planifikimit dhe me qëllim të përmbushjes së strukturës dhe kërkesave për qarkullim rrugët duhet të plotësojnë këto kriteret teknike:

- Varësisht nga kategoria e rrugëve, minimumi i gjerësisë së profilit për infrastrukturën e rrugëve publike urbane duhet të jetë në përputhje me normat teknike të planifikimit¹².
- Në pjesët jashtë vendbanimeve, shpejtësia duhet të kufizohet në varësi të gjerësisë së korsisë së trafikut dhe kushteve të sigurisë, ndërsa në pjesën e vendbanimit kufizimi i shpejtësisë maksimale është 50km/h, nëse me shenjë të trafikut nuk është e përcaktuar ndryshe;
- Shtegu për këmbësorë me gjerësi minimale 1.20 m. Nëse gjatë projektimit paraqiten probleme të shtrirjes së shtegut për këmbësorë, atëherë në pjesë të caktuara të rrugës, gjerësia mund të zvogëlohet, por nuk duhet të jetë më e vogël se 0.80 m;
- Për shkak të sigurisë së lëvizjes, në pjesët e rrugës jashtë vendbanimit të projektohen shtigjet për çiklist të ndara fizikisht nga pjesa e rrugës qarkulluese, ndërsa në vendbanime, nëse nuk ka sipërfaqe të mjaftueshme për shteg të ndarë për çiklist, atëherë të projektohet korsi e shënuar për çiklist në sipërfaqen qarkulluese të rrugës;
- Korsi/shteg për çiklist në të dy anët e rrugës me gjerësi minimale 1, 5 m. Nëse gjatë projektimit paraqiten probleme të shtrirjes së shtegut për çiklist, atëherë në pjesë të caktuara të rrugës, gjerësia mund të jetë 1.0 m;
- Nëse korsi/shtegu për çiklist projektohet vetëm në një anë (për lëvizje dykahore të biçikletave), atëherë gjerësia e korsisë duhet të jetë min. 2.0m;

¹² Udhëzim Administrativ MMPH-Nr.08/2017 mbi normat teknike të planifikimit hapësinor.

- Nëse në pjesën e rrugës është e nevojshme qetësimi i trafikut (në afërsi të shkollave ose institucioneve tjera arsimore), duhet të vendosen masat për qetësimin e trafikut dhe sinjalizimi përkatës për reduktimin e shpejtësisë në 20-30km/h (zonë 20 -30km/h);
- Për të gjitha rrugët, duhet të vendoset sinjalizimi adekuat horizontal dhe vertikal i cili mundëson informimin, orientimin dhe sigurinë e lëvizjes për të gjithë pjesëmarrësve në trafik;
- Pjesët e rrugëve të cilat shtrihen në vendbanim duhet të jenë të ndriçuara sipas normave teknike për ndriçimin e rrugëve publike;
- Brezat mbrojtës, brezat e gjelbër, brezat mbrojtës rrugorë si dhe kërkesat për ngarkesat boshtore rrugore duhet të jenë në përputhje me normat teknike të planifikimit hapësinor¹³ (Tabela - Kërkesat për brezat mbrojtës, brezat e gjelbër, brezat mbrojtës rrugorë si dhe kërkesat për ngarkesat boshtore rrugore);
- Brezi mbrojtës rrugor nuk vlen për rrugët urbane brenda vendbanimeve.
- Gjatë projektimit, projektuesi duhet të ketë konsideratë për kryqëzimet me largpërçuesit, rrjetin e telefonisë, rrjetin e ujësjellësit si dhe instalimet tjera që janë trupin e rrugës, brezin e rrugës dhe brezin mbrojtës të rrugës dhe kyçjet e objekteve rreth rrugës. Për të gjitha instalimet nëntokësore dhe mbitokësore, projektuesi duhet të ofroj zgjidhje teknike për dislokimin eventual si dhe paramasat me parallogaritë.
- Ndërtimi i rrugëve kryesisht duhet të bëhet konformë PZHU-së të Komunes. Në pjesët e rrugës kur hasë në zgjerimin e rruges, projektuesi duhet të propozoj zgjidhje alternative e cila do t'i prezantohet Komisionit për aprovim.
- Elementet (horizontale) kryesore të trasesë së rrugës në Planin e Situacionit (kthesat horizontale, kaluese, drejtimet), elementet (vertikale) në profilin gjatësor (kthesat vertikale, pjerrtësitë gjatësore, përdredhjet e rrugës, rëniet tërthore) dhe profilet tërthore, duhet të punohen në bazë të rregulloreve për projektimin e rrugëve.
- Rënia tërthore e rrugës në drejtim, duhet të jetë në të dy anët e rrugës, min. 2.5 %, ndërsa në kthesa horizontale në njëren anë të rrugës (varësisht nga rrezja e kthesës).
- Zgjidhja e largimit të ujërave nga rruga duhet të jetë kryesisht tipi i mbyllur (kanalizim atmosferik) për pjesën urbane dhe pjesërisht tipi i hapur (kanale atmosferike) për pjesën rurale.
- Dimensionimi i konstruksionit të rrugës të bëhet duke u bazuar në kategorinë e tokës, kategorinë e rrugës, numrit të parashikuar të automjeteve dhe ngarkesave boshtore prej 115 KN.
- Strukturat (ura dhe objekte tjera inxhinierike) duhet të projektohen sipas normave Evropiane EURO COD.
- Në segmente të caktuara hapësira e lirë nga niveleta e re e përvetësuar e rrugës deri te pika më e ultë e strukturave duhet të jetë min. 4.80m.
- Projektimi i vend-ndaljeve për autobus, të bëhet në përputhje me standardet e projektimit, duke marrë parasysh karakterin e rrugës;
- Kualiteti i të gjitha materijaleve të cilat përdoren për ndërtim, si dhe dimensionet e shtresave të konstruksionit të rrugës, duhet të jenë në përputhje me standardet dhe normat bashkëkohore për ndërtimin e rrugëve. Projektuesi mund të rekomandojë edhe përdorimin e standareve të reja, për përafrimin me normat e BE-se (EURO COD, EN), si dhe të praktikave më të mira ndërkombëtare në projektim dhe zbatim.

Në pozicionet për të cilat në Republikën e Kosovë nuk ka standarde të aprovuara, projektuesi mund të rekomandojë edhe përdorimin e standareve të reja, për përafrimin me normat e BE-se (EURO COD), si dhe të praktikave më të mira ndërkombëtare në projektim dhe zbatim.

¹³ Udhëzim Administrativ MMPH-Nr.08/2017 mbi normat teknike të planifikimit hapësinor.

Në hartimin e projektit duhet të merren parasysh të gjitha normat dhe standardet e miratuara për personat me aftësi të kufizuara, të verbërit, etj. Në projekt të parashikohet infrastruktura e nevojshme për këtë kategori.

▪ **Projektet dhe elaborati gjeodezik**

Qëllimi i hartimit të dokumentacionit gjeodezik është që të formohet baza e shënimeve për punimin e dokumentacionit teknik- projektit, bartjen e shënimeve në terren dhe mirëmbajtjen e të dhënave gjeodezike gjatë eksploatimit të rrugës. Gjithsesi të bashkëngjiten të dhënat për koordinatat e pikave të rrjetit gjeodezik të vërtetuar nga organi kompetent.

Projektuesi duhet të incizoj gjendjen ekzistuese të terrenit në aspektin horizontal dhe vertikal, duke u lidhë në rrjetin gjeodezik referent të Republikës së Kosovës “KosovaRef 01 apo Pozicionimi Satelitor i Kosovës (KOPOS)”.

Të gjitha matjet gjeodezike, llogaritjet dhe barazimet duhet të bëhen me saktësi sipas Kornizave të Matjeve Kadastrale në Republikën e Kosovës.

Të gjitha matjet dhe punët gjeodezike duhet të kryhen sipas Ligjit për Kadastër të Republikës së Kosovës. Të gjitha objektet e incizuara në terren si: objektet ekzistuese, largpërçuesit, shtyllat elektrike, urat, lëshesat, pikat gjeodezike, pikat detale, kufijtë e njësive kadastrale, rrethojat prej materiali të ndryshëm, instalimet nëntokësore dhe mbitokësore (të paraqiten me shenja topografike përkatëse sipas çelësit topografik) të vizatohen- paraqiten në planin e situacionit në përpjesë $P= 1: 1\ 000$, e cila do të shërbejë si bazë për hartimin e projektit ndërtimor dhe projekteve të veçanta.

Gjerësia e inçizimit gjeodezik duhet të jetë minimum 50.00 m majtas dhe 50.00 djathtas nga aksi i rrugës ekzistuese, te objektet, udhëkryqet, devijimet e rrugës dhe rrugët lidhëse në gjerësi të nevojshme si dhe të gjitha njësit kadastrale me të cilat kufizohet toka rrugore (për shkak të elaboratit të shpronësimit).

Në bazë të incizimeve të bëra duhet të dorëzohet elaborati gjeodezik i cili do të jetë pjesë e veçantë dhe përbërëse e projektit ndërtimor.

▪ **Elaborati i shqyrtimeve Gjeoteknike (Gjeomekanike)**

Për punimin e projektit kryesor të rrugës dhe strukturave (mureve mbrojtëse dhe urave, pjerrësive të skarpateve) duhet të bëhen shqyrtimet gjeoteknike.

Shqyrtimet gjeoteknike, përfshijnë punimin e shpimeve adekuate dhe sondave, me qëllim të definimit të profilit gjatësor gjeoteknik dhe aftësisë bartëse të tokës.

Në bazë të nxjerrjes së sondave dhe ekzaminimeve laboratorike, duhet të punohet Elaborati Gjeoteknik. Numri i shpimeve do ta përcakton projektuesi, ashtu që niveli i ekzaminimeve të jep numër të mjaftueshëm të dhënave për përcaktimin e stabilitetit të gjermimit, mbushjes, përcaktimit të konstruksionit të rrugës dhe fundimit të objekteve.

Në Elaborat të paraqitet Raporti me të dhënat e nevojshme, pas shqyrtimeve gjeomekanike. Projektuesi duhet të punoj elaboratin e mbrojtjes së mjedisit. Gjatë projektimit nevojitet që të parashihen të përdoren materialet që kanë testet e pranuar ndërkombëtare, në pikëpamje të mbrojtjes së mjedisit dhe punëtorëve. Duhet të parashihet deponimi i materialeve tepricë sipas rregullativës për deponimin e hedhurinave. Në lokacionet ku parashihet që niveli i zhurmës të jetë për 5dB më e lartë se lejuar, duhet të parashihen barriera për pengimin e zhurmës, sipas tipit dhe standardeve të aprovuara në shtetet e BE. Për parandalimin e erozioneve të dëmshme duhet që në vend të drunjtëve të prerë të parashihet mbjellja e fidanëve të reja dhe të mbjellët bari në pjerrësitë e mbushjeve dhe gjermimeve. Dislokimi i rrjedhave të ujërave atmosferike, mund të bëhet vetëm në rastet e domosdoshme. Duhet ti largohemi mbushjeve shumë të ulëta, në pjesët e rrugës nëpër teren të rrafshët. Gjatë projektimit duhet ti largohemi gjermimeve të thella. Mbrojtja e ujërave nëntokësore duhet të bëhet përmes drenazheve adekuate.

▪ **Projekti i sinjalizimit të trafikut dhe pajisjeve të rrugës**

Sinjalizimi i trafikut ka rolin kyç në udhëheqjen, rregullimin dhe sigurinë e trafikut. Për realizimin e projektit të sinjalizimit të trafikut duhet të respektohet legjislacioni në fuqi, si dhe rregullat dhe normat teknike dhe standardet. Në bazë të shënimeve nga projekti ndërtimor (situacioni- planimetria), projektuesi duhet të hartoj projektin e sinjalizimit dhe pajisjeve të rrugës, në përputhje me rregullativen ligjore në fuqi mbi projektimin e sinjalizimit horizontal dhe vertikal (Udhëzimi administriv (MI) Nr. XX/2017 për për sinjalizim dhe rregullat e trafikut rrugor).

▪ **Projekti i strukturave (Urave, nënkalimeve, mbikalimeve dhe mureve mbrojtëse)**

Projektuesi duhet të punoj projektin kryesor të urave, mbikalimeve, nënkalimeve për automjete dhe këmbësor, mureve mbrojtëse dhe strukturave tjera.

Pozicioni, gjatësia dhe forma e mureve mbrojtëse dhe strukturave do të caktohet nga projektuesi.

▪ **Elaborati i Shpronësimit**

Ligjet dhe Standardet për Hartimin e Elaboratit të Shpronësimit

Gjatë punimit të “Hartimi i Elaboratit të Shpronësimit “, hartuesi i këtyre Elaborateve duhet ti përmbahet Ligjeve dhe plotësimeve të tyre:

- Ligjit për Kadastër.
- Kornizave për matje kadastrale në Republikën e Kosovës.
- Ligjit mbi RDPP.
- Ligjit mbi Shpronësimin e pronave të paluajtshme.
- Ligjit mbi rrugët të Republikës së Kosovës.
- Ligjeve dhe rregulloreve mbi mbrojtjen e mjedisit dhe mbrojtjes në punë.
 - **Kriteret teknike për projektim të udhëkryqeve sipërfaqësore**

Me qëllim të akomodimit të të gjitha automjeteve (varësisht nga struktura e automjeteve) dhe plotësimit të kriterëve të sigurisë gjatë lëvizjes nëpër udhëkryqe sipërfaqësore, në udhëkryqe duhet të plotësohen kriteret minimale teknike për rrezet e rrubullakësimit.

Tabela 68 Vlerat minimale të rrezes së rrubullakësimit (harkut) në udhëkryqe

Lloji i automjeteve	Rrezja e rrubullakësimit R (m)		
	Kthimi majtas	Kthimi djathtas	
		Me ishull ndarës	Pa ishull ndarës
Automjetet	6	10	6
Kamiona dhe BUS	10	12	10
Kamionat me rimor.	12	15	12
Autobusët e mëdhenj	15	25	15

▪ **Kushtet për kufizimin e shpejtësisë në rrugë lokale**

Është e rëndësishme që të menaxhohet rrjedha e trafikut duke përdorur kontrollin e menaxhimit të shpejtësisë së trafikut për të përmirësuar sigurinë e trafikut për të gjithë pjesëmarrësit në trafik. Duke marrur parasysh, gjerësitë e ndryshme të rrugëve në Komunën e Obiliqit, për rrugët lokale, shpejtësia e lëvizjes duhet të kufizohet në varësi të gjerësisë së korsisë së trafikut¹⁴.

Për shpejtësinë e lejuar të qarkullimit, rrjeti i infrastrukturës rrugore publike duhet të plotësoj normat e planifikimit në vijim:

- ≤ 40 km/h, gjerësia e korsisë është: 2.75 m;
- ≤ 60 km/h, gjerësia e korsisë është: 3.00 m;
- ≤ 80 km/h, gjerësia e korsisë është: 3.25 m;
- ≥ 80- 100 km/h, gjerësia e korsisë është: 3.50 m;
- ≥ 100 km/h, gjerësia e korsisë është: 3.75 m.

▪ **Kriteret për ndriçim**

Ndriçimi i rrugëve duhet të projektohet në atë mënyrë që të siguroj:

- Dukshmëritë mirëdhe ngasjetësigurt nëkushtet enatës,
- Vërejtjenmekohëtë rrezikutpotencial,orientimtëmirëdhe siguritëpërgjithshmeperkëmbësorë,
- Të gjithë pjesëmarrësve në trafik, vërejtje të sipërfaqeve të nevojshme dhe detale të rëndësishme të mjedisit gjatëlëvizjes.

Niveli i ndriçimit të rrugëve duhet të jetë në përputhje me Normat Teknike të Planifikimit, Ligjin për rrugët dhe aktet nënligjore për ndriçimin e rrugëve. Projektuesimund të rekomandojë edhe përdorimin e standareve të reja, për përafrimin menormat e BE-se (EN -The European Norm for Road Lighting), si dhe të praktikave më të mira ndërkombëtare në projektim dhe zbatim.

▪ **Klasifikimi funksional i rrjetit rrugor**

Aktualisht, infrastruktura e transportit në Obiliqit është e përbërë nga një strukturë dhe klasifikimi jo funksional të rrjetit rrugor. Kycjet e shpeshta dhe të pakontrolluara në aspektin hierarkik të rrugëve, me ç`rast rrugët e rangut më të ulët kyçen direkt në rrugët e rangut më të lartë, kanë ndikuar direkt në zvogëlimin e kapacitetit të lëvizjes dhe uljen e nivelit të shërbimit të infrastrukturës rrugore.

Nevoja për përmirësimin e strukturës dhe klasifikimin hierarkik të rrjetit rrugor mbetet opcioni i vetëm për përmirësimin e kapacitetit, sigurisë në trafik dhe nivelit të shërbimit të rrjetit rrugor.

¹⁴ Udhëzim Administrativ MMPH-Nr.08/2017 mbi normat teknike të planifikimit hapësinor.

Me rastin e klasifikimit funksional të rrjetit rrugor në nivel lokal, duhet pasur parasysh kyçjet e rrugëve varësisht hierarkisë dhe funksionit të tyre. Më rastin e kyçjes në rrjetin rrugor, te merren në konsideratë kriteret e sigurisë, si:

Për rrjetin rrugor primar:

- Rrugët mbledhëse (nga rrjeti rrugor sekondar) të kçjet në rrugët kryesore urbane (rrjetin rrugor primar).

Për rrjetin rrugor sekondar:

- Rrugët për çasje të kyçen në rrugë lokale,
- Rrugët lokale të kyçen në rrugët mbledhëse.

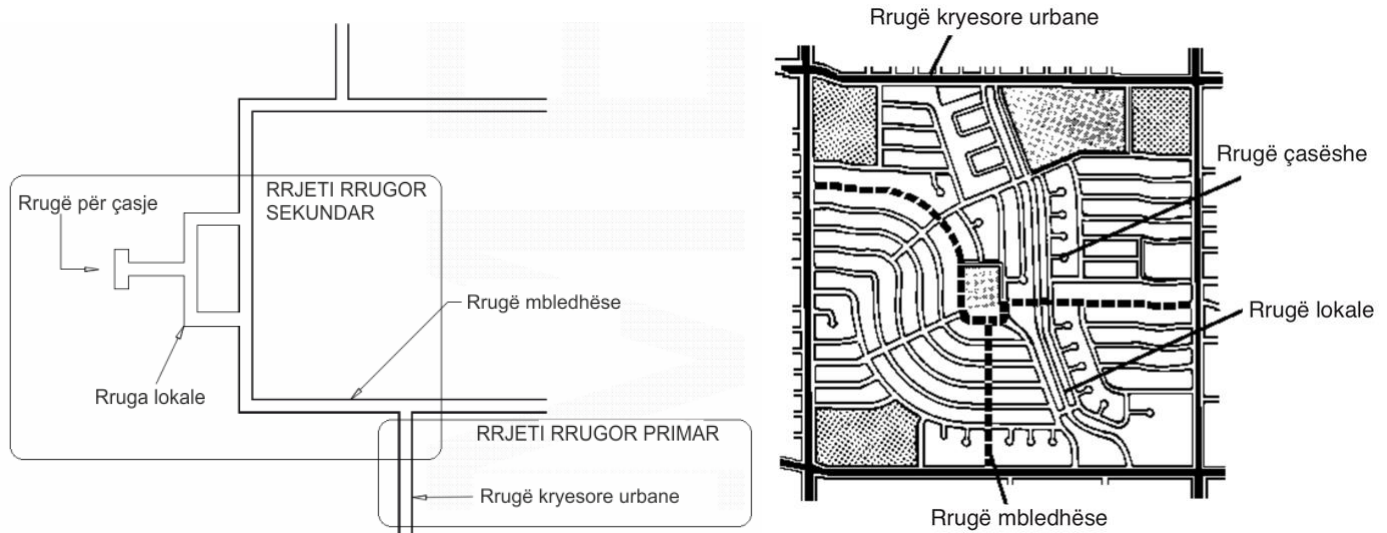

Figura 16 Klasifikimi funksional i rrjetit rrugor

7.3. TRAFIKU I PAMOTORIZUAR

Kërkesave për lëvizje nga ana e këmbësorëve dhe çiklisteve, në qytetin e Obiliqit nuk u ofrohet hapësirë komode. Po ashtu dhe në kuadër të rrjetit rrugor periferik, këmbësoret dhe çiklistët nuk kanë qasje të lehtë dhe kushte të mira për lëvizje të sigurt.

Në mënyrë që ecja dhe çiklizmi të pranohet nga qytetarët dhe të mbështetet nga autoritetet komunale dhe institucionet tjera vendore, infrastruktura duhet të sigurojë një mjedis të sigurt dhe efektiv për këmbësorët dhe çiklistët.

Për përmirësimin e kushteve të sigurisë për këmbësorë në rrjetin ekzistues duhet respektuar këto kriteret:

- Shtegu i këmbësorëve nënkupton sipërfaqen e rregulluar për lëvizjen e këmbësorëve dhe duhet të jetë i ndarë nga korsitë automobilistike,
- Koncepti i rrjetit të shtigjeve për këmbësorë duhet të formojë një rrjet funksional të rrugëve pa pengesa;
- Gjerësia minimale e shtegut për këmbësorë për një kahe (varg) të këmbësorëve duhet të jetë min.0.80 m,
- Gjerësia minimale e shtegut për këmbësorë për lëvizje në dy kahe duhet të jetë min. 1.60 m,
- Për të siguruar lëvizjen e papenguar të personave me aftësi të kufizuara, gjerësia e shtigjeve për këmbësorë duhet të jetë të paktën 1.80 m, përjashtimisht 1.50 m, ndërsa gjerësia e kalimeve ndërmjet pengesave fikse duhet të jetë të paktën 0.90 m.
- Rampat për qasje të personave me aftësi të kufizuara në hapësirë janë të ndërlidhura dhe të përshtatura për orientimin, dhe me pjerrësi të cilat nuk mund të jenë me të mëdha se 5%, përjashtimisht 8%.

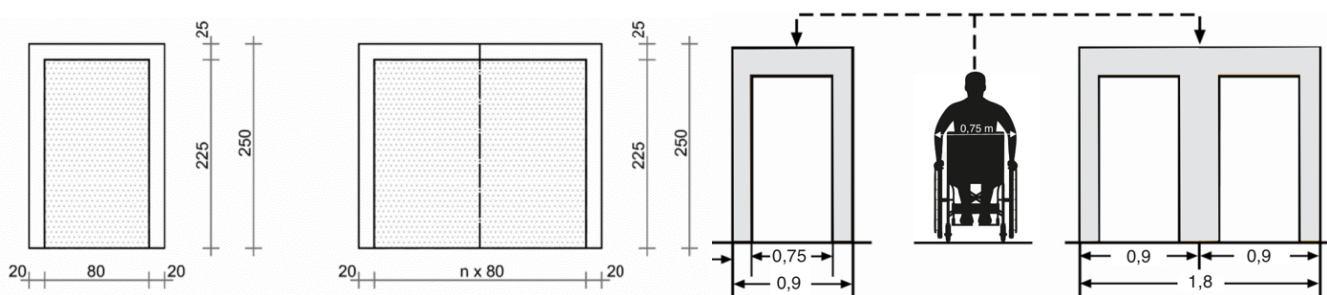

Figura 17 Gjerësia minimale e shtegut për këmbësorë

▪ Vendkalimet për këmbësorë

Vendkalimet për këmbësorë janë vende kritike në të cilat kryqëzohen lëvizjet e këmbësorëve dhe qarkullimi i automjeteve. Prandaj, në procesin e vendosjes së vendkalimeve për këmbësorë, nga projektuesi duhet të verifikohen:

- Arsyeshmëria e vendkalimit për këmbësorë;
- Përshatshmëria e lokacionit;
- Sinjalizimi adekuat për vendkalimin e këmbësorëve.

▪ Kushtet për vendosjen e lokacioneve për vendkalime të këmbësorëve

Për shënimin e vendkalimeve për këmbësorë, duhet të plotësohen kushtet si në vijim:

- Sigurimi adekuat i dukshmërisë;
- Gjerësia minimale e vendkalimit për këmbësorë duhet të jetë 3.0 m, ndërsa në pjesët e rrugëve në të cilat kërkesa për kalimin e rrugës është e madhe (lëvizjet grupore), atëherë gjerësia duhet të jetë 5.0 m.
- Nëse në afërsi të vendkalimeve për këmbësorë janë të vendosura parkingjet gjatësore në rrugë, atëherë me qëllim të sigurimit të dukshmërisë, në vendkalim të këmbësorëve duhet të ngushtohet rruga për gjerësinë e parkingut gjatësor (Fig.17);
- Disatnaca nga vendkalimi tjetër të jetë më e madhe se 100 m;
- Në pjesët e rrugës në të cilat ka frekuentim të më të madh të këmbësorëve, vendkalimet për këmbësorë të projektohen me ndriçim të vendkalimit dhe të përdoret sinjalizimi me dritë vezulluese në gjysmëportal, i cili paralajmëron ngasësit për ngritje të vemendjes në afërsi të vendkalimit për këmbësorë.
- Vendkalimet për këmbësorë duhet të sigurojnë çasje të lehtë dhe të sigurt personave me aftësi të kufizuara, në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe standardet e projektimit për këtë kategori.

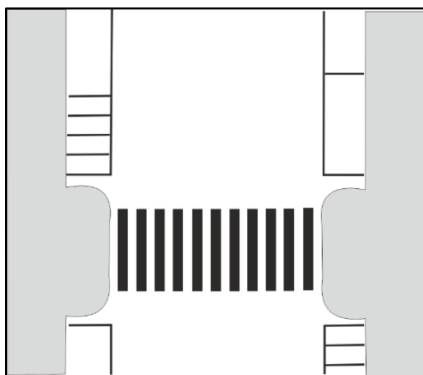

Figura 18 Vendkalimet për këmbësorë me qëllim të rritjes së dukshmërisë

Kriteret teknike dhe të sigurisë për vendndodhjen e vendkalimeve për këmbësorë janë dhënë në Tabelen më poshtë.

Tabela 69 Distanca dhe vendndodhja e vendkalimeve për këmbësorë varësisht nga kategoria e rrugëve

Emërtimi	Lloji i udhëkryqit	Distanca min. (m) ndërmjet udhëkryqeve	Rregullimi i kthimit majtas	Tipi i kalimit të këmbësorëve	Kalimi i këmbësorëve
Rrugë urbane-Arterie	Në disnivel	300	E ndaluar në rrafsh	Në disnivele ose me semafor	Në kryqëzim
Rrugë kryesore urbane-përmbledhëse	Udhëkryqe sipërfaqësore-të organizuara në rrafsh	100	E kontrolluar	Me semafor ose me zebra	Në kryqëzim ose në pjesë të rrugës
Rrugë servitore-banesore	Udhëkryqe sipërfaqësore-të organizuara në rrafsh	100	E kontrolluar ose me rregulla të qarkullimit	Me zebra	Në kryqëzim ose në pjesë të rrugës
Rrugë lokale-qsëshe	Të paorganizuar	-	E lejuar	Me zebra	-

▪ Korsitë dhe shtigjet për biçikleta

Në kuadër të Udhëzimit administrativ të MMPH për normat teknike të planifikimit hapsinor, sipërfaqet e dedikuara për lëvizje të biçikletave, ndahen në korsi dhe shtigje për biçikleta (Fig.9).

Korsitë për biçikleta janë pjesë e rrugës, e destinuar për qarkullimin e biçikletave, e shënuar me shenja përkatëse të komunikacionit. Korsitë për biçikleta planifikohen në rrugë ku shpejtësia e lëvizjes së automjeteve nuk kalon 50 km/h.

Shtigjet për biçikleta janë hapësire qarkulluese e destinuar për qarkullimin e biçikletave, e zbatuar ndaras nga profili tërthor i rrugës i shënuar me shenjat e duhura të komunikacionit. Shtegu mund të jetë i përbashkët për biçikleta dhe këmbësor.

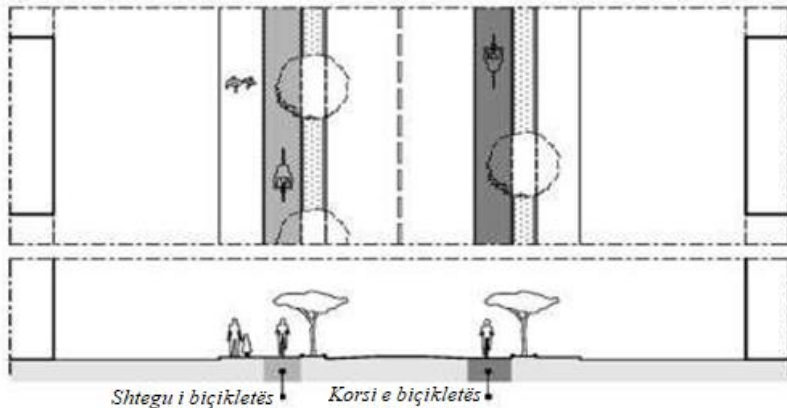

Figura 19 Shtegu dhe korsa për biçikleta

Sipas standardeve të projektimit dhe normave të planifikimit (Udhëzimit administrativ të MMPH) për përmirësimin e sipërfaqeve për lëvizje të biçikletave në rrugët ekzistuese dhe për rrugët e reja të planifikuara, duhet që:

- Shtigjet për biçikleta jashtë vendbanimeve duhet të planifikohen si të ndara, me një brez të gjelbër të gjerësisë adekuate dhe pa pengese mbrojtëse, nga profili i tërthor i rrugës. Përjashtimisht, për shkak të mungesës së hapësirës për planifikim të një brezi të gjelbër, shtegu për biçikleta duhet të sigurohet me një pengesë mbrojtëse nga çeliku.
- Gjerësia optimale/minimale dhe lartësia e shtegut për biçikleta jashtë vendbanimit: shteg njëdrejtimësh, në të dyja anët e rrugës:
 - me gjerësi: 1.50/1.00 m,
 - me lartësi: 2.50 m.

Për arsye të sigurisë nuk rekomandohet zbatimi i korsive për biçikleta jashtë vendbanimeve.

Në pjesët e rrugëve në të cilat shpejtësia e lëvizjes planifikohet të jetë më e madhe se 50 km/h, atëherë duhet të planifikohet edhe brezi mbrojtës.

Gjerësia minimale e brezit mbrojtës të korsive dhe shtigjeve për biçikleta duhet të jetë: ≥ 0.75 m përgjatë kufizimit me korsi të rrugës, por vetëm nëse ajo është e ndare me sipërfaqe të ngritur dhe ≥ 0.75 m përgjatë kufizimit me shtigje për këmbësor apo vend-parkimje gjatësore, por vetëm nëse ajo është e ndare me sipërfaqe të ngritur, të gjelbër apo me elemente standarde ose të ngjashme.

Parkimi i biçikletave duhet të vendoset ashtu që të mos pengojë qarkullimin e këmbësorëve si dhe aty ku mund të sigurohet kontrolli.

Kriteret teknike për vendosjen e sipërfaqeve për parkim të biçikletave të jenë në përputhje me normat teknike të planifikimit dhe standardet teknike,

Vend-parkimet për biçikleta duhet të përbehen nga: hapësira e vend-parkimit prej 1.20 m²/ biçiklete dhe hapësira qasëshe në vend-parkim, me gjerësi: 1.50/ 1.80 m.

Në vendet ku ka mundësi të vendosjes së parkingjeve për biçikleta, të respektohen normat dhe standardet teknike për parkingje të biçikletave.

Tabela 70 Numri i vend-parkingjeve për biçikleta

Përshkrimi i përmbajtjes së ndërtesës	Numri minimal i vend-parkimeve për biçikleta (VPB)
Përmbajtjet tregtare dhe komunale	5 VPB/ 100 m ² të bruto sipërfaqes se ndërtuar (BSN) për
Përmbajtjet e bizneseve dhe publike	1 VPB/ 100 m ² të bruto sipërfaqes se ndërtuar (BSN) për të
Përmbajtjet arsimore	1 VPB/ 5 nxënës, për vizitor + 1 VPB/ 10 të punësuar
Përmbajtjet kulturore- teatro dhe muze	10 VPB/ 100 ulëse, për vizitor
Përmbajtjet shëndetësore- spitale	10 VPB/ 100 shtretër, për vizitor

Përmbajtjet sportive dhe rekreative	10 VPB/ 100 ulëse, për vizitor
-------------------------------------	--------------------------------

▪ Kriteret për planifikimin e infrastrukturës për biçikleta

Me rastin e planifikimit ose përmirësimit të infrastrukturës ekzistuese për biçikleta në kushte urbane, duhet të merren parasysh kriteret teknik dhe të sigurisë për infrastrukturën për biçikleta. Kriteret teknike për përdorimin, respektivisht mospërdorimin e sipërfaqes së përbashkët nga këmbësorët dhe çiklistët.

Në Tabelat më poshtë, janë dhënë kriteret për planifikimin e infrastrukturës për biçikleta dhe mundësinë/ pamundësinë e ndarjes së shtegut së bashku me këmbësorë.

Tabela 71 Kriteret për shfrytëzimin e infrastrukturës së përbashkët nga çiklistët dhe këmbësorët

Këmbësorë/h	Planifikimi i shtegut
< 100	Sipërfaqe e përbashkët
100-160	Vetëm ndarje vizuale
160 – 200	Ndarje vizuale dhe ndarje në nivel
>200	Nuk mund të shfrytëzohet sipërfaqja e njejtë

Tabela 72 Gjerësia e sipërfaqeve për lëvizje të biçikletave

Lloji i sipërfaqes për biçikleta	Optimale	Minimale
Korsia për biçikleta	1, 50	1, 00
Shtegu njëkahorë për biçikleta	2, 00	1, 50
Shtegu dykahorë për biçikleta	2, 50	2, 00
Rruga për biçikleta	3, 50	2, 50

7.4. TRAFIKU HEKURUDHOR

Transporti hekurudhor ka shtrirje në territorin e komunës së Obiliqit, por aktualisht nuk funksionon. Linja e transportit hekurudhor është shumë e vjetër, në relacionin Shkup – Mitrovicë, ndërsa në Obiliq si qendër gjeostrategjike e rrafshnaltës së Kosovës është ndërtuar stacioni hekurudhor grumbullues.

Nëpër territorin e komunës së Obiliqit kalojnë dy linja të hekurudhave: linja Fushë Kosovë – Mitrovicë me tre stacione hekurudhor si ai i Dardhishtës, Obiliqit dhe ai i Plemetin dhe linja Fushë Kosovë – Pejë me stacionin në Grabovc.

Nga gjithsejtë 20 vendbanime në komunën e Obiliqit, vetëm në 7 vendbanime kalon rruga hekurudhore, apo 35% të vendbanimeve të komunës. Rrjeti hekurudhor- binaret hekurudhor kalojnë nga Kryshevc-Obiliq-Plemetin dhe Graboc i Epërm.

Hekurudha kalon në anën jugperëndimore të qendrës së qytetit. Aty do të formohet një qendër mobiliteti i cili lidhë stacionin e Transportit publik dhe mobilitetit.

Pasi që infrastruktura hekurudhore aktualisht është në gjendje të amortizuar dhe jashtë funksionit, paraqitet nevoja për riparime dhe investime në ngritjen e nivelit të saj me qëllim të vënies në funksionim.

Gjatë projektimit dhe ndërtimit në zonat e parapara me këtë hartë zonale duhet të respektohen kriteret teknike në përputhje me normat teknike të planifikimit hapësinor¹⁵, si në vijim:

- gjerësia e binareve është 1435 mm, me atë që nuk mund të jetë më e vogël se 1430 mm dhe as më e madhe se 1470 mm, duke përfshirë zgjerimin e binareve në një kurbë;
- rrezja e lakimit në korsinë së hapur është të paktën 300 m, ndërsa në binarin kryesor kalimtar në stacionin hekurudhor është të paktën 500 m; profili i jashtëm hekurudhor, në varësi të madhësisë së rrezes së lakimit dhe kufirit të shpejtësisë, duhet të jetë më i ngritur, por jo më shumë se 150 mm;
- pjerrësia maksimale e niveletës/ shtrirjes vertikale në hekurudhë të hapur është jo më shumë se 25 ‰;

¹⁵ Udhëzim Administrativ MMPH-Nr.08/2017 mbi normat teknike të planifikimit hapësinor.

- pjerrësia maksimale e niveletës/ shtrirjes vertikale në stacionin hekurudhor është: për stacion të trenit në drejtim deri në 1 %, ndërsa për stacion të trenit në kurbë deri në 2.5 %, në varësi të rrezes së lakimit;
- distancat ndërmjet hekurudhave në stacionin hekurudhor duhet të jenë të tilla që ndërmjet profileve të lira të këtyre hekurudhave të ketë hapësirë të nevojshme për lëvizje të sigurt të udhëtarëve dhe personave të tjerë dhe për vendosje të ndërtesat ndihmëse, pajisjeve mbështetëse dhe shtyllave sinjalizuese, të rrjetit elektrik, ndriçimit, etj;
- distancat ndërmjet hekurudhave në stacion hekurudhor duhet të jenë të paktën 4.75 m, ndërsa distancat e hekurudhave ndërmjet të cilave bëhet ngritja e platformave me lartësi 0.55 m, mbi skajin e sipërm të hekurudhës është të paktën 6.00 m;
- distancat e hekurudhave në linjë të hapur tek binaret e dyfishtë dhe linjat paralele është të paktën 4 m;
- pesha e lejuar në linjat primare është të paktën 22.5 t në bosht dhe 8.0 t për metër gjatësi, ndërsa në linjat sekondare dhe terciare 18.0 t në bosht dhe 6.4 t për metër gjatësi.

▪ Brezi mbrojtës hekurudhor

Brezi mbrojtës hekurudhor është një hapësirë e vazhdueshme tokësore, në të dy anët e hekurudhës, gjerësia e të cilit kalkulohet nga boshti i binarit përfundimtar; dhe shërben për mbrojtjen e hekurudhës dhe trafikut qe realizohet nëpër të:

- brezi mbrojtës hekurudhor i përgjithshëm është me gjerësi 8.00 m;
- brezi mbrojtës hekurudhor në hapësira të populluara është me gjerësi 6.00 m;

Brezi mbrojtës hekurudhor përfshin tokën nën hekurudhë dhe hapësirën ajrore në një lartësi prej 14 m. Brezi mbrojtës hekurudhor, gjithashtu përfshin edhe hapësirën tokësore të vendeve zyrtare (stacioneve, ndalesave, kryqëzimeve, 'niveletave', etj) që përfshin gjithçka që është teknike- ndërtesat teknologjike, instalimet dhe qasjet deri në rrugën publike më të afërt në rast të zjarrit.

▪ Brezi rregullues hekurudhor

Brezi rregullues hekurudhor është një hapësirë e vazhdueshme tokësore, në të dy anët e hekurudhës, gjerësia e të cilit llogaritet nga cepi përfundimtar i brezit mbrojtës hekurudhor; dhe shërben përveç për mbrojtjen e hekurudhës dhe trafikut qe realizohet nëpër të, gjithashtu edhe për kufizimin e llojit dhe shtrirjes se zhvillimit në të.

- Brezi rregullues hekurudhor (1) ka gjerësi prej 25 m. Në këtë brez lejohet vetëm mirëmbajtja dhe zhvilli teknologjik të kapaciteteve të infrastrukturës.
- Brezi rregullues hekurudhor (2) ka gjerësi prej 100 m. Në këtë brez ndalohet ndërtimi i ndërtesave të tilla si: miniera, gurë-thyes që aplikon materiale eksplozive, ndërtesa industriale- kimike dhe të produkteve eksplozive, fabrika dhe ndërtesa tjera të ngjashme, në një gjerësi prej 50 m.

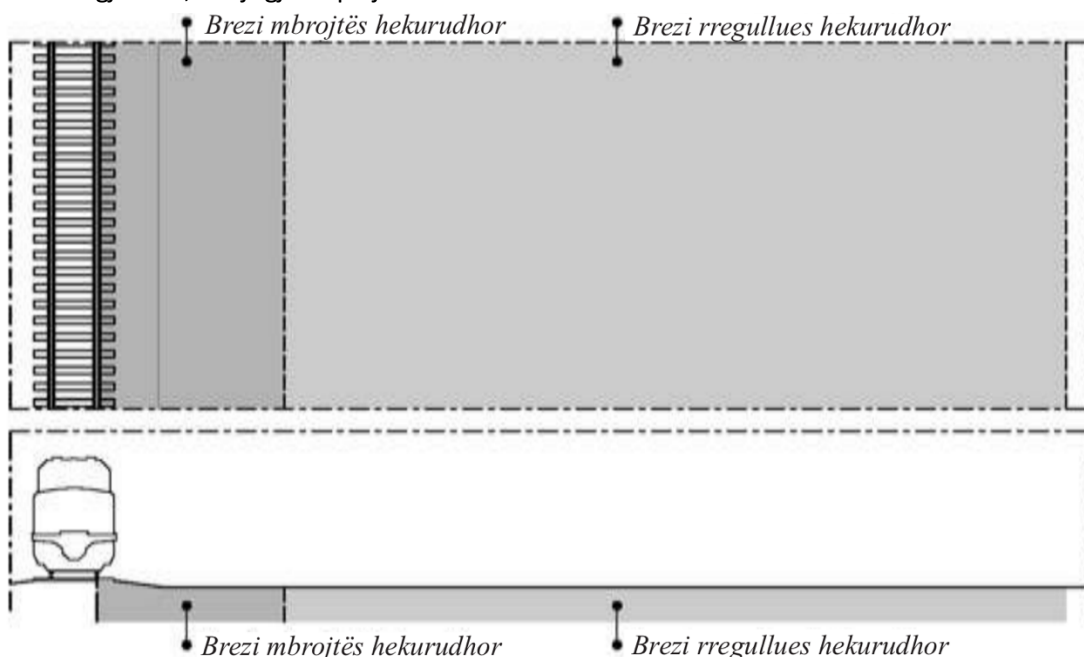

Figura 20 Brezi mbrojtës dhe rregullues hekurudhor.

7.5. TRAFIKU AJROR

Në komunën e Obiliqit nuk ka transport ajror por, qytetaret e komunës së Obiliqit për nevojat e tyre e shfrytëzojnë aeroportin e Adem Jashari në Fushë Kosovë i cili është në një distancë prej 26.50km prej një periudhë kohore 25 minuta.

7.6. SISTEMI I TRANSPORTIT PUBLIK

Transporti publik në qytet dhe ne komune është i bazuar në autobusë. Hapi i mëtejme nga autobusët lokale dhe urbane në autobusë rajonale është i mundshëm përmes stacionit qendror te autobusëve.

Sa i përket mbulueshmërisë, shërbimi i transportit publik me autobus dhe me kombi-bus mbulon rreth 14 vendbanime apo 65% të vendbanimeve të komunës, përdërisa në 7 vendbanime apo 35% të vendbanimeve nuk ka transport publik. Shërbimi i transportit publik në territorin e komunës së Obiliqit është në një nivel të kënaqshëm edhe pse nuk zhvillohet në të gjitha vendbanimet e komunës. Vendbanimet në të cilat zhvillohet transporti publik janë: Obiliq (Obiliq i Ri dhe Obiliq i Vjetër), Cërkvena Vodicë, Hade, Lajthishtë, Sibovc, Hamidi, Muzakaj, Raskovë, Bakshi, Llazarevë, Breznicë, Kozaricë, Shkabaj, Kryshevc, Shipitullë, Graboc i Epërm, Plemetin dhe Babimoc. Në komunën e Obiliqit pa transport publik (**për momentin në mungesë të udhëtarëve**) kemi fshatrat Graboc i Epërm, Shipitulle dhe Hade. Në Graboc të Epërm nuk zhvillohet transporti publik për shkak të pozicionit (konfiguracionit).

Mobilitet duhet te planifikohet ne atë mënyrë qe te minimizoje ndikimet negative ne ambient, ne një rën ane , ndërsa nga ana tjetër duhet ta rrisë qasshmërinë e qytetareve ne destinacione te dëshiruara, duke ndikuar pozitivisht edhe ne sigurinë ne trafik dhe ne cilësinë e jetës. Komuna do të caktoj pikat e ndaljes së transportit publik, kryesisht në vendet më të frekuentuar duke pasur parasysh kritetetret e vendosjes së stacioneve dhe të sigurojë për to infrastrukturën e nevojshme.

▪ Ndërtimi i vend ndaljeve për autobusë komunal

Në PMQU është paraparë ndërtimi i vendndaljeve të reja dhe përmirësimi i atyre ekzistuese për autobusët e transportit publik. Prandaj, elementet teknike minimale për ndërtimin e vendndaljeve për autobusë janë dhënë në Tabelat më posht.

Tabela 73 Elementet teknike minimale horizontale në varësi të shpejtësisë së hyrjes

Shpejtësia hyrëse (km/h)	a (m)	b (m)	a' (m)	b' (m)	l (m)	R1 (m)	R2 (m)	R3 (m)	R4 (m)
30	16,00	15,00	3,80	4,00	3,10	40,00	30,00	20,00	40,00
40	17,00	15,00	5,30	4,00	3,10	60,00	40,00	20,00	40,00
60	25,00	15,00	4,80	4,00	3,60	80,00	60,00	20,00	40,00

Tabela 74 Gjatësia e vendndaljes dhe zona e pritjes së autobusit në varësi të shpejtësisë së hyrjes, llojit të autobusit dhe numrit të autobusëve që ndalojnë në ndalesë në të njëjtën kohë.

Shpejtësia hyrëse (km/h)	30, 40, 50, 60	30		40		60	
Gjatësia (m)	L_a	L	L'	L	L_a	L	L'
një autobus	13,00	44,00	51,80	45,00	13,00	44,00	51,80
dy autobus	26,00 *	57,00	64,80	58,00	26,00 *	57,00	64,80

Shënim: * Është marrur parasysh distanca 1.0 m ndërmjet dy autobusëve të cilët qëndrojnë në vendndalje të autobusëve

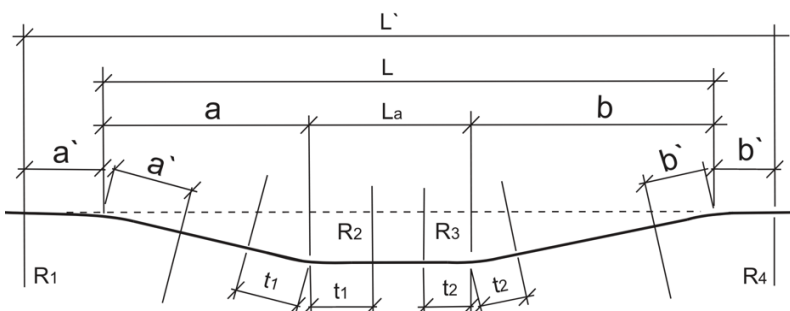

Figura 21 Elementet teknike minimale horizontale të vendndaljes së autobusit

7.7. VENDPARKIMET

Në komunën e Obiliqit janë tri parkingje publike dhe disa kënde. Por, duke vlerësuar se, në vitet e fundit Obiliqi ka pasur një rritje të konsiderueshme në përdorimin e automjeteve private. Bazuar në rritjen e shkallës së motorizimit, të dhënat sugjerojnë se kjo rritje është duke vazhduar edhe në ditët e sotme dhe nevoja për parkingje është e nevojshme. Dihet se nivelet e larta të përdorimit të automjeteve shpesh krijojnë probleme si mbingarkesa në trafik, e cila shpesh përkeqësohet në periudhat kulmore. Për këtë arsye paraqitet nevoja për parkingje të reja, të cilat janë të parapara të kryhen vitet në vijim.

Standardet numrin e vendparkimeve, varësisht nga përmbajtja, janë dhënë në tabelën vijuese:

Tabela 75 Numri i vendparkimeve varësisht nga përmbajtja

Numri i vend-parkimeve për automjete në varësi nga përmbajtja			
Përmbajtja	Lloji i ndërtesës, përshkrimi i përmbajtjes se ndërtesës	Numri minimal i vend-parkimeve (VP) apo vendeve për garazhin për 100 m ² të bruto sipërfaqes se ndërtuar (BSN)	
Banimi	Ndërtesat e banimit të mesëm dhe të lartë/ ndërtesat e banimit dhe biznesit	2 VP/ 100 m ² , por jo me pak se numri i njësive të banimit për pjesën e ndërtesës se banimit	Nga numri i obligueshëm i VP, së paku 20% duhet të jetë për shfrytëzim publik, ndërsa gjatë hartimit të planeve operative, për pjesë të pa ndërtuara, të planifikohen edhe se paku 10% për shfrytëzim publik
	Ndërtesat e banimit të ulët/ ndërtesat e banimit dhe biznesit	2 VP/ 100 m ² , por jo me pak se numri i njësive të banimit për pjesën e ndërtesës se banimit	Gjatë hartimit të planeve operative për pjesë të pa-ndërtuara, domosdoshmërisht të planifikohet edhe 1 VP/ 1 ndërtesë të banimit të ulët
	Ndërtesat e banimit të ulët- vilat (deri në 4 njësi maksimal)	3 VP/ njësi banimi	-
Hoteleria dhe turizmi	Ndërtesat e hoteleve deri në 3*	0.2 VP/ një shtrat	-
	Ndërtesat e hoteleve me 4*	0.5 VP/ një shtrat	-
	Ndërtesat e hoteleve me 5*	0.75VP/ një shtrat	-
	Ndërtesat e restoranteve, kafeneve dhe të përmbajtjeve të tjera të ngjashme	4 VP/ 100 m ²	-
Tregtia dhe përmbajtjet komunale	Ndërtesa e tregtisë	4 VP/ 100 m ² të hapësirës shitëse	-
	Ndërtesa/ hapësirat e tregjeve	3 VP/ 100 m ² të hapësirës shitëse	-
	Ndërtesat e depove	1 VP/ 100 m ²	-
Biznes dhe publik	Ndërtesat e bizneseve	4 VP/ 100 m ²	Për sipërfaqe me të vogla se 100 m ² , të sigurohen se paku 2 VP
	Ndërtesat administrative (publike)	2 VP/ 100 m ²	
Industria dhe zanatet	Ndërtesat e industrive	1 VP/ 100 m ²	-
	Ndërtesat e zanateve	2 VP/ 100 m ²	-
Kultura dhe arsimit	Ndërtesat e kopshteve/ çerdheve të fëmijëve	1 VP/ 100 m ²	-
	Ndërtesat e shkollave fillore	0.5 VP/ 100 m ²	Për ndërtesat e sallave të sporteve në kompleks të shkollës, kalkulohet vetëm hapësira e sallës
	Ndërtesat e shkollave të mesme	1 VP/ 100 m ²	-
	Ndërtesat e fakulteteve dhe instituteve	1 VP/ 100 m ²	Për sipërfaqet e komplekseve, nr. 1 VP përcaktohet në përputhje me rregulloret e veçanta, përkatësisht me plane operative.
	Ndërtesat e kinemave, teatrove, sallave për mbledhje	1 VP/ 100 m ²	-

	publike		
	Ndërtesat religjioze- xhamitë, kishat, etj	1 VP/ 100 m ²	-
	Ndërtesat e muzeve, galerive dhe bibliotekave	1 VP/ 100 m ²	-
	Ndërtesat/ sallat e kongreseve	1 VP/ 100 m ²	-
Shëndetësia dhe mirëqenia sociale	Ndërtesat e spitaleve, klinikave, qendrave të rehabilitimit dhe të përmbajtjeve të tjera të ngjashme	1 VP/ 100 m ²	-
	Ndërtesat e ambulancave, poliklinikave dhe shtëpive të shëndetit	3 VP/ 100 m ²	Numri i VP duhet të jetë jo më i vogël se numri i ambulancave
	Shtëpitë për të moshuar	0.5 VP/ 100 m ²	-
Sporti dhe rekreacioni	Ndërtesat e sporteve në shërbim të ndërtesave të banimit (fushat sportive dhe fushat e lojës të hapura për fëmijë)	-	Numri i VP përcaktohet në përputhje me rregulloret e veçanta
	Ndërtesat e sporteve të hapura dhe të mbyllura pa spektator	-	Numri i VP përcaktohet në përputhje me rregulloret e veçanta.
	Ndërtesat e sporteve dhe fushave sportive me spektator	-	Numri i VP përcaktohet në përputhje me rregulloret e veçanta.
Terminalet e udhëtareve	Ndërtesat e terminaleve të autobusëve	-	Për ndërtesat e terminaleve duhet të hartohet projekti i teknik i trafikut, me kalkulimin e numrit të VP, në veçanti për: Vendqëndrimet (ngarkim/ shkarkim); parkim afat-shkurtë; parkim afat-gjatë
	Ndërtesat e terminaleve të trenit	-	
	Ndërtesat e terminaleve të aeroporteve	-	

Sipas normave të planifikimit hapsinor, janë katër llojet themelore të parkimit:

- **Vendparkim rrugor**, nënkupton vend-parkimin në rrugë dhe mund të jetë vend-parkim në formë gjatësore, të pjerrëtdhetërthore;
 - **Vendparkim jashtërrugor publik**, nënkupton vend-parkimin jashtë rrjetit rrugor, por të qasshëm si edhe rrugët publike;
 - **Vendparkim jashtërrugor privat**, nënkupton vend-parkimin si pjesë përbërëse e një ndërtese, të një qendre biznesiosekomerciale;
 - **Vendparkim jashtërrugor privat për banor**, nënkupton vend-parkimin jashtë rrjetit rrugor të ndërlidhur me ndërtesat e banimit individual dhe nëbashkëpronësi. Vendparkimi rrugor për automjete

Vendparkimi rrugor është pjesë e profilit tërthor rrugor të vendbanimeve. Vend-parkimet rrugore mund të planifikohen në format në vijim:

- Parkimii automjeteve për nevoja të ndërtesës banimit projektohet me dokumentet e planifikimit hapësinor si hapësirë nëntokësore, mbitokësore I hapur ose I mbuluar, në kuadër të objektit garazhe ose I kombinuar.
- Numri i vend parkimit të automjeteve për njësitë e banimit duhet të jetë minimum një vend parkim për një banesë.
- Numri i vend parkimit të automjeteve për njësitë afariste, në kuadër të ndërtesës, duhet të jetë minimum një vend parkim për 30 m² neto sipërfaqe afariste, nëse me dokumente të planifikimit hapësinor nuk parashihet ndryshe.
- Largësia nga vend parkimi i fundit deri te hyrja e ndërtesës duhet të jetë jo më shumë se 100 m nëse me dokumente të planifikimit hapësinor nuk parashihet ndryshe.

Dimensionet minimale për hapësirat e parkimit në varg për automjete motorike standarde do të jenë si më poshtë:

- Vendparkimi në 90° - 250 cm x 455cm;
- Vendparkimi në 60° - 250 cm x 485 cm;

- Vendparkimi në 45° - 250 cm x 485 cm ;
- Vendparkiminë 30° - 250 cm x 425 cm;
- Vendparkimi paralel -215cm x 640 cm;
- Vendparkim i irretuar - 270 x 550cm
- Varësisht nga pozita e parkingut në buzë të rrugës:

▪ **Vendparkimet për qëllime të veçanta**

Vend-parkimet për qëllime të veçanta iu përkasin vend-parkimeve të rezervuara për qasje të personave me aftësi të kufizuara:

- Vendparkimet për qasje të personave me aftësi të kufizuara, përveç hapësirës normale për parkim të automjetit, duhet të përmbajnë edhe hapësirë shtesë për hyrje/dalje nga automjeti;
- Së paku 5% e numrit të gjithmbarshëm të parkingjeve duhet të jenë për qasje të personave me aftësi të kufizuara;
- Vendparkimi duhet të jetë i vendosur me afër hyrjes në ndërtesë dhe duhet të plotësoj këto kushte:
- Dimensionet bazë të vendparkimit, gjatësor, në pjerrësi dhe pingul, për një automjet janë: 3.70x 5.00 m;
- Dimensionet bazë të vendparkimeve, gjatësore, në pjerrësi dhe pingul, për dy automjete janë: 5.90 x 5.00 m, me një distancë vendkalim shtesë për hyrje-dalje ndërmjet tyre prej 1.50 m;
- Vendkalimi shtesë për hyrje-dalje nga vendparkimi në shtigjet e këmbësorëve të siguar me gurin skajor nuk lejohet të ketë pjerrtësi më të madhe se 10% dhe gjerësi më të vogël se 1.20 m.
- Vendparkimet për qasje të fëmijëve në automjete transportuese të veçanta:
- Vendparkimet për qasje të fëmijëve të vegjël deri në 6 vjeç në automjete transportuese të veçanta, shënohen në mënyrë që të ju lehtësojnë prindërve marrjen e fëmijëve dhe të pajisjes së tyre. Përveç hapësirës normale për parkim të automjetit, këto vend-parkime përmbajnë edhe hapësirë shtesë për hyrje/dalje nga automjeti;
- Gjerësia shtesë në të dyja anët e vend-parkimit është nga 1.00 m, apo 2.00/2.30 m në tërësi.

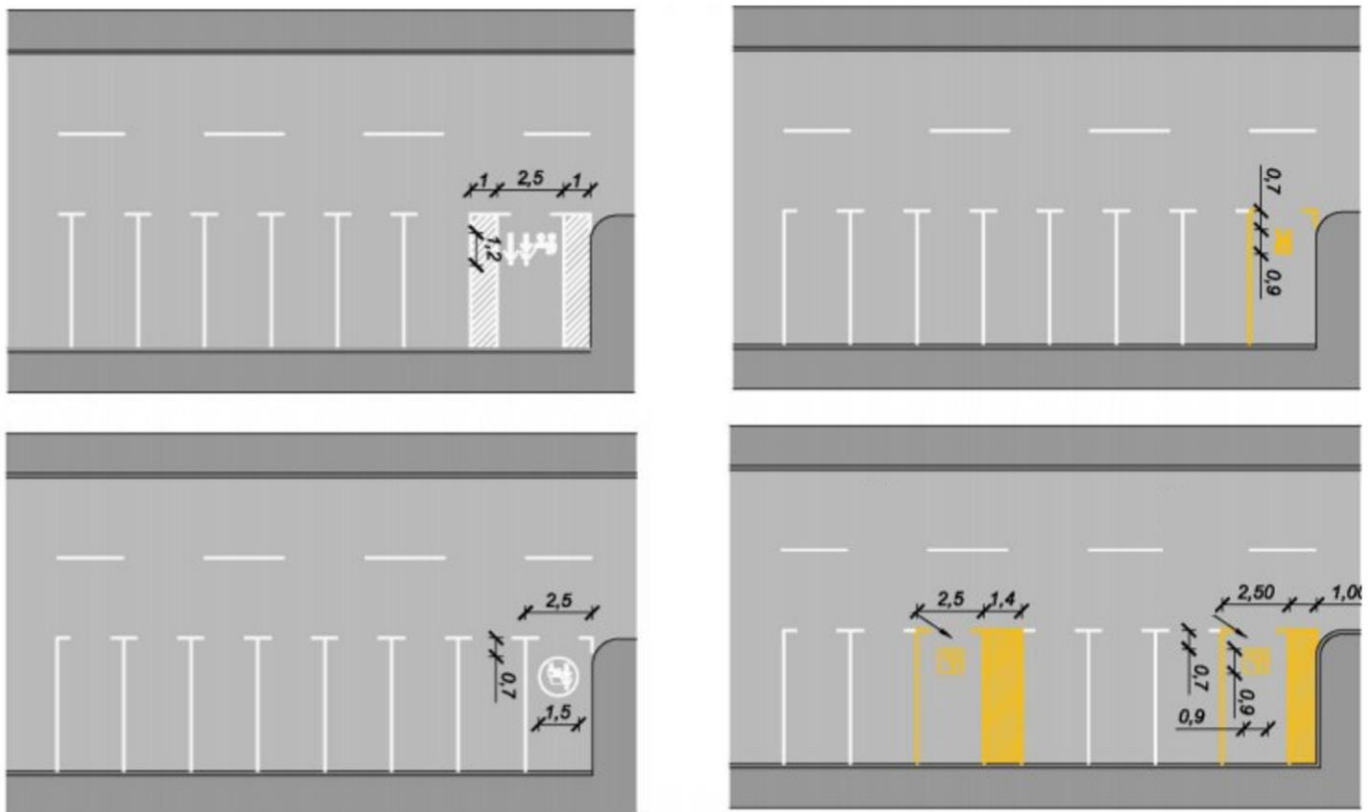

Figura 22 Vend-parkimet për qëllime të veçantë

8. INFRASTRUKTURA PUBLIKE DHE SOCIALE

Bazuar në Planin Zhvillimor Komunal 2022 - 2030, planet zhvillimore sektoriale dhe marr parasysht gjendjes ekzistuese kjo pjesë përcakton kushtet zhvillimore për infrastrukturën e planifikuar publike dhe sociale, duke specifikuar llojin, lokacionin, kapacitetin dhe kushtet teknike për projektim dhe ndërtim të:

1. Parqeve publike dhe hapësirave të hapura;
2. Fushave sportive dhe hapësirave rekreative;
3. Hapësirave dhe ndërtimet për shërbime mjekësore;
4. Ndërtesat për shërbime sociale;
5. Ndërtesat e institucioneve parashkollore;
6. Shkollat dhe universitetet; dhe
7. Qendrat administrative;
8. Hapësirat dhe ndërtesat e sigurisë publike.

Në zonën urbane, te blloqet pjesërisht të hapura (që paraqesin inversin e blloqeve të mbyllura)- duhet të përmbajnë këto veçori: pjesët e brendshme të bllokut duhet të janë në shfrytëzim të hapësirave publike si: parqet, hapësirat për kohezion shoqëror, fushë-lojërat për fëmijë, hapësirat për sport dhe rekreacion, etj. Këto kërkesa minimale hapësirave janë përcaktuar duke marrë parasysht shërbimet ekzistuese dhe funksionaliteti i tyre, kërkesat për shërbime të reja si dhe disponueshmërinë e ambienteve të përshtatshme.

Kushtet për zhvillimin e infrastrukturës publike dhe sociale janë të parashtruara në vijim.

8.1. PARQET PUBLIKE DHE HAPËSIRAT E HAPURA PUBLIKE

Në kuadër të parqeve publike dhe hapësirave të hapura publike, përfshihen:

1. Sheshet publike;
2. Hapësirat e lira për shfrytëzim nga këmbësorët ose çiklistët;
3. Fushat e hapura sportive dhe rekreative;
4. Parqe publike në kuadër të lagjes;
5. Parqe publike në kuadër të vendbanimit;
6. Breza të gjelbër përgjatë rrugëve;
7. Breza të gjelbër përgjatë rrjedhave ujore.

Bazuar në gjendjen ekzistuese, identifikimin dhe realizimin e përparësive dhe mundësive, identifikimin dhe tejkalimin e dobësive dhe kërcënimeve të infrastrukturës sociale dhe publike, në bashkëpunim të ngushtë me komunitetin dhe palët e interesit, Plani Zhvillimor Komunal 2022 - 2030 ka përcaktuar Qëllimin vijues për zhvillimin e hapësirave për parqe publike dhe hapësira të hapura publike:

▪ Q.6. Përmirësimi i infrastrukturës së hapësirave të hapura publike

Me qëllim të përmbushjes së qëllimit të lartpërmendur janë përcaktuar objektivat vijuese:

- O.6.1. Krijimi i brezave të gjelbër përreth termocentraleve, deri në vitin 2025.
- O.6.3. Krijimi i parqeve të reja deri në vitin 2028.

Kushtet për zhvillimin e parqeve publike dhe hapësirave të hapura publike janë të parashtruara në nënkapitujt vijues.

▪ Kushtet zhvillimore për parqet publike dhe hapësirat e hapura publike të planifikuara

Në vijim janë të përcaktuara kushtet zhvillimore për parqet publike dhe hapësirat e hapura publike të planifikuara:

Lloji:	Ndërtimi i parqeve në qytet dhe fshatra
Lokacioni:	Qytet dhe fshatra
Kapaciteti (shikues):	N/A
Etazhiteti:	N/A
ISHPKZh:	N/A

▪ Kushtet zhvillimore për parqet publike dhe hapësirat e hapura publike e reja që synohen të zhvillohen në të ardhmen

Përpos investimeve kapitale për parqet publike dhe hapësirat e hapura publike të përshkruara sipër, Komuna mund të krijojë edhe hapësira të reja shtesë përmes investimeve komunale, granteve, donacioneve apo bonuseve të zonimit duke i përmbushur kërkesat e parashtruara në vijim.

▪ Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e parqeve publike dhe hapësirave të hapura publike

Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e parqeve publike dhe hapësirave të hapura publike duhet jetë në:

1. Afërsi të zonave të banimit;

2. Afërsi të infrastrukturës rrugore, shtigjeve për këmbësorë dhe biçikleta si dhe qasjes në transport publik.

Në zonat e planifikuara për banim, lokacioni duhet të përzgjidhet duke mos tejkaluar kriterin minimal të e distancës optimale shërbyese, respektivisht rrezja optimale shërbyese në vijë ajrore për fusha të hapura sportive prej 800 m, respektivisht 1,600m nga fusha hapura sportive ekzistuese.

▪ Kushtet zhvillimore për përcaktimin e sipërfaqeve për zhvillimin e parqeve publike dhe hapësirave të hapura publike

Kërkesat minimale sipërfaqësore të parcelave kadastrale për krijimin e parqeve publike dhe hapësirave të hapura publike janë si vijon:

- 1.00 m²/banor për parqe publike në kuadër të lagjes;
- 2.00 m²/banor parqe publike në kuadër të vendbanimit;
- 1.00 m²/banor për breza të gjelbër përgjatë rrugëve;
- 2.00 m²/banor për breza të gjelbër përgjatë rrjedhave ujore.

▪ Rregullat për zhvillimin e peizazhit

Theks i veçantë duhet t'i kushtohet ofrimit të një shumëllojshmërie parqesh, shtigjesh dhe mundësish të hapësirës së hapur që u shërbejnë banorëve të të gjitha moshave dhe aftësive dhe që janë të aksesueshme nga një sërë vendndodhjesh brenda komunitetit.

Peizazhi duhet të jetë i përshtatshëm për përdorimin dhe funksionin e zonës dhe të përfshijë:

- lloje të pemëve;
- shkurre;
- mbulesë tokësore të bimëve të gjalla;
- sistem ujitjeje efikas për pjesët e peizazuara.

Madhësia e pemëve: Të gjitha pemët, përveç pemëve të rrugës, duhet të jenë të paktën 3m të larta dhe të kenë një kaliper minimal prej 5 cm në kohën e mbjelljes, përveç se 30% e kërkesës për pemë mund të plotësohet nga speciet vendase me një lartësi minimale prej 2.5 m dhe një kaliper minimal prej 3.5 cm në kohën e mbjelljes.

Shkurret: Të gjitha shkurret duhet të jenë të paktën 45 cm në lartësi menjëherë pas mbjelljes. Kur përdoren në formë gardhi apo për çështje vizuale, shkurret mbillen në një distancë maksimale mesatare prej 75 cm në qendër ose nëse mbillen në një lartësi minimale prej 90 cm, preferohet të kenë një mesatare hapësire prej 1.20 m në qendër, për të formuar gardhin solid brenda një viti pas mbjelljes.

Klasifikimi sipas lartësisë:

- Gardhe me bimë xhuxhe: deri 0.5 m; p.sh. Bushi (*Buxus*)

- Gardhe të ulët, me lartësi 0.5–0.7 m, për ndarjen e zonave të ndryshme, me shkurre me formë të rregullt; p.sh. Bushi (*Buxus*), Ashja, Tuja (*Thuja*), lloje të gjinisë *Cotoneaster*

- Gardhe me lartësi mesatare 0.7-1 m, si sfond për bimët që lulëzojnë; Oleandri (*Nerium oleander*), Jargavani (*Syringa vulgaris*), Tuja (*Thuja*), Fotinia (*Photinia*), Trëndafili (*Rosa*), Spirea kineze (*Spiraea x vanhouttei*), etj.

Në rastet kur përdoren gardhe apo mure të forta ngjitur me hapësirën e hapur, parqet dhe shtigjet, maksimumi i lartësisë është 4 m, për të mos kufizuar qasjen apo prezencën e parkut.

Hapësira lineare përgjatë lumenjve ose rrugëve

- Këto hapësira bëjnë lidhjet me elementet e tjera dhe preferohet të përdorin linjat e pandërprera të drunjve për të izoluar shtigjet nga trafiku;
- Projektimi i thjeshtë, jo i komplikuar, me fare pak lule/shkurre dekorative, preferohen speciet autoktone të bimëve; dhe
- Këto zona kërkojnë mbarrështim me intensitet të ulët: kositja e barit dy herë në vit, pastrimi i bimësisë së rritur tepër apo të degëve që varen mbi rrugë.

8.2. FUSHAT SPORTIVE DHE HAPËSIRAT REKREATIVE

Në kuadër të fushave sportive dhe hapësirave rekreative, përfshihen:

1. Ndërtesat e stadiumeve;
2. Ndërtesat e sallave sportive;
3. Ndërtesat sportive shume- funksionale;
4. Fushat sportive- rekreative shume- funksionale;
5. Shtigjet për gara motorike;
6. Shtigjet për kalërim;
7. Shtigjet për ngjitje dhe marshim alpin;
8. Shtigjet për çiklizëm;
9. Shtigjet për skijim;
10. Shkëmbinj të natyror dhe artificial për ngjitje;
11. Fushat e golfit.

Bazuar në gjendjen ekzistuese, identifikimin dhe realizimin e përparësive dhe mundësive, identifikimin dhe tejkalimin e dobësive dhe kërcënimeve të infrastrukturës sociale dhe publike, në bashkëpunim të ngushtë me komunitetin dhe palët e interesit, Plani Zhvillimor Komunal 2022 - 2030 ka përcaktuar Qëllimin vijues për zhvillimin e hapësirave për fushat sportive dhe hapësirat rekreative:

- Q.5. Përmirësimi i infrastrukturës së hapësirave sportive dhe të gjelbra-rekreative

Me qëllim të përmbushjes së qëllimit të lartpërmendur janë përcaktuar objektivat vijuese:

- O.5.1. Revitalizimi i stadiumit të qytetit “Agron Rama”, deri në vitin 2025.
- O.5.2. Rregullimi i fushave sportive në shkolla në Raskovë, Kozaricë, Siboc, Plemetin dhe Palaj, deri në vitin 2025.

Kushtet për zhvillimin e fushave sportive dhe hapësirave rekreative janë të parashtruara në nënkapitujt vijues.

▪ Kushtet zhvillimore për fushat sportive dhe hapësirat rekreative të planifikuara

Në vijim janë të përcaktuara kushtet zhvillimore për fushat sportive dhe hapësirat rekreative të planifikuara:

Lloji:	Revitalizimi i stadiumit të qytetit Agron Rama
Lokacioni:	Pranë stadiumit “Adem Jashari”
Kapaciteti (shikues):	N/A
Etazhiteti:	N/A
ISHPKZh:	60%

▪ Kushtet zhvillimore për fushat sportive dhe hapësirat rekreative e reja që synohen të zhvillohen në të ardhmen

Përpos investimeve kapitale për fushat sportive dhe hapësirat rekreative të përshkruara sipër, Komuna mund të krijojë edhe hapësira të reja shtesë përmes investimeve komunale, granteve, donacioneve apo bonuseve të zonimit duke i përmbushur kërkesat e parashtruara në vijim.

▪ Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e fushave sportive dhe hapësirave rekreative

Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e fushave sportive dhe hapësirave rekreative duhet të jetë në:

1. Lokacion të diellosur dhe të mbrojtur nga erërat e forta;
2. Lokacion të rrafshët pranë burimeve dhe pasqyrave ujore.

Në zonat e planifikuara për banim, lokacioni duhet të përzgjidhet duke mos tejkalar kriterin minimal të distancës optimale shërbyese, respektivisht rrezja optimale shërbyese në vijë ajrore për fusha të hapura sportive prej 800 m, respektivisht 1,600m nga fusha e hapur sportive ekzistuese.

▪ Kushtet zhvillimore për përcaktimin e sipërfaqeve për zhvillimin e fushave sportive dhe hapësirave rekreative

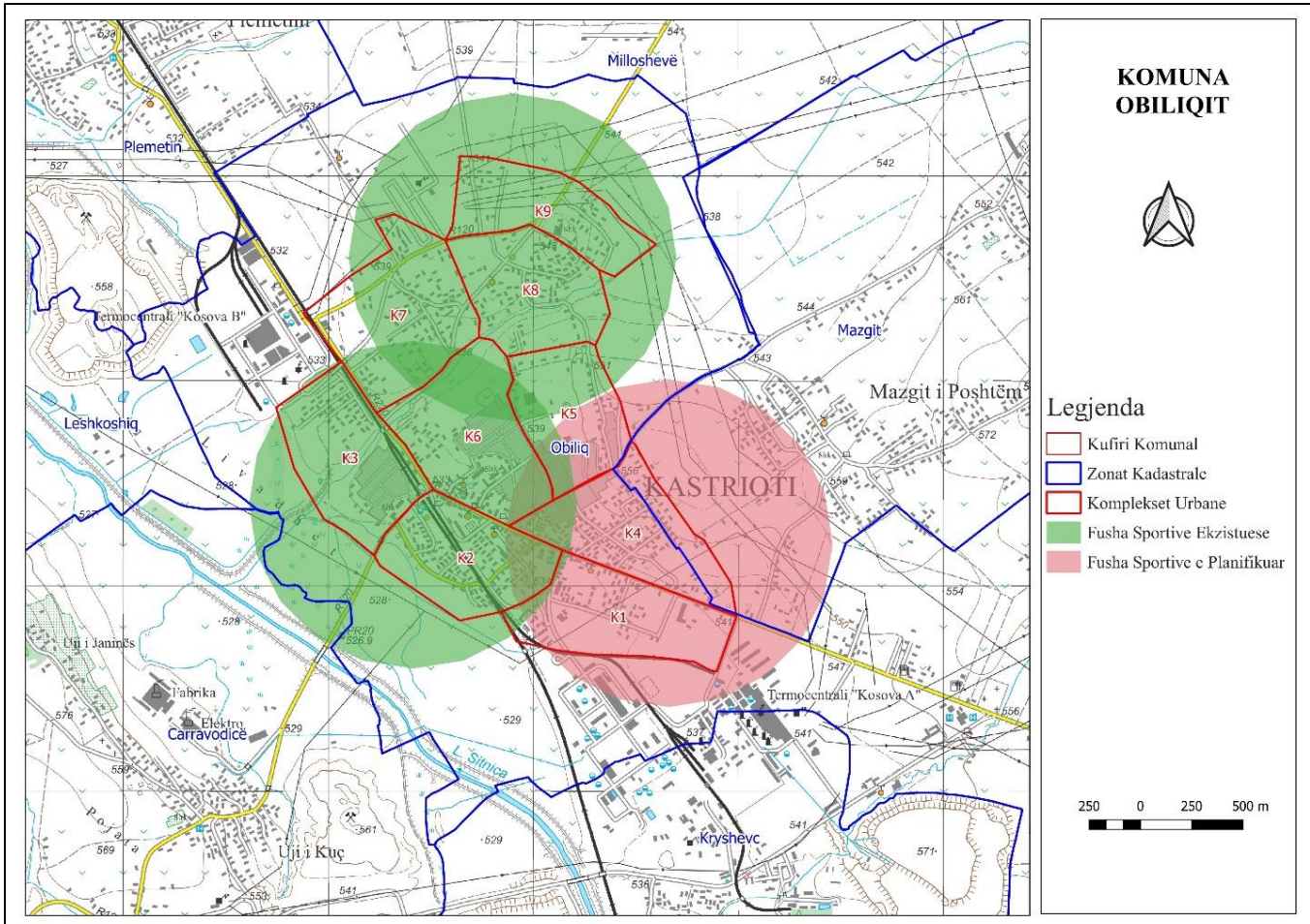
Kërkesat minimale sipërfaqësore të parcelave kadastrale për krijimin e fushave sportive dhe hapësirave rekreative janë si vijon:

- 2.50 m²/banor për vendbanime me numër të banorëve nën 5,000;

- 4.50 m²/banor për vendbanime me numër të banorëve 5,000 – 20,000;
- 5.00 m²/banor për vendbanime me numër të banorëve mbi 20,001.

Indeksi maksimal i shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh) të ndërtesave sportive është 60%.

Bazuar në shtrirjen e hapësirave sportive dhe rekreative, nevojitet të ndërtohet një institucion i tillë në kompleksin K4 në një sipërfaqe minimale të parcelës kadastrale 18,500m².

Harta 1 Shtrirja e fushave sportive dhe rekreative

8.3. HAPËSIRAT DHE NDËRTIMET PËR SHËRBIME SHËNDETËSORE

Në kuadër të hapësirave dhe ndërtimeve për shërbime shëndetësore nivelit parësor, përfshihen:

1. Ndërtesat e qendrave kryesore të mjekësisë familjare (QKMF);
2. Ndërtesat e qendrave të mjekësisë familjare (QMF);
3. Ndërtesat e punkteve të mjekësisë familjare (PMF).

Bazuar në gjendjen ekzistuese, identifikimin dhe realizimin e përparësive dhe mundësive, identifikimin dhe tejkalimin e dobësive dhe kërcënimeve të infrastrukturës sociale dhe publike, në bashkëpunim të ngushtë me komunitetin dhe palët e interesit, Plani Zhvillimor Komunal 2022 - 2030 ka përcaktuar Qëllimin vijues për zhvillimin e hapësirave dhe ndërtimeve për shërbime shëndetësore nivelit parësor:

▪ **Q.2. Shërbime mjekësore dhe të përkujdesjes sociale me cilësi të lartë dhe të decentralizuara**

Me qëllim të përmbushjes së qëllimit të lartpërmendur janë përcaktuar objektivat vijuese:

- O.2.1. Ndërtimi i Qendrës së re Kryesore të Mjekësore Familjare në qytetin e Obiliqit, deri në vitin 2025.
- O.2.2. Sanimi i AMF-ve në vendbanimet, deri në vitin 2028.

Kushtet për zhvillimin e hapësirave dhe ndërtimeve për shërbime shëndetësore nivelit parësor janë të parashtruara në nënkapitujt vijues.

▪ **Kushtet zhvillimore për hapësirat dhe ndërtimet për shërbime shëndetësore të planifikuara**

Në vijim janë të përcaktuara kushtet zhvillimore për hapësirat dhe ndërtimet për shërbime shëndetësore të planifikuara.

Lloji:	Ndërtimi i QKMF-së
Lokacioni:	Obiliqi në lokacionin ekzistues
Kapaciteti (banorë):	N/A
Etazhiteti:	4
ISHPKZh:	50%

▪ **Kushtet zhvillimore për hapësirat dhe ndërtimet për shërbime shëndetësore e reja që synohen të zhvillohen në të ardhmen**

Përpos investimeve kapitale për hapësirat dhe ndërtimet për shërbime shëndetësore të përshkruara sipër, Komuna mund të krijojë edhe hapësira të reja shtesë përmes investimeve komunale, granteve, donacioneve apo bonuseve të zonimit duke i përmbushur kërkesat e parashtruara në vijim.

Ndërtimi i Qendrave Mjekësore Familjare duhet të i plotësojë kërkesat hapësinore dhe teknike të përcaktuara në Udhëzimin Administrativ Nr. – 08-2017 – Organizimi, struktura, përcaktimi i shërbimeve dhe veprimtarisë së institucioneve të Kujdesit Parësor Shëndetësor (KPSH) apo me ndonjë akt tjetër nënligjor i cilin në të ardhmen mund të shfuqizojë këtë udhëzim administrativ si dhe kushtet e përcaktuara në vijim.

▪ **Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e hapësirave dhe ndërtimeve për shërbime shëndetësore**

Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e hapësirave dhe ndërtimeve për shërbime shëndetësore duhet të jetë në:

1. Parcela kadastrale për zhvillim të cilat mundësojnë zgjerim të mundshëm në të ardhmen;
2. Lokacion të rrafshët ose me pjerrtësi të vogël;
3. Lokacion të diellosur dhe të mbrojtur nga erëra të forta;
4. Afërsi të infrastrukturës rrugore, shtigjeve për këmbësorë dhe biçikleta si dhe qasjes në transport publik;
5. Largësi nga lokacionet e ndotura;
6. Largësi nga trafiku i rëndë (infrastruktura rrugore, hekurudhore dhe ajrore);
7. Largësi nga lokacionet e ekspozuara ndaj rreziqeve natyrore-vërshimet;
8. Largësi më të madhe se 100 m nga lokacionet me ndërtesa të garazheve;
9. Largësi më të madhe se 150 m nga lokacionet me rrezikshmëri nga zjarret;

Në zonat e planifikuara për banim, lokacioni duhet përzgjidhet duke mos tejkaluar kriterin minimal të distancës optimale shërbyese, respektivisht rrezja optimale shërbyese në vijë ajrore për hapësirat dhe ndërtimet për shërbime parësore shëndetësore si vijon:

- 1 km për ndërtesat e qendrave të mjekësisë familjare, respektivisht 2 km nga hapësira dhe ndërtimi ekzistuese për shërbime shëndetësore.

▪ 3 km për ndërtesat e punkteve ë mjekësisë familjare, respektivisht 6 km nga hapësira dhe ndërtimi ekzistuese për shërbime shëndetësore.

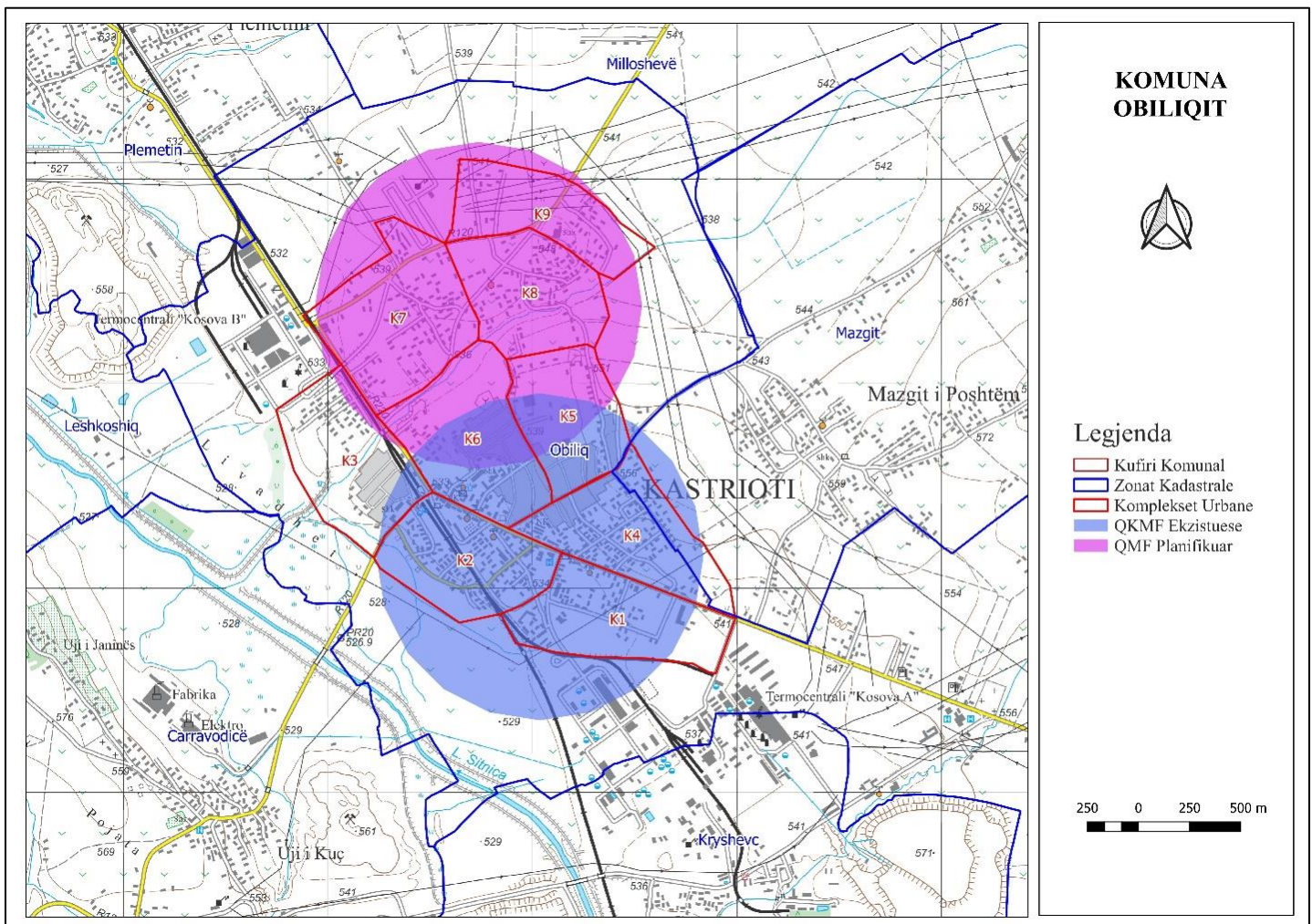
▪ **Kushtet zhvillimore për përcaktimin e sipërfaqeve për zhvillimin e hapësirave dhe ndërtimeve për shërbime shëndetësore**

Kërkesa minimale sipërfaqësore të parcelave kadastrale për krijimin e hapësirave dhe ndërtimeve për shërbime shëndetësore është 0.20 m²/banor të vendbanimit/ve të cilat i shërben.

Indeksi maksimal i shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh) për hapësirat dhe ndërtimet për shërbime shëndetësore është 50 %.

▪ **Kushtet zhvillimore për institucione shëndetësore sipas numrit të banorëve**

Bazuar në shtrirjen e institucioneve të kujdesit shëndetësor parësor, nevojitet të ndërtohet një Qendër të Mjekësisë Familjare në kompleksin K7 në parcelë kadastrale me sipërfaqe minimale prej 2,400m², që do të shërbente komplekset K5, K6, K7, K8 dhe K9.

Harta 2 Shtrirja e Qendrës së re të Mjekësisë Familjare

Rregullat për zhvillim të peizazhit

Kemi të bëjmë me gjelbërimin shoqëror të kufizuar që i referohet sipërfaqeve të gjelbra me përdorim publik, kryesisht për përdorim nga përdoruesit e institucioneve. Mbarështimi dhe rregullimi peizazhor ka për qëllim ofrimin e ndryshimeve pozitive në komunitetin dhe ndërgjegjësimin për rëndësinë e ruajtjes së mjedisit.

Pemët e përshtatshme për kopshtet do të kenë të paktën një karakteristikë të dukshme dekorative dhe zakonisht do të jenë të vogla ose të mesme me madhësi maksimale 15m (kujdesi shtuar për zgjedhjen e drunjve dhe shkurreve për mbrojtjen nga erërat). Përjashtimisht, një pemë me rritje të ngadaltë me përmasa të mëdha (potenciale) mund të përfshihet në këtë kategori.

Është shumë e rëndësishme që peizazhi të jetë në përputhje me përdorimin e hapësirës (kopsht, shkollë, qendër mjekësore, etj.)

Gjatë projektimit merret në konsideratë:

- T'i jepet përparësi sigurisë dhe qasjes së lehtë për përdoruesit (veçanërisht fëmijëve, të moshuarve dhe personave me aftësi të kufizuar);
- Dizajni i peizazhit duhet të përfshijë praktika të qëndrueshme siç janë përdorimi i bimëve vendase, grumbullimi i ujit të shiut dhe ndriçimi me efikasitet energjetik;
- Zonat me bar mbillen me specie të përshtatura mirë për kushtet lokale të rritjes dhe qëllimet e dizajnit. Ato mund të pastrohen, të mbyllen, të mbulohen, të përdoren mulçe organike ose të mbjellen me farë, përveç zonave të ekspozuara nga erozioni përdoren shtresat e biodegradueshme;
- Për gjelbërimin në oborre (zakonisht të rrethuara), kur strukturat nuk lejojnë, mbjelljet bëhen në mbajtëse prej betoni ose druri;
- Hapësira minimale që u ekspozohen shkeljeve intenzive;
- Ujitja dhe plehërimi periodik;
- Inkurajohen gropa të vazhdueshme për mbjelljen e pemëve (kur është e mundur), sidomos kur përfshihen bimë grupore;
- *Bimët grupore*: Mbjellja e bimëve në grup preferohet për shkak të përfitimeve të pemëve kur gjenden në afërsi, duke përfshirë maksimizimin e hijes, më pak ngjeshje të tokës, më pak nxehtësi të thithur nga një pemë e vetme, etj.

Hapësirat/parqet me përdorim intensiv

- Përdoren specie vendase, të përshtatshme (kushtet e tokës, regjimi vendor i ujit, dielli dhe hija), në vend të bimëve njëvjeçare (që kërkojnë zëvendësime të vazhdueshme)
- Drunjat mund të rriten në kushte të hapura, me kurorë të plotë ose në grupe
- Drunjat e vjetër duhet të hiqen— rrezik shkulje, thyerje degësh, rrezikojnë vizitorët

8.4. NDËRTHESAT PËR SHËRBIME SOCIALE

Në kuadër të ndërtimeve për shërbime sociale, përfshihen:

1. Ndërtesat e institucioneve për shërbime sociale dhe familjare;
2. ndërtesat e institucioneve për përkujdesje sociale ndaj personave me nevoja të veçanta;
3. Ndërtesat e institucioneve të komunitetit.

Bazuar në gjendjen ekzistuese, identifikimin dhe realizimin e përparësive dhe mundësive, identifikimin dhe tejkalimin e dobësive dhe kërcënimeve të infrastrukturës sociale dhe publike, në bashkëpunim të ngushtë me komunitetin dhe palët e interesit, Plani Zhvillimor Komunal 2022 - 2030 ka përcaktuar Qëllimin vijues për zhvillimin e ndërtesave për shërbime sociale.

▪ Qëllimi 3 Sigurimi i shërbimeve cilësore dhe efikase në sektorin e mirëqenies sociale.

Me qëllim të përmbushjes së qëllimit të lartpërmendur janë përcaktuar objektivat vijuese:

- Objektiva 3.1 Përmbushja e kërkesave për përkujdesje sociale - deri në vitin 2028.
- Kushtet zhvillimore për ndërtesat për shërbime sociale të planifikuara

Në vijim janë të përcaktuara kushtet zhvillimore për ndërtesat për shërbime sociale të planifikuara:

Lloji:	Ndërtimi i banimit kolektiv me 50 njësi banimi për rastet sociale
Lokacioni:	-
Kapaciteti (shfrytëzues):	50 familje
Etazhiteti:	P
ISHPKZh:	30%
Lloji:	Ndërtimi i 50 shtëpive për rastet sociale
Lokacioni:	-
Kapaciteti (shfrytëzues):	50 familje
Etazhiteti:	P
ISHPKZh:	30%

Lloji:	Ndërtimi i një qendre për strehim të përkohshëm
Lokacioni:	-
Kapaciteti (shfrytëzues):	20 familje
Etazhiteti:	P
ISHPKZh:	30%

Lloji:	Ndërtimi i strehimoreve për persona të moshuar
Lokacioni:	-
Kapaciteti (shfrytëzues):	50 persona
Etazhiteti:	P
ISHPKZh:	30%

▪ Kushtet zhvillimore për ndërtesat për shërbime sociale e reja që synohen të zhvillohen në të ardhmen

Përpos investimeve kapitale për ndërtesat për shërbime sociale të përkohshme sipër, Komuna mund të krijojë edhe hapësira të reja shtesë përmes investimeve komunale, granteve, donacioneve apo bonuseve të zonimit duke i përbushur kërkesat e parashtruara në vijim.

▪ Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e ndërtesave për shërbime sociale

Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e ndërtesave për shërbime sociale duhet të jetë në:

1. terren të rrafshët;
2. afërsi të infrastrukturës rrugore, shtigjeve për këmbësorë dhe biçikleta si dhe qasjes në transport publik;
3. largësi nga lokacionet e ekspozuara ndaj rreziqeve natyrore- vërshimet;
4. largësi nga trafiku i rëndë (infrastruktura rrugore, hekurudhore dhe ajrore).

▪ Kushtet zhvillimore për përcaktimin e sipërfaqeve për zhvillimin e hapësirave dhe ndërtimeve për shërbime shëndetësore

Kërkesa minimale sipërfaqësore të parcelave kadastrale për krijimin e hapësirave dhe ndërtimeve për shërbime sociale është:

- 0.25 m²/banor për ndërtesat e institucioneve për shërbime sociale dhe familjare;
- 0.20 m²/banor për ndërtesat e institucioneve të komunitetit.

8.5. NDËRTESET E INSTITUCIONEVE ARSIMORE

Në kuadër të ndërtesave të institucioneve arsimore, përfshihen:

1. Infrastruktura e institucioneve të arsimit parashkollor;
2. Infrastruktura e institucioneve të arsimit para-universitar;
3. Infrastruktura e institucioneve të arsimit të lartë dhe të hulumtimeve shkencore.

Bazuar në gjendjen ekzistuese, identifikimin dhe realizimin e përparësive dhe mundësive, identifikimin dhe tejkalimin e dobësive dhe kërcënimeve të infrastrukturës sociale dhe publike, në bashkëpunim të ngushtë me komunitetin dhe palët e interesit, Plani Zhvillimor Komunal 2022 - 2030 ka përcaktuar Qëllimin vijues për zhvillimin e ndërtesave të institucioneve arsimore:

▪ Q.1. Hapësira adekuate për arsimim, kujdes të fëmijëve dhe infrastrukturë për zhvillim të edukatës fizike në kuadër të arsimit

Me qëllim të përbushjes së qëllimit të lartpërmendur janë përcaktuar objektivat vijuese:

- O.1.1. Ndërtimi i 2 shkollave fillore të mesme të ulëta, në Obiliq dhe Babimoc, deri në vitin 2025.
- O.1.2. Ndërtimi i 5 institucioneve parashkollore në Mazgit, Milloshevë, Hade e Re, Lajthishtë dhe Krushefc, deri në vitin 2026.
- O.1.3. Ndërtimi i 2 sallave të edukatës fizike në SHFMU "Naim Frashëri" në Breznicë, SHFMU " Migjeni" në Siboc deri në vitin 2025.

Kushtet për zhvillimin e ndërtesave të institucioneve arsimore janë të parashtruara në nënkapitujt vijues.

▪ Kushtet zhvillimore për ndërtesat e institucioneve arsimore të planifikuara

Në vijim janë të përcaktuara kushtet zhvillimore për ndërtesat e institucioneve arsimore të planifikuara.

Kushtet zhvillimore për ndërtimin e kopshteve/çerdheve të planifikuara fëmijëve janë:

Lloji: Ndërtimi i çerdhes/kopshtit publik
Lokacioni: Magzit
Kapaciteti (fëmijë): 120
Etazhiteti: P+1
ISHPKZh: 25%

Lloji: Ndërtimi i çerdhes/kopshtit publik
Lokacioni: Milloshevë
Kapaciteti (fëmijë): 120
Etazhiteti: P+1
ISHPKZh: 25%

Lloji: Ndërtimi i çerdhes/kopshtit publik
Lokacioni: Hade e Re
Kapaciteti (fëmijë): 120
Etazhiteti: P+1
ISHPKZh: 25%

Lloji: Ndërtimi i çerdhes/kopshtit publik
Lokacioni: Lajthishte
Kapaciteti (fëmijë): 120
Etazhiteti: P+1
ISHPKZh: 25%

Lloji: Ndërtimi i çerdhes/kopshtit publik
Lokacioni: Krushevc
Kapaciteti (fëmijë): 120
Etazhiteti: P+1
ISHPKZh: 25%

Lloji: Ndërtimi i shkollës fillore të mesme të ulët
Lokacioni: Obiliq
Kapaciteti (fëmijë): 1,080
Etazhiteti: P+2
ISHPKZh: 25%

Lloji: Ndërtimi i shkollës fillore të mesme të ulët
Lokacioni: Babimoc
Kapaciteti (fëmijë): 220
Etazhiteti: P
ISHPKZh: 25%

Lloji:	Ndërtimi i shkollës fillore
Lokacioni:	SHFMU Dr. Ibrahim Rugova
Kapaciteti (fëmijë):	220
Etazhiteti:	P
ISHPKZh:	25%

Lloji:	Ndërtimi i shkollës fillore dhe të mesme të ultë për komunitete
Lokacioni:	SHMT "Nikolla Tesla"
Kapaciteti (fëmijë):	220
Etazhiteti:	P
ISHPKZh:	25%

Lloji:	Ndërtimi i sallës olimpike
Lokacioni:	SHFMU Dr. Ibrahim Rugova "
Kapaciteti (fëmijë):	220
Etazhiteti:	P
ISHPKZh:	25%

▪ **Kushtet zhvillimore për ndërtesat e institucioneve arsimore e reja që synohen të zhvillohen në të ardhmen**

Përpos investimeve kapitale për ndërtesat për shërbime sociale të përkrahura sipër, Komuna mund të krijojë edhe hapësira të reja shtesë përmes investimeve komunale, granteve, donacioneve apo bonuseve të zonimit duke i përbushur kërkesat e parashtruara në vijim.

Përpos kushteve zhvillimore vijuese dhe kushteve ndërtimore, përdërisa ato nuk shfuqizohen nga Udhëzues tjerë të ri të gjitha shkollat e reja duhet të përbushin kushtet zhvillimore të projektimit dhe ndërtimit të përcaktuara nga MASHT apo me ndonjë udhëzues i cili në të ardhmen mund të shfuqizojë këtë udhëzim në:

- Udhëzuesin Për Normat Dhe Standardet E Ndërtesave Shkollore Udhëzimet E Përgjithshme, Vëllimi 1, Dhe
- Udhëzuesin Për Normat Dhe Standardet E Ndërtesave Shkollore Udhëzimet Specifike, Vëllimi 2.

▪ **Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e kopshteve/çerdheve të fëmijëve**

Infrastruktura e institucioneve të arsimit parashkollor shërbejnë fëmijët të grupmoshave deri në moshën pesë vjeçare, respektivisht deri në nivelin e arsimit parafillor të arsimit bazik themelor.

Institucionet parashkollore përbëhet nga:

1. Ndërtesat e çerdheve për fëmijë: grupmoshat ≤ 3 vjet;
2. Ndërtesat e kopshteve për fëmijë: grupmoshat 3- 5 vjet.

Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e kopshteve/çerdheve të fëmijëve duhet të jetë në:

1. Kuadër të zonës së banimit;
2. Lokacion të rrafshët ose me pjerrtësi të vogël;
3. Lokacion të diellosur dhe të mbrojtur nga erërat e forta;
4. Afërsi të infrastrukturës rrugore, shtigjeve për këmbësorë dhe biçikleta si dhe qasjes në transport publik;
5. Largësi nga lokacionet e ndotura;
6. Largësi nga lokacionet e ekspozuara ndaj rreziqeve natyrore- vërshimet;
7. Largësi nga trafiku i rëndë (infrastruktura rrugore dhe hekurudhore);
8. Largësi më të madhe se 150 m nga lokacionet me rrezikshmëri nga zjarret;
9. në largësi më të madhe se 800 m nga ndërtesat industriale.

Në zonat e planifikuara për banim, lokacioni për zhvillimin e kopshteve të fëmijëve duhet te përzgjidhet sipas kriterit minimal të distancës optimale shërbyese, respektivisht rrezes optimale shërbyese në vijë ajrore duke mos tejkalluar:

- 300 m në zonë urbane;
- 300 m në zonë rurale.

Në zonat e planifikuara për banim, lokacioni për zhvillimin e kopshteve të fëmijëve duhet te përzgjidhet sipas kriterit minimal të distancës optimale shërbyese, respektivisht rrezes optimale shërbyese në vijë ajrore duke mos tejkalluar:

- 500 m në zonë urbane;
- 900 m në zonë rurale.

▪ **Kushtet zhvillimore për përcaktimin e sipërfaqeve për zhvillimin e çerdheve/kopshteve të fëmijëve**

Kërkesa minimale sipërfaqësore të parcelave kadastrale për krijimin e hapësirave dhe ndërtimeve për kopshtet/çerdhet e fëmijëve është:

- 0.30 m²/banor për ndërtesat e çerdheve; dhe
- 1.00 m²/banor për ndërtesat e kopshteve.

Kushtet zhvillimore për ndërtimin e çerdheve duhet të zhvillohen në lokacione që përmbushin kërkesat e Normave Teknike për parcelë kadastrale sipas numrit fëmijëve sipas grupeve vijuese:

- për një grup: 30 m²/fëmijë;
- për dy grupe: 25 m²/fëmijë;
- për tri grupe: 25 m²/fëmijë;
- për katër grupe: 20 m²/fëmijë;
- për dhjetë grupe: 40 m²/fëmijë;
- për njëzet grupe: 30 m²/fëmijë.

Kushtet zhvillimore për ndërtimin e kopshteve duhet të zhvillohen në lokacione që përmbushin kërkesat e Normave Teknike për parcelë kadastrale sipas numrit fëmijëve sipas grupeve vijuese:

- nga një deri në dy grupe: 24- 32 m²/fëmijë;
- nga tri deri në katër grupe: 20- 25 m²/fëmijë;
- nga pesë deri në gjashtë grupe: 18- 22 m²/fëmijë.

Kopshtet/çerdhet e fëmijëve nuk lejohet të tejkalojnë indeksin maksimal të shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh) si vijon:

- 30% për ndërtesa të çerdheve;
- 25% për ndërtesa të kopshteve:

▪ **Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e shkollave fillore, shkollave të mesme të ulëta dhe shkollave të mesme të larta**

Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për zhvillimin e shkollave fillore dhe shkollave të mesme të ulëta duhet të jetë në:

1. Afërsi të zonës së banimit në vendbanime urbane;
2. Kuadër të zonës së banimit në vendbanime rurale;
3. Lokacion të rrafshët ose me pjerrtësi të vogël;
4. Lokacion të diellosur dhe të mbrojtur nga erërat e forta;
5. Afërsi të infrastrukturës rrugore, shtigjeve për këmbësorë dhe biçikleta si dhe qasjes në transport publik;
6. Largësi nga ndërtesat të cilat krijojnë ndotje të mjedisit dhe zhurmë;
7. Largësi nga lokacionet e ekspozuara ndaj rreziqeve natyrore- vërshimet;
8. Largësi nga trafiku i rëndë (infrastruktura rrugore dhe hekurudhore);
9. Largësi më të madhe se 150 m nga lokacionet me rrezikshmëri nga zjarret;
10. Largësi më të madhe se 800 m nga ndërtesat industriale.

Në zonat e planifikuara për banim, lokacioni për zhvillimin e shkollave fillore dhe shkollave të mesme të ulëta, duhet të përzgjidhet duke mos tejkalluar kriterin minimal të distancës optimale shërbyese, respektivisht rrezja optimale shërbyese në vijë ajrore:

- 600 m për ndërtesat e shkollave fillore në zonë urbane;
- 600 m për ndërtesat e shkollave të mesme të ulëta në zonë urbane;
- 1500 m për ndërtesat e shkollave të mesme të larta në zonë urbane;
- 1900 m për ndërtesat e shkollave fillore në zonë rurale;
- 1900 m për ndërtesat e shkollave të mesme të ulëta në zonë rurale;
- 4700 m për ndërtesat e shkollave të mesme të larta në zonë rurale;
- **Kushtet zhvillimore për përcaktimin e sipërfaqeve për zhvillimin e shkollave fillore, shkollave të mesme të ulëta dhe shkollave të mesme të larta**

Kërkesa minimale sipërfaqësore të parcelave kadastrale për krijimin e shkollave fillore, shkollave të mesme të ulëta dhe shkollave të mesme të larta është:

- 1.60 m²/banor për shkolla fillore;
- 1.20 m²/banor për shkolla të mesme të ulëta;
- 1.00 m²/banor për shkolla të mesme të larta.

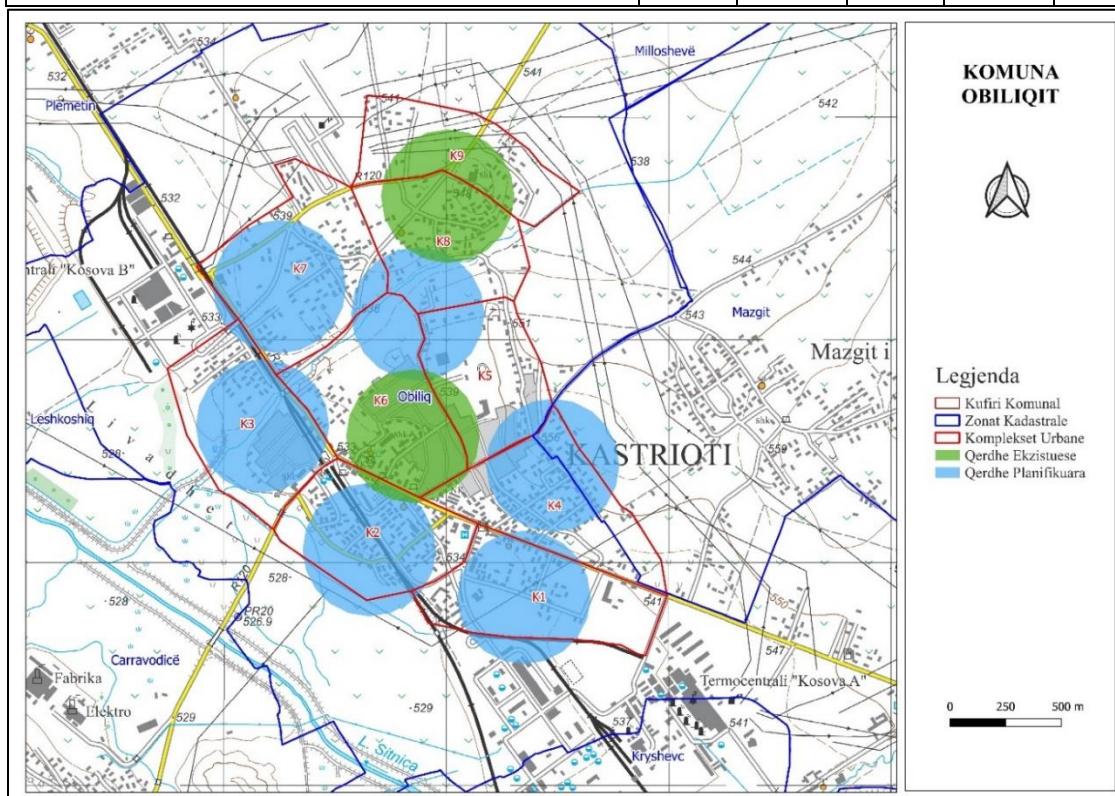
Shkollat fillore, shkollat e mesme të ulëta dhe shkollat e mesme të larta nuk lejohet të tejkalojnë indeksin maksimal të shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh) si vijon:

- 40% për shkolla fillore;
- 40% për shkolla të mesme të ulëta;
- 60% për shkolla të mesme të larta.

▪ **Kushtet zhvillimore për institucione parashkollore publike sipas numrit të banorëve**

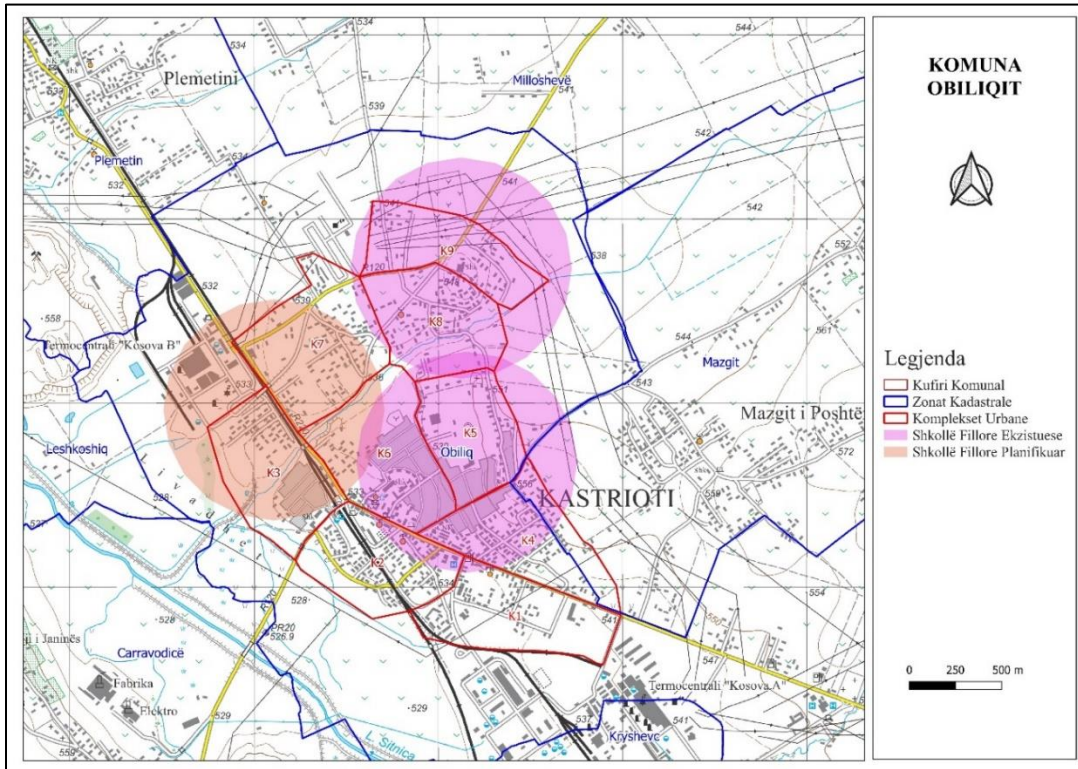
Bazuar në shtrirjen e institucioneve publike parashkollore, nevojitet të ndërtohet një institucion i tillë në kompleksin K1, K2, K3, K4, K5 dhe K7.

Kompleksi	K1	K2	K3	K4	K5	K7	Gjithsejtë
Sipërfaqja e minimale e parcelës kadastrale m ²	8,900	4,900	4,700	2,700	2,500	3,400	27,100

Harta 3 Shtrirja e institucioneve publike parashkollore

Bazuar në shtrirjen e Shkollave Filllore dhe të Mesme të Ultë, nevojitet të ndërtohet një institucion i tillë në kompleksin K7 në një sipërfaqe minimale të parcelës kadastrale 28,200m².

Harta 4 Shtrirja e Shkollave Filllore dhe të Mesme të Ultë

Rregullat për zhvillim të peizazhit

Kemi të bëjmë me gjelbërimin shoqëror të kufizuar që i referohet sipërfaqeve të gjelbra me përdorim publik, kryesisht për përdorim nga përdoruesit e institucioneve. Mbarështimi dhe rregullimi peizazhor ka për qëllim ofrimin e ndryshimeve pozitive në komunitetin dhe ndërgjegjësimin për rëndësinë e ruajtjes së mjedisit.

Pemët e përshtatshme për kopshtet do të kenë të paktën një karakteristikë të dukshme dekorative dhe zakonisht do të jenë të vogla ose të mesme me madhësi maksimale 15m (kujdes i shtuar për zgjedhjen e drunjve dhe shkurreve për mbrojtjen nga erërat). Përfshirë, një pemë me rritje të ngadaltë me përmasa të mëdha (potenciale) mund të përfshihet në këtë kategori.

Është shumë e rëndësishme që peizazhi të jetë në përputhje me përdorimin e hapësirës (kopsht, shkollë, qendër mjekësore, etj.)

Gjatë projektimit merret në konsideratë:

- T'i jepet përparësi sigurisë dhe qasjes së lehtë për përdoruesit (veçanërisht fëmijëve, të moshuarve dhe personave me aftësi të kufizuar);
- Dizajni i peizazhit duhet të përfshijë praktika të qëndrueshme siç janë përdorimi i bimëve vendase, grumbullimi i ujit të shiut dhe ndriçimi me efikasitet energjetik;
- Zonat me bar mbillen me specie të përshtatura mirë për kushtet lokale të rritjes dhe qëllimet e dizajnit. Ato mund të pastrohen, të mbyllen, të mbulohen, të përdoren mulçe organike ose të mbjellen me farë, përveç zonave të ekspozuara nga erozioni përdoren shtresat e biodegradueshme;
- Për gjelbërimin në oborre (zakonisht të rrethuara), kur strukturat nuk lejojnë, mbjelljet bëhen në mbajtëse prej betoni ose druri;
- Hapësira minimale që u ekspozohen shkeljeve intensive;
- Ujitja dhe plehërimi periodik;
- Inkurajohen gropa të vazhdueshme për mbjelljen e pemëve (kur është e mundur), sidomos kur përfshihen bimë grupore;
- **Bimët grupore:** Mbjellja e bimëve në grup preferohet për shkak të përfitimeve të pemëve kur gjenden në afërsi, duke përfshirë maksimizimin e hijes, më pak ngjeshje të tokës, më pak nxehtësi të thithur nga një pemë e vetme, etj.

Hapësirat/parqet me përdorim intensiv

- Përdoren specie vendase, të përshtatshme (kushtet e tokës, regjimi vendor i ujit, dielli dhe hija), në vend të bimëve njëvjeçare (që kërkojnë zëvendësime të vazhdueshme)

- Drunjtë mund të rriten në kushte të hapura, me kurorë të plotë ose në grupe
- Drunjtë e vjetër duhet të hiqen– rrezik shkulje, thyerje degësh, rrezikojnë vizitorët

8.6. QENDRAT ADMINISTRATIVE

Në kuadër të qendrave administrative, përfshihen ndërtesat e institucioneve të administratës publike.

Bazuar në gjendjen ekzistuese, identifikimin dhe realizimin e përparësive dhe mundësive, identifikimin dhe tejkalimin e dobësive dhe kërcënimeve të infrastrukturës sociale dhe publike, në bashkëpunim të ngushtë me komunitetin dhe palët e interesit, Plani Zhvillimor Komunal 2022 - 2030 ka përcaktuar Qëllimin vijues për zhvillimin e hapësirave për parqe publike dhe hapësira të hapura publike:

▪ Qëllimi 7 Administratë efikase.

Me qëllim të përmbushjes së qëllimit të lartpërmendur janë përcaktuar objektivat vijuese:

- Objektiva 7.1 Krijimi i kushteve për funksionim më eficient të administratës komunale deri në vitin 2028.
- Kushtet zhvillimore për ndërtesat e institucioneve administrative

Në vijim janë të përcaktuara kushtet zhvillimore për ndërtesat e institucioneve administrative të planifikuara.

Kushtet zhvillimore për ndërtimin e qendrave administrative janë:

Lloji:	Ndërtimi i Zyrës së Gjendjes Civile
Lokacioni:	-
Kapaciteti (banorë):	5,000
Etazhiteti:	P
ISHPKZh:	25%

Lloji:	Ndërtimi i Zyrës së Gjendjes Civile
Lokacioni:	-
Kapaciteti (banorë):	5,000
Etazhiteti:	P
ISHPKZh:	25%

▪ Kushtet zhvillimore për qendrat administrative të reja që synohen të zhvillohen në të ardhmen

Përpos investimeve kapitale për qendrat administrative të përshkruara sipër, Komuna mund të krijojë edhe hapësira të reja shtesë përmes investimeve komunale, granteve, donacioneve apo bonuseve të zonimit duke i përmbushur kërkesat e parashtruara në vijim.

▪ Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për qendrat administrative

Infrastruktura e institucioneve administrative, duhet të planifikohet në lokacione, si në vijim:

1. në pjesën/ pjesët qendrore të vendbanimeve;
2. në parcela kadastrale për zhvillim të cilat mundësojnë zgjerim të mundshëm në të ardhmen;
3. në lokacion të rrafshët ose me pjerrtësi të vogël;
4. në afërsi të shfrytëzimeve të ngjashme;
5. në afërsi të infrastrukturës rrugore, shtigjeve për këmbësorë dhe biçikleta si dhe qasjes në transport publik;
6. në largësi nga lokacionet e ekspozuara ndaj rreziqeve natyrore - vërshimet.

▪ Kushtet për përcaktimin e sipërfaqeve për zhvillimin e qendrave administrative

Kërkesat minimale sipërfaqësore të parcelave kadastrale për krijimin e fushave sportive dhe hapësirave rekreative janë si vijon:

- 0.62 m²/banor për ndërtesat e institucioneve të administratës publike (me përjashtim te burgjeve);

Indeksi maksimal i shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh) të ndërtesave të institucioneve të administratës publike (me përjashtim te burgjeve) është 80%.

Rregullat për zhvillim të peizazhit

Kemi të bëjmë me gjelbërimin shoqëror të kufizuar që i referohet sipërfaqeve të gjelbra me përdorim publik, kryesisht për përdorim nga përdoruesit e institucioneve. Mbarështimi dhe rregullimi peizazhor ka për qëllim ofrimin e ndryshimeve pozitive në komunitetin dhe ndërgjegjësimin për rëndësinë e ruajtjes së mjedisit.

Pemët e përshtatshme për kopshtet do të kenë të paktën një karakteristikë të dukshme dekorative dhe zakonisht do të jenë të vogla ose të mesme me madhësi maksimale 15m (kujdes i shtuar për zgjedhjen e drunjve dhe shkurreve për mbrojtjen nga erërat). Përjashtimisht, një pemë me rritje të ngadaltë me përmasa të mëdha (potenciale) mund të përfshihet në këtë kategori.

Është shumë e rëndësishme që peizazhi të jetë në përputhje me përdorimin e hapësirës (kopsht, shkollë, qendër mjekësore, etj.)

Gjatë projektimit merret në konsideratë:

- T'i jepet përparësi sigurisë dhe qasjes së lehtë për përdoruesit (veçanërisht fëmijëve, të moshuarve dhe personave me aftësi të kufizuar);
- Dizajni i peizazhit duhet të përfshijë praktika të qëndrueshme siç janë përdorimi i bimëve vendase, grumbullimi i ujit të shiut dhe ndriçimi me efikasitet energjetik;
- Zonat me bar mbillen me specie të përshtatura mirë për kushtet lokale të rritjes dhe qëllimet e dizajnit. Ato mund të pastrohen, të mbyllen, të mbulohen, të përdoren mulçe organike ose të mbjellen me farë, përveç zonave të ekspozuara nga erozioni përdoren shtresat e biodegradueshme;
- Për gjelbërimin në oborre (zakonisht të rrethuara), kur strukturat nuk lejojnë, mbjelljet bëhen në mbajtëse prej betoni ose druri;
- Hapësira minimale që u ekspozohen shkeljeve intenzive;
- Ujitja dhe plehërimi periodik;
- Inkurajohen gropa të vazhdueshme për mbjelljen e pemëve (kur është e mundur), sidomos kur përfshihen bimë grupore;
- *Bimët grupore:* Mbjellja e bimëve në grup preferohet për shkak të përfitimeve të pemëve kur gjenden në afërsi, duke përfshirë maksimizimin e hijes, më pak ngjeshje të tokës, më pak nxehtësi të thithur nga një pemë e vetme, etj.

Hapësirat/parqet me përdorim intensiv

- Përdoren specie vendase, të përshtatshme (kushtet e tokës, regjimi vendor i ujit, dielli dhe hija), në vend të bimëve njëvjeçare (që kërkojnë zëvendësime të vazhdueshme)
- Drunjte mund të rriten në kushte të hapura, me kurorë të plotë ose në grupe
- Drunjte e vjetër duhet të hiqen— rrezik shkulje, thyerje degësh, rrezikojnë vizitorët

8.7. NDËRTHESAT E INSTITUCIONEVE KULTURORE

Bazuar në gjendjen ekzistuese, identifikimin dhe realizimin e përparësive dhe mundësive, identifikimin dhe tejkalimin e dobësive dhe kërcënimeve të infrastrukturës sociale, në bashkëpunim të ngushtë me komunitetin dhe palët e interesit, Plani Zhvillimor Komunal 2022 - 2030 ka përcaktuar Qëllimin vijues për zhvillimin e hapësirave të institucioneve kulturore:

▪ Q.4. Përmirësimi i infrastrukturës kulturore

Me qëllim të përmbushjes së qëllimit të lartpërmendur janë përcaktuar objektivat vijuese:

- O.4.1. Ndërtimi i Bibliotekës Komunale, deri në vitin 2025.

Kushtet zhvillimore për ndërtimin e institucioneve të planifikuara të hapësirave kulturore janë:

Lloji:	Ndërtimi i Bibliotekës Komunale
Lokacioni:	Obiliq
Kapaciteti (vizitor):	200
Etazhiteti:	B+P+2
ISHPKZh:	60%

▪ Kushtet zhvillimore për ndërtimin e institucioneve kulturore

Komuna do të sigurojë së paku sipërfaqe të parcelave kadastrale për ndërtesat e institucioneve kulturore, si vijon:

- 0.25 m²/banor për bibliotekë;
- 0.20 m²/banor për teatro; dhe
- 0.20 m²/banor për kinema.

▪ Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit për ndërtimin e institucioneve kulturore

Infrastruktura e institucioneve kulturore, duhet të planifikohet në lokacione, si në vijim:

- Në pjesën/ pjesët qendrore të vendbanimeve;
- Në afërsi të shfrytëzimeve të ngjashme;
- Në parcela kadastrale për zhvillim të cilat mundësojnë zgjerim të mundshëm në të ardhmen;
- Në afërsi të infrastrukturës rrugore, shtigjeve për këmbësorë dhe biçikleta si dhe qasjes në transport publik;
- Në largësi nga lokacionet e ekspozuara ndaj rreziqeve natyrore- vërshimet;
- Në largësi më të madhe se 100 m nga ndërtesat e garazheve.

▪ Kushtet zhvillimore për ndërtimin e institucioneve kulturore

Të përcaktohen duke marrë parasysh kërkesën e shërbimeve dhe disponueshmërinë e ambienteve të përshtatshme.

Normat minimale të parcelës së infrastrukturës së institucioneve kulturore duhet të plotësojnë kërkesën minimale pret 0.65 m²/banor, për numrin e prognozuar të banorëve të cilat synohet të i shërbejnë.

Indeksit të shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh) të ndërtesave të institucioneve të kulturore është:

- 60% për bibliotekë;
- 80% m²/banor për teatro; dhe
- 80% m²/banor për kinema.

▪ Kushtet zhvillimore për ndërtimin e institucioneve kulturore përmes bonuseve të zonimit

Në zona të caktuara zhvillimi i institucioneve të qendrave kulturore të cilat nuk e kanë të përcaktuar pronësinë, Komuna do të do të negocioj me aplikuesin përmes bonuseve të zonimit, që të zhvillojë infrastrukturën e nevojshme për zona të caktuara duke respektuar kushtet zhvillimore vijuese në përputhje me Normat Teknike të Planifikimit Hapësinor:

- Normat minimale të parcelës së infrastrukturës së institucioneve kulturore duhet të plotësojnë kërkesën minimale prej 0.65 m²/banor, për numrin e prognozuar të banorëve të cilat synohet të i shërbejnë.
- Në parcela kadastrale për zhvillim të cilat mundësojnë zgjerim të mundshëm në të ardhmen;
- Në lokacion të rrafshët ose me pjerrtësi të vogël;
- Në afërsi të shfrytëzimeve të ngjashme;
- Në afërsi të infrastrukturës rrugore, shtigjeve për këmbësorë dhe biçikleta si dhe qasjes në transport publik;
- Në largësi nga lokacionet e ekspozuara ndaj rreziqeve natyrore- vërshimet.

Rregullat për zhvillim të peizazhit

Kemi të bëjmë me gjelbërimin shoqëror të kufizuar që i referohet sipërfaqeve të gjelbra me përdorim publik, kryesisht për përdorim nga përdoruesit e institucioneve. Mbarështimi dhe rregullimi peizazhor ka për qëllim ofrimin e ndryshimeve pozitive në komunitetin dhe ndërgjegjësimin për rëndësinë e ruajtjes së mjedisit.

Pemët e përshtatshme për kopshtet do të kenë të paktën një karakteristikë të dukshme dekorative dhe zakonisht do të jenë të vogla ose të mesme me madhësi maksimale 15m (kujdes i shtuar për zgjedhjen e drunjve dhe shkurreve për mbrojtjen nga erërat). Përfshirë, një pemë me rritje të ngadaltë me përmasa të mëdha (potenciale) mund të përfshihet në këtë kategori.

Është shumë e rëndësishme që peizazhi të jetë në përputhje me përdorimin e hapësirës (kopsht, shkollë, qendër mjekësore, etj.)

Gjatë projektimit merret në konsideratë:

- T'i jepet përparësi sigurisë dhe qasjes së lehtë për përdoruesit (veçanërisht fëmijëve, të moshuarve dhe personave me aftësi të kufizuar);
- Dizajni i peizazhit duhet të përfshijë praktika të qëndrueshme siç janë përdorimi i bimëve vendase, grumbullimi i ujit të shiut dhe ndriçimi me efikasitet energjetik;
- Zonat me bar mbillen me specie të përshtatura mirë për kushtet lokale të rritjes dhe qëllimet e dizajnit. Ato mund të pastrohen, të mbyllen, të mbulohen, të përdoren mulçe organike ose të mbjellen me farë, përveç zonave të ekspozuara nga erozioni përdoren shtresat e biodegradueshme;
- Për gjelbërimin në oborre (zakonisht të rrethuara), kur strukturat nuk lejojnë, mbjelljet bëhen në mbajtëse prej betoni ose druri;
- Hapësira minimale që u ekspozohen shkeljeve intenzive;
- Ujitja dhe plehërimi periodik;

- Inkurajohen grupa të vazhdueshme për mbjelljen e pemëve (kur është e mundur), sidomos kur përfshihen bimë grupore;
- *Bimët grupore*: Mbjellja e bimëve në grup preferohet për shkak të përfitimeve të pemëve kur gjenden në afërsi, duke përfshirë maksimizimin e hijes, më pak ngjeshje të tokës, më pak nxehtësi të thithur nga një pemë e vetme, etj.

Hapësirat/parqet me përdorim intensiv

- Përdoren specie vendase, të përshtatshme (kushtet e tokës, regjimi vendor i ujit, dielli dhe hija), në vend të bimëve njëvjeçare (që kërkojnë zëvendësime të vazhdueshme)
- Drunjtë mund të rriten në kushte të hapura, me kurorë të plotë ose në grupe
- Drunjtë e vjetër duhet të hiqen— rrezik shkulje, thyerje degësh, rrezikojnë vizitorët

8.8. VARREZAT

Bazuar në gjendjen ekzistuese, identifikimin dhe realizimin e përparësive dhe mundësive, identifikimin dhe tejkalimin e dobësive dhe kërcënimeve të infrastrukturës sociale, në bashkëpunim të ngushtë me komunitetin dhe palët e interesit, Plani Zhvillimor Komunal 2022 - 2030 ka përcaktuar Qëllimin vijues për zhvillimin e varrezave:

5.2.4.6. Q.7. Përmirësimi i infrastrukturës së varrezave.

Me qëllim të përmbushjes së qëllimit të lartpërmendur janë përcaktuar objektivat vijuese:

- O.7.1. Rregullimi dhe zgjerimi i varrezave në Milloshevë, Siboc, Mazgit dhe Babimoc, deri në vitin 2029.
- **Kushtet për ndërtimin e varrezave**

Varrezat, duhet të planifikohet në lokacione, si në vijim:

- Në afërsi të zonave të banimit;
- Në afërsi të infrastrukturës rrugore, shtigjeve për këmbësorë dhe biçikleta si dhe qasjes në transport publik;
- Në afërsi jo më të vogël se 300 m nga zona e banimit; dhe në largësi jo më të madhe se 15 km nga vendbanimi.
- **Kushtet zhvillimore për ndërtimin e varrezave**

Normat minimale për sipërfaqen e parcelës së varrezave janë si në vijim:

- Numri i banorëve:
- Varrezat: 1.50 m²/banor.
- Të përcaktohen duke marrë parasysh kërkesën e shërbimeve dhe disponueshmërinë e ambienteve të përshtatshme.
- Indeks i shfrytëzimit të parcelës kadastrale për zhvillim (ISHPKZh) për varreza është 40%.

Ndonëse varrezat nuk janë trajtuar me PZHK por:

- Hapësirat e destinuara dhe të cilat shfrytëzohen për varreza duhet menaxhuar dhe mirëmbajtur,
- Pajisur me përmbajtje të cilat mundësojnë ceremoni cilësore,
- Specifiko zonat ku duhet hapësira plotësuese.

9. INFRASTRUKTURA TEKNIKE

Bazuar në planet zhvillimore sektoriale të hartuara si pjesë e Planit Zhvillimor Komunal të Obiliqit por edhe duke marr parasysh gjendjen ekzistuese të infrastrukturës teknike, HZK në udhëzimin administrativ ka parashikuar planifikimin e infrastrukturës teknike si: Kapacitetin dhe shtrirjen e rrjetit, ndërtesat përcjellëse, shiritat mbrojtës dhe pajisjet për rrjetin e ujësllësit, kanalizimit, impiantet për trajtimin e ujerave te zeza dhe drenazhimit.

9.1. UJËSJELLËSI

▪ Kushtet zhvillimore për rritjen e resurseve të ujit

Kushtet zhvillimore të përcaktuara për rritjen e resurseve të ujit bazohen në Udhëzimin Administrativ për Hartën Zonale, MMPH NR. 24/2015.

Më tej ky dokument përcakton kushte dhe siguron zhvillimin dhe shfrytëzimin e qëndrueshëm të resurseve ujore, të cilat janë të domosdoshme për shëndetin publik, mbrojtjen e mjedisit, zhvillimin socio-ekonomik të Kosovës dhe kornizën institucionale për administrimin e resurseve ujore.

Në Planin Zhvillimor Komunal të Obiliqit janë përcaktuar sipërfaqet (Pikat) dhe hapat e nevojshëm për rritjen e resurseve të ujit për komunën e Obiliqit si:

Kjo nënkupton që për përmbushjen e nevojave të popullsisë dhe ekonomisë së komunës së Obiliqit për furnizim me ujë do të nevojiten burime të reja dhe rritje e kapaciteteve të ujit dhe rezervuarëve të konsiderueshme.

Për mbulimin e këtyre nevojave janë planifikuar zhvillimi i resurseve të reja ujore si vijon:

1. **Ngritja e kapaciteteve prodhuese të ujit të pijshëm dhe rezervuarëve në vendbanime me prioritete të lartë, sipas PZHK 2022-2030 ;**
2. Hapja e puseve të reja në disa vendbanime rurale;
3. Mbrojtjen e burimeve sipërfaqësore dhe nëntokësore të ujit;
4. Ndërtimi dhe zgjerimi i rrjeteve të reja në qytet;
5. Ndërtimi i rrjeteve të reja në të gjitha fshatrat ku nuk ka rrjet të ujësllësit;
6. Krijimin e zonave dhe nën zonave për vendosjen e matëseve të ujit (DMA) për menaxhimin e humbjeve teknike dhe financiare të ujit.

Kapaciteti

Në planet zhvillimore sektoriale dhe PZHK të Obiliqit, Komuna ka bërë llogaritjen dhe analizën e shpenzimeve dhe kapacitetit të nevojshëm të ujit të pijes për banoret e zonës të cilat do të jetë në harmoni me kërkesat për furnizim me ujë të pijes për të gjitha vendbanimet e Obiliqit për vitin 2024-2032.

Pas analizës së shpenzimeve në bazë të numrit të planifikuar sipas skenarit pesimist, realist dhe optimist të banoreve për komunën e Obiliqit rezulton se sasia e nevojshme për furnizim me ujë të tërë komunës duhet te jete rreth $Q=165.0l/s$ (sipas normave teknike të planifikimit hapësinor) për periudhën 8 vjeçare.

Mirëpo kapacitetet e projektuara të shpenzimeve (analiza e shpenzimeve) në të ardhmen duhet reflektuar edhe në ndryshimet eventuale nga propozimi i shfrytëzimit të tokës të paraqitura në Hartën Zonale të Komunës (HZK), dhe definimi i kushteve zhvillimore, duke saktësuar koeficientet dhe indekset e zonave dhe zonave mbishtresore për komplet territorin e komunës dhe duke i prezantuar në hartën e kapaciteteve.

Komuna në HZK sipas **Planit të Veprimt** në planifikimet e reja gjatë përcaktimit të prurjeve llogaritëse të ujit për shtimin e kapacitetit të ujit (në pjesën urbane, rurale dhe industriale) duhet të merr bazë përdoruesit e ujit për të gjitha kategoritë e përdorimit të ujit sipas normave teknike të planifikimit hapësinor.

Me qëllim të ruajtjes së ujit të pijes dhe rritjes së kapaciteteve të ujit brenda zonës së Komunës, Komuna e Obiliqit në planifikimet e reja (toka e shfrytëzuar për ndërtim) do të caktoj kushtet e reja zhvillimore të ndërtimit te rezervuarët grumbullues për ujë atmosferik (Ujë teknik).

Uji i grumbulluar përmes pullazeve (çatave) të ndërtesave do të dërgohet në rezervuarin e ndërtuar brenda parcelës ndërtuese i cili pastaj do shfrytëzohet për nevoja të ndryshme të qytetit si: ujitjen e parqeve, larjen e rrugëve, trotuareve, shuarjen e zjarreve apo nevojave tjera.

Mbrojtja e burimeve sipërfaqësore dhe nëntokësore

Për të arritur objektivat për ujë të pijshëm dhe të sigurt për të gjitha burimet e ujerave në pellgjet e Obiliqit , Komuna, KRU Prishtina dhe Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës do të ndërmerr të gjitha masat mbrojtëse sipas dispozitave dhe ligjeve në 160

fuqi për mbrojtjen ujerave sanitare si dhe shfrytëzimin e tyre, duke ndërmarrë masat mbrojtëse , gjithnjë duke u bazuar në udhëzimin administrative për mbrojtjen e ujerave sanitare (Ujërat nëntokësore dhe sipërfaqësore):

1. Zona e I-rë – Zona e Kufizimit përcaktohet me qëllim të mbrojtjes së burimit dhe objekteve ujëmarrëse si dhe zonës së drejtpërdrejt të tyre nga çfarëdo dëmtimi, ndotje ose ndikime tjera të dëmshme të rastësishme ose të qëllimshme.
2. Zona e II-të – Zona e Kontrollimit përcaktohet me qëllim të parandalimit të kontaminimit dhe rrezikut të ndotjes nga mikroorganizmat ose materiet tjera të dëmshme për cilësinë e ujit.
3. Zona e III-të – Zona e Mbikëqyrjes përcaktohet me qëllim të mbrojtjes së burimit nga ndotja me materie të rrezikshme ndotëse që vështirë zërthehen dhe për pasojë dëmtojnë në afat të gjatë shfrytëzimin e ujit të burimit.

▪ Shtrirja e rrjetit të ujësjellësit

Sa i përket rehabilitimit të sistemit të ujësjellësit, Në Planit zhvillimor Komunal (PZHK), Komuna në bashkëpunim me Kompaninë KRU Prishtina ka vlerësuar nevojat për rehabilitimin e rrjetit të ujësjellësit dhe bazuar në këtë vlerësim ka planifikuar projektet si vijon:

Infrastruktura e dobët e ujësjellësit dhe që ka nevojë për investime të reja kryesisht në zonën Urbane:

- Zëvendësimi rrjeteve të vjetra me rrjete të reja si dhe zgjerimi i zonave me rrjet në zonat urbane dhe rurale të planifikuar sipas PZHK 2022-2030;

Për ndërtimin dhe zëvendësimin e rrjeteve të ujësjellësve për vendbanimin urbane (zonat) dhe rurale do të përdoren gjitha kushtet e përcaktuara në dokument si për gypa, fazoneri dhe objekte tjera përcjellëse të infrastrukturës së ujësjellësit , në mënyrë që zbatimi, implementimi apo zhvillimi i tyre të jetë me i lehtë, më i qëndrueshëm dhe më cilësor.

Gjithashtu projektet e tilla duhet të implementohen, zbatohen apo zhvillohen në përputhje me ligjet aktuale në fuqi në Republikën e Kosovës si:

-Ligji në fuqi i ndërtimit.

-Ligji në fuqi i Ujërave të Kosovës.

-Udhëzimi administrativ për mbrojtjen e zonave sanitare i cili është në fuqi dhe

-Gjitha normat dhe standardet të cilat janë në fuqi në R. e Kosovës

Te gjitha këto do të realizohen në të ardhmen sipas kushteve të zhvillimit të projekteve dhe ndërtimit për infrastrukturën teknik të ujësjellësit.

-Në koordinim me kompaninë rajonale të ujësjellësit Komuna do të bëjë planin për shtimin e kapaciteteve prodhuese të ujit duke shfrytëzuar burimet lokale por edhe në kontekst rajonal.

Pas hartimit të Hartës Zonale të komunës së Obiliqit çdo shtrirje e rrjetit qoftë në funksion të përmbushjes së **Strategjisë** – ku theksohet qëllimi i plotësimit (përmirësimit) të sistemit të furnizimit me ujë për gjithë zonën, shtimit të kapaciteteve prodhuese të ujit qoftë për furnizimin me ujë të hapësirave të reja, qoftë në planifikimin e rezervuarëve të rinj, mbrojtjen e burimeve, hapjen e puseve dhe montimin e ujëmatësive zonal, duhet bëhen duke u bazuar në një **projekt ideor** dhe **projekt kryesor** dhe duhet të përgatiten nga komuna, Kompania Rajonale e Ujit “KRU Prishtina” dhe akterët tjerë të rëndësishëm si ministria përkatëse (qytetarët, bizneset, OJQ dhe hisedarët e tjerë të zonës për të cilën kryhet projekti) dhe gjitha detyrat projektuese apo kushtet e zhvillimit të projekti dhe zbatimit të tij do të jepen në dokument për kushtet e zhvillimit të projektit dhe zbatimit.

Shtrirja e rrjeteve të cilat do të planifikohen apo riparohen do të behet sipas normave të planifikimit hapësinor, ligjeve dhe udhëzimeve në fuqi dhe kodit të ndërtimit, vetëm në raste ku nuk lejojnë mundësitë në teren të aplikohet një rregull i tillë, apo bien ndesh me rregulla tjera të ndërtimit dhe në rastet kur zgjidhja inxhinierike ose edhe aspekti ekonomik, financiar e mjedisorë e favorizojnë një zgjidhje më të qëndrueshme në segmente të caktuara të zonës.

Shtrirja e rrjeteve brenda projektit duhet të bëhet në harmoni me kushtet për përzgjedhjen e lokacionit të cilat janë të specifikuar të kushtet zhvillimore për projektin.

▪ Presioni i ujit në rrjetin e ujësjellësit

Në kushtet e zakonshme të përdorimit të ujit, presioni hidraulik në gypin e lidhjes së konsumatorit duhet të projektohet dhe zbatohet që të jetë jo më pak se një e gjysmë (1.5) bar dhe jo më shumë se shtatë (7) bar.¹⁶

▪ Ndërtimi dhe mirëmbajtja e rrjetit të ujësjellësit

¹⁶ Rregullorja Nr 10-2019 ARRU

1. Hartuesi rrjetin shpërndarës (projektuesi) duhet që gjatë hartimit dhe zbatimit të planifikojë në atë mënyrë që të shmangë “mbarimet pa dalje” në gypin kryesor. Në rastet kur mbarimet pa dalje janë të pashmangshme, ofruesi i shërbimeve duhet të sigurojë hidrant për shpëlarjen me rrjedhë të vrullshme të gypit kryesor me qëllim që të mirëmbahet cilësia e duhur e ujit të pijshëm.
2. Me qëllim që të mundësohet operim optimal i sistemit, valvulat në rrjetin shpërndarës duhet të planifikohen të vendosen në të gjitha degëzimet, ndërkaq në seksionet e drejta në distancë jo më të madhe se 250 metra.
3. Gjatë ndërtimeve të reja, rrjeti shpërndarës duhet hartohet që të shtrihet në një sistem rrjetë (Unazor apo grid), kështu që në rast të riparimeve në rrjet numri i konsumatorëve të cilët i nënshtrohen ndërprerjeve të ujit të mbahet në minimum.¹⁷

▪ Ndërtesat përcjellëse-ujësjellës

Objektet përcjellëse të ujësjellësit përfshijnë:

- -Rezervuarët,
- -Stacioni i pompave,
- -Stacioni i Klorifikimit,
- -Fabrikat për përpunimin e ujit dhe
- -Rezervuarët në formë kulle

Rezervuarët janë objekte në të cilët akumulohet uji që të barazojë prurjen e ujit dhe shpenzueshmerin jo të njëtrajtshme të ujit të cilët gjatë ditës janë të ndryshueshme. Rezervuarët kanë rolin edhe ta ruajnë ujin për shuarjen e zjarrit dhe ta mirëmbajnë shtypjen në rrjetin e ujësjellësit.

Kushtet gjatë përzgjedhjes së lokacionit të rezervuarve

Gjate zgjidhjes së lokacionit për rezervuarin duhet të veprohet sipas kushteve si më poshtë:

- Rezervuari të gjendet me poshtë se kaptazhi që të mundësohet rrjedhja gravitacione e ujit;
- Kaptazhi dhe rezervuari sipas mundësisë duhet t'i lidhë gypi prurës i shkurte;
- Në raport të konsumatorit, rezervuari duhet të ndërtohet mjaftueshëm lartë që të mundësojë rrjedhje të ujit edhe deri te vendet më të larta të konsumatorëve;
- Që të ketë ekonomizim, gypi prurës ndërmjet rezervuarit dhe konsumatorit duhet të jetë sa më i shkurtë.

Në varësi nga konfiguracioni i terrenit dhe vendi pozitës së burimit të ujit në raport të vendit të shpenzimit (me shpesh vendbanim), rezervuari mundet të jetë i vendosur në vend pozita të ndryshme.

Vëllimi i rezervuarëve

Vëllimi i rezervuarëve caktohet sipas mënyrës në të cilën uji derdhet në ta.

Te sistemet me gravitacione ku rezervuari ka rolin e rregulluesit të rrjedhjes, volumi është përafërsisht 1/3 nga shpenzueshmëria maksimale ditore e ujit.

Gjate krijimit artificial të shtypjes në rrjet, vëllimi i rezervuarit caktohet në varësi nga orët e punës të pompave gjatë ditës dhe shpenzueshmerisë maksimale ditore të ujit.

Rezervuarët, -Stacioni i pompave, -Stacioni i Klorifikimit, Fabrikat për përpunimin e ujit dhe Rezervuarët në formë kulle;

Do të përcaktohen nga projektuesi dhe duhet të jete në Vendlokacionin me të përshtatshëm, materialet të cilat përdoren duhet të jenë sipas normave dhe standardeve në fuqi.

Kapatazhat

Janë ndërtesa specifike për të cilat duhet kushtuar rëndësi gjatë projektimit e sidomos gjatë implementimit të tyre, materialet të cilat përdoren duhet të jenë sipas normave dhe standardeve në fuqi.

Objektet e kaptimit (Kapatazhat) duhet të ndërtohen sipas kushteve teknike dhe hidroteknike të parapara me rregullore për objekte të tilla. Dimensionet e këtyre objekteve mundë të ndryshojnë nga ato të projektuara gjatë ekzekutimit varësisht prej kushteve në teren nën mbikëqyrje dhe aprovim të drejtpërdrejt të organit mbikëqyrës në konsultim me projektuesin:

Kushtet bazike të kaptimit janë:

1. Vepra e marrjes duhet të bëhet sipas qendrës së banuar dhe rajoneve Industriale sipas rrjedhjes (Ku uji është me cilësi të mire).
2. Lumi të ketë shtrat dhe brigje të qëndrueshme.

¹⁷ Rregullorja Nr 10-2019 ARR

3. Kushte Inxhiniero - Gjeologjike të përshtatshme.
4. Thellësi të mjaftueshme në prani të rrymës kryesore.

▪ **Paisjet përsjellese-ujësjellesi**

Në pajisjet përcjellëse përfshihen:

- a) Gypat;
- b) Pompat; dhe
- c) Hidrantët, Ujëmatësit Zonal dhe elemente tjera fazonerike.

Gypat

Gypat e cilat duhet të instalohen në sisteme e ujësjellësit për ujë të pijshëm duhet të jenë në përputhje me standardet e cekura në tabelën e mëposhtme:

Tabela 76 Gypat për ujë të pijes: HDPE 100 RC(9010)PAS 1075 typ 2 me SDR 17 variable (varësisht nga projektuesi dhe konfiguracioni i terrenit);

Materiali:	PE-100- RC
Standardet e produktit	EN 12201-1:2011 ose EN 12201-2:2011 dhe DIN 8074:2011-12 ose DIN 8075:2011-12
Standardet e instalimit	PAS 1075:2009-03- TIPI 2
Certifikatat ISO:	Sistemi i Menaxhimit Mjedisor ISO 14001:2004 për prodhimin e gypave PE dhe Sistemi i Menaxhimit Kualitativ ISO 9001:2008 apo 2015 për prodhimin e gypave PE-100
Miratur nga:	DVGW, WRAS,SVGW apo ndonjë organ tjerë miratues i ngjashëm.

Pompat

Vendlokacioni i pompave (stacioni i pompave) duhet të jene të projektuar ne vende me te përshtatshme dhe sipas normave dhe standardeve për pajisje të tilla. Për llogaritje duhet shfrytëzuar normat e lejuara sipas DIN-it, EC dhe dispozitave ligjore në fuqi.

Hidrantët

Në kuadër të shpërndarjes së gypave, duhet planifikuar edhe instalimi i hidrantëve kundër zjarrit. Hidrantët duhet të vendosën në pjesët ku diametrat e gypave janë >Ø90mm dhe ne pjesët më të përshtatshme ku mundësia e qasjes se makinave për transportimin e ujit është më e lehtë.

Ujëmatësit zonal

Gjatë hartimit të projekteve kryesor duhet të parashihen edhe vendosja e ujëmatësve zonal për çdo vendbanim apo zone të caktuar brenda zone urbane (Ujëmatës digjital) dhe duhet të përgatitet (apo punohen) me kujdes detalet e pusetave të ujëmatësve ku duhet të respektohen:

▪ **Kushtet kryesore qe duhet respektuar dhe zbatuar janë:**

Para ujëmatësit të vendoset FF me gjatësi 5d-10d (diametri) dhe pas ujëmatësit me gjatësi 3d-5d (diametri). (Ne mënyrë qe leximi te jete me i sigurt).

Ndërtimi i pusetes se ujëmatësit duhet te behet sipas përcaktimit dhe dimensioneve të elementeve fazonerike:

Pusetat duhet te jenë te ndërtuara nga materiale te forta dhe me standarde ne fuqi

Nëse pusetat përdoren nga materiale te përshkueshme nga uji, atëherë Izolimi I tyre duhet te behet edhe nga ana e jashtme edhe nga ana e brendshme me materiale hidroizoluese te forta dhe me standarde DIN dhe ISO.

Materialet që përdoren për fazoneri dhe materialet e ndërtimit duhet të jene te certifikuara dhe me ateste sipas standardeve DIN dhe ISO. Kapaku i pusetave të ujëmatësve zonale duhet te jete me dimensione DN 80x80 cm.

Secila pusët duhet ti këtë shkallet e siguruara dhe me standarde DIN dhe ISO.

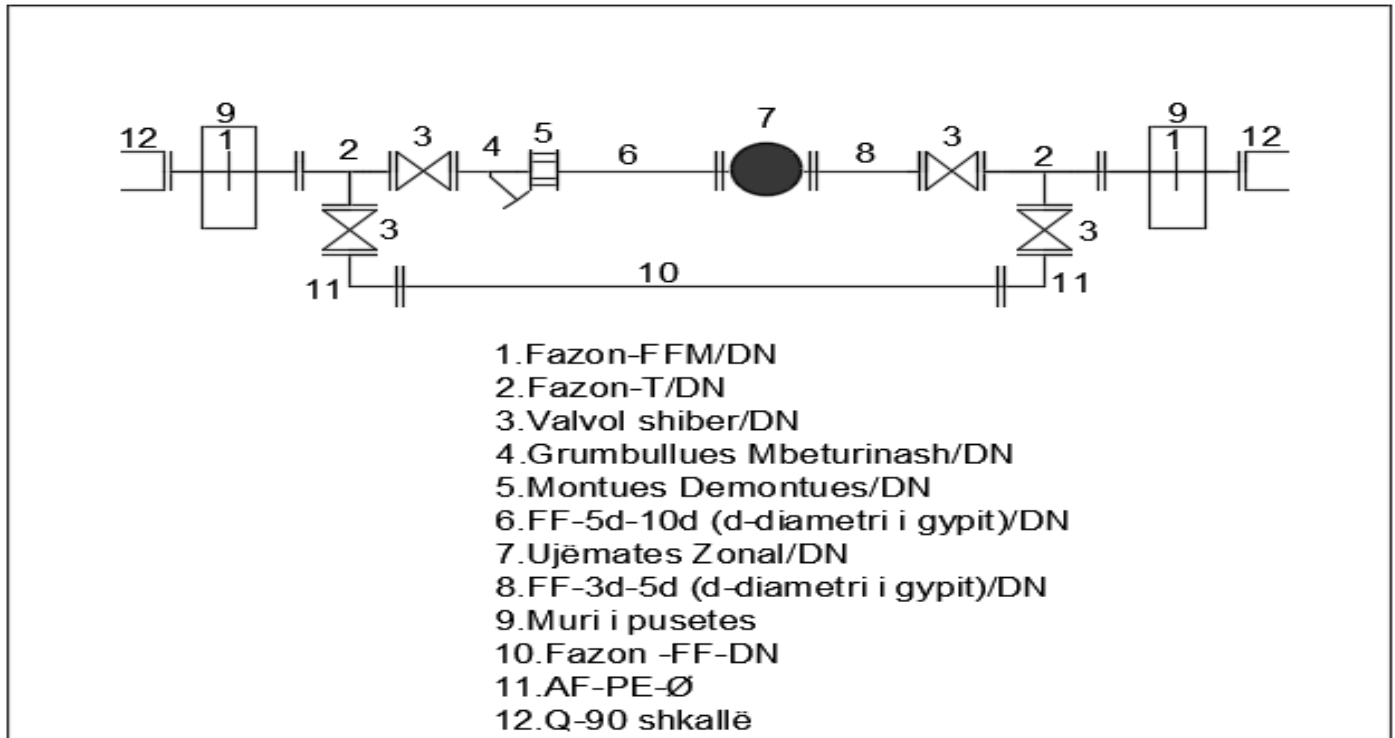

Figura 23 Detali i Ujëmatësit Zonal me standard

▪ Pjesët Fazonerike

Te gjitha pjesët fazonerike ,Valvolat, Flanqet, Kthesat, Redukuesit, Teleskopët, Montuesit Demontuesit etj luajnë rolë të rëndësishëm ne sistemet e furnizimit me ujë, secila nga to ka rolin dhe specifikën e tyre ne vete, shfrytëzohen për kalimin prej gypave në pjesë të veçantë, gjatë ndryshimit të diametrit të gypave, atje ku gypi mbaron, ku gypi degëzohet, gjatë ndryshimit të drejtimit, ndryshimit të mënyrës së lidhjes etj.

Andaj gjate projektimit hartuesi i projektit duhet t'i kushtoj rëndësi të veçantë dhe duhet të jetë i kujdesshëm gjatë specifikimit të elementeve fazonerike dhe njeve (pusetave) të madhësisë së nevojshme të cilat mundësojnë manipulim dhe mirëmbajtje të mjaftueshme me elementete fazonerike te instaluar ne të.

-Te gjitha pjesët fazonerike para montimit duhet t'i kenë atestet ISO 9001:2015 te prodhuesit.

-Kualiteti duhet t'i përgjigjet cilësisë GGG40 apo GGG 50 -DIN1693 dhe gjitha fazonerit tjera duhet të jenë në përputhje me cilesin sipas standardit ISO apo DIN.

▪ Kushtet e vendosjes së gypave dhe elementeve fazonerike në rrjet të ujë sjellësit

Kushtet për hartimin dhe ndërtimit të projekteve të ujësjellësve :

1. Gypat e ujësjellësit duhet të trasohen në njërin nga skajet e rrugës apo njërin nga trotuaret e rrugës.
2. Thellësia minimale e vendosjes së gypave duhet të jetë 1.0 m nga pjesa e sipërme e gypit;
3. Gjerësia e kanalit merret nga normativa duke ju referuar normave teknike për gjerësisë të kanalit të ujësjellësit;
4. Diametri i gypave përcaktohet me llogari hidraulike, varësisht nga numri i banoreve të cilët jetojnë në atë zonë (Koeficienti i ndërtimit dhe destinimit të paraparë);
5. Në pjesët urbane duhet të kemi ne çdo 500 m nga një hidrant;
6. Valvolat e ajrit duhet të vendosen edhe në terrene të rrafshëta (përveç në pikat e larta) dhe në distanca për diametra nga Ø50-315 mm në çdo 700-1000m dhe për diametra >315m në çdo 700-1500m;
7. Valvolat Kontrolluese për gypa transportues duhet të vendosen në çdo 500m;
8. Në çdo hyrje të zonës duhet të parashihet ujëmatës zonal dhe të jetë sipas standardeve të përcaktuar në vizatimin më sipër.

▪ Ndarja në mes të gypave të ujësjellësit dhe kanalizimit

1 Kur rrjeti i ujësjellësit dhe rrjeti i kanalizimit janë afër njëri tjetrit, hartuesi dhe zbatuesi i projektit duhet të planifikoj gypat e kanalizimit më poshtë se gypat e ujësjellësit.

2. Distanca horizontale në mes të gypave të ujësjellësit dhe gypave të kanalizimit duhet të jetë së paku njëqind (100) centimetra, matur nga pikat më të afërta të mureve të jashtme ndërmjet këtyre dy gypave.
3. Nuk është e lejueshme që gypat e ujësjellësit të kalojnë nëpër puseta të kanalizimit. Gypat e ujësjellësit duhet të vendosen së paku njëqind (100) centimetra larg pusetave të kanalizimit, matur nga pikat më të afërta të mureve të jashtme ndërmjet gypave të ujësjellësit dhe pusetave të kanalizimit.
4. Distanca vertikale në mes të gypave të ujësjellësit dhe kanalizimit duhet të jetë pesëdhjetë (50) centimetra, matur nga pikat më të afërta të mureve të jashtme ndërmjet këtyre dy gypave.¹⁸

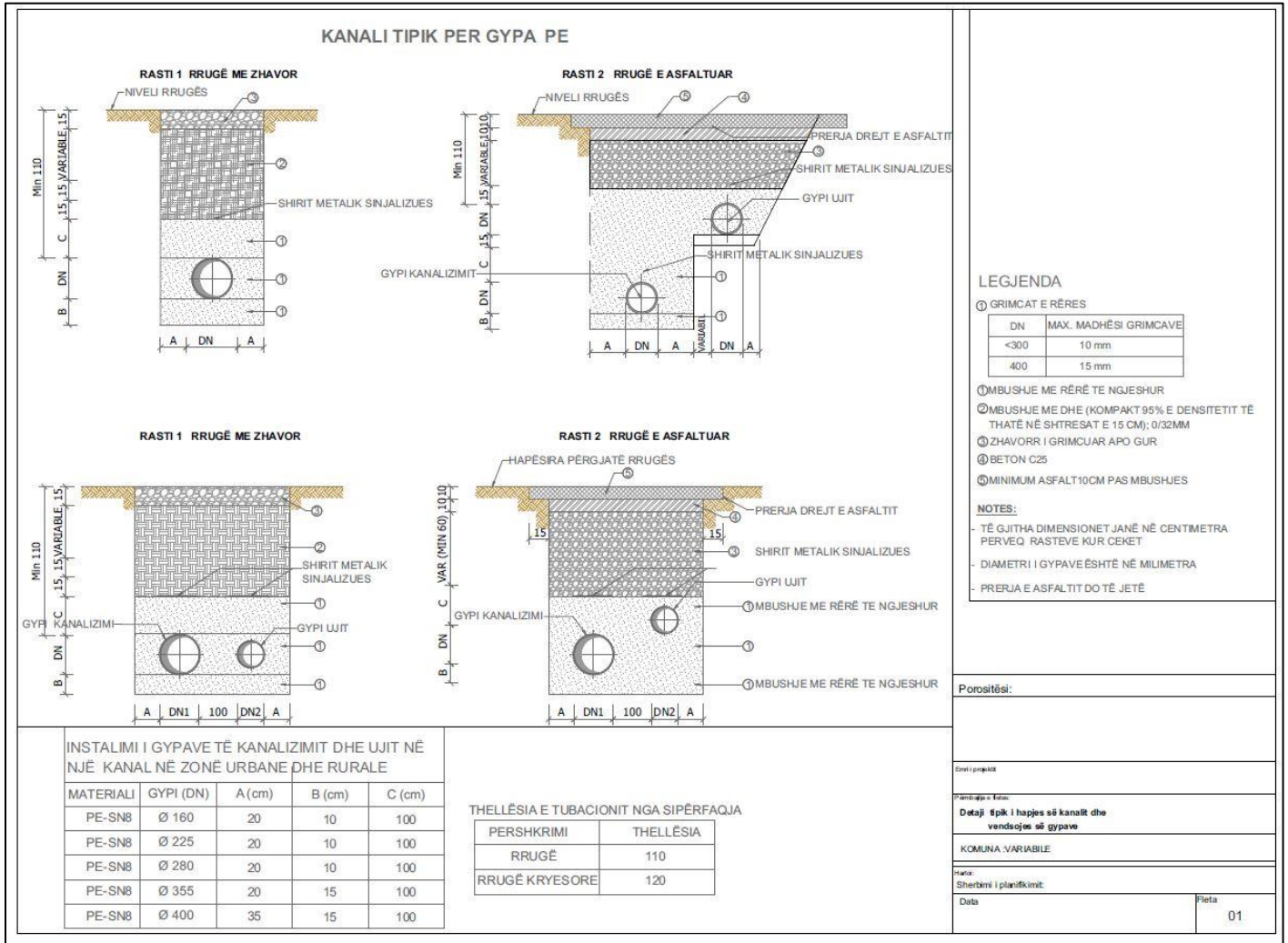

Figura 24: Detali i vendosjes së gypave të ujit dhe kanalizimit në një kanal në zona urbane dhe rurale, në riparimin e infrastrukturës së vjetër dhe investime të reja.

9.2. KANALIZIMI I UJËRAVE TË ZEZA

Bazuar në planet zhvillimore sektoriale të hartuara si pjesë e Planit Zhvillimorë Komunal, Planit Zhvillimor Urban dhe Planit Rregullues Urban të Obiliqit por edhe duke marr parasysh gjendjen ekzistuese të sistemit të kanalizimeve, HZK-së në udhëzimin administrativ ka planifikimin infrastrukturës teknike si: Kapacitetin dhe shtrirjen e rrjetit, ndërtesat përcjellëse, shiritat mbrojtës dhe pajisjet për rrjetin e ujësjellësit, kanalizimit, impiantet për trajtimin e ujerave të zeza dhe drenazhimit.

Sipas Ligjit të ujëra Nr 04/L-147 të gjithë shfrytëzuesit e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore, janë të obliguar që gjatë shkarkimi të ujërave të shfrytëzuara, të mos shkaktojnë veprime të dëmshme në mjedisin rrethues dhe sferat tjera të mjedisit.

▪ Kapaciteti

Infrastruktura e rrjetit të kanalizimit të ujërave të ndotura, e cila përfshin tubacionet kryesore, d.m.th. primare, sekondare, pusetat etj. është e projektuar dhe ndërtuar gjatë viteve 1970, 1985, 1990, 2000, 2011, e cila ka përfshirë fillimisht pjesën urbane të qytetit. Sot,

¹⁸ Rregullorja NR 10-2019 ARRU

punimet për zhvillimin, mirëmbajtjen dhe zgjerimin e rrjetit të kanalizimit bëhen në vazhdimësi. Rrjeti i kanalizimit, përveç grumbullimi të ujërave të ndotura urbane, grumbullon edhe ujërat atmosferike. Shkarkimi i ujërave të ndotura bëhet në tetë pika shkarkuese pa trajtim paraprak në lumin “Sitnicë”. Derdha e ujërave të zeza-sanitare nëpër sipërfaqe të hapura në ato vendbanime që nuk kanë qasje në rrjet të kanalizimit dhe shkarkimi i ujërave të zeza-sanitare të pa trajtuara në lumenjtë “Llap”, “Drenicë” dhe “Sitnicë” janë probleme që kërkojnë zgjidhje të menjëhershme. Andaj, ndërtimi i rrjetit të kanalizimit dhe ndërtimi i impiantit për trajtimin e ujërave të zeza-sanitare, është çështje që kërkon zgjidhje të shpejtë.

Ky rrjet ka shtrirje në 17 vendbanime apo 95% të vendbanimeve të tërë komunës, por në të nuk ka qasje e tërë popullata e këtyre vendbanimeve. Sipas të dhënave nga institucionet komunale të Obiliqit, rreth 90% e popullatës ka qasje në rrjetin e kanalizimit. Ky rrjet shtrihet në Obiliq të Ri, Obiliq të Vjetër, Mazgit 1, Mazgit 2, Kryshefc, CërkvenaVodicë, Plemetin, Muzakaj, Raskovë, Bakshi, Llazarevë dhe Baimofc, Sibovc, Kozaricë, Hamidi, Shipitullë, Hade. Pjesa e fshatit Orloviq që shtrihet në territorin e komunës së Obiliqit ka rrjet të kanalizimit. Rrjeti shumë i vjetër i kanalizimit dhe derdha e ujërave fekale të papërpunuar në lumin Sitnica, janë probleme që kërkojnë zgjidhje të ngutshme. Andaj renovimi i rrjetit dhe ndërtimi i impiantit për përpunimin e ujërave fekale i cili do të shfrytëzohet edhe nga komunat fqinje, shihen si zgjidhje të këtyre problemeve. Bazuar në gjendjen ekzistues të rrjeteve të kanalizimit të ujërave të ndotura dhe atmosferike dhe numrit të prognozuar të banorëve, në PZHK janë identifikuar projektet të cilat kanë nevojë të zhvillohen:

1. Ndërtimi i impiantit dhe kolektorëve për trajtimin e ujërave të zeza në komunën e Obiliqit ;
2. Kycja e të gjitha rrjeteve të kanalizimit në kuadër të kolektorëve;
3. Zgjerimi dhe rehabilitimi i rrjeteve të reja dhe atyre ekzistuese;
4. Zgjerimi i shërbimeve me kanale për largimin e ujërave atmosferik;
5. Ndarjen e ujërave të zeza nga ato atmosferike
6. Zgjerimi i shërbimeve me kanale për largimin e ujërave atmosferik;

Për gjithë projektet e cekura (reja) kapaciteti i tubave si për ujerat e ndotura, atmosferike si dhe ato industriale projekcioni i tyre duhet të behet sipas normave teknike të planifikimit hapësinor.

▪ Shtrirja e rrjetit të kanalizimit

Në planet zhvillimore Sektoriale dhe në Planit Zhvillimore Komunal (PZHK) janë identifikuar disa prioritete në ndërtimin e rrjetit të kanalizimeve të ujërave të zeza dhe Impiante për trajtimin e ujërave të tilla, për të cilat do të duhet të caktohen edhe kushtet e zhvillimit në mënyre që zhvillimi i tyre të jetë më i lehtë dhe më cilësor dhe duhet të jetë në përputhje me Direktivat e BE së.

Në Planin Zhvillimor Komunal, në planin e veprimit është planifikuar zëvendësimi dhe ndërtimi i rrjetit të kanalizimit të ujërave të zeza në pjesën Urbane dhe Vendbanimet si:

Pas hartimit të Hartës Zonale të komunës së Obiliqit çdo shtrirje e rrjetit qoftë në funksion të përmbushjes së **planit të Veprimit-** ku theksohet Zëvendësimi i rrjetit të kanalizimit, ndërtimi i kolektorëve dhe ndërtimi i impiantit për trajtimin e ujërave të zeza, duhet bëhet një projekt ideor dhe kryesor, projekti duhet të përgatitet nga komuna dhe kompania Rajonale e Ujit “Prishtina” dhe akterët tjerë të rëndësishëm (qytetarët, bizneset, OJQ dhe hisedarët e tjerë të zonës për të cilën kryhet projekti), projektet të cilat hartohen duhet të jenë në përputhje me ligjet aktuale në fuqi, normat teknike, dhe direktivat e BE-se dhe materialet të cilat përdoren duhet të jene në përputhje me standardet DIN apo ISO.

Shtrirja e rrjeteve të cilat do të riparohen duhet të behet sipas normave të planifikimit hapësinor, ligjeve dhe udhëzimeve në fuqi, vetëm në rastet ku nuk lejojnë mundësitë në terren të aplikohet një rregull i tillë, apo bien ndesh me rregulla tjera dhe në rastet kur zgjidhja inxhinierike ose edhe aspekti ekonomik, financiar e mjedisorë e favorizojnë një zgjidhje më të qëndrueshme në segmente të caktuara të zonës.

Shtrirja e rrjeteve brenda projektit duhet të bëhet në harmoni me kushtet për përzgjedhjen e lokacionit të cilat janë të specifikuar të kushtet zhvillimore për projektin

Gjatë hartimit të projekteve kryesor duhet të paraqitet me kujdes detalet e pusetave dhe materialeve të përdorura.

Dhe me këtë duhet të ndahen ujerat e zeza dhe Industriale nga ato atmosferike (drenazhimet), të trasohet rrjeti i ndare në mënyre që trajtimi i tyre të behet veçantë dhe objektet për pastrimin e këtyre ujërave të dimensionohen me dimensione reale, trajtimi i tyre të jetë real dhe shfrytëzimi të jete racional me destinacione sipas nevojave të qytetareve.

-Gjatë projektimit hartuesi i projekteve duhet t'i ketë parasysh edhe zgjidhjen e sistemit të kanalizimit-sipas ndarjes.

Rrjeti i ndarë

Duhet të trasohen dy rrjeta të kanalizimit paralele: Në mënyrë që në njërin anë të rrjedhin ujërat e zeza dhe industriale deri te stacioni për pastrim dhe pastaj lëshohen në recipient dhe rrjeti i dytë (atmosferik), më i cekët i cili ndërtohet në nivelin e rrugës dhe i përcjell ujërat atmosferik deri te pranuesi (recipienti) , pa pastrim. Edhe për arsyeje se ndërtohen dy rrjeta të kanalizimit, kjo mënyra ka përparësi të

shumta: stacioni për pastrim ka dimensione më të vogla; rrjetat munden të ndërtohen në etapa (fillimisht për ujërat e zeza); janë të nevojshme investime fillestare më të vogla etj.

Sistemi i gjysme i ndarë

Rrjeti gjysmë-ndarës i largon ujërat e zeza dhe industriale në një rrjet të kanalizimit kurse ato atmosferike në tjetër. Ndërmjet këtyre dy rrjetave ekziston pika e përbashkët në lloj të shahtës kapërderdhëse (Owerflow chamber).

-Në Obiliqit ne ndertimet apo zonat e reja duhet te aplikohen sistemi i ndar i kanalizimeve dhe ne zonat (ekzistuese) sistemi gjysem i ndarë. Në HZK do të paraqiten kushtet e nevojshme dhe të domosdoshme për zhvillimin e projekteve të kanalizimit dhe objekteve tjera përcjellëse të bazuara ne Raportet Sektoriale dhe Planet zhvillimore Komunale (PZHK).

▪ **Ndërtesat përcjellëse-kanalizimi**

Objektet përcjellëse përfshijnë:

- Pusetat kontrolluese;
- Objektet për ndarjen e kanalizimeve te përbashkëta (Ower Flow Chamber);
- Stacioni i pompave;
- Fabrikat për trajtimin e ujerave te zeza.

Pusetat Kontrolluese

Për te kontrolluar funksionimin e rrjetit te kanalizimit si dhe për te pastruar e mirëmbajtur tubat, ndërtohen puseta kontrolluese. Si ne pjesën Urbane ashtu edhe atë rurale ne sistemet e vjetra zakonisht nuk janë aplikuar rregullat e vendosjes se pusetave te kontrollit sipas normave teknike te projektimit.

Gjate planifikimeve dhe hartimit te projekteve te reja Komuna duhet zbatuar me përpikëri Kushtet e projektimit dhe ndërtimit (zbatimit) te pusetave kontrolluese. Te gjitha materialet te cilat përdoren për ndërtimin e pusetave duhet të jenë me standarde te larta dhe sipas ligjeve aktuale ne fuqi.

-Objektet për ndarjen e kanalizimeve të përbashkëta-përziera (Owerflow Chamber);

Janë objekte konstruksioni te cilat aplikohen të kanalizimet e përbashkëta-përziera, zakonisht aplikohen në zona urbane ku nuk mund të bëhen ndarja e veçantë e tubave atmosferik dhe ujerave te zeza brenda një zone te caktuar.

Praktikohen të zbatohen në zona afër lumenjve apo kanaleve te mbyllura.

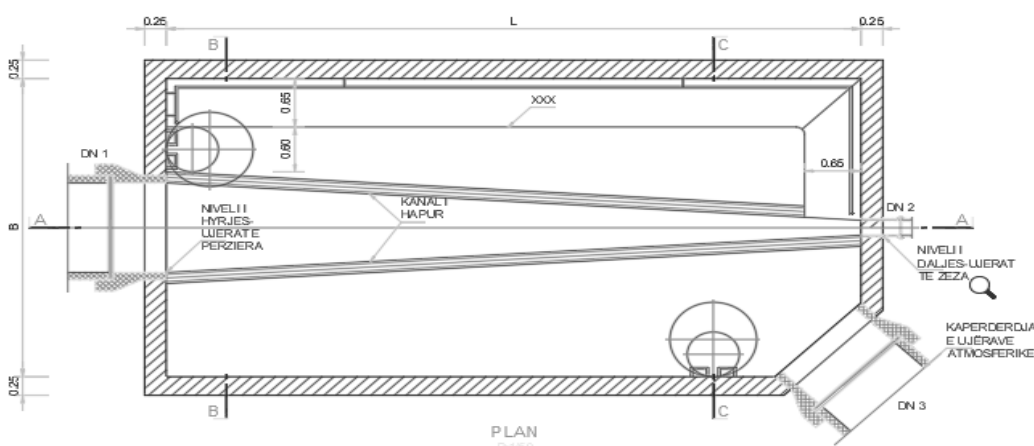

Figura 25 Puset për ndarjen e ujerave te përziera (Owerflow Chamber)

Stacioni i pompave;

Vendlokacioni i pompave (stacioni i pompave) duhet të jene të projektuar ne vende me te përshtatshme dhe sipas normave dhe standardeve për pajisje të tilla. Për llogaritje duhet shfrytëzuar normat e lejuara sipas DIN-it, EC dhe dispozitave ligjore në fuqi.

Impiantet industriale

Autoritetet mjedisorekomunale duhet gjithmonë të kërkojnë nga bizneset e mëdha, në veçanti ato që prodhojnë sasi të mëdha të ujëra ve të zeza, ujëra të zeza me koncentrim të lartë të ndotësve ose lëndëve ushqyese, dhe mbeturinave të rrezikshme të lëngëta që të sigurojnë objektet e veta për impiantet për trajtim, të cilat që kontrollohen rregullisht nga institucionet e pavarura. Në sajë të natyrës bujqës

ore të ekonomisë vendore në Obiliqi, fokusi bie vetëm në sistemet për trajtimin e ujërave të zeza komunale (amvisërisë), të cilat mund të konsiderohen si burime kryesore të ujërave të zeza.

-Impiantet industriale të përbëra nga më shumë halla punuese dhe ndërtesa administrative (ekonomi të bujqësisë), duhet të kenë rrjetin e vetë vetanak të oborrit prej gypave, pusetave kontrolluese dhe stacionin pastrues.

Po ashtu komuna duhet të krijojë dhe të zbatojë rregullore lokale që sigurojnë trajtimin e duhur të mbetjeve industriale dhe ujërave të zeza.

Edukimi i bizneseve dhe publikut mbi rëndësinë e menaxhimit të qëndrueshëm të mbetjeve dhe ndikimin e ndotjes në mjedis dhe shëndetin publik.

Inkurajimi dhe mbështetja e përdorimit të teknologjive të reja dhe metodave inovative për trajtimin e mbetjeve industriale dhe reduktimin e ndotjes.

Ndarja e ujërave të ndotura

- Ujërat e ndotura shtëpiake;
- Ujërat e ndotura nga sektorë të ndryshëm industrial;
- Ujërat e përziera/urbane (të cilat mund të jenë ujëra të ndotura shtëpiake, ose përzierje e ujërave shtëpiake dhe industriale dhe/ose ujëra atmosferikë/drenazhës).¹⁹

▪ Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit

Infrastruktura e ndërtesave ose pajisjeve për trajtimin e ujërave të ndotura, duhet të planifikohet në lokacionet, si në vijim:

1. Në parcela kadastrale zhvillimore mesatare nga 5-10 ha;

Në afërsi dhe në drejtim të rrjedhës së jashtme të lumit;

Me qëllim të shkarkimit të ujërave të trajtuara;

Në largësi nga lokacionet e ekspozuara ndaj rreziqeve natyrore- vërshimet;

Në lokacione jashtë vendbanimeve, dhe të izoluar nga vendbanimet;

Në 6.60 m në largësi nga vija ndërtimore, në rrugë me gjerësi 7.0 m dhe shteg për këmbësor përgjatë rrugës me gjerësi 1.50 m;

Në 6.00 m në largësi nga vija ndërtimore, në rrugë me gjerësi 6.0 m dhe shteg për këmbësor përgjatë rrugës me gjerësi 1.00 m;

Trasohet në kuadër të njërit shteg për këmbësor përgjatë rrugës, në rrugët me gjerësi 5.00 m dhe shteg për këmbësor përgjatë rrugës me gjerësi 1.00 m.²⁰

▪ Kushtet e vendosjes së gypave sipas kategorisë së rrugës:

Kushtet për hartimin dhe ndërtimin të projekteve të kanalizimeve të ujërave të zeza sipas kategorisë së rrugëve janë:

1. Gypat e kanalizimit të ujërave të zeza duhet të trasohen në aksin e rrugës.
2. Thellësia minimale e vendosjes së gypave duhet të jetë 1.0 m nga pjesa e sipërme e gypit;
3. Gjerësia e kanalit merret nga normativa duke ju referuar, Normat e gjerësisë së kanalit të kanalizimit;
4. Diametri i gypave përcaktohet me Llogari hidraulike; Varësisht nga numri i banoreve të cilët jetojnë në atë zone

(Varësisht nga koeficienti i ndërtimit dhe destinimit të zonës);

5. Distanca në mes të pusetave duhet të jete nga 20 deri në 60 m,²¹

9.3. RRJETI I DRENAZHIMIT I RRESHJEVE ATMOSFERIKE

Sipas udhëzimit administrativ mbi Normat Teknike të Planifikimit Hapësinor të përgatitur nga MMPH: Rrjeti i Kanalizimit apo Infrastruktura e Kanalizimit përbëhet nga:

1. Rrjeti Primar (Kolektorët),
2. Rrjeti sekondar (Kanalet nëpër lagje) dhe
3. Rrjeti terciar (Kuçjet shtëpiake)

¹⁹ UA mbi normat teknike të planifikimit hapësinor

²⁰ UA mbi normat teknike të planifikimit hapësinor

²¹ UA mbi normat teknike të planifikimit hapësinor

4. Stacionet e pompimit për largimin e ujërave të tepërta;
5. Drenazhet;
6. Kolektorët për pranimin dhe transportin e ujërave deri në Impiant për trajtim;
7. Ndërtesat (fabrikat) dhe pajisjet për trajtimin e ujërave të ndotura;
8. Deponitë për materiet e ndotura;
9. Zonat e shkarkimit të ujërave të trajtuara.²²

▪ Kushtet e vendosjes së gypave të sipas kategorisë së rrugës:

Kushtet për hartimin dhe ndërtimin e projekteve të kanalizimeve të ujërave të drenazhimit (reshjeve atmosferike) sipas kategorisë së rrugëve janë:

1. Gypat e kanalizimit të ujërave atmosferike (drenazhit) duhet të trasohen në njërin nga skajet e rrugës apo trotuarit;
2. Thellësia minimale e vendosjes së gypave duhet të jetë 1.0 m nga pjesa e sipërme e gypit;
3. Gjerësia e kanalit merret nga normat për gjerësi të kanaleve;
4. Diametri i gypave përcaktohet me Llogari hidraulike; Varësisht sipërfaqja ku trajtohen reshjet;
5. Distanca në mes të pusëve duhet të jete nga 20 deri në 60 m;
6. Distanca e ujëmbledhësve duhet të jete nga 20 deri në 30m.

Kanalizimet Atmosferike të cilat janë parapare në Planin Zhvillimor Komunal (Në Planin e Veprimit) janë:

1. Ndërtimi i drenazhimit në gjitha rrugët e reja të cilat planifikohen të ndërtohen në zonën urbane;
2. Ndërtimi i gypave të vjetër dhe zëvendësimi i tyre me të ri në zonën urbane;
3. Ndarja e ujërave të ndotura nga ato atmosferike në pjesët ku sistemi është i përbashkët.²³

▪ Kushtet zhvillimore të rrjetit drenazhimit i reshjeve atmosferike

Në hartimin e Planit Zhvillimor Komunal (PZHK) janë identifikuar disa prioritete të cekuar më lart në ndërtimin e rrjetit të kanalizimeve të ujërave atmosferike për të cilat do të duhet të caktohen kushtet e zhvillimit në mënyrë që zhvillimi i tyre të jetë më i lehtë dhe më cilësor dhe duhet të jetë në përputhje me Direktivat e BE së.

Në këtë dokument do të paraqiten kushtet e përgjithshme të cilat mundësojnë hartimin e projekteve dhe zhvillimin e tyre në mënyrë që të sigurojnë kryerjen e punëve me kualitative dhe në përputhje me të gjitha rregullat dhe standardet teknike në fuqi si dhe konform normave EC dhe DIN për ekzekutimin e punimeve në sistemin e largimit të ujërave të zeza dhe Impiantët për pastrimin e këtyre ujërave.

Kushtet zhvillimore për ndërtimin e rrjetit të drenazhimit të reshjeve atmosferike janë të ngjashme si të kanalizimit i ujërave të zeza të cilat janë përshkruar në këtë dokument.

▪ SISTEMET- RWH, për vjeljen e ujit të stuhisë- atmosferik

Ndërtimi i sistemeve RWH (në anglisht: Rainwater Harvesting) - mundësojnë vjeljen, grumbullimin e ujërave të shiut që bien në sipërfaqe të tokës ose në çatitë e ndërtesave dhe përdorimi i tij pastaj për ujitjen e hapësirave të gjelbra, pastrimi i rrugëve apo trotuareve para se uji të shpërndahet në kolektorë- recipient. Ndërtimi i këtyre sistemeve në një të ardhme mendohet të ketë një rol kyç në “Menaxhimin e Integruar të Ujërave Urbane” dhe jo vetëm.

Përpos në zvogëlimin e normës për përdorim të ujit për frymë në ditë, këto sisteme mund të kenë impakt pozitiv edhe në parandalimin-reduktimin e përmbajtjeve në rast të paraqitjes së ujërave të mëdha apo siç njihen me termin “shirat e stuhisë”.

Në fakt, në disa vende (si në Mbretërinë e Bashkuar) instalimi i sistemeve RWH tani janë një domosdoshmëri para se klienti të pajiset me një leje ndërtimi, sidomos në zonat ku janë të rrezikuara nga përmbajtjet apo në zonat që sistemi ekzistues i kanalizimit nuk mund të absorbojë sasinë e ujërave të stuhisë.

Sistemet RWH për vjeljen e ujit të shiut mund të bëhet në nivel individual- familjar (modeli 1), apo në nivel komuniteti apo biznesi (modeli 2) si në zonat urbane ashtu edhe në ato rurale.

MODELI 1: Modeli tipik i përshtatshëm për një shtëpi banimi.

Sipërfaqja e sipërme e çatisë = 650-750 metra katrorë

²² UA mbi normat teknike të planifikimit hapsinor

²³ UA mbi normat teknike të planifikimit hapsinor

Sipërfaqja e nevojshme për ndërtimin e R.W.H = 6 deri 8 metra katrorë.

Ideale për banim të vogël me hapësirë të lirë.

I përshtatshëm për shtresa të forta dhe ujëra nëntokësore më shumë se 30 metra

MODELI 2: Modeli tipik i përshtatshëm për ndërtesa komerciale, rezidenciale dhe vende publike. Sipërfaqja e sipërme e çatisë = 1400-1500 metra katrorë

Sipërfaqja e nevojshme për ndërtimin e R.W.H = 15-20 metra katrorë.

Ideale për komerciale, ndërtesa dhe vende publike, etj.

I përshtatshëm për shtresa të forta dhe ujëra nëntokësore më shumë se 30 metra.

Sistemi RWH zakonisht përbehet prej tre komponentëve kryesore:

Vjelja e ujit nga sipërfaqja e tokës apo çatitë e ndërtesave dhe transportimi i tij deri te objekti për magazinim- depozitim.

Rezervuari për magazinimin- depozitimin e ujit te vjelur me sistem trajtimi

Sistemi i pompimit- shfrytëzimit i ujit.

Nëse kemi të bëjmë me sisteme individuale që janë të destinuara vetëm për një shtëpi, atëherë llogaritja e grumbullimit dhe ruajtjes së ujit bazohet në sipërfaqen e çatisë dhe sipërfaqen e kopshtit të shtëpisë. Siç mund të shihet në modelin 1, këto objekte nuk zënë sipërfaqe të mëdha dhe ndërtohen nën nivelin e tokës.

Ndërsa, nëse kemi të bëjmë me një lagje ku numri i shtëpive është më i madh apo për ndonjë objekt biznesi apo ndonjë institucion, atëherë modeli 2 është i përshtatshëm sepse ka mundësi të ruajtjes më të madhe të ujit për shkak të kapacitetit të rezervuarëve por edhe sipërfaqeve të çatitë dhe hapësirat e gjelbra janë shumë më të mëdha.

Për të dy modelet, në dimensiononimin e tyre duhet të merren parasysh edhe të dhënat e reshjeve në vendbanimin ku synohet të ndërtohen.

Natyrisht, rrjeti i grumbullimit të ujërave atmosferike apo shiut te stuhisë, duhet të lidhet me rezervuarët që ruajnë ujin, si dhe me kulluesit e shiut në kopsht, oborre apo hapësira të gjelbra. Pjesë e këtij sistemi është edhe sistemi i pompimit dhe rrjeti i shpërndarjes për shfrytëzimin e ujit kur ka nevojë për ujitje të hapësirave të gjelbra.

Dihet se uji i shiut gjatë rrjedhjes nga çatitë e shtëpive, banesave apo edhe sipërfaqeve të kopshteve, trotuareve apo edhe rrugëve nuk mund të jetë i pastër dhe i gatshëm për përdorim, qoftë edhe për ujitje të hapësirave të gjelbra.

Për këtë arsye, është e nevojshme që vetë sistemi të ketë edhe një sistem filtrimi i cili kryesisht përmban shtresa të rërës kuarci të madhësive të ndryshme si dhe një shtresë guri qymyri (karboni aktiv) që mundëson largimin e aromës së pakëndshme sidomos kur uji mund të qëndrojë për një kohë të gjatë.

9.4. RRJETI I ENERGJISË ELEKTRIKE– KAPACITET AKTUALE

Në komunën e Obiliqit ka një rrjet të shtrirë mjaft të dendur në pronësi të ndërmarrjeve energjetike të cilat menaxhojnë me rrjetin kombëtar si KEK-ut, KOSTT-it dhe KEDS-it. Kjo dendësi e rrjetit ka ndikim si në aspektin mjedisor po ashtu edhe vizual, pasi që në këtë komunë ndodhen dy termocentralet TC Kosova A 220/110/35 kV dhe TC Kosova B, 400/220 kV.

Këto nënstacione janë pika të forta të sistemit elektro-energjetik të Kosovës, prej nga dalin një numër i madh i linjave 400 kV, 220 kV dhe 110kV.

Pastaj në territorin e komunës së Obiliqit janë të shtrira mihjet sipërfaqësore nga të cilat bëhet furnizimi i termocentraleve me thëngjill, nënstacionet Kosova B dhe Kosova A.

Konsumi i komunës së Obiliqit furnizohet nga nënstacionet 35/10 kV dhe atë: **Mazgiti, Bardhi dhe Fushë Kosova**. Duhet theksuar se me rrjetin e nivelit energjetik 400/220/110 kV menaxhon KOSTT-i, ndërsa që rrjeti distributiv është nën menaxhim të ndërmarrjes shpërndarëse KEDS. Për furnizimin e mihjeve sipërfaqësore MS Bardhi dhe asaj Mirashi, furnizimet e pajisjeve për nevoja të elektranave si dhe mbarë konsumin brenda nënstacioneve është përgjegjës KEK-u.

Rrjeti i transmisionit në komunën e Obiliqit përbëhet nga:

- Linjat 400 kV, 220 kV dhe 110 kV
- Nënstacion 400/220 kV
- Nënstacion 220/110 kV
- Nënstacionet 110/35) kV.

Linjat 400 kV që kalojnë nëpër komunën e Obiliqit janë:

- Linja 400 kV numër 445/1 NS Kosova B-TC Kosova BG1,
- Linja 400 kV numër 445/2 NS Kosova B-TC Kosova B,
- Linja 400 kV numër 420 NS Kosova B-NS Ferizajt 2,
- Linja 400 kV numër 437/1 NS Kosova B-NS Peja 3,
- Linja 400 kV numër 407 NS Kosova B-NS Nish,
- Linja 400 kV numër 408 NS Kosova B-NS Tiranë.

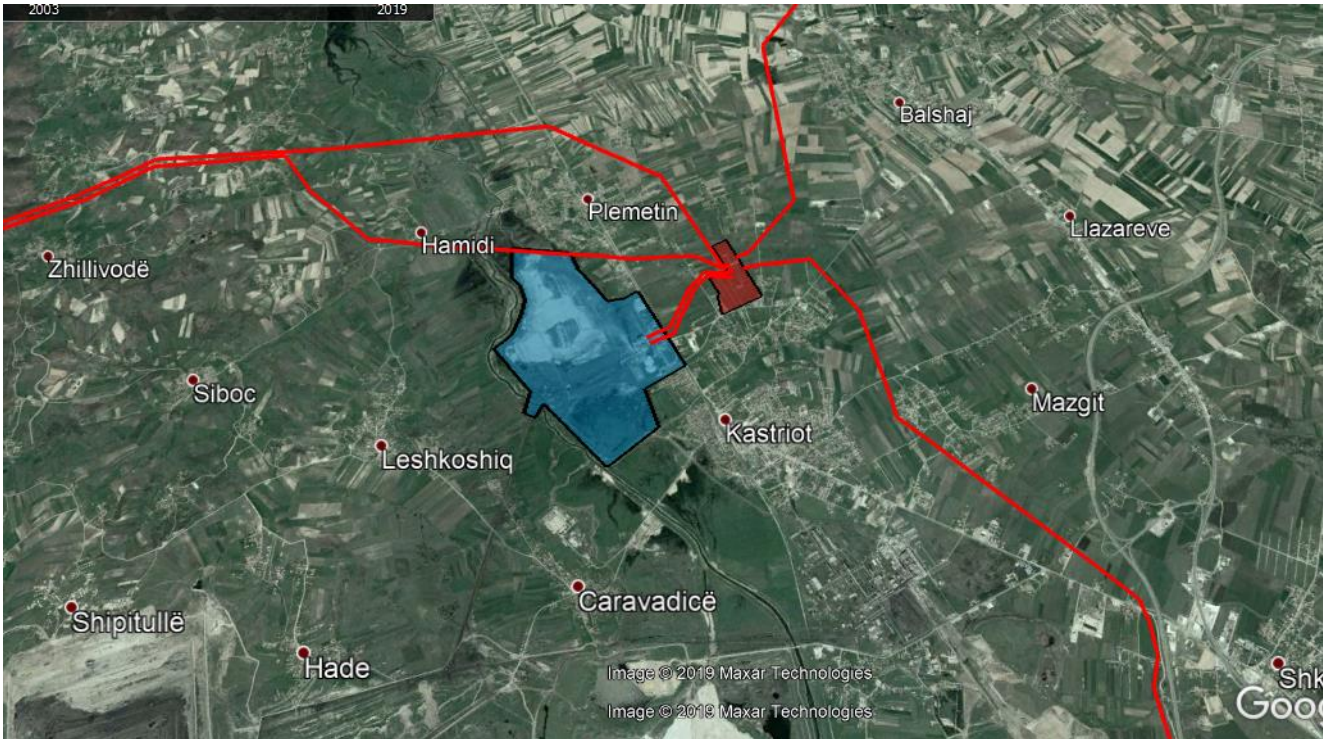

Figura 26. Shtrirja e rjetit 400 CV (linjat dhe nënstacionet)

Linjat 220 kV që kalojnë nëpër komunën e Obiliqit janë:

1. Linja 220 kV numër 2306 NS Kosova B-NS Kosova A,
2. Linja 220 kV numër 267 NS Kosova B- NS Kosova A.
3. Linja 220 kV numër 2304 NS Kosova B- NS Prishtina 4,
4. Linja 220 kV numër 2305 NS Kosova B- NS Prishtina 4,
5. Linja 220 kV numër 205/1 NS Kosova B- NS Podujeva,
6. Linja 220 kV numër 2298 NS Kosova B- SSH Drenas,
7. Linja 220 kV numër 293/1 NS Kosova B- SSH Drenas,
8. Linja 220 kV numër 290 NS Kosova B-TC Kosova B.

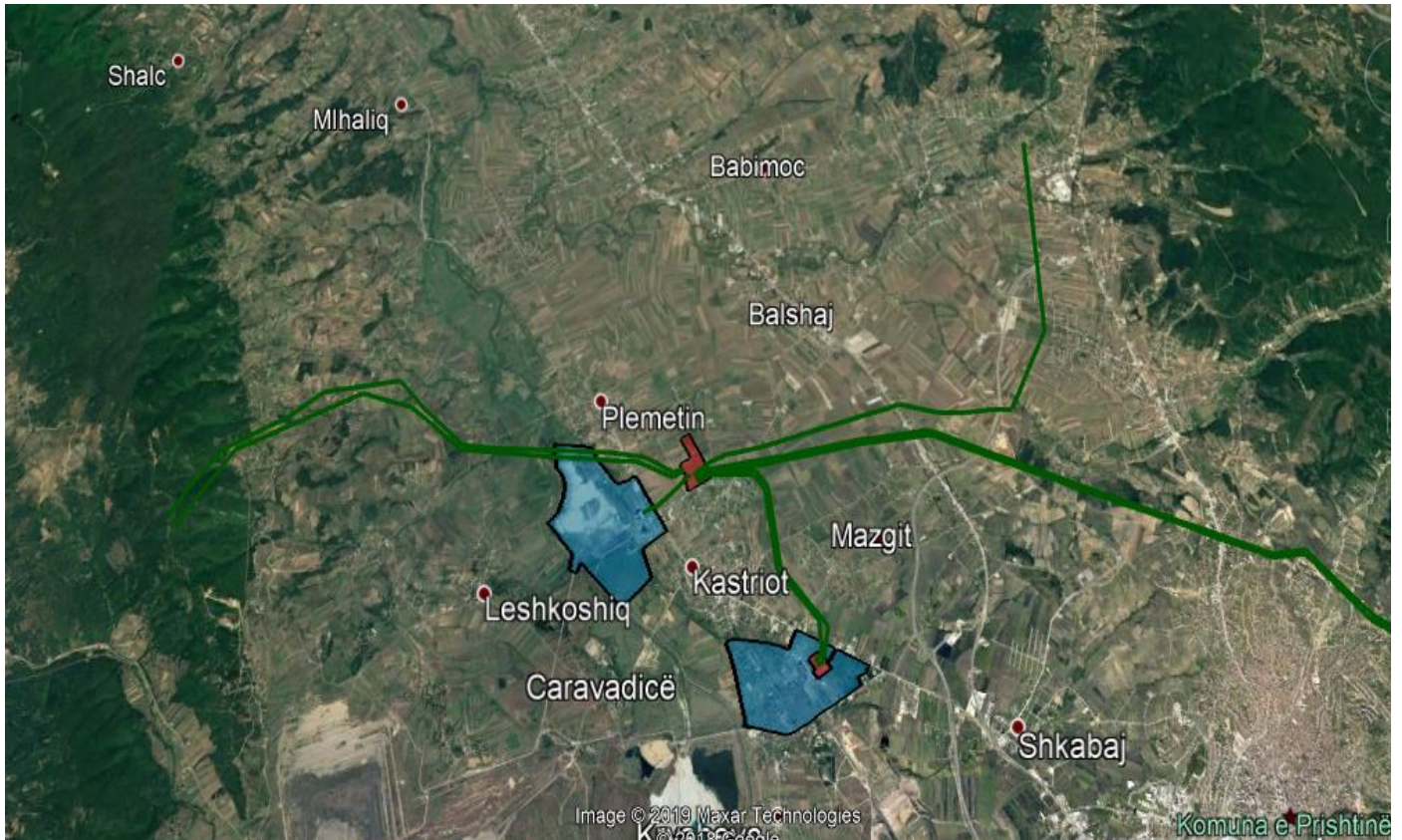

Figura 27. Shtrirja e rrjetit 220kV (linjat dhe nënstacionet)

Linjat 110 kV që kalojnë nëpër komunën e Obiliqit janë:

1. Linja 110 kV numër 1114 NS Kosova A-NS Prishtina 1,
2. Linja 110 kV numër 118/1 NS Kosova A-NS Prishtina 1,
3. Linja 110 kV numër 1139/1 NS Kosova A-NS Prishtina 3,
4. Linja 110 kV numër 112 NS Kosova A-NS Lipjani,
5. Linja numër 1807 NS Kosova A-NS Prishtina 5,
6. Linja numër 1808 NS Kosova A-NS Prishtina 5,
7. Linja 110 kV numër 1801 NS Kosova A-NS Bardhi.
8. Linja 110 kV numër 163/1 NS Kosova A-NS Bardhi.
9. Linja 110 kV numër 125/1 NS Kosova A-NS Vushtrria 2,
10. Linja 110 kV numër 163/2 NS Bardhi-NS Mitrovica 2.

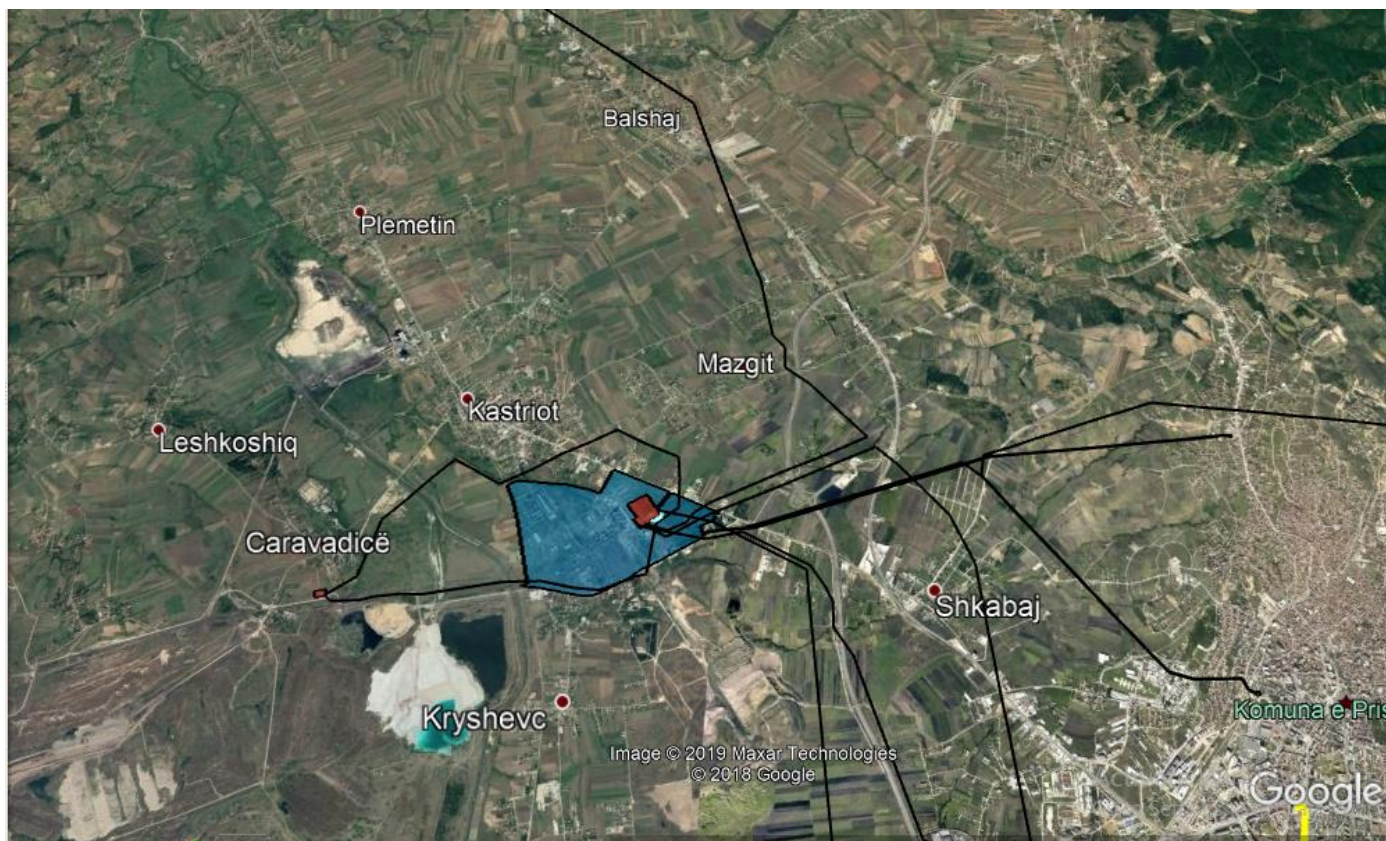

Figura 28. Shtrirja rrjetit 110 kV (linjat dhe nënstacionet)

Nënstacionet 400/220 kV, 220/110 kV dhe 110/35 kV.

1. NS Kosova B 400/220 kV, kapaciteti 3x400MVA=1200 MVA
2. NS Kosova A 220/110 kV , kapaciteti 3x150MVA=450MVA
3. NS Bardhi 110/35 kV, kapaciteti total 3x40 MVA=120 MVA

▪ **Rrjeti i shpërndarjes 10 kV.**

Furnizimin e rreth 22,255 banorëve apo rreth 6,606 konsumatorëve me energji elektrike bëhet nëpërmjet rrjetës distributive e cila menaxhohet nga KEDS-i dhe në këtë kuadër janë të angazhuar 127 transformatorë të cilët janë të vendosur nëpër lagjet dhe vendbanimet e komunës së Obiliqit.

Fshatrat dhe qyteti i Obiliqit furnizohen nga tre nënstacione energetike 35/10 kV dhe atë NS Mazgiti, NS Bardhi (Palaj) dhe një pjesë e konsumit nga NS F Kosova.

Më poshtë në tabelën mëposhtme janë paraqitur të dhënat për nënstacionet 35/10kV që furnizojnë konsumin e Obiliqit, pastaj drejtimet e fshatrave si dhe fuqitë e transformatorëve të instaluar në ato drejtime, si dhe numri i konsumatorëve që furnizojnë këto transformatorë.

Nënstacioni	Drejtimi	Fuqitë e trafostacioneve							Konsumatorë
		1,000	630	400	250	160	100	50	
NS Mazgiti	Breznicë	1,000	630	400	250	160	100	50	404
		0	0	0	3	7	2	0	
	2,070	0	0	0	750	1,120	200	0	979
	Llazarevë	1,000	630	400	250	160	100	50	
		2	2	3	3	1	2	0	
	5,570	2,000	1,260	1,200	750	160	200	0	1,697
	Lumi i Madh	1,000	630	400	250	160	100	50	
		0	4	9	9	6	3	0	
9,630	0	2,520	3,600	2,250	960	300	0	1,533	
Plemetin	1,000	630	400	250	160	100	50		
	0	6	2	12	2	2	0		
8,100	0	3,780	800	3,000	320	200	0		

	Shkabaj	1,000	630	400	250	160	100	50	855
		1	4	4	8	7	6	1	
	8,890	1,000	2,520	1,600	2,000	1,120	600	50	
	Qyteti	1,000	630	400	250	160	100	50	
Palaj 35/10kV		0	1	3	2	2	0	0	471
	2,650	0	630	1,200	500	320	0	0	
	PALAJ-Dalja 1	1,000	630	400	250	160	100	50	
	980	0	630	0	250	0	100	0	
F. Kosova 35/10kV	Kryshevc	1,000	630	400	250	160	100	50	399
			1	2	2		0		
	1,930	0	630	800	500	0	0	0	
Total	39,820	3	19	23	40	25	16	1	6,606

Tabela 77. Nënstacionet, fuqitë dhe numri i transformatorëve nga furnizohet Obiliqi

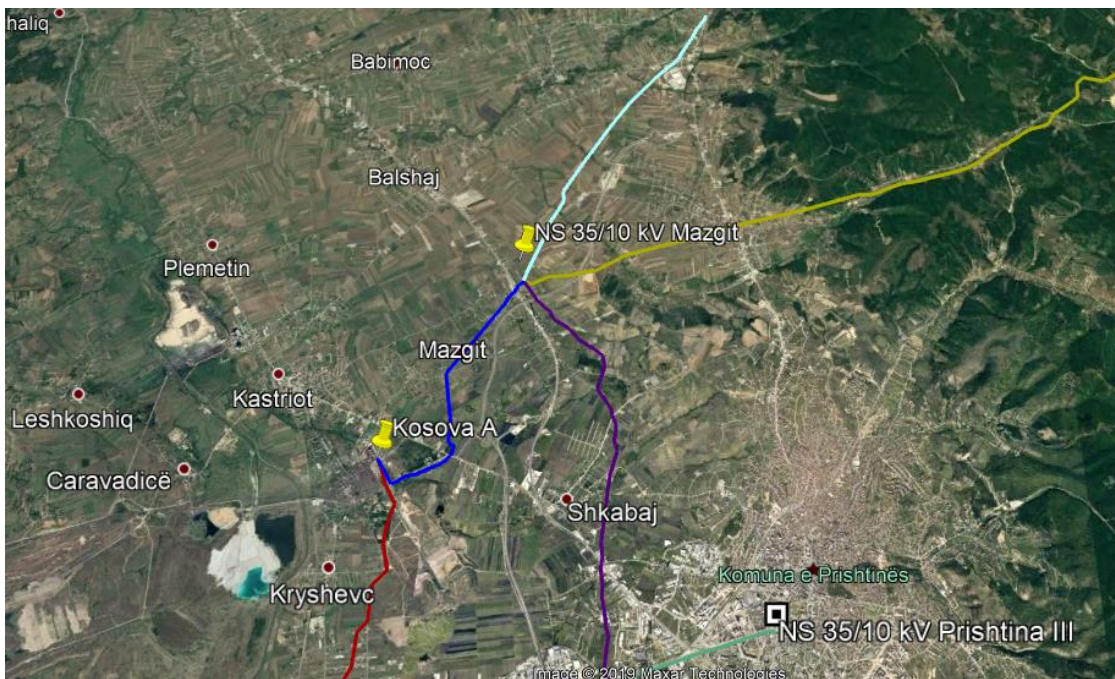

Figura 29. Paraqitja e shtrirjes së rrjetit 35 kV (linjat dhe nënstacionet)

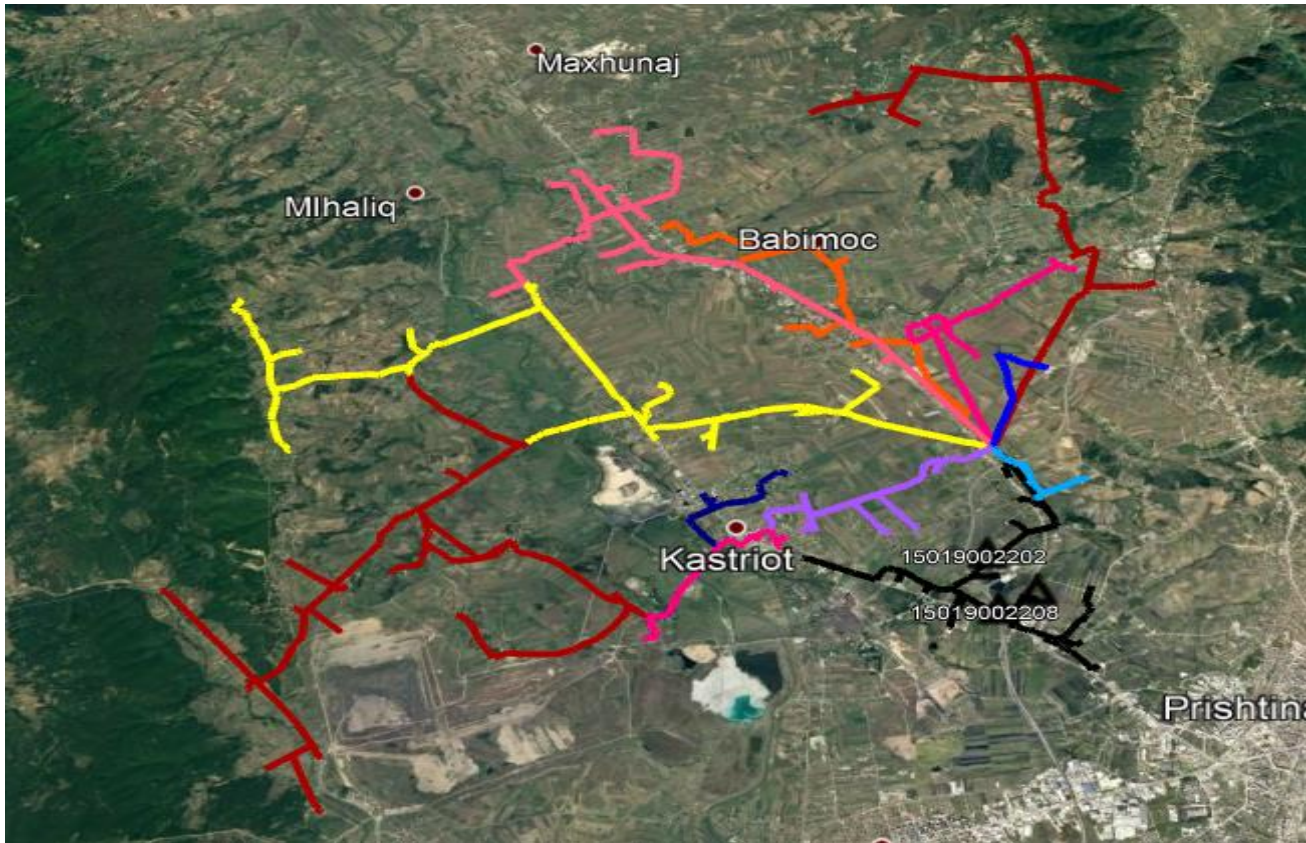

Figura 30. Paraqitja e shtrirjes së rrjetit 10 kV (linjat dhe nënstacionet)

▪ **Shiritat Mbrojtës rreth Stabilimenteve Energjetike.**

Me rastin e inicimit të procesit të ndërtimit të linjave dhe stabilimenteve energjetike, përpos kërkesave tjera ligjore dhe ekonomike është e nevojshme të sigurohen shirit mbrojtës (korridore) brenda të cilave ka shumë kufizime.

Shfrytëzimi i këtyre shiritave rregullohet me norma teknike si dhe me ligje përkatëse (UA) dhe më tutje këto konsiderohen si zona të sigurisë dhe shërbejnë për ndërtimin, shfrytëzimin dhe mirëmbajtjen e tyre në vazhdimësi. Për këtë qëllim për linja energjetike kabllorike nëntokësore duhet të sigurohen korridore:

Tabela 78 Korridoret që duhet të sigurohen për stabilimente energjetike –linja kabllorike nëntokësore ekzistuese dhe ndërtime te reja

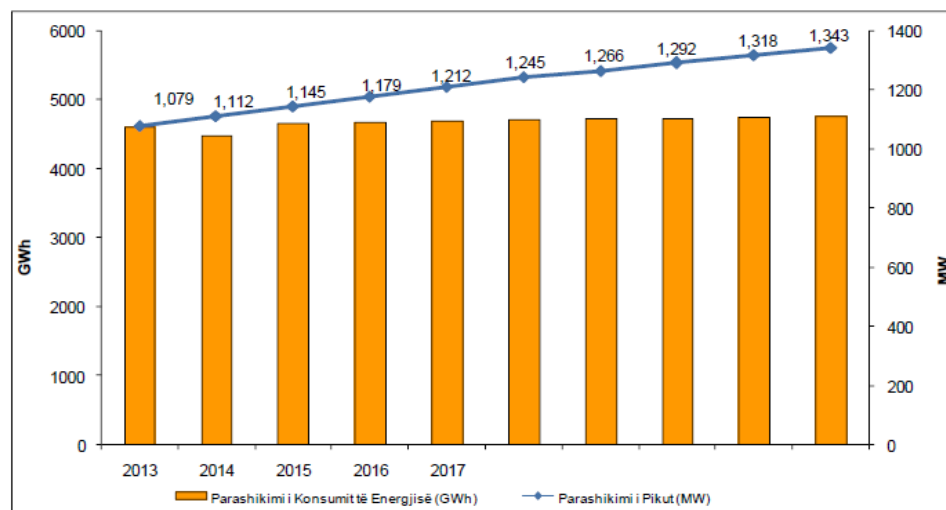
Nr	Linja kabllorike nëntokësore	Gjerësia (m) e korridorit përgjatë rrjetit ekzistues	Gjerësia (m) e korridorit përgjatë rrjetit të planifikuar
1	2x400 kV	10	16
2	400 kV	8	14
3	2x220 kV	8	14
4	220 kV	6	12
5	2x110 kV	6	12
6	110 kV	5	10
7	35 kV	3	5
8	20 kV	2	5
9	10 kV	2	5

Tabela 79 Korridoret që duhet të sigurohen për stabilimente energjetike –linja kabllorike nëntokësore ekzistuese dhe ndërtime te reja

Nr	Linja kabllorike ajrore	Gjerësia (m) e korridorit përgjatë rrjetit ekzistues	Gjerësia (m) e korridorit përgjatë rrjetit të planifikuar
1	2x400 kV	80	100
2	400 kV	70	80
3	2x220 kV	60	70
4	220 kV	50	60

5	2x110 kV	50	60
6	110 kV	40	50
7	35 kV	30	30
8	20 kV	20	20
9	10 kV	15	15

Kërkesat për energji elektrike në të ardhmen - duke parashikuar vlerat dhe formën e saj brenda horizontit të planifikimit janë esenciale për zhvillimin e operatorit të sistemit shpërndarës i rishikon dhe zhvillon parashikimin e ngarkesave maksimale 'pikut' dhe kërkesat për energji elektrike afatshkurtër dhe afatgjatë duke përdorur teknika të ndryshme matematikore. Kërkesat dhe parashikimet për konsum të energjisë janë paraqitur në figurën e radhës.

Grafiku 1 Parashikimi vjetor për konsum të energjisë elektrike *OSSH-ja

▪ Shiratat Mbrojtës rreth Stabilimenteve Energjetike.

Me rastin e inicimit të procesit të ndërtimit të linjave dhe stabilimenteve energjetike që përpos kërkesave tjera ligjore dhe ekonomike është e nevojshme të sigurohen shirata mbrojtës (korridore) brenda të cilave ka shumë kufizime.

Shfrytëzimi i këtyre shiritave rregullohet me norma teknike si dhe me ligje përkatëse (UA) dhe më tutje këto konsiderohen si zona të sigurisë dhe shërbejnë, për ndërtimin, shfrytëzimin, dhe mirëmbajtjen e tyre në vazhdimësi.

Tabela 80. Korridoret e linjave energjetike kablovike nëntokësore

Nr	Linja kablovike nëntokësore	Ekzistuese	Planifikuara
1	2x400 kV	10	16
2	400 kV	8	14
3	2x220 kV	8	14
4	220 kV	6	12
5	2x110 kV	6	12
6	110 kV	5	10
7	35 kV	3	5
8	20 kV	2	5
9	10 kV	2	5

Tabela 81. Korridoret e linjave energjetike ajrore

Nr	Linja ajrore energjetike	Ekzistuese	Planifikuara
1	2x400 kV	80	100
2	400 kV	70	80
3	2x220 kV	60	70
4	220 kV	50	60
5	2x110 kV	50	60
6	110 kV	40	50
7	35 kV	30	30

8	20 kV	20	20
9	10 kV	15	15

▪ **Zhvillimi dhe përmirësimi i rrjetit energjetik për nevojat e konsumit ne komunën e Obiliqit.**

- ✓ Shfrytëzimi dhe rregullimi i hapësirës brenda shiritave (korridoreve) të mbrojtura të linjave duhet të jetë në pajtim me udhëzimet e posaçme teknike dhe kushteve të organeve përgjegjëse ose personave juridik të autorizuar.
- ✓ Ndërtimi mbi kanalet kabllorike të linjave është i ndaluar, përjashtimisht është i lejuar ndërtimi i parkingjeve, terreneve sportive, infrastrukturës së ulët, por, duke siguruar qasje të lirë për hapjen e këtyre kanaleve.
- ✓ Hapësira nën largpërçues në parim nuk është e dedikuar për ndërtim të objekteve ndërtimore për banim, rekonstruktiv të objekteve banesore, rritje të bimëve të larta etj.
- ✓ Në rast të rindërtimit ne objekte ndërtimore banesore – kur rritet lartësia e këtyre objekteve, kjo duhet te behet ne pajtim me normat dhe standardet teknike ashtu qe te mos cenohet korridori i linjave.
- ✓ Kabllot e tensionit te lartë 110, 35, 20 kV e edhe nivelit me te lart, duhet te ndërtohen ne trase përgjatë rrugëve ne pjesët e tyre ku frekuenca e transportit është me e vogël dhe duke shmangur këmbët e urave, trotuarët etj .
- ✓ Ne vendet ku linja ajrore kalon ne kabllorike duhet te sigurohet hapësira për rreth shtyllës për vendosje te pajisjeve te TL me qasje te pa penguar ne pajtim me rregulloret teknike.
- ✓ Gjatë ndërtimit te një linje energjetike kabllore nëse kryqëzohet apo edhe ndërtohet ne afërsi te infrastrukturës tjetër, atëherë duhet te respektohen normat mbi distancat përkatëse, ashtu qe te mos manifestohen ndikime tjera negative.
- ✓ Rikonstruktimi i infrastrukturës energjetike duhet te bëhet duke shfrytëzuar korridoret ekzistuese dhe ne pajtim me rregulloren teknike, gjithnjë ku kjo është e mundur.
- ✓ Në të gjitha rrugët e asfaltuara, e posaçërisht ne zona urbane në njërën anë të trotuarit, duhet rezervuar për ndërtimin e kanalit kabllorik për shtrirjen e linjave dhe instalimeve tjera.

▪ **Forma e kanalit dhe pushtave për shtrirjen e rrjetit dhe instalimeve elektrike.**

Rekomandimet dhe rregulloret e lartshënuara obligojnë që SEE dhe SK të realizohen ashtu që:

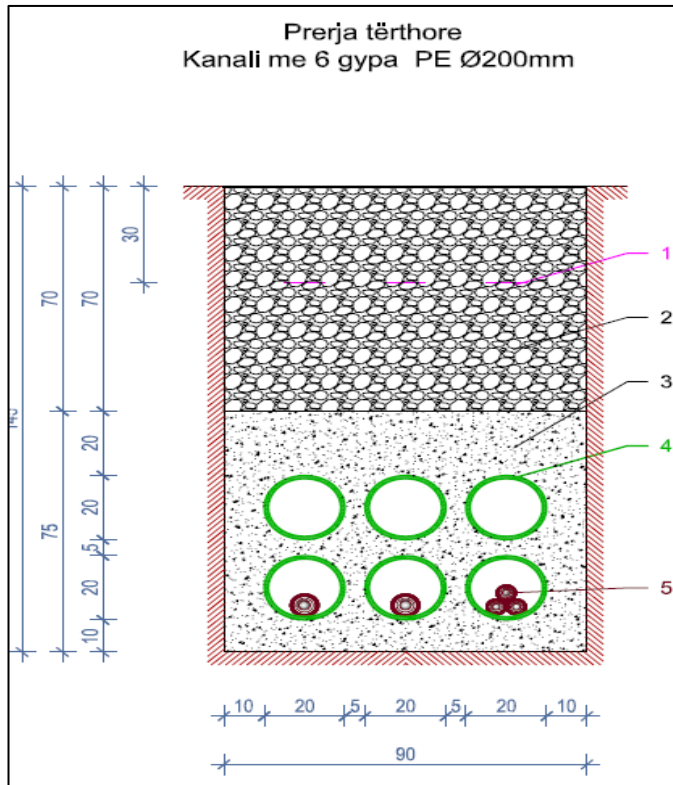
Në të gjitha rrugët e asfaltuara, në njërën anë të trotuarit, të rezervuar për këtë qëllim në thellësi mbi 750mm të ndërtohet i ashtuquajturë "kanalizimi kabllorik" – fig.1.

Numri dhe dimensionimi i gypave fleksibil të vendosur në kanalizimi kabllorik përcaktohet në varësi nga nevoja dhe do të ishte dashur të definohet në projektin detal – zbatues.

Zakonisht një kanalizim kabllorik përmban gypa të brinjëzuar me diametër prej 100mm, 160mm dhe 200mm që përforcohem me rërë.

Në këta gypa vendosen :

- ✓ Linja të tensionit 10(20)kV me kablllo XHP 49A 240mm². Me këtë bëhet furnizimi i trafostacioneve të blinduara me herës 10(20)/0.4kV dhe fuqi 400kVA, 630kVA dhe 1000kVA.
- ✓ Linja e tensionit 400/231V me kablllo PP00 4x95mm² për furnizimin e ndërtesave për banim kolektiv.
- ✓ Linja e tensionit 400/231V me kablllo PP00 4x25mm² ose 4x16mm² për furnizime të ndriçimit publik dhe banimeve individuale.
- ✓ Linja të kablllove të komunikimit (kablllo me fije optike apo STP 4x0.75mm²).

2.

Figura 31 Përgjatë trasesë së kanalizimit kabllorik duhet ndërtuar puseta me dimensione dhe forma të ndryshme sipas rastit dhe formave të përvetësuar nga KEDS.

- ✓ Pusetat kanë thellësi së paku 1.5-2.0 m dhe dimensione të brendshme së paku 1.8mx1.2m.
- ✓ Puseta e përbashkët është e ndarë me mur betoni 20cm në atë për rrymë dhe në atë për komunikim dhe kanë hyrje (vrime) të ndara.
- ✓ Pusetat për kryqëzime të linjave të tensionit të ulët dhe linjave telekomunikuese mund të ndërtohen si të ndara dhe mund të kenë edhe dimensione më të vogla (por jo më të vogla se 1.2x1.2x1.2m)
- ✓ Hyrja në Puseta bëhet nëpër vrimën me formë rrethore ose katrore me diametër së paku 75cm. Në kapak duhet shkruar për puseta rryme –Elektrika, ndërsa për ato të komunikimit – Telecom.
- ✓ Trafostacionet 10(20)/0.4 kV duhet të kenë fuqi të mjaftueshme për të furnizuar të gjithë konsumatorët me tension 230/400 ±10%V. Ne rast se transformatorët furnizojnë objekte me banesa kolektive, me qëllim të ruajtjes së ambientit përreth objekteve, atëherë kur të ka mundësi teknike, rekomandohet që transformatorët të vendosen në brendi të objektit të ndërtuar.
- ✓ Trafostacionet e vendosur në brendi të objektit do të duhet të plotësojnë kushtet teknike të parapara me standarde për objekte të tilla, që janë
- ✓ Vendi ku montohen trafostacionet duhet të ketë qasje për pirun, karroca të jete të mbrojtur nga vërshimet dhe të sigurohet ventilimi sipas rastit.

▪ **Ndërtimi i ndriçimit publik**

Realizimi i ndriçimit publik të hapësirave publike në vendbanime , në varësi të karakteristikave të përmbajtjeve të veçanta (banim, ndërtese publike, rrugët, hapësirat për qarkullim monumentet e kulturës, hapësirat për rekreacion etj) edhe pse hapësirat sportive dhe rekreative duhet të trajtohen me projekt të veçante për ndriçim.

- ✓ Kushtet e ndërtimit të ndriçimit publik do të trajtohen me leje ndërtimore dhe në baze të planeve detale rregulluese, si dhe zgjidhjeve të bazuara në kushtet dhe teknologji, duke respektuar kërkesat e organeve për trashëgimi kulturore, ato komunale dhe të ndërmarrjeve energjetike.
- ✓ Shpërndarja e linjave të tensionit të ulët TU të ri dhe ekzistuese nuk do trajtohen por ato duhet të realizohen në bazë të lejeve të përcaktuara dhe kushteve teknike mbi zonat e sigurisë, gjithnjë ku është e mundur.
- ✓ Me këtë plan parashihet shfrytëzimi racional i burimeve shtesë si ato eficientë apo edhe të ripërtrishme -nëse ka, duke siguruar funksionalitet dhe akomodim të këtyre stabilimenteve në hapësira publike dhe tjera, gjithnjë duke u përshtatur me rrethinën dhe në pajtim me normat teknike.

Ndërtimi i rrjetit të ndriçimit publik të rrugëve dhe hapësirave tjera për rreth në zonën e planifikuar, duhet të plotësojë parametrat fotometrik të dhëna sipas normave evropiane EN 13201.

Gjatë realizimit të ndriçimit të rrugëve duhet të kihet parasysh këta faktorë meritore për kualitetin e ndriçimit:

- ✓ Niveli i shkëlqimit të sipërfaqes së rrugës
- ✓ Shpërndarja e njëtrajtshme e shkëlqimit gjatësor dhe të përgjithshëm.
- ✓ Kufizimi i verbimit momental për shkak të ndriçimit jo komfort, (zvogëlimin e blinkimit).
- ✓ Lëvizje vizuale e trafikut.
- ✓ Aspekteve estetike dhe akomodimit të pajisjeve në hapësirat përkatëse
- ✓ Zgjedhja e llojit të ndriçimit të bëhet sipas standardit evropian në fuqi EN 13201

Llambat ndriçuese duhet të vendosen në shtyllat dy dhe tre pjesëshe të parapara për montim në themelet e betonit të përpunuara, ashtu që sipas nevojës të mund të demontohen, ndërsa furnizimi i ndriçimit duhet të bëhet me kablo nëntokësore duke aplikuar kablo standarde (PPOO 4x25 mm) 0.6/1 kV për ndriçimin e rrugëve dhe PPOO 4x16 mm² për hapësira të rregulluara.

- ✓ Gjatë projektimit të ndriçimit për hapësira të rregulluara kujdes i veçantë të kushtohet pamjes estetike dhe vendosjes adekuate të ndriçimit.
- ✓ Sistemi i ndriçimit përshihet të jete për gjithë natën, dhe me mundësi të zvogëlimin të fuqisë pas orës 24.00, ndërsa kujdes të kushtohet zgjedhjes së poqave për mirëmbajtje sa më të thjeshtë (lehte).
- ✓ Në rast kur ka mundësi buxhetore të cilat detyrimisht i kthehen investitorit është mirë të parashihet sistemi i kombinuar nga furnizimi me energji elektrike dhe panele solare në periudhat kur ka rrezatim nga dielli.
- ✓ Me projekte të veçanta duhet të parashihen sisteme eficientë të ndriçimit.
- ✓ Rrënja maksimale e tensionit në instalimin e ndriçimit nuk guxon të jete më e madhe se 5% kur furnizimi bëhet nga nënstationi
- ✓ Gjatë realizimit të instalimit të ndriçimit duhet të aplikohen masat e mbrojtjes nga tensioni i goditjes (mbrojtja direkte dhe indirekte), në këtë nënkuptohet shtrirja e për tokëzuesit të përbashkët të gjitha shtyllave të instalimit të ndriçimit me shirit tokëzimi Fe-Zn 25x4 mm dhe lidhja e tij me shtylla dhe me për tokëzuesin e nënstationeve.
- ✓ Gjithashtu të realizohet mbrojtja selektive e secilit qark dhe e secilës poqë veçanërisht.
- ✓ Të realizohen pajisje për matjen e energjisë së shpenzuar të ndriçimit si dhe komandimi (kyçje-shkyçje) të realizohen ose nga foto-celulat ose me mekanizëm inkuadruar i orës.
- ✓ Ndriçimi i rrugëve, shesheve dhe hapësirave tjera të nevojshme do të bëhet me ndriçim artificial.
- ✓ Kur jemi të rrugët një zonë e trajtuar ka disa nivele të klasifikimit të rrugëve, dhe varësisht nga kjo bëhet edhe klasifikimi i ndriçimit, dhe atë për rrugët automobilistike kemi klasë
- ✓ M5 – 0,5 cd/m² – rrugë lokale me shpejtësi të ulët 10 e deri 40 km/h.
- ✓ M1 – 2,0 cd/m² auto udhët.

Ndriçimi i këtyre hapësirave duhet të reflektoj një harmoni ndërmjet objekteve që ndriçohen, natyrës dhe ambientit për rreth.

Për ndriçimin sa më të njëtrajtshme poqë do të vendoset në shtylla me lartësi të ndryshme, duke filluar nga 3 m në trotuare e deri 10-12 m në rrugë, të shpërndara nga njëra tjetra nga 6-50 m.

Vendosja bëhet varësisht nga kërkesat për ndriçim dhe rëndësisë së rrugëve

- ✓ Rrugët me gjerësi deri 12 m ndriçuesit vendosen vetëm në një anë.
- ✓ Rrugët me gjerësi deri 18 m ndriçuesit varen mbi rrugë.
- ✓ Rrugët me gjerësi deri 40 m ndriçuesit vendosen në dy anë të rrugëve.
- ✓ Ndriçimi i rrugëve në kryqëzim duhet të jetë më i madhë se i atyre që kryqëzohen.
- ✓ Gjithashtu edhe ndriçimi i shesheve duhet të jetë më i madhë se i rrugëve prej 50%

Kërkesat e përafërta për ndriçim të rrugëve janë

- ✓ Rrugët kryesore në qytet 4-8 lux/m².
- ✓ Për rrugë banimi 1-2 lux/m².

Dukuritë e shpërndarjeve jo të njëtrajtshme pastaj reflektime si dhe ndotje fotometrike dhe ndriçimet e deformuara duhet të evitohen. Rrjeti i ndriçimit do të shtrihet përkaj rrugëve dhe do të jete pjesë e atyre projekteve ekzistuese (zgjerim), por në rast të caktuara mund të ndërtohet edhe si rrjet i veçantë.

Kyçja në tension mund të realizohet edhe në nënstationet e tensionit 20/04 kV në anën e tensionit të ulët por në fazën e ndërtimit duhet të lihen dalje rezerve për kyçje me tension 230/400 V si dhe kuadri për matjen e energjisë elektrike.

Gjithashtu në vendet ku veç ekziston rrjeti i ndriçimit ai duhet të mirëmbahet dhe të adaptohet në raport me kërkesat e këtij plani dhe të bëhen ndërhyrjet e nevojshme.

Për shtrirjen e kabllove për ndriçim vlejné normat për shtrirjen e kabllove tjerë te tensionit te ulet ashtu qe te ruhen distancat ndërmjet kabllove dhe instalimeve tjera.

Investitori është i obliguar qe te siguroj dokumentacionin e nevojshëm për marrjen e lejes se ndërtimit dhe mbikëqyrjen profesionale te punimeve dhe lejes për shfrytëzim.

Pas përfundimit te punimeve investitori është i obliguar te paraqesë kërkesë për pranim teknik dhe pas kësaj te parashtrij kërkesë për lejen e përdorimit te objektit.

9.5. TELEKOMUNIKIMI

▪ **Operatoret te cilët planifikojnë te ndërtojnë Stacione te Telefonisë Mobile (BTS) duhen te pajisen me Leje mjedisore Komunale:**

Kushtet për marrjen e Lejes mjedisore:

- Kërkesa
- Certifikata e regjistrimit te Biznesit
- Fleta Poseduese
- Kopja e planit me koordinata
- Raporti për LMK

Raporti për marrjen e LMK duhet te përmbajë:

- Përshkrimi projektit.
- Përshkrimi i Lokacionit
- Përshkrimi i procesit teknologjik dhe pajisjet
- Identifikimi dhe përshkrimi i ndikimit ne mjedis
- Vlera investuese e projektit
- Raporti i Lejes Mjedisore duhet të përmbajë të dhënat personale, emrin, mbiemrin dhe nënshkrimin e hartuesit dhe aplikuesit.

▪ **Ndërtimi, instalimi dhe mbikëqyrja e infrastrukturës së komunikimeve elektronike**

Njoftimi për planifikimin/projektimin e infrastrukturës së jashtme të komunikimeve elektronike

Ndërmarrësi që planifikon të ndërtojë, rindërtojë, instalojë apo çinstalojë infrastrukturë të jashtme të komunikimeve elektronike është i obliguar të informojë Autoritetin dhe komunën jo më vonë se tre (3) muaj para fillimit të realizimit të aktivitetit.

▪ **Dorëzimi dhe aprovimi i planit/projektit të infrastrukturës së komunikimeve elektronike**

Ndërmarrësi duhet të dorëzojë planin e detajuar të ndërtimit dhe instalimit të jashtëm te komuna përkatëse dhe Autoriteti duke përmbushur kërkesat minimale për përmbajtjen e planit të detajuar të ndërtimit të infrastrukturës së komunikimeve elektronike janë:

- Aktivitetet e projektit;
- Përshkrimi i Projektit;
- Skica e përgjithshme e planit të projektit;
- Skicat e detajuara topografike në përpjesë së paku P 1:1000;
- Lista e materialeve dhe elementeve;
- Plani i rikthimit të gjendjes para punimeve ndërtimore;
- Skica tërthore për:
 1. Kalimin e rrugës me hapje të sipërfaqes së rrugës, ku paraqitet thellësia e instalimit të kabllos apo gypit në përpjesë P 1:100 ose P 1:200;
 2. Kalimin e rrugës me shpim, ku paraqitet thellësinë e instalimit të kabllos apo gypit në përpjesë P 1:50 ose P 1:100;
 3. Kalimin e lumit, ku paraqitet thellësia e instalimit të kabllos apo gypit në përpjesë P 1:100 ose P 1:200.
 - Afatet kohore të detajuara të fazave ndërtimore.

Kriteret minimale për përmbajtjen e planit të instalimeve të brendshme të objektit të infrastrukturës së komunikimeve elektronike janë:

- Përshkrimi i aktiviteve;
- Skica e përgjithshme e planit të projektit;

- Lista e materialeve dhe komponentëve tjera;
- Afatet kohore të punimeve të instalimeve të brendshme.

Ndërmarrësi që planifikon të ndërtojë, rindërtojë, ose të heq infrastrukturën e jashtme të komunikimeve elektronike duhet të marrë pëlqimin nga komuna dhe pranimin nga entitetet që posedojnë infrastrukturë nëntokësore në zonat e mbrojtjes së kabllave ku planifikohet të shtrihet ndërtimi në mënyrë që të ruhet infrastruktura e entiteteve tjera.

Ndërmarrësi që planifikon të instalojë e çinstalohet infrastrukturë të jashtme të komunikimeve elektronike duhet të marrë pëlqimin nga komuna ose nga Ministria përgjegjëse për rrugët nacionale në rast se është e domosdoshme të kufizohet trafiku rrugor në zonat e mbrojtjes së kabllave ku planifikohet të shtrihet instalimi.

Për instalimet e brendshme, ndërmarrësi duhet të marrë pëlqimin nga pronarët e pronës.

Në mungesë të standardeve kombëtare për simbolet për dizajnimin e infrastrukturës së rjetit, skicat duhet të paraqiten përmes simboleve, të cilat duhet të sqarohen në legjendë. Skicat duhet të punohen në formën që është e përshtatshme për vendosje në Atlasin elektronik (GIS) në pajtueshmëri me sistemin koordinativ zyrtar KosovaRef01.

Komuna është e obliguar të ofrojë informata sipas kërkesës për ndërmarrësit që kanë infrastrukturë ekzistuese në zonat relevante të mbrojtjes së kabllave.

Aprovimi i planit/projektit për ndërtim dhe instalime të jashtme ka vlefshmëri jo më të gjatë se dy (2) vite.

Nëse komuna nuk pajtohet me trajektoren e shtrirjes së infrastrukturës, ajo duhet të ofrojë arsyetim brenda pesëmbëdhjetë (15) ditëve të punës.

▪ **Kërkesat minimale për materialet dhe komponentët**

Nëse konstruksioni metalik përdoret si pjesë e infrastrukturës, ai duhet të ketë mbrojtje nga ndryshkja për së paku dhjetë (10) vjet.

Për instalimet/ndërtimet e brendshme, duhet të përdoren vetëm materialet dhe komponentët që janë specifike për instalimet/ndërtimet e brendshme.

Për instalime të brendshme, duhet përdorur vetëm kabllo e pandezshme dhe që nuk lirojnë gazra toksike.

Të gjitha kabllo duhet përdorur në pajtim me kërkesat e prodhuesit të kabllos.

Kapakët e pushtave duhet të përmbushin kërkesat në lidhje me ngarkesën (40 tonë nëse vendosen në sipërfaqe të rrugës).

Kapakët për pikat e shpërndarjes dhe dyert për kabinete të jashtme kabllore duhet pajisur me kyç.

Në ambiente të veçanta, me nivel të lartë konstant të lagështisë, materialet dhe komponentët për instalimet/ndërtimet e jashtme mund të përdoren, por jo edhe kabllo dhe materialet tjera që mund të shkaktojnë zjarr dhe gaz toksik.

▪ **Kërkesat e sigurisë dhe zonat e mbrojtjes së infrastrukturës**

Ndërmarrësi është i obliguar të elaborojë dhe të publikojë rregullat e veta të sigurisë që mundësojnë mbrojtjen e stafit, konsumatorëve, pronës dhe rjetit gjatë ndërtimit, rindërtimit, heqjes, instalimit dhe çinstalimit për kryerjen e aktiviteteve të përcaktuara në këtë Rregullore.

Nëse kabloja apo gypi kabllor instalohet nën trotuar, duhet vendosur një shirit paralajmërues kuq e bardhë mbi kablo apo gypin kabllor, ku distanca ndërmjet shiritit dhe kabllos apo gypit kabllor nuk mund të jetë më e vogël 0.2 m.

Nëse kabloja apo gypi kabllor instalohet në vende që nuk janë trotuar, distanca mes sipërfaqes dhe shiritit nuk mund të jetë më e vogël se 0.4 m

Zonat e mbrojtjes të infrastrukturës për kablo/gyp kabllor nëntokësor:

- Distanca e zonës së mbrojtjes së kabllave nga kabloja apo gypi i fundit (skajshëm) nuk mund të jetë më pak se 1 m në njërin anë dhe 1 m në anën tjetër, të dyja të matura horizontalisht;
- Distanca minimale e thellësisë mes skajit të kabllos dhe sipërfaqes së trotuarit nuk mund të jetë më pak se 0.8 m;
- Distanca minimale e thellësisë mes skajit të gypit kabllor dhe sipërfaqes së trotuarit nuk mund të jetë më pak se 0.4 m;
- Distanca minimale e thellësisë mes skajit të gypit kabllor dhe sipërfaqes së trotuarit në të gjitha rastet tjera nuk mund të jetë më pak se 0.6 m.

Nëse kalohet përmes një infrastrukture tjetër, duhet negociuar mënyra e kryqëzimit të tyre. Dimensionet e lartpërmendura mund të mos vlejnjë për këtë rast. Duhet referuar në Tabelat mëposht të Shtojcës 4 të kësaj Rregullore për distancat minimale ndërmjet infrastrukturës së komunikimeve elektronike dhe infrastrukturave tjera.

▪ Kërkesat për fillimin e punimeve të ndërtimit dhe instalimit

Para fillimit të punëve të ndërtimit të jashtëm dhe të punëve të instalimit të jashtëm, në rast të pengimit të trafikut, entiteti që është përgjegjës për punët ndërtimore duhet të marrë lejen nga komuna përkatëse.

Për të marrë lejen nga komuna përkatëse, ndërmarrësi duhet të dorëzojë:

- Kopjen e projektit me të gjitha lejet e vlefshme;
- Kopja e Aktit të Ekspertizës në rast se kërkohet me ligjet e aplikueshme nëse është e domosdoshme;
- Kopja e marrëveshjes me pronarin e tokës, nëse toka është pronë private;
- Orët dhe ditët se kur do të zhvillohen punimet.

Komuna nuk mund të refuzojë kërkesën për leje nëse ndërmarrësi ka dorëzuar të gjitha dokumentet e kërkuara.

Komuna apo komunat duhet të njoftojnë ndërmarrësin brenda periudhës prej njëzetë (20) ditë pune në lidhje me kërkesën e ndërmarrësit për fillimin e punimeve të ndërtimit dhe instalimit të jashtëm. Nëse brenda njëzetë (20) ditë pune ndërmarrësi nuk njoftohet, atëherë kjo do të konsiderohet si e aprovuar.

Të gjitha punimet ndërtimore duhet bërë në pajtim me Shtojcën 4 të kësaj Rregulloreje.

Nuk është e domosdoshme të kërkohet leja për të filluar instalimet e brendshme nëse është e pranueshme sipas nenit 5 të Rregullores 05/2017.

Leja për fillimin e punimeve ndërtimore të brendshme duhet të merret vetëm nga pronarët e ndërtesës.

▪ Informatat në situata urgjente

Në rast të aksidenteve, kur komponentët e infrastrukturës janë dëmtuar, operatori është i obliguar të informoj komunën për aktivitetet urgjente për të rikthyer rrjetin në funksion:

- Nëse ndërmarrësi planifikon të rikthej rrjetin gjatë orarit të punës, ai duhet të njoftojë komunën së paku dy (2) orë para se të fillojë aktiviteti i restaurimit;
- Nëse ndërmarrësi ka pranuar informatën për rrjetin e dëmtuar jashtë orarit të punës por planifikon të rikthej rrjetin gjatë orarit të punës, ai duhet të informojë komunën dy (2) orë para se të fillojë aktiviteti i restaurimit;
- Nëse ndërmarrësi ka pranuar informatën për rrjetin e dëmtuar jashtë orarit të punës dhe ka filluar punën e rikthimit të rrjetit para fillimit të orarit të punës, ai duhet të informojë komunën menjëherë me fillimin e orarit të punës.

Komuna duhet të përgjigjet në informacionin e pranuar jo më vonë se një (1) orë gjatë orarit të punës.

Në rastin e përshkruar në nënparagrafin 1.3, operatori mund të fillojë rikthimin e rrjetit sa më shpejtë që është e mundur.

Nëse komuna nuk kthen përgjigje, ndërmarrësi mund të fillojë punën e restaurimit.

Ky nen nuk aplikohet për punimet urgjente në rrugët për këmbësorë, rrugë dhe vende tjera ku aktivitetet urgjente për restaurimin e rrjetit nuk kufizojnë trafikun rrugor.

▪ Mbikëqyrja

Komunat duhet të sigurojnë mbikëqyrjen e punimeve të ndërtimit dhe instalimit të jashtëm gjatë gjithë procesit të ndërtimit në territorin komunës përkatëse.

Nëse puna ndërtimore bëhet në afërsi apo që kryqëzohet me infrastrukturën e një pronari tjetër, entiteti përgjegjës për punimet ndërtimore duhet të kërkojë mbikëqyrje nga pronarët e asaj infrastrukture.

Entiteti përgjegjës për punimet ndërtimore duhet të kërkojë mbikëqyrje nga entitetet tjera nëse kërkohet me akte të tjera ligjore.

Inspektimi i punimeve ndërtimore dhe instalimeve të jashtme bëhet nga Inspektorati Komunal.

▪ Pranimi i projektit të plotë

Pronari i infrastrukturës kërkon nga të gjitha entitetet të cilat kanë pranuar projektin, të japin opinionin për përfundimin e projektit sipas kompetencave të tyre.

Entitetet duhet të ofrojnë opinionin e tyre brenda dhjetë (10) ditëve të punës nga pranimi i kërkesës me shkrim nga pronari i infrastrukturës.

Nëse edhe pas dhjetë (10) ditëve të punës nuk merret përgjigje, kjo konsiderohet si pranim nga entiteti për përfundimin e projektit.

Kompania ndërtimore që kryen punimet ndërtimore duhet të elaborojë aktet e pranimit për të gjitha punët e mbuluara ndërtimore sipas projektit, sipas Shtojcës 3 të kësaj Rregullore.

Akti për punët e mbuluara ndërtimore duhet nënshkruar nga:

- Përfaqësuesi i kompanisë ndërtimore;
- Përfaqësuesi i projektuesit të projektit;
- Përfaqësuesi i pronarit të rrjetit;
- Përfaqësuesi komunal apo përfaqësuesi i Ministrisë përgjegjëse për infrastrukturën rrugore në rastin e rrugëve nacionale dhe rajonale.

Pasi të kryhen procedurat e përmendura, si dhe të pranohen nënshkrimet nga entitetet e lartpërmendura, akti i pranimit duhet të hartohet dhe të nënshkruhet nga:

- Përfaqësuesi i pronarit të rrjetit;
- Përfaqësuesi i projektuesit të projektit;
- Përfaqësuesi i kompanisë së ndërtimit të rrjetit;
- Përfaqësuesi i komunës;
- Përfaqësuesi i pronarit, nëse prona nuk është publike.

Akti i pranimit duhet të merret jo më vonë se një (1) muaj pas pranimit të informatës nga pronari i rrjetit.

Në rast kontesti për mospranimin e punëve ndërtimore, palët mund t'i drejtohen gjykatës.

Në rast kontesti për mospranimin e punëve instaluese, palët mund t'i drejtohen Autoritetit për dhënie të opinionit.

▪ **Informatat që duhet dorëzuar në fazën e njoftimit për planifikimin/projektimin e infrastrukturës së jashtme të komunikimeve elektronike**

Minimumi i informatave që duhet dorëzuar në fazën e njoftimit për planifikimin/projektimin e infrastrukturës së jashtme të komunikimeve elektronike janë:

- Pronari i rrjetit;
- Lloji i rrjetit dhe natyra e punës;
- Territori i komunës apo komunave në të cilat planifikohet shtrirja e infrastrukturës;
- Vendi ku punimet e ndërtimit dhe të instalimit janë planifikuar
- Data e planifikuar e fillimit dhe përfundimit;
- Personi kontaktues.

▪ **Ndërtimet e brendshme - Montimi i kabllave të komunikimit në hapësira të brendshme**

Kabllo e komunikimit në hapësira të brendshme mund të jenë:

- të montuara në mure;
- të shtrira në gypat kabllor të instaluar në mure;
- të shtrira në gypa kabllor apo kuti të fiksuara në mure.

Në lokacione të qasshme, kabllo e komunikimit duhet të montohen në mënyrë të mbyllur në:

- dollapë të deponimit, kulme dhe kabina teknike të objekteve, kabllo instalohen në gypa nën dysheme apo pozicionohen në mbajtëse të fiksuara në konstruksion;
- shkallë, korridore dhe vende të tjera të qasshme në objekte, kabllo e komunikimit montohen në kanale kabllore të "trungut" (kanalit vertikale) dhe rrugë horizontale të instaluar në mure e dysheme gjatë ndërtimit të objektit, të cilat lidhen me pikat shpërndarëse të përgatitura enkas. Pajisjet kabllore munden, sipas nevojës, të vendosen në ato pika shpërndarëse.

Kabllo e komunikimit duhet shtrirë paralelisht me tavanin/dyshemenë apo në pjerrësinë e shkallëve ose në kënd të drejtë me tavanin/dyshemenë.

Në lokacione të qasshme, kabllo e komunikimit montohen në lartësi prej 2.2 m mbi nivelin e dyshemesë, të instaluar në gypa mbrojtës apo konstruksione të tjera të mbyllura.

Nëse kabllo e komunikimit duhet montuar të hapura në lokacione të qasshme, atëherë në hapësirat horizontale ndërmjet mureve, kabllo e tilla montohen jo më pak se 2.2 m mbi nivelin e dyshemesë, si dhe jo më afër se 0.1 m me tavanin.

Kabllo e komunikimit duhet të kryqëzohen me kabllo të tjera në drejtime pingule, duke i shtrirë në gypa të tjerë mbrojtës.

Kabllo e komunikimit që instalohen paralelisht me kabllo të energjisë, duhet të montohen nën (më poshtë) kabllo të energjisë në distancë prej jo më pak se 25 mm. Nëse kablloja nuk përmban pjesë metalike, ato mund të montohen edhe në afërsi deri në 10 cm.

Kabllo e komunikimit duhet të montohen në kanale kabllore të objektit pa dëmtuar kabllo të tjera të komunikimit të vendosura në to.

Në pikën shpërndarëse, pajisjet shpërndarëse të kabllove të komunikimit montohen në konstruksionet mbajtëse apo konstruksionet e murit të objektit, duke ruajtur elementet e objektit dhe kabllo të komunikimit të montuara më parë.

Kabllo të komunikimit duhet të shtrihen në drejtim horizontal dhe vertikal nën kënd të drejt (90°), duke siguruar kërkesat për rrezen më të vogël të lejueshme të përkuljes për kabllo të komunikimit si dhe duke shmangur, për aq sa është e mundur, kryqëzimet me sistemet e energjisë elektrike, ujit, gazit, ngrohjes dhe me sistemet tjera inxhinierike në objekt.

Kur shtrihen disa kabllo të komunikimit, duhet të përdoret vetëm një rrugë, si dhe është e obligueshme që këto kabllo të komunikimit të fiksohen për muri dhe të mos përdridhen mes vete.

Kur montohen kabllo të komunikimit në mure apo mes dyshemeve të objektit, ato duhet vendosur në gypa mbrojtës. Kabllo të komunikimit nuk duhet të futen brenda tullave në konstruksione.

Në hapësira të brendshme, kabllo të komunikimit dhe pajisjet kabllorë duhet shënjuar përgjatë “trungut” në secilin kat të objektit, në secilën pikë shpërndarëse, në secilën dhomë, si dhe në secilën prizë, ashtu që të mundësohet identifikimi i pronarit të kabllor të komunikimit.

Kutitë shpërndarëse që montohen jashtë murit në shkallët e objektit duhet instaluar në jo më pak se 2.2 m mbi nivelin e dyshemesë dhe jo më afër se 0.1 m me tavanin.

Kabinetet shpërndarëse, kutitë shpërndarëse, duhet instaluar në distancë prej jo më pak se 0.1 m nga këndet e mureve dhe skajeve të kornizës së dymës, ashtu që të mos pengojnë hapjen dhe mbylljen e dymës.

Në seksionet horizontale, kabllo të komunikimit duhet fiksuar në së paku tri (3) pika për metër, ndërsa në seksione vertikale – në së paku dy (2) pika për metër.

Në pikat e kryqëzimit të gypave të sistemeve të ndryshme inxhinierike, kabllo të komunikimit vendosen në tiplla të ngulitura në suvanë e murit nën to.

Kur kryqëzohen telat e sistemeve të ziles, sigurisë dhe alarmit të zjarrit që janë të fiksuara për muri, kabllo të komunikimit montohen mbi to.

Vendet e shpimit dhe tiplave në mure e pllaka dyshemeje ndërmjet kateve duhet mbyllur pas montimit të kabllove të komunikimit.

Kabllo të komunikimit nuk duhet të përdridhen përreth boshtit gjatësor.

Në lokacionet e prizës së kabllor të komunikimit, është e detyrueshme që të sigurohet një gjatësi e caktuar rezervë e kabllor të komunikimit, ashtu që të sigurohet mundësia e montimit të mëvonshëm të një njeje.

Pas përfundimit të punës së montimit, punishtja duhet të kthehet në gjendje të rregullt.

▪ **Ndërtimet e jashtme - Punimet e dheut**

Shtrimi i gypave kabllor dhe instalimi i pusetave, riparimet e tyre apo përdorimi i tyre zakonisht përfshin edhe punimet e dheut si në vijim:

- gërmimi dhe rivendosja e rrugëve dhe trotuareve për këmbësorë;
- gërmimi i gropave dhe kanaleve;
- punët e përfortimit për gropa e kanale;
- mbushja e gropave dhe kanaleve me dhe;
- ngjeshja e dheut;
- ngarkimi dhe heqja e dheut sipërfaqësor;
- nivelimi i dheut dhe punë të tjera me dhe.

Kryerja e punimeve të dheut në afërsi të strukturave nëntokësore dhe sipërfaqësore dhe rrjeteve inxhinierike lejohet vetëm pas njoftimit paraprak të pronarëve të këtyre strukturave dhe rrjeteve inxhinierike ose në prani të tyre gjatë punimeve të ndërtimit.

Para fillimit të punimeve të dheut, lokacioni i vijës së ardhshme duhet shënuar saktë sipas projektit. Kur shënohet vija, duhet paraqitur:

- linja boshtore e kanalit;
- instalimet nëntokësore;
- kabllo të komunikimit dhe rrjetet tjera inxhinierike nëntokësore që kryqëzohen me vijën.

Kur gërmohen gropa apo kanale në zona banimi, duhet instaluar rrethoja me shenja paralajmëruese përreth punishtes. Nëse punimet bëhen në rrugë apo përgjatë rrugës, duhet pasur kujdes që punishtja të shënohet me shenjat e duhura rrugore, rrethoja dhe shërbime orientimi, dhe gjatë natës apo në dukshmëri të zvogëluar – me drita sinjalizuese.

Para fillimit të punimeve, drunjtë dhe pusetat përgjatë rrugës duhet mbrojtur nga mbulimi me dhe si dhe nga veturat. Duhet lënë rrugë për qasje në burime zjarrfikëse për kalim të lirë të automjeteve.

Për të siguruar qarkullimin e këmbësorëve dhe të automjeteve, duhet të vendosen ura të përkohshme mbi gropat. Urat në rrugë duhet kalkuluar për pesha jo më të vogla se dhjetë (10) tonë, derisa urat për rrugë të hyrjes në oborre – për pesha jo më pak se shtatë (7) tonë. Ura duhet të jetë aq e gjatë sa të mbahet në dheun natyror pas pjerrinës. Anët e gropës nën urat e vendosura duhet të përforcohen me pllaka.

▪ **Struktura dhe thellësia e kanalit tokësor**

Kanali tokësor duhet të përbëhet nga këto pjesë:

- shtresa e nivelimit;
- shtresa e mbushjes fillestare;
- shtresa e mbushjes finale.

Shtresa e nivelimit është shtresë që përbëhet nga produkte ndërtimore që formohen ose në dhe ose në strukturën e zgjedhur si bazë, si dhe është shtresa mbi të cilën do të shtrihen gypat. Trashësia e shtresës së nivelimit nuk mund të jetë më pak se 0.1 m. Madhësia maksimale e fraksionit të rërës, zhavorrit apo gurëve të thyer që përdoren për shtresën e nivelimit nuk mund të tejkalojë dhjetë (10) përqind të diametrit të gypit; por në asnjë rast, nuk mund të jetë më shumë se 20 mm. Nëse dheu përmbush kërkesat e këtij paragrafi, shtresa e nivelimit nuk nevojitet. Shtresa e mbushjes fillestare shtrohet mbi shtresën niveluese përreth gypit për mbrojtjen e tij. Trashësia e shtresës së mbushjes fillestare nuk mund të jetë më e madhe se 0.3 m dhe jo më pak se 0.15 m mbi gyp.

Në zonë të urbanizuar, në përputhje me kushtet ekzistuese, për shtresën e mbushjes finale duhet zgjedhur produkte ndërtimore që ngjeshën lehtë. Produktet ndërtimore që përdoren për shtresën finale të mbushjes i nënshtrohen këtyre normave të fraksionit: shtresa me trashësi prej 1 m (e matur nga skaji i sipërm i gypit apo kabllor të komunikimit) nuk duhet të përmbajë gurë apo copëza gurësh me diametër më të madh sesa 0.3 m. Në zona jurbane, mund të përdoret dheu i gërmuar nga kanali për qëllimet e mësipërme. Thellësia e kanalit zgjedhet sipas trashësisë së planifikuar të shtresës së nivelimit, thellësisë së shtrimit të gypit, si dhe diametrave dhe llojeve të gypave. Thellësia e kanalit në hyrje të pusetës specifikohet në Tabelën si më poshtë:

Tabela 82 Thellësia e kanalit në hyrje të pusetës

Vendi i shtrirjes	Thellësia (m), kur numri i gypave kabllor në pusetë është					
	1	2	3	4	5	6
Rrugë për këmbësorë (Trotuar ¹)	0.82	0.96	1.1	1.24	1.38	1.52
Rrugë	0.92	1.06	1.2	1.34	1.48	1.62

Në trotuare me kubëza, thellësia mund të zvogëlohet deri në 0.2 m por pronari i rrjetit duhet të sigurohet se kabli nuk do të dëmtohet nëse ndonjë makinë e rëndë parkohet në trotuar.

▪ **Shtrimi i gypave kabllor**

Lloji i gypave kabllor do të zgjidhet në përputhje me Tabelën të mëposhtme duke marrë parasysh metodat e shtrimit të gypave, qëllimin, lokacionin e shtrirjes së gypave (vendin ku do të shtrihen gypat), thellësia e shtrimit të gypave, lloji i mbushjes fillestare me shtresë dheu, teknologjia e ngjeshjes së mbushjes fillestare, ngarkesës dhe karakteristikat e dheut.

Tabela 83 Llojet e gypave kabllor dhe fushat e përdorimit të tyre

Lloji i gypit kabllor	Klasa e ngurtësisë	Fushat kryesore të përdorimit
110 PVC A	A	1. Në gypat kabllor të mbushura me rërë, të vendosur në një zonë me trafik të ngarkuar. 2. Në vendkalimet nën rrugë apo lagje. 3. Në gypat kabllor të mbushur me rërë, kur thellësia e shtrirjes është më shumë se 1,6 m. 4. Në vendkalimet, përmes përdorimit të një metode të shpimit.
110 PVC B	B	1. Në gypat kabllor të mbuluar me beton 2. Në gypat kabllor të mbushur me rërë, të vendosur në një zonë me trafik të ngarkuar. 3. Në vendkalimet nën rrugë apo lagje, ku trafiku është i lejuar vetëm për automjetet e lehta (≤ 3.5 t). 4. Në vendkalimet, përmes përdorimit të një metode të shpimit.
HDPE	A	1. Në gypat kabllor të mbushur me rërë, të vendosur në një zonë me trafik të ngarkuar. 2. Në vendkalimet nën rrugë apo lagje. 3. Në kalimet e mbyllura (përmes përdorimit të metodës së shtyrjes ose shpimit).
110 PE	B	1. Në gypat kabllor të mbuluar me beton. 2. Në gypat kabllor të mbushur me rërë, të vendosur në një zonë me trafik të ngarkuar. 3. Në kryqëzimet nën rrugë apo lagje, ku trafiku është i lejuar vetëm për automjete të lehta. 4. Në kalimet e mbyllura (përmes përdorimit të metodës së shtyrjes ose shpimit).
110 PE*	B	1. Në gypat kabllor të mbuluar me beton. 2. Në gypat kabllor të mbushur me rërë, të vendosur në një zonë me trafik të ngarkuar. 3. Në gypat që kalojnë nën rrugë apo lagje, ku trafiku është i lejuar vetëm për automjete të lehta. 4. Në tokë të lagur.
Çelik	-	1. Në zonat jashtëzakonisht të rrezikshme. 2. Për mbrojtje dhe përforsim.

* Gypat me një zgjerim të dyfishtë, ku përdoret një unazë standarde

Thellësia minimale e shtrimit të gypit kabllor (distanca minimale nga sipërfaqja e tokës deri te skaji i sipërm i gypit të sipërm) është specifikuar në Tabelën mëposhtme:

Tabela 84 Thellësia minimale e shtrirjes së gypit kabllor

Lloji i gypit	Distanca nga sipërfaqja e tokës (m)	
	Rrugë për këmbësorë (Trotuar)	Rrugë
PVC, PE, HDPE	0.5	0.7
Çelik	0.4	0.6

Distancat mes gypave të shtrirë në rrafsh horizontal dhe vertikal nuk mund të jenë më të mëdha se 0.05 m. Distanca nga skaji anësor i gypit deri te skajet anësore të kanalit nuk mund të tejkalojë 0.1 m.

Kur gypat kalojnë përmes konstruksioneve të betonit, muret e pusetave, themelet e objektit, etj.), duhet të përdoren nje adekuate për atë qëllim specifik. Brenda nyjës, duhet të ketë mbështjellës gome dhe pjesa e jashtme e nyjës duhet të betonohet sipër. Një gyp i shkurtër i diametrit më të madh mund të përdoret në vend të nyjës, ndërsa zgavrat mund të mbushen me shumë poliuretani në vend të mbështjellësit të gomës.

Aty ku nuk kërkohet izolim nga uji, gypat mund të betonohen sipër në mur, pa nyjë.

Drejtimi i gypit duhet ndryshuar ashtu që të minimizohet fërkimi i kabllor që tërhiqet përmes gypit kundrejt mureve të gypit. Rrezja minimale e lejueshme e përkuljes së gypave PVC do të jetë $300 \times d$, ku d është diametri i jashtëm i gypit. Skajet e gypit që janë të përkulur duhet mbështetur, ashtu që të mos lejohet përkulja në pika të lidhjes së gypit. Devijimi maksimal i lejueshëm i këndit të lidhjes duhet të jetë 2 shkallë.

Gypat kabllor me kënd të përkuljes prej jo më shumë se 45 shkallë mund të përdoren për lidhje të gypave kabllor. Gypat kabllor që kanë kënd më të madh të përkuljes mund të përdoren vetëm në vende ku gypat futen në ndërtesa apo objekte tjera përcjellëse, por në asnjë rast, këndi i përkuljes së tyre nuk mund të tejkalojë nëntëdhjetë (90) shkallë.

Të gjitha punimet në lidhje me instalimin e gypave kabllor – prerja e gypave, lidhja e tyre, kalimi në struktura e betonit (muret e pusëtave, themelet e objektit, etj.) – duhet kryer në pajtim me kërkesat e prodhuesve të atyre gypave.

▪ Instalimi i pusëtave

Lloji i pusëtave duhet zgjedhur në përputhje me numrin e gypave kabllor hyrës dhe ngarkesës vertikale.

Gypi kabllor dhe seksionet individuale të tyre duhet të jenë sa më të drejta që është e mundur.

Pusetat fundore duhet instaluar afër stacioneve telefonike, ndërtesave shumëkatëshe apo objekteve tjera përcjellëse si dhe duhet përdorur për instalimin e kabllave të komunikimit brenda ndërtesave apo objekteve tjera përcjellëse të lartpërmendura.

Pusetat fundore duhet të jenë të mbuluara nga jashtë me material rezistent ndaj ujit. Gypi kabllor hyrës i duhet të jetë në drejtim të pjerrët në pusëtën fundore. Në rast se ka gjasa që uji të hyjë në pusëtën fundore, atëherë puseta duhet të pajiset me drenazhim.

▪ Shtrimi i gypave kabllor përgjatë urave

Gypat kabllor mund të shtrihen mbi ura që kalojnë mbi ujë, hekurudha, rrugë, viadukte dhe autostradat e ngritura (më tutje në tekst të quajtura ura) në strukturat e brendshme të urave në vendet e destinuara.

Gypat kabllor mund të shtrohen në trotuar të urave. Në mungesë të mundësisë për t'i shtruar në trotuar urash, gypat kabllor duhet instaluar në konstruksione të posaçme metalike, varur apo montuar në apo nën urë. Në këtë rast, flanaxhat mbajtëse të çelikut, sipas dimensioneve të trarëve, duhet të instalohen në konstruksione tipike.

Gypat kabllor mund të varen nën urë duke përdorur mbajtësit e gypave. Mbajtësi i fiksuar duhet të montohet në pjesën më të gjerë të gypit kabllor si dhe duhet të lidhet mirë me gypin; derisa në një mbajtës të lëvizshëm, gypi kabllor mund të lëvizë lirshëm sipas ndryshimeve të temperaturës. Distanca ndërmjet mbajtësve nuk duhet të tejkalojë $10 \times d$, ku d është diametri i jashtëm i gypit kabllor.

Distanca ndërmjet pusëtave të përcaktohet nga kushtet dhe nevojat teknike për shtrirje të kabllit të komunikimit.

Në hyrje (afërsi) të urës, pusetat duhet instaluar sa më afër që është e mundur me shtyllën mbajtëse të urës.

Forma strukturale e gypave kabllor dhe e pusëtave duhet të zgjedhet sipas dimensioneve dhe strukturës së urës; në çdo rast, forma strukturore duhet të prezantohet ndaras në projektin e ndërtimit të urës.

▪ Shtrirja e gypave kabllor përtej rrugëve nacionale, rajonale e lokale

Kur gypi kabllor kalon përtej rrugës nacionale, rajonale e lokale, lloji i gypit kabllor duhet të zgjedhet duke marrë parasysh ngarkesën e paraparë mbi atë rrugë në pajtim me Tabelën më poshtë. Metoda e kalimit (gërmimi i kanalit, prerja/shpimi, shpimi i drejtuar) zgjedhet sipas llojit të rrugës apo (dhe) mbulesës së rrugës, dheut, peizazhit dhe faktorëve të tjerë.

Në kalimin përtej rrugës lokale, skaji i sipërm i gypit të sipërm kabllor duhet të vendoset në thellësi prej jo më pak 0.6 m nën sipërfaqen rrugore, në rrugë nacionale – në thellësi prej jo më pak se 1.2 m nën sipërfaqen rrugore.

▪ Distancat e gypit kabllor me objektet tjera

Kur gypi kabllor shtrihet paralelisht me rrjetet tjera inxhinierike, rrugët, ndërtesat dhe objektet tjera ose kur kalojnë përmes tyre, distancat minimale duhet të jenë jo më të vogla sesa ato që specifikohen si më poshtë.

Tabela 85 Distanca minimale e kabllave nëntokësore të komunikimit apo gypave kabllore nga objektet tjera²⁴

1.	Distanca vertikale me rrjetat e tjera inxhinierike nëntokësore	Distanca minimale (m)
1.1.	Distanca ndërmjet gypave të furnizimit me ujë, gypave të kanalizimit dhe të ujërave të zeza, gypave të ujërave të zeza fekale, sistemeve të drenazhimit, gypave të ujërave zeza - shiut dhe të:	0.25 0.15
	a) Një kabloje të komunikimit; b) Një gypi kabllor.	
1.2.	Distanca ndërmjet një kabloje të energjisë elektrike (duke përfshirë edhe kabllin e transmetimit të energjisë elektrike dhe rrjetin e kabllave të ndriçimit) dhe:	0.25 0.5
	a) Një kabloje të komunikimit me mbrojtje; b) Një kabloje të komunikimit pa mbrojtje;	

²⁴ Nëse infrastruktura ekzistuese nuk e lejon distancën minimale prej 0.5 m, kjo distancë mund të zvogëlohet në koordinim me pronarët e kësaj infrastrukture për të gjetur zgjidhje teknike për raste të tilla.

	c) Një gypi kabllor.	0.15
1.3.	Distanca ndërmjet gypave të sistemit të ngrohjes dhe:	
	a) Një kabli të komunikimit ;	0.25
	b) Një gypi kabllor.	0.15
1.4.	Distanca ndërmjet një gypi furnizues të gazit me presion të ulët, të mesëm dhe të lartë (deri në 6 kg/cm ²) dhe:	
	a) Një kabloje të komunikimit;	0.5
	b) Një gypi kabllor.	0.15
1.5.	Distanca ndërmjet një gypi furnizues të gazit me presion të lartë (prej 6 kg/cm ² deri 12kg/cm ²) dhe:	
	a) Një kabloje të komunikimit (me mbrojtje ose pa mbrojtje);	0.5
	b) Një gypi kabllor.	0.25
1.6.	Distanca ndërmjet një gypi furnizues të gazit me presion të lartë (deri në 55 kg/cm ²) ose një gypi të vajit dhe:	
	a) Një kabloje të komunikimit me mbrojtje;	0.25
	b) Një kabloje të komunikimit me mbrojtje;	0.5
	c) Një gypi kabllor.	0.25
1.7.	Distanca nga një kablo nëntokësore e komunikimit ose një gypi kabllor.	0.1
2.	Distanca me objektet tjera në drejtim horizontal	
2.1.	Deri te vendi ku takohet skaji i rrugës me pjesën e argjaturës së tokës.	5
2.2.	Deri te skaji ku takohet baza e hekurudhës me argjaturën e tokës.	5
2.3.	Distanca deri te ndërtimet inxhinierike të hekurudhës (urat, rrjetat furnizuese të kontaktit).	10
2.4.	Distanca deri te dritat sinjalizuese të trafikut hekurudhor, furnizuesve të tyre, furnizuesve të ndriçimit të jashtëm.	5
2.5.	Distanca deri te linjat elektrike me tension < 1 kV, rrjeti i ndriçimit dhe linjës mbështetëse për komunikim mbitokësor.	2
2.6.	Distanca deri te linja furnizuese e energjisë elektrike me tension > 1 kV:	
	a) të përforcuar në një bazë (metalike);	25
	b) të pa përforcuar në një bazë (dru ose beton).	10
2.7.	Distanca deri te një kablo nëntokësore e energjisë elektrike me tension < 1 kV (përfshirë kabllo e transmetimit të energjisë elektrike dhe të rrjetit të ndriçimit).	0.5
2.8.	Distanca deri te kolektorët.	1
2.9.	Distanca deri te gypat e sistemit të furnizimit me ngrohje.	1
2.10.	Distanca ndërmjet një kabli të komunikimit dhe një gypi të sistemit për furnizim me gaz me presion të ulët, të mesëm dhe të lartë (deri në 12 kg/cm ²) ose gypi të furnizimit me vaj.	1
2.11.	Distanca ndërmjet një kabli të komunikimit dhe një tubacioni furnizues të gazit me presion të lartë (deri në 55 kg / cm ²) ose tubacioni furnizues të vajit.	10
2.12.	Distanca prej një gypi kabllor deri te:	
	a) një gyp furnizues i gazit me presion të ulët (deri në 0.05 kg/cm ²);	1
	b) një gyp furnizues i gazit me presion të mesëm (prej 0.05 deri në 3 kg/cm ²);	1.5
	c) një gyp furnizues i gazit me presion të lartë (prej 3 deri në 6 kg/cm ²);	2
	d) një gyp furnizues i gazit me presion të lartë (prej 6 deri 12 kg/cm ²);	3
	e) një gyp furnizues i gazit me presion të lartë (deri në 55 kg/cm ²).	10
2.13.	Distanca prej kabllove nëntokësore të komunikimit ose një gypi kabllor ² .	0.5
2.14.	Distanca nga themelet e ndërtimit.	0.6
2.15.	Distanca nga shkurret.	0.7
2.16.	Distanca nga trungjet e pemëve:	
	a) kur diametri i kurorës së gjetheve nuk është më i gjatë se 5 m;	2.0
	b) kur diametri i kurorës së gjetheve është më i gjatë se 5 m.	2+0.5 m për çdo metër shtesë të diametrit

▪ Shtirja e kabllove - Kërkesat e Përgjithshme

Elementet kryesore të kabllove janë kabllo të komunikimit dhe pajisjeve kabllore si: kornizat shpërndarëse, kabinetet shpërndarëse, kutitë shpërndarëse, shtyllat, nyjat, etj.

Kablloja mund të shtrihet brenda gypave kabllor, ose drejtpërdrejt në tokë ose në gypa mbrojtës, kolektorë, dhe bodrume, si dhe në shtyllat mbështetëse (linjat ajrore), të futura në ndërtesa apo objekte përcjellëse, si dhe të shtrira brenda ndërtesës.

Drejtimi i kabllor në mes të pajisjeve kabllore dhe rrugëve ndarëse duhet shtrirë në atë mënyrë që të ketë sa më pak ndërlidhje të mundshme lineare.

Kabllo të komunikimit duhet mbrojtur me masa të ndryshme të sigurisë nga shkarkimet elektrike atmosferike, nëse kablloja gjendet në afërsi të linjave të transmetimit të energjisë elektrike, linjave hekurudhore të elektrifikuara, si dhe stabilimenteve tjera të transmetimit të energjisë elektrike – me masa të posaçme të sigurisë elektrike.

Gjatë shtrirjes së kabllove optike, duhet përdorur metoda të posaçme për të siguruar që kabllo të komunikimit me fije optike të mos ekspozohen ndaj presionit të tepërt mekanik, forcës së përkuljes dhe kompresionit. Vlerat e rrezes së përkuljes së kabllor me fije optike dhe instalimit janë të specifikuar në specifikimet saj teknike.

Përzgjatja e fijës së kabllor optike nuk duhet të jetë më e madhe se 0.2 përqind. Është e ndaluar të tejkalohen forcat maksimale të tensionit që përcaktohen për kabllo me fije optike.

▪ Shtrirja e kabllove të komunikimit në gyp kabllor

Kablloja e komunikimit duhet të shtrihet brenda një gyp mbrojtës apo të depërtohet drejtpërdrejt në gypin kabllor pa ndonjë gyp mbrojtës. Nëse aplikimi i kësaj metode nuk është i mundur, duhet përdorur metodat e tërheqjes mekanike të kabllor të komunikimit brenda gypit kabllor.

Kur kablloja e komunikimit kalon përgjatë disa pikave të gypit kabllor, duhet të sigurohet mbrojtja e kabllor të komunikimit nga dëmtimet mekanike në hyrje dhe në dalje të gypit kabllor në çdo pusetë.

Kur shtrihet kabllo e komunikimit brenda gypit kabllor, është e obligueshme të kontrollohet forca e lejueshme e tërheqjes, ashtu që të mos tejkalohet forcën e përcaktuar me specifikimet teknike të prodhuesit të kabllor të komunikimit. Gjatësia e kabllor të komunikimit e tërhequr brenda gypit kabllor zgjidhet duke marrë parasysh forcën maksimale të lejueshme të tërheqjes për konstruksionin specifik të kabllor të komunikimit, fërkimit brenda gypit, si dhe peshës së kabllor të komunikimit.

Kabllo të komunikimit nuk duhet të përdridhen apo çiftëzohen me njëra-tjetrën në pusetë.

Kabllo të komunikimit në pusetë duhet shënjuar dhe përforcuar në konzollë.

Distanca nga kabllo e komunikimit deri te kapaku i pusetës dhe dyshemesë nuk mund të jetë më e vogël se 0.3 m.

Pas kryerjes së punimeve të shtrimit të kabllor të komunikimit, hapjet e hyrjes në gyp duhet mbyllur mirë (p.sh. “shkumë”).

▪ Shtrirja e kabllove të komunikimit mbi ura

Kabllo të komunikimit që duhet shtrirë në ura shtrihen përmes kanaleve të siguruara në strukturat e urës (gypa apo kolektorë) si dhe në mungesë të tyre – në gypa mbrojtës; megjithatë, duhet marrë parasysh edhe lëvizja e strukturave të urës në vendet e tegelave të saldimit me ndjeshmëri temperature, vendet e vibrimit nga trafiku, si dhe kushtet teknike të personave që shfrytëzojnë (apo operojnë me urat).

Në vendet ku ka mundësi të vibrimit të madh (p.sh. në vendet e shtyllave mbajtëse dhe zgjerimit të urave), apo ku ka rrezik të lakimeve të tepërta (p.sh. seksionet e kabllove mes urave dhe pjerrinave), kabllo të komunikimit duhet shtrirë në gypa mbrojtës.

▪ Shtrirja e kabllove të komunikimit drejtpërdrejt në tokë

Të gjitha punimet e dheut, kur shtrihen kabllo të komunikimit, kryhen në pajtim me kërkesat të dhëna:

- gjurmimi dhe rivendosi dhe rrugëve dhe trotuareve për këmbësorë;
- gjurmimi i gropave dhe kanaleve;
- punët e përforcimit për gropa e kanale;
- mbushja e gropave dhe kanaleve me dhe;
- ngjeshja e dheut;
- ngarkimi dhe heqja e dheut sipërfaqësor;
- nivelimi i dheut dhe punët të tjera me dhe.

Kur bëhet shtrirja e kabllove të komunikimit drejtpërdrejt në tokë, ato duhet shtrirë në thellësi prej jo më pak se 0.75 m nën sipërfaqen e dheut.

Metodat e shtrirjes së kabllove të komunikimit drejtpërdrejt në tokë zgjidhen duke marrë parasysh lokacionin e terrenit të dheut dhe rrjeteve tjera inxhinierike, trafikun rrugor, ndërtesat dhe objektet tjera. Për të shtrirë kabllo të komunikimit drejtpërdrejt në tokë, mund të përdoren metodat vijuese:

- shtrirja në kanale;
- shtrirja me “shtrirës kabloje”;
- shtrirja përgjatë pengesave, duke përdorur metodën e prerjes apo metodën e shpimit të drejtuar.

Drejtpërdrejt në dhe mund të shtrihen vetëm kabllo të komunikimit të posaçme me rezistencë më të madhe mekanike, apo të mbrojtura me gyp mbrojtës.

Kur shtrihen kabllo të komunikimit, duhet të sigurohet që ngarkesa mekanike, e shkaktuar nga aplikimi i njëjës prej metodave të shtrirjes të përmendura tabelën më sipër, mbi kabllo të komunikimit, të mos tejkalohet, si për shembull forca maksimale e lejueshme e tërheqjes, e përkuljes, rrezja e përkuljes dhe forca ndrydhëse të përcaktuara në specifikimet teknike të prodhuesve duhet të mos tejkalohen.

Për të shmangur dëmet e mundshme ndaj kabllove të komunikimit të shtrira me punime gërmuese, kabllo të komunikimit të shtrira në tokë duhet mbrojtur duke shtruar një shirit paralajmërues në lartësi 0.3 m mbi to.

▪ Shtrirja e kabllove të komunikimit në kanale

Kablloja e komunikimit e shtrirë në kanal nuk mund të tendoset si dhe duhet të shtrihet direkt në fund të kanalit.

Në tokë të butë, kabllo të komunikimit mund të shtrihet drejtpërdrejt në fund të kanalit të hapur, e pastaj të mbulohet me dhe të gërmuar më herët, e të shoshitur. Në tokë të fortë, kabllo të komunikimit duhet shtrirë mbi një shtresë rëre apo dhe të shoshitur me trashësi prej së paku 0.1 m, të hedhur direkt në fund të kanalit, si dhe së paku 0.1 m shtresë të mbushjes me dhe të shoshitur që shtrohet mbi kabllo të komunikimit.

Kur shtrihen disa kabllo të komunikimit në një kanal, ato duhet shtrirë paralelisht, pa kurrfarë përdredhje.

Para se të mbushet kanali me mbushje dheu, të gjitha kabllo nëntokësore të komunikimit dhe pajisjet tjera duhet shënjuar në skicat e punës duke shënjuar edhe distancat e tyre me objektet e afërta.

▪ Kalimi i rrugëve nacionale (lokale) dhe argjinaturave të dheut gjatë shtrirjes së kabllove të komunikimit

Në kalimet mbi rrugë rajonale (lokale) dhe brezave të rrugës, kablloja mund të shtrihet me anë të këtyre metodave me:

- “shtrirës kabloje”;
- hapje të kanalit;
- mënyrë të mbyllur (duke kryer shpime);
- linjë ajrore.

Metoda e shtrirjes së kabllove me “shtrirës kabloje” mund të përdoret vetëm kur kalohet përmes rrugës, shiritave për çiklistë dhe vende të tjera me mbulesë të shtrimit me zhavorr. Kablloja mund të shtrihet me “shtrirës kabloje” drejtpërdrejt në dhe në rrugët kur nuk ka shumë trafik. Në rastet tjera, kabllo duhet shtrirë me gypa mbrojtës. Para shtrirjes së kabllove apo gypave mbrojtës me “shtrirës kabloje”, pikat e kalimit nëntokësor të rrjeteve inxhinierike duhet të gërmohen ose duhet të instalohen kalime nëntokësore.

Kur përdoret metoda e hapjes së kanaleve, në kanal duhet shtrirë gypi mbrojtës, e pastaj që kanali të mbushet me mbushje dheu, ndërsa dheu në atë vend duhet të ngjeshët. Pas tërheqjes së tubit mbrojtës apo kabllos së komunikimit brenda këtij tubi, skajet e gypit duhet mbyllur mirë. Në rastin e shtrimit të kabllove nën rrugë nacionale (lokale), në argjinaturat e dheut në mënyrë të mbyllur, duhet të bëhen me gypa mbrojtës. Gypat mbrojtës duhet instaluar me anë të shpimit. Kablo e komunikimit apo gypi mbrojtës duhet tërhequr brenda gypit kabllor me anë të metodës së shpimit.

Në kalime të rrugës, skaji i sipërm i gypit të sipërm mbrojtës duhet të vendoset në thellësi prej jo më pak se 0.7 m nën sipërfaqen e rrugës, mbi rrugë – në thellësi prej jo më pak se 1.2 m nën sipërfaqen e tokës. Nëse nuk është e mundur të plotësohet kjo kërkesë, gypat shtrihen brenda një kolektori mbrojtës, apo betonohen në dhe.

Pas shtrirjes së tubit mbrojtës dhe tërheqjes së kabllos së komunikimit përmes tij, hapjet e gypit duhet mbyllur.

Rrugët nacionale (lokale), argjinaturat e dheut duhet kaluar me linjë ajrore në pajtim me kërkesat e nenit 19 të Rregullores 05/2017.

▪ Kryqëzimet me hekurudhat

Në kryqëzimin e kabllove me hekurudha, duhet përdorur gypa PVC, PE apo gypa kabllor të çelikut, ndërsa shtrirja e tyre nën hekurudhë duhet të bëhet në mënyrë të mbyllur (me anë të shtyrjes përtej apo shpimit të drejtuar), varësisht nga dheu dhe peizazhi.

Kur kablloja kalon përmes hekurudhës, këndi i kryqëzimit duhet të jetë sa më i pjerrët që është e mundur; gjithsesi, ky kënd nuk mund të jetë më i vogël se 45 shkallë.

Punimet e gërmimit të dheut duhet kryer në distancë prej jo më pak se 3 m nga skaji i bazës së argjinaturës së dheut të hekurudhës.

Distanca nga sipërfaqja e hekurudhës me gypin mbrojtës nuk mund të jetë më e vogël se 1.2 m si dhe jo më pak se 0.6 m nga baza e argjinaturës së dheut të hekurudhës.

Gypi mbrojtës duhet të shtrihet në dy skaje për së paku:

- 2 m nga skaji i jashtëm i bazës së gropës;
- 3 m nga skaji i bazës së argjinaturës së hekurudhës;
- 5 m nga shinat e jashtme të hekurudhës.

Kabllo me fije optike që duhet shtruar përgjatë shinave të hekurudhës duhet të jenë me mbrojtje dielektrike.

▪ **Kryqëzimet me ujëra**

Kur kalohet përtej ujërave, kabllo e komunikimit mund të shtrihen:

- nën ujë;
- mbi ura;
- me linja ajrore.

Kabllo e komunikimit të shtrira nën ujë duhet të jenë të izoluar

Rruga e kabllit përmes ujërave të navigueshëm nga urat rrugore dhe hekurudhore duhet të shtrihet nën këto ura në drejtimin e rrjedhës së ujit. Distanca e rrugës kabllore nga ura rrugore apo hekurudhore nuk mund të jetë më e vogël se 200 m.

Nëse ka urë në rrugën e kabllorë së komunikimit që shtrihet mbi ujëra të navigueshëm, njëra kablo duhet shtrirë mbi urë, ndërsa një kablo rezervë nënujore rekomandohet të shtrohet në atë distancë nga ura.

Kur rruga kabllore kalon në ujëra të panavigueshëm, distanca ndërmjet kabllorëve nënujorë të komunikimit dhe urës rrugore e hekurudhore nuk duhet të jetë më e vogël se 50 m.

Kabllo e komunikimit nënujorë dhe nëntokësore duhet lidhur jo më afër se 30 m nga bregu i hapësirës ujore.

Nëse argjinatura e hapësirës ujore përbëhet nga graniti, guri, betoni apo druri, atëherë në vendet e lidhjes së kabllorëve nënujorë të komunikimit me atë nëntokësore, duhet përdorur gypa kabllor me rezistencë më të madhe. Sipas nevojës, puseta duhet instaluar në brigje. Duhet të shtrihen gypa kabllor nga puseta deri te pjesa nënujore e asaj vije.

Kablo nënujore e komunikimit duhet të ngjitet për dyshtet e hapësirës ujore.

Kabllo e komunikimit përtej trupave ujorë mund të shtrihen përmes gypave mbrojtës nëntokësorë, që duhet shtrirë me metodën e shpimit të drejtuar.

▪ **Distancat nëntokësore të kabllorëve me objektet tjera**

Kur shtrohet kabloja nën tokë paralelisht me rrjetet tjera inxhinierike, trafikun rrugor, ndërtesat dhe objektet tjera, apo kur kalon nëpër to, distancat minimale duhet të jenë jo më të vogla sesa ato që specifikohen me Tabelën e kësaj Shtojce.

Në kryqëzimet e kabllorëve me rrjetet tjera inxhinierike, punët e gërmimit duhet të bëhen manualisht. Nëse ka ndonjë rrjet inxhinierik që gjendet në thellësi më pak se 1.2 m, kabloja e komunikimit ose gypi mbrojtës duhet shtrirë nën këtë rrjet inxhinierik. Nëse objekti nëntokësor i rrjetit gjendet në thellësi prej 1.2 m apo më shumë, kabloja e komunikimit ose gypi mbrojtës duhet shtrirë mbi këtë rrjet inxhinierik në thellësi prej jo më pak se 0.75 m.

▪ **Shtrirja e linjës ajrore komunikuese**

Kabllo e komunikimit që përdoren në linja ajrore duhet të jenë vetëm ato që janë të përkrahura qëllim, pa shkelur kërkesat në specifikimet teknike të prodhuesit të kabllorëve së komunikimit.

Kabllo e komunikimit duhet varur në mbajtëse në atë mënyrë që pesha në shtyllë jetë baras e shpërndarë (dy kablo komunikimi duhet varur në anët e kundërta të mbajtëses). Për montimin e tyre, duhet përdorur elementet e montimit të kabllorëve së komunikimit të specifikuar nga prodhuesi.

Gjatësia maksimale e lejueshme e linjave të kabllorëve së komunikimit ndërmjet shtyllave mbajtëse përcaktohet në bazë të parametrave mekanikë të kabllorëve së komunikimit, litarit mbajtës dhe shtyllave të përcaktuara nga prodhuesi.

Në rastin e përdorimit të veglave e duhura të montimit dhe metodën e tërheqjes së kabllorëve së komunikimit, është e detyrueshme të sigurohet që vlerat maksimale të lejueshme për rezistencën e kabllorëve së komunikimit në tërheqje, hapësirat mes shtyllave mbajtëse, ngarkesa e erës, të specifikuar në specifikimet teknike të kabllorëve së komunikimit të mos tejkalohen.

Në linja ajrore të komunikimit, duhet bërë bashkëngjitja e kabllorëve të komunikimit në shtyllë mbrojtëse në lartësi prej së paku 3 m.

Kur shtrihet linja ajrore e komunikimit paralelisht me linjën ekzistuese ajrore, duhet ruajtur një distancë e sigurisë ndërmjet atyre linjave ajrore.

Kur kalohet përtej linjave të energjisë elektrike, këndi i kryqëzimit do të jetë sa më i pjerrët që është e mundur; megjithatë, ky kënd nuk mund të jetë më i vogël se 45 shkallë.

Kur kalohet përtej linjave të energjisë elektrike, linjat ajrore të komunikimit duhet pozicionuar nën linjat energjetike përveç për rrjetet e transmisionit të energjisë elektrike. Nëse për shkak të arsyeve objektive, nuk është e mundur të plotësohet kjo kërkesë, linjat ajrore të komunikimit mund të pozicionohen mbi linjat elektrike 400/220 V në distancë që nuk duhet të jetë më e vogël se 1.25 m. Kabloja e komunikimit që duhet shtrirë mbi linjën elektrike duhet të ketë montim të dyfishtë. Në kryqëzime, telat e linjave ajrore të komunikimit duhet të kenë izolim rezistues ndaj efekteve atmosferike, tensioni testues i të cilave nuk mund të jetë më i ulët se 2 kV. Nëse kabllo të komunikimit nuk kanë pjesë metalike, nuk është e nevojshme të mbahet distanca prej 1.25 m.

Linja ajrore e komunikimit mund të kryqëzohet me linjë të energjisë elektrike deri në 1 kV në lokacionin e ndarjes dhe mbajtëses; megjithatë, linjat ajrore të komunikimit me fije të pa izoluar apo kabllo të komunikimit me fije apo litar mbrojtës të pa izoluar nuk mund të montohen mbi shtylla mbajtëse të linjave të energjisë elektrike.

Linja ajrore e komunikimit mund të kryqëzohet me linjën e energjisë elektrike me tension prej më shumë se 1 kV vetëm në pikën e ndarjes së saj. Distanca horizontale nga shtylla mbajtëse e linjës ajrore të komunikimit deri tek fija më e afërt e linjës së energjisë elektrike duhet të jetë së paku 15 m. Kur kryqëzohet me linjën e energjisë elektrike me tension prej 400 kV, distanca ndërmjet majës së shtyllës mbajtëse të linjës ajrore të komunikimit dhe fijes më të afërt të linjës së energjisë elektrike duhet të jetë së paku 20 m.

Kabllo të izoluar të linjës ajrore të komunikimit mund të shtrihen në shtylla mbajtëse të përbashkëta me linjat e energjisë elektrike 400/220 V. Kabllo të komunikimit duhet montuar në shtylla mbajtëse të linjës së energjisë elektrike nën linjat e energjisë elektrike. Distanca ndërmjet kabllove të komunikimit dhe linjave të energjisë elektrike në shtylla mbajtëse nuk mund të jetë më e vogël se 1.5 m.

Distancat minimale ndërmjet linjave ajrore të komunikimit ose rrjeteve të tjera inxhinierike me objektet tjera janë përcaktuar në Tabelën si më poshtë:

Tabela 86 Distancat minimale ndërmjet linjave ajrore të komunikimit me objektet tjera

Nr.	Kushtet	Distanca minimale (m)
1.	Distanca në drejtim vertikal.	
1.1.	Me sipërfaqen e tokës.	4.5
1.2.	Me sipërfaqen e tokës, kur linjat e komunikimit kalojnë mbi rrugë ose lagje.	6.0
1.3.	Me hekurudhën, ku kalojnë trenat .	7.5
1.4.	Distanca nga një linjë mbitokësore e komunikimit (ajrore) deri në rrugë.	4.5
1.5.	Distanca nga një linjë ajrore komunikimit deri në trotuarin për këmbësorë brenda një zone të mbjellë të tokës.	3.0
1.6.	Distanca deri te sipërfaqja e ujit, ku kalojnë ujërat jo të navigueshëm, kanalet, etj.	2.5
1.7.	Distanca prej pikës më të lartë të telit të një linje mbitokësore të komunikimit ose një kabli deri teli më i ulët i një linje të energjisë elektrike ose nivelit maksimal të një kabli të varur kur kalojnë linjat energjisë elektrike me tension:	
	a) deri në 1 kV;	1.25
	b) 6–10 kV;	2
	c) 35 kV, 110 kV;	3
	d) 220 kV;	4
	e) 400 kV.	5
1.8.	Distanca në mes të linjave mbitokësore(ajrore) të komunikimit.	0.5
1.9.	Distanca nga maja e çatisë ose elementeve më të larta të vendosura mbi çati (me përjashtim të vendeve ku vështirë i qasemi).	0.8
1.10.	Distanca në mes “kutisë hyrëse” të linjave të komunikimit mbitokësor dhe “kutisë hyrëse” të linjës së energjisë elektrike (400 / 220V) brenda ndërtesave.	0.5
1.11.	Distanca nga degët e pemëve.	1.0
2.	Distanca në drejtim horizontal	
2.1.	Distanca më e afërt në mes të telit të jashtëm të një linje mbitokësore(ajrore)të komunikimit ose një kabli të mënjeluar dhe një shtylle mbajtëse të energjisë elektrike , kur linjat ajrore të kalojnë njëri-tjetrin në një ndarje:	

	a) Linjat elektrike me tension deri 1 kV; b) Linjat elektrike të tensionit mbi 1 kV.	2.0 7.0
2.2.	Distanca prej telit më të afërt të jashtëm të një linje mbitokësore (ajrore) të komunikimit ose një kabli të mënjanuar nga një ndërtesë e ndërtuar, maja e një çatisë, ballkonit.	1.5
2.3.	Distanca në mes të telit më të afërt të jashtëm të një linje mbitokësore (ajrore) të komunikimit ose një kabulli të larguar dhe shtyllave.	Lartësia e një shtylle
2.4.	Distanca në mes të telit më të afërt të jashtëm të një linje ajrore të komunikimit ose një kabli të mënjanuar, shkurreve ose diametrit të kurorës së drunjëve.	1.5

▪ Kërkesat e përgjithshme për lidhjen e kabllove të komunikimit

Kabllo të komunikimit duhet lidhur me anë të nyjave që janë prodhuar për këtë qëllim.

Kur shtrihen kabllo të komunikimit në gypa kabllor, në tokë dhe në linjat ajrore të komunikimit, duhet aplikuar nyjat që tkurren nga nxehtësia apo nyjat me aplikim të ftohtë. Nyjat e tilla duhet të përbëhen nga materialet që nuk ndërrojnë veçoritë e tyre për së paku tridhjetë (30) vjet.

Kur shtrihen kabllo të komunikimit drejtpërdrejt në tokë, duhet lënë një gjatësi rezervë e kabllor për lidhjen e kabllove të komunikimit këtyre kabllove.

Në ndërtesa dhe kanale vertikale (të ndërtesës), duhet të përdoren nyja që tkurren në nxehtësi apo nyjat që mbyllën mekanikisht.

Nyjat që mbyllën mekanikisht, që përdoren për lidhjen e kabllove të komunikimit brenda ndërtesave, duhet të jenë të prodhuara me PE, plastikë tjetër apo çelik, si dhe duhet të ruajnë veçoritë e tyre për së paku tridhjetë (30) vjet.

Të gjitha llojet e nyjave duhet montuar në pajtim me udhëzimet e prodhuesit të tyre.

Montimi i nyjave për kabllo me fije optike duhet të bëhet në pajtim me kërkesat e sigurisë vetëm në hapësirat e caktuara të mbrojtura nga efektet atmosferike. Montimi i nyjave për kabllo optike bëhet vetëm me pajisje dhe vegla të dizajnuara enkas.

▪ Shënjimi i kabllove të komunikimit

Kabllo të komunikimit në pusëtë, kolektorë dhe kanalet vertikale duhet shënuar me etiketë plastike apo plumbi të shënimit të ngjitur për kabllor të komunikimit. Etiketa e shënimit duhet të jetë së paku 40 mm në gjerësi dhe 20 mm në lartësi. Etiketa plastike e shënimit duhet të jetë e bardhë ose e verdhë. Shënimet në etiketat e plumbit duhet gravuar me çekiç të posaçëm, derisa në karta plastike, shënimet shkruhen me laps të zi, shenjat e të cilat janë rezistente ndaj ndikimeve të mundshme mjedisore.

Etiketa e shënimit duhet të përmbajë informatat që mundësojnë identifikimin e:

- pronarit të linjës së komunikimeve elektronike (emri i entitetit, kodi, numri konvencional);
- llojin e kabllor të komunikimit;
- fillimin dhe fundin e linjës së komunikimeve elektronike (adresa e fillimit dhe e fundit).

Kabllo të furnizimit të energjisë nga largësia në pusëtë, kolektorë, kanale vertikale e bodrume duhet ngjyrosur me shirita të kuq (dy shirita të kuq me gjerësi 0.2 m me distancë prej 0.1 m mes tyre) për secilin gyp, si dhe nga secili skaj i nyjës në distancë prej 0.1 m prej tij.

9.6. NGROHJA

Komuna e Obiliqit deri më tani, ende nuk ka kompani për furnizim me ngrohje nga largësia, mirëpo më 2019 me financim vetanak të komunës, përmes prokurimit publik, Komuna ka zgjedhur një kompani profesionale për kryerjen e studimit të fizibilitetit për ngrohje nga largësia, nëpërmjet sistemit të kogjenerimit. Në studim janë përfshirë disa skenarë me analiza teknike dhe ekonomike. Komuna e Obiliqit ka potencial shfrytëzimi të sistemit të kogjenerimit nga TEC "Kosova B", përmes sistemit të transmisionit të gypave të paraizoluara.

Figura 32 Projekti - shtrirja e rrjetit të ngrohjes në qytetin e Obiliqit (HES-stacioni për nxjerrjen e nxehtësisë, HRS-Stacioni për pranim të nxehtësisë)²⁵

Kapaciteti termik sipas studimit të fizibilitetit në skenarin për qytetin e Obiliqit

²⁵ Burimi: Studimi i fizibilitetit për sistemin e ngrohjes nga largësia

Tabela 87 Llogaritja e parametrevë financiar, ekonomik, teknik dhe kostos operacionale për skenarin 1²⁶

Skenari 1 : Qyteti i Obiliqit			Komente
Ekonomi Familjare- Zona e ngrohur	[m ²]	350,417.00	
Komerciale - Zona e ngrohur	[m ²]	60,735.00	
Institucione	[m ²]	35,971.00	
Total	[m ²]	447,123.00	
Kapaciteti i ngrohjes	[MW]	51.5	
Konsumi vjetor i energjisë	[MWh]	82,302.00	
Çmimi i investimit	€	14,880,896.00	
Çmimi i ndërtimit të ndërtesës së re	€	280,000.00	
Çmimi Fiks /Variues	€	582,818.00	
Energjia e shitur tek konsumatori	€	2,025,593	Versioni 1. Lidhja: 50% ekonomi familjare, 80% komerciale, 90% institucione
		2,628,740	Versioni 2. Lidhja: 70% ekonomi familjare, 90% komerciale, 100% institucione

²⁶ Burimi: Studimi i fizibilitetit

		3,204,993	Versioni 3. Lidhja: 90% ekonomi familjare, 100% komerciale, 100% institucione
IIR	%	13.60	Versioni 1. Lidhja: 50% ekonomi familjare, 80% komerciale, 90% institucione
PBP	Vite	11.10	
NVP	€	12,802,950.00	
Modeli i tarifës Cat A	€/kWh e shitur		A. Tarifat e bazuara në konsum: Tarifat fikse- Tarifat mujore për kapacitetin termik: 0.93 [Euro/Kw/Muaj] Tarifat Variuese- konsumi i energjisë termike: 38.77 [Euro/MWh]

Tabela 88 Çmimi investues për sistemin e ngrohjes në Obiliq

DN	40	50	65	80	100	125	150	200	250	300	350	400	450	500
Kanali [m]	635	6,208	6,203	2,330	2,667	1,393	751	260	1,530	265	0	175	1,950	1,759
Gypat [m]	1,270	12,416	12,406	4,660	5,334	2,786	1,502	520	3,060	530	0	350	3,900	3,517
Çmimi Kanali [€]	31,750	310,400	310,150	139,800	186,690	104,475	60,080	24,700	191,250	41,340	0	36,400	429,000	439,650
Çmimi gypat [€]	50,800	620,800	744,360	326,200	469,392	273,028	171,228	78,000	624,240	137,270	0	123,550	1,462,500	1,406,880
Total	82,550	931,200	1,054,510	466,000	656,082	377,503	231,308	102,700	815,490	178,610	0	159,950	1,891,500	1,846,530

▪ Kushtet zhvillimore të ngrohjes në qytetin e Obiliqit

Kushtet zhvillimore të përcaktuara për rritjen e resurseve të ngrohjes bazohen në Udhëzimin Administrativ për Hartën Zonale. Më tej këto dokumente përcaktojnë kushte dhe sigurojnë zhvillimin dhe shfrytëzimin e qëndrueshëm të resurseve, të cilat janë të domosdoshme për shëndetin publik, mbrojtjen e mjedisit, zhvillimin socio-ekonomik të Kosovës dhe kornizën institucionale për administrimin. Kjo nënkupton që për përmbushjen e nevojave për furnizim me ngrohje të popullsisë dhe ekonomisë së komunës së Obiliqit do të nevojiten burime të reja të konsiderueshme.

▪ Kushtet teknike

Planifikimi i ngrohjes duhet të përfshihet në planet urbanistike. Planet urbanistike paraqesin lokacionet, ku do të ndërtohen objektet e reja, e cila është një bazë e mirë për llogaritjen e kërkesës për ngrohje. Gjithashtu planifikimi i ngrohjes qendrore bëhet bazuar në indikatorët relevant për t'u vlerësuar ngarkesa termike e territorit të paraparë. Në këtë mënyrë planet zhvillimore urbanistike mund të orientojnë vendimet për investime në sisteme të ngrohjes qendrore.

Lokacioni i ngrohjes përcaktohet nga organet komunale i rregulluar në aspektin pronësor, i përshtatshëm për operim, transportin e lëndës djegëse dhe i përshtatshëm në aspektin e minimizimit të ndotjes së mjedisit.

Duhet të përcaktohet kapaciteti i nevojshëm në zonat urbane, i cili bazohet në numrin e popullsisë së zonës, ku kryhen llogaritjet e nevojshme:

- Standardet lokale të projektimit të NQ-ve janë të vjetra dhe duhet të rishikohen duke marrë parasysh efektet dhe mundësitë e teknologjive të reja;
- Temperaturat e jashtme projektuese duhet rishikuar në nivel të shtetit, e cila mund të ndikojë në zvogëlimin e shpenzimeve dhe kapaciteteve të tejdimensionuara
- Mënyrat aktuale të ngrohjes nuk janë efikase dhe nuk ofrojnë komfort termik brenda hapësirave, gjë që çon në propozimin dhe përcaktimin e kushteve për instalimin e ngrohjes qendrore në banesa dhe nënstationet e ngrohjes me elementet e nevojshme.

Kapacitetet e projektuara të shpenzimeve (analiza e shpenzimeve) në të ardhmen duhet reflektuar edhe në ndryshimet eventuale nga propozimi i shfrytëzimit të tokës të paraqitura ne Hartën Zonale te Komunës (HZK), dhe definimi i kushteve zhvillimore, duke saktësuar

koeficientet dhe indekset e zonave dhe zonave mbishtresore për komplet territorin e komunës dhe prezantimin e tyre në hartën e kapaciteteve.

▪ Kushtet teknike për instalimin e rrjetit të ngrohjes

Gypat kryesor të furnizimit me ngrohje duhet të jenë sipas rregullave teknike të parapara nga prodhuesi me renome në rrjeta termike “Isoplus”, kriteret përfshihen:

- Thellësia dhe gjerësia e trasesë sipas Isoplusit;
- Distanca mes të gypave varësisht nga dimensiononi diametrik nominal i gypit;
- Gypat zakonisht vendosen nën dhe’ (kanal), rëndësi i kushtohet përbërjes së tokës;
- Vendosja e shiritave lajmërues mbi aksin e gypave;
- Nuk lejohet ndërtim i vrazhdë (objekte, etj) mbi gypat e ngrohjes.

Gypat e ngrohjes të paraizoluara vendosen kryesisht në vende ku qasja gjatë intervenimit është më e lehtë, kryesisht trotuare. Në degëzimet (degët që degëzohen nga rrjeti kryesor në drejtim të nënstacioneve termike), tani janë duke u përdorur valvulet teleskopike.

Në rast të përcjelljes paralele me gypat e ujësjellësit, kanalizimit, kabllo të elektrike, distanca minimale duhet të jetë: 0.5-1m.

Në rastet kur, gjatë punimeve në instalimin e gypave të ngrohjes hasen pengesa në ndonjë infrastrukturë tjetër teknike, ekspertët e fushave përkatëse të kryejnë zgjidhje profesionale lidhur me këtë pengesë.

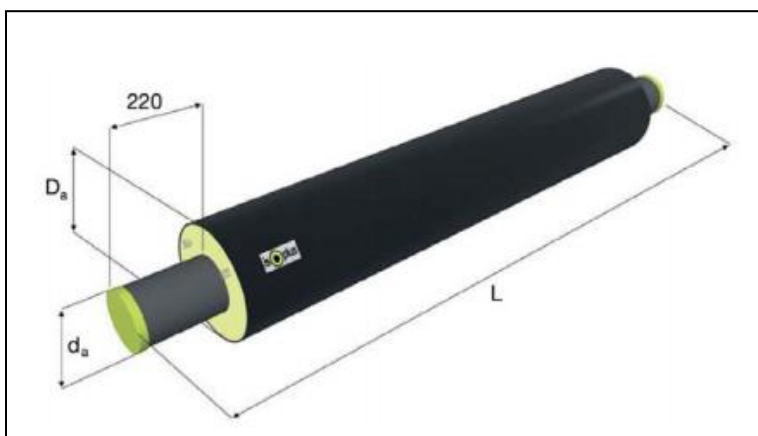

Figura 33 Iso-gypi (single)

Tabela 89 Karakteristikat e gypave të paraizoluara sipas studimit të fizibilitetit të ngrohjes në largësi

Gypat e paraizoluara			Mbështjellja e jashtme	
DN (mm)	Ø jashtme (mm)	Trashësia e murit (mm)	Min. Ø jashtme (mm)	Trashësia e murit (mm)
32	42.4	2.6	110	3.0
40	48.3	2.6	110	3.0
50	60.3	2.9	125	3.0
65	76.1	2.9	140	3.0
80	88.9	3.2	160	3.0
100	114.3	3.6	200	4.0
125	139.7	3.6	225	4.0
150	168.3	4.0	250	4.2
200	219.1	4.5	315	4.9
250	273	5.0	400	6.3
300	323.9	5.6	450	7.0
350	355.60	5.6	500	7.8
400	406.40	6.3	560	8.8
450	457.20	6.3	630	9.8
500	508.00	6.3	670	10.5

Kodet dhe standardet europiane të mëposhtme aplikohen në sistemet e gypave të paraizoluara, për plotësimin e kërkesave teknike sipas secilit standard, si: përçueshmëria termike, materiali izolues, etj.

- EN 253 Tubat e para-izoluara
- EN 448 Kthesat e para-izoluara
- EN 488 Valvolat e para-izoluara
- EN 489 Lidhëset e para-izoluara
- EN 14419 Sistemet e mbikëqyrjes

▪ Kushtet teknike të instalimit te gypave të para izoluar

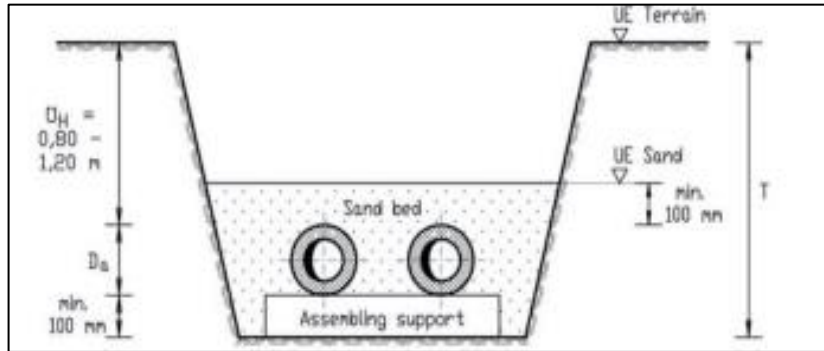

Figura 34 Detaje të linjës

kryesore

Jacket-pipe- Φ D_a in mm	65	75	90	110	125	140	160	180	200	225	250	280	315	355
Covering height $\bar{U}H$ in m	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Soil depth T in m	0,97	0,98	0,99	1,01	1,03	1,04	1,06	1,08	1,10	1,13	1,15	1,18	1,22	1,26
Jacket-pipe- Φ D_a in mm	400	450	500	560	630	670	710	800	900	1000	1100	1200	1300	isoplus
Covering height $\bar{U}H$ in m	0,80	0,80	0,80	0,80	0,90	0,90	1,00	1,00	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	
Soil depth T in m	1,30	1,35	1,40	1,46	1,63	1,67	1,81	1,90	2,20	2,30	2,40	2,50	2,60	

Burimi: www.isoplus.org

▪ Kushtet teknike të instalimit te nënstacioneve termike

- Në secilin objekt kolektiv duhet që në përdhese të lihet sipërfaqes 5 -12m² për nënstacion të objekteve, për nënstacion termik;
- Materiali i sistemit të ngrohjes të jetë i fortë dhe i përshtatshëm, i cili transportohet, deponohet dhe trajtohet në vend dhe instalohet në përputhje me udhëzimet e prodhuesit;
- Në rast të atakimit të gypave të ngrohjes me infrastrukturë tjetër teknike, duhet paraprakisht të bëhet zgjidhja teknike e tejkalimit të tyre;
- Shtirirja e rrjetit të ngrohjes në zona urbane bëhet zakonisht në trotuare (aty ku qasja është më e lehtë gjatë intervenimit
- Në degëzimet (nga rrjeti kryesor drejt nënstacioneve termike në objekte banesore) përdoren valvolat teleskopike;
- Dizajnimi i sistemit të ngrohjes qendrore bazohet në llogaritjet karakteristike të sistemit në mënyrë që të sigurojë komfort për të gjitha hapësirat që ngrohen;
- Secili trup ngrohës të ketë të instaluar valvulën termostatike për kontrollimin e temperaturës së ambientit, valvulën kthyesë dhe valvulën për mbushje-zbrazje.

▪ Integrimi i teknologjive aktive diellore

Sa i përket potencialit për prodhimin e energjisë nga panelet FV, sasia e fuqisë së gjeneruar për një njësi kapaciteti të instaluar FV varion rreth 1360.5 kWh/kWp në vit, për modulet FV të montuara në pozicion fiks, me pjerrësi optimale 33°-37°.

Duhet inkurajuar fuqimisht përfshirja e projekteve të energjisë së rinovueshme në zhvillimet e reja. Skemat e energjisë së rinovueshme në shkallë të vogël, që përdorin teknologji të tilla si panelet diellore, lehtësisht mund të përfshihen në zhvillimet e reja ashtu edhe në ndërtesa ekzistuese.

Për zgjidhjet integruese të energjisë, thelbësore është përfshirja e lagjeve dhe blloqeve të ndërtesave, për të zbatuar zgjidhjet e sistemit në nivelin e duhur, p.sh. rrjete të vogla të energjisë që furnizohen nga burime të rinovueshme. Kjo qasje mund të mbyllë hendekun midis nivelit të qytetit dhe nivelit të ndërtesës. Instalimi i duhur i këtyre sistemeve rregullohet përmes këtij dokumenti të Hartës Zonale.

Në shumicën e rasteve, standardet ekzistuese dimensionale lejojnë zhvillimin e sistemeve të energjisë diellore në shkallë të vogël, të mesme dhe të madhe. Megjithatë, nëse komuna në raste të caktuara vendos se standarde alternative të dimensioneve janë të nevojshme për të lejuar zhvillimin e sistemeve të energjisë diellore, duke mbrojtur shëndetin dhe mirëqenien publike, ajo mund t'i imponojë ato.

Kur kërkohet një aplikim planifikimi, faktorët që duhet të merren parasysh për integrimin e moduleve fotovoltaike dhe kolektorëve për ngrohjen e ujit përfshijnë:

- Çatitë me pamje nga jugu janë ideale, mirëpo modulet mund të vendosen në çatitë nga jug-perëndimi ose jug-lindja me humbje minimale. Çatitë nga veriu dhe me shumë hije duhet të shmangen;
- Modulet diellore duhet të jenë të orientuara në drejtim të jugut, dhe me pjerrtësi optimale nga 33°-37°;
- Nevoja për sipërfaqe të mjaftueshme të moduleve diellore për të prodhuar energjinë e kërkuar nga sistemi;
- Ngjyra dhe pamja e moduleve, veçanërisht nëse nuk ka një dizajn standard.

▪ Kushtet për instalimet në çati

Sistemet e energjisë diellore të montuara në çati, pavarësisht nga madhësia, lejohen për zhvillim pa pasur nevojë për një leje të posaçme, me kushtin që instalimi të mos jetë i një dizajni të pazakontë. Këto projekte nuk mund të ndalohen dhe mund të ndërtohen pasi të jetë lëshuar një leje ndërtimi. Është e rekomandueshme që për qëllime të lartësisë, këto sisteme të konsiderohen të ngjashme me oxhaqet, antenat televizive apo pajisje të tjera që zakonisht lejohen në lartësi shumë më të larta, ose mund të përjashtohen nga limitet e lartësisë.

Përzgjedhja e vendit/lokacionit: ky dokument dekurajon fuqimisht vendndodhjet që rezultojnë në humbje të konsiderueshme të tokës dhe burimeve natyrore, duke përfshirë tokën bujqësore dhe pyjore, dhe inkurajon vendosjen në çati, si dhe lokacionet në rrethet industriale dhe tregtare, ose në toka të zbrazëta dhe të trazuara.

Kushtet e instalimit të sistemeve në çati në prona banimi

- Vargu diellor FV nuk duhet të dalë më shumë se 200 mm mbi vijën e çatisë;
- Për aq sa është e mundur, paneli duhet të vendoset për të minimizuar efektin në pamjen e jashtme të ndërtesës;
- Sistemet FV përjashtohen nga llogaritjet e lartësisë kur kemi të bëjmë me çati të sheshtë, apo të kalojnë lartësinë maksimale me 1.5-3 metra.

Kushtet e instalimit të sistemeve në çati për furnizim të pronave komerciale

- *Çatitë me pjerrësi:* Vargu diellor FV nuk duhet të dalë më shumë se 200 mm mbi vijën e çatisë;
- *Kulmet e sheshta:* Pjesa më e lartë e panelit FV të jetë më pak se 1 m më e lartë se pika më e lartë e çatisë (duke përjashtuar strukturat si oxhaku);
- Vargu FV të vendoset mbi 1 m distancë nga skajet e jashtme të çatisë;
- Për aq sa është e mundur, paneli duhet të vendoset për të minimizuar efektin në pamjen e jashtme të ndërtesës.

▪ Kushtet për instalimet në tokë

Për sistemet e montuara në tokë, ekziston një dallim midis mënyrës se si trajtohen sistemet e shkallës së vogël, të mesme dhe të madhe dhe ku secili lejohet sipas të drejtës, nëpërmjet rishikimit të planit të vendndodhjes ose me leje të posaçme. Sisteme të montuara në tokë në shkallë të vogël, që do t'i shërbenin një shtëpie, bizneseve të vogla apo ndërtesa të vogla komunale, lejohen në të gjithë komunitetin pa një leje të veçantë. Panelet FV janë relativisht teknologji e re dhe akoma nuk dihet se si instalimet përshtaten me rregulloret ekzistuese të zonimit dhe përdorimit të tokës.

Sistemet në shkallë të gjerë ngrenë shqetësimet e përdorimit të tokës, estetike, çmontimin dhe asgjësimin. Instalimet në tokë, nuk lejohen në zona banimi pa një kontroll rregullator përmes rishikimit të planit të zonës së caktuar, për mbrojtjen e shëndetit, sigurinë dhe mirëqenien publike.

Në rastet kur planifikohet heqja e pemëve për të rritur aksesin e rrezeve të diellit, banorët në kërkesën për leje të paraqesin qartë llojet. Rritja e vegjetacioni dhe zëvendësimi duhet të merren parasysh gjatë projektimit të një sistemi FV.

Kushtet e instalimit të sistemeve në tokë në prona banimi

Sisteme të montuara në tokë në shkallë të vogël, që do t'i shërbenin një shtëpie, lejohen për zhvillim nëse:

- Modulet diellore FV të jenë jo më shumë se 4 m lartësi;
- Modulet diellore FV të instalohen në distancë mbi 5 m nga kufiri i pronës;
- Preferohet që madhësia e vargut diellor FV nuk duhet të kalojë 9 m²

Sistemet e montuara në tokë me sipërfaqe më të madhe se 9 m², kalojnë në kategorinë e sistemeve të mesme dhe të mëdha, për të cilat do të kërkohet rishikimi i planit të zonës.

Për sistemet e energjisë diellore të montuara në tokë që zhvillohen si struktura ndihmëse për një pronë – biznes, ndërtesë apo strukturë tjetër, duhet ofruar i njëjti fleksibilitet siç tashmë iu ofrohet “strukturave ndihmëse” (kasolle, garazha, etj.), të jenë më afër vijës së ngastrës sesa një strukturë kryesore. Këto sisteme në shkallë të vogël dhe të mesme, si aksesore për përdorim kryesor, mund të vendosen jo më afër se 6 metra linja e oborrit të përparmë, anësore ose të pasmë. Të gjitha sistemet e energjisë diellore të montuara në tokë në zonat e banuara do të instalohen ose në oborrin anësor ose të pasmë deri në masën e mundshme.

Kushtet e instalimit të sistemeve në tokë në prona komerciale, bujqësore dhe industriale

- Modulet diellore FV të jenë jo më shumë se 4 m lartësi;
- Modulet diellore FV instalohen në distancë mbi 5 m nga kufiri i pronës;
- Madhësia e rrjetit diellor PV nuk i kalon 9 m²;
- Paneli diellor FV nuk duhet të jetë i dukshëm nga rruga nëse ndodhet brenda një zone të konservuar ose një zone të trashëgimisë.

Meqenëse shumica e instalimeve komerciale të sistemeve diellore FV janë shumë më të mëdha se 9 metra katrorë, një leje e veçantë do të kërkohet për sistemet komerciale FV diellore të montuara në tokë pothuajse në të gjitha rastet.

Për sa i përket pronave të fermave, instalimet në çati janë gjithmonë të preferueshme. Nëse çatia është e pamjaftueshme, toka bujqësore jo e punueshme mbetet zgjedhja e dytë. Nëse kjo gjithashtu shihet e pamundur, toka më pak produktive të përdoret së pari për të minimizuar humbjen e produktivitetit të tokës kulturore.

Tabela 90 Karakteristikat e gypave të paraizoluara sipas studimit të fizibilitetit të ngrohjes në largësi

	ZB1	ZB2	ZB3	ZK	ZI
Sistemet e energjisë solare në çati	L	L	L	L	L
Sistemet e energjisë diellore të montuar në tokë në shkallë të vogël	L	L	L	L	L
Sistemet e energjisë diellore të montuar në tokë në shkallë të mesme	RP	RP	RP	L	L

L = E lejueshme RP = Rishikim i Planit të Vendit

▪ Instalimet në zona të veçanta

Lejet për zhvillime të projekteve të energjisë së rinovueshme që mund të kenë efekt negativ në ruajtjen e trashëgimisë përfshirë këtu Zona të Veçanta të Mbrojtjes, Trashëgimi Natyrore, Kulturore, etj.) u jepen vetëm pas një vlerësimi që përshkruan se integriteti i objektit apo vendit nuk ndikohet negativisht.

- Paneli diellor FV nuk duhet të jetë i dukshëm nga rruga nëse ndodhet brenda një zone të konservuar ose një zone të trashëgimisë.

▪ Çmontimi dhe asgjësimi i sistemit solar

Në përshkrimin e kërkesave për vendin e çmontimit, në mënyrë specifike të kërkohet heqja e infrastrukturës, asgjësimi i çdo komponenti dhe ri-vegjetimi i zonës. Është shumë me rëndësi rikthimi i zonës në gjendjen që ka qenë para se të instalohet sistemi solar.

9.7. INFRASTRUKTURA E PRODHIMIT TË ENERGISË SË RIPËRTËRITSHME

Intensiteti i erës: Zonat me intensitet të lartë të erës janë më të favorshme për prodhimin e energjisë së erës.

Ndërtesat dhe ndërtime të tjera: Ndërtesat dhe ndërtime të tjera në zonën mbishtresore duhet të kenë distanca të mjaftueshme nga instalimet e prodhimit të energjisë së ripertritshme, për të minimizuar interferencat dhe rreziqet potenciale.

Kushtet e diellit: Zonat me kushte të favorshme të diellit janë më të favorshme për prodhimin e energjisë së diellit. Këto kushte përfshijnë nivelet e ndriçimit, lagështinë dhe distancën nga zona me hije.

Aksesibiliteti: Zona mbishtresore duhet të jetë e aksesueshme dhe të mund të instalohen sisteme përkatëse të lidhjes së energjisë në rrjetin e shpërndarjes së energjisë.

Kushtet atmosferike: Kushtet atmosferike në zonën mbishtresore mund të ndikojnë në prodhimin e energjisë së ripertritshme. Këto kushte përfshijnë temperaturën, lagështinë dhe kushtet e ajrit.

Zonat e ndalimit të fluturimit: Zonat mbishtresore ku fluturimi i aeroplanëve është i ndaluar ose i kufizuar mund të kenë rreziqe për instalimet e prodhimit të energjisë së ripertritshme nga era, dhe kjo duhet të merret parasysh gjatë planifikimit të tyre.

Karakteristika gjeografike: Kushtet gjeografike të zonës mund të ndikojnë në prodhimin e energjisë së ripertritshme. Për shembull, zona në një kodër ose në një vend të thellë mund të ketë kushte të ndryshme nga zona në një lug të hapur.

Ngarkesa dhe kapaciteti i rrjetit të energjisë: Zonat mbishtresore duhet të kenë kapacitetin e nevojshëm të rrjetit të energjisë dhe mundësi për lidhje në rrjetin ekzistues.

Shkalla e zhurmës dhe ndikimit në mjedis: Sistemet e prodhimit të energjisë së ripertritshme mund të prodhojnë zhurmë dhe mund të kenë ndikim në mjedis, kështu që duhet të merret parasysh kjo gjatë planifikimit dhe instalimit të tyre.

Kushtet e hapësirës fizike: Zonat mbishtresore duhet të kenë hapësirë fizike të mjaftueshme për instalimet dhe paisjet e nevojshme për prodhimin e energjisë së ripertritshme nga era dhe dielli.

Kushtet klimatike: Kushtet klimatike, si shumësia e dëborës, akullit dhe akullnajave mund të ndikojnë në prodhimin e energjisë së ripertritshme nga era dhe dielli.

Kushtet e territorit: Kushtet e territorit, si terreni dhe rrjedhshmëria e ujit mund të ndikojnë në prodhimin e energjisë së ripertritshme nga era dhe dielli.

Qëndrueshmëria financiare: Prodhimi i energjisë së ripertritshme mund të jetë i kushtueshëm në kosto, kështu që është e rëndësishme që zonat mbishtresore të kenë qëndrueshmëri financiare dhe mbështetje për zhvillimin e tyre.

▪ Integrimi i teknologjive aktive diellore

Sa i përket potencialit për prodhimin e energjisë nga panelet FV, sasia e fuqisë së gjeneruar për një njësi kapaciteti të instaluar FV varion rreth 1360.5 kWh/kWp në vit, për modulet FV të montuara në pozicion fiks, me pjerrësi optimale 33°-37°.

Duhet inkurajuar fuqimisht përfshirja e projekteve të energjisë së rinovueshme në zhvillimet e reja. Skemat e energjisë së rinovueshme në shkallë të vogël, që përdorin teknologji të tilla si panelet diellore, lehtësisht mund të përfshihen në zhvillimet e reja ashtu edhe në ndërtesa ekzistuese.

Për zgjidhjet integruese të energjisë, thelbësore është përfshirja e lagjeve dhe blloqeve të ndërtesave, për të zbatuar zgjidhjet e sistemit në nivelin e duhur, p.sh. rrjete të vogla të energjisë që furnizohen nga burime të rinovueshme. Kjo qasje mund të mbyllë hendekun midis nivelit të qytetit dhe nivelit të ndërtesës. Instalimi i duhur i këtyre sistemeve rregullohet përmes këtij dokumenti të Hartës Zonale.

Në shumicën e rasteve, standardet ekzistuese dimensionale lejojnë zhvillimin e sistemeve të energjisë diellore në shkallë të vogël, të mesme dhe të madhe. Megjithatë, nëse komuna në raste të caktuara vendos se standarde alternative të dimensioneve janë të nevojshme për të lejuar zhvillimin e sistemeve të energjisë diellore, duke mbrojtur shëndetin dhe mirëqenien publike, ajo mund t'i imponojë ato.

Kur kërkohet një aplikim planifikimi, faktorët që duhet të merren parasysh për integrimin e moduleve fotovoltaike dhe kolektorëve për ngrohjen e ujit përfshijnë:

- Çatitë me pamje nga jugu janë ideale, mirëpo modulet mund të vendosen në çatitë nga jug-perëndimi ose jug-lindja me humbje minimale. Çatitë nga veriu dhe me shumë hije duhet të shmangen;
- Modulet diellore duhet të jenë të orientuara në drejtim të jugut, dhe me pjerrësi optimale nga 33°-37°;
- Nevoja për sipërfaqe të mjaftueshme të moduleve diellore për të prodhuar energjinë e kërkuar nga sistemi;
- Ngjyra dhe pamja e moduleve, veçanërisht nëse nuk ka një dizajn standard.

▪ Kushtet për instalimet në çati

Sistemet e energjisë diellore të montuara në çati, pavarësisht nga madhësia, lejohen për zhvillim pa pasur nevojë për një leje të posaçme, me kushtin që instalimi të mos jetë i një dizajni të pazakontë. Këto projekte nuk mund të ndalohen dhe mund të ndërtohen pasi të jetë lëshuar një leje ndërtimi. Është e rekomandueshme që për qëllime të lartësisë, këto sisteme të konsiderohen të ngjashme me oxhaqet, antenat televizive apo pajisje të tjera që zakonisht lejohen në lartësi shumë më të larta, ose mund të përjashtohen nga limitet e lartësisë.

Përzgjedhja e vendit/lokacionit: ky dokument dekurajon fuqimisht vendndodhjet që rezultojnë në humbje të konsiderueshme të tokës dhe burimeve natyrore, duke përfshirë tokën bujqësore dhe pyjore, dhe inkurajon vendosjen në çati, si dhe lokacionet në rrethet industriale dhe tregtare, ose në toka të zbrazëta dhe të trazuara.

Kushtet e instalimit të sistemeve në çati në prona banimi

- Vargu diellor FV nuk duhet të dalë më shumë se 200 mm mbi vijën e çatisë;
- Për aq sa është e mundur, paneli duhet të vendoset për të minimizuar efektin në pamjen e jashtme të ndërtesës;
- Sistemet FV përjashtohen nga llogaritjet e lartësisë kur kemi të bëjmë me çati të sheshtë, apo të kalojnë lartësinë maksimale me 1.5-3 metra.

Kushtet e instalimit të sistemeve në çati për furnizim të pronave komerciale

- *Çatitë me pjerrësi:* Vargu diellor FV nuk duhet të dalë më shumë se 200 mm mbi vijën e çatisë;
- *Kulmet e sheshta:* Pjesa më e lartë e panelit FV të jetë më pak se 1 m më e lartë se pika më e lartë e çatisë (duke përjashtuar strukturat si oxhaku);
- Vargu FV të vendoset mbi 1 m distancë nga skajet e jashtme të çatisë;
- Për aq sa është e mundur, paneli duhet të vendoset për të minimizuar efektin në pamjen e jashtme të ndërtesës.

3.

▪ Kushtet për instalimet në tokë

Për sistemet e montuara në tokë, ekziston një dallim midis mënyrës se si trajtohen sistemet e shkallës së vogël, të mesme dhe të madhe dhe ku secili lejohet sipas të drejtës, nëpërmjet rishikimit të planit të vendndodhjes ose me leje të posaçme. Sisteme të montuara në tokë në shkallë të vogël, që do t'i shërbenin një shtëpie, bizneseve të vogla apo ndërtesa të vogla komunale, lejohen në të gjithë komunitetin pa një leje të veçantë. Panelet FV janë relativisht teknologji e re dhe akoma nuk dihet se si instalimet përshtaten me rregulloret ekzistuese të zonimit dhe përdorimit të tokës.

Sistemet në shkallë të gjerë ngrenë shqetësimet e përdorimit të tokës, estetike, çmontimin dhe asgjësimin. Instalimet në tokë, nuk lejohen në zona banimi pa një kontroll rregullator përmes rishikimit të planit të zonës së caktuar, për mbrojtjen e shëndetit, sigurinë dhe mirëqenien publike.

Në rastet kur planifikohet heqja e pemëve për të rritur aksesin e rrezeve të diellit, banorët në kërkesën për leje të paraqesin qartë llojet. Rritja e vegjetacioni dhe zëvendësimi duhet të merren parasysh gjatë projektimit të një sistemi FV.

Kushtet e instalimit të sistemeve në tokë në prona banimi

Sisteme të montuara në tokë në shkallë të vogël, që do t'i shërbenin një shtëpie, lejohen për zhvillim nëse:

- Modulet diellore FV të jenë jo më shumë se 4 m lartësi;
- Modulet diellore FV të instalohen në distancë mbi 5 m nga kufiri i pronës;
- Preferohet që madhësia e vargut diellor FV nuk duhet të kalojë 9 m²

Sistemet e montuara në tokë me sipërfaqe më të madhe se 9 m², kalojnë në kategorinë e sistemeve të mesme dhe të mëdha, për të cilat do të kërkohet rishikimi i planit të zonës.

Për sistemet e energjisë diellore të montuara në tokë që zhvillohen si struktura ndihmëse për një pronë – biznes, ndërtesë apo strukturë tjetër, duhet ofruar i njëjti fleksibilitet siç tashmë iu ofrohet “strukturave ndihmëse” (kasolle, garazha, etj.), të jenë më afër vijës së ngastrës sesa një strukturë kryesore. Këto sisteme në shkallë të vogël dhe të mesme, si aksesore për përdorim kryesor, mund të vendosen jo më afër se 6 metra linja e oborrit të përparmë, anësorë ose të pasmë. Të gjitha sistemet e energjisë diellore të montuara në tokë në zonat e banuara do të instalohen ose në oborrin anësor ose të pasmë deri në masën e mundshme.

Kushtet e instalimit të sistemeve në tokë në prona komerciale, bujqësore dhe industriale

- Modulet diellore FV të jenë jo më shumë se 4 m lartësi;
- Modulet diellore FV instalohen në distancë mbi 5 m nga kufiri i pronës;
- Madhësia e rjetit diellor PV nuk i kalon 9 m²;
- Paneli diellor FV nuk duhet të jetë i dukshëm nga rruga nëse ndodhet brenda një zone të konservuar ose një zone të trashëgimisë.

Meqenëse shumica e instalimeve komerciale të sistemeve diellore FV janë shumë më të mëdha se 9 metra katrorë, një leje e veçantë do të kërkohet për sistemet komerciale FV diellore të montuara në tokë pothuajse në të gjitha rastet.

Për sa i përket pronave të fermave, instalimet në çati janë gjithmonë të preferueshme. Nëse çatia është e pamjaftueshme, toka bujqësore jo e punueshme mbetet zgjedhja e dytë. Nëse kjo gjithashtu shihet e pamundur, toka më pak produktive të përdoret së pari për të minimizuar humbjen e produktivitetit të tokës kulturore.

Tabela 91 Karakteristikat e gypave të paraizoluara sipas studimit të fizibilitetit të ngrohjes në largësi

	ZB1	ZB2	ZB3	ZK	ZI
Sistemet e energjisë solare në çati	L	L	L	L	L
Sistemet e energjisë diellore të montuar në tokë në shkallë të vogël	L	L	L	L	L
Sistemet e energjisë diellore të montuar në tokë në shkallë të mesme	RP	RP	RP	L	L

L = E lejuar RP = Rishikim i Planit të Vendit

▪ Instalimet në zona të veçanta

Lejet për zhvillime të projekteve të energjisë së rinovueshme që mund të kenë efekt negativ në ruajtjen e trashëgimisë përfshirë këtu Zona të Veçanta të Mbrojtjes, Trashëgimi Natyrore, Kulturore, etj.) u jepen vetëm pas një vlerësimi që përshkruan se integriteti i objektit apo vendit nuk ndikohet negativisht.

- Paneli diellor FV nuk duhet të jetë i dukshëm nga rruga nëse ndodhet brenda një zone të konservuar ose një zone të trashëgimisë.

▪ Çmontimi dhe asgjësimi i sistemit solar

Në përshkrimin e kërkesave për vendin e çmontimit, në mënyrë specifike të kërkohet heqja e infrastrukturës, asgjësimi i çdo komponenti dhe ri-vegetimi I ZONËS. ËSHTË SHUMË ME RËNDËSI RIKTHIMI I ZONËS NË GJENDJEN QË KA QENË PARA SE TË INSTALOHET SISTEMI SOLAR.

9.8. RRJETI I GRUMBULLIMIT DHE DEPONIMIT TË MBETURINAVE MBI TOKËSORE DHE NËNTOKËSORE

Bazuar në planet zhvillimore sektoriale të hartuara si pjesë e Planit Zhvillimor Komunal dhe Urban, si dhe Planit Rregullues Urban të Obiliqit, por edhe duke marrë parasysh gjendjen ekzistuese të sistemit të mbeturinave, UA kërkon planifikimin e infrastrukturës teknike si: kapaciteti dhe shtrirja e rrjetit, ndërtesat përcjellëse, shiritat mbrojtës dhe pajisjet për rrjetin e grumbullimit dhe deponimit të mbeturinave mbitokësore e nëntokësore dhe ndërtesat dhe hapësirat për riciklim.

Pas hartimit të Hartës Zonale të komunës së Obiliqit, çdo zgjerim i rrjetit në funksion të përmbushjes së Planit të Veprimit ku theksohet zgjerimi i rrjetit të grumbullimit të mbeturinave, projektet përgatiten nga komuna dhe KRM "Pastrimi" dhe akterët tjerë të rëndësishëm (qytetarët, bizneset, OJQ dhe hisedarët e tjerë të zonës për të cilën kryhet projekti). Projektet të cilat hartohen duhet të jenë në përputhje me ligjet aktuale në fuqi, normat teknike, dhe direktivat e BE-së. PZHK parashihet përmirësimin e infrastrukturës teknike dhe operacionale për grumbullimin, transportin dhe trajtimin e mbeturinave komunale.

Skema e grumbullimit dhe transportimit të mbeturinave (SGTM) në komunë, ndjek këtë radhë:

- Vendosja e kontejnerëve për grumbullimin (ruajtjen e përkohshme) e tyre
- Hedhja e mbeturinave nga konsumatorët
- Mbledhja dhe transportimi i mbeturinave
- Shkarkimi i mbeturinave në pikën përfundimtare të depozitimit në deponinë regjionale

Për parashikimin dhe organizimin më të mirë të skemave dhe sistemeve të përshtatshme të grumbullimit të mbetjeve, rekomandohet që gjithë zona e mbetjeve të ndahet në nënzona, bazuar në tipologji të ndryshme urbane dhe sipas tipit të konsumatorit/prodhuesve të mbetjeve, me qëllim:

- Planifikimin e një infrastrukture të përbashkët të mbledhjes së mbetjeve
- Uniformitetin në ofrimin e shërbimit, dhe
- Organizimin e programeve të përbashkëta për minimizimin e mbetjeve

Amvisëritë dhe prodhuesit tjerë të mbeturinave komunale detyrohen që mbeturinat e tyre t'i hedhin në vende të caktuara për grumbullimin e mbeturinave komunale, ndërsa mbeturinat e rrezikshme t'i ndajnë dhe t'i dorëzojnë në vendet e caktuara për to.

Amvisëritë dhe prodhuesit tjerë të mbeturinave komunale, janë të detyruar të bëjnë ndarjen e mbeturinave në lloje, sipas kushteve të përcaktuara nga autoriteti kompetent, me qëllim të trajtimit dhe riciklimit të tyre.

▪ Mbledhja grumbullimi dhe transportimi i mbeturinave

Personi i licencuar për mbledhjen, grumbullimin dhe transportimin e mbeturinave, mbledh dhe grumbullon mbeturinat prej prodhuesit dhe zotëruesit dhe i transporton deri tek objekti në të cilin bëhet menaxhimi i mbeturinave.

Mbeturinat e rrezikshme paraprakisht klasifikohen sipas llojeve, mbledhen, grumbullohen dhe transportohen.

Mbeturinat transportohen me mjete adekuate dhe mënyra të përshtatshme, për të mos ardhur deri tek shkapërderdhja, rrjedhja dhe rënia e tyre.

Nëse ndotja ndodhë gjatë transportimit të mbeturinave, transportuesi është i detyruar që vendin e ndotur ta kthejë në gjendje të mëparshme.

Nëse mbeturina e transportuara, nuk pranohen në vendin e destinuar, transportuesi duhet ta kthejë mbeturinën në vendin ku është marrë.

▪ Numri dhe vendndodhja e pikave të grumbullimit të mbeturinave (PGM)

Përbën një çështje të rëndësishme të SGTM, pasi që ndikon në numrin e personelit të nevojshëm, numrin dhe kapacitetin e kontejnerëve, numrin dhe kapacitetin e kamionëve të mbeturinave, të cilët ndikojnë drejtpërdrejtë në koston e grumbullimit.

Pikat e grumbullimit mund të përmbajnë një ose disa kontejnerë. Vendosen në pika të veçanta, pranë rrugëve kryesore dhe dytësore (pranë kryqëzimeve apo trotuareve) ose pranë konsumatorëve (brenda zonave të banimit, pranë njërive tregtare, zonave tregtare, restoranteve, etj.). Për përzgjedhjen e tipit të pikës së grumbullimit (të përbashkët apo individuale) si dhe frekuencën e vendosjes së tyre duhet të mirren parasysh disa elemente:

- Pikat të jenë lehtë të qasshme për banorët dhe kamionët e mbeturinave
- Standardet dhe rregulloret në fuqi
- Pronësia dhe përgjegjësia
- Konsiderata të shëndetit dhe sigurisë (vendosja e PGM në distancë të tillë nga banorët që të ulë mundësitë për depozitim të paligjshëm dhe të dekurajojë tek konsumatorët përdorimin e papërshtatshëm të SGM)
- Kostot, mundësitë financiare dhe efektiviteti
- Përbushja e objektivave të planit, dhe
- Faktorë të tjerë

Distancat mesatare mes PGM për zona të ndryshme urbane

Dendësia e vendosjes së PGM	Shumë e dendur	E dendur	Mesatarisht e dendur	Jo e dendur (e rrallë)	Shumë e rrallë
Largësia e vendosjes së PGM	100	100-150	150-250	250-400	>400

Për zonat rurale që nuk është ofruar shërbimi i menaxhimit të mbeturinave më herët, rekomandohet që shërbimi të fillojë me një rrjet jo të dendur të pikave të grumbullimit, me një largësi vendosje ndërmjet pikave prej 400 m ose më shumë. Me fillimin e funksionimit dhe normalizimit të shërbimit dhe eksperiencës, në një fazë të dytë, mund të shtohet numri i pikave të grumbullimit dhe kontejnerëve, sipas nevojave.

▪ Frekuenca e grumbullimit të mbeturinave

Frekuenca e grumbullimit lidhet dhe ndikon në vendosjen e PGM, numrin e kontejnerëve dhe kamionëve të mbetjeve, koston dhe efektivitetin e tyre. Në zona urbane, mbeturinat grumbullohen të paktën një herë në ditë nga kamionët të posaçëm teknologjikë, të pajisur me:

- sistem hidraulik ngritës për zbrazjen automatike të kontejnerëve
- shtytës pneumatik për të bërë ngjeshjen/kompaktësimin e mbeturinave

Në zonat tjera rekomandohet frekuencë më e vogël shërbimi (duke qenë se frekuenca e shpeshtë e grumbullimit sjell rritjen e mëtejshme të koston së shërbimit) me një numër më të madh kontejnerësh, por pa cenuar elementet e higjienës dhe sigurisë së shëndetit. Për zona të veçanta (tregje, qendra tregtare, etj.) rekomandohet që mbeturinat të largohen dhe të pastrohen detyrimisht çdo ditë.

Kontejnerët e mbyllur mundësojnë largimin e mbeturinave deri një herë në tri ditë, ndërsa kontejnerët e hapur kërkojnë pastrim të përditshëm të mbeturinave.

Kontejnerët duhet të jenë:

- funksionalë për sasinë dhe llojin e mbetjeve që grumbullojnë
- të përshtatshëm për kamionët e mbetjeve që përdoren
- të jenë të qëndrueshëm nga dëmtimet
- të lehtë për t'u përdorur
- ekonomikë
- të rezistueshëm ndaj gërryerjes, motit dhe kafshëve, etj.

Frekuenat dhe oraret e pastrimit të rrugëve si dhe klasifikimi i tyre sipas nevojave për pastrim, përcaktohen nga Komuna, bazuar në monitorimet dhe vëzhgimet në terren. Përveç frekuencës së shërbimit, koha e pastrimit duhet të përcaktohet me kujdes për të shmangur trafikun, makinat e parkuara dhe këmbësorët.

▪ Deponimi i mbeturinave

Mbeturinat, në varshmëri të karakteristikave të tyre, duhet të deponohen në deponitë e lejuara përkatëse, të cilat ndahen në: deponi për mbeturinat e rrezikshme; deponi për mbeturinat jo të rrezikshme; deponi të mbeturinave inerte.

▪ Mbeturinat nga ndërtimi dhe demolimi i objekteve ndërtimore

Personat të cilët menaxhojnë mbeturinat nga ndërtimi dhe demolimi i objekteve ndërtimore duhet të jenë të licencuar.

Sipas Udhëzimit Administrativ (UA) Nr. 07/2015, menaxhimi i këtij lloji të mbeturinave është obligim i Komunës. Sipas këtij UA, Komuna në bashkëpunim me komunat përreth, mund ta ndërtojë një deponi për mbeturinat nga ndërtimi/demolimi me qëllim të mos degradohet edhe më tej mjedisi. Ky UA gjithashtu përcakton kriteret për përzgjedhjen e vendeve të përshtatshme për këtë lloj të mbeturinave, ku ndër më të rëndësishmet janë: Vende të përshtatshme për deponimin e këtij lloji të mbeturinave mund të jenë vendet që më parë janë shfrytëzuar për eksploatim me qëllim të mbushjes së gropave, kanaleve të ndryshme të formuara në mënyrë të natyrshme, vende të degraduara si rezultat i erozionit ose rrëshqitjeve të dheut, apo vende tjera të ngjashme.

Megjithatë, siç është përmendur edhe më lartë, është përgjegjësi e komunës t'i trajtojë mbetjet e demolimit/inerte. Mund të thuhet se të gjitha komunat në Kosovë kanë mbetur prapa në krijimin e deponive/vendeve të përshtatshme për depozitim të këtyre mbeturinave një deponi e mbeturinave inerte mungon edhe në Komunën e Obiliqit andaj me HZK janë paraparë edhe Kushtet për caktimin e një lokacioni të mbeturinave inerte.

▪ Kushtet për përzgjedhjen e lokacionit

1. Deponitë e mbeturinave, duhet të planifikohet në lokacione, si në vijim:

1.1. Në gryka të rrethuara me shpatina, sipërfaqe që kanë shërbyer për eksploatim, apo në lokacione të rrafshëta;

1.2. Në largësi nga kufiri i zonës neutrale, që rrethon deponitë deri tek shfrytëzimet në vijim:

1.2.1. Nga rrjetet e gazsjellësit: 60 m

1.2.2. Nga rrjetet elektrike: 100 m

1.2.3. Nga infrastruktura hekurudhore: 100 m;

1.2.4. Nga ndërtesat e banimit: 500 m,;

1.2.5. Nga zona e monumenteve kulturore, historike dhe religjioze: 600 m;

1.2.6. Nga shtretërit e lumenjve dhe brigjet e liqeve: 1000 m;

1.2.7. Nga vendbanimet: 1500 m;

1.2.8. Nga burimet e ujit dhe ujësjellësit dhe spitalet: 2000 m

1.2.9. Nga spitalet: 2000 m;

1.2.10. Nga infrastruktura ajrore: 4000 m.

1.2.11. Në largësi më të madhe se 2000 m nga deponitë e mbeturinave

2. Deponitë e mbeturinave, nuk duhet të planifikohet në lokacione, si në vijim:

2.1. Në zonat e rrezikuara nga Erozioni

2.2. Në zonat e rrezikuara nga vërshimet apo të vërshuar në 25 vitet e fundit;

2.3. Në zonat me shkallë të lartë të rrezikshmërisë sizmike;

2.4. Në zonat me pjerrtësi të thukët;

2.5. Në zonat ku ujërat nëntokësorë janë afër sipërfaqes së tokës;

2.6. Në zonat me pasuri minerale dhe minimet;

2.7. Në zonat me përdorim intensiv të bujqësisë;

2.8. Në zonat ku rrezikon llojet e veçanta të florës dhe faunës;

2.9. Mbi strehimore apo tunele nëntokësore;

2.10. Në zonat ku distanca nga fundi i deponisë deri tek niveli ujërave nëntokësore gjatë sezonit është më e vogël se 2.00 m;

2.11. Në zonat ku përshkueshmëria e tokës është më e madhe se 0,00001 cm/s.

2.12 Në sipërfaqet apo hapësirat në të cilën ekzistojnë vlera arkeologjike, historike dhe zona tjera të mbrojtura ndalohej ndërtimi i deponisë për mbeturina. Në lokacionin ku ndërtohet apo planifikohet deponia e mbeturinave, paraqitet zona neutrale (së paku 50 m) përreth deponisë e cila duhet të jetë 600 m në distancë nga zonat e veçanta të mbrojtura.

▪ **Mbeturinat e rrezikshme (MRr)**

Deponimi i MRr do të lejohet nëse gjatë dhe pas deponimit të tyre, mjedisi nuk kërcënohet nga ndotja apo nuk tejkalohen limitet për standardet e caktuara për ajrin, ujin dhe tokën. Deponimi i MRr bëhet në objekte dhe deponi të cilat janë të studiuara, dizajnuara apo konstruuar mirë si dhe posedojnë Lejen përkatëse nga Ministria.

▪ **Menaxhimi i mbeturinave të rrezikshme**

Vendet për magazinim duhet të jenë të ndara me rrethojë dhe të shënuara me vërejtjen për rrezikun dhe llojin e mbeturinës për trajtim, transferim, magazinim etj.

Të krijojnë hapësirë për qasje të lirë për transportuesit gjatë ngarkimit/zbrazjes së MRr.

MRr duhet të jenë sa më afër vendit për shkarkim-ngarkim.

Të shënohen qartë me shenja adekuate secila nga pajisjet, ambalazhet në mënyrë të veçuar nga njëra-tjetra.

Të ndalohej qasja e personave jo kompetent në vendet ku operohet.

Të pajisen me sistemin për mbrojtjen nga zjarri.

Të pajisen me automjete, kontejnerë dhe instalim të larjes si dhe instalim të ujësjellësit.

Të gjitha kullimet mblidhen ndarazi, përveç nëse është specifikuar ndryshe nga autoritetet kompetente.

Të sigurohet sasia e mjaftueshme e absorbuesve (dheu, rëra, leshi, tekstile etj.) për të kufizuar rrjedhjen e mundshme të MRr.

Në të gjitha vendet pranuese duhet bërë zgjidhje teknike adekuate për të izoluar sa më mirë MRr dhe për të siguruar pa depërtueshmëri të mbeturinave në ujë dhe tokë

MRr duhet të magazinohen ndarazi nga materialet ndihmëse të tjera.

Vendet për automjete transportuese të MRr dhe për qëndrim të përkohshëm të kontejnerëve duhet të jenë të shënuara dhe të ndara nga vendi për magazinim e MRr.

Magazinimi i MRr të seleksionuara duhet të bëhet në distancë të mjaftueshme për të garantuar siguri nga rreziku.

Kur mbeturinat kërkojnë masa shtesë të sigurisë, ato masa duhet të sigurohen patjetër.

Rrjedhja ose shpërndarja e MRr nga kontejnerët duhet të sanuar sa më parë për të zvogëluar ndotjen.

MRr jo-kompatibile duhet të deponohet në një distancë të mjaftueshme ndaj njëra-tjetrës për të mos paraqitur rrezik për mjedisin.

Kapaciteti për ruajtje të përkohshme të MRr duhet të jetë në harmoni me kapacitetet për prodhim dhe magazinim të MRr.

Grupet e MRr me përqendrim të mëdha të substancave të dëmshme duhet të transferohen dhe të magazinohen në vende të veçanta.

▪ **Menaxhimi i mbeturinave të veçanta**

Mënyra e menaxhimit, kushtet dhe rregullat për mbeturinat e veçanta, përcaktohen me aktet nënligjore përkatëse.

Personat që menaxhojnë mbeturinat e veçanta, duhet të jenë të licencuar.

▪ **Vajrat e përdorura dhe mbeturinat me vajra**

Është e ndaluar që vajrat mbeturinë të derdhen në tokë, ujë, në rrjetin e ujërave të zeza, të magazinohen ose deponohen në vende të papërshtatshme dhe të përpunohen në pajisje të cilat ndotin ajrin, ujin dhe tokën.

Prodhuesit e vajrave mbeturinë janë të detyruar të sigurojnë dorëzimin e mbeturinave personave të licencuar për menaxhimin e vajrave të përdorura dhe mbeturinave me vajra.

Mbeturinat e vajrave ushqimore duhet të mblidhen, grumbullohen dhe t'i dorëzohen personit të licencuar për përpunimin dhe trajtimin e tyre.

▪ **Bateritë dhe akumulatorët mbeturinë**

Prodhuesit dhe importuesit e baterive dhe akumulatorëve si dhe pajisjeve për mbajtjen dhe vendosjen e tyre janë të detyruar të vendosin udhëzimet të cilat përbëjnë klasifikimin në lloje, përmbajtjen e metaleve të rënda dhe mundësinë e riciklimit ose magazinimit.

Prodhuesit dhe importuesit e baterive dhe akumulatorëve janë të detyruar të mbajnë dhe ruajnë evidencën për sasinë e prodhuar apo importuar të tyre.

Çdo zotërues i baterive apo akumulatorëve është i obliguar ti kthej ato te prodhuesi apo importuesi.

Prodhuesit dhe importuesit e baterive dhe akumulatorëve janë të detyruar të marrin mbrapa bateritë dhe akumulatorët nga klientët e tyre.

Prodhuesit dhe importuesit e baterive dhe akumulatorëve janë të detyruar të dorëzojnë bateritë dhe akumulatorët mbeturinë, në vende të caktuara ose vetëm te personat e licencuar.

▪ **Gomat jashtë përdorimit dhe mbeturinat e gomës**

Prodhuesi dhe importuesi i të gjitha llojeve gomave duhet të mbaj evidencën për sasinë e prodhuar dhe importuar.

Personat që menaxhojnë me goma jashtë përdorimit dhe mbeturina të gomës duhet të mbaj evidencën, dhe shënimet për llojin dhe sasinë e mbledhur, trajtuar dhe deponuar si dhe t'i ruaj ato.

Zotëruesi i gomave jashtë përdorimit duhet ti kthej ato te prodhuesi, importuesi apo te personat e licencuar.

▪ **Pajisjet elektrike dhe elektronike**

Mbeturinat nga pajisjet elektrike dhe elektronike nuk duhet të përzihen me mbeturinat e llojeve tjera.

Ndalohet deponimi i mbeturinave elektrike dhe elektronike nëse më parë ato nuk janë trajtuar.

Mbeturinat e lëngëta nga pajisjet elektrike dhe elektronike duhet të grumbullohen të ndara dhe trajtohen në mënyrën e duhur.

Personat të cilët mbledhin mbeturinat nga pajisjet elektrike dhe elektronike, pas pranimit lëshojnë dëshmi për mallin e pranuar dhe dorëzimin e tyre për ruajtje ose trajtim.

Personat të cilët mbledhin mbeturinat nga pajisjet elektrike dhe elektronike mbajnë evidencën për sasinë e mbeturinave të prodhuara dhe pajisjet elektrike dhe elektronike të importuara.

▪ **Gypat fluoreshent të cilët përmbajnë merkur**

Mbeturinat nga gypat fluoreshent që përmbajnë merkur, mblidhen të ndara.

Ndalohet deponimi i tyre pa e bërë trajtimin paraprak. Personat të cilët mbledhin gypat fluoreshent që përmbajnë merkur duhet të mbajnë evidencën për sasinë e grumbulluar.

▪ **PCB dhe PCT dhe mbeturinave me PCB dhe PCT**

Mbeturinat që përmbajnë PCB dhe PCT, mblidhen, grumbullohen dhe klasifikohen në lloje.

Ndalohet: përdorimi i PCB në transformatorë; ripërdorimi i mbeturinave me PCB dhe PCT; riciklimi i PCB dhe PCT nga mbeturinat e PCB dhe PCT.

Zotëruesi i pajisjes që përmban PCB dhe PCT më shumë se 5 dm³ lajmëron pajisjen dhe duhet të bëjë planin për ndërrimin e saj, trajtimin ose deponimin.

Personat të cilët menaxhojnë PCB dhe PCT dhe mbeturinat me PCB dhe PCT mbajnë evidencë për sasinë e grumbulluar.

▪ **Mbeturinat që përmbajnë azbest**

Mbeturinat që përmbajnë azbest mblidhen të ndara, paketohen, magazinohen ose deponohen në vendin e caktuar për këto lloje të mbeturinave, i cili duhet të jetë i shënuar.

Prodhuesi i produkteve nga azbesti dhe zotëruesi i mbeturinave që përmbajnë azbest është i detyruar që të ndërmerr të gjitha masat që fijen e azbestit dhe pluhuri, të mos emitohen në mjedis.

Zotëruesi i mbeturinave që përmbajnë azbest është i detyruar të mbajë evidencën dhe shënimet për sasinë e mbeturinave që i magazinon ose i deponon.

▪ **Automjetet mbeturinë**

Grumbullimi, demontimi dhe trajtimi i automjeteve mbeturinë bëhet në qendra për grumbullimin dhe trajtimin e këtyre mbeturinave.

Personat të cilët menaxhojnë automjetet mbeturinë mbajnë evidencën dhe shënimet për sasinë e grumbulluar dhe trajtuar të mbeturinave si dhe ndarjen e materialeve dhe komponentëve të rrezikshme për mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

Zotëruesit e automjeteve janë të obliguar që automjetet mbeturinë ti dorëzojnë vetëm te personat e licencuar për menaxhim me mbeturina.

▪ **Produktet medicinale humane dhe veterinare**

Mbeturinat që krijohen gjatë dhënies së shërbimeve mjekësore ndahen sipas kategorisë të rrezikshme dhe parrezikshme.

Personat që menaxhojnë mbeturinat nga produktet medicinale duhet të hartojnë planin për menaxhimin e mbeturinave dhe caktojnë personin përgjegjës për menaxhimin e mbeturinave.

▪ **Ambalazhet dhe paketimet**

Materialet që përdoren për ambalazhe duhet të jenë të prodhuara dhe të dizajnuara në atë mënyrë që gjatë ciklit jetësorë të tyre të përmbushin kushtet për mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit të njeriut, kushtet për transport të sigurt të produkteve dhe menaxhimin të mbeturinave.

▪ **Mbeturinat e biodegradueshme**

Grumbullimi dhe trajtimi i mbeturinave të biodegradueshme bëhet nga personat e licencuar, në qendrat për grumbullimin dhe trajtimin e tyre.

Personat të cilët menaxhojnë mbeturinat e biodegradueshme duhet të mbajnë evidencën dhe shënimet për sasinë e grumbulluar, trajtuar të mbeturinave dhe sasinë e kompostit apo gazit të përfituar.

▪ **Lymi nga trajtimi i ujërave**

Lymi nga kanalizimi dhe trajtimi i ujërave të ndotura sipas ligjit mund të përdoret për: rikultivim të tokave; rregullimin e tokave për përdorime të veçanta; kultivimin dhe rritjen e bimëve që nuk janë të dedikuara për ushqim dhe ushqim të kafshëve.

Mbeturinat nga lymi i kanalizimit dhe trajtimi i ujërave të ndotura, shfrytëzohet vetëm atëherë kur është bërë stabilizimi i tij dhe në të cilin janë zbatuar përpunimet e duhura biologjike, kimike, termike dhe përpunime tjera, me të cilat evitohen rreziku për mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

▪ **Mbeturinat nga industria ekstraktive dhe minierave**

Mbeturinat nga industria ekstraktive dhe e minierave duhet të mblidhen të klasifikuara në lloje, sipas nevojës të trajtohen ose deponohen në objekte dhe pajisje të lejuara sipas ligjit.

Personi që menaxhon mbeturinat nga industria ekstraktive dhe e minierave obligohet të hartoj Planin për menaxhimin e mbeturinave nga industria ekstraktive dhe e minierave.

Personi që menaxhon mbeturinat nga industria ekstraktive dhe e minierave është i detyruar të përdor teknikat më të mira të mundshme.

Personi që menaxhon mbeturinat nga industria ekstraktive dhe e minierave duhet të të mbajë evidencën për sasinë e krijuar, të trajtuar dhe të deponuar të mbeturinave.

10. ARSYETIMI PËR NEVOJËN E HARTIMIT TË PLANEVE RREGULLUESE TË HOLLËSISHME TË PLANIFIKUARA

Të gjitha Planet Rregulluese të Hollësishme, hartohen vetëm në rastet kur nevojiten kushte zhvillimore hapësinore më të hollësishme për hapësirë specifike, përveç asaj që është ofruar në hartën zonale përkatëse.

Arsyeshmërinë dhe nevojën e hartimit të Planeve Rregulluese të Hollësishme, e prezantojmë si në vijim: parashtrohet nevoja e përgatitjes së Planeve Rregulluese të Hollësishme, për lokacionet të cilat nuk janë paraparë me PZHK ose HZK. Për më tepër, përpos zonave të përcaktuara në këtë dokument, për të u trajtuar përmes Planeve Rregulluese të Hollësishme, për shkak të zhvillimeve apo synimeve të reja të Komunës, Komuna mund të trajtojë zona të tjera të cilat nuk janë paraparë me PZHK ose HZK me Plane Rregulluese të Hollësishme, me kusht që në këto raste duhet ndjekur procedurat sipas Udhëzimit Administrativ për Plane Rregulluese të Hollësishme - UA _Nr.01_2018, siç është përshkruar në vijim:

Para se të merret vendimi për Plan Rregullues i Hollësishëm i cili nuk është paraparë me PZHK ose HZK, autoriteti i planifikimit hapësinor, duhet të përgatit një raport të arsyeshmërisë për të shpjeguar qartë pse nevojitet hartimi i Planit Rregullues të Hollësishëm, në vend se të përfshihen të gjitha kushtet përkatëse në hartën zonale përkatëse.

Para procedimit të propozim-vendimeve për hartimin e Planeve Rregulluese të Hollësishme, duhet t'i bashkëngjitet programi për hartimin dhe menaxhimin e procesit të planifikimit, i cili program përmban të dhënat si në vijim :

- Arsyetimi i nevojës për përgatitjen
- Llojin dhe përkufizimin e dokumentit të planifikimit hapësinor;
- Qëllimin e hartimit;
- Kufirin e territorit;
- Subjektin përgjegjës për hartimin;
- Mjetet dhe mekanizmat e nevojshëm për hartim.

Kushtet për rregullimin e hapësirës përfshirë shfrytëzimet e tokës, kushtet zhvillimore, kushtet ndërtimore dhe masat mbrojtëse në nivel parcele kadastrale. Dhe këto janë kushte dhe masa shtesë që nuk janë specifikuar tashmë me ndonjë dokument të planifikimit hapësinor të nivelit më të lartë d.m.th. në Hartën Zonale ose Plan Zhvillimor Komunal.

Këto Plane Rregulluese të hollësishme, do shërbejnë për nevoja të rregullimit teknik dhe operacional të planifikimit hapësinor, për ti përcaktuar kushtet shtesë më të hollësishme për zbatimin e qëllimeve dhe objektivave nëpërmjet projekteve konkrete. E nevojat për hartimin e PRRH-ve, përfshijnë por nuk kufizohen vetëm në vendosjen e kushteve për rregullimin e hapësirave në pjesë të caktuara të zonave apo sipërfaqeve të planifikuara duke i përfshirë kushtet ndërtimore, kushtet për rregullimin e hapësirës që janë më të hollësishme se kushtet e përcaktuara në Hartën Zonale të Komunës dhe dokumentet tjera të planifikimit hapësinor të nivelit më të lartë.

Duhet theksuar se për shkak të ngarkesave dhe komplikimeve që ka Komuna e Obiliqit, sidomos në Zonën urbane të Obiliqit, si dhe zonën përkundër kushteve në nivel zone të cilat krijojnë bazë të mirë për dhënien e kushteve dhe lejes ndërtimore për shkak të formave të çrregullta të parcelave, plotësimit të normave dhe standardeve, si dhe plotësimit të parimeve të trajtimit të barabartë të parcelave dhe pronarëve dhe parimeve tjera demokratike, ka nevojë për detajime më të mëdha dhe duhet trajtuar me prioritet përmes planeve të reja rregulluese, të cilat do të duhet të hartohen.

Duhet theksuar se për shkak të ngarkesave dhe komplikimeve që ka komuna e Obiliqit përkundër kushteve në nivel zone të cilat krijojnë bazë të mirë për dhënien e kushteve dhe lejes ndërtimore për shkak të formave të çrregullta të parcelave, plotësimit të normave dhe standardeve, si dhe plotësimit të parimeve të trajtimit të barabartë të parcelave dhe pronarëve dhe parimeve tjera demokratike ka nevojë për detajime më të mëdha dhe duhet trajtuar me prioritet përmes planeve të reja rregulluese vijuese:

- Hartimi i Planit Rregullues të hollësishëm për korridorin N2
- Hartimi i Planit Rregullues të hollësishëm për Zonën Komerciale Obiliq-Prishtinë
- Hartimi i Planit të hollësishëm dinamik për zhvendosje të organizuar të komunitetit

Hartimi i dokumenteve të Planifikimit Hapësinor , Planeve Rregulluese të Hollësishme të cekura si më lartë, do ta mundësonte gjithashtu edhe:

- Sigurimin e infrastrukturës përcjellëse për integrimin e korridorit ekonomik përgjatë N2
- Krijimi i kushteve për konkurrencë në tregun rajonal të veprimtarive të industrisë prodhuese dhe përpunuese si dhe veprimtarive komerciale në Komunë të Obiliqit.

Hartimi i Planeve Rregulluese të Hollësishme në Komunë të Obiliqit, do ta ketë prioritet edhe zhvillimet ekonomike dhe komerciale, respektivisht do ta mbante nën kontroll edhe:

- Ekonomizimin – valorizimin ekonomik të resurseve natyrore dhe kulturore për zhvillim të turizmit,
- Zhvillim i sipërfaqeve të reja për zona komerciale dhe krijimi i kushteve për hapësira të qëndrueshme komerciale.
- Zhvillimi i sipërfaqeve për korridore zhvillimore përgjatë rrugëve nacionale
- Ruajtje dhe mirëmbajtje të zonave ekzistuese ekonomike e komerciale

Hartimi i Planeve Rregulluese të Hollësishme për zhvendosje të organizuar të komunitetit do ti promovon hapësirat të sigurt, të gjelbërta, do të siguronin hapësira të hapura dhe të gjelbërta, sidomos në zonat e sigurt për banim dhe aktivitete komercial në zonën urbane dhe me theks të posaqëm ato të cilat janë në zonën e FMR-së. Kërkohet precizim shtesë për:

- Të gjitha vendbanimet të cilat ndodhen në zonën e FMR-së dhe janë të ndikuara nga ndotjet dhe zhurma që krijohet në afërsi të termocentraleve dhe të aktiviteteve minerare të nxjerrjes së linjtit (mihjeve sipërfaqësore).
- Vendbanimet të cilat preken drejtpërdrejt dhe kërkojnë tretman të veçant (për zhvendosje)
- Promovuar konceptin e gjelbërimit linear me kapacitete mjedisore të qytetit,
- Promovuar kulmet e gjelbërta,
- Promovuar hapësirat sportive rekreative,
- Evaluar hapësirat në pronësi publike, periodikisht për të përcaktuar nëse hapësirat e tilla mund të shndërrohen në parqe ose hapësira të hapura publike.

Bazuar në arsyeshmërinë e shpalosur si më sipër, si dhe për shkak të ngarkesave dhe komplikimeve që ka Komuna e Obiliqit, sidomos në Zonën Urbane të Obiliqit si edhe zonës me Interes të Veçantë – ‘Fusha e Mihjes së Re - FMR’, si edhe në zonën rurale, përkundër kushteve në nivel zone të cilat krijojnë bazë të mirë për dhënien e kushteve dhe lejes ndërtimore, për shkak të plotësimit të normave dhe standardeve, si dhe plotësimit të parimeve të trajtimit të barabartë të parcelave dhe pronarëve dhe parimeve të tjera demokratike, rrjedhimisht ka nevojë urgjente për detajime më të mëdha të prioriteteve, objektivave dhe strategjive, të cilat duhet trajtuar me prioritet të lartë përmes planeve të reja rregulluese të hollësishme të listuara si më lartë, dhe të cilat do të duhet të hartohen konform arsyeshmërisë së përshkruar dhe shpalosur si më sipër.

11. TRAJTIMI I VENDBANIMEVE JOFORMALE

Në Komunën e Obiliqit, sipas raportit të ministrisë, kanë qenë të identifikuar gjithsejtë 8 (tetë) vendbanime joformale, prej të cilave 6 (gjashtë) janë trajtuar deri më tani, prandaj edhe janë tërhequr prej të konsideruarit vendbanime joformale. Për trajtim të mëtutjeshëm kanë ngelur edhe 2 (dy) vendbanime joformale dhe ato janë: Lagjja e Subotiqëve me rreth 300 banorë dhe Fshati Kryshec (Dardhishtë) me rreth 1500 banorë , të cilat së bashku shtrihen në 37 Ha, me rreth 330 shtëpi.

Vendbanimet joformale në Republikën e Kosovës, kanë ekzistuar edhe më parë, mirëpo kryesisht kanë qenë të njohura me emërtime të ndryshme si lagje të egra, ilegale, të paplanifikuara, mahalla etj.

Sipas Ligjit Nr.03/L-106 për ndryshimin e Ligjit për Planifikim Hapësinor Nr. 2003/14, Neni 2. Vendbanimet joformale janë vendbanime njerëzore, të cilat nuk u mundësojnë banorëve të i gëzojnë të drejtat e tyre për një standard të përshtatshëm të jetesës, në veçanti banim të përshtatshëm.

Bazuar në Planin për Zbatimin e Standardeve në Kosovë, këto vendbanimet joformale i përkasin kategorisë së parë dhe të njëjtat kategorizohen me :

- Zotërimi joformal ose jo i sigurt i pronësisë në Lagjen e Subotiqëve,
- Mungesa e një infrastrukture bazë,
- Pjesëmarrje të pamjaftueshme në vendimmarrje,
- Të gjithë banorët e këtyre vendbanimeve gëzojnë qasje adekuate në shërbime elementare,
- Pjesëmarrje adekuate në qeverisje, si dhe nuk janë rrezikuar nga diskriminimi.

Karakteristikat identifikuese do të jenë bazë për të ju qasur rregullimit të tyre. Dominimi i familjeve të mëdha dhe të zgjeruara, tregon gjithashtu shkallë mesatare të zhvillimit dhe arsimit dhe papunësi të theksuar. Zotërimi joformal ose jo i sigurt i pronësisë të vendbanimeve joformale të identifikuar kërkon zgjidhje, ku komuna në bashkëpunim me komunitetin dhe Institucionet përkatëse të mundësojnë zgjidhjen e statusit pronësor të tokave në pronësi komunale, shoqërore apo të nivelit qendror.

Para rregullimit të çështjes pronësore të posedimit të tokës, Komuna duhet të trajtojë parcelat përmes hartimit të Planeve Rregulluese të Hollësishme (PRrH). Janë disa Zona rurale po edhe urbane, për të cilat pritet të punohen Planet Rregulluese të Hollësishme (PRrH).

Sikurse e cekëm më lartë, në Komunën e Obiliqit, sipas raportit të ministrisë, kanë qenë të identifikuar gjithsejtë 8 (tetë) vendbanime joformale, prej të cilave, 6 (gjashtë) janë trajtuar deri më tani. Vendbanimet e trajtuara me karakteristikat e tyre të identifikuar, prezantohen si më poshtë :

Kampi i Plemetit

Ky kamp, më nuk ekziston si rezultat i trajtimit të vendbanimit joformal dhe zgjidhjes adekuate të ofruar dhe aprovuar si të pranueshme, për banorët e kampit. Në këto hapësira, janë ndërtuar dy objekte kolektive të destinuara për këta banorë. Tani në këtë lokacion, janë vetëm tri baraka, të cilat gradualisht do t'iu bëhet zgjidhja përmes zyrës për minoritete, me përkrahjen e plotë respektivisht me donacione të IOM dhe Ministrisë për Minoritete dhe Kthim.

Azotiku

Të dhënat në PZHUK 2009-2020 nuk qëndrojnë për këtë lagje, për arsye se kanë largësi të konsiderueshme nga TC A, e po ashtu edhe infrastruktura është e rregulluar në tërësi. Ky objekt, tani më nuk ekziston, pasi që i njëjti është rrënuar dhe në këtë lokacion në një të ardhme të afërt do të ndërtohet një park.

Sa i përket dy familjeve të cilat janë të vendosura në kontejner në fshatin Plemetin, ata parashihet të vendosen në objektin që do të ndërtohet si rrjedhojë e programit të banimit të përballeshëm dhe social!

Janina Voda

Për këtë vendbanim, çështja pronësore është e rregulluar dhe infrastruktura është e kompletuar, prandaj shikuar nga ky kontekst, ky vendbanim më nuk konsiderohet si joformal. Për më tepër, në këtë vendbanim tani më është ndërtuar edhe një park duke i plotësuar edhe më tepër kushtet dhe infrastrukturën sociale.

Fshati Plemetin

Në fshatin Plemetin, kanë qenë të raportuara respektivisht të evidentuara rreth 500 shtëpi, të shtrira në një sipërfaqe prej 21 hektarësh (Ha). Ky vendbanim, tani më është trajtuar dhe gjendja e identifikuar më parë, e personifikuar si vendbanim joformal, nuk qëndron më. Tani më janë vetëm 2 kontejnera (qeliza mobile të akomoduar për banim), në të cilat janë të vendosura vetëm edhe dy familje, të cilat qëndrojnë ende aty.

Lagjja Obiliqi i Ri

Në Lagjen Obiliqi i Ri, kanë qenë të evidentuara një numër i konsiderueshëm i barakave (qeliza mobile të akomoduar për banim), me infrastrukturë adekuate jo të përshtatshme dhe jo të shfrytëzueshme njëkohësisht, duke e bërë vendbanimin të trajtohet si vendbanim joformal. Tani më, ky vendbanim është trajtuar në ndërkohë dhe i njëjti më nuk i plotëson kushtet të konsiderohet si joformal, respektivisht më nuk ekzistojnë barakat (qelizat mobile të akomoduar për banim) fare dhe gjendja e përgjithshme përfshirë edhe infrastrukturën adekuate është dukshëm më e përmirësuar.

Lagjja në fshatin Babimoc

I njëjti vendbanim në ndërkohë është trajtuar, tani më gjendja është e mirë si dhe me infrastrukturë të kompletuar, dhe si i tillë më nuk konsiderohet të jetë si vendbanim joformal.

Përfundimisht, me trajtimin e vendbanimeve joformale të përshkruara si më lartë, tani më në Komunën e Obiliqit janë të evidentuara 2 (dy) lokacione si vendbanime joformale., dhe atë : Lagja e Subotiqëve dhe Fshati Kryshec (Dardhishtë).

Vendbanimi joformal lagjja e Subotiqëve - karakterizohet përmes çështjes së pazgjedhur pronësore, edhe me mungesën e një infrastrukture bazë dhe një pjesëmarrjeje të pamjaftueshme në vendim marrje, ndërsa

Vendbanimi joformal Fshati Kryshec - është vendbanim afër zonës urbane, afër Termocentralit Kosova A, afër deponisë regjionale të Mirashit, si dhe ish deponive. Të gjithë banorët e këtyre vendbanimeve, gëzojnë qasje adekuate në shërbime elementare, pjesëmarrje adekuate në qeverisje, si dhe nuk janë rrezikuar nga diskriminimi.

Një përshkrim më adekuat për vendbanimet joformale të Komunës së Obiliqit, e prezantojmë në tabelën si më poshtë:

Tabela 92 Veçoritë e vendbanimeve joformale

Nr.	VBJF	Sipërfaqja / ha	Nr. i shtëpive	Nr. i banorëve	Infrastruktura fizike	Infrastruktura sociale	Prona	Gjendja	Prioritetet
1	Lagjja e Subotiqëve	21	30	300	Jo	Jo	Shoqërore	Jo e mirë	Po
2	Fshati Kryshec (Dardhishtë)	16	300	1500	Pjesërisht	Pjesërisht	Private	Jo e mirë	Po

Shtirirja hapësinore

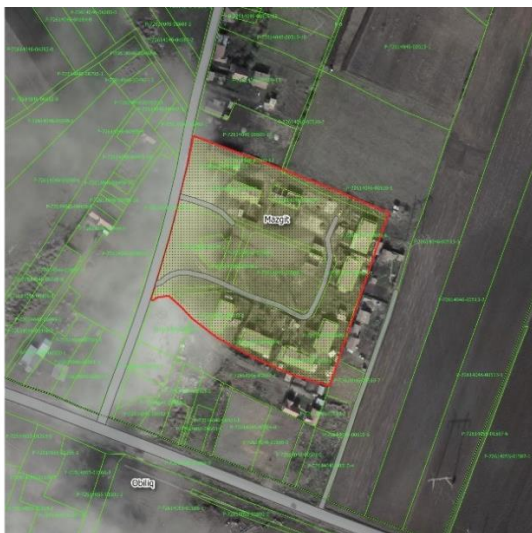

Figura 35 Vendbanimi joformal Lagja e Subotiqeve

Figura 36 Vendbanim joformal- Kryshec

Prona e shënuar me ngjyrë të verdhë/Lagjja e Subotiqëve, është nën menaxhimin e AKP-së, me titullar të pronës të regjistruar në emër të 'KOMBINATI NDËRTIMOR "RAMIZ SADIKU"'. Komuna e Obiliqit, ka iniciuar procesin mes Kombinatit Ndërtimor dhe banorëve si shfrytëzues për zgjidhjen e çështjes së pronësisë.

Sipas regjistrimit zyrtar të pronësisë, duke qenë se pronat janë të regjistruara në emër të 'KN Ramiz Sadiku', e njëjta konsiderohet të jetë nën menaxhimin e AKP-së. Me këtë rast, bashkëpunimi me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, me qëllim të shmangies së problemeve në

raport me tokën me pronësi shoqërore nën menaxhimin e AKP, është e pashmangshme për vendosjen e infrastrukturës publike, sigurimin e hapësirave për shkolla, çerdhe dhe ndërtesa tjera komunale.

Gjendja ekonomike, sociale dhe mjedisore të vendbanimeve joformale të identifikuar

Komuna e Obiliqit, pra ka të identifikuar 2 (dy) lokacione si vendbanime joformale, çështja pronësore në lagjen Kryshec është e zgjidhur pra e gjitha është private, përderisa në lagjen e Subotiqëve çështja pronësore mbetet e pazgjidhur pasi që ajo është pronë Shoqërore në pronësi të kombinatit “Ramiz Sadiku”. Mungesa e një infrastrukture bazë dhe një pjesëmarrje të pamjaftueshme në vendimmarrje, gjersa të gjithë banorët e këtyre vendbanimeve gëzojnë qasje adekuate në shërbime elementare, pjesëmarrje adekuate në qeverisje, si dhe nuk janë rrezikuar nga diskriminimi.

Kriteri i mbulueshmërisë me infrastrukturë sociale

Në bazë të informatave hapësinore lidhur me shtrirjen e përbajtjeve publike, komuna e Obiliqit ka një shpërndarje relativisht të mirë të ndërtesave arsimore dhe shëndetësore. Sa i përket ndërtesave të çerdheve, nuk mund ta konsiderojmë si kriter për shkak se çerdhet-kopshtet sipas standardeve duhet të jenë në çdo 2000 banorë. E njëjta gjë vlen edhe për shtëpitë e kulturës. Prandaj, duke i marrë për bazë këto informata vijmë në përfundim që pothuajse të gjitha vendbanimet joformale e plotësojnë kushtin lidhur me qasjen në infrastrukturë sociale. Kushti tjetër i plotësuar është edhe infrastruktura teknike. Viteve të fundit janë realizuar mjaft projekte, ku janë ndërtuar rrugët, janë ndërtuar rrjeti i ujësjellësi dhe kanalizimit, dhe na paraqet një shembull të një lagjeje relativisht të organizuar.

Tabela 93. Vendbanimet joformale

Nr.	VBJF	Sipërfaqja / ha	Nr. i shtëpive	Nr. i banorëve
1	Lagja e Subotiqëve	21	30	300
2	Fshati Kryshec (Dardhishtë)	16	300	1500

Ndonëse, Harta Zonale e Komunës ka trajtuar infrastrukturën teknike, publike, sociale dhe të transportit për të gjitha Vendbanimet Joformale, gjithsesi që nevojitet të vazhdohet me hartimin e Planeve Rregulluese të Hollësishme edhe për këto 2 (dy) njësitë të cilat nuk i kanë Plane Rregulluese të Hollësishme dhe nuk janë trajtuar si të tilla, me ç’rast ende konsiderohen si vendbanime joformale.

Në këtë kontekst, përbushja e kriterëve të ofruara përmes Planeve Rregulluese të Hollësishme lidhur me Vendbanimet Joformale, duhet monitoruar nga Autoriteti përgjegjës, deri në implementimin përfundimtar.

- Përpos përbushjes së kriterëve të parashtruara në Udhëzimin Administrativ për Plane Rregulluese të Hollësishme, Planet Rregulluese të Hollësishme për Vendbanimet Joformale duhet ta përbajnë planin e riparcelimit dhe rregullojnë edhe çështjet vijuese :
- Përgatitja e profilit të gjendjes ekzistuese të vendbanimeve joformale në territorin e saj. Kjo do të duhej të shërbente për përcaktimin e prioriteteve për rregullimin e vendbanimeve joformale, ndërsa do t’u shërbente donatorëve të mundshëm për ofrimin e informatave të nevojshme për përkrahje financiare, njerëzore dhe teknike në kuadër të këtij rregullimi.
- Çështjet pronësore – ekziston nevoja për angazhim intensiv të komunës për zgjidhjen e problemeve në lidhje me të drejtat pronësore. Çështjet e pazgjidhura pronësore duhet të zgjidhen në mënyrë që të sigurohet baza ligjore për iniciimin e procesit të planifikimit. Kadastra dhe departamentet pronësore, duhet të ofrojnë të dhëna dhe harta të përditësuara, në mënyrë që të shmangen problemet me të dhëna gjatë planifikimit.
- Procesi i planifikimit – rregullimi i vendbanimeve joformale duhet të realizohet përmes një procesi gjithëpërfshirës, në mënyrë që pjesëmarrësve t’u mundësohet shprehja e kërkesave dhe një vendimmarrje transparente.

Bashkëpunimi me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, me qëllim të shmangies së problemeve në raport me tokën me pronësi shoqërore nën menaxhimin e AKP, e nevojshme për vendosjen e infrastrukturës publike, sigurimin e hapësirave për shkolla, çerdhe dhe ndërtesa tjera komunale.

Rregullimi i vendbanimeve joformale

Rregullimi i vendbanimeve joformale realizohet nëpërmjet formave si në vijim:

1. përmirësim i gjendjes: përfshinë përmirësimin e infrastrukturës dhe shërbimeve.
2. shembje dhe rindërtim: përfshinë zhvendosjen e përkohshme të banorëve të zonës; shembje e zonës dhe ndërtimi në të njëjtën/ njëjtat parcela kadastrale zhvillimore të banesave të reja për banorët.

3. shembje dhe zhvendosje: përfshinë zhvendosjen përhershme e banorëve në zona të tjera, në rastet kur vendbanimi gjendet në afërsi të ndonjë zonë me rrezik për jetën e njeriut si: zonë e të kontaminuar, të nënshtruar erozionit, vërshimeve apo të ndonjë rreziku tjetër të paevitueshëm.

Kushtet zhvillimore për vendbanimet joformale

Në Komunën e Obiliqit, sipas raportit të MMPHI, kanë qenë të identifikuar gjithsejtë 8 (tetë) vendbanime joformale, prej të cilave, 6 (gjashtë) janë trajtuar deri më tani. Vendbanimet e trajtuara me karakteristikat e tyre të identifikuar, janë: Kampi i Plemetinit, Azotiku, Janina Voda, Fshati Plemetin, Lagjja Obiliq i Ri, Lagjja në fshatin Babimoc, atëherë, rrjedhimisht për këto vendbanime gjithashtu vlejnjë kushtet zhvillimore të prezantuara në kapitullin 5, '5. ZONAT E DESTINUARA (PËRCAKTUARA) DHE KUSHTET ZHVILLIMORE PËRFSHIRË KUSHTET NDËRTIMORE' për vendbanimet formale, sipas vendndodhjes së vendbanimit përkatës formal.

Me hartimin e Planeve Rregulluese të Hollësishme edhe për 2 (dy) njësitë të cilat nuk i kanë Plane Rregulluese të Hollësishme dhe nuk janë trajtuar si të tilla (Lagjja e Subotiqëve dhe Fshati Kryshec (Dardhishtë) , me ç'rast ende konsiderohen si vendbanime joformale, do të hartohen edhe kushtet zhvillimore respektive konform normave dhe standardeve sipas legjislacionit në fuqi.

12. PLANI I VEPRIMIT

PLANI I VEPRIMIT 2024

1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimin ekonomik

1.1.1.1. Sigurimi i infrastrukturës për veprimtaritë e industrisë prodhuese dhe përpunuese si dhe veprimtarive komerciale

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Hartimi i projektit kryesor për zhvillim të infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për Zonën Industriale në Llazarevë	I lartë	Afatshkurtër	I ulët	2024-2024	€ 15,000	DEF, DPUKP, MIMPHI, Komuna
2	Zhvillimi i infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për Zonën Industriale në Llazarevë	I lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2025	€ 1,500,000	DEF, MIMPHI, Komuna
3	Zhvillimi i infrastrukturës përcjellëse (rrugë dytësore, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për integrimin e korridorit ekonomik përgjatë rrugës N2 në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 1,200,000	DEF, MIMPHI, Komuna
4	Hartimi i projektit kryesor për zhvillim të infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën Industriale-Komerciale përgjatë rrugës Obiliq- Carravodicë (Palaj)	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2025	€ 20,000	DEF, DPUKP, MIMPHI, Komuna
5	Hartimi i projektit kryesor për zhvillim të infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën komerciale përgjatë rrugës Obiliq-Prishtinë në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliq-Prishtinë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2025	€ 15,000.00	DEF, DPUKP, MIMPHI, BERZH, Komuna
6	Ofrimi i infrastrukturës hekurudhore dhe funksionimi përcjellës për terminalin e ri në Obiliq	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2027	€ 5,000,000	MTI, MIMPHI, INFRAKOS, Komuna, BE
7	Ri-zhvillimi i pjesëve/ hapësirave jashtë funksionit të termocentralit Kosova A	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 35,000,000.00	KE, MAA, MTI, Komuna

8	Ndërtimi i Termoelektranës Kosova e Re	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 1,000,000,000	KE, MAA, MTI, Komuna
1.1.1.1. Valorizimi ekonomik i resurseve natyrore dhe kulturore për zhvillim të turizmit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Hartimi i një Strategjie të zhvillimit të turizmit në Obiliqi	I ulët	Afatmesëm	I ulët	2024-2025	€ 20,000	DEF, DPUKP, MIMPHI, Komuna
2	Hartimi i Studimit të fizibilitetit për arsyeshmërinë ekonomike, financiare dhe mjedisore të Projektit Revitalizimi i liqenit/ hapësirës përreth të mihjeve në hapësirë për rekreacion	I lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024-2025	€ 50,000	MAA, KEK, Komuna, Donacionet
3	Zhvillimi i shtigjeve për ecje dhe çiklizëm dhe sinjalizim në Grabovc të Epërm, Shipitullë, Breznicë dhe Kozaricë	I mesëm	Afatgjatë	I lartë	2024-2028	€ 70,000	Komuna, MKRS, Donacionet
4	Përcaktimi i zonave të përshtatshme dhe sinjalizimi për zhvillim të gjuetisë dhe peshkatarisë në vend-gjuetinë Qyqavica në harmoni me Strategjinë për zhvillim të turizmit në Obiliqi	I ulët	Afatshkurtër	I ulët	2024-2025	NA	Komuna, Donacionet, MIMPH, Shoqatat
5	Popullimi me shtazë të egra i në vend-gjuetisë Qyqavica në harmoni me Strategjinë për zhvillim të turizmit në Obiliqi	I mesëm	Afatmesëm	I ulët	2021-2027	€ 5,000	DBZHR, Komuna
6	Zhvillimi i Obeliskut të Skënderbeut në Llazarevë dhe Përmendoren për gruan	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 200,000	DKRS, Komuna, MKRS
7	Zhvillimi i Përmendores për gruan në Obiliqi	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 100,000	DKRS, Komuna, MKRS
8	Hartimi i projektit kryesor për zonën rekreativo- sportive në hapësirën e ish- deponisë së TC- A.	I lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2025	€ 20,000.00	MEA, MTI, Komuna, KEK-u, BB

9	Zhvillimi i zonës rekreativo- sportive në hapësirën e ish- deponisë së TC- A.	I lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024- 2030	€ 35,000,000.00	Banka Botërore, MMPHI, MTI, Komuna, KEK-u
1.1.1.2. Modernizimi, rritja e prodhimit dhe përpunimit të produkteve bujqësore							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i projektit "Zgjerim i tokave bujqësore nën komasacion bujqësor"- për organizim të prodhimit të intensive.	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 3,000,000	Qeveria dhe Donatorë
2	Zhvillimi i projektit "Revitalizimi dhe zgjerimi i rrjetit ekzistues të ujitjes të Ibër Lepencit"	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 500,000	DBZHR, Qeveria dhe Donatorë
3	Furnizimi i 400 fermerëve me mekanizëm përcjellës në bujqësi	I lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 120,000	DBZHR, Komuna
4	Furnizimi i 200 prodhuesve të perimeve me sera të zinkuara nga 50-100m2	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2029	€ 100,000	DBZHR, Komuna
5	Subvencionimi i qumështit dhe furnizimi i 20 fermave të qumështit me tanke ftohës	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 100,000	DBZHR, Komuna
6	Përkrahja e fermerëve me krerë të gjedheve deleve dhe dhive me potencial të lartë të prodhimit të qumështit	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 288,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
7	Përkrahja e fermerëve me mekanizëm (makina mjelëse, bidonë të qumështit dhe laktofriz)	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2030	€ 140,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
8	Furnizimi i 60 fermave të lopëve qumështore me makina mjelëse	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 15,000	DBZHR, Komuna
9	Zhvillimi i 20 ha me arrë (sigurimi i fidanëve).	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2030	€ 25,000	DBZHR, Komuna

10	Zhvillimi i 10 ha me pemë të imëta (sigurimi i fidanëve).	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 40,000	DBZHR, Komuna
11	Furnizim i 60 bletareve me bletë, ushqim (pogaçe) dhe pajisje për zhvillim të bletëve	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 80,000	DBZHR, Komuna
12	Përkrahja e fermerëve me serra 200 - 500 m ²	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 280,000	DBZHR
13	Furnizimi i bletareve me shoqëri bletësh, dhe pajisje të nevojshme për zhvillimin e bletarisë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 196,000	DBZHR, MBPZHR
14	Ripyllëzimin e pyjeve në zonat e dëmtuara, të cilat janë definuar me PZHK	I Ulët	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, DM
15	Investimet në infrastrukturën bujqësore (rrugë bujqësore, kanale drenazhimi) në të mirë të mbrojtjes së tokës bujqësore	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 300,000	DBZHR, DSHPE
16	Pyllëzimi i përafërsisht 5 ha sipërfaqe djerrina të KEK-ut	I lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, DM

1.1.1.3. Përkrahja e sinergjive me forma tjera te aktiviteteve afariste

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Pastrimi i pyjeve dhe përdorimi i mbetjeve për përpunimin e peletit dhe briketit	I mesëm	Afatgjatë	I ulët	2024-2030	€ 100,000	Komuna-DBZHR, APK, Enti për Punësim
2	Hartimi i Studimit të fizibilitetit të performancës gjeneruese dhe ekonomike të mullinjve të erës në Obiliqi.	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024-2025	€ 30,000	DEF, DPUKP, MIMPHI, MTI

1.1.2. Prioritetet strategjike për infrastrukturë teknike

1.1.2.1. Menaxhimi dhe furnizimi i qëndrueshëm i ujësjellësit

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i rrjetit të ujësjellësit në fshatin Graboc i Epërm.	I Lartë	Afatshkurtër	I vogël	2024-2025	€ 150.00	DSHPE, KRUP
2	Ndërtimi i rrjetit të ujësjellësit në fshatin Shipitullë.	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2025	€ 120.00	DSHPE, KRUP
3	Funksionalizimi i rrjetit të ujësjellësit në fshatin Babimoc	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2025	€ 120.00	DSHPE, KRUP

1.1.2.2. Menaxhimi dhe qasje e qëndrueshme në infrastrukturë të ujërave të zeza							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i impiantit dhe kolektorëve për trajtimin e ujërave të zeza Prishtinë, Obiliq dhe Fushë Kosovë.	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2025	€66.000.000	DSHPE, Komuna e Prishtinës dhe Fushë Kosovës, Qeveria Franceze
1.1.2.3. Furnizimi stabil dhe i qëndrueshëm me energji elektrike							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zëvendësimin i shtyllave të drurit me shtylla betoni me pajisje tjera përcjellëse;	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2026	€ 700,000	DSHPE, KEDS
2	Ndërtimi i NS 10(20)/0.4kV në rrjetet e ngarkuara të tensionit të ulët	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2026	€ 300,000	DSHPE, KEDS
3	Ndërtimi i NS 35/10kV në 110/10(20)kV. në Mazgit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024-2025	€ 950,000	DSHPE, KOSTT
1.1.2.4. Ofrimi i shërbimeve të ngrohjes kolektive përmes sistemit të ko- gjenerimit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Stacionit për Pranimin e Energjisë HES (Heat Extraction Station) në lokacionin sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024- 2025	€ 3,500,000	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
1.1.2.6. Menaxhimi i qëndrueshëm dhe i integruar i grumbullimit dhe trajtimit të mbeturinave dhe infrastrukturës përkatëse							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim

1	Sigurimi i kontejnerëve, kamionëve shkarkues, etj. për bartje të mbeturinave deri në Mirash.	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024- 2024	€ 500,000	DSHPE, Komuna
2	Sigurimi i kontejnerëve rezidencial për çdo vit nga 500 copa (1 copë, 120l- 20 EUR; 1 copë 1.1 t 300 EUR).	I Lartë	Afatshkurtër	I Mesëm	2024- 2024	€ 150,000	DSHPE, Komuna
3	Ajrosja, filtrimi, drenazhimi, ndërrimi I gjeo-tekstilit dhe rehabilitimi i infrastrukturës rrugore brenda deponisë Mirash	I Lartë	Afatshkurtër	I Mesëm	2024- 2024	€ 150,000	DSHPE, Komuna
4	Zhvillimi i projektit "Klasifikimi I mbeturinave ne burim te mbeturinave rezidenciale"	I Lartë	Afatshkurtër	I Mesëm	2024- 2024	€ 20,000	DSHPE, Komuna
5	Identifikimi, largimi dhe eliminimi i deponive ilegale.	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024- 2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
6	Sigurimi i transportit të mbeturinave të klasifikuara në objektet publike (vazhdimësi e projektit- klasifikim i mbeturinave në burim).	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024- 2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna

1.1.3. Prioritetet strategjike për infrastrukturë të transportit

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Terminusit në afërsi të hekurudhës	I mesëm	Afatmesëm	I ulët	2024- 2024	300,000 €	BERZH, Komuna, MI
2	Modernizimi i hekurudhës, linja 10 e hekurudhës Fushë Kosovë-Mitrovicë- Hani i Elezit (Plan i për modernizimin e hekurudhave të Kosovës)	I Lartë	Afatgjatë	I lartë	2024- 2030	/	BERZH, Komuna, MI
3	Ndërtimi i rrugëve në lagjen Hade e Re	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 1,199,879	DSHPE
4	"Asfaltimi i rrugës Palaj-Lajthishtë-Siboc-Hamidi-Plemetin"	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024- 2024	336,917.24 €	DSHPE
5	Asfaltimi i rrugëve: A.Frashëri ,llaz Hashani seg1,2,3,4 Te Parku ,Llapi seg 1,Tropoja, N.Kelmendi seg1, Liburnia, F.grajqevci seg 3,4,5,6,7,8,9,10,11 H.Prishtina Seg3,Rozafa,P. vasa ,H.Zeka ,Llapi seg 2, Janina seg1,F,Konica,A.Rama,Isa Boletini	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024- 2024	162,308.09 €	DSHPE
6	Asfaltimi i rrugëve: Musli Krasniqi –Siboc,Jusuf Pllana dhe k.Devojka – Plemetin	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024- 2024	165,450.59 €	DSHPE
7	Asfaltimi i rrugëve: Obiliqi Qendër & Obiliqi nën Hekurudhë	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024- 2024	385,452.62 €	DSHPE
8	Asfaltimi i rrugëve në fsh.Dardhishtë & Mazgit, Milloshevë, Raskovë, Llazarevë&Raskovë	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024- 2024	882,970.82 €	DSHPE

1.1.1. Prioritetet strategjike për arsim

1.1.1.1. Ndërtimi i shkollave fillore të mesme të ulëta në Obiliq dhe Babimoc							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i shkollës fillore të mesme të ulët në Obiliq	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 450,000	DA, MASH
2	Ndërtimi i shkollës fillore në Obiliq	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 450,000	DA, MASH
3	Ndërtimi i shkollës fillore të mesme të ulët në Obiliq	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 450,000	DA, MASH
4	Ndërtimi i shkollës fillore të mesme të ulët për komunitete në Obiliq	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 450,000	DA, MASH
1.1.1.1.1. Ndërtimi i institucioneve parashkollore në Mazgit, Milloshevë, Hade e Re, Lajthishtë dhe Krushevc							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Mazgit	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 120,000	DA, MASH
2	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Milloshevë	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 120,000	DA, MASH
3	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Haden e Re	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 120,000	DA, MASH
4	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Lajthishte	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 120,000	DA, MASH
5	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Krushevc	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 120,000	DA, MASH
1.1.1.1.2. Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU "Naim Frashëri" në Breznicë, SHFMU" Migjeni" në Siboc, SHFMU "Abdurrahmon Gërguri" në Kryshevc							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU "Naim Frashëri" në Breznicë	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 250,000	DA
2	Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU" Migjeni" në Siboc	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 250,000	DA
3	Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU "Abdurrahmon Gërguri" në Kryshevc	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 250,000	DA
4	Ndërtimi i një salle olimpikë në oborrin e SHFMU"Dr. Ibrahim Rugova " në Obiliq	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 250,000	DA
1.1.5.2. Rregullimi i fushave sportive në shkolla në Raskovë, Kozaricë, Siboc, Plemetin dhe Palaj							

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Raskovë	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
2	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Kozaricë	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
3	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Siboc	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
4	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Plemetin	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
5	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Palaj	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
1.1.6. Prioritetet strategjike për hapësira të hapura publike							
1.1.6.1. Ndërtimi i sheshit të qytetit dhe ndërtimi i parqeve të reja							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i sheshit të qytetit Adem Preniqi	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2025	€ 300,000	DKRS
1.1.7. Prioritetet strategjike për varreza							
1.1.7.1. Zgjerimi i varrezave							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Graboc i Epërm në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE
2	Shipitullë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 6,317	DSHPE
3	Lajthishtë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 13,101	DSHPE
4	Palaj (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 15,726	DSHPE
5	Palaj	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,051	DSHPE
6	Hade	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 19,917	DSHPE
7	Obiliq qytet	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 68,396	DSHPE
8	Obiliq qytet	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 7,845	DSHPE
9	Mazgit në tre lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE

10	Obiliq (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE
11	Plemetin (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,000	DSHPE
12	Plemetin në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 32,000	DSHPE
13	Hamidi	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 6,158	DSHPE
14	Siboc	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 3,086	DSHPE
15	Babimoc (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 74,000	DSHPE
16	Babimoc	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 70,784	DSHPE
17	Milloshevë (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 14,514.00	DSHPE
18	Milloshevë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 11,593	DSHPE
19	Dardhishtë (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 4,716	DSHPE
20	Dardhishtë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 13,334	DSHPE
21	Shkabaj	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 757	DSHPE
22	Kozaricë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 843	DSHPE
23	Breznicë në 4 lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,000	DSHPE

1.1.8. Prioritetet strategjike për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore dhe natyrore

1.1.8.1. Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Përcaktimi i planit 10-vjeçar të investimeve në bashkëpunim me MRKS dhe QRTK të Obiliqit për asetet e trashëgimisë kulturore	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2024	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM

1.1.8.2. Përcaktimi i kufijve të sipërfaqes së mbrojtur të trashëgimisë kulturore dhe kushteve zhvillimore

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Përcaktimi i sipërfaqeve të mbrojtura për asetet e trashëgimisë kulturore në hartën zonale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2024	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM
2	Përcaktimi i kushteve të veçanta zhvillimore dhe ndërtimore për sipërfaqet të mbrojtura në hartën zonale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2024	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM
1.1.8.3. Promovimi i trashëgimisë kulturore si dhe aftësimi, ngritja e vetëdijes në mbrojtjen e trashëgimisë kulturore në funksion të zhvillimit të turizmit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Përgatitja e Planit të Konservimit për asetet e trashëgimisë kulturore	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024- 2024	€ 60,000	DMM
1.1.8.4. Përcaktimi i masave mbrojtëse për asetet e trashëgimisë natyrore							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Përcaktimi i sipërfaqeve të mbrojtura për asetet e trashëgimisë natyrore në hartën zonale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2024	N/A	DMM
2	Përcaktimi i masave mbrojtëse për asetet e trashëgimisë natyrore në hartën zonale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2024	N/A	DMM
1.1.9. Përcaktimi i masave mbrojtëse për mjedisin dhe sipërfaqet me rrezikshmëri							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Vendosja e filtrave ne TC Kosova B.	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2024	€ 75,000,000	BB, KE, Komuna
2	Shtimi i pikave të matësve për monitorimin e cilësisë së Ajrit	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2025	€ 200,000	DMM, MIA, KEK, MEPTINIS, IHMK, KEK, Komuna, Instituti

3	Mbjellja e pemëve gjethembajtëse te deponitë e Hirit dhe mbeturinave.	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2025	€ 150,000	DMM, Komuna, KEK, BB
4	Pyllëzimi i sipërfaqeve ku janë të rrezikuara nga zjarret në Breznic, Grabovc i Epërm.	I lartë	Afatshkurtër	I vogël	2024-2026	€ 70,000.00	DBZHR, Komuna, Agiencia e Pyjeve
1.1.9.1. Prioritetet strategjike për sipërfaqet me Rrezikshmëri							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përfaqërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Hartimi i projektit kryesor për zhvillim të Rregullimi i shtratit Sitnica	I Lartë	Afatshkurtër	I ulët	2024-2025	€ 50,000	DMSH
2	Ndërtimi i një rezervari të ujit për nevoja të zjarrfikësve në Grabovc të Epërm	I Lartë	Afatshkurtër	I ulët	2024-2025	€ 20,000	DMSH
3	Zgjerimi i Rrugëve malore në Zonat ku janë te afektuar nga zjarret	I Lartë	Afatshkurtër	I ulët	2024-2025	€ 20,000	DMSH
1.1.10. Prioritetet strategjike për vendbanimet							
1.1.10.1. Prioritetet strategjike për kompaktësimin e qëndrueshëm i zonës urbane							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përfaqërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Planifikimi për plotësim të parcelave të pa-shfrytëzuara dhe inkurajimi i dendësisimit ose rizhvillimit të tokës në qytet dhe vendbanime rurale	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024- 2024	N/A	DPUKP
1.1.10.3. Prioritetet strategjike për krijimin e hapësirave të mirëfillta për banim, me të gjitha elementet e nevojshme përcjellëse							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përfaqërt	Organizata përgjegjëse për zbatim

1	Ruajtja dhe zhvillimi i zonave me interes për komunën: zonave të banimit, hapësirat e lira, hapësirat komerciale, hapësirave të rekreimit.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
1.1.10.4. Prioritetet strategjike për krijimin e hapësirave të gjelbra dhe rekreative në funksion të të gjitha vendbanimeve							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ruajtja dhe forcimi i pasurive natyrore	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	N/A	DPUKP
1.1.10.5. Prioritetet strategjike për ofrimin e qasjes së barabartë në shërbime për të gjithë banorët e komunës							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ofrimi i objekteve të nevojshme për shërbime adekuate në vendbanime me prioritet për komunën	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	N/A	DPUKP
1.1.11. Prioritetet strategjike për vendbanimet joformale							
1.1.11.1. Prioritetet strategjike për legalizimin e ndërtimeve pa leje							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i inspektimeve dhe lëshimi i çertifikatave të legalizimit	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024- 2024	€ 200,000	DPUKP
1.1.12. Prioritetet strategjike për banim							
1.1.12.1. Prioritetet strategjike për sigurimin e banimit të përballueshëm dhe gjithëpërfshirës							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Sigurimi i banimit për së paku 200 familje të identifikuar si raste të pastreha	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2028	N/A	DPUKP
2	Krijimin e një fondi të banimit të përballueshëm, i cili mbështeten nga tarifat e duhura për zhvillimin ekonomik.	I Ulët	Afatshkurtër	I mesëm	2024- 2024	N/A	DPUKP
1.1.1. Prioritetet strategjike për shfrytëzim të tokës							

1.1.1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimet hapësinore bazuar në shfrytëzimin e planifikuar të tokës.

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Shfrytëzimi i 135.78 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë rekreative-turistike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
2	Shfrytëzimi i 1237.92ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë banimi konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
3	Shfrytëzimi i 97.27ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shërbimeve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
4	Shfrytëzimi i 11.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të mbrojtur arkeologjike-historike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
5	Shfrytëzimi i 976.46ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë-minierë e xeheve metaleve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
6	Shfrytëzimi i 4186.54ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë bujqësore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
7	Shfrytëzimi i 1396.82ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë pyjore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
8	Shfrytëzimi i 1087.20ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë komerciale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
9	Shfrytëzimi i 85.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë e komunikacionit transportit konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
10	Shfrytëzimi i 1087.20 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë industriale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
11	Shfrytëzimi i 1088.0 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shfrytëzimit të përzier konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
12	Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
13	Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliqi-Prishtinë	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

PLANI I VEPRIMIT 2025
1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimin ekonomik
1.1.1.1. Sigurimi i infrastrukturës për veprimtaritë e industrisë prodhuese dhe përpunuese si dhe veprimtarive komerciale

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për Zonën Industriale në Llazrevë	I lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2025	€ 1,500,000	DEF, MIMPHI, Komuna
2	Zhvillimi i infrastrukturës përcjellëse (rrugë dytësore, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për integrimin e korridorit ekonomik përgjatë rrugës N2 në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 1,200,000	DEF, MIMPHI, Komuna
3	Hartimi i projektit kryesor për zhvillim të infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën Industriale-Komerciale përgjatë rrugës Obiliq- Carravodicë (Palaj)	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2025	€ 20,000	DEF, DPUKP, MIMPHI, Komuna
4	Zhvillimi i infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën Industriale-Komerciale përgjatë rrugës Obiliq- Carravodicë (Palaj)	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 1,200,000	DEF, MIMPHI, Komuna
5	Hartimi i projektit kryesor për zhvillim të infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën komerciale përgjatë rrugës Obiliq-Prishtinë në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliq-Prishtinë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 15,000.00	DEF, DPUKP, MIMPHI, BERZH, Komuna
6	Ofrimi i infrastrukturës hekurudhore dhe funksionimi përcjellës për terminalin e ri në Obiliq	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2027	€ 5,000,000	MTI, MIMPHI, INFRAKOS, Komuna, BE
7	Ri-zhvillimi i pjesëve/ hapësirave jashtë funksionit të termocentralit Kosova A	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 35,000,000.00	KE, MAA, MTI, Komuna
8	Ndërtimi i Termoelektranës Kosova e Re	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 1,000,000,000	KE, MAA, MTI, Komuna

1.1.1.1. Valorizimi ekonomik i resurseve natyrore dhe kulturore për zhvillim të turizmit

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Hartimi i një Strategjie të zhvillimit të turizmit në Obiliq	I ulët	Afatmesëm	I ulët	2024-2025	€ 20,000	DEF, DPUKP, MIMPHI, Komuna
2	Hartimi i Studimit të fizibilitetit për arsyeshmërinë ekonomike, financiare dhe mjedisore të Projektit Revitalizimi i liqenit/ hapësirës përreth të mihjeve në hapësirë për rekreacion	I lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024-2025	€ 50,000	MAA, KEK, Komuna, Donacionet
3	Zhvillimi i shtigjeve për ecje dhe çiklizëm dhe sinjalizim në Grabovc të Epërm, Shipitullë, Breznicë dhe Kozaricë	I mesëm	Afatgjatë	I lartë	2024-2028	€ 70,000	Komuna, MKRS, Donacionet
4	Përcaktimi i zonave të përshtatshme dhe sinjalizimi për zhvillim të gjuetisë dhe peshkatarisë në vend-gjuetinë Qyqavica në harmoni me Strategjinë për zhvillim të turizmit në Obiliq	I ulët	Afatshkurtër	I ulët	2024-2025	NA	Komuna, Donacionet, MIMPH, Shoqatat
5	Popullimi me shtazë të egra i në vend-gjuetisë Qyqavica në harmoni me Strategjinë për zhvillim të turizmit në Obiliq	I mesëm	Afatmesëm	I ulët	2024-2027	€ 5,000	DBZHR, Komuna
6	Hartimi, zhvillimin dhe zbatimi i pakove turistike për Tyrben dhe Gazimestanin që dalin nga Strategjia e zhvillimit të turizmit në Obiliq	I ulët	Afatgjatë	I ulët	2024-2028	NA	Komuna, MKRS, Shoqatat
7	Zhvillimi i Obeliskut të Skënderbeut në Llazarevë dhe Përmendoren për gruan	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 200,000	DKRS, Komuna, MKRS
8	Zhvillimi i Përmendores për gruan në Obiliq	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 100,000	DKRS, Komuna, MKRS
9	Vazhdimi i hulumtimeve arkeologjike në disa lokacione në Obiliq	I mesëm	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 1,150,000	DKRS, Komuna, MKRS, MEA

10	Hartimi i projektit kryesor për zonën rekreativo- sportive në hapësirën e ish- deponisë së TC- A.	I lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2025	€ 20,000.00	MEA, MTI, Komuna, KEK-u, BB
11	Zhvillimi i zonës rekreativo- sportive në hapësirën e ish- deponisë së TC- A.	I lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024- 2030	€ 35,000,000.00	Banka Botërore, MMPHI, MTI, Komuna, KEK-u
1.1.1.2. Modernizimi, rritja e prodhimit dhe përpunimit të produkteve bujqësore							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti i përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i projektit "Zgjerim i tokave bujqësore nën komasacion bujqësor"- për organizim të prodhimit intensiv.	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2024-2030	€ 3,000,000	Qeveria dhe Donatorë
2	Zhvillimi i projektit "Revitalizimi dhe zgjerimi i rrjetit ekzistues të ujitjes të Ibër Lepencit"	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2024-2030	€ 500,000	DBZHR, Qeveria dhe Donatorë
3	Furnizimi i 400 fermerëve me mekanizëm përcjellës në bujqësi	I lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 120,000	DBZHR, Komuna
4	Furnizimi i 200 prodhuesve të perimeve me sera të zinkuara nga 50-100m2	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, Komuna
5	Subvencionimi i qumështit dhe furnizimi i 20 fermave të qumështit me tanke ftohës	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 100,000	DBZHR, Komuna
6	Përkrahja e fermerëve me krerë të gjedheve deleve dhe dhive me potencial të lartë të prodhimit të qumështit	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 288,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
7	Përkrahja e fermerëve me mekanizëm (makina mjelëse, bidonë të qumështit dhe laktofriz)	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2030	€ 140,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
8	Furnizimi i 60 fermave të lopëve qumështore me makina mjelëse	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 15,000	DBZHR, Komuna

9	Zhvillimi i 20 ha me arrë (sigurimi i fidanëve).	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 25,000	DBZHR, Komuna
10	Zhvillimi i 10 ha me pemë të imëta (sigurimi i fidanëve).	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 40,000	DBZHR, Komuna
11	Furnizim i 60 bletareve me bletë, ushqim (pogaçe) dhe pajisje për zhvillim të bletëve	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 80,000	DBZHR, Komuna
12	Përkrahja e fermerëve me serra 200 - 500 m ²	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 280,000	DBZHR
13	Furnizimi i bletareve me shoqëri bletësh, dhe pajisje të nevojshme për zhvillimin e bletarisë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 196,000	DBZHR, MBPZHR
14	Ripyllëzimin e pyjeve në zonat e dëmtuara, të cilat janë definuar me PZHK	I Ulët	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, DM
15	Investimet në infrastrukturën bujqësore (rrugë bujqësore, kanale drenazhimi) në të mirë të mbrojtjes së tokës bujqësore	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 300,000	DBZHR, DSHPE
16	Pyllëzimi i përafërsisht 5 ha sipërfaqe djerrina të KEK-ut	I lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, DM
1.1.1.3. Përkrahja e sinergjive me forma tjera te aktiviteteve afariste							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Pastrimi i pyjeve dhe përdorimi i mbetjeve për përpunimin e peletit dhe briketit	I mesëm	Afatgjatë	I ulët	2024-2030	€ 100,000	Komuna-DBZHR, APK, Enti për Punësim
2	Hartimi i Studimit të fizibilitetit të performancës gjeneruese dhe ekonomike të mullinjve të erës në Obiliq.	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024-2025	€ 30,000	DEF, DPUKP, MMPHI, MTI
1.1.2. Prioritetet strategjike për infrastrukturë teknike							
1.1.2.1. Menaxhimi dhe furnizimi i qëndrueshëm i ujësjellësit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i rrjetit të ujësjellësit në fshatin Graboc i Epërm.	I lartë	Afatshkurtër	I vogël	2024-2025	€ 150.00	DSHPE, KRUP

2	Ndërtimi i rrjetit të ujësjellësit në fshatin Shipitullë.	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2025	€ 120.00	DSHPE, KRUP
3	Funksionalizimi i rrjetit të ujësjellësit në fshatin Babimoc	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2025	€ 120.00	DSHPE, KRUP
4	Riparimi i rrjetit të ujësjellësit në disa lagje në qytetin e Obiliqit	I Lartë	Afatmesëm	I Lartë	2024-2027	€ 200.00	DSHPE, KRUP
5	Furnizimi dhe instalimi i ujëmatësve zonal në zonën e shërbimit të KUR "Prishtina".	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 120.00	DSHPE, KRUP

1.1.2.2. Menaxhimi dhe qasje e qëndrueshme në infrastrukturë të ujërave të zeza

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i impiantit dhe kolektorëve për trajtimin e ujërave të zeza Prishtinë, Obiliqi dhe Fushë Kosovë.	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2025	€66.000.000	DSHPE, Komuna e Prishtinës dhe Fushë Kosovës, Qeveria Franceze
2	Ndërtimi i rrjetit të kanalizimit në fshatin Graboc i Epërm;	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 150.00	DSHPE
3	Riparimi i rrjetit të kanalizimit disa lagje të qytetit e Obiliqit;	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 200.00	DSHPE
4	Revitalizimi i rrjetit të kanalizimit në fshatin Babimoc, Milloshevë dhe Llazarevë.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 350.00	DSHPE
5	Ndërtimi i rrjetit të kanalizimit në disa lagje në fshatrat Breznicë dhe Kozaricë;	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 50.00	DSHPE

1.1.2.3. Furnizimi stabil dhe i qëndrueshëm me energji elektrike

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zëvendësimin e transformatorëve nga 10/0.4kV në 20(10)/0.4kV	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 400,000	DSHPE, KEDS
2	Ndërtimin e blloqeve të TM në nivel 20(10)/0.4kV;	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 200,000	DSHPE, KEDS
3	Zëvendësimin i linjave ajrore nga 10 kV të vjetërsuara dhe të mbingarkuara në 20kV;	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 400,000	DSHPE, KEDS
4	Zëvendësimin i shtyllave të drurit me shtylla betoni me pajisje tjera përcjellëse;	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2026	€ 700,000	DSHPE, KEDS
5	Zëvendësimin i kabllave nëntokësore të vjetërsuara të 10kV me ato 20kV	I Mesëm	Afatmesëm	I Lartë	2024-2026	€ 500,000	DSHPE, KEDS
6	Ndërtimi i NS 10(20)/0.4kV në rrjetet e ngarkuara të tensionit të ulët	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2025	€ 300,000	DSHPE, KEDS

7	Ndërtimi i NS 35/10kV në 110/10(20)kV. në Mazgit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024-2025	€ 950,000	DSHPE, KOSTT
8	Hartimi i Studimit të Fizibilitetit për Arsyeshmërinë ekonomike, financiare dhe mjedisore të Projektit Gjenerimi i energjisë elektrike nga era në rajonin e Breznicë- Kozaricë.	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 50,000	DSHPE, Ministritë, Donatorë, Komuna
1.1.2.4. Ofrimi i shërbimeve të ngrohjes kolektive përmes sistemit të ko- gjenerimit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Stacionit për Pranimin e Energjisë HES (Heat Extraction Station) në lokacionin sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024-2026	€ 3,500,000	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
2	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 1 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024- 2027	€ 582,818	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
3	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 2 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024- 2027	€ 427,544	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
4	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 3 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024- 2027	€ 404,326	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
1.1.2.5. Ofrimi i shërbimeve moderne të telekomunikimit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zgjerimi i rrjetit të instalimeve kablore nëntokësore në zonën urbane	I Lartë	Afatshkurtër	I Mesëm	2024-2024	NA	Kompanitë, Komuna

2	Zhvillimi i teknologjisë dhe pajisjeve për shërbime të telekomunikimit (TEL+DATA+VIDEO) dhe 4G, LTE dhe 5G.	I Lartë	Afatshkurtër	I Mesëm	2024-2024	NA	Kompanitë, Komuna
1.1.2.6. Menaxhimi i qëndrueshëm dhe i integruar i grumbullimit dhe trajtimit të mbeturinave dhe infrastrukturës përkatëse							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Identifikimi, largimi dhe eliminimi i deponive ilegale.	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024- 2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
2	Sigurimi i transportit të mbeturinave të klasifikuara në objektet publike (vazhdimësi e projektit-klasifikim i mbeturinave në burim).	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024- 2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
1.1.3. Prioritetet strategjike për infrastrukturë të transportit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Stacionit të Autobusëve	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	1,100,000	Komuna, MI
2	Ndërtimi i Terminusit në afërsi të hekurudhës	I mesëm	Afatmesëm	I ulët	2024- 2024	300,000 €	BERZH, Komuna, MI
3	Modernizimi i hekurudhës, linja 10 e hekurudhës Fushë Kosovë-Mitrovicë- Hani i Elezit (Plan i për modernizimin e hekurudhave të Kosovës)	I Lartë	Afatgjatë	I lartë	2024- 2030	/	BERZH, Komuna, MI
4	Ndërtimi i rrugëve në lagjen Hade e Re	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 1,199,879	DSHPE
5	"Asfaltimi i rrugës Palaj-Lajthishtë-Sibovc-Hamidi-Plemetin"	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024- 2024	336,917.24 €	DSHPE
6	Asfaltimi i rrugëve: A.Frashëri ,llaz Hashani seg1,2,3,4 Te Parku ,Llapi seg 1,Tropoja, N.Kelmendi seg1, Liburnia, F.grajqevci seg 3,4,5,6,7,8,9,10,11 H.Prishtina Seg3,Rozafa,P.vasa ,H.Zeka ,Llapi seg 2, Janina seg1,F,Konica,A.Rama,Isa Boletini	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024- 2024	162,308.09 €	DSHPE
7	Asfaltimi i rrugëve: Musli Krasniqi –Siboc,Jusuf Pllana dhe k.Devojka – Plemetin	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024- 2024	165,450.59 €	DSHPE
8	Asfaltimi i rrugëve: Obiliqi Qendër & Obiliqi nën Hekurudhë	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024- 2026	€ 385,452.62	DSHPE
9	Asfaltimi i rrugëve në fsh.Dardhishtë & Mazgit, Milloshevë, Raskovë, Llazarevë&Raskovë	I mesëm	Afatshkurtër	I ulët	2024- 2024	€ 882,970.82	DSHPE
1.1.1. Prioritetet strategjike për arsim							
1.1.1.1. Ndërtimi i shkollave fillore të mesme të ulëta në Obiliqi dhe Babimoc							

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i shkollës fillore të mesme të ulët në Obiliq	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 450,000	DA, MASH
1.1.1.1. Ndërtimi i institucioneve parashkollore në Mazgit, Milloshevë, Hade e Re, Lajthishtë dhe Krushevc							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Mazgit	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 120,000	DA, MASH
2	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Milloshevë	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 120,000	DA, MASH
3	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Haden e Re	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 120,000	DA, MASH
4	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Lajthishte	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 120,000	DA, MASH
5	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Krushevc	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 120,000	DA, MASH
1.1.1.2. Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU "Naim Frashëri" në Breznicë, SHFMU" Migjeni" në Siboc, SHFMU "Abdurrahmon Gërguri" në Kryshevc							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU "Naim Frashëri" në Breznicë	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2025	€ 250,000	DA
2	Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU" Migjeni" në Siboc	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2025	€ 250,000	DA
3	Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU "Abdurrahmon Gërguri" në Kryshevc	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2025	€ 250,000	DA
1.1.3. Prioritetet strategjike për mirëqenie sociale dhe komunitet							
1.1.3.1. Ndërtimi i banimit kolektiv me 50 njësi për rastet sociale dhe i 50 shtëpive për rastet sociale në komunën e Obiliqit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i 50 shtëpive për rastet sociale ne komunën e Obiliqit	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 1,100,000	DSHMS
2	Ndërtimi i një qendre për strehim të përkohshëm për se paku 20 familje	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 500,000	DSHMS
3	Ndërtimi i një qendre për strehim për persona të moshuar	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 300,000	DSHMS

1.1.4. Prioritetet strategjike për hapësirat kulturore							
1.1.4.1. Ndërtimi i Bibliotekës Komunale							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Bibliotekës Komunale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 400,000	DKRS
1.1.5. Prioritetet strategjike për hapësira sportive dhe të gjelbra							
1.1.5.1. Revitalizimi i stadiumit të qytetit Agron Rama dhe krijimi i brezave të gjelbër							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Revitalizimi i stadiumit të qytetit Agron Rama	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2026	3,000,000	DKRS
2	Krijimi i brezave të gjelbër përreth TCA, TCB dhe Lumi Sitnica.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	€ 500,000	DKRS
1.1.5.2. Rregullimi i fushave sportive në shkolla në Raskovë, Kozaricë, Siboc, Plemetin dhe Palaj							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Raskovë	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
2	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Kozaricë	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
3	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Siboc	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
4	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Plemetin	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
5	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Palaj	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
1.1.6. Prioritetet strategjike për hapësira të hapura publike							
1.1.6.1. Ndërtimi i sheshit të qytetit dhe ndërtimi i parqeve të reja							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i sheshit të qytetit Adem Preniqi	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2025	€ 300,000	DKRS

2	Ndërtimi i parqeve në qytet dhe fshatra	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 480,000	DKRS
1.1.7. Prioritetet strategjike për varreza							
1.1.7.1. Zgjerimi i varrezave							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Graboc i Epërm në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE
2	Shipitullë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 6,317	DSHPE
3	Lajthishtë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 13,101	DSHPE
4	Palaj (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 15,726	DSHPE
5	Palaj	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,051	DSHPE
6	Hade	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 19,917	DSHPE
7	Obiliq qytet	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 68,396	DSHPE
8	Obiliq qytet	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 7,845	DSHPE
9	Mazgit në tre lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE
10	Obiliq (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE
11	Plemetin (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,000	DSHPE
12	Plemetin në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 32,000	DSHPE
13	Hamidi	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 6,158	DSHPE
14	Siboc	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 3,086	DSHPE
15	Babimoc (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 74,000	DSHPE

16	Babimoc	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 70,784	DSHPE
17	Millosevë (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 14,514.00	DSHPE
18	Millosevë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 11,593	DSHPE
19	Dardhishtë (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 4,716	DSHPE
20	Dardhishtë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 13,334	DSHPE
21	Shkabaj	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 757	DSHPE
22	Kozaricë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 843	DSHPE
23	Breznicë në 4 lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,000	DSHPE

1.1.8. Prioritetet strategjike për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore dhe natyrore

1.1.8.1. Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore - arkeologjike	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM
2	Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore - arkitekturale	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM
3	Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore - peizazhet kulturore	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM
4	Përcaktimi i planit 10-vjeçar të investimeve në bashkëpunim me MRKS dhe QRTK të Obiliqit për asetet e trashëgimisë kulturore	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2024	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM

1.1.8.2. Përcaktimi i kufijve të sipërfaqes së mbrojtur të trashëgimisë kulturore dhe kushteve zhvillimore

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
--	-----------------------	------------	------------------------	---------------------	----------------------	-------------------	-----------------------------------

1	Përcaktimi i sipërfaqeve të mbrojtura për asetet e trashëgimisë kulturore në hartën zonale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2024	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM
2	Përcaktimi i kushteve të veçanta zhvillimore dhe ndërtimore për sipërfaqet të mbrojtura në hartën zonale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2024	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM
1.1.8.3. Promovimi i trashëgimisë kulturore si dhe aftësimi, ngritja e vetëdijes në mbrojtjen e trashëgimisë kulturore në funksion të zhvillimit të turizmit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Hartimi i listës së trashëgimisë kulturore në rrezik dhe programit për shpëtimin e tyre.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	N/A	DMM
2	Përgatitja e Planit të Konservimit për asetet e trashëgimisë kulturore	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024- 2024	€ 60,000	DMM
1.1.8.4. Përcaktimi i masave mbrojtëse për asetet e trashëgimisë natyrore							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Përcaktimi i sipërfaqeve të mbrojtura për asetet e trashëgimisë natyrore në hartën zonale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2024	N/A	DMM
2	Përcaktimi i masave mbrojtëse për asetet e trashëgimisë natyrore në hartën zonale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2024	N/A	DMM
1.1.9. Përcaktimi i masave mbrojtëse për mjedisin dhe sipërfaqet me rrezikshmëri							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Inkapsulimi i deponive të hirit	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2029	€ 1,500,000	DMM, MIA, KEK, MEPTINIS
2	Vendosja e filtrave ne TC Kosova B.	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2025-2026	€ 75,000,000	BB, KE, Komuna
3	Shtimi i pikave të matësve për monitorimin e cilësisë së Ajrit	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2025	€ 200,000	DMM, MIA, KEK, MEPTINIS, IHMK, KEK, Komuna, Instituti

4	Mbjellja e pemëve gjithëmbajtëse te deponitë e Hirit dhe mbeturinave.	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2026	€ 150,000	DMM, Komuna, KEK, BB
5	Pyllëzimi i sipërfaqeve ku janë të rrezikuara nga zjarret në Breznic, Grabovc i Epërm.	I lartë	Afatshkurtër	I vogël	2024-2026	€ 70,000.00	DBZHR, Komuna, Agjencia e pyjeve
6	Rregullimi i sistemit të kullimit (drenazhimit) të sipërfaqeve të përmbytura pranë lumenjve Sitnicë, Drenica dhe Llapi	I lartë	Afatshkurtër	I vogël	2024-2026	€ 200,000	DMM, Komuna

1.1.9.1. Prioritetet strategjike për sipërfaqet me Rrezikshmëri

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Pastrimi, përmirësimi dhe rregullimi i shtratit të lumit Llapi	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2026	€ 300,000	DMSH
2	Hartimi i projektit kryesor për zhvillim të Rregullimi i shtratit Sitnica	I lartë	Afatshkurtër	I ulët	2024-2025	€ 50,000	DMSH
3	Zhvillimi i projektit Rregullimi i shtratit të lumit Sitnica	I lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2027	€ 2,000,000	DMSH
4	Pastrimi, përmirësimi dhe rregullimi i shtratit të lumit Drenica	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2026	€ 300,000	DMSH
5	Ndërtimi i një rezervari të ujit për nevoja të zjarrfikësve në Grabovc të Epërm	I lartë	Afatshkurtër	I ulët	2024-2025	€ 20,000	DMSH
6	Zgjerimi i Rrugëve malore në Zonat ku janë te afektuar nga zjarret	I lartë	Afatshkurtër	I ulët	2024-2025	€ 20,000	DMSH

1.1.10. Prioritetet strategjike për vendbanimet

1.1.10.1. Prioritetet strategjike për kompaktësimin e qëndrueshëm i zonës urbane

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Planifikimi për plotësim të parcelave të pa-shfrytëzuara dhe inkurajimi i dendësimit ose rihvillimit të tokës në qytet dhe vendbanime rurale	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024- 2024	N/A	DPUKP
2	Hartimi i Hartës Zonale Komunale	I lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2027	€ 110,000	DPUKP

1.1.10.2. Prioritetet strategjike për zhvillimin e ekuilibruar i vendbanimeve rurale

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Promovimi i modelit kompakt ekzistues të zhvillimit në vendbanime rurale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	N/A	DPUKP
2	Kontrolli i vazhdueshëm i zgjerimit të pakontrolluar të vendbanimeve rurale jashtë kufijve ndërtimor	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	N/A	DPUKP
3	Eliminimi i pabarazisë së shpërndarjes së infrastrukturës dhe shërbimeve publike ndërmjet qytetit dhe vendbanimeve rurale si dhe në mes të vendbanimeve rurale	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	N/A	DPUKP
1.1.10.3. Prioritetet strategjike për krijimin e hapësirave të mirëfilta për banim, me të gjitha elementet e nevojshme përcjellëse							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ruajtja dhe zhvillimi i zonave me interes për komunën: zonave të banimit, hapësirat e lira, hapësirat komerciale, hapësirave të rekreimit.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
1.1.10.4. Prioritetet strategjike për krijimin e hapësirave të gjelbra dhe rekreative në funksion të të gjitha vendbanimeve							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ruajtja dhe forcimi i pasurive natyrore	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	N/A	DPUKP
1.1.10.5. Prioritetet strategjike për ofrimin e qasjes së barabartë në shërbime për të gjithë banorët e komunës							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ofrimi i objekteve të nevojshme për shërbime adekuate në vendbanime me prioritet për komunën	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	N/A	DPUKP
1.1.11. Prioritetet strategjike për vendbanimet joformale							
1.1.11.1. Prioritetet strategjike për legalizimin e ndërtimeve pa leje							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim

1	Zhvillimi i inspektimeve dhe lëshimi i certifikatave të legalizimit	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024- 2024	€ 200,000	DPUKP
1.1.12. Prioritetet strategjike për banim							
1.1.12.1. Prioritetet strategjike për sigurimin e banimit të përballueshëm dhe gjithëpërfshirës							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Sigurimi i banimit për së paku 200 familje të identifikuara si raste të pastreha	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2028	N/A	DPUKP
2	Krijimin e një fondi të banimit të përballueshëm, i cili mbështeten nga tarifat e duhura për zhvillimin ekonomik.	I Ulët	Afatshkurtër	I mesëm	2024- 2028	N/A	DPUKP
1.1.1. Prioritetet strategjike për shfrytëzim të tokës							
1.1.1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimet hapësinore bazuar në shfrytëzimin e planifikuar të tokës.							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Shfrytëzimi i 135.78 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë rekreative-turistike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
2	Shfrytëzimi i 1237.92ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë banimi konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
3	Shfrytëzimi i 97.27ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shërbimeve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
4	Shfrytëzimi i 11.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të mbrojtur arkeologjike-historike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
5	Shfrytëzimi i 976.46ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë-minierë e xeheve metaleve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
6	Shfrytëzimi i 4186.54ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë bujqësore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
7	Shfrytëzimi i 1396.82ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë pyjore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

8	Shfrytëzimi i 1087.20ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë komerciale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
9	Shfrytëzimi i 85.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë e komunikacionit transportit konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
10	Shfrytëzimi i 1087.20 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë industriale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
11	Shfrytëzimi i 1088.0 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shfrytëzimit të përzier konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
12	Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
13	Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliq-Prishtinë	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

PLANI I VEPRIMIT 2026
1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimin ekonomik
1.1.1.1. Sigurimi i infrastrukturës për veprimtaritë e industrisë prodhuese dhe përpunuese si dhe veprimtarive komerciale

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti i përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i infrastrukturës përcjellëse (rrugë dytësore, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për integrimin e korridorit ekonomik përgjatë rrugës N2 në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 1,200,000	DEF, MIMPHI, Komuna
2	Zhvillimi i infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën Industriale-Komerciale përgjatë rrugës Obiliq- Carravodicë (Palaj)	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 1,200,000	DEF, MIMPHI, Komuna
3	Hartimi i projektit kryesor për zhvillim të infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën komerciale përgjatë rrugës Obiliq-Prishtinë në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliq-Prishtinë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2025	€ 15,000.00	DEF, DPUKP, MIMPHI, BERZH, Komuna

4	Zhvillimi i projektit kryesor për zhvillim të infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën komerciale përgjatë rrugës Obiliqi-Prishtinë në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliqi-Prishtinë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2025-2028	€ 300,000.00	DEF, MTI, Komuniteti i Biznesit, Komuna
5	Ofrimi i infrastrukturës hekurudhore dhe funksionimi përcjellës për terminalin e ri në Obiliqi	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2027	€ 5,000,000	MTI, MIMPHI, INFRAKOS, Komuna, BE
6	Ri-zhvillimi i pjesëve/ hapësirave jashtë funksionit të termocentralit Kosova A	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 35,000,000.00	KE, MAA, MTI, Komuna
7	Ndërtimi i Termoelektroshtetës Kosova e Re	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 1,000,000,000	KE, MAA, MTI, Komuna
1.1.1.1. Valorizimi ekonomik i resurseve natyrore dhe kulturore për zhvillim të turizmit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i shtigjeve për ecje dhe çiklizëm dhe sinjalizim në Grabovc të Epërm, Shipitullë, Breznicë dhe Kozaricë	I mesëm	Afatgjatë	I lartë	2024-2028	€ 70,000	Komuna, MKRS, Donacionet
2	Popullimi me shtazë të egra i në vend-gjuetisë Qyqavica në harmoni me Strategjinë për zhvillim të turizmit në Obiliqi	I mesëm	Afatmesëm	I ulët	2024-2027	€ 5,000	DBZHR, Komuna
3	Hartimi, zhvillimin dhe zbatimin e pakove turistike për Tyrben dhe Gazimestanin që dalin nga Strategjia e zhvillimit të turizmit në Obiliqi	I ulët	Afatgjatë	I ulët	2024-2028	NA	Komuna, MKRS, Shoqatat
4	Zhvillimi i Obeliskut të Skënderbeut në Llazarevë dhe Përmendoren për gruan	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 200,000	DKRS, Komuna, MKRS
5	Zhvillimi i Përmendores për gruan në Obiliqi	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2025	€ 100,000	DKRS, Komuna, MKRS

6	Vazhdimi i hulumtimeve arkeologjike në disa lokacione në Obiliq	I mesëm	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 1,150,000	DKRS, Komuna, MKRS, MEA
7	Zhvillimi i zonës rekreativo- sportive në hapësirën e ish- deponisë së TC- A.	I lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024- 2030	€ 35,000,000.00	Banka Botërore, MMPHI, MTI, Komuna, KEK-u
1.1.1.2. Modernizimi, rritja e prodhimit dhe përpunimit të produkteve bujqësore							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i projektit "Zgjerim i tokave bujqësore nën komasacion bujqësor"- për organizim të prodhimit intensiv.	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2024-2030	€ 3,000,000	Qeveria dhe Donatorë
2	Zhvillimi i projektit "Revitalizimi dhe zgjerimi i rrjetit ekzistues të ujitjes të Ibër Lepencit"	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2024-2030	€ 500,000	DBZHR, Qeveria dhe Donatorë
3	Furnizimi i 400 fermerëve me mekanizëm përcjellës në bujqësi	I lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 120,000	DBZHR, Komuna
4	Furnizimi i 200 prodhuesve të perimeve me sera të zinkuara nga 50-100m2	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, Komuna
5	Subvencionimi i qumështit dhe furnizimi i 20 fermave të qumështit me tanke ftohës	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 100,000	DBZHR, Komuna
6	Përkrahja e fermerëve me krerë të gjedheve deleve dhe dhive me potencial të lartë të prodhimit të qumështit	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 288,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
7	Përkrahja e fermerëve me mekanizëm (makina mjelëse, bidonë të qumështit dhe laktofriz)	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2030	€ 140,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
8	Furnizimi i 60 fermave të lopëve qumështore me makina mjelëse	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 15,000	DBZHR, Komuna

9	Zhvillimi i 20 ha me arrë (sigurimi i fidanëve).	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 25,000	DBZHR, Komuna
10	Zhvillimi i 10 ha me pemë të imëta (sigurimi i fidanëve).	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 40,000	DBZHR, Komuna
11	Furnizimi i 60 bletareve me bletë, ushqim (pogaçe) dhe pajisje për zhvillim të bletëve	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 80,000	DBZHR, Komuna
12	Përkrahja e fermerëve me serra 200 - 500 m ²	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 280,000	DBZHR
13	Furnizimi i bletareve me shoqëri bletësh, dhe pajisje të nevojshme për zhvillimin e bletarisë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 196,000	DBZHR, MBPZHR
14	Ripyllëzimin e pyjeve në zonat e dëmtuara, të cilat janë definuar me PZHK	I Ulët	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, DM
15	Investimet në infrastrukturën bujqësore (rrugë bujqësore, kanale drenazhimi) në të mirë të mbrojtjes së tokës bujqësore	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 300,000	DBZHR, DSHPE
16	Pyllëzimi i përafërsisht 5 ha sipërfaqe djerrina të KEK-ut	I lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, DM
1.1.1.3. Përkrahja e sinergjive me forma tjera te aktiviteteve afariste							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Pastrimi i pyjeve dhe përdorimi i mbetjeve për përpunimin e peletit dhe briketit	I mesëm	Afatgjatë	I ulët	2024-2030	€ 100,000	Komuna-DBZHR, APK, Enti për Punësim
1.1.2. Prioritetet strategjike për infrastrukturë teknike							
1.1.2.1. Menaxhimi dhe furnizimi i qëndrueshëm i ujësjellësit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Riparimi i rrjetit të ujësjellësit në disa lagje në qytetin e Obiliqit	I Lartë	Afatmesëm	I Lartë	2025-2027	€ 200.00	DSHPE, KRUP
2	Furnizimi dhe instalimi i ujëmatësve zonal në zonën e shërbimit të KUR "Prishtina".	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2025-2027	€ 120.00	DSHPE, KRUP

1.1.2.2. Menaxhimi dhe qasje e qëndrueshme në infrastrukturë të ujërave të zeza							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i rrjetit të kanalizimit në fshatin Graboc i Epërm;	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 150.00	DSHPE
2	Riparimi i rrjetit të kanalizimit disa lagje të qytetit e Obiliqit;	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 200.00	DSHPE
3	Revitalizimi i rrjetit të kanalizimit në fshatin Babimoc, Milloshevë dhe Llazarevë.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 350.00	DSHPE
4	Ndërtimi i rrjetit të kanalizimit në disa lagje në fshatrat Breznicë dhe Kozaricë;	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 50.00	DSHPE
1.1.2.3. Furnizimi stabil dhe i qëndrueshëm me energji elektrike							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zëvendësimin e transformatorëve nga 10/0.4kV në 20(10)/0.4kV	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 400,000	DSHPE, KEDS
2	Ndërtimin e blloqeve të TM në nivel 20(10)/0.4kV;	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 200,000	DSHPE, KEDS
3	Zëvendësimin e linjave ajrore nga 10 kV të vjetërsuara dhe të mbingarkuara në 20kV	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 400,000	DSHPE, KEDS
4	Zëvendësimin e shtyllave të drurit me shtylla betoni me pajisje tjera përcjellëse;	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2026	€ 700,000	DSHPE, KEDS
5	Zëvendësimin i kabllave nëntokësore të vjetërsuara të 10kV me ato 20kV	I Mesëm	Afatmesëm	I Lartë	2024-2026	€ 500,000	DSHPE, KEDS
6	Hartimi i Studimit të Fizibilitetit për Arsyeshmërinë ekonomike, financiare dhe mjedisore të Projektit Gjenerimi i energjisë elektrike nga era në rajonin e Breznicë- Kozaricë.	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	€ 50,000	DSHPE, Ministritë, Donatorë, Komuna
1.1.2.4. Ofrimi i shërbimeve të ngrohjes kolektive përmes sistemit të ko- gjenerimit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Stacionit për Pranimin e Energjisë HES (Heat Extraction Station) në lokacionin sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024- 2026	€ 3,500,000	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë

2	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 1 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024- 2027	€ 582,818	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
3	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 2 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024-2026	€ 427,544	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
4	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 3 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024-2027	€ 404,326	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
1.1.2.5. Ofrimi i shërbimeve moderne të telekomunikimit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Mbulueshmëria e 100% i territorit të komunës me rrjet optik kabllorë dhe shtrirje e rrjetit të ri GPON.	I mesëm	Afatmesëm	I Mesëm	2025-2027	NA	Kompanitë, Komuna
2	Ndërtimi i infrastrukturës për një rrjet të përbashkët për shërbime të telekomunikimit.	I mesëm	Afatmesëm	I Mesëm	2025-2027	NA	Kompanitë, Komuna
3	Vendosja e antenave për transmetim të valëve sipas kërkesave të përcaktuara me ligj.	I mesëm	Afatmesëm	I Mesëm	2025-2027	NA	Kompanitë, Komuna
1.1.2.6. Menaxhimi i qëndrueshëm dhe i integruar i grumbullimit dhe trajtimit të mbeturinave dhe infrastrukturës përkatëse							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i deponisë për mbetje inerte dhe të vëllimshme dhe trajtimi mbetjeve inerte dhe të vëllimshme	I Mesëm	Afatmesëm	I Mesëm	2025-2026	€ 150,000	DSHPE, Komuna
2	Zhvillimi i pilot projektit "Sigurimi i kontejnerëve për kompostim të kapacitetit rezidencial me kapacitet 280 l në fshatin Milloshevë.	I Mesëm	Afatmesëm	I Mesëm	2025-2026	€ 20,000	DSHPE, Komuna

3	Identifikimi, largimi dhe eliminimi i deponive ilegale.	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024-2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
4	Sigurimi i transportit të mbeturinave të klasifikuara në objektet publike (vazhdimësi e projektit-klasifikim i mbeturinave në burim).	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024-2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
1.1.3. Prioritetet strategjike për infrastrukturë të transportit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Stacionit të Autobusëve	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	1,100,000	Komuna, MI
2	Modernizimi i hekurudhes, linja 10 e hekurudhës Fushë Kosovë-Mitrovicë- Hani i Elezit (Plan i për modernizimin e hekurudhave të Kosovës)	I Lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	/	BERZH, Komuna, MI
3	Ndërtimi i rrugëve në lagjen Hade e Re	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 1,199,879	DSHPE
4	Mirëmbajtja e rrejtjet rrugor (riasfaltimi dhe sinjalizimi sipas nevojave) gjatë 2021- 2029	I mesëm	Afatgjatë	I mesëm	2025-2026	€ 2,000,055	DA, MASH
1.1.1. Prioritetet strategjike për arsim							
1.1.1.1. Ndërtimi i shkollave fillore të mesme të ulëta në Obiliq dhe Babimoc							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i shkollës fillore të mesme të ulët në Obiliq	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2026	€ 450,000	DA, MASH
2	Ndërtimi i shkollës fillore të mesme të ulët në Babimoc	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	€ 200,055	DA, MASH
1.1.1.1.1. Ndërtimi i institucioneve parashkollore në Mazgit, Milloshevë, Hade e Re, Lajthishtë dhe Krushevc							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Mazgit	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 120,000	DA, MASH
2	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Milloshevë	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 120,000	DA, MASH
3	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Haden e Re	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 120,000	DA, MASH
4	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Lajthishte	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 120,000	DA, MASH
5	Ndërtimi i kopshtit të fëmijëve në Krushevc	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 120,000	DA, MASH

1.1.1.2. Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU "Naim Frashëri" në Breznicë, SHFMU" Migjeni" në Siboc, SHFMU "Abdurrahmon Gërguri" në Kryshevc							
Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim	
1	Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU "Naim Frashëri" në Breznicë	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 250,000	DA
2	Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU" Migjeni" në Siboc	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 250,000	DA
3	Ndërtimi i sallave të edukatës fizike në SHFMU "Abdurrahmon Gërguri" në Kryshevc	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 250,000	DA
1.1.2. Prioritetet strategjike për shëndetësi							
1.1.2.1. Ndërtimi i Qendrës së re Kryesore të Mjekësisë Familjare në qytetin e Obiliqit							
Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim	
1	Ndërtimi i Qendrës së re Kryesore Mjekësore Familjare në qytetin e Obiliqit ne lokacionin ekzistues	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2025-2027	€ 250,000	DSHMS
1.1.3. Prioritetet strategjike për mirëqenie sociale dhe komunitet							
1.1.3.1. Ndërtimi i banimit kolektiv me 50 njësi për rastet sociale dhe i 50 shtëpive për rastet sociale në komunën e Obiliqit							
Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim	
1	Ndërtimi i banimit kolektiv me 50 njësi për rastet sociale	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2025- 2027	€ 1,500,000	DSHMS
2	Ndërtimi i 50 shtëpive për rastet sociale ne komunën e Obiliqit	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2026	€ 1,100,000	DSHMS
3	Ndërtimi i një qendre për strehim të përkohshëm për se paku 20 familje	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	€ 500,000	DSHMS
4	Ndërtimi i një qendre për strehim për persona të moshuar	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	€ 300,000	DSHMS
1.1.4. Prioritetet strategjike për hapësirat kulturore							
1.1.4.1. Ndërtimi i Bibliotekës Komunale							
Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim	

1	Ndërtimi i Bibliotekës Komunale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2025-2027	€ 400,000	DKRS
1.1.5. Prioritetet strategjike për hapësira sportive dhe të gjelbra							
1.1.5.1. Revitalizimi i stadiumit të qytetit Agron Rama dhe krijimi i brezave të gjelbër							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Revitalizimi i stadiumit të qytetit Agron Rama	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2027	3,000,000	DKRS
2	Krijimi i brezave të gjelbër përreth TCA, TCB dhe Lumi Sitnica.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	€ 500,000	DKRS
1.1.5.2. Rregullimi i fushave sportive në shkolla në Raskovë, Kozaricë, Siboc, Plemetin dhe Palaj							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Raskovë	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
2	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Kozaricë	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
3	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Siboc	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
4	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Plemetin	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
5	Ndërtimi i fushave sportive në shkolla në Palaj	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 40,000	DA
1.1.6. Prioritetet strategjike për hapësira të hapura publike							
1.1.6.1. Ndërtimi i sheshit të qytetit dhe ndërtimi i parqeve të reja							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i sheshit të qytetit Adem Preniqi	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2025	€ 300,000	DKRS
2	Ndërtimi i parqeve në qytet dhe fshatra	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	€ 480,000	DKRS
1.1.7. Prioritetet strategjike për varreza							
1.1.7.1. Zgjerimi i varrezave							

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Graboc i Epërm në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE
2	Shipitullë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 6,317	DSHPE
3	Lajthishtë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 13,101	DSHPE
4	Palaj (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 15,726	DSHPE
5	Palaj	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,051	DSHPE
6	Hade	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 19,917	DSHPE
7	Obiliq qytet	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 68,396	DSHPE
8	Obiliq qytet	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 7,845	DSHPE
9	Mazgit në tre lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE
10	Obiliq (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE
11	Plemetin (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,000	DSHPE
12	Plemetin në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 32,000	DSHPE
13	Hamidi	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 6,158	DSHPE
14	Siboc	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 3,086	DSHPE
15	Babimoc (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 74,000	DSHPE
16	Babimoc	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 70,784	DSHPE
17	Milloshevë (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 14,514.00	DSHPE

18	Milloshëvë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 11,593	DSHPE
19	Dardhishtë (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 4,716	DSHPE
20	Dardhishtë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 13,334	DSHPE
21	Shkabaj	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 757	DSHPE
22	Kozaricë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 843	DSHPE
23	Breznicë në 4 lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,000	DSHPE

1.1.8. Prioritetet strategjike për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore dhe natyrore

1.1.8.1. Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore - arkeologjike	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM
2	Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore - arkitekturale	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM
3	Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore - peizazhet kulturore	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM

1.1.8.3. Promovimi i trashëgimisë kulturore si dhe aftësimi, ngritja e vetëdijes në mbrojtjen e trashëgimisë kulturore në funksion të zhvillimit të turizmit

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Hartimi i listës së trashëgimisë kulturore në rrezik dhe programit për shpëtimin e tyre.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	N/A	DMM

1.1.9. Përcaktimi i masave mbrojtëse për mjedisin dhe sipërfaqet me rrezikshmëri

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim

1	Inkapsulimi i deponive të hirit	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2024	€ 1,500,000	DMM, MIA, KEK, MEPTINIS
2	Vendosja e filtrave në TC Kosova B.	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2024	€ 75,000,000	BB, KE, Komuna
3	Mbjellja e pemëve gjithëmbajtëse te deponitë e Hirit dhe mbeturinave.	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2025	€ 150,000	DMM, Komuna, KEK, BB
4	Pyllëzimi i sipërfaqeve ku janë të rrezikuara nga zjarret në Breznic, Grabovc i Epërm.	I lartë	Afatshkurtër	I vogël	2024-2026	€ 70,000.00	DBZHR, Komuna, Agjencia e pyjeve
5	Rregullimi i sistemit të kullimit (drenazhimit) të sipërfaqeve të përmbytura pranë lumenjve Sitnicë, Drenica dhe Llapi	I lartë	Afatshkurtër	I vogël	2024-2026	€ 200,000	DMM, Komuna
1.1.9.1. Prioritetet strategjike për sipërfaqet me Rrezikshmëri							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Pastrimi, përmirësimi dhe rregullimi i shtratit të lumit Llap	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2024	€ 300,000	DMSH
2	Zhvillimi i projektit Rregullimi i shtratit të lumit Sitnica	I Lartë	Afatmesëm	I Lartë	2024-2027	€ 2,000,000	DMSH
3	Pastrimi, përmirësimi dhe rregullimi i shtratit të lumit Drenica	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2024	€ 300,000	DMSH
1.1.10. Prioritetet strategjike për vendbanimet							
1.1.10.1. Prioritetet strategjike për kompaktësimin e qëndrueshëm i zonës urbane							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Hartimi i Hartës Zonale Komunale	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2025	€ 110,000	DPUKP
1.1.10.2. Prioritetet strategjike për zhvillimin e ekuilibruar i vendbanimeve rurale							

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Promovimi i modelit kompakt ekzistues të zhvillimit në vendbanime rurale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
2	Kontrolli i vazhdueshëm i zgjerimit të pakontrolluar të vendbanimeve rurale jashtë kufijve ndërtimor	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
3	Eliminimi i pabarazisë së shpërndarjes së infrastrukturës dhe shërbimeve publike ndërmjet qytetit dhe vendbanimeve rurale si dhe në mes të vendbanimeve rurale	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
1.1.10.3. Prioritetet strategjike për krijimin e hapësirave të mirëfillta për banim, me të gjitha elementet e nevojshme përcjellëse							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ruajtja dhe zhvillimi i zonave me interes për komunën: zonave të banimit, hapësirat e lira, hapësirat komerciale, hapësirave të rekreimit.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
1.1.10.4. Prioritetet strategjike për krijimin e hapësirave të gjelbra dhe rekreative në funksion të të gjitha vendbanimeve							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ruajtja dhe forcimi i pasurive natyrore	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	N/A	DPUKP
2	Krijimi i lidhjes së qendrës, nën-qendrave dhe vendbanimeve me hapësira rekreative, në funksion të ofrimit të qasjes për të gjithë	I Ulët	Afatshkurtër	I mesëm	2025-2026	N/A	DPUKP
1.1.10.5. Prioritetet strategjike për ofrimin e qasjes së barabartë në shërbime për të gjithë banorët e komunës							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ofrimi i objekteve të nevojshme për shërbime adekuate në vendbanime me prioritet për komunën	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	N/A	DPUKP
1.1.12. Prioritetet strategjike për banim							
1.1.12.1. Prioritetet strategjike për sigurimin e banimit të përballueshëm dhe gjithëpërfshirës							

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Sigurimi i banimit për së paku 200 familje të identifikuar si raste të pastreha	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2028	N/A	DPUKP
2	Krijimin e një fondi të banimit të përballueshëm, i cili mbështeten nga tarifat e duhura për zhvillimin ekonomik.	I Ulët	Afatshkurtër	I mesëm	2025- 2025	N/A	DPUKP
1.1.1. Prioritetet strategjike për shfrytëzim të tokës							
1.1.1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimet hapësinore bazuar në shfrytëzimin e planifikuar të tokës.							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Shfrytëzimi i 135.78 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë rekreative-turistike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
2	Shfrytëzimi i 1237.92ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë banimi konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
3	Shfrytëzimi i 97.27ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shërbimeve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
4	Shfrytëzimi i 11.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të mbrojtur arkeologjike-historike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
5	Shfrytëzimi i 976.46ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë-minierë e xeheve metaleve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
6	Shfrytëzimi i 4186.54ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë bujqësore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
7	Shfrytëzimi i 1396.82ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë pyjore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
8	Shfrytëzimi i 1087.20ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë komerciale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
9	Shfrytëzimi i 85.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë e komunikacionit transportit konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

10	Shfrytëzimi i 1087.20 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë industriale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
11	Shfrytëzimi i 1088.0 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shfrytëzimit të përzier konform shfrytëzimit të përcaktuar	I lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
12	Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
13	Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliq-Prishtinë	I lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

PLANI I VEPRIMIT 2027

1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimin ekonomik

1.1.1.1. Sigurimi i infrastrukturës për veprimtaritë e industrisë prodhuese dhe përpunuese si dhe veprimtarive komerciale

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti i përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i infrastrukturës përcjellëse (rrugë dytësore, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për integrimin e korridorit ekonomik përgjatë rrugës N2 në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 1,200,000	DEF, MIMPHI, Komuna
2	Zhvillimi i infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën Industriale-Komerciale përgjatë rrugës Obiliq- Carravodicë (Palaj)	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 1,200,000	DEF, MIMPHI, Komuna
3	Hartimi i projektit kryesor për zhvillim të infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën komerciale përgjatë rrugës Obiliq-Prishtinë në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliq-Prishtinë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 15,000.00	DEF, DPUKP, MIMPHI, BERZH, Komuna
4	Zhvillimi i projektit kryesor për zhvillim të infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën komerciale përgjatë rrugës Obiliq-Prishtinë në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliq-Prishtinë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2026-2028	€ 300,000.00	DEF, MTI, Komuniteti i Biznesit, Komuna
5	Ofrimi i infrastrukturës hekurudhore dhe funksionimi përcjellës për terminalin e ri në Obiliq	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2027	€ 5,000,000	MTI, MIMPHI, INFRAKOS, Komuna, BE

6	Ri-zhvillimi i pjesëve/ hapësirave jashtë funksionit të termocentralit Kosova A	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 35,000,000.00	KE, MAA, MTI, Komuna
7	Ndërtimi i Termoelektranës Kosova e Re	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 1,000,000,000	KE, MAA, MTI, Komuna
1.1.1.1. Valorizimi ekonomik i resurseve natyrore dhe kulturore për zhvillim të turizmit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i shtigjeve për ecje dhe çiklizëm dhe sinjalizim në Grabovc të Epërm, Shipitullë, Breznicë dhe Kozaricë	I mesëm	Afatgjatë	I lartë	2024-2027	€ 70,000	Komuna, MKRS, Donacionet
2	Popullimi me shtazë të egra i në vend-gjuetisë Qyqavica në harmoni me Strategjinë për zhvillim të turizmit në Obiliq	I mesëm	Afatmesëm	I ulët	2024-2026	€ 5,000	DBZHR, Komuna
3	Hartimi, zhvillimin dhe zbatimin e pakove turistike për Tyrben dhe Gazimestanin që dalin nga Strategjia e zhvillimit të turizmit në Obiliq	I ulët	Afatgjatë	I ulët	2024-2027	NA	Komuna, MKRS, Shoqatat
4	Zhvillimi i Obeliskut të Skënderbeut në Llazarevë dhe Përmendoren për gruan	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 200,000	DKRS, Komuna, MKRS
5	Zhvillimi i Përmendores për gruan në Obiliq	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 100,000	DKRS, Komuna, MKRS
6	Vazhdimi i hulumtimeve arkeologjike në disa lokacione në Obiliq	I mesëm	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 1,150,000	DKRS, Komuna, MKRS, MEA
7	Hartimi i Projektit kryesor për ndërtim të Muzeut Etnologjik në Obiliq	I mesëm	Afatmesëm	I lartë	2026-2027	€ 30,000	DKRS, Komuna, MKRS, MEA
8	Zhvillimi i zonës rekreativo- sportive në hapësirën e ish- deponisë së TC- A.	I lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024- 2030	€ 35,000,000.00	Banka Botërore,

							MMPHI, MTI, Komuna, KEK-u
1.1.1.2. Modernizimi, rritja e prodhimit dhe përpunimit të produkteve bujqësore							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i projektit "Zgjerim i tokave bujqësore nën komasacion bujqësor"- për organizim të prodhimit intensiv.	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 3,000,000	Qeveria dhe Donatorë
2	Zhvillimi i projektit "Revitalizimi dhe zgjerimi i rrjetit ekzistues të ujitjes të Ibër Lepencit"	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 500,000	DBZHR, Qeveria dhe Donatorë
3	Furnizimi i 400 fermerëve me mekanizëm përcjellës në bujqësi	I lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 120,000	DBZHR, Komuna
4	Furnizimi i 200 prodhuesve të perimeve me sera të zinkuara nga 50-100m2	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, Komuna
5	Subvencionimi i qumështit dhe furnizimi i 20 fermave të qumështit me tanke ftohës	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 100,000	DBZHR, Komuna
6	Përkrahja e fermerëve me krerë të gjedheve deleve dhe dhive me potencial të lartë të prodhimit të qumështit	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 288,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
7	Përkrahja e fermerëve me mekanizëm (makina mjelëse, bidonë të qumështit dhe laktofriz)	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2030	€ 140,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
8	Furnizimi i 60 fermave të lopëve qumështore me makina mjelëse	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 15,000	DBZHR, Komuna
9	Zhvillimi i 20 ha me arrë (sigurimi i fidanëve).	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 25,000	DBZHR, Komuna
10	Zhvillimi i 10 ha me pemë të imëta (sigurimi i fidanëve).	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 40,000	DBZHR, Komuna

11	Furnizim i 60 bletareve me bletë, ushqim (pogaçe) dhe pajisje për zhvillim të bletëve	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 80,000	DBZHR, Komuna
12	Përkrahja e fermerëve me serra 200 - 500 m ²	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 280,000	DBZHR
13	Furnizimi i bletareve me shoqëri bletësh, dhe pajisje të nevojshme për zhvillimin e bletarisë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 196,000	DBZHR, MBPZHR
14	Ripyllëzimin e pyjeve në zonat e dëmtuara, të cilat janë definuar me PZHK	I Ulët	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, DM
15	Investimet në infrastrukturën bujqësore (rrugë bujqësore, kanale drenazhimi) në të mirë të mbrojtjes së tokës bujqësore	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 300,000	DBZHR, DSHPE
16	Pyllëzimi i përafërsisht 5 ha sipërfaqe djerrina të KEK-ut	I lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, DM

1.1.1.3. Përkrahja e sinergjive me forma tjera te aktiviteteve afariste

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti i përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Pastrimi i pyjeve dhe përdorimi i mbetjeve për përpunimin e peletit dhe briketit	I mesëm	Afatgjatë	I ulët	2024-2030	€ 100,000	Komuna-DBZHR, APK, Enti për Punësim

1.1.2. Prioritetet strategjike për infrastrukturë teknike

1.1.2.1. Menaxhimi dhe furnizimi i qëndrueshëm i ujësjellësit

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti i përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Riparimi i rrjetit të ujësjellësit në disa lagje në qytetin e Obiliqit	I Lartë	Afatmesëm	I Lartë	2024-2027	€ 200.00	DSHPE, KRUP
2	Furnizimi dhe instalimi i ujëmatësve zonal në zonën e shërbimit të KUR "Prishtina".	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 120.00	DSHPE, KRUP

1.1.2.2. Menaxhimi dhe qasje e qëndrueshme në infrastrukturë të ujërave të zeza

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti i përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i rrjetit të kanalizimit në fshatin Graboc i Epërm;	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 150.00	DSHPE

2	Riparimi i rrjetit të kanalizimit disa lagje të qytetit e Obiliqit;	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 200.00	DSHPE
3	Revitalizimi i rrjetit të kanalizimit në fshatin Babimoc, Milloshevë dhe Llazarevë.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 350.00	DSHPE
4	Ndërtimi i rrjetit të kanalizimit në disa lagje në fshatrat Breznicë dhe Kozaricë;	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 50.00	DSHPE

1.1.2.3. Furnizimi stabil dhe i qëndrueshëm me energji elektrike

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zëvendësimin e transformatorëve nga 10/0.4kV në 20(10)/0.4kV	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	€ 400,000	DSHPE, KEDS
2	Ndërtimin e blloqeve të TM në nivel 20(10)/0.4kV;	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	€ 200,000	DSHPE, KEDS
3	Zëvendësimin i linjave ajrore nga 10 kV të vjetërsuara dhe të mbingarkuara në 20kV ;	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	€ 400,000	DSHPE, KEDS
4	Zëvendësimin i kabllove nëntokësore të vjetërsuara të 10kV me ato 20kV	I Mesëm	Afatmesëm	I Lartë	2024- 2026	€ 500,000	DSHPE, KEDS
5	Hartimi i Studimit të Fizibilitetit për Arsyeshmërinë ekonomike, financiare dhe mjedisore të Projektit Gjenerimi i energjisë elektrike nga era në rajonin e Breznicë- Kozaricë.	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	€ 50,000	DSHPE, Ministritë, Donatorë, Komuna

1.1.2.4. Ofrimi i shërbimeve të ngrohjes kolektive përmes sistemit të ko- gjenerimit

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 1 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024- 2027	€ 582,818	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
2	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 2 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024- 2027	€ 427,544	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
3	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 3 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2024- 2027	€ 404,326	DSHPE/ Komuna,

							Ministritë, Donatorë
1.1.2.5. Ofrimi i shërbimeve moderne të telekomunikimit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Mbulueshmëria e 100% i territorit të komunës me rrjet optik kabllorë dhe shtrirje e rrjetit të ri GPON.	I mesëm	Afatmesëm	I Mesëm	2025-2027	NA	Kompanitë, Komuna
2	Ndërtimi i infrastrukturës për një rrjet të përbashkët për shërbime të telekomunikimit.	I mesëm	Afatmesëm	I Mesëm	2025-2027	NA	Kompanitë, Komuna
3	Vendosja e antenave për transmetim të valëve sipas kërkesave të përcaktuara me ligj.	I mesëm	Afatmesëm	I Mesëm	2025-2027	NA	Kompanitë, Komuna
1.1.2.6. Menaxhimi i qëndrueshëm dhe i integruar i grumbullimit dhe trajtimit të mbeturinave dhe infrastrukturës përkatëse							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i deponisë për mbetje inerte dhe të vëllimshme dhe trajtimi mbetjeve inerte dhe të vëllimshme	I Mesëm	Afatmesëm	I Mesëm	2025-2027	€ 150,000	DSHPE, Komuna
2	Zhvillimi i pilot projektit "Sigurimi i kontejnerëve për kompostim të kapacitetit rezidencial me kapacitet 280 l në fshatin Milloshevë.	I Mesëm	Afatmesëm	I Mesëm	2025-2026	€ 20,000	DSHPE, Komuna
3	Identifikimi, largimi dhe eliminimi i deponive ilegale.	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024-2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
4	Sigurimi i transportit të mbeturinave të klasifikuara në objektet publike (vazhdimësi e projektit-klasifikim i mbeturinave në burim).	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024-2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
1.1.3. Prioritetet strategjike për infrastrukturë të transportit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Stacionit të Autobusëve	I lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	1,100,000	Komuna, MI

2	Modernizimi i hkurudhës, linja 10 e hekurudhës Fushë-Kosovë-Mitrovicë-Hani i Elezit (Plani për modernizimin e hekurudhave të Kosovës)	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	\	BERZH, Komuna, MI
3	Mirëmbajtja e rrjetit rrugor (riasfaltimi dhe sinjalizimi sipas nevojave) gjatë 2021- 2029	I mesëm	Afatgjatë	I mesëm	2025-2026	€ 2,000,055	DA, MASH
1.1.1. Prioritetet strategjike për arsim							
1.1.1.1. Ndërtimi i shkollave fillore të mesme të ulëta në Obiliqi dhe Babimoc							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i shkollës fillore të mesme të ulët në Babimoc	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2025- 2026	€ 200,055	DA, MASH
1.1.2. Prioritetet strategjike për shëndetësi							
1.1.2.1. Ndërtimi i Qendrës së re Kryesore të Mjekësisë Familjare në qytetin e Obiliqit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Qendrës së re Kryesore Mjekësore Familjare në qytetin e Obiliqit ne lokacionin ekzistues	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2025-2027	€ 250,000	DSHMS
1.1.3. Prioritetet strategjike për mirëqenie sociale dhe komunitet							
1.1.3.1. Ndërtimi i banimit kolektiv me 50 njësi për rastet sociale dhe i 50 shtëpive për rastet sociale në komunën e Obiliqit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i banimit kolektiv me 50 njësi për rastet sociale	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2025-2027	€ 1,500,000	DSHMS
2	Ndërtimi i 50 shtëpive për rastet sociale ne komunën e Obiliqit	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2026	€ 1,100,000	DSHMS
3	Ndërtimi i një qendre për strehim të përkohshëm për se paku 20 familje	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 500,000	DSHMS
4	Ndërtimi i një qendre për strehim për persona të moshuar	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 300,000	DSHMS
1.1.4. Prioritetet strategjike për hapësirat kulturore							
1.1.4.1. Ndërtimi i Bibliotekës Komunale							

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Bibliotekës Komunale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2026	€ 400,000	DKRS

1.1.5. Prioritetet strategjike për hapësira sportive dhe të gjelbra

1.1.5.1. Revitalizimi i stadiumit të qytetit Agron Rama dhe krijimi i brezave të gjelbër

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Revitalizimi i stadiumit të qytetit Agron Rama	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024-2027	3,000,000	DKRS
2	Krijimi i brezave të gjelbër përreth TCA, TCB dhe Lumi Sitnica.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 500,000	DKRS

1.1.6. Prioritetet strategjike për hapësira të hapura publike

1.1.6.1. Ndërtimi i sheshit të qytetit dhe ndërtimi i parqeve të reja

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i parqeve në qytet dhe fshatra	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 480,000	DKRS

1.1.7. Prioritetet strategjike për varreza

1.1.7.1. Zgjerimi i varrezave

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Graboc i Epërm në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE
2	Shipitullë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 6,317	DSHPE
3	Lajthishtë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 13,101	DSHPE
4	Palaj (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 15,726	DSHPE

Harta Zonale e Komunës së Obiliq 2024 -2032

5	Palaj	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,051	DSHPE
6	Hade	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 19,917	DSHPE
7	Obiliq qytet	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 68,396	DSHPE
8	Obiliq qytet	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 7,845	DSHPE
9	Mazgit në tre lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE
10	Obiliq (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 25,000	DSHPE
11	Plemetin (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,000	DSHPE
12	Plemetin në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 32,000	DSHPE
13	Hamidi	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 6,158	DSHPE
14	Siboc	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 3,086	DSHPE
15	Babimoc (varreza ortodokse) në dy lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 74,000	DSHPE
16	Babimoc	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 70,784	DSHPE
17	Millosevë (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 14,514.00	DSHPE
18	Millosevë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 11,593	DSHPE
19	Dardhishtë (varreza ortodokse)	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 4,716	DSHPE
20	Dardhishtë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 13,334	DSHPE
21	Shkabaj	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 757	DSHPE
22	Kozaricë	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 843	DSHPE
23	Breznice në 4 lokacione	I Lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024-2030	€ 10,000	DSHPE

1.1.8. Prioritetet strategjike për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore dhe natyrore
1.1.8.1. Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore - arkeologjike	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM
2	Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore - arkitekturale	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM
3	Përcaktimi i kufijve të perimetrit dhe zonës mbrojtëse për asetet e trashëgimisë kulturore - peizazhet kulturore	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	N/A	DKRS, MKRS, QRTKM

1.1.8.3. Promovimi i trashëgimisë kulturore si dhe aftësimi, ngritja e vetëdijes në mbrojtjen e trashëgimisë kulturore në funksion të zhvillimit të turizmit

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Hartimi i listës së trashëgimisë kulturore në rrezik dhe programit për shpëtimin e tyre.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2026	N/A	DMM

1.1.9. Përcaktimi i masave mbrojtëse për mjedisin dhe sipërfaqet me rrezikshmëri

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Inkapsulimi i deponive të hirit	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2029	€ 1,500,000	DMM, MIA, KEK, MEPTINIS
2	Pyllëzimi i sipërfaqeve ku janë të rrezikuara nga zjarret në Breznic, Grabovc i Epërm.	I lartë	Afatshkurtër	I vogël	2024-2026	€ 70,000.00	DBZHR, Komuna, Agjencia e pyjeve
3	Rregullimi i sistemit të kullimit (drenazhimit) të sipërfaqeve të përmbytura pranë lumenjve Sitnicë, Drenica dhe Llapi	I lartë	Afatshkurtër	I vogël	2024-2026	€ 200,000	DMM, Komuna

1.1.9.1. Prioritetet strategjike për sipërfaqet me Rrezikshmëri

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Pastrimi, përmirësimi dhe rregullimi i shtratit të lumit Llap	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2026	€ 300,000	DMSH
2	Zhvillimi i projektit Rregullimi i shtratit të lumit Sitnica	I Lartë	Afatmesëm	I Lartë	2024-2027	€ 2,000,000	DMSH
3	Pastrimi, përmirësimi dhe rregullimi i shtratit të lumit Drenica	I Lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2026	€ 300,000	DMSH
1.1.10. Prioritetet strategjike për vendbanimet							
1.1.10.1. Prioritetet strategjike për kompaktësimin e qëndrueshëm i zonës urbane							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Hartimi i Hartës Zonale Komunale	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2026	€ 110,000	DPUKP
1.1.10.2. Prioritetet strategjike për zhvillimin e ekuilibruar i vendbanimeve rurale							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Promovimi i modelit kompakt ekzistues të zhvillimit në vendbanime rurale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
2	Kontrolli i vazhdueshëm i zgjerimit të pakontrolluar të vendbanimeve rurale jashtë kufijve ndërtimor	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
3	Eliminimi i pabarazisë së shpërndarjes së infrastrukturës dhe shërbimeve publike ndërmjet qytetit dhe vendbanimeve rurale si dhe në mes të vendbanimeve rurale	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
1.1.10.3. Prioritetet strategjike për krijimin e hapësirave të mirëfillta për banim, me të gjitha elementet e nevojshme përcjellëse							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
2	Promovimi i dizajnit dhe materialeve kualitative	I Ulët	Afatshkurtër	I mesëm	2026-2026	N/A	DPUKP
1.1.10.4. Prioritetet strategjike për krijimin e hapësirave të gjelbra dhe rekreative në funksion të të gjitha vendbanimeve							

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Krijimi i lidhjes së qendrës, nën-qendrave dhe vendbanimeve me hapësira rekreative, në funksion të ofrimit të qasjes për të gjithë	I Ulët	Afatshkurtër	I mesëm	2025-2026	N/A	DPUKP
1.1.12. Prioritetet strategjike për banim							
1.1.12.1. Prioritetet strategjike për sigurimin e banimit të përballueshëm dhe gjithëpërfshirës							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Sigurimi i banimit për së paku 200 familje të identifikuar si raste të pastreha	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2028	N/A	DPUKP
2	Krijimin e një fondi të banimit të përballueshëm, i cili mbështeten nga tarifat e duhura për zhvillimin ekonomik.	I Ulët	Afatshkurtër	I mesëm	2024- 2028	N/A	DPUKP
1.1.1. Prioritetet strategjike për shfrytëzim të tokës							
1.1.1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimet hapësinore bazuar në shfrytëzimin e planifikuar të tokës.							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Shfrytëzimi i 135.78 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë rekreative-turistike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
2	Shfrytëzimi i 1237.92ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë banimi konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
3	Shfrytëzimi i 97.27ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shërbimeve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
4	Shfrytëzimi i 11.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të mbrojtur arkeologjike-historike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
5	Shfrytëzimi i 976.46ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë-minierë e xeheve metaleve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
6	Shfrytëzimi i 4186.54ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë bujqësore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

7	Shfrytëzimi i 1396.82ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë pyjore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
8	Shfrytëzimi i 1087.20ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë komerciale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
9	Shfrytëzimi i 85.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë e komunikacionit transportit konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
10	Shfrytëzimi i 1087.20 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë industriale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
11	Shfrytëzimi i 1088.0 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shfrytëzimit të përzier konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
12	Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
13	Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliqi-Prishtinë	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

PLANI I VEPRIMIT 2028

1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimin ekonomik

1.1.1.1. Sigurimi i infrastrukturës për veprimtaritë e industrisë prodhuese dhe përpunuese si dhe veprimtarive komerciale

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën Industriale-Komerciale përgjatë rrugës Obiliqi- Carravodicë (Palaj)	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 1,200,000	DEF, MIMPHI, Komuna
2	Zhvillimi i projektit kryesor për zhvillim të infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën komerciale përgjatë rrugës Obiliqi-Prishtinë në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliqi-Prishtinë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2025-2028	€ 300,000.00	DEF, MTI, Komuniteti i Biznesit, Komuna
3	Ofrimi i infrastrukturës hekurudhore dhe funksionimi përcjellës për terminalin e ri në Obiliqi	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2027	€ 5,000,000	MTI, MIMPHI, INFRAKOS, Komuna, BE

4	Ri-zhvillimi i pjesëve/ hapësirave jashtë funksionit të termocentralit Kosova A	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 35,000,000.00	KE, MAA, MTI, Komuna
5	Ndërtimi i Termoelektranës Kosova e Re	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 1,000,000,000	KE, MAA, MTI, Komuna
1.1.1.1. Valorizimi ekonomik i resurseve natyrore dhe kulturore për zhvillim të turizmit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i shtigjeve për ecje dhe çiklizëm dhe sinjalizim në Grabovc të Epërm, Shipitullë, Breznicë dhe Kozaricë	I mesëm	Afatgjatë	I lartë	2024-2026	€ 70,000	Komuna, MKRS, Donacionet
2	Popullimi me shtazë të egra i në vend-gjuetisë Qyqavica në harmoni me Strategjinë për zhvillim të turizmit në Obiliqi	I mesëm	Afatmesëm	I ulët	2024-2027	€ 5,000	DBZHR, Komuna
3	Hartimi, zhvillimin dhe zbatimin e pakove turistike për Tyrben dhe Gazimestanin që dalin nga Strategjia e zhvillimit të turizmit në Obiliqi	I ulët	Afatgjatë	I ulët	2024-2028	NA	Komuna, MKRS, Shoqatat
4	Hartimi i Projektit kryesor për ndërtim të Muzeut Etnologjik në Obiliqi	I mesëm	Afatmesëm	I lartë	2026-2027	€ 30,000	DKRS, Komuna, MKRS, MEA
5	Ndërtimi i Muzeut Etnologjik në Obiliqi	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2027-2029	€ 320,000	DKRS, Komuna, MKRS, MEA
6	Zhvillimi i zonës rekreative- sportive në hapësirën e ish- deponisë së TC- A.	I lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024- 2030	€ 35,000,000.00	Banka Botërore, MMPHI, MTI, Komuna, KEK-u
1.1.1.2. Modernizimi, rritja e prodhimit dhe përpunimit të produkteve bujqësore							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim

1	Zhvillimi i projektit "Zgjerim i tokave bujqësore nën komasacion bujqësor"- për organizim të prodhimtarisë intensive.	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2024-2030	€ 3,000,000	Qeveria dhe Donatorë
2	Zhvillimi i projektit "Revitalizimi dhe zgjerimi i rrjetit ekzistues të ujitjes të Ibër Lepencit"	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2024-2030	€ 500,000	DBZHR, Qeveria dhe Donatorë
3	Furnizimi i 400 fermerëve me mekanizëm përcjellës në bujqësi	I lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 120,000	DBZHR, Komuna
4	Furnizimi i 200 prodhuesve të perimeve me sera të zinkuara nga 50-100m ²	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, Komuna
5	Subvencionimi i qumështit dhe furnizimi i 20 fermave të qumështit me tanke ftohës	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 100,000	DBZHR, Komuna
6	Përkrahja e fermerëve me krerë të gjedheve deleve dhe dhive me potencial të lartë të prodhimit të qumështit	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 288,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
7	Përkrahja e fermerëve me mekanizëm (makina mjelëse, bidonë të qumështit dhe laktofriz)	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2030	€ 140,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
8	Furnizimi i 60 fermave të lopëve qumështore me makina mjelëse	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 15,000	DBZHR, Komuna
9	Zhvillimi i 20 ha me arrë (sigurimi i fidanëve).	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 25,000	DBZHR, Komuna
10	Zhvillimi i 10 ha me pemë të imëta (sigurimi i fidanëve).	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 40,000	DBZHR, Komuna
11	Furnizim i 60 bletareve me bletë, ushqim (pogaçe) dhe pajisje për zhvillim të bletëve	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2027	€ 80,000	DBZHR, Komuna
12	Përkrahja e fermerëve me serra 200 - 500 m ²	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 280,000	DBZHR
13	Furnizimi i bletareve me shoqëri bletësh, dhe pajisje të nevojshme për zhvillimin e bletarisë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 196,000	DBZHR, MBPZHR
14	Ripyllëzimin e pyjeve në zonat e dëmtuara, të cilat janë definuar me PZHK	I Ulët	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, DM

15	Investimet në infrastrukturën bujqësore (rrugë bujqësore, kanale drenazhimi) në të mirë të mbrojtjes së tokës bujqësore	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 300,000	DBZHR, DSHPE
16	Pyllëzimi i përafërsisht 5 ha sipërfaqe djerrina të KEK-ut	I lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 100,000	DBZHR, DM
1.1.1.3. Përkrahja e sinergjive me forma tjera te aktiviteteve afariste							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Pastrimi i pyjeve dhe përdorimi i mbetjeve për përpunimin e peletit dhe briketit	I mesëm	Afatgjatë	I ulët	2024-2030	€ 100,000	Komuna-DBZHR, APK, Enti për Punësim
1.1.2. Prioritetet strategjike për infrastrukturë teknike							
1.1.2.1. Menaxhimi dhe furnizimi i qëndrueshëm i ujësjellësit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Riparimi i rrjetit të ujësjellësit në disa lagje në qytetin e Obiliqit	I Lartë	Afatmesëm	I Lartë	2024-2027	€ 200.00	DSHPE, KRUP
2	Furnizimi dhe instalimi i ujëmatësve zonal në zonën e shërbimit të KUR "Prishtina".	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 120.00	DSHPE, KRUP
1.1.2.3. Furnizimi stabil dhe i qëndrueshëm me energji elektrike							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zëvendësimin e transformatorëve nga 10/0.4kV në 20(10)/0.4kV	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 400,000	DSHPE, KEDS
2	Ndërtimin e blloqeve të TM në nivel 20(10)/0.4kV;	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 200,000	DSHPE, KEDS
3	Hartimi i Studimit të Fizibilitetit për Arsyeshmërinë ekonomike, financiare dhe mjedisore të Projektit Gjenerimi i energjisë elektrike nga era në rajonin e Breznicë- Kozaricë.	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	€ 50,000	DSHPE, Ministritë, Donatorë, Komuna
1.1.2.4. Ofrimi i shërbimeve të ngrohjes kolektive përmes sistemit të ko-gjenerimit							

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 1 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2022- 2025	€ 582,818	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
2	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 2 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2022- 2025	€ 427,544	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
3	Shtrirja e rrjetit primar dhe sekondar si dhe kyçja e ekonomive shtëpiake në zonën 3 sipas Studimit të Fizibilitetit	I Lartë	Afatshkurtër	I Lartë	2022- 2025	€ 404,326	DSHPE/ Komuna, Ministritë, Donatorë
1.1.2.5. Ofrimi i shërbimeve moderne të telekomunikimit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Mbulueshmëria e 100% i territorit të komunës me rrjet optik kabllorë dhe shtrirje e rrjetit të ri GPON.	I mesëm	Afatmesëm	2025-2027	2025-2027	NA	Kompanitë, Komuna
2	Ndërtimi i infrastrukturës për një rrjet të përbashkët për shërbime të telekomunikimit.	I mesëm	Afatmesëm	2025-2027	2025-2027	NA	Kompanitë, Komuna
3	Vendosja e antenave për transmetim të valëve sipas kërkesave të përcaktuara me ligj.	I mesëm	Afatmesëm	2025-2027	2025-2027	NA	Kompanitë, Komuna
1.1.2.6. Menaxhimi i qëndrueshëm dhe i integruar i grumbullimit dhe trajtimit të mbeturinave dhe infrastrukturës përkatëse							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Identifikimi, largimi dhe eliminimi i deponive ilegale.	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024- 2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna

2	Sigurimi i transportit të mbeturinave të klasifikuara në objektet publike (vazhdimësi e projektit-klasifikim i mbeturinave në burim).	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024- 2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
1.1.3. Prioritetet strategjike për infrastrukturë të transportit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Stacionit të Autobusëve	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	1,100,000	Komuna, MI
2	Modernizimi i hekurudhës, linja 10 e hekurudhës Fushë Kosovë-Mitrovicë- Hani i Elezit (Plan i për modernizimin e hekurudhave të Kosovës)	I Lartë	Afatgjatë	I lartë	2024- 2030	/	BERZH, Komuna, MI
1.1.2. Prioritetet strategjike për shëndetësi							
1.1.2.1. Ndërtimi i Qendrës së re Kryesore të Mjekësisë Familjare në qytetin e Obiliqit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i Qendrës së re Kryesore Mjekësore Familjare në qytetin e Obiliqit ne lokacionin ekzistues	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2025- 2027	€ 250,000	DSHMS
1.1.3. Prioritetet strategjike për mirëqenie sociale dhe komunitet							
1.1.3.1. Ndërtimi i banimit kolektiv me 50 njësi për rastet sociale dhe i 50 shtëpive për rastet sociale në komunën e Obiliqit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i banimit kolektiv me 50 njësi për rastet sociale	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2025- 2027	€ 1,500,000	DSHMS
1.1.5. Prioritetet strategjike për hapësira sportive dhe të gjelbra							
1.1.5.1. Revitalizimi i stadiumit të qytetit Agron Rama dhe krijimi i brezave të gjelbër							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Revitalizimi i stadiumit të qytetit Agron Rama	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2027	3,000,000	DKRS

2	Krijimi i brezave të gjelbër përreth TCA, TCB dhe Lumi Sitnica.	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	€ 500,000	DKRS
1.1.6. Prioritetet strategjike për hapësira të hapura publike							
1.1.6.1. Ndërtimi i sheshit te qytetit dhe ndërtimi i parqeve të reja							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ndërtimi i parqeve në qytet dhe fshatra	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	€ 480,000	DKRS
1.1.9. Përcaktimi i masave mbrojtëse për mjedisin dhe sipërfaqet me rrezikshmëri							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Inkapsulimi i deponive të hirit	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2029	€ 1,500,000	DMM, MIA, KEK, MEPTINIS
2	Zhvillimi i një Strehimore për qentë endacak	I lartë	Afatmesëm	I ulët	2026-2031	€ 20,000	Komuna, DSHPE
1.1.9.1. Prioritetet strategjike për sipërfaqet me Rrezikshmëri							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i projektit Rregullimi i shtratit të lumit Sitnica	I Lartë	Afatmesëm	I Lartë	2024-2027	€ 2,000,000	DMSH
1.1.10. Prioritetet strategjike për vendbanimet							
1.1.10.1. Prioritetet strategjike për kompaktësimin e qëndrueshëm i zonës urbane							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Hartimi i Hartës Zonale Komunale	I Lartë	Afatmesëm	I lartë	2024- 2027	€ 110,000	DPUKP
1.1.10.2. Prioritetet strategjike për zhvillimin e ekuilibruar i vendbanimeve rurale							

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Promovimi i modelit kompakt ekzistues të zhvillimit në vendbanime rurale	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
2	Kontrolli i vazhdueshëm i zgjerimit të pakontrolluar të vendbanimeve rurale jashtë kufijve ndërtimor	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
3	Eliminimi i pabarazisë së shpërndarjes së infrastrukturës dhe shërbimeve publike ndërmjet qytetit dhe vendbanimeve rurale si dhe në mes të vendbanimeve rurale	I Mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2027	N/A	DPUKP
1.1.12. Prioritetet strategjike për banim							
1.1.12.1. Prioritetet strategjike për sigurimin e banimit të përballueshëm dhe gjithëpërfshirës							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Sigurimi i banimit për së paku 200 familje të identifikuara si raste të pastreha	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2027	N/A	DPUKP
1.1.1. Prioritetet strategjike për shfrytëzim të tokës							
1.1.1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimet hapësinore bazuar në shfrytëzimin e planifikuar të tokës.							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Shfrytëzimi i 135.78 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë rekreative-turistike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
2	Shfrytëzimi i 1237.92ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë banimi konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
3	Shfrytëzimi i 97.27ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shërbimeve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
4	Shfrytëzimi i 11.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të mbrojtur arkeologjike-historike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
5	Shfrytëzimi i 976.46ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë-minierë e xeheve metaleve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

6	Shfrytëzimi i 4186.54ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë bujqësore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
7	Shfrytëzimi i 1396.82ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë pyjore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
8	Shfrytëzimi i 1087.20ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë komerciale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
9	Shfrytëzimi i 85.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë e komunikacionit transportit konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
10	Shfrytëzimi i 1087.20 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë industriale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
11	Shfrytëzimi i 1088.0 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shfrytëzimit të përzier konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
12	Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
13	Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliq-Prishtinë	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

PLANI I VEPRIMIT 2029
1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimin ekonomik
1.1.1.1. Sigurimi i infrastrukturës për veprimtaritë e industrisë prodhuese dhe përpunuese si dhe veprimtarive komerciale

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti përafërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i projektit kryesor për zhvillim të infrastrukturës përcjellëse (rrugë qaseshe në zonë, qasje në rrymë elektrike, ujë industrial, trajtim të ujërave industrial dhe të mbeturinave) për zonën komerciale përgjatë rrugës Obiliq-Prishtinë në harmoni me Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliq-Prishtinë	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2025-2028	€ 300,000.00	DEF, MTI, Komuniteti i Biznesit, Komuna
2	Ri-zhvillimi i pjesëve/ hapësirave jashtë funksionit të termocentralit Kosova A	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 35,000,000.00	KE, MAA, MTI, Komuna
3	Ndërtimi i Termoelektranës Kosova e Re	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 1,000,000,000	KE, MAA, MTI, Komuna

1.1.1.1. Valorizimi ekonomik i resurseve natyrore dhe kulturore për zhvillim të turizmit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i shtigjeve për ecje dhe çiklizëm dhe sinjalizim në Grabovc të Epërm, Shipitullë, Breznicë dhe Kozaricë	I mesëm	Afatgjatë	I lartë	2024-2028	€ 70,000	Komuna, MKRS, Donacionet
2	Popullimi me shtazë të egra i në vend-gjuetisë Qyqavica në harmoni me Strategjinë për zhvillim të turizmit në Obiliqi	I mesëm	Afatmesëm	I ulët	2024-2027	€ 5,000	DBZHR, Komuna
3	Hartimi, zhvillimin dhe zbatimin e pakove turistike për Tyrben dhe Gazimestanin që dalin nga Strategjia e zhvillimit të turizmit në Obiliqi	I ulët	Afatgjatë	I ulët	2024-2028	NA	Komuna, MKRS, Shoqatat
4	Ndërtimi i Muzeut Etnologjik në Obiliqi	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2027-2029	€ 320,000	DKRS, Komuna, MKRS, MEA
5	Zhvillimi i zonës rekreative- sportive në hapësirën e ish- deponisë së TC- A.	I lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024- 2030	€ 35,000,000.00	Banka Botërore, MMPHI, MTI, Komuna, KEK-u
1.1.1.2. Modernizimi, rritja e prodhimit dhe përpunimit të produkteve bujqësore							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i projektit "Zgjerim i tokave bujqësore nën komasacion bujqësor"- për organizim të prodhimtarisë intensive.	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2024-2030	€ 3,000,000	Qeveria dhe Donatorë
2	Zhvillimi i projektit "Revitalizimi dhe zgjerimi i rrjetit ekzistues të ujitjes të Ibër Lepencit"	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2024-2030	€ 500,000	DBZHR, Qeveria dhe Donatorë
4	Subvencionimi i qumështit dhe furnizimi i 20 fermave të qumështit me tanke ftohës	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 100,000	DBZHR, Komuna

5	Përkrahja e fermerëve me krerë të gjedheve deleve dhe dhive me potencial të lartë të prodhimit të qumështit	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 288,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
6	Përkrahja e fermerëve me mekanizëm (makina mjelëse, bidonë të qumështit dhe laktofriz)	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2030	€ 140,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
1.1.1.3. Përkrahja e sinergjive me forma tjera te aktiviteteve afariste							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Pastrimi i pyjeve dhe përdorimi i mbetjeve për përpunimin e peletit dhe briketit	I mesëm	Afatgjatë	I ulët	2024-2030	€ 100,000	Komuna-DBZHR, APK, Enti për Punësim
1.1.2.6. Menaxhimi i qëndrueshëm dhe i integruar i grumbullimit dhe trajtimit të mbeturinave dhe infrastrukturës përkatëse							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Identifikimi, largimi dhe eliminimi i deponive ilegale.	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024- 2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
2	Sigurimi i transportit të mbeturinave të klasifikuara në objektet publike (vazhdimësi e projektit-klasifikim i mbeturinave në burim).	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024- 2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
1.1.3. Prioritetet strategjike për infrastrukturë të transportit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Modernizimi i hekurudhës, linja 10 e hekurudhës Fushë Kosovë-Mitrovicë- Hani i Elezit (Plan i për modernizimin e hekurudhave të Kosovës)	I Lartë	Afatgjatë	I lartë	2024- 2030	/	BERZH, Komuna, MI
1.1.9. Përcaktimi i masave mbrojtëse për mjedisin dhe sipërfaqet me rrezikshmëri							

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Inkapsulimi i deponive të hirit	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2029	€ 1,500,000	DMM, MIA, KEK, MEPTINIS
2	Zhvillimi i një Strehimore për qentë endacak	I lartë	Afatmesëm	I ulët	2026-2031	€ 20,000	Komuna, DSHPE
1.1.12. Prioritetet strategjike për banim							
1.1.12.1. Prioritetet strategjike për sigurimin e banimit të përballeshëm dhe gjithëpërfshirës							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Sigurimi i banimit për së paku 200 familje të identifikuar si raste të pastreha	I Lartë	Afatmesëm	I mesëm	2024- 2028	N/A	DPUKP
1.1.1. Prioritetet strategjike për shfrytëzim të tokës							
1.1.1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimet hapësinore bazuar në shfrytëzimin e planifikuar të tokës.							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Shfrytëzimi i 135.78 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë rekreative-turistike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
2	Shfrytëzimi i 1237.92ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë banimi konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
3	Shfrytëzimi i 97.27ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shërbimeve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
4	Shfrytëzimi i 11.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të mbrojtur arkeologjike-historike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
5	Shfrytëzimi i 976.46ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë-minierë e xeheve metaleve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

6	Shfrytëzimi i 4186.54ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë bujqësore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
7	Shfrytëzimi i 1396.82ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë pyjore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
8	Shfrytëzimi i 1087.20ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë komerciale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
9	Shfrytëzimi i 85.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë e komunikacionit transportit konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
10	Shfrytëzimi i 1087.20 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë industriale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
11	Shfrytëzimi i 1088.0 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shfrytëzimit të përzier konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
12	Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
13	Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliqi-Prishtinë	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

PLANI I VEPRIMIT 2030
1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimin ekonomik
1.1.1.1. Sigurimi i infrastrukturës për veprimtaritë e industrisë prodhuese dhe përpunuese si dhe veprimtarive komerciale

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ri-zhvillimi i pjesëve/ hapësirave jashtë funksionit të termocentralit Kosova A	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 35,000,000.00	KE, MAA, MTI, Komuna
2	Ndërtimi i Termoelektranës Kosova e Re	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	€ 1,000,000,000	KE, MAA, MTI, Komuna

1.1.1.1.1. Valorizimi ekonomik i resurseve natyrore dhe kulturore për zhvillim të turizmit

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim

1	Popullimi me shtazë të egra i në vend-gjuetisë Qyqavica në harmoni me Strategjinë për zhvillim të turizmit në Obiliqi	I mesëm	Afatmesëm	I ulët	2024-2027	€ 5,000	DBZHR, Komuna
2	Ndërtimi i Muzeut Etnologjik në Obiliqi	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2027-2029	€ 320,000	DKRS, Komuna, MKRS, MEA
3	Zhvillimi i zonës rekreativo- sportive në hapësirën e ish- deponisë së TC- A.	I lartë	Afatgjatë	I mesëm	2024- 2030	€ 35,000,000.00	Banka Botërore, MMPHI, MTI, Komuna, KEK-u
1.1.1.2. Modernizimi, rritja e prodhimit dhe përpunimit të produkteve bujqësore							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i projektit "Zgjerim i tokave bujqësore nën komasacion bujqësor"- për organizim të prodhimit të intensive.	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2024-2030	€ 3,000,000	Qeveria dhe Donatorë
2	Zhvillimi i projektit "Revitalizimi dhe zgjerimi i rrjetit ekzistues të ujitjes të Ibër Lepencit"	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2024-2030	€ 500,000	DBZHR, Qeveria dhe Donatorë
3	Subvencionimi i qumështit dhe furnizimi i 20 fermave të qumështit me tanke ftohës	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 100,000	DBZHR, Komuna
4	Përkrahja e fermerëve me krerë të gjedheve deleve dhe dhive me potencial të lartë të prodhimit të qumështit	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2024-2030	€ 288,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
5	Përkrahja e fermerëve me mekanizëm (makina mjelëse, bidonë të qumështit dhe laktofriz)	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2024-2030	€ 140,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
1.1.1.3. Përkrahja e sinergjive me forma tjera te aktiviteteve afariste							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim

1	Pastrimi i pyjeve dhe përdorimi i mbetjeve për përpunimin e peletit dhe briketit	I mesëm	Afatgjatë	I ulët	2024-2030	€ 100,000	Komuna-DBZHR, APK, Enti për Punësim
1.1.2. Prioritetet strategjike për infrastrukturë teknike							
1.1.2.6. Menaxhimi i qëndrueshëm dhe i integruar i grumbullimit dhe trajtimit të mbeturinave dhe infrastrukturës përkatëse							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Identifikimi, largimi dhe eliminimi i deponive ilegale.	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024-2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
2	Sigurimi i transportit të mbeturinave të klasifikuara në objektet publike (vazhdimësi e projektit-klasifikim i mbeturinave në burim).	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024- 2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
1.1.3. Prioritetet strategjike për infrastrukturë të transportit							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Modernizimi i hekurudhës, linja 10 e hekurudhës Fushë Kosovë-Mitrovicë- Hani i Elezit (Plan i për modernizimin e hekurudhave të Kosovës)	I Lartë	Afatgjatë	I lartë	2024- 2030	/	BERZH, Komuna, MI
1.1.9. Përcaktimi i masave mbrojtëse për mjedisin dhe sipërfaqet me rrezikshmëri							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Inkapsulimi i deponive të hirit	I lartë	Afatshkurtër	I mesëm	2024-2029	€ 1,500,000	DMM, MIA, KEK, MEPTINIS
2	Zhvillimi i një Strehimore për qentë endacak	I lartë	Afatmesëm	I ulët	2026-2031	€ 20,000	Komuna, DSHPE
1.1.1. Prioritetet strategjike për shfrytëzim të tokës							

1.1.1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimet hapësinore bazuar në shfrytëzimin e planifikuar të tokës.							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Shfrytëzimi i 135.78 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë rekreative-turistike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
2	Shfrytëzimi i 1237.92ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë banimi konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
3	Shfrytëzimi i 97.27ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shërbimeve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
4	Shfrytëzimi i 11.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të mbrojtur arkeologjike-historike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
5	Shfrytëzimi i 976.46ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë-minierë e xeheve metaleve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
6	Shfrytëzimi i 4186.54ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë bujqësore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
7	Shfrytëzimi i 1396.82ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë pyjore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
8	Shfrytëzimi i 1087.20ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë komerciale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
9	Shfrytëzimi i 85.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë e komunikacionit transportit konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
10	Shfrytëzimi i 1087.20 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë industriale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
11	Shfrytëzimi i 1088.0 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shfrytëzimit të përzier konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
12	Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
13	Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliq-Prishtinë	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

PLANI I VEPRIMIT 2031
1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimin ekonomik
1.1.1.1. Sigurimi i infrastrukturës për veprimtaritë e industrisë prodhuese dhe përpunuese si dhe veprimtarive komerciale

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Ri-zhvillimi i pjesëve/ hapësirave jashtë funksionit të termocentralit Kosova A	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2025-2031	€ 35,000,000.00	KE, MAA, MTI, Komuna
2	Ndërtimi i Termoelektranës Kosova e Re	I lartë	Afatgjatë	I lartë	2025-2031	€ 1,000,000,000	KE, MAA, MTI, Komuna

1.1.1.1.1. Valorizimi ekonomik i resurseve natyrore dhe kulturore për zhvillim të turizmit

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
3	Zhvillimi i zonës rekreativo- sportive në hapësirën e ish- deponisë së TC- A.	I lartë	Afatgjatë	I mesëm	2025- 2031	€ 35,000,000.00	Banka Botërore, MMPHI, MTI, Komuna, KEK-u

1.1.1.2. Modernizimi, rritja e prodhimit dhe përpunimit të produkteve bujqësore

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i projektit "Zgjerim i tokave bujqësore nën komasacion bujqësor"- për organizim të prodhimtarisë intensive.	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2025-2031	€ 3,000,000	Qeveria dhe Donatorë
2	Zhvillimi i projektit "Revitalizimi dhe zgjerimi i rrjetit ekzistues të ujitjes të Ibër Lepencit"	I lartë	Afatgjatë	I Lartë	2025-2031	€ 500,000	DBZHR, Qeveria dhe Donatorë
3	Subvencionimi i qumështit dhe furnizimi i 20 fermave të qumështit me tanke ftohës	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2025-2031	€ 100,000	DBZHR, Komuna

4	Përkrahja e fermerëve me krerë të gjedheve deleve dhe dhive me potencial të lartë të prodhimit të qumështit	I mesëm	Afatmesëm	I mesëm	2025-2031	€ 288,000	DBZHR, Komuna, Donatorë
5	Përkrahja e fermerëve me mekanizëm (makina mjelëse, bidonë të qumështit dhe laktofriz)	I mesëm	Afatmesëm	I Ulët	2025-2031	€ 140,000	DBZHR, Komuna, Donatorë

1.1.1.3. Përkrahja e sinergjive me forma tjera te aktiviteteve afariste

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Pastrimi i pyjeve dhe përdorimi i mbetjeve për përpunimin e peletit dhe briketit	I mesëm	Afatgjatë	I ulët	2025-2031	€ 100,000	Komuna-DBZHR, APK, Enti për Punësim

1.1.2. Prioritetet strategjike për infrastrukturë teknike

1.1.2.6. Menaxhimi i qëndrueshëm dhe i integruar i grumbullimit dhe trajtimit të mbeturinave dhe infrastrukturës përkatëse

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Identifikimi, largimi dhe eliminimi i deponive ilegale.	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024-2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna
2	Sigurimi i transportit të mbeturinave të klasifikuara në objektet publike (vazhdimësi e projektit-klasifikim i mbeturinave në burim).	I Lartë	Afatgjatë	I Ulët	2024-2030	€ 50,000	DSHPE, Komuna

1.1.3. Prioritetet strategjike për infrastrukturë të transportit

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Modernizimi i hekurudhës, linja 10 e hekurudhës Fushë Kosovë-Mitrovicë- Hani i Elezit (Plan i për modernizimin e hekurudhave të Kosovës)	I Lartë	Afatgjatë	I lartë	2024-2030	/	BERZH, Komuna, MI

1.1.9. Përcaktimi i masave mbrojtëse për mjedisin dhe sipërfaqet me rrezikshmëri

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i një Strehimore për qentë endacak	I lartë	Afatmesëm	I ulët	2026-2031	€ 20,000	Komuna, DSHPE
1.1.1. Prioritetet strategjike për shfrytëzim të tokës							
1.1.1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimet hapësinore bazuar në shfrytëzimin e planifikuar të tokës.							
	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Shfrytëzimi i 135.78 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë rekreative-turistike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
2	Shfrytëzimi i 1237.92ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë banimi konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
3	Shfrytëzimi i 97.27ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shërbimeve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
4	Shfrytëzimi i 11.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të mbrojtur arkeologjike-historike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
5	Shfrytëzimi i 976.46ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë-minierë e xeheve metaleve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
6	Shfrytëzimi i 4186.54ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë bujqësore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
7	Shfrytëzimi i 1396.82ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë pyjore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
8	Shfrytëzimi i 1087.20ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë komerciale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
9	Shfrytëzimi i 85.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë e komunikacionit transportit konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
10	Shfrytëzimi i 1087.20 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë industriale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

11	Shfrytëzimi i 1088.0 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shfrytëzimit të përzier konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
12	Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
13	Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliqi-Prishtinë	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

PLANI I VEPRIMIT 2032
1.1.9. Përcaktimi i masave mbrojtëse për mjedisin dhe sipërfaqet me rrezikshmëri

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Zhvillimi i një Strehimore për qentë endacak	I lartë	Afatmesëm	I ulët	2026-2031	€ 20,000	Komuna, DSHPE

1.1.1. Prioritetet strategjike për shfrytëzim të tokës
1.1.1.1.1. Prioritetet strategjike për zhvillimet hapësinore bazuar në shfrytëzimin e planifikuar të tokës.

	Përshkrimi i veprimit	Prioriteti	Afati kohor i zbatimit	Implikimi financiar	Aranzhimi për zbatim	Buxheti për afërt	Organizata përgjegjëse për zbatim
1	Shfrytëzimi i 135.78 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë rekreative-turistike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
2	Shfrytëzimi i 1237.92ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë banimi konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
3	Shfrytëzimi i 97.27ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shërbimeve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
4	Shfrytëzimi i 11.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të mbrojtur arkeologjike-historike konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
5	Shfrytëzimi i 976.46ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë-minierë e xeheve metaleve konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
6	Shfrytëzimi i 4186.54ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë bujqësore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

7	Shfrytëzimi i 1396.82ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë pyjore konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
8	Shfrytëzimi i 1087.20ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë komerciale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
9	Shfrytëzimi i 85.32ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë e komunikacionit transportit konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
10	Shfrytëzimi i 1087.20 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë industriale konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
11	Shfrytëzimi i 1088.0 ha të sipërfaqes së planifikuar për zonë të shfrytëzimit të përzier konform shfrytëzimit të përcaktuar	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
12	Planin Rregullues të Hollësishëm për korridorin N2	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP
13	Planin Rregullues të Hollësishëm për zonën komerciale Obiliq-Prishtinë	I Lartë	Afatgjatë	I vogël	2024-2031	N/A	DPUKP

13. ADMINISTRIMI, ZBATIMI DHE MONITORIMI I ZBATIMIT

13.1. ADMINISTRIMI I ZBATIMIT DHE MONITORIMI I ZBATIMIT TË HARTËS ZONALE KOMUNALE TË OBILIQIT

Administrata e komunës së Obiliqit, për mes drejtorive dhe organeve tjera komunale, ligjërisht është përcaktuar si bartëse e procesit sistematik të administrimit të zbatimit të hartës Zonale të Komunës së Obiliqit.

Në këtë drejtim është shumë e thjeshtë të thuhet, se administrimi i zbatimit të HZK -së së Obiliqit ka të bëjë me të gjitha aktivitetet, financimin, koordinimin dhe të gjitha përpjekjet e administratës komunale dhe organeve tjera kompetente për zbatimin e HZK-së .

Administrimi i zbatimit të HZK-së, dhe dokumenteve të tjerë të planifikimit, në veçanti i qëllimeve dhe objektivave të PZHK-së, është një detyrë e vazhdueshme për APKPMH-në.

Administrata komunale nëpërmes të këtij procesi të administrimit të zbatimit do siguroj edhe që duke zbatuar me përpikëri kushtet, masat dhe të gjitha përmbajtjet brenda HZK-së, në funksion të kohës të rezultojnë në zbatimin e qëllimeve dhe objektivave të përcaktuara në PZHK por edhe dokumente tjera planifikimi.

Administrimi nënkupton edhe sigurimin që HZK duhet zbatuar bazuar në plane t e punës së që duhet përgatitur nga çdo drejtori veç e veç, plane pune që duhet përgatitur bazuar në Planin e Veprimit për Zbatimin e HZK-së, këto plane janë obligative për çdo drejtori dhe zbatohen në baza ditore, dhe çdo zhvillim qoftë pozitive ose negative lidhur me zbatimin e HZK-së duhet informuar përgjegjësin e drejtorisë, i cili është edhe anëtar i drejtorisë në Ekipin punues për zbatim të HZK -së, dhe i njëjti sipas rëndësisë së informatës duhet të raportoj te Ekipi i cili administron direkt zbatimin dhe përgatit raportin e zbatimit.

Raportimi i zbatimit në Obiliq do bëhet në hap me ciklin e zbatimit i cili është i obliguar për raportim vjetor, por mundet me qenë edhe dy herë brenda vitit, sidomos para rishikimit të buxhetit në gjashtë mujorin e parë, me qëllim që gjatë rishikimit të buxhetit të kemi mundësin e futjes së ndonjë projekti ose alokimin e fondeve shtesë për ndonjë projekt i cili ka tejkaluar parashikimet buxhetore, këto informata e bëjnë administrimin e zbatimit mjaft të informuar por edhe veprues në kohë reale.

Pjesë e administrimit të zbatimit të HZK-së janë të gjitha përmbajtjet e karakterit hapësinor të HZK-së së Obiliqit: duke filluar nga procesi i dhënies së kushteve zhvillimore, kushteve zhvillimore për zona mbishtresore, kushteve për infrastrukturë teknike, rrugor, publike e sociale, masave mbrojtëse, lejeve ndërtimore, përjashtimeve, bonuseve të zonimit, nëse janë përcaktuar me HZK edhe hartimit të PRRH-ve, shqyrtimi i përputhshmërisë, etj. Sa i përket të gjitha këtyre aktiviteteve AKPMH-ja do të bazohet në HZK- në e miratuar, për të vlerësuar kërkesat, dhënë përgjigjeje dhe menaxhuar zbatimin e të njëjtave.

Administrimi i zbatimit të HZK-së në Obiliq nënkupton edhe menaxhimin me të gjitha aktivitetet e lart përmendura, por edhe trajtimin e kërkesave për jo konformitet, përjashtim apo bonuse të zonimit pas hartimit të HZK-së.

Si kusht i parë për të filluar procedurat e tilla është të kemi aplikim për të njëjtat nga ndonjë aplikues, subjektet fizike ose juridike duhet të aplikojnë zyrtarisht në përputhje me dispozitat e HZK-së dhe procedurat e aplikimit për jo konformitet, ndryshim-plotësim, përjashtim dhe / apo bonuse të zonimit, do përshkruhen brenda kapitujve të paraparë nga ligjvënës si pjesë e HZK-së, Ne si komunë e Obiliqit kemi bërë të gjitha përpjekjet që këto procedura të sqarohen ashtu që të jenë më të lehtë për tu kuptuar nga aplikuesit dhe për t'u administruar nga komuna. Procedurat e tilla janë trajtuar edhe në nenin 36 të UA MMPH-Nr. 24/2015, Ky udhëzim administrativ specifikon edhe kërkesat për aplikime për ndryshim- plotësim në HZK, por edhe për procedurën për përjashtimet dhe bonuset e zonimit.

Administrimi sidomos në funksion të shqyrtimit të përputhshmërisë nënkupton edhe një përgjegjësi të administratës për menaxhimin me marrjen e vendimeve për miratimin ose refuzimin e kërkesave për dhënien e kushteve zhvillimore, kushteve zhvillimore për zona mbishtresore, kushteve për infrastrukturë teknike, rrugor, publike e sociale, masave mbrojtëse, lejeve ndërtimore, përjashtimeve, bonuseve të zonimit nëse janë përcaktuar edhe hartimit të PRRH-ve i cili duhet bëhet duke krahasuar vendimet me kriteret masat dhe kushtet e përcaktuara në HZK, por edhe ligje rregullore dhe dokumente tjera, përputhshmëria duhet shqyrtohet bazuar në përmbajtjet e dokumentuara dhe transparente.

Nëse kemi ankesa ndaj vendimeve të marra nga ana e komunës ose kërkesa për interpretime të ndryshme për përmbajtjet e pjesëve të HZK-së, në funksion të administrimit të zbatimit, interpretimi bëhet nga Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor (Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë)në nivel komunal dhe nga MMPHI në nivel qendror.

Administrimi i zbatimit të Hartës Zonale Komunale të Obiliqit bëhet nga të gjitha organet e komunës, edhe pse siç e sqaruam më lart, në mënyrë të veçantë është detyrë e vazhdueshme për APKPMH-në, gjegjësisht e Drejtorisë për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë të udhëheq dhe bashkërendojë aktivitetet e administrimit, zbatimit dhe monitorimit të zbatimit të HZK-së.

Komuna e Obiliqit obligohet që të drejtojë dhe organizojë punën në këtë fushë sipas udhëzimeve administrative, rregullave dhe ligjeve në fuqi të shtetit, ashtu që të administrojë HZK-në edhe atë ta administrojë sa më mirë që është e mundur duke siguruar qëndrueshmëri.

Komuna duhet të kujdeset që bonuset e zonimit, përjashtimet, kushtet zhvillimore dhe të gjitha përmbajtjet e HZK-së së Obiliqit, për të gjitha zonat, zonat mbishtresore, infrastrukturën teknike, rrugore e sociale, veçanërisht ato që konsiderohen si administrim i një pasurie ose për një vlerë të Obiliqit, e si të tilla e bëjnë stacioni kryesor hekurudhor dhe hekurudhat, pozita në harmoni me aeroportin, pasuritë nëntokësore, korridoret, pozita afër kryeqytetit etj, që të menaxhohen mirë, sipas rregullave, bazuar në planet zhvillimore sektoriale dhe duke marrë parasysh gjendjes ekzistuese, t'i mbrojtë dhe të qeverisë me to bazuar në parimet dhe kushtet e HZK-së, të mbarështojë cilësinë dhe zhvillimet në dobi të përgjithshme; të përdorë ose të administrojë vlerat, të ardhurat, fondet në funksion të zbatimit të HZK-së, dhe krejt në fund të administrojë pasurinë e përbashkët-pronën, në funksion të zonimit dhe kushteve të parapara me këtë Hartë.

Administrimi i zbatimit të HZK-së së Obiliqit nënkupton kryerjen e disa aktiviteteve dhe veprimeve sistematike që duhet të bëhen nga autoritetet kompetente që do prezantojmë si më poshtë: Kuvendi i Komunës së Obiliqit është përgjegjës për aprovimin e fondeve për zbatimin e HZK-së, si dhe për vlerësimin dhe aprovimin e raportit vjetor për zbatimin dhe monitorimin e HZK-së.

Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor (Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë) bashkërendon aktivitetet e zbatimit dhe monitorimit të HZK-së, duke bashkërenduar dhe koordinuar aktivitetet e përgatitjes së planeve sektoriale vjetore të çdo drejtorie. Ky autoritet përgjegjës komunal, përkrah, përcjell dhe monitoron zbatimin dhe përgatit raportin vjetor për zbatimin dhe monitorimin e HZK-së.

Drejtoritë komunale sektoriale zbatojnë dhe monitorojnë aktivitetet sektoriale përkatëse të tyre sipas procesit të monitorimit dhe vlerësimit në Planin e Veprimit, përgatisin planet e tyre vjetore për zbatim, përgatisin raportin sektorial vjetor për zbatimin dhe monitorimin e HZK-së nga sektori i tyre.

Drejtoritë sektoriale, përmes anëtarit të tyre në Ekipin Punues, pasi ta kenë hartuar, e dorëzojnë raportin sektorial vjetor për zbatimin dhe monitorimin e HZK-së tek autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor (udhëheqësi i Ekipit nga Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë

Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor :

- Harton dhe dorëzon raportin vjetor ndërsektorial për zbatimin dhe monitorimin e HZK-së, për miratim tek Kuvendi i Komunës;
- Dorëzon raportin e miratuar vjetor ndërsektorial për zbatimin dhe monitorimin e HZK-së në Ministri;
- Raporti i miratuar vjetor ndërsektorial për zbatimin dhe monitorimin e HZK-së publikohet në faqen e internetit të komunës dhe ofrohet në kopje të letrës sipas kërkesës.

Komuna e Obiliqit në funksion të administrimit të zbatimit, zbatimit, monitorimit dhe vlerësimit të Hartës Zonale Komunale do të formojë Ekip Punues për përkrahje në zbatim të këtij dokumenti. Komuna e Obiliqit në funksion të zbatimit, monitorimit dhe vlerësimit të HZK -së ka paraparë që me vendim të kryetarit të komunës të formojë Ekipin Punues që do të shërbejë edhe si një mekanizëm për administrim të zbatimit, zbatim, monitorimin dhe vlerësimin e progresit të komunës drejt arritjes së të gjitha aspekteve të Hartës Zonale në bazë të treguesve të matshëm.

Një rol të pa kontestuar në administrimin e zbatimit të HZK-së është roli i veçantë që ka inspektorati i komunës së Obiliqit

Për administrim cilësor rol kanë të gjitha organet e komunës, por duhet specifikuar Zyra e informimit dhe Teknologjisë informative.

Administrimi i zbatimit, monitorimit dhe vlerësimit të HZK-së së Obiliqit është procesi sistematik dhe i vazhdueshëm i cili do të udhëhiqet nga autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë e cila është përgjegjës për zbatimin e Hartës Zonale të Komunës në koordinimin dhe bashkëpunimin me drejtoritë sektoriale brenda komunës, me një koordinim dhe administrim praktik nga Ekipi Punues dhe akterët tjerë të lart përmendur, komuna për administrim cilësorë sidomos për trajtimin e bonuseve të zonimit, përjashtimeve dhe përmbajtjeve tjera që vijnë si kërkesa pas aprovimit të HZK-së mundet të krijoj edhe komisione profesionale për marrjen e vendimit apo këshillim përkatës mbi kërkesat për përjashtim ose çfarëdo kërkesë tjetër.

Administrimi i zbatimit është përmbajtjesor dhe jashtëzakonisht i rëndësishëm, andaj i takon autoritetit përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor (Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë) të propozojë mekanizma, ekipe profesionale, alokim mjetesh ashtu që komuna të marrë vendimet meritore për të siguruar administrim, zbatim e monitorim cilësor.

Udhëzuesi për monitorimin e zbatimit të HZK-së është bashkëngjitur në shtojcën 3.

13.2. ZBATIMI I HARTËS ZONALE KOMUNALE TË OBILIQIT

Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor (Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë) pas aprovimit të Hartës Zonale Komunale në Kuvend Komunale dhe publikimit zyrtar, fillon të kryej përgjegjësitë ligjore që ka lidhur për zbatimin e Hartës Zonale të Komunës, në këtë drejtim Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë do të fillojë me një punë mjaft komplekse dhe të vështirë në koordinimin dhe bashkëpunimin me drejtoritë sektoriale brenda komunës.

Duhet theksuar se zbatimi i Hartës Zonale Komunale varet nga shumë faktorë në mënyrë direkte dhe indirekte. Pos punës brenda sektorëve të komunës, në funksion të krijimit të një sistemi transparent dhe të qëndrueshëm, sistem i cili prezanton edhe një nga kërkesat ligjore, duhet punuar edhe me grupet tjera të interesit, punë e cila nuk mund të bëhet pa ngritur edhe cilësinë e informimit dhe komunikimit si dhe fuqizimin e faktorëve të tjerë.

APKPMH dhe Ekipi punues në rend të parë zbatimin do ta bëjnë në harmoni me Planin e Veprimit për Zbatim të Hartës Zonale të Obiliqit, i cili është punuar bazuar në aktivitetet e parapara në Planin e Veprimit nga Planin Zhvillimor Komunal, bazuar në planet zhvillimore sektoriale dhe duke marrë parasysh gjendjen ekzistuese, përmes zhvillimit të projekteve konkrete të rrjetit të infrastrukturës teknike, publike dhe sociale për çdo vit pasues, ku janë përcaktuar:

- Vendndodhja e dedikuar, përfshirë edhe shpronësimet eventuale;
- Koston e përafërt të zbatimit;
- Burimet e parapara të financimit;
- Periudhën e zbatimit; dhe
- Institucioni përgjegjës për zbatim.

Komuna e Obiliqit në kuadër të planit të veprimit, për nga karakteri hapësinor, ka paraparë aktivitete shtesë nga ato që janë kërkuar në Planin e Veprimit nga Plani Zhvillimor Komunal ku janë paraparë kushte dhe masa mbrojtëse.

13.2.1. Formimi i ekipit

Një nga faktorët e fillestar dhe të rëndësishëm të zbatimit të HZK-së është krijimi i Ekipit Komunal të Obiliqit. Ky Ekip komunal do ketë obligimet për përkrahje në zbatim të HZK-së, por edhe për monitorimin dhe vlerësimin e zbatimit, në të njëjtën kohë pasi që komuna e Obiliqit nuk ka Ekip edhe për zbatim dhe monitorim të PZHK-së, ky Ekip duhet t'i kryej edhe ato detyra.

Komuna e Obiliqit në funksion të zbatimit, monitorimit dhe vlerësimit të HZK-së, si pjesë e këtij dokumenti, e parasheh krijimin e këtij Ekipi, që për pos rëndësisë së madhe në zbatim, do të shërbejë edhe si një mekanizëm për monitorimin dhe vlerësimin e progresit të komunës drejt arritjes së të gjitha aspekteve të planit, në bazë të treguesve të matshëm.

Ky Ekip Punues duhet të themelohet nga Kryetari i Komunës, i cili bazuar në kompetencat ligjore që ka ose e themelon vet ose i propozon Kuvendit të Komunës emërimin e Ekipit Punues për zbatimin e Hartës Zonale të Obiliqit, si dhe për Monitorim dhe Raportim lidhur me zbatimin e Hartës. Për arsye praktike Ekipi i njëjtë do ketë obligimet e njëjta edhe për PZHK-në e Obiliqit, sepse komuna deri më tani nuk ka të emëruar ndonjë Ekip për përcjelljen e zbatimit të PZHK-së që nga aprovimi i saj.

Në kuadër të vendimit duhet përshkruhet përbërja e Ekipit, detyrat lidhur me zbatimin, monitorimin dhe vlerësimin e zbatimit, periudhat e raportimit, kompensimin nëse aplikohet etj.

Ekipi Punues përbëhet nga përgjegjësit e të gjitha drejtorive, e udhëheqësi i Autoritetit Përgjegjës Komunal për Planifikim dhe Menaxhim Hapësinor Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë është edhe koordinatori i Ekipit. Detyrat e Ekipit janë të koordinojë dhe bashkërendojë aktivitetet, lidhur me përgatitjen e Planeve Vjetore, për çdo drejtori brenda komunës së Obiliqit, Planet vjetore duhet përgatitur për: Drejtorinë e Administratës së përgjithëshme, Drejtorinë për Ekonomi dhe Financa, Drejtorinë për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë, Drejtorinë e Inspeksionit, Drejtorinë e Arsimit, Drejtorinë për Kulturë, Rini dhe Sport, Drejtorinë për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale, Drejtorinë për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, Drejtorinë për Shërbime Publike dhe Emergjencë, Drejtorinë për Mbrojtje të Mjedisit, Drejtorinë për Infrastrukturë Lokale.

Është detyrë e secilit përgjegjës që është pjesë e ekipit, nga secila drejtori të kujdeset për këto Plane Vjetore, dhe e koordinorit të Ekipit të kujdeset për planin e drejtorisë për Planifikim Urban dhe Mbikëqyrje, por në cilësinë e koordinorit dhe si udhëheqës i Ekipit Punues edhe të koordinojë dhe të ndihmojë edhe planet vjetore të drejtorive të tjera.

Detyrë tjetër e Ekipit është që të verifikojë se Planet Vjetore Sektoriale të jenë të bazuara dhe në harmoni me Planin e Veprimit për Zbatim nga HZK-ja.

Ekipi duhet edhe të përcjell, koordinojë dhe bashkërendojë zbatimin praktik të projekteve dhe komponentës hapësinore në baza ditore, javore e mujore të punës.

Ekipi do të marrë edhe shënime për mundësitë, sfidat dhe problemet e zbatimit ashtu që të mundësojë përmirësimin e zbatimit në vitin tjetër të radhës.

Ekipi Punues dhe anëtarët nga të gjitha drejtoritë komunale, bashkëpunojnë në mënyrë që të organizojnë dhe funksionalizojnë Sistemin e Zbatimit të Planit si dhe Raportimin. Ekipi, nëpërmjet Zyrës për Informim, informon edhe qytetarët 15 ditë para datës së raportimit në një tubim të qytetarëve për gjetjet në procesin e zbatimit të planeve, dhe në atë takim kërkon edhe propozimet e qytetarëve për masa, zhvillime dhe projekte që, do të mund të futeshin në rishikim të buxhetit dhe KAB, përmes: Shpalljeve publike të

vendosura në objektet publike, dhe vendet më të frekuentuara brenda territorit të komunës, mediave lokale, Ueb faqes zyrtare të Komunës.

Koordinatori i Ekipit, bashkë me Ekipin, ftojnë përfaqësuesit e Drejtorive, që të marrin pjesë në takime për t'u konsultuar dhe diskutuar lidhur me zbatimin e planeve, dhe përfaqësuesit e Drejtorive raportojnë për zhvillimet, por edhe propozojnë masat e aktiviteteve që i kontribuojnë zbatimit të planeve.

Konsulti me organizohen edhe me kryetar të Këshillave Lokale të fshatrave, të Vendbanimeve, të Lagjeve Urbane dhe përfaqësues të Shoqërisë Civile që, të kontribuojnë me propozime, sugjerime dhe komente gjatë procesit të zbatimit të planeve për të gjitha fushat; Informojnë nëpërmes formave të ndryshme për zhvillimet ilegale në vendbanimet, lagjet urbane dhe përgatiten për projekt-propozimet; Masat dhe zhvillimet e parapara me plane në periudhën e dëgjimeve publike për buxhet; Tubimet e rregullta publike; Takimet për planifikim strategjik që organizohen nga Komuna, përkatësisht Kuvendi i Komunës ose Kryetari.

Së paku një anëtar i Këshillit Lokal të Fshatit, të Vendbanimit apo të Lagjes urbane duhet të jetë person kontaktues për Zbatimin të Planit në fshat, vendbanim apo lagje urbane. Ky person, mund të jetë personi i cili, me rregulloren për Këshilla të Fshatrave, është përfshirë në grupet punuese komunale për planifikim të planit zhvillimore komunal.

Kryetari i Komunës, duhet që të organizojë (së paku) dy takime në vit me Ekipin Punues. Takimet, duhet të mbahen së paku një herë në gjashtë muaj, edhe pse preferohet çdo tre muaj të ketë takime. Për rendin e ditës, duhet të konsultohen edhe nëse konsiderohet se raportimi për zhvillimet lidhur me zbatimin e planeve dhe përgatitja e raporteve gjashtëmujore dhe njëvjeçare, duhet të jetë pika kryesore. Kuvendi i Komunës, mund të kërkojë një opinion nga Ekipi për çështje të caktuara me interes për qytetarët dhe institucionet.

Procesi i zbatimit mbështet në parim e Ligjshmërisë sipas të cilit parim, Komunitat ushtrojnë kompetencat dhe përgjegjësitë e tyre brenda Kushtetutës, ligjeve dhe akteve të tjera normative të Republikës së Kosovës. Zbatimi i këtij parimi, nënkupton edhe zbatimin e parimit të transparencës dhe në këtë mënyrë komunat, promovojnë transparencën e organeve Legjislative, Ekzekutive dhe Administrative, duke e rritur pjesëmarrjen e qytetarëve në zbatimin e planeve në nivel lokal dhe duke lehtësuar qasjen publike në dokumentet zyrtare të komunës.

13.2.2. Informimi dhe Komunikimi në procesin e Zbatimit të HZK-së së Obiliqit luajnë një rol të jashtëzakonshëm

Komuna e Obiliqit dhe akterët e tjerë relevantë, duhet të kontribuojnë ndjeshëm në krijimin e kushteve për përkrahje në zbatimin Hartës Zonale. Fusha e informimit dhe e komunikimit në funksion të zbatimit të këtij dokumenti, ka nevojë për mbështetje të madhe të drejtuesve të institucioneve dhe të vetë institucioneve komunale.

Ndërtimi i marrëdhënieve të mira me publikun, do të ndikonte drejtpërdrejt në përmirësimin e praktikave të zbatimit të planeve, në përmirësimin e mbledhjes dhe përdorimit të të ardhurave nga taksat dhe tarifat vendore, në përdorimin efektiv të aseteve të komunës, në krijimin e një klime miqësore me bizneset, në inkurajimin e shoqërisë civile dhe të sektorit privat etj. Nëpërmjet mekanizmave të ndryshëm të buxhetimit me pjesëmarrje, do të inkurajohen qytetarët në përfshirjen e tyre në zbatimin e kushteve, masave dhe përmbajtjeve të HZK-së, në vlerësimin e nivelit të shërbimeve publike dhe në rritjen e transparencës në përdorimin e fondeve publike. Komuna është e detyruar të zbatojë kuadrin ligjor në lidhje me transparencën dhe informimin e publikut, në lidhje me tërë veprimtarinë ekonomiko-financiare të komunës dhe në këtë funksion, plani i informimit dhe i komunikimit do të përmbushte edhe këtë kërkesë, nga kuadrin ligjor.

Në vijim, Komuna e Obiliqit do të respektojë me rigorozitet procedurat ligjore të transparencës edhe gjatë zbatimit të Hartës Zonale. Planin i informimit dhe i komunikimit, është baza mbi të cilën duhet të zhvillohet procesi i zbatimit transparent të HZK-së, dhe i sigurimit të përkrahjes së gjerë nga të gjithë akterët në proces të zbatimit. Në këtë drejtim, komuna do t'i shfrytëzojë të gjitha mjetet e informimit dhe të komunikimit, për qasje sa më të gjerë dhe të qëndrueshëm në institucione dhe dokumente, aty ku ligjërisht është e mundur për publikun dhe akterët e tjerë relevant. Në këtë drejtim në funksion të zbatimit të dokumentit rekomandohet: Të ketë komunikim dhe motivim lidhur me strategjinë dhe planin e informimit dhe komunikimit me të gjithë akterët, duhet mbahet plani në fokus të të gjithëve. Informatat dhe udhëzimet lidhur me zbatimin e Hartës Zonale duhet të publikohen në mjete të informimi, në faqen elektronike të komunës, sepse do të ndihmojnë për të ndërtuar dhe fuqizuar dinamikën e zbatimit të planit.

Një udhëzim tjetër i dobishëm në këtë drejtim, është një "Memo vjetore", dërguar nga Kryetari i Komunës të gjithë liderëve të vendbanimeve, shoqatave jo qeveritare, bizneseve, qeverisë qendrore, institucioneve publike etj. Kjo memo, i përkujton ata në lidhje me Hartën Zonale aktuale dhe me këtë rast nga anëtarët e grupeve të tjera të interesit, mund të kërkojnë komente dhe sugjerime lidhur me informimin, me komunikimin, zbatimin e dokumentit si dhe për çështjet tjera me interes. Si shumë me interes për zbatim të Hartës konsiderohet analiza, informimi dhe komunikimi adekuat, cilësor etj., me të gjithë akterët dhe veçanërisht, me ata që ndihmuan në

hartimin e planit. Njerëzit të cilët kanë ndihmuar me inpute, duhet mbajtur të përfshirë në vazhdimësi, përmes fuqizimit të informimit dhe të komunikimit, si një komponentë e rëndësishme dhe strategjike e zbatimit.

13.2.3. Bashkëpunimi dhe bashkëveprimi në funksion të zbatimit të planeve

Përkundër që në komunën e Obiliqit mund të thuhet lirisht se kishte një proces cilësor gjatë përgatitjes së HZK-së në kuptimin e gjithëpërfshirjes edhe të zbatimit të ligjit në fuqi, përkundër që bashkëpunimi dhe bashkëveprimi në mes të drejtorive gjatë hartimit të dokumentit ishte i mirë por, vlerësohet se ende ka mjaft shumë hapësirë për informim, bashkëpunim dhe bashkëveprim në mes të drejtorive, sidomos sa i përket zbatimit të Hartës Zonale të Komunës.

Në këtë drejtim, çdo drejtori duhet të jetë e përgatitur që të jetë në funksion të zbatimit të dokumentit, duhet të jetë e pajisur me të gjithë mekanizmat dhe mjetet e nevojshme duke filluar: nga posedimi i kopjeve të shtypur dhe digjitale të Hartës, stafi i secilës drejtori duhet të informohet me përmbajtjen, detyrat, si dhe me obligimet që dalin nga HZK-ja. Drejtoritë, duhet të komunikojnë dhe t'i koordinojnë veprimet për kushtet, masat dhe përmbajtjet tjera të HZK-së por edhe aktivitetet që janë rezultat i Hartës, por edhe të jenë të informuara për zhvillimet tjera që janë të veçanta brenda drejtorive, si dhe duhet komunikuar edhe për kufizimet dhe mundësitë ligjore nga fushat e tyre kompetente që prekin drejtoritë por, edhe zhvillimet, aktivitetet dhe projektet e tjera.

Vlerësohet shumë i rëndësishëm krijimi i një sistemi digjital, i cili do të mundësojë komunikimin adekuat, azhurnimin e shpejtë dhe cilësor, transparencën në mes të drejtorive, por edhe transparencën ndaj akterëve të tjerë. Një sistem i tillë, e ngritë shkallën e zbatimit (implementimit) të Hartës dhe mundëson informim dhe koordinim efikas, cilësor dhe në masë të madhe e ngritë edhe shkallën e zbatimit të detyrave, si dhe përgjegjësinë dhe transparencën ndaj të gjithë akterëve relevantë. Krijimi i sistemit të përbashkët të GIS-it, shihet si domosdoshmëri nga që është edhe mundësi shumë më e madhe e informimit dhe e komunikimit të shpejtë dhe të saktë në mes të drejtorive. Por, deri sa të krijohet ky sistem, drejtoritë duhet t'i shfrytëzojnë mjetet më pak të sofistikuara ose, ato mjete që i kanë në dispozicion.

Drejtoritë komunale, gjithsesi duhet të vazhdojnë të i shkëmbejnë informatat, të bashkëpunojnë dhe të bashkëveprojnë në mënyrë cilësore mes tyre për zbatim të dokumentit. Zbatimi i Hartës, i aktiviteteve dhe i zhvillimeve të tjera fillon menjëherë pasi që ato të jenë aprovuar nga Kuvendi Komunal, mirëpo për lehtësimin e zbatimit të Hartës Zonale Komunale vlerësohet hartimi i planeve të punës për çdo drejtori dhe zbatimi i tyre sipas sektorëve përkatës, bazuar edhe në plane të lartpërmendura. Këto plane sektoriale, do të prezantohen para Ekipit Punues për Zbatim për t'u analizuar, për koordinim të aktiviteteve por edhe për të ndihmuar në zbatimin e tyre. Nga fusha e bashkëpunimit dhe e bashkëveprimit në mes të gjitha drejtorive, duhet theksuar se një rol të madh dhe strategjik ka Drejtoria e Inspektoratit, ose inspektorët e fushave të ndryshme të nivelit komunal. Zbatimi i dokumentit është i lidhur ngushtë edhe me punën inspektorëve të fushave përkatëse. Vlerësohet mjaft i rëndësishëm dhe duhet bashkëpunuar ngushtë për t'i informuar ata me zhvillimet e planifikuara, si dhe për t'i pajisur me harta (të shtypura me përpjesë të duhur ose digjitale) adekuate për këto zhvillime, dhe për kufijtë ndërtimorë në veçanti, por edhe për zhvillime të tjera. Kjo bëhet pastaj, edhe për ta funksionalizuar bashkëpunimin dhe bashkëveprimin në mes të drejtorive në funksion të zbatimit sa më efikas dhe cilësor të planit.

Vlen të theksohet se rolin kryesor në fushën e bashkëpunimit me inspektoratin ose edhe me inspektorët, e mbanë Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë dhe mbikëqyrjes por, në funksion të zbatimit të planit një rol të rëndësishëm e ka edhe Ekipi Punues për Zbatim, si dhe instancat e tjera të nivelit komunal dhe qendror.

Drejtoria për Ekonomi dhe Financa dhe Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë janë ndër drejtoritë komunale të cilat duhet të jenë të informuar për zhvillimet e parapara me plan, sidomos duhet të jenë të informuara me projektet dhe me masat konkrete nga plani si dhe për prioritetet afatshkurtra, afatmesme dhe afatgjatë. Duhet që sa më shumë projekte, zhvillime të parapara me HZK të futen në parashikimet buxhetore të trevjeçarit të ardhshëm që njihet si KAB Korniza Afatmesme Buxhetore. Vetëm me futjen e këtyre kushteve, zhvillimeve, masave dhe projekteve në kalendarët buxhetor dhe aprovimin e tyre në nivelin komunal dhe qendror, jemi një hap më përpara në zbatimin e tyre.

Mund të konstatohet se në funksion të zbatimit të Hartës Zonale Komunale në këtë rast, por edhe çfarëdo dokumenti tjetër, bashkëpunimi dhe bashkëveprimi në mes të drejtorive gjatë zbatimit duhet fuqizohet dhe avancohet.

13.2.4. Sektori privat, Shoqëria Civile dhe përfaqësuesit e Lagjeve dhe të Vendbanimeve

Bashkëpunimi me sektorin privat, me shoqërinë civile dhe me përfaqësuesit e lagjeve dhe të vendbanimeve në komunë, është shumë i rëndësishëm si në të gjitha fazat e hartimit të dokumentit edhe në zbatimin e tij. Sektori privat është forca shtytëse kryesore e zhvillimeve, prandaj në funksion të zbatimit të Hartës me këtë sektor, duhet krijuar një traditë të informimit, të komunikimit dhe të bashkëpunimit cilësor, dhe duhet shfrytëzuar të gjitha mjetet në këtë drejtim. Ajo që është e planifikuara, duhet ofruar për zbatim këtëj sektori dhe mënyra e ofrimit duhet jetë e qëndrueshme dhe transparente. Duke e njohur rolin dhe fuqinë e sektorit privat, Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë, Ekipi Punues dhe instancat e tjera të nivelit komunal dhe qendror, në funksion të zbatimit të Hartës duhet t'i ofrojnë kushte për mes HZK -së për thithje të investimeve, dhe këtë sektor ta orientojnë në zhvillime të planifikuara dhe të qëndrueshme.

Përfaqësuesit e Shoqërisë Civile, por edhe përfaqësues të tjerë të Lagjeve dhe të Vendbanimeve, janë po aq të rëndësishëm: sa në përgatitjen e Hartës, po aq edhe në zbatimin e sajë. Prandaj, duhet fuqizuar bashkëpunimin me ta, sikurse edhe me sektorin privat dhe duhet krijuar një traditë të informimit, të komunikimit dhe të bashkëpunimit cilësor, dhe gjithsesi duhet shfrytëzuar të gjitha mjetet në këtë drejtim. Shpeshherë, përfaqësuesit e OJQ-ve, janë bartës të projekteve të ndryshme. Do të ishte mirë, që edhe ata të jenë në funksion të ngritjes së vetëdijes për zbatim të HZK-së ose edhe të kushteve, masave e të zhvillimeve që rrjedhin nga HZK-ja. Në këtë drejtim, informimi dhe komunikimi me ta, është i një rëndësie jetike. Bashkëpunimi, mund të ngritet në atë nivel që, përfaqësues të shoqërisë civile dhe përfaqësuesit e lagjeve e të vendbanimeve, të arrijnë që të marrin përgjegjësi për projekte, për masa dhe zhvillime, e deri te roli i kujdestarit për zhvillime të pa planifikuara dhe ilegale. Niveli më i lartë i bashkëpunimit në këtë drejtim, arrihet atëherë kur Zonat e caktuara që dalin nga Harta, janë të përbashkëta.

13.2.5. Bashkëpunimi me Gjykata

Në zbatim të dokumenteve, disa zhvillime të caktuara bëhen çështje e gjykatave: prej atyre komunale, e deri te nivelet e më të larta gjyqësore. Vlerësohet si i domosdoshëm bashkëpunimi me gjykatat dhe krijimi i një vije komunikimi dhe bashkëpunimi cilësor me to, në funksion të marrjes së vendimeve adekuate dhe me peshë të duhur. Ky bashkëpunim, është shumë i rëndësishëm sepse, është në funksion adekuat të parandalimit dhe të amortizimit të zhvillimeve të pa planifikuara. Duke e ditur se gjykatat tona janë shumë të ngarkuara, lëndët që vijnë nga kjo fushë duhet parë dhe duhet trajtuar me prioritet sepse, pasi që të bëhet zhvillimi apo implementimi në këtë drejtim, edhe tentimi për revidim ose edhe sanksioni eventual është i pa vlerë dhe jo efikas.

Nëse nuk krijohet një urë e bashkëpunimi efikas me gjykatat, lejohen apo stimulohen edhe më shumë zhvillimet e pa planifikuara dhe jo legale. Duke njohur rolin dhe fuqinë e gjykatave, Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë, e në funksion të zbatimit të HZK-së edhe Ekipi Punues si dhe instancat e tjera të nivelit komunal dhe qendror, duhet ofruar kushte, duhet krijuar komunikimin dhe bashkëveprimin të duhur në mënyrë që aty ku është e domosdoshme (madje edhe duke bashkëpunuar edhe me mekanizma të tjerë, siç është policia), të pengohen ndërtimet e pa planifikuara dhe ilegale në funksion të zbatimit efikas dhe cilësor të HZK-së.

13.2.6. Bashkëpunimi me Byro Projektuese

Bashkëpunimi me Byro Projektuese dhe me Institute adekuate si dhe me institucione që merren me projekte zhvillimore në mënyrë profesionale, është i rëndësishëm dhe në funksion të zbatimit të HZK-së, e të informimit adekuat. Komunikimi dhe bashkëpunimi në këtë drejtim, është shumë i rëndësishëm. Nëse vendosen ura të bashkëpunimit dhe të komunikimit dhe ngritet niveli i bashkëpunimit në shkallë adekuate, këto institucione nuk do të hartojnë projekte pa qenë të bazuara në kushtet zhvillimore dhe ndërtimore të parapara me HZK dhe pa qenë brenda shfrytëzimeve që lejohen, lejohen me kushte ose me kushte të veçanta. Në të njëjtën kohë, këtyre institucioneve duhet bërë të kuptojnë se për veprime të jashtëligjshme, mund edhe të dënohen madje, edhe t'u ndalohet veprimtaria. Paralajmërimi si dhe shqiptimi i sanksioneve, besojmë se kontribuon direkt në zbatim e mirëfilltë të HZK-së. Në këtë drejtim, Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë por edhe Ekipi Punues si dhe instancat e tjera të nivelit komunal dhe qendror, duhet ta luajnë rolin e vetë të informimit, të komunikimit dhe të bashkëveprimit me këto institucione.

13.2.7. Bashkëpunimi me institucionet e nivelit qendror

Pasi që HZK-ja është dokument multisektorial, lirisht mund të themi se edhe kompetencat, përgjegjësitë dhe ndikimet janë të ndryshme (si për nga niveli, ashtu edhe për nga fushëveprimtaria), bashkëpunimi në mes të institucioneve të caktuara, është njëra ndër shtyllat tjera ku duhet mbështetur për zbatim të HZK-së. Në këtë drejtim, aktivitetet dhe masat për zbatim, do të jenë një bazë e mirë për informim, për komunikim dhe për bashkëpunim dhe bashkëveprim drejt zbatimit të HZK -së. Dihet fare mirë se, çfarë roli ka MIMPHI-ja, MBPZHR-ja, Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit por edhe ministrinë e tjera në zbatim dhe në përcjellje të zbatimit të HZK-së.

Është shumë i rëndësishëm bashkëpunimi në mes të niveleve të caktuara për zbatim të HZK-së. Dihet se ministrinë e ndryshme si për shembull MIMPHI-ja, mundet që edhe të lëshoj leje. Siç thuhet në ligjin për planifikim, autoritetet duhet t'i lëshojnë lejen secilit aplikues, derisa propozimi për ndërtim përputhet me dispozitat e ligjit të planifikimit, dhe me ligjet e tjera dhe planet zhvillimore komunale dhe hartat Zonale dhe dokumentet tjera të planifikimit., duke i ditur edhe kompetencat për ujën, për Tokën dhe për ajrin që i ka (në këtë rast) MIMPHI-ja, një fuqizim i bashkëpunimit do të ndihmonte shumë në zbatimin e dokumentit.

Qeveria e vendit, me propozim të MIMPI-së ka nxjerr akt të veçantë me të cilin, e rregullon mbikëqyrjen, por edhe ndëshkimin dhe marrjen e masave të përcaktuara me ligj të planifikimit. Prandaj, mbikëqyrja e akteve të përgjithshme dhe veç e veç, e kushteve dhe e mënyrës së punës të personave të juridik dhe fizik dhe marrja e masave është e përcaktuar po me këtë ligj dhe nga ministria nëpërmjet inspektorëve. Në këtë drejtim, për pos procesit të nxjerrjes së dokumenteve dhe të akteve të tjera, zbatimin e tyre, si dhe aplikimin e procedurave i inspekton MIMPHI.

Bashkëpunimi, informimi dhe komunikimi është çelësi i zbatimit të HZK-së. Një rol të rëndësishëm, e ka edhe MBPZHR, e cila është kompetente për zhvillime të qëndrueshme bujqësore por, edhe për zhvillime të pyjeve. Në këtë drejtim, edhe mbrojtja e tokës bujqësore, është fushë ku gërshetohen interesat e nivelit lokal dhe qendrorë. Në këtë drejtim, planet për zbatim do të jenë një bazë e mirë për

informim, për komunikim dhe për bashkëpunim dhe bashkëveprim drejt zbatimit. Fuqizimi i lidhjeve me këtë ministri, është çelës i mbrojtjes së tokës bujqësore për çka është i themeluar edhe Inspeksioni i Bujqësisë i cili me anë të inspektorëve të tij kryen punë inspektuese në fushat e bujqësisë: në tokat bujqësore, në sferën e Pylltarisë dhe të Gjuetisë, të mbrojtjes së Bimëve, të Blegtorisë dhe të Peshkatarisë, si dhe të Veterinarisë dhe të sigurisë së Ushqimit. Edhe përmes kësaj ministrie si dhe përmes inspektoratit të saj, duhet fuqizuar informimin, komunikimin dhe bashkëpunimin dhe bashkëveprimin për mbrojtjen e tokës bujqësore, si dhe të fushave të tjera relevante dhe ky, do të

Pasi që planifikimi është multisektorial, gati të gjitha ministritë dhe të gjitha agjensionet e tjera publike, kanë një fushëveprimtari, kompetencë dhe ndikim që prek edhe zbatimin e HZK -së. Vlerësohet se, një bashkëpunim cilësor duhet krijuar në funksion të zbatimit të HZK-së edhe në mes të niveleve, dhe dihet mirë se zonat e veçanta arkeologjike, arkitektonike janë fusha për zhvillim të përbashkët, mbrojtje por edhe zbatim, njëjtë si edhe një pjesë e madhe e grandeve që vijnë nga niveli qendror. Lirisht, duhet theksuar se cilësia e këtij bashkëpunimi, konsiderohet si mjaft përmbajtjesore për zbatim të HZK-së.

13.2.8. Mbështetja administrative

Komuna e Obiliqit, duhet të ofrojë një mbështetje cilësore administrative për zbatim të HZK-së, duke e synuar lirin nga vonesat burokratike dhe duke reaguar me cilësi ndaj vështirësive ligjore, duke vendosur afate dhe orare të duhura etj. Parashikohet edhe shfrytëzimi i teknologjive, si dhe i aplikimeve online për zhvillime.

Informimi, komunikimi dhe bashkëpunimi për thjeshtim sa më të madh të procedurave administrative, ndikon dukshëm në zbatim të dokumentit. Në këtë drejtim aplikimi online, matja e kohës se për sa kohë pala e interesuar e merr përgjigjen, janë parametra shumë të rëndësishëm për zbatim, por edhe për transparencë në zbatim.

Për t'u mundësuar zbatimi i HZK-së, si mbështetje administrative duhet ofrohet mundësia e detajimeve më të mëdha në disa pjesë të trajtuara me HZK, Zona në të cilat mund të jepen kushtet zhvillimore dhe kushtet ndërtimore, por për shkak mos trajtimit në nivel parcele, dhe mundësisë për trajtim jo të barabartë të parcelave dhe pronarëve të ndryshëm, në funksion të sigurimit të hapësirave publike, gjelbërimit dhe përmbajtjeve tjera urbane, duhet trajtuar me PRRH, ose mundësuar propozimet për detajime më të mëdha të vijnë nga pronarët dhe një komision profesional t'i trajtojë konceptet e propozuar për detajet, sepse HZK nuk i ofron të gjitha detajet.

Duhet theksuar se si një mundësi e detajimeve të mëtejme që do preferohej, është një lloj komasacioni urban, ku disa pronarë do t'i bashkonin parcelat dhe do e propozonin një zgjidhje për zonën me disa parcela dhe të gjithë do t'i definonin interesat e përbashkëta me përqindje të pjesëmarrjes dhe përfitimeve, do të ofronin infrastrukturën publike dhe përmbajtjet tjera urbane, të cilat me marrëveshje do të barteshin si pronë publike dhe me të njëjtën marrëveshje do përfitonin bonuse zonimi. Marrëveshja e tillë do bëhej me nënshkrimin e të gjithë pronarëve te noteri, me nënshkrimet të cilat i bartin të drejtën një zhvilluesi privat te noteritë, dhe nga ana e komunës me aprovim në kuvendin komunal, në këtë rast si pjesë e marrëveshjes do të ishte edhe bartja kadastrale dhe bartja e drejtës së ndërtimit, edhe varianti tjetër me një lloj të komasacionit urban, sipas marrëveshjes së të gjithë pronarëve brenda zgjidhjes urbane në zonë, do ofronin infrastrukturën publike dhe përmbajtjet tjera urbane, të cilat me marrëveshje do barteshin si pronë publike, dhe me të njëjtën marrëveshje pronarët do përfitonin bonuse zonimi, marrëveshja e tillë do bëhej me nënshkrim të gjithë pronarëve te noteri, me nënshkrimet të cilat i bartin të drejtën e pronës te pronarëve, në parcelat e ri parceluara te noteri, dhe nga ana e komunës me aprovim në kuvendin komunal dhe bartja kadastrale e parcelave të reja, ku banorët do ndërtonin ose kryenin zhvillime të caktuara në parcelat e reja me bonuse zonimi.

Kodi i ndërtimit për projektim dhe ndërtim duhet nga momenti që aprovohet me ndihmën e administratës komunale të gjej zbatim, dhe deri në atë fazë si draft të shfrytëzohet si bazë për projektim dhe ndërtim.

13.3. MONITORIMI I ZBATIMIT

Brenda kapitullit të V -Zbatimi dhe Monitorimi i Zbatimit, ekipet hartuese të Hartës Zonale Komunale e Obiliqit kanë sqaruar përgjegjësitë dhe kompetencat lidhur me monitorimin e zbatimit të këtij dokumenti.

Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor (Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë) pas aprovimit të Hartës Zonale Komunale në Kuvend Komunal dhe publikimit zyrtar, fillon të kryej përgjegjësitë ligjore që ka lidhur edhe me monitorimin e Hartës Zonale të Komunës, në këtë drejtim drejtoria e Urbanizmit do të fillojë me një punë mjaft komplekse dhe të vështirë në koordinimin dhe bashkëpunimin me drejtoritë sektoriale brenda komunës.

Duhet theksuar se monitorimi i zbatimit të Hartës Zonale Komunale është një aktivitet i vazhdueshëm me qëllim të sigurimit të informatave në mënyrë të rregullt dhe sistematike, përmes treguesve kuantitativ dhe kualitativ të cilët do të masin progresin e arritur në zbatimin e HZK-së së Obiliqit me qëllim të vlerësimit se a janë arritur rezultateve e planifikuara por edhe identifikuar vështirësitë, sfidat dhe problemet.

Monitorimi trajton në mënyrë sistematike raportin ndërmjet gjendjes së zbatuar dhe asaj që është planifikuar me HZK por edhe pritjeve bazuar në treguesit e paracaktuar. Është mënyra sistematike e mbledhjes dhe e analizës së të dhënave të grumbulluara nga drejtoritë komunale dhe burimet tjera/informacionit, në lidhje me zbatimin e planeve për të siguruar përmirësim të vazhdueshëm të zbatimit.

Monitorimi, është procesi nëpërmjet të cilit, zbatuesit e Hartës Zonale Komunale e Obiliqit do të sigurohen që kushtet, masat dhe aktivitetet që janë duke u zbatuar, janë në përputhje me ato të planifikuara në Hartë dhe brenda afateve të caktuara. Është një përpjekje sistematike për të krahasuar punën në zbatim por edhe performancën e HZK-së me kushtet zhvillimor, ndërtimore, zhvillimet e parapara, projektet, masat, aktivitetet dhe standardet e caktuara për të vlerësuar nëse, po bëhet progres. Gjithashtu, parashikon dhe marrjen e masave korrigjuese ku ka devijime, parashikimin e vështirësive para se të shfaqen dhe kryerjen e korrigjimeve të nevojshme për ta mbajtur Hartën brenda detyrimeve të tyre.

Monitorimi, është procesi i vazhdueshëm i mbledhjes së të dhënave dhe i matjes së progresit drejt arritjes së kushteve zhvillimore, zhvillimeve të parapara, projekteve, masave dhe aktiviteteve të planifikuara me HZK.

Procesi sistematik dhe i vazhdueshëm i mbledhjes dhe analizës së të dhënave, për një ndërhyrje të caktuar. Monitorimi, vlerëson shkallën sipas të cilës Harta po zbatohet në përputhje me planin e Veprimit për zbatim të HZK-së ose edhe përmbajtjeve tjera të HZK-së dhe vlerëson se sa po i adreson nevojat e grupit ose grupeve të synuar.

Ky kapitull, përmban pjesën mjaft të rëndësishme të Hartës Zonale të Komunës së Obiliqit, që paraqitet si obligim ligjor dhe për fokus ka monitorimin e zbatimit si në aspektin kuantitativ po ashtu edhe në aspektin kualitativ, dhe që nuk është kërkuar më parë (në dokumentet e punuara me ligjin e kaluar), kapitull përfundimisht që e bën ndryshimin dhe nëse pas 4 viteve nuk vlerësohet se Harta Zonale e Obiliqit është zbatuar mbi 40%, dokumenti duhet të rishikohet dhe plotësohet.

Bazuar në përvojat e kaluara ekziston nevoja për zhvillimin të një sistemi qëndrueshëm për monitorimin e zbatimit të dokumenteve të planifikimit e sidomos HZK-së në këtë rast, Komuna e Obiliqit është e bindur se përpos një planifikim i qëndrueshëm dhe hartimit të dokumenteve cilësore, po aq është i rëndësishëm është edhe aplikimi i tij në praktikë dhe përkrahje më të madhe që komuna, institucionet dhe sektorët e tjerë kompetentë duhet bëjnë për gjetjen e rrugëve adekuata për zbatim.

Komuna e Obiliqit e konsideron këtë kapitull si një përpjekje për të ndërtuar një sistem dhe koncept të monitorimit dhe vlerësimit të planit në praktikën e përditshme dhe në procesin e planifikimit hapësinor.

Komuna e Obiliqit ka edhe për qëllim që të kontribuojë sa më shumë në orientimin dhe profesionalizimin jo vetëm të administratës dhe autoriteteve lokale por dhe të aktorëve të tjerë të përfshirë në këtë proces. Do të përshkruhen në mënyrë të thjeshtë, të përmbledhur dhe të saktë të gjithë hapat që duhen ndjekur për të monitoruar zbatimin e HZK-së, dhe njëkohësisht të përgatiten raportet e nevojshme për Kuvendin Komunal, MIMPHI-në dhe që i duhen çdo pale të interesuar për zbatimin e HZK-së.

Monitorimi i zbatimit të HZK-së së Obiliqit bëhet në baza ditore, ndërsa Raportimi i monitorimit kryhet në intervale kohe të ndryshme: mujore, dy mujore, tre mujore por për qëllime praktike më i rëndësishmi është ai gjashtë mujore dhe vjetore, por edhe për çdo vit radhazi, për katër dhe tetë vite, pasi që HZK-ja është dokument i cili planifikohet për disa vite, intervalet tjera kohore për raportin e monitorimit mund të caktohen varësisht edhe nga zhvillimet brenda drejtorive por edhe asaj që është paraparë me plan zbatimit, një raport përmbledhës i monitorimit të zbatimit të HZK -së përgatitet nga Ekipi Punues i cili udhëhiqet nga koordinatori, e koordinatori raportin përfundimisht e trajton dhe përmbyll brenda Autoritetit përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor (Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë) raport i cili prezanton Monitorim dhe Vlerësim e zbatimit të HZK-së, edhe atë në intervale kohore të arsyeshme gjashtë mujore për nevoja të brendshme të komunës, dhe vjetore i cili është për nevoja të brendshme të komunës por edhe për raportim në MIMPHI.

Monitorimi i Zbatimit të HZK-së bazohet në: Projektet, kushtet, masat dhe përmbajtjet tjera të parapara në Planin e Veprimit për Zbatimin e HZK-së, plan i cili duhet jetë bazë për përgatitjen e planit vjetor sektorial të zbatimit të HZK-së.

Monitorimi i zbatimit trajton edhe projektet, kushtet, masat dhe përmbajtjet tjera të cilat nuk janë paraparë me Planin e Veprimit për Zbatimin e HZK-së, rrjedhimisht as me plan vjetor sektorial të zbatimit të HZK- së, dhe të cilat mund të konsiderohen si zhvillime të momentit, të pa planifikuara.

13.3.1. Kush është përgjegjës për monitorimin e zbatimit

Caktimi i stafit nëpër drejtori dhe i mjeteve për mbledhjen e të dhënave, që mund të ndryshojë nga drejtoria në drejtori, por edhe nga projektet, kushtet, masat dhe aktivitetet që do monitorohen (fillimisht do preferohej që një staf i cili është trajnuar për matjen e performancës së Komunës të jetë pjesë e procesit të monitorimit).

Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor është përgjegjës për monitorimin e zbatimit të Hartës Zonale të Komunës në koordinim dhe bashkëpunim me drejtoritë përgjegjëse sektoriale të komunës.

Drejtoritë komunale sektoriale brenda komunës së Obiliqit përgatisin raportin monitorues të zbatimit të planeve zhvillimore sektoriale në baza vjetore si obligim ligjor dhe sipas nevojës bazuar në intervalet e lartpërmendura, Raportet vjetore duhet përgatitur për: Drejtorinë e Administratës së përgjithëshme, Drejtorinë për Ekonomi dhe Financa, Drejtorinë për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë, Drejtorinë e Inspeksionit, Drejtorinë e Arsimit, Drejtorinë për Kulturë, Rini dhe Sport, Drejtorinë për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale, Drejtorinë për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, Drejtorinë për Shërbime Publike dhe Emergjencë, Drejtorinë për Mbrojtje të Mjedisit, Drejtorinë për Infrastrukturë Lokale.

Drejtoritë sektoriale komunale përgatisin Raportin Monitorues të zbatimit të Hartës Zonale të Komunës dhe e dorëzojnë në Kuvendin e Komunës për shqyrtim dhe miratim, pasi të jetë integruar nga autoriteti komunal përgjegjës për planifikim dhe menaxhim hapësinor (Drejtoria për Planifikim Urban, Kadastër dhe Pronë) dhe pas shqyrtimit dhe miratimit të raportit nga Kuvendi i Komunës, në baza vjetore dorëzon në Ministri raportin informues për gjendjen e zbatimit të Hartës Zonale të Komunës.

Raportet vjetore të monitorimit të zbatimit përfshijnë rekomandime për veprim dhe prezantohen para Kuvendit Komunal, Kryetarit të Komunës dhe Ministrisë me statistika financiare për çështjet e zonimit në baza vjetore dhe për rishikimin katër (4) vjeçar dhe tetë (8) vjeçar.

13.3.2. Raportet vjetore të monitorimit

Raportet vjetore të monitorimit bazohen në analizat e informatave bazë. Gjatë gjithë procesit duhet të sigurohen informata; informatat duhet siguruar në të gjitha drejtoritë dhe instancat tjera. Këto informata sigurojnë bazë të mirë për analizën dhe vlerësimin e zbatimit të HZK-së së Obiliqit.

Raporti vjetor i monitorimit dhe raportet sektoriale bazohen në analizat e këtyre informatave bazë: Informatat për projektet, kushtet dhe masat dhe përmbytjet tjera të HZK-së, të planifikuara në secilin sektor, që në rastin e komunës së Obiliqit bëhet bazuar në informatat e zbatimit të planit sektorial të zbatimit të Hartës. Raporti vjetor bazohet edhe në analizat informatave që pasqyrojnë, kushte, masa, projekte, zhvillime që nuk kanë qenë të planifikuara me HZK por janë ndërtua ose zhvillu në ndërkohë.

Ndër informatat tjera të rëndësishme në të cilat raporti dhe raportet vjetore të monitorimit bazohen janë edhe informatat që pasqyrojnë:

- Numrin e lejeve ndërtimore dhe numrin e certifikatave të shfrytëzimit të lëshuara sipas kategorisë së ndërtimit;
- Statusi i mjedisit të rrezikuar;
- Shkalla e prodhimtarisë;
- Shkalla e ngritjes së cilësisë të shërbimeve publike dhe sociale;
- Shkalla e ngritjes së cilësisë të shërbimeve transportuese dhe teknike;
- Përqindja e investimeve kapitale publike dhe publiko-private të zbatuara, sipas planifikimeve për vitin përkatës si: ndërtimin e infrastrukturës teknike, sociale dhe publike;
- Shkalla e investimeve private të mëdha të planifikuara, nëse posedohen informata;
- Anketimi i familjeve bujqësore; dhe
- Rishqyrtimi i sasisë së përmbytjes dhe përmasave të zbatimit të ndryshim plotësimeve, përjashtimeve dhe bonuseve të zonimit.

13.3.3. Cilët janë treguesit

Për të pasur një monitorim të zbatimit të HZK-së së Obiliqit duhet siguruar që informatat bazë të pasqyrojnë treguesit adekuat për zbatim, ata tregues të cilët do të jenë kuantitativ (numra, përqindje) dhe tregues kualitativ. Çdo drejtori bazuar në Planin e Veprimit për Zbatim të HZK-së përgatit Planin vjetor sektorial për Zbatimin e HZK-së, dhe brenda këtij plani duhet definuar edhe treguesit e qartë për monitorimin e zbatimit të kushteve, zhvillimeve, të masave ose të projekteve të parapara.

13.3.4. Si i përcaktojmë treguesit për zbatim?

Duhet të sigurohemi që ka një pajtim mbi treguesit para aplikimit të tyre (gjatë përgatitjes së planit sektorial vjetor për zbatim nga të gjithë amtarët e ekipit).

- Miratoni treguesit që janë të qartë dhe të kontrollueshëm.
- Miratoni treguesit që janë të matshëm, të afërt dhe konsistentë.
- Miratoni treguesit që janë të rëndësishëm për kontekstin komunal.
- Miratoni treguesit që janë të ndjeshëm ndaj kushteve të ndryshueshme, dhe që mund të azhurnohen lehtë.
- Miratoni treguesit që janë të krahasueshëm me programet apo planet tjera.
- Ndërlidheni monitorimin me ndikimin në mjedis dhe studimet e revidimit.
- Ndërlidheni monitorimin me auditimet tjera të aktiviteteve të qytetit, zonave rurale, fondit të ndërtimeve, etj.

- Ndërlidhni problemet e zhvillimeve aktuale me sistemin e monitorimit, që të mund të zgjerohet apo ndryshohet edhe përdorimi i treguesve.

Për ilustrim :

Nëse në planin vjetor sektorial, bazuar në Planin e Veprimit për Zbatim të HZK-së së Obiliqit kemi potencuar se për 5% të zonës synohet të jepen lejet e ndërtimit gjatë vitit 2018 dhe 5% nënkupto 100 leje ndërtimi.

Treguesi do jetë numër dhe në fund të vitit bazuar në informatat bazë mund të themi se kemi lëshuar 50, 100 ose 200 leje dhe në këtë formë analizojmë zbatimin e HZK-së nga fusha e banimit, duke realizuar 50%, 100% ose edhe 200 % . Nëse në planin vjetor sektorial, bazuar në Planin e Veprimit për Zbatim të HZK-së së Obiliqit kemi potencuar se synohet të jepet leja e ndërtimit të një shkolle në fshatin e caktuar, ku ka nevojë për eksproprijim ose do sigurohet hapësira me bonuse zonimi gjatë vitit 2018.

Treguesi do jetë fillimisht numerik një shkollë, treguesi i dytë do jetë a janë respektuar kushtet zhvillimore dhe ndërtimor nga HZK-ha dhe treguesi i tretë do jetë a është zhvilluar me eksproprijim ose me bonuse zonimi.

Në të njëjtën formë përcaktohen treguesit për monitorimin e zbatimit të HZK-së si pjesë e planit vjetor sektorial, për të gjitha aktivitetet, bazuar në Planin e Veprimit për Zbatim të HZK-së së Obiliqit.

13.3.5. Caktimi i standardeve të monitorimit

Standardet e monitorimit i përcaktojmë në fazën e planifikimit të monitorimit: kushtet zhvillimore, kushtet ndërtimore, infrastruktura rugore, sociale, teknike, projektet, aktivitetet, masat dhe afatet ko hore zëbrthehen në tregues sasior dhe cilësor për monitorim të zbatimit, këta tregues duhet të jenë të kuptueshëm dhe të pranuar nga të gjithë, dhe do trajtohen si pjesë e integruar në zbatimin e Hartës, ky standard i monitorimit për fillim do ketë për bazë të gjitha ato që konsiderohen të rëndësishme për standardin e Kosovës, nga cila do fusha e zbatimit të Hartës, e që lidhet me monitorimin e zbatimit, mirëpo ma vonë do shikohen edhe mundësitë e një standardi që do ta caktonte standardin e treguesve sasiorë dhe cilësorë, që do të shërbenin edhe për matje të performancave ndërkombëtare, pos atyre për interes komunal dhe qendror.

13.3.6. Ngritja e një sistemi/mekanizmi/fidbeku/ushqyerje me informacion

Efektiviteti i monitorimit varet nga saktësia dhe besueshmëria e informacionit. Për këtë qëllim duhet ngritur një mekanizëm që siguron mbledhjen e informacionit, statistikave, të dhënave, raporteve etj, që sigurojnë bazën për posedim të vazhdueshëm të një informacioni të vlefshëm.

Mekanizmi i fidbek-ut, ushqyerja me informacion mund të jetë me të dhëna gojore (vizita në terren), ose me shkrim (informatë, formularë raportimi).

Ekipi Punues do të trajtohet si trupi ose mekanizmi kryesor në këtë funksion dhe drejtoritë, institucionet, grupet e individët do futen në shërbim për këtë qëllim nga mekanizmi kryesor.

13.3.7. Matja dhe vlerësimi i performancës

Një nga qëllimet e monitorimit është edhe sigurimi i informatave për matjen e performancës/punës në zbatim të HZK-së, tregues të cilët nuk na ofrojnë informata, vetëm me matjen dhe vlerësimin e performancës, në kuptimin e asaj çfarë ka ndodhur me zbatimin e kushteve zhvillimore, kushteve ndërtimore, infrastrukturës rugore, sociale, teknike, projekteve, aktiviteteve, masave dhe afateve kohore por do të shfrytëzohet si bazë edhe për të parashikuar, se çfarë do të ndodhë. Kjo do të thotë se devijime, mungesa, mbivendosje, parashikohen me kohë dhe ndërmerren masa korrigjuese.

13.3.8. Marrja e masave korrigjuese

Kur vihen re devijimet nga plani për zbatim në kuptimin e kushteve zhvillimore, kushteve ndërtimore, infrastrukturës rugore, sociale, teknike, projekteve, aktiviteteve, masave dhe afateve kohore, kostove financiare duhen marrë masa korrigjuese. Kjo do të thotë ndryshim të planit të zbatimit, ndryshim në institucionet dhe në personelin kompetent, mbikëqyrje më e rreptë, vizita më të shpeshta në terren, motivim të pjesëmarrësve dhe grupit të synuar, procedura me të thjeshta financiare etj.

13.3.9. Cila do jetë metodologjia e monitorimit dhe vlerësimit në procesin e Zbatimit të HZK-së së Obiliqit

Duke e trajtuar metodologjinë si tërësinë e metodave që përdoren në procesin e monitorimit dhe vlerësimit të Zbatimit të HZK-së së Obiliqit në përgjithësi për dokumentin por edhe në fusha të caktuara sektoriale.

Lirisht mundet të thuhet se këto metoda bazohen në Planin e Veprimit për Zbatim të HZK-së si dhe në Planet Sektoriale për Zbatim ku janë paraparë: kushtet zhvillimore, kushtet ndërtimore, infrastruktura rugore, sociale, teknike, projektet, aktivitetet, masat dhe afatet kohore, kostot financiare dhe pritjet nga zbatimi i tyre, thjesht duke krahasuar gjendjen e planifikuar dhe gjendjen e realizuar. Metoda e cila preferohet të shfrytëzohet është metoda e orientuara në rezultate dhe në gjendjen faktike në terren. Ekipi punues duhet të përdorë

metodat statistikore dhe mund të përdorë edhe metodat tjera sipas nevojës dhe përcaktimeve edhe në plan pune për monitorimin dhe vlerësimin e zbatimit.

Metodologjia e punës do të ndjek hapat e njëjtë të cilat duhet të jenë edhe pjesë e planit të punës për monitorimin dhe vlerësimin e zbatimit të HZK-së dhe planeve sektoriale, duke ndjekur këta hapa:

4. Hapi 1-Identifikimi

Identifikimi i Qëllimeve, Objektiveve, kushteve zhvillimore, kushteve ndërtimore, infrastrukturës rrugore, sociale, teknike, projekteve, aktiviteteve, masave, afateve kohore, kostove financiare të cilat duhet të jenë edhe pjesë e planit të punës për monitorimin dhe vlerësimin e zbatimit të HZK-së dhe planeve sektoriale të cilat duhet zbatohen gjatë vitit vijues kalendarik.

9. Hapi 2- Definimi i treguesve

Në varësi të asaj se çka është pjesë e planit të veprimit për zbatim të HZK-së, dhe planeve sektoriale të cilat duhet zbatohen gjatë vitit vijues kalendarik duhet përcaktohen tregues të cilët do të jenë kuantitativ (numra, përqindje) dhe tregues kualitativ për më shumë në materialin e lartpërmendur: Cilët janë treguesit dhe materialet tjera.

10. Hapi 3 - Përcakto metodat e grumbullimit të të dhënave dhe afatet kohore

Grumbullimi i të dhënave bëhet duke u bazuar në formularët e përgatitur për monitorim sipas specifikave të zhvillimeve dhe drejtorive. Treguesit kuantitativ dhe kualitativ mbledhen në baza ditore dhe hedhja e tyre në data-bazë bëhet në baza javore.

Në rast se do të duket e nevojshme, mund organizohen intervista, pyetësorë dhe metoda tjera të grumbullimit të informatave.

Grumbullimi i informatave bëhet edhe nga burimet tjera pos burimeve zyrtare të komunës.

11. Hapi 4: Identifikoni Rolet dhe Përgjegjësitë e Monitorimit dhe Vlerësimit

Në kuadër të planit të monitorimit përcaktohen edhe Rolet dhe Përgjegjësitë e Monitorimit dhe Vlerësimit për përgjegjësitë e drejtorive, stafin brenda secilës drejtori për më shumë shih materialin më lartë: Kush është përgjegjës për monitorimin e zbatimit dhe materialet tjera.

12. Hapi 5: Krijo një Plan Vlerësimi dhe Format të Raportimit

Duke konsideruar se të dhënat bazë (treguesit dhe të dhënat tjera) duhet vlerësuar për të konstatuar dhe raportuar progresin e zbatimit, duhet hartuar një Plan transparent dhe profesional Vlerësimi dhe Format të Raportimit

13. Hapi 6: Kompletimi i Raportit dhe raportimi në Kuvendin komunal të Obiliqit dhe në MIMPHI

Kompletimi i Raportit përfundimtar duhet bëhet nga autoriteti kompetent komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor duke integruar dhe strukturuar vlerësimet nga raportet e secilës drejtori lidhur me vlerësimin e zbatimit, raport i cili duhet prezantohet në Kuvendin komunal të Obiliqit dhe në MIMPHI.

13.4. VLERËSIMI I HARTËS ZONALE TË KOMUNËS

Vlerësimi, do të thotë gjetja e vlerës në përqindje (%) të realizimit të Hartës Zonale Komunale dhe cilësisë së zbatimit.

Vlerësimi, thjesht i referohet procedurave të fakteve të gjetura, të cilat janë grumbulluar dhe sistemuar gjatë procesit të monitorimit.

Vlerësimi përbëhet nga vlerësimet nëse janë apo jo zhvillimet, masat, aktivitetet, projektet, trajtimi, ndërhyrjet në përputhje me rezultatet e planifikuara në Planin e Veprimit për Zbatim të HZK-së, Planet sektoriale të Zbatimit dhe me standardet e pranuar përgjithësisht profesionale.

Për çdo të dhënë, informacioni që është marrë nga procesi i monitorimit dhe rezultati i ndërhyrjeve, trajtimit apo të zhvillimeve, masave, aktiviteteve dhe projekteve të parapara me HZK, ndryshimi i dy gjendjeve konsiderohet të jetë vlerësimi.

Vlerësimi është i determinuar për të siguruar informacione sistematike, të besueshme dhe të vlefshme mbi sjelljen, ndikimin dhe efektivitetin e zhvillimeve, masave, aktiviteteve dhe projekteve të parapara me HZK.

Komuna e Obiliqit do orientohet kryesisht në Vlerësimin e brendshëm i cili është bërë në nga stafi i komunës, vetë bordi i drejtorëve, kryetari i komunës dhe përfutuesit.

Mirëpo komuna e Obiliqit mund të angazhojë edhe vlerësim dhe monitorim të jashtëm, ky vlerësim mund të bëhet nga një trup i jashtë strukturave të komunës.

13.5. METODAT E VLERËSIMIT

Gjatë viteve, një shumëllojshmëri e metodave janë evoluar nga akademikët, institucionet dhe profesionistët për vlerësimin e çdo zhvillimi, mase, aktiviteti dhe projekti. Disa prej praktikave të përdorura zakonisht janë dhënë më poshtë.

13.5.1. Informacione të dorës së parë:

Një nga metodat më të thjeshtë dhe më e lehtë e vlerësimit nga marrjen e informacionit të dorës së parë në lidhje me progresin e performancës, etj, problem zonat e një zhvillimi, mase, aktiviteti dhe projekti nga një mori e stafit, ekipi komunal për monitorim dhe vlerësim, të personelit në terren, specialistë të tjerë dhe publiku që lidhen direkt me zhvillimin, masën, aktivitetin dhe projektin. Vëzhgimi i drejtpërdrejtë dhe dëgjimi në lidhje me ecurinë, rit shanset e një vlerësimi efektiv.

13.5.2. Raportet formale / Informale periodike :

Vlerësimi bëhet edhe përmes raporteve formale dhe joformale.

Vlerësimi bazohet në një listë të treguesve të paracaktuar për të siguruar zbatimin e vlerësimit, rezultatet dhe përputhshmërinë e vlerësimit, gjegjësisht bazohet në metodologjinë e vlerësimit të përcaktuar në planin e monitorimit.

Vlerësimi do jetë pjesë e raportit të monitorimit të zbatimit të HZK-së dhe do bëhet në çdo fund vit, por edhe në baza mujore e gjashtëmujore.

Katër vite pas fillimit të zbatimit dhe monitorimit, duhet të kryhet një vlerësim afatmesëm i zbatueshmërisë së HZK-së.

Monitorimi duhet të planifikohet ashtu që, në më pak se katër vite duhet të ketë të dhëna të mjaftueshme për vlerësim të HZK-së.

Nëse vlerësimi rezulton se zbatueshmëria e HZK-së është më pak se 40% nga ajo çka është planifikuar për katër vitet e para, vendimi për të reviduar HZK-në është i detyrueshëm. Në rast të vendimit për të reviduar.

HZK-në, planifikimi i një HZK-je të re, do të bazohet në raportet e monitorimit dhe të vlerësimit, mbi të cilat do të vendoset orientimi i HZK-së së re.

Një prezantim i raportit të vlerësimit, bëhet si më poshtë:

- Hyrje.
- Përshkrim i ndërlidhjes me HZK-në dhe me raportet paraprake të monitorimit (vjetore, raportit afat mesëm katërveçar).
- Përmbledhje e zhvillimit të ndodhur.
- Prezantimi i raporteve monitoruese.
- Rezultatet paraqiten me tekst, grafikone dhe diagrame, sipas kriterëve të paracaktuara të vlerësimit.
- Vlerësimi dhe diskutimi i rezultateve të monitorimit.

Këtu jepet vlerësimi i dokumentit, ku analizohen rezultatet e monitorimit. Jepet përmbledhje e mospërputhjeve ndërmjet zhvillimeve të parashikuara dhe të zbatuara dhe ofrohen rekomandime për vendimmarrje nga autoritetet.

Duke u bazuar në raportin dhe rezultatet e vlerësimit, vendimmarrësit mund të marrin vendim për revidim të HZK-së.

13.5.3. Kush do t'i përgatit raportet e monitorimit

Ekipi punues mund të angazhohet në përgatitje të Raportit të Monitorimit. Ky ekip përbëhet nga koordinatori i cili vjen nga autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor si dhe nga përgjegjësit e drejtorive. Pastaj do të sqarohet se kush do përgatit raportin e monitorimit nga organet e caktuara duke e kuptuar se ekipi punues do të bartë këtë proces.

Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor, bashkërendon aktivitetet për përgatitjen e Raportit të Monitorimit të zbatimit të HZK-së.

Drejtoritë komunale sektoriale zhvillojnë aktivitetet sektoriale përkatëse të tyre për përgatitjen e Raportit sektorial të Monitorimit të zbatimit të HZK-së.

Drejtoritë sektoriale hartojnë dhe dorëzojnë Raportet sektoriale vjetore të Monitorimit të zbatimit të HZK- së tek autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor.

Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor harton dhe dorëzon raportin vjetor të Monitorimit të zbatimit të HZK-së, për miratim tek Kuvendi i Komunës.

Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor, dorëzon raportin e miratuar vjetor të Monitorimit të zbatimit të HZK-së në Ministri.

Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor siguron se raporti i miratuar vjetor të Monitorimit të zbatimit të HZK-së publikohet në faqen e internetit të komunës dhe ofrohet në kopje të letres sipas kërkesës.

Komuna mund të angazhojë kompani konsulente për kapitullin e zbatimit, monitorimit të zbatimit dhe vlerësimit, e cila do të përkrahë Ekipin dhe Autoritetet në këtë proces.

Raportimi nga Ekipi Komunal për Zbatim, Monitorim dhe Vlerësim duhet të jetë i atillë që do t'i mbajë drejtuesit e komunës të informuar për atë që po ndodh dhe të sigurojë raportet e progresit në zbatimin e HZK-së. Ky raportim në lidhje me ecurinë e zbatimit, dhe i bënë ata pjesë të procesit dhe aty ku mund të hasen probleme. Ekipi, duhet të jetë në gjendje për t'i adresuar shqetësimet apo për të propozuar ndryshime të mundshme.

14. NDRYSHIM PLOTËSIMET DHE PËRJASHTIMET

Duke e ditur se ndryshimi dhe plotësimi – nënkupton ndryshimet në pjesët tekstuale dhe hartografike të Hartës Zonale të Komunës, të cilat do të bëhen vetëm në përputhje me nenin 35 të aktit nënligjor, ku është përcaktuar se pjesët tekstuale ose hartografike të hartës zonale në këtë rast të komunës së Obiliqit mund të ndryshohen plotësohen me vendim të Kuvendit të Komunës dhe ndryshim plotësimi duhet të miratohet nga Ministria (MMPHI).

Ndryshim plotësimet mund të propozohen nga :

- Nga anëtarët e Kuvendit të Komunës ;
- Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor; ose
- Pronarët e parcelave kadastrale të sipërfaqes e cila do të jetë subjekt i ndryshim plotësimi të propozuar. Ndryshim plotësimet nuk përdoren për ti dhënë privilegje ndonjë pronari të veçantë të pronës.
- Ndryshim plotësimet përdoren vetëm për të përshtatur dispozitat e Hartës Zonale të Komunës si rezultat i ndryshimeve të kushteve rishitas të identifikuar, ose t'i shërbej për një interes bindës publik.

Ndryshim plotësimet përbëhen nga një proces dy-hapësh:

5. Hapi 1

Propozimin për fillimin e procedurës së ndryshim plotësimi e cila miratohet nga shumica e anëtarëve të Kuvendit të Komunës; dhe

6. Hapi 2

Propozimin për ndryshim plotësimin e Hartës zonale të Komunës që miratohet nga dy të tretat (2/3) e votave të anëtarëve të Kuvendit të Komunës.

Kemi edhe raste kur propozimi për ndryshim plotësimin e Hartës Zonale të Komunës bëhet nga ndonjë subjekt tjetër e jo nga komuna.

Nëse propozimi për ndryshim plotësimin e Hartës Zonale të Komunës dorëzohet nga ndonjë subjekt tjetër e jo nga komuna, të gjitha shpenzimet për hartimin e këtij ndryshim plotësimi kompensohen nga aplikuesi. Të gjitha propozimet për ndryshim plotësim duhet t'i dorëzohen Komunës në formë fizike dhe në formë digjitale (GIS).

Komuna e Obiliqit do sqarojë edhe si bëhet propozimi për të nisur procedurën e ndryshim plotësimi.

Para dorëzimit të propozimit për ndryshim plotësim të Hartës Zonale të Komunës, aplikuesi së pari dorëzon propozimin përmes autoritetit përgjegjës komunal për planifikimin dhe menaxhim hapësinor (Drejtoria për Planifikim Urban Kadastër dhe Pronë në Komunën e Obiliqit) në Kuvendin e Komunës ku kërkon miratimin për fillimin e procedurës së ndryshim plotësimi.

Aplikimet për fillimin e procedurave të ndryshim plotësimi përfshijnë arsyetimin, një përshkrim të shkurtër dhe përshkrimin e hapësirave që do të përfshihen nga ndryshim plotësimi i propozuar. Kuvendi i Komunës mund të kërkojë informata shtesë para se të vendosë për propozimin.

14.1. PROCESI PËR MIRATIM TË ÇFARËDO NDRYSHIM PLOTËSIMI

Para miratimit të çfarëdo ndryshim plotësimi të kërkuar, Kuvendi Komunal do të caktojë dhe njoftojë për shqyrtimin publik, në përputhje me Udhëzimin Administrativ Nr.05/2014.

Njoftimi për shqyrtimin publik përfshin:

- Datën, kohën dhe vendin e dëgjimit publik dhe afatet e shqyrtimeve publike;
- Një përshkrim të konceptit të ndryshim plotësimi të propozuar;
- Listën me të gjitha parcelat kadastrale që përfshihet nga ndryshim plotësimi i propozuar;
- Kontaktin me zyrtarin komunal nga i cili mund të merren informata shtesë;
- Kohën dhe vendin ku ndryshim plotësimi i propozuar mund të shikohet nga çdo person i interesuar para shqyrtimit publik, dhe
- Vegzën ku mund të gjendet ndryshim –plotësimi i propozuar në faqen zyrtare elektronike të komunës.

Kur ndryshim plotësimi i propozuar vlen vetëm për një parcelë kadastrale të veçantë apo për disa parcela kadastrale, komuna njofton me shkrim për shqyrtimin dhe dëgjimin publik përmes postës me rekomandim, së paku tridhjetë (30) ditë para dëgjimit publik dhe i adresohet:

- Pronarëve të të gjitha parcelave kadastrale që janë subjekt i ndryshim plotësimi të propozuar;
- Pronarëve të parcelave kadastrale brenda rrezes prej së paku 150 metra(m) nga subjekti i ndryshim plotësimi i propozuar;

- Komunën fqinje në rast se është brenda rrezes prej së paku 150 metra nga sipërfaqja që është subjekt i ndryshimplotësimit të propozuar; dhe

Nëse numri i personave që kanë të drejtë të pranojnë njoftimin sipas asaj që e shkruam më lart tejkalon një qindëshin (100), atëherë komuna nuk ka nevojë të sigurojë njoftim me postë me rekomandim, por së paku 8 ditë para fillimit të shqyrtimit publik, duhet të shpall njoftimin në tri gazeta ditore dhe në ueb -faqen e komunës.

Kur një ndryshim plotësim i propozuar vlen vetëm për një parcelë kadastrale të veçantë apo për disa parcela kadastrale, komuna kërkon nga aplikuesi të postojë një informim / pllakatë për së paku 15 ditë, që përmban njoftimin e kërkuar nga ky nen në pronën në fjalë. Informimi / pllakata të jetë së paku i formatit A1, i qëndrueshëm ndaj kushteve atmosferike dhe i postuar në pronë në vend të dukshëm nga çdo anë e pronës që kufizohet me rrugë.

Në dëgjimin publik, komuna lejon të gjitha palët e interesuara, komentet e pranuar me gojë dhe me shkrim dhe dërgon propozimin për ndryshim plotësim për miratim sipas procedurave.

Miratimi i ndryshim plotësimit të propozuar apo ndryshim plotësimit të reviduar kërkon miratimin nga dy të tretat (2/3) e anëtarëve të Kuvendit të Komunës.

Përfshirë në mënyrë specifike personat që kanë të drejtë në njoftim me postë me rekomandim sipas këtij neni të paraqesin pikëpamjet e tyre gojarisht ose me shkrim lidhur me ndryshim plotësimin e propozuar. Të paktën një përfaqësues nga autoriteti përgjegjës për planifikim dhe menaxhim hapësinor, merr pjesë gjatë gjithë dëgjimeve publike të organizuar nga komuna në përputhje me këtë nen.

Pas shqyrtimit publik komuna shqyrton për të përfshirë të gjitha komentet, sugjerimet dhe propozimet, në raportin e shqyrtimit publik jepen edhe arsyetimit për ose kundër.

14.2. REVIDIMI I HARTËS ZONALE TË KOMUNËS SË OBILIQIT

Revidimi i Hartës Zonale të Komunës së Obiliqit bëhet katër (4) vite pas miratimit përfundimtar të tij, sipas procedurës së përcaktuar për hartimin dhe miratimin e tyre paraprak, në rast se nga të gjitha masat e parapara në Hartën Zonale të Komunës për këtë periudhë, më pak se dyzet për qind (40%) të jenë zbatuar.

Harta Zonale e Komunës së Obiliqit është hartuar për një periudhë së paku tetë (8) vjeçare.

15. PËRJASHTIMET

Duhet sqaruar se në Hartën Zonale të Obiliqit, përjashtimet – nënkuptojnë një devijim të lejuar nga kushtet zhvillimore apo kushtet ndërtimore, në përputhje me bazën ligjore.

Komuna e Obiliqit mund të lejojë përjashtime nga kushtet zhvillimore vetëm në rastet kur dëshmohet privimi i mundësisë së zhvillimit të një parcele kadastrale sipas kritereve të poshtë shkruara. Përjashtimi nga kushtet zhvillimore mund të jepet nëse aplikuesi e dëshmon se ka një privim që e bën atë jashtëzakonisht të vështirë për pronarin e tokës t'u përmbahet kushteve zhvillimore dhe nuk ka të bëjë me nevojat personale apo dëshirat e pronarit.

Për ta dëshmuar privimin duhet të dëshmojë se:

1. Karakteristikat e veçanta të tokës e bëjnë të pamundur që aplikuesi t'u përmbahet të gjitha kushteve zhvillimore;
2. Përjashtimi kërkohet për shkak të kushteve unike të pronës e jo për shkak të kushteve të përgjithshme të lagjes;
3. Përjashtimi nuk ka efekt dëmtues në mjedis ose në hapësirën gjithëpërfshirëse;
4. Privimi nuk është rezultat i veprimeve të marra nga pronari i tokës ose ish pronari;
5. Përjashtimi nuk do të krijojë ndikime negative në pronat fqinje ose pronave të tjera në afërsi duke ndikuar në:

- Diellzimin dhe ajrosjen e pronave fqinje;
- Trafik të shtuar dhe vështirësi në qarkullim të koridoreve transportues në afërsi;
- Sigurinë publike duke përfshirë dhe rritjen e rrezikut nga zjarri ose rreziqet tjera të mundshme;
- Vlerat e pronave fqinje; dhe
- Shfrytëzimin dhe zhvillimin e pronave fqinje.

Përjashtimet mund të lejohen edhe për nevojat e personave me aftësi të kufizuara.

Përjashtimi mund të bëhet edhe për qëllime të bërjes së parcelës dhe ndërtesës të qashme për personin me aftësi të kufizuara që jeton në pronë.

Përjashtimi mund të jetë i kufizuar me kohëzgjatjen e aftësisë së kufizuar ose me kohën derisa personi jeton në atë pronë.

Përjashtimet vendosen nga autoriteti komunal përgjegjës për planifikim dhe menaxhim hapësinor. Komuna mund të themelojë një komision profesional të vendos apo këshillojë mbi kërkesat për përjashtim.

Përjashtimet shqyrtohen në një takim dëgjimor që është i hapur për publikun.

Minutat dhe vendimet e takimeve shpallen në faqen zyrtare të komunës. Takimet mbahen sipas procedurave të përcaktuara në Ligjin për Procedurën Administrative.

Përjashtimet mund të jepen vetëm nëse:

- Struktura dhe shfrytëzimi i propozuar plotëson kushtet zhvillimore të Hartës Zonale të Komunës, përveç dispozitës specifike nga e cila kërkohet lehtësim;
- Aplikuesi dëshmon kriteret e përcaktuara në këtë nen.

Përjashtim mund të jepet me kushte të veçanta sipas nevojës, për të parandaluar dëmin ndaj parcelave dhe ndërtesave tjera në zonë, ndaj shërbimeve apo infrastrukturës publike dhe për të zvogëluar ndikimet tjera negative.

Kushtet e veçanta të përjashtimit përfshihen në vendimin për miratimin e përjashtimit dhe në çdo leje ndërtimore të lëshuar më pas në bazë të përjashtimit.

Shkelja e kushteve të veçanta të përjashtimit është shkelje e Hartës Zonale të Komunës.

Në rastet kur miratohet përjashtimi, aplikuesi aplikon për leje ndërtimore sipas procedurës së rregullt. Aplikacioni për leje ndërtimore dorëzohet brenda një (1) viti pas vendimit për miratim të kushteve të veçanta për përjashtim, kurse pas këtij afati kohor përjashtimi bëhet i pavlefshëm.

Dhe krejt në fund pjesa ndryshim plotësimet dhe përjashtimet, bazuar në legjislacionin në fuqi, është pjesa dinamike e Hartës Zonale të Obiliqit dhe të gjitha ndryshim plotësimet dhe përjashtimet që janë bërë pas hartimit të Hartës Zonale të Komunës, duke ndjekur procedura e lartpërmendura, duke plotësuar edhe kushtet e lartpërmendura, pas aprovimit nga kuvendi i komunës së Obiliqit bazuar edhe në pëlqimin paraprak të MIMPHI-së, komuna obligohet të njëjtat ndryshim-plotësime dhe përjashtime t'i shtojë këto në këtë pjesë, atëherë ndryshim plotësimet dhe përjashtimet bëhen zyrtare dhe zëvendësojnë ato parcela, zona nga HZK për të cilat është aplikuar për ndryshim plotësimet dhe përjashtimet.

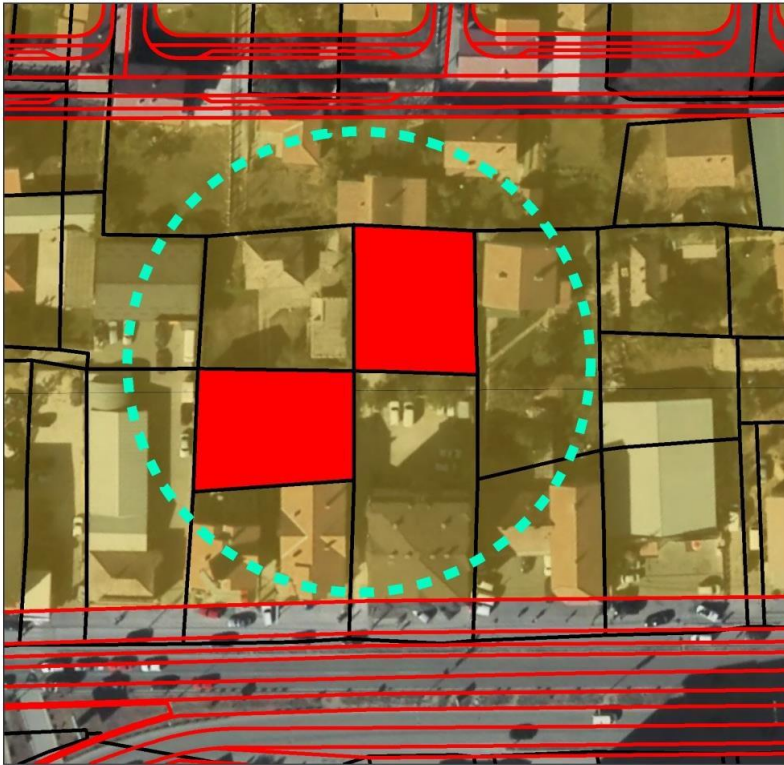

Figura 37 Shembull i ilustrimit të përjashtimeve nga kushtet zhvillimore ku parcelat siç shihen nuk kanë qasje nga rruga në parcelë

Komuna përshkruan procedurat dhe përgjegjësitë për detyrat lidhur me zonimin,

- Përfshirë shqyrtimine përputhshmërisë me zonimin,
- Lëshimin e lejeve ndërtimore dhe vendimeve për zonim,
- Interpretimin e shfrytëzimeve dhe kushteve zhvillimore,
- Marrjen e vendimeve për kërkesat për ndryshime dhe përjashtime dhe procesin e ankimimit.

Sqarimi i procedurave përfshin deklaratën se komuna do të ndjekë procedurat e përcaktuara me ligj kur të bëjë shqyrtimin dhe miratimin e kërkesave për miratim të zonimit dhe të gjitha kërkesat për zonim do të shqyrtohen shpejt dhe arsyet për refuzim të kërkesës për miratim të zonimit do të jepen me shkrim.

Kjo pjesë u shërben qytetarëve të marrin informata shtesë për Hartën Zonale të Komunës dhe proceset e zonimit dhe se si mund të dorëzohen pyetjet dhe kundërshtimet.

15.1. ÇKA DUHET TË PËRMBAJË PROPOZIMI PËR NDRYSHIM PLOTËSIMIN E HARTËS ZONALE TË KOMUNËS SË OBILIQIT

Propozimet për ndryshim plotësimin do të përmbajnë të dhëna të mjaftueshme për komunën për të marrë një vendim. Dokumentacioni që kërkohet, përfshin por nuk kufizohet në:

- Harta e pronave apo sipërfaqeve të propozuar për ndryshim plotësimin;
- Përshkrimi i gjendjes ekzistuese;
- Plani i lokacionit të propozuar për zhvillim me ndryshim plotësim;
- Përshkrimi i hollësishëm i propozuar për ndryshim plotësim si shfrytëzimi dhe kërkesat hapësinore; dhe
- Arsyetimi me shkrim për ndryshim plotësimin e propozuara.

Duhet sqaruar se nuk merren parasysh ndryshim plotësimi për zvogëlimin e kërkesave hapësinore për parkingje dhe sipërfaqe të hapura, që janë të përcaktuara me kushtet zhvillimore sipas Hartës Zonale të Komunës.

Kuvendi i Komunës para miratimit të propozimit për ndryshim plotësim të Hartës Zonale të Komunës, nga Autoriteti përgjegjës komunal për Planifikim dhe Menaxhim Hapësinor kërkon rekomandim me shkrim, të cilat hyjnë në procesverbal.

Autoriteti përgjegjës komunal për Planifikim dhe Menaxhim Hapësinor (Drejtorja për Planifikim Urban Kadastër dhe Pronë) apo komisioni që ka themeluar komuna për të trajtuar çështjet e planifikimit hapësinor (i cili mund të themelohet) shqyrton propozimet për ndryshim plotësime dhe harton rekomandime në bazë të kriterëve, si:

- Në harmoni me Planin Zhvillimor Komunal;
- Në harmoni me zonimin dhe shfrytëzimin e lejuara të parcelave kadastrale fqinje dhe karakterin e zonës në atë shkallë dhe intensitet që lejon një cilësi të lartë të jetesës për banorët, përfitime të arsyeshme për zhvilluesit dhe kosto të arsyeshme infrastrukturore për tatimpaguesit;
- Në harmoni me shfrytëzimet në zonë të propozuara me ndryshim plotësim për parcelat kadastrale që përfshihen nga ndryshim plotësim;
- Kapacitete të mjaftueshme dhe të përshtatshme të shërbimeve dhe infrastrukturës publike për shfrytëzimet e lejuara brenda zonës së propozuar; dhe
- Në harmoni me ligjet tjera, përfshirë Ligjin për Tokën Bujqësore.

16. JO KONFORMITETET

Jo konformitet është një shfrytëzim, ndërtim apo parcelë kadastrale ekzistuese që nuk është në përputhje me kërkesat aktuale të zonimit. Jo konformiteti që ka ekzistuar para se të miratohet Harta Zonale e Komunës lejohet të vazhdojë edhe nëse nuk është në përputhje me shfrytëzimet dhe kushtet zhvillimore të caktuara me Hartën Zonale të Komunës për atë që jo konformiteti vazhdon të plotësojë kërkesat e ligjeve të tjera. Rregulloret në fuqi që promovojnë shëndetin, sigurinë dhe mirëqenien publike, duke përfshirë por duke mos u kufizuar kërkesat ndërtimore kundër zjarrit dhe shëndetësore zbatohen ndaj jo konformiteteve. Komuna zbaton kushtet zhvillimore ndaj jo konformitetit në rastet kur:

- Shfrytëzimi jokonform është ndryshuar; ose
- Ndërtimi jokonform është zgjeruar, ndryshuar apo edhe rindërtuar si shfrytëzim jokonform për arsye tjera që nuk janë me rëndësi madhore.

Figura 38 Shembulli ku zona është e paraparë për industri kurse në zonë kemi objekt të banimit

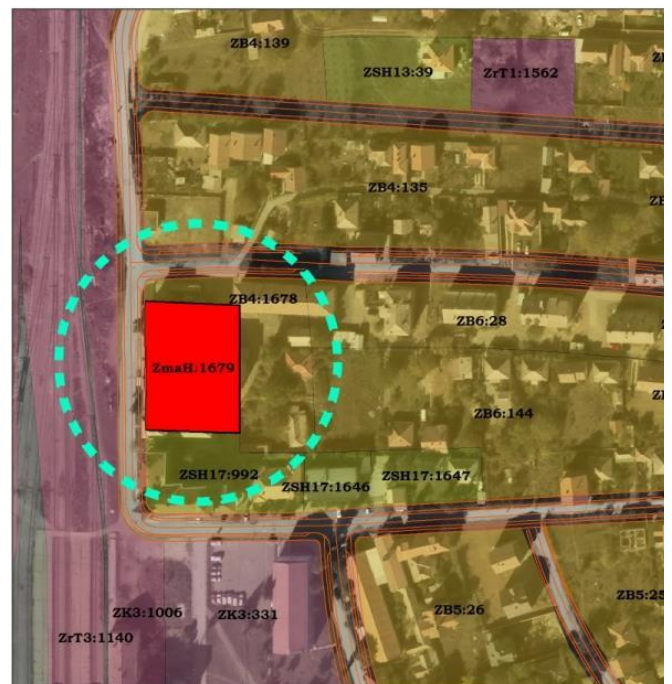

Figura 39 Shembulli ku objekt me vlera arkitektonike i cili ndodhet në zonë të banimit kolektiv

Zona në të cilat janë zhvillimet jo konforme me zonat, figura 49 është objekt me vlera arkitektonike i cili ndodhet në zonë të banimit kolektiv, kurse figura 48 ka zhvillime jo konforme për shkak se si zonë është e paraparë për industri, kurse në zonë kemi objekt të banimit.

17. BONUSET E ZONIMIT

Komunat mund të miratojnë rregullore për të përcaktuar dhe zbatuar bonuse të zonimit.

Bonuset e zonimit janë stimulime që jepen nga komuna në këmbim të ofrimit të një përfitimi publik. Bonuset e zonimit duhet të jenë brenda normave teknike të planifikimit hapësinor dhe përfshijnë si më poshtë:

- zvogëlim të kërkesave për tërheqje të vijave të ndërtimit;
- zvogëlim apo lirim nga taksat për leje ose tarifatat për infrastrukturë;
- zvogëlim të kushtit për sipërfaqen minimale të parcelës, gjerësi dhe thellësi;
- rritje e përqindjes së sipërfaqes së shfrytëzueshmërisë së shputës në raport me parcelën kadastrale;
- rritje të lartësisë dhe kateve maksimale të ndërtesës;
- rritje të dendësisë; dhe
- stimulim i propozuar nga zhvilluesi ose komuna për të integruar dhe përmirësuar vendbanimet joformale.

Rregulloret e tilla komunale janë në përputhje me qëllimet, objektivat, vizionin dhe strategjitë e Planit Zhvillimor Komunal dhe përdoren për të:

- Rritur hapësirat e hapura ose sipërfaqet e gjelbra;
- Ofruar përmirësim të trafikut dhe lëvizje të këmbësorëve;
- Ruajtur sipërfaqet kulturore dhe historike;
- Ruajtur tokën bujqësore;
- Krijuar ndërtesa dhe hapësira publike dhe sociale prej të cilave përfiton komuniteti;
- Përfshirë dhe përmirësuar vendbanimet joformale; ose
- Ofruar mundësitë tjera të dëshiruara nga komuna në përputhje me Planin Zhvillimor Komunal.

Rregulloret komunale përmbajnë:

- Përshkrimin e Bonusit të Zonimit që lejohet;
- Përshkrimin e strategjive me sqarime se si përfiton komuniteti nga Bonusi i Zonimit që është zgjedhur;
- Listën e të gjitha llojeve dhe kategorive të përfitimeve të komunitetit që mund të pranohen nga zhvilluesit;
- Sipërfaqet dhe standardet për zhvillim të përfitimeve publike;
- Kërkesat për përfitimet publike do të vihen në dispozicion të përhershëm për komunitetin duke respektuar ligje dhe rregulloret përkatëse në fuqi përmes:
- Bartjes së pronësisë në komunë ose ndonjë organi tjetër publik; ose
- Kërkesës që pronari i pronës të ofrojë mirëmbajtje të përhershme dhe ta mbajë të hapur për publikun së paku gjatë orarit zyrtar të punës; dhe
- Kërkesës që pronari i pronës të ofrojë garancion bankar duke garantuar zbatimin e bonusit të zonimit deri në marrjen e lejes së përdorimit, si për: bartje të pronësisë në komunë ose te ndonjë organ tjetër publik; ose kërkesës që pronari i pronës të ofrojë mirëmbajtje të përhershme dhe ta mbajë të hapur për publikun së paku gjatë orarit zyrtar të punës.
- Identifikimi i saktë i zonave në të cilat Bonuset e Zonimit mund të lejohen ;
- Procedurat për zbatimin e Bonusit të Zonimi ; dhe
- Dispozitat për të siguruar njoftim dhe shqyrtim publik për projektin e propozuar që është përcaktuar sipas Nenit 36 të Udhëzimit Administrativ MMPH - Nr. 24/2015 Mbi Elementet Dhe Kërkesat Themelore Për Hartimin, Zbatimin Dhe Monitorimin E Hartës Zonale Të Komunës.

Për të zbatuar çfarëdo Bonusi të Zonimit, komuna dhe aplikuesi do të:

- Nënshkruajnë marrëveshje për zhvillim, me qëllim të përcaktimit të bonuseve të sakta ose stimulimeve të tjerë që pranon zhvilluesi dhe përfitimin e saktë publik të cilin zhvilluesi ofrojë në këmbim për këto bonuse ose stimulime;
- Publikimin e të gjitha marrëveshjeve për zhvillim në faqen zyrtare elektronike të komunës;
- Vlerësimin nëse infrastruktura publike ekzistuese që do të shërbejë për densitetin e shtuar mund të jetë e kënaqshme për zhvillimin shtesë; dhe
- Sipas kërkesave ligjore mjedisore përgatitet vlerësimi i ndikimit në mjedis për përmbajtjen e propozuar.

Duke marrë për bazë që Komuna e Obiliqit është në trysni sistematike të ndotjes dhe mungesës së hapësirave të gjelbërta, konsiderohet e rëndësishme së veçantë përdorimi i bonusëve të zonimit për të siguruar hapësira të gjelbërta për përfitime publike. Sugjerohet që si stimulim koeficienti 3.0 për ZSHP6 në këmbim të gjelbërimit për 10% të parcelës kadastrale, e cila për të u siguruar se do të trajtohet si përfitim publik duhet të kalojë në pronësi të komunës me procedura sipas legjislacionit në fuqi, të vetëdijshëm se në këtë zonë komuna mundë të realizoj edhe rinfrastrukturën rrugore dhe përmbajtje të tjera të infrastrukturës publike dhe sociale me përdorim të bonusëve të zonimit të cilat konsiderohen të mundshme vetëm duke vepruar në harmoni me NTPH. Të cilat edhe janë trajtuar në UA.24/2015 Per hartimin Zbatimin dhe monitorimin e Hartave Zonale Komunale neni 39 paragrafi 3 nenparagrafi 3.1. te parapara ne HZK. (Gjithsesi komuna bazuar në UA mundë të hartoj edhe rregullore të veçantë për bonuse të zonimit).

18. INTERPRETIMI

Harta Zonale e Komunës parashihet të jenë e hollësishme dhe gjithëpërfshirëse, për çështje praktike Harta Zonale e Komunës nuk mund të adresojë çdo çështje specifike të zonimit. Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor është përgjegjës për interpretimin e rregulloreve të zonimit. Sidoqoftë, ky autoritet i interpretimit të rregulloreve të zonimit nuk ka për qëllim të shtojë apo ndryshojë përmbajtjen thelbësore të Hartës Zonale të Komunës.

Përkufizimet ose shprehjet e përdorura në këtë, përkundër disa tendencave për interpretime profesionale ose akademike, nga disa subjekte fizike dhe ligjore duhet të kuptohen vetëm dhe saktësisht si është definuar me ligjin NR. 04/L-174 për Planifikimin Hapësinor dhe aktet nënligjore, dhe si të tilla janë përdorur gjatë përgatitjes së Hartës Zonale të Komunës.

Krijimi dhe precizimi i zonave, zonave mbi-shtresore si dhe aktivitetet, masat, projektet që lidhen me zhvillimin dhe zbatimin e Planit të Veprimit që rrjedh nga Plani Zhvillimor Komunal është bërë kryesisht duke u bazuar në planet zhvillimore sektoriale dhe marr parasysh gjendjen ekzistuese dhe duke analizuar e sqaruar arsyet ligjore, mjedisore, ekonomike, financiare dhe sociale për krijimin dhe precizimin e tyre duke marrë në konsideratë parimet e përcaktuara në nenin 5 të Udhëzimit Administrativ dhe ligjit, Raportin e shqyrtimit publik si dhe obligimet të cilat rrjedhin nga dokumentet e planifikimit hapësinor për rajonin më të gjerë e të cilat ndikojnë në identifikimin e hapësirave dhe përcaktimin e zonave.

Shfrytëzimet e tokës: shfrytëzimet të lejuara, dytësore, të lejuara të veçanta, të përkohshme dhe të ndaluara, janë të definuara në të gjithë territorin e Komunës së Obiliqit, dhe janë dhënë për të gjitha zonat dhe territorin e komunës, eventualisht nëse trajtohet ndonjë shfrytëzim i pa definuar ose diçka që nuk është përfshirë, atëherë i vetmi organ kompetent për interpretim është Autoriteti përgjegjës komunal për planifikim dhe menaxhim hapësinor.

1. Rasti 1

Për të gjitha parcelat zhvillimor për të cilat shfrytëzimet dhe kushtet zhvillimore (dhe kushtet ndërtimore si pjesë e kushteve zhvillimore) janë të mjaftueshme për ti dhënë kushtet dhe lejen e ndërtimit komuna procedon me leje.

2. Rasti 2

Për të gjitha parcelat zhvillimor për të cilat shfrytëzimet dhe kushtet zhvillimore (dhe kushtet ndërtimore si pjesë e kushteve zhvillimore) janë të mjaftueshme për ti dhënë kushtet dhe lejen e ndërtimit por forma e parcelave, hapësirat publike dhe faktorët tjerë e pengojnë procesin, preferohet të ofrohen kushtet dhe bonuset e zonimit në nivel të parcelës zhvillimore ose edhe zonës (pas një koncepti ose komasacioni urban në nivel parcelës zhvillimore apo zonës), me pëlqim të pronarëve dhe të mundësohen përfitimet për pronarët dhe për komunën dhe të jepen kushtet dhe komuna të procedon me leje.

3. Rasti 3

Nëse duhen detajime të mëtejme që nuk janë as pjesë e rastit 1 por as e rasti 2 atëherë komuna duhet të përgatis Planin Rregullues të Hollësishëm.

Sa i përket Infrastrukturës teknike, Infrastrukturës rrugore, Infrastrukturës publike dhe sociale kushtet, sqarimet dhe specifikat tjera janë planifikuar bazuar në planet zhvillimore sektoriale dhe marr parasysh gjendjen ekzistuese por nuk interpretohen si projekte kryesore por si përmbajtje mbi të cilat përgatitet projektet.

Projektimi dhe ndërtimi bazohen në draft kodin e Ndërtimit dhe në momentin që aprovohet dhe hyn në fuqi, plotësisht duhet punuar sipas kodit të ndërtimit.

Në rast se hyn në fuqi ndonjë plan i nivelit më të lartë sidomos për siguri dhe emergjencë, akte nënligjore, standarde, norma të reja etj, të njëjtat duhet zbatuar me HZK duke zëvendësuar të mëparshmet ose duke u promovuar për herë të parë.

Kërkesat për Jo konformitet – që nënkupton kërkesën nga subjektet fizike ose ligjore në rastet kur shfrytëzimi ekzistues, ndërtesa ose parcela kadastrale nuk është në harmoni me kërkesat aktuale të zonimit nga HZK-ja trajtohen gjatë procesit të hartimit të HZK-së por edhe

pas miratimit dhe duhet trajtohen në pajtim me nenin 38 të Udhëzimit Administrativ të MMPH- Nr. 24/2015 Mbi Elementet Dhe Kërkesat Themelore Për Hartimin, Zbatimin Dhe Monitorimin E Hartës Zonale Të Komunës.

Përgjashtimet – që nënkupton kërkesën nga subjektet fizike ose ligjore në rastet kur kërkohet një devijim i lejuar nga kushtet zhvillimore apo kushtet ndërtimore, gjatë procesit të hartimit të HZK-së por edhe pas miratimit, dhe rastet e tilla duhet trajtohen në përputhje me nenin 37 të Udhëzimit Administrativ të MMPH - nr. 24/2015 mbi elementet dhe kërkesat themelore për hartimin, zbatimin dhe monitorimin e Hartës Zonale të Komunës.

Bonuset e zonimit – që nënkupton kërkesën nga subjektet fizike ose ligjore në rastet kur mundet të përdoret ky mjet planifikimi që lejon komunat të mund të sigurojnë përfitime të komunitetit (të tilla si rritja e sipërfaqes së hapur, parqeve, shtigjeve për këmbësorë, etj.) në këmbim të një ndryshimi në kushtet e ndërtimit (zakonisht në formën e dendësisë së rritur, lartësia së shtuar, apo cilësisë më të lartë të kushteve zhvillimore kapacitete shtesë për drenazhim, të menaxhimit të peizazhit, etj.), të ofruara nga aplikuesi, dhe rastet e tilla duhet trajtohen në përputhje me Udhëzimin Administrativ të MMPH - nr. 24/2015 mbi elementet dhe kërkesat themelore për hartimin, zbatimin dhe monitorimin e Hartës Zonale të Komunës. Komunat mund të miratojnë rregullore për të përcaktuar dhe zbatuar bonuse të zonimit Në rastet kur janë planifikuar korridoret për zhvillimin e infrastrukturës ,dhe ndodhë që gjatë hartimit të projektit kryesorë në segmente të caktuara për arsyt ligjore, mjedisore, ekonomike, financiare dhe sociale nuk është siguruar gjerësia ose thellësia e duhur gjatë hartimit të HZK-së, kur përgatitet projekti komuna ose duhet ti siguroj këto me bonuse zonimi, eksproprijim ose bashkëpunoj në ofrimin e zgjidhjes tekniko inxhinierike të duhur.

Në rast të kërkesave për saktësi ose edhe interpretim të kushteve ndërtimore, sidomos: Vijës rregulluese, Vijës ndërtimore, Lartësia e lejuar në raport me largësinë nga kufiri i parcelës kadastrale përgjatë rrugës publike, Lartësia e lejuar në raport me largësinë nga kufiri anësor dhe i pasmë i parcelës kadastrale, Përqindja e sipërfaqes së përgjithshme të shfrytëzueshme për shputën e ndërtesës në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale, Përqindja e sipërfaqes së përgjithshme e gjelbërimit për absorbim të reshjeve atmosferike në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale, Përqindja e sipërfaqes së përgjithshme e ndërtimit brenda parcelës kadastrale të lejuar në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale, Përqindja e sipërfaqes nëntokësore e shfrytëzueshme në raport me sipërfaqen e parcelës kadastrale, Kërkesat minimale për vendparkingje, E drejta e ndriçimit natyror për dritaret ekzistuese, Materialet që lejohen të përdoren në sipërfaqet e jashtme të ndërtimeve të reja, Kushtet e qasjes adekuate në rrugë publike dhe infrastrukturë teknike, Kufizimet e ndotjes mjedisore dhe të zhurmës sipas legjislacionit përkatës në fuqi; dhe Masat për mbrojtjen e vlerave natyrore, historike dhe kulturore.

Autoriteti përgjegjës komunal për Planifikim dhe Menaxhim Hapësinor (ose komisioni profesionale) bën shqyrtimin e kërkesës dhe merr vendim me shkrim për saktësim ose edhe interpretim të kushteve ndërtimore, por çdo saktësim ose edhe interpretim duhet jetë brenda kushteve të Hartës Zonale(dhe nëse vija ndërtimore sillet nga 2-6,bazuar në gjendjen në teren dhe arsyt ligjore, mjedisore, ekonomike, financiare dhe sociale e saktëson nga 2 deri 6).

Kërkesa për interpretim mund të bëhen edhe te Pjesa Hartografike e Hartës Zonale të Komunës, për sistemin zyrtar të planifikimit hapësinor në platformë të GIS-it, hartat. Për mos ndryshimin eventual që lidhet me përditësimin e bazës së të dhënave hapësinore dhe pjesës së printuar të Hartës Zonale të Komunës për të gjitha ndryshim plotësimet dhe përjashtimet pesëmbëdhjetë (15) ditë pas miratimit të tyre nga ana e komunës së Obiliqit.

dhe për mos ndryshimin eventual që lidhet me përditësimin e bazës së të dhënave hapësinore dhe pjesës së printuar të Hartës Zonale të Komunës me të gjitha lejet ndërtimore të lëshuara.

Komuna mundet të formoj edhe komisione profesionale për qëllime të caktuara të Hartës Zonale Komunale e që mundet mu lidh me përgjigjeje në kërkesa mirëpo edhe me interpretimin. për çdo pakënaqësi nga subjektet fizike ose ligjore me interpretimin e nivelit komunal mundet të kërkoj te Autoriteti përgjegjës për planifikim hapësinor në nivel qendrorë interpretimin. procedimi për aplikim bëhet sikurse është paraparë me procedura normale administrative. Autoriteti përgjegjës komunal për Planifikim dhe Menaxhim Hapësinor bën shqyrtimin dhe merr vendim me shkrim pas kërkesës me shkrim për interpretim të zonimit brenda 30 ditësh.

18. ANKESAT

Ankesat ndaj vendimeve të nxjerra sipas këtij Udhëzimi Administrativ bëhen në pajtim me Ligjin për Procedurën Administrative.

19. PJESA HARTOGRAFIKE

Pjesa Hartografike e Hartës Zonale të Komunës së Obiliqit përbëhet nga hartat e integruara sipas fushave tematike zhvillimore të tërë hapësirës së komunës së Obiliqit të përgatitur në sistemin zyrtar të planifikimit në platformën GIS, i cili paraqet informacione thelbësore në formë Gjeodatabaze për ti shpjeguar publikut për mundësitë e shfrytëzimit të tokës, kushtet zhvillimore dhe masat mbrojtëse. Këto harta përfshijnë: